॥ နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ॥

သံယုတ္တနိကာယော

ခန္ဓဝဂ္ဂေါ

၁. ခန္ဓသံယုတ္တံ

၁. နကုလပိတုဝဂ္ဂေါ

၁. နကုလပိတုသုတ္တံ

၁. ဧဝံ မေ သုတံ – ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ဘဂ္ဂေသု ဝိဟရတိ သုသုမာရဂိရေ [သုံသုမာရဂိရေ (သီ. ဿျာ. ကံ. ပီ.)] ဘေသကဠာဝနေ မိဂဒါယေ။ အထ ခေါ နကုလပိတာ ဂဟပတိ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ; ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ။ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ နကုလပိတာ ဂဟပတိ ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ –

"အဟမသ္မိ , ဘန္တေ, ဇိဏ္ဏော ဝုဍ္ဎော မဟလ္လကော အဒ္ဓဂတော ဝယောအနုပ္ပတ္တော အာတုရကာယော အဘိက္ခဏာတင်္ကော။ အနိစ္စဒဿာဝီ ခေါ ပနာဟံ, ဘန္တေ, ဘဂဝတော မနောဘာဝနီယာနဉ္စ ဘိက္ခူနံ။ ဩဝဒတု မံ, ဘန္တေ, ဘဂဝါ; အနုသာသတု မံ, ဘန္တေ, ဘဂဝါ; ယံ မမဿ ဒီဃရတ္တံ ဟိတာယ သုခါယာ"တိ။

"ဧဝမေတံ, ဂဟပတိ, ဧဝမေတံ, ဂဟပတိ! အာတုရော ဟာယံ, ဂဟပတိ, ကာယော အဏ္ဍဘူတော ပရိယောနဒ္ဓော။ ယော ဟိ, ဂဟပတိ, ဣမံ ကာယံ ပရိဟရန္တော မုဟုတ္တမ္ပိ အာရောဂျံ ပဋိဇာနေယျ, ကိမညတြ ဗာလျာ? တသ္မာတိဟ တေ, ဂဟပတိ, ဧဝံ သိက္ခိတဗ္ဗံ – 'အာတုရကာယဿ မေ သတော စိတ္တံ အနာတုရံ ဘဝိဿတီ'တိ။ ဧဝဉှိ တေ, ဂဟပတိ, သိက္ခိတဗ္ဗ"န္တိ။

အထ ခေါ နကုလပိတာ ဂဟပတိ ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္ဒိတွာ အနုမောဒိတွာ ဥဋ္ဌာယာသနာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ ယေနာယသ္မာ သာရိပုတ္တော တေနုပသင်္ကမိ; ဥပသင်္ကမိတွာ အာယသ္မန္တံ သာရိပုတ္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ။ ဧကမန္တံ နိသိန္နံ ခေါ နကုလပိတရံ ဂဟပတိံ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော ဧတဒဝေါစ – "ဝိပ္ပသန္နာနိ ခေါ တေ, ဂဟပတိ, ဣန္ဒြိယာနိ; ပရိသုဒ္ဓော မုခဝဏ္ဏော ပရိယောဒါတော။ အလတ္ထ နော အဇ္ဇ ဘဂဝတော သမ္မုခါ ဓမ္မိံ ကထံ သဝနာယာ"တိ?

"ကထဉှိ နော သိယာ, ဘန္တေ! ဣဒါနာဟံ, ဘန္တေ, ဘဂဝတာ ဓမ္မိယာ ကထာယ အမတေန အဘိသိတ္တော"တိ။ "ယထာ ကထံ ပန တွံ, ဂဟပတိ, ဘဂဝတာ ဓမ္မိယာ ကထာယ အမတေန အဘိသိတ္တော"တိ? "ဣဓာဟံ, ဘန္တေ, ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိံ; ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိံ။ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခွာဟံ, ဘန္တေ, ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစံ – 'အဟမသ္မိ, ဘန္တေ, ဇိဏ္ဏော ဝုဍ္ဎော မဟလ္လကော အဒ္ဓဂတော ဝယောအနုပ္ပတ္တော အာတုရကာယော အဘိက္ခဏာတင်္ကော။ အနိစ္စဒဿာဝီ ခေါ ပနာဟံ, ဘန္တေ, ဘဂဝတော မနောဘာဝနီယာနဉ္စ ဘိက္ခူနံ။ ဩဝဒတု မံ, ဘန္တေ, ဘဂဝါ; အနုသာသတု မံ, ဘန္တေ, ဘဂဝါ; ယံ မမဿ ဒီဃရတ္တံ ဟိတာယ သုခါယာ'"တိ။

"ဧဝံ ဝုတ္တေ , မံ, ဘန္တေ, ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ – 'ဧဝမေတံ, ဂဟပတိ, ဧဝမေတံ, ဂဟပတိ! အာတုရော ဟာယံ, ဂဟပတိ, ကာယော အဏ္ဍဘူတော ပရိယောနဒ္ဓော။ ယော ဟိ, ဂဟပတိ, ဣမံ ကာယံ ပရိဟရန္တော မုဟုတ္တမ္ပိ အာရောဂျံ ပဋိဇာနေယျ, ကိမညတြ ဗာလျာ? တသ္မာတိဟ တေ ဂဟပတိ, ဧဝံ သိက္ခိတဗ္ဗံ – အာတုရကာယဿ မေ သ

တော စိတ္တံ အနာတုရံ ဘဝိဿတီတိ။ ဧဝဥှိ တေ, ဂဟပတိ, သိက္ခိတဗ္ဗ’န္တိ။ ဧဝံ ခ္မတဟံ, ဘန္တေ, ဘဂဝတာ ဓမ္မိ ယာ ကထာယ အမတေန အဘိသိတ္တော’’တိ။

‘‘န ဟိ ပန တံ, ဂဟပတိ, ပဋိဘာသိ ဘဂဝန္တံ [တံ ဘဂဝန္တံ (သီ.)] ဥတ္တရိံ ပဋိပုစ္ဆိတုံ – ‘ကိတ္တာဝတာ နု ခော, ဘန္တေ, အာတုရကာယော စေဝ ဟောတိ အာတုရစိတ္တော စ, ကိတ္တာဝတာ စ ပန အာတုရကာယော ဟိ ခော ဟောတိ နော စ အာတုရစိတ္တော’’’တိ ? ‘‘ဒူရတောပိ ခော မယံ, ဘန္တေ, အာဂစ္ဆေယ္ယာမ အာယသ္မတော သာရိပုတ္တဿ သန္တိကေ ဧတဿ ဘာသိတဿ အတ္ထမညာတုံ။ သာဓု ဝတာယသ္မန္တံယေဝ သာရိပုတ္တံ ပဋိဘာတု ဧတဿ ဘာသိတဿ အတ္ထော’’တိ။

‘‘တေန ဟိ, ဂဟပတိ, သုဏာဟိ, သာဓုကံ မနသိ ကရောဟိ; ဘာသိဿာမီ’’တိ။ ‘‘ဧဝံ, ဘန္တေ’’တိ ခော နကုလ ပိတာ ဂဟပတိ အာယသ္မတော သာရိပုတ္တဿ ပစ္စဿောသိ။ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော ဧတဒဝေါစ –

‘‘ကထဉ္စ, ဂဟပတိ, အာတုရကာယော စေဝ ဟောတိ, အာတုရစိတ္တော စ? ဣဓ, ဂဟပတိ, အဿုတဝါ ပုထုဇ္ဇ နော အရိယာနံ အဒဿာဝီ အရိယဓမ္မဿ အကောဝိဒေါ အရိယဓမ္မေ အဝိနီတော သပ္ပုရိသာနံ အဒဿာဝီ သပ္ပုရိသ ဓမ္မဿ အကောဝိဒေါ သပ္ပုရိသဓမ္မေ အဝိနီတော ရူပံ အတ္တတော သမနုပဿတိ, ရူပဝန္တံ တ အတ္တာနံ; အတ္တနိ တ ရူပံ, ရူပသ္မိံ တ အတ္တာနံ။ ‘အဟံ ရူပံ, မမ ရူပ’န္တိ ပရိယုဋ္ဌဋ္ဌာယီ ဟောတိ။ တဿ ‘အဟံ ရူပံ, မမ ရူပ’န္တိ ပရိယုဋ္ဌ ဋ္ဌာယိနော တံ ရူပံ ဝိပရိဏမတိ အညထာ ဟောတိ။ တဿ ရူပဝိပရိဏာမညထာဘာဝါ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ သောကပရိဒေဝဒုက္ခ ဒေါမနဿုပာယာသာ။

‘‘ဝေဒနံ အတ္တတော သမနုပဿတိ, ဝေဒနာဝန္တံ တ အတ္တာနံ; အတ္တနိ တ ဝေဒနံ, ဝေဒနာယ တ အတ္တာနံ။ ‘အဟံ ဝေဒနာ, မမ ဝေဒနာ’တိ ပရိယုဋ္ဌဋ္ဌာယီ ဟောတိ။ တဿ ‘အဟံ ဝေဒနာ, မမ ဝေဒနာ’တိ ပရိယုဋ္ဌဋ္ဌာယိနော, သာ ဝေဒနာ ဝိပရိဏမတိ အညထာ ဟောတိ။ တဿ ဝေဒနာဝိပရိဏာမညထာဘာဝါ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒေါမန ဿုပာယာသာ။

‘‘သညံ အတ္တတော သမနုပဿတိ, သညာဝန္တံ တ အတ္တာနံ; အတ္တနိ တ သညံ, သညာယ တ အတ္တာနံ။ ‘အဟံ သညာ, မမ သညာ’တိ ပရိယုဋ္ဌဋ္ဌာယီ ဟောတိ။ တဿ ‘အဟံ သညာ, မမ သညာ’တိ ပရိယုဋ္ဌဋ္ဌာယိနော, သာ သညာ ဝိပရိဏမတိ အညထာ ဟောတိ။ တဿ သညာဝိပရိဏာမညထာဘာဝါ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒေါမနဿုပာ ယာသာ။

‘‘သင်္ခါရေ အတ္တတော သမနုပဿတိ, သင်္ခါရဝန္တံ တ အတ္တာနံ; အတ္တနိ တ သင်္ခါရေ, သင်္ခါရေသု တ အတ္ တာနံ။ ‘အဟံ သင်္ခါရာ, မမ သင်္ခါရာ’တိ ပရိယုဋ္ဌဋ္ဌာယီ ဟောတိ။ တဿ ‘အဟံ သင်္ခါရာ, မမ သင်္ခါရာ’တိ ပရိယုဋ္ဌ ဋ္ဌာယိနော, တေ သင်္ခါရာ ဝိပရိဏမန္တိ အညထာ ဟောန္တိ။ တဿ သင်္ခါရဝိပရိဏာမညထာဘာဝါ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒေါမနဿုပာယာသာ။

‘‘ဝိညာဏံ အတ္တတော သမနုပဿတိ, ဝိညာဏဝန္တံ တ အတ္တာနံ; အတ္တနိ တ ဝိညာဏံ, ဝိညာဏသ္မိံ တ အတ္တာ နံ။ ‘အဟံ ဝိညာဏံ, မမ ဝိညာဏ’န္တိ ပရိယုဋ္ဌဋ္ဌာယီ ဟောတိ။ တဿ ‘အဟံ ဝိညာဏံ, မမ ဝိညာဏ’န္တိ ပရိယုဋ္ဌဋ္ဌာ ယိနော, တံ ဝိညာဏံ ဝိပရိဏမတိ အညထာ ဟောတိ။ တဿ ဝိညာဏဝိပရိဏာမညထာဘာဝါ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ သောကပရိဒေ ဝဒုက္ခဒေါမနဿုပာယာသာ။ ဧဝံ ခော, ဂဟပတိ, အာတုရကာယော စေဝ ဟောတိ အာတုရစိတ္တော စ။

‘‘ကထဉ္စ, ဂဟပတိ, အာတုရကာယော ဟိ ခော ဟောတိ နော စ အာတုရစိတ္တော? ဣဓ, ဂဟပတိ, သုတဝါ အရိယ သာဝကော အရိယာနံ ဒဿာဝီ အရိယဓမ္မဿ ကောဝိဒေါ အရိယဓမ္မေ သုဝိနီတော သပ္ပုရိသာနံ ဒဿာဝီ သပ္ပုရိသဓ မ္မဿ ကောဝိဒေါ သပ္ပုရိသဓမ္မေ သုဝိနီတော န ရူပံ အတ္တတော သမနုပဿတိ, န ရူပဝန္တံ တ အတ္တာနံ; န အတ္တနိ တ ရူပံ, န ရူပသ္မိံ တ အတ္တာနံ။ ‘အဟံ ရူပံ, မမ ရူပ’န္တိ န ပရိယုဋ္ဌဋ္ဌာယီ ဟောတိ။ တဿ ‘အဟံ ရူပံ, မမ ရူပ’န္တိ အပရိယုဋ္ဌဋ္ဌာယိနော, တံ ရူပံ ဝိပရိဏမတိ အညထာ ဟောတိ။ တဿ ရူပဝိပရိဏာမညထာဘာဝါ နုပ္ပဇ္ဇန္တိ သောက ပရိဒေဝဒုက္ခဒေါမနဿုပာယာသာ။

“န ဝေဒနံ အတ္တတော သမနုပဿတိ, န ဝေဒနာဝန္တံ ဝါ အတ္တာနံ; န အတ္တနိ ဝါ ဝေဒနံ, န ဝေဒနာယ ဝါ အတ္တာနံ ။ ‘အဟံ ဝေဒနာ, မမ ဝေဒနာ’တိ န ပရိယုဋ္ဌဋ္ဌာယီ ဟောတိ။ တဿ ‘အဟံ ဝေဒနာ, မမ ဝေဒနာ’တိ အပရိယုဋ္ဌဋ္ဌာယိနော, သာ ဝေဒနာ ဝိပရိဏမတိ အညထာ ဟောတိ။ တဿ ဝေဒနာဝိပရိဏာမညထာဘာဝါ နုပ္ပဇ္ဇန္တိ သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒောမနဿုပါယာသာ။

“န သညံ အတ္တတော သမနုပဿတိ, န သညာဝန္တံ ဝါ အတ္တာနံ; န အတ္တနိ ဝါ သညံ, န သညာယ ဝါ အတ္တာနံ။ ‘အဟံ သညာ, မမ သညာ’တိ န ပရိယုဋ္ဌဋ္ဌာယီ ဟောတိ။ တဿ ‘အဟံ သညာ, မမ သညာ’တိ အပရိယုဋ္ဌဋ္ဌာယိနော, သာ သညာ ဝိပရိဏမတိ အညထာ ဟောတိ။ တဿ သညာဝိပရိဏာမညထာဘာဝါ နုပ္ပဇ္ဇန္တိ သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒောမနဿုပါယာသာ။

``န သင်္ခါရေ အတ္တတော သမနုပဿတိ, န သင်္ခါရဝန္တံ ဝါ အတ္တာနံ; န အတ္တနိ ဝါ သင်္ခါရေ, န သင်္ခါရေသု ဝါ အတ္တာနံ။ ‘အဟံ သင်္ခါရာ, မမ သင်္ခါရာ’တိ န ပရိယုဋ္ဌဋ္ဌာယီ ဟောတိ။ တဿ ‘အဟံ သင်္ခါရာ, မမ သင်္ခါရာ’တိ အပရိယုဋ္ဌဋ္ဌာယိနော, တေ သင်္ခါရာ ဝိပရိဏမန္တိ အညထာ ဟောန္တိ။ တဿ သင်္ခါရဝိပရိဏာမညထာဘာဝါ နုပ္ပဇ္ဇန္တိ သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒောမနဿုပါယာသာ။

“န ဝိညာဏံ အတ္တတော သမနုပဿတိ, န ဝိညာဏဝန္တံ ဝါ အတ္တာနံ; န အတ္တနိ ဝါ ဝိညာဏံ, န ဝိညာဏသ္မိံ ဝါ အတ္တာနံ။ ‘အဟံ ဝိညာဏံ, မမ ဝိညာဏ’န္တိ န ပရိယုဋ္ဌဋ္ဌာယီ ဟောတိ။ တဿ ‘အဟံ ဝိညာဏံ, မမ ဝိညာဏ’န္တိ အပရိယုဋ္ဌဋ္ဌာယိနော, တံ ဝိညာဏံ ဝိပရိဏမတိ အညထာ ဟောတိ ။ တဿ ဝိညာဏဝိပရိဏာမညထာဘာဝါ နုပ္ပဇ္ဇန္တိ သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒောမနဿုပါယာသာ။ ဧဝံ ခော, ဂဟပတိ, အာတုရကာယော ဟောတိ နော စ အာတုရစိတ္တော”တိ။

ဣဒမဝေါစ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော။ အတ္တမနော နကုလပိတာ ဂဟပတိ အာယသ္မတော သာရိပုတ္တဿ ဘာသိတံ အဘိနန္ဒီတိ။ ပဌမံ။

၂. ဒေဝဒဟသုတ္တံ

၂. ဧဝံ မေ သုတံ – ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သက္ကေသု [သက္ယေသု (က.)] ဝိဟရတိ ဒေဝဒဟံ နာမ သက္ယာနံ နိဂမော။ အထ ခော သမ္ဗဟုလာ ပစ္ဆာဘူမဂမိကာ ဘိက္ခူ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိံသု; ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိံသု။ ဧကမန္တံ နိသိန္နာ ခော တေ ဘိက္ခူ ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစုံ – “ဣစ္ဆာမ မယံ, ဘန္တေ, ပစ္ဆာဘူမံ ဇနပဒံ ဂန္တုံ, ပစ္ဆာဘူမေ ဇနပဒေ နိဝါသံ ကပ္ပေတု”န္တိ။

“အပလောကိတော ပန ဝေါ, ဘိက္ခဝေ, သာရိပုတ္တော”တိ? “န ခော နော, ဘန္တေ, အပလောကိတော အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော”တိ။ “အပလောကေထ, ဘိက္ခဝေ, သာရိပုတ္တံ။ သာရိပုတ္တော, ဘိက္ခဝေ, ပဏ္ဍိတော, ဘိက္ခူနံ အနုဂ္ဂါဟကော သဗြဟ္မစာရီန”န္တိ။ “ဧဝံ ဘန္တေ”တိ ခော တေ ဘိက္ခူ ဘဂဝတော ပစ္စဿောသုံ။

တေန ခော ပန သမယေန အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော ဘဂဝတော အဝိဒူရေ အညတရသ္မိံ ဧဠဂလာဂုမ္ဗေ နိသိန္နော ဟောတိ။ အထ ခော တေ ဘိက္ခူ ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္ဒိတွာ အနုမောဒိတွာ ဥဋ္ဌာယာသနာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ ယေနာယသ္မာ သာရိပုတ္တော တေနုပသင်္ကမိံသု; ဥပသင်္ကမိတွာ အာယသ္မတာ သာရိပုတ္တေန သဒ္ဓိံ သမ္မောဒိံသု။ သမ္မောဒနီယံ ကထံ သာရဏီယံ [သာရာဏီယံ (သီ. သျာ. ကံ. ပီ.)] ဝီတိသာရေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိံသု။ ဧကမန္တံ နိသိန္နာ ခော တေ ဘိက္ခူ အာယသ္မန္တံ သာရိပုတ္တံ ဧတဒဝေါစုံ – “ဣစ္ဆာမ မယံ, အာဝုသော သာရိပုတ္တ, ပစ္ဆာဘူမံ ဇနပဒံ ဂန္တုံ, ပစ္ဆာဘူမေ ဇနပဒေ နိဝါသံ ကပ္ပေတုံ။ အပလောကိတော နော သတ္ထာ”တိ။

“သန္တိ ဟာဝုသော, နာနာဝေရဇ္ဇဂတံ ဘိက္ခုံ ပဉှံ ပုစ္ဆိတာရော – ခတ္တိယပဏ္ဍိတာပိ ဗြာဟ္မဏပဏ္ဍိတာပိ ဂဟပတိပဏ္ဍိတာပိ သမဏပဏ္ဍိတာပိ။ ပဏ္ဍိတာ ဟာဝုသော, မနုဿာ ဝီမံသကာ – ‘ကိံဝါဒီ ပနာယသ္မန္တာနံ [ကိံဝါဒ

ယသ္မႅာနံ (ပီ. က.)] သတ္တာ ကိမက္ခာယီတိ, ကစ္စိ ေတ အာယသ္မႏ္တာနံ ဓမ္မာ သုသုတာ သုဂ္ဂဟိတာ သုမနသိ ကတာ သူပဓာရိတာ သုပၸဋိဝိဒ္ဓါ ပညာယ, ယထာ ဗ်ာကရမာနာ အာယသ္မေႏ္တာ ဝုတ္တဝါဒိေနာ ေစဝ ဘဂဝေတာ အ ႆထ, န စ ဘဂဝႏ္တံ အဘူေတန အဗ်ာစိေကၡယ်ာထ, ဓမၼႆ စာႏုဓမၼံ ဗ်ာကေရယ်ာထ, န စ ေကာစိ သဟဓမၼိေကာ ဝါဒါႏုဝါေဒါ [ဝါဒါႏုဝါေတာ (အ႒ကထာယံ ပါဌႏၲရံ)] ဂါရယွံ ဌာနံ အာဂေစၧယ်ာ'''တိ?

''ဒူရေတာပိ ေခါ မယံ, အာဝုေသာ, အာဂေစၧယ်ာမ အာယသ္မေတာ သာရိပုတၲႆ သႏ္တိေက ဧတႆ ဘာ သိတႆ အတၳမညာတုံ။ သာဓု ဝတာယသၼႏ္တံေယဝ သာရိပုတၲံ ပဋိဘာတု ဧတႆ ဘာသိတႆ အတၳ ေထာ''တိ။ ''ေတန ဟာဝုေသာ, သုဏာထ, သာဓုကံ မနသိ ကေရာထ; ဘာသိႆာမီ''တိ။ ''ဧဝမာဝုေသာ''တိ ေခါ ေတ ဘိ က္ခဴ အာယသ္မေတာ သာရိပုတၲႆ ပစၥေႆာသုံ။ အာယသ္မာ သာရိပုေတၲာ ဧတဒေဝါစ –

''သႏ္တိ ဟာဝုေသာ, နာနာေဝရဇၨဂတံ ဘိကၡဳံ ပၪွံ ပုစၧိတာေရာ – ခတၲိယပ႑ိတာပိ ။ပေ။ သမဏပ႑ိတာပိ။ ပ႑ိတာ ဟာဝုေသာ, မႏုႆာ ဝီမံသကာ – 'ကႎဝါဒီ ပနာယသ္မေႏ္တာနံ သတၳာ ကိမက္ခာယီ'တိ? ဧဝံ ပုဌာ တုေမွ, အာဝုေသာ, ဧဝံ ဗ်ာကေရယ်ာထ – 'ဆႏၵရာဂဝိနယကၡာယီ ေခါ ေနာ, အာဝုေသာ, သတၳာ'''တိ။

''ဧဝံ ဗ်ာကေတပိ ေခါ, အာဝုေသာ, အႆုေယဝ ဥတၲရႎ ပၪွံ ပုစၧိတာေရာ – ခတၲိယပ႑ိတာပိ။ပေ။ သမ ဏပ႑ိတာပိ။ ပ႑ိတာ ဟာဝုေသာ, မႏုႆာ ဝီမံသကာ – 'ကိသၼႎ ပနာယသ္မေႏ္တာနံ ဆႏၵရာဂဝိနယကၡာယီ သတၳ ထာ'တိ? ဧဝံ ပုဌာ တုေမွ, အာဝုေသာ, ဧဝံ ဗ်ာကေရယ်ာထ – 'ရူေပ ေခါ, အာဝုေသာ, ဆႏၵရာဂဝိနယကၡာယီ သတၳ ထာ, ေဝဒနာယ။ သညာယ။ သခၤါေရသု။ ဝိညာေဏ ဆႏၵရာဂဝိနယကၡာယီ သတၳာ'''တိ။

''ဧဝံ ဗ်ာကေတပိ ေခါ, အာဝုေသာ, အႆုေယဝ ဥတၲရႎ ပၪွံ ပုစၧိတာေရာ – ခတၲိယပ႑ိတာပိ။ပေ။ သမ ဏပ႑ိတာပိ။ ပ႑ိတာ ဟာဝုေသာ, မႏုႆာ ဝီမံသကာ – 'ကႎ ပနာယသ္မေႏ္တာနံ အာဒီနဝံ ဒိသြာ ရူေပ ဆႏၵရာဂဝိနယ ကၡာယီ သတၳာ, ေဝဒနာယ။ သညာယ။ သခၤါေရသု။ ဝိညာေဏ ဆႏၵရာဂဝိနယကၡာယီ သတၳာ'တိ? ဧဝံ ပုဌာ တုမွ ေဟ, အာဝုေသာ, ဧဝံ ဗ်ာကေရယ်ာထ – 'ရူေပ ေခါ, အာဝုေသာ , အဝိဂတရာဂႆ [အဝီတရာဂႆ (သ်ာ. ကံ.)] အဝိဂတဆႏၵႆ အဝိဂတေပမႆ အဝိဂတပိပါသႆ အဝိဂတပရိဠာဟႆ အဝိဂတတဏွာဟႆ တႆ ရူပႆ ဝိပရိဏာမညထာဘာဝါ ဥပၸဇၨႏ္တိ ေသာကပရိေဒဝဒုကၡေဒါမနႆုပါယာသာ။ ေဝဒနာယ။ သညာယ။ သခၤါေရသု အဝိဂတရာဂႆ။ပေ။ အဝိဂတတဏွာဟႆ ေတသံ သခၤါရာနံ ဝိပရိဏာမညထာဘာဝါ ဥပၸဇၨႏ္တိ ေသာကပရိေဒဝဒု ကၡေဒါမနႆုပါယာသာ။ ဝိညာေဏ အဝိဂတရာဂႆ အဝိဂတဆႏၵႆ အဝိဂတေပမႆ အဝိဂတပိပါသႆ အ ဝိဂတပရိဠာဟႆ အဝိဂတတဏွာဟႆ တႆ ဝိညာဏႆ ဝိပရိဏာမညထာဘာဝါ ဥပၸဇၨႏ္တိ ေသာကပရိေဒဝဒု ကၡေဒါမနႆုပါယာသာ။ ဣဒံ ေခါ ေနာ, အာဝုေသာ, အာဒီနဝံ ဒိသြာ ရူေပ ဆႏၵရာဂဝိနယကၡာယီ သတၳာ, ေဝဒနာ ယ။ သညာယ။ သခၤါေရသု။ ဝိညာေဏ ဆႏၵရာဂဝိနယကၡာယီ သတၳာ'''တိ။

''ဧဝံ ဗ်ာကေတပိ ေခါ, အာဝုေသာ, အႆုေယဝ ဥတၲရႎ ပၪွံ ပုစၧိတာေရာ – ခတၲိယပ႑ိတာပိ ျဗာဟၼဏ ပ႑ိတာပိ ဂဟပတိပ႑ိတာပိ သမဏပ႑ိတာပိ။ ပ႑ိတာ ဟာဝုေသာ, မႏုႆာ ဝီမံသကာ – 'ကႎ ပနာယသ္မေႏ္တာနံ အာနိသံသံ ဒိသြာ ရူေပ ဆႏၵရာဂဝိနယကၡာယီ သတၳာ, ေဝဒနာယ။ သညာယ။ သခၤါေရသု။ ဝိညာေဏ ဆႏၵရာဂဝိနယက္ ခါယီ သတၳာ'တိ? ဧဝံ ပုဌာ တုေမွ , အာဝုေသာ, ဧဝံ ဗ်ာကေရယ်ာထ – 'ရူေပ ေခါ, အာဝုေသာ, ဝိဂတရာဂႆ ဝိဂတဆႏၵႆ ဝိဂတေပမႆ ဝိဂတပိပါသႆ ဝိဂတပရိဠာဟႆ ဝိဂတတဏွာဟႆ တႆ ရူပႆ ဝိပရိဏာ မညထာဘာဝါ ႏုပၸဇၨႏ္တိ ေသာကပရိေဒဝဒုကၡေဒါမနႆုပါယာသာ။ ေဝဒနာယ။ သညာယ။ သခၤါေရသု ဝိဂတရာဂ ႆ ဝိဂတဆႏၵႆ ဝိဂတေပမႆ ဝိဂတပိပါသႆ ဝိဂတပရိဠာဟႆ ဝိဂတတဏွာဟႆ ေတသံ သခၤါရာနံ ဝိ ပရိဏာမညထာဘာဝါ ႏုပၸဇၨႏ္တိ ေသာကပရိေဒဝဒုကၡေဒါမနႆုပါယာသာ။ ဝိညာေဏ ဝိဂတရာဂႆ ဝိဂတဆႏၵ ႆ ဝိဂတေပမႆ ဝိဂတပိပါသႆ ဝိဂတပရိဠာဟႆ ဝိဂတတဏွာဟႆ တႆ ဝိညာဏႆ ဝိပရိဏာမည ထာဘာဝါ ႏုပၸဇၨႏ္တိ ေသာကပရိေဒဝဒုကၡေဒါမနႆုပါယာသာ။ ဣဒံ ေခါ ေနာ, အာဝုေသာ, အာနိသံသံ ဒိသြာ ရူေပ ဆႏၵရာဂဝိနယကၡာယီ သတၳာ, ေဝဒနာယ။ သညာယ။ သခၤါေရသု။ ဝိညာေဏ ဆႏၵရာဂဝိနယကၡာယီ သတၳာ'''တိ။

“အကုသလေ ဓာဝုသော, ဓမ္မေ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတော ဒိဋ္ဌေ စေဝ ဓမ္မေ သုခော ဝိဟာရော အဘဝိဿ အဝိဃာတော အနုပာယာသော အပရိဠာဟော, ကာယဿ စ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိ ပာဋိကင်္ခါ, နယိဒံ ဘဂဝါ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ပဟာနံ ဝဏ္ဏေယျ။ ယသ္မာ စ ခော, အာဝုသော, အကုသလေ ဓမ္မေ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတော ဒိဋ္ဌေ စေဝ ဓမ္မေ ဒုက္ခော ဝိဟာရော သဝိဃာတော သဥပါယာသော သပရိဠာဟော, ကာယဿ စ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ ဒုဂ္ဂတိ ပာဋိကင်္ခါ, တသ္မာ ဘဂဝါ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ပဟာနံ ဝဏ္ဏေတိ။

“ကုသလေ စာဝုသော, ဓမ္မေ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတော ဒိဋ္ဌေ စေဝ ဓမ္မေ ဒုက္ခော ဝိဟာရော အဘဝိဿ သဝိဃာတော သဥပါယာသော သပရိဠာဟော, ကာယဿ စ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ ဒုဂ္ဂတိ ပာဋိကင်္ခါ, နယိဒံ ဘဂဝါ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဥပသမ္ပဒံ ဝဏ္ဏေယျ။ ယသ္မာ စ ခော, အာဝုသော, ကုသလေ ဓမ္မေ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတော ဒိဋ္ဌေ စေဝ ဓမ္မေ သုခော ဝိဟာရော အဝိဃာတော အနုပါယာသော အပရိဠာဟော, ကာယဿ စ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိ ပာဋိကင်္ခါ, တသ္မာ ဘဂဝါ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဥပသမ္ပဒံ ဝဏ္ဏေတီ”တိ။

ဣဒမဝေါစာယသ္မာ သာရိပုတ္တော။ အတ္တမနာ တေ ဘိက္ခူ အာယသ္မတော သာရိပုတ္တဿ ဘာသိတံ အဘိနန္ဒုန္တိ။ ဒုတိယံ။

၃. ဟာလိဒ္ဒိကာနိသုတ္တံ

၃. ဧဝံ မေ သုတံ – ဧကံ သမယံ အာယသ္မာ မဟာကစ္စာနော အဝန္တီသု ဝိဟရတိ ကုရရဃရေ [ကုလဃရေ (က.)] ပပတ္တေ ပဗ္ဗတေ။ အထ ခော ဟာလိဒ္ဒိကာနိ [ဟာလိဒ္ဒကာနိ (သီ.), ဟလိဒ္ဒိကာနိ (သျာ.)] ဂဟပတိ ယေနာယသ္မာ မဟာကစ္စာနော တေနုပသင်္ကမိ; ဥပသင်္ကမိတွာ အာယသ္မန္တံ မဟာကစ္စာနံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ။ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခော ဟာလိဒ္ဒိကာနိ ဂဟပတိ အာယသ္မန္တံ မဟာကစ္စာနံ ဧတဒဝေါစ – “ဝုတ္တမိဒံ, ဘန္တေ, ဘဂဝတာ အဋ္ဌကဝဂ္ဂိယေ မာဂဏ္ဍိယပဉှေ –

“ဩကံ ပဟာယ အနိကေတသာရီ၊
ဂါမေ အကုဗ္ဗံ [အကြုဗ္ဗံ (က.)] မုနိ သန္ထဝါနိ [သန္ဓဝါနိ (က.)] ။
ကာမေဟိ ရိတ္တော အပုရက္ခရာနော [အပုရေက္ခရာနော (သီ. သုတ္တနိပါတေပိ) မောဃရာဇမာဏဝပုစ္ဆာသု သုတ္တမ္ပိ ဩလောကေတဗ္ဗံ]၊
ကထံ န ဝိဂ္ဂယှ ဇနေန ကယိရာ”တိ။

“ဣမဿ နု ခော, ဘန္တေ, ဘဂဝတာ သံခိတ္တေန ဘာသိတဿ ကထံ ဝိတ္ထာရေန အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော”တိ?

“ရူပဓာတု ခော, ဂဟပတိ, ဝိညာဏဿ ဩကော။ ရူပဓာတုရာဂဝိနိဗန္ဓဉ္စ [။ ဝိနိဗဒ္ဓဉ္စ (ပီ. သီ. အဋ္ဌ.)] ပန ဝိညာဏံ ‘ဩကသာရီ’တိ ဝုစ္စတိ။ ဝေဒနာဓာတု ခော, ဂဟပတိ, ဝိညာဏဿ ဩကော။ ဝေဒနာဓာတုရာဂဝိနိဗန္ဓဉ္စ ပန ဝိညာဏံ ‘ဩကသာရီ’တိ ဝုစ္စတိ။ သညာဓာတု ခော, ဂဟပတိ, ဝိညာဏဿ ဩကော။ သညာဓာတုရာဂဝိနိဗန္ဓဉ္စ ပန ဝိညာဏံ ‘ဩကသာရီ’တိ ဝုစ္စတိ။ သင်္ခါရဓာတု ခော, ဂဟပတိ, ဝိညာဏဿ ဩကော။ သင်္ခါရဓာတုရာဂဝိနိဗန္ဓဉ္စ ပန ဝိညာဏံ ‘ဩကသာရီ’တိ ဝုစ္စတိ။ ဧဝံ ခော, ဂဟပတိ, ဩကသာရီ ဟောတိ။

“ကထဉ္စ, ဂဟပတိ, အနောကသာရီ ဟောတိ? ရူပဓာတုယာ ခော, ဂဟပတိ, ယော ဆန္ဒော ယော ရာဂေါ ယာ နန္ဒီ [နန္ဒိ (သီ. သျာ. ကံ. ပီ.)] ယာ တဏှာ ယေ ဥပယုပါဒါနာ [ဥပါယုပါဒါနာ (သီ. သျာ. ကံ. ပီ.)] စေတသော အဓိဋ္ဌာနာဘိနိဝေသာနုသယာ တေ တထာဂတဿ ပဟီနာ ဥစ္ဆိန္နမူလာ တာလာဝတ္ထုကတာ အနဘာဝံကတာ [အနဘာဝကတာ (သီ. ပီ.), အနဘာဝံဂတာ (သျာ. ကံ.)] အာယတိံ အနုပ္ပါဒဓမ္မာ။ တသ္မာ တထာဂတော ‘အနောကသာရီ’တိ ဝုစ္စတိ။ ဝေဒနာဓာတုယာ ခော, ဂဟပတိ။ သညာဓာတုယာ ခော, ဂဟပတိ။ သင်္ခါရဓာတုယာ ခော, ဂဟပတိ။ ဝိညာဏဓာတုယာ ခော, ဂဟပတိ, ယော ဆန္ဒော ယော ရာဂေါ ယာ နန္ဒီ ယာ တဏှာ ယေ ဥပယုပါဒါနာ စေတသော အဓိဋ္ဌာနာဘိနိဝေသာနုသယာ တေ တထာဂတဿ ပဟီနာ ဥစ္ဆိန္နမူလာ တာလာဝတ္ထုကတာ အနဘာဝံကတာ အာယတိံ အနုပ္ပါဒဓမ္မာ။ တသ္မာ တထာဂတော ‘အနောကသာရီ’တိ ဝုစ္စတိ။ ဧဝံ ခော, ဂဟပတိ, အနောကသာရီ ဟောတိ။

“ကထဉ္စ, ဂဟပတိ, နိကေတသာရီ ဟောတိ? ရူပနိမိတ္တနိကေတဝိသာရဝိနိဗန္ဓာ ခော, ဂဟပတိ, ‘နိကေတသာရီ’တိ ဝုစ္စတိ။ သဒ္ဒနိမိတ္တ။ပေ။ ဂန္ဓနိမိတ္တ။ ရသနိမိတ္တ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗနိမိတ္တ။ ဓမ္မနိမိတ္တနိကေတဝိသာရဝိနိဗန္ဓာ ခော, ဂဟပတိ, ‘နိကေတသာရီ’တိ ဝုစ္စတိ။ ဧဝံ ခော, ဂဟပတိ, နိကေတသာရီ ဟောတိ။

“ကထဉ္စ, ဂဟပတိ, အနိကေတသာရီ ဟောတိ? ရူပနိမိတ္တနိကေတဝိသာရဝိနိဗန္ဓာ ခော, ဂဟပတိ, တထာဂတဿ ပဟီနာ ဥစ္ဆိန္နမူလာ တာလာဝတ္ထုကတာ အနဘာဝံကတာ အာယတိံ အနုပ္ပာဒဓမ္မာ။ တသ္မာ တထာဂတော ‘အနိကေတသာရီ’တိ ဝုစ္စတိ။ သဒ္ဒနိမိတ္တ။ ဂန္ဓနိမိတ္တ။ ရသနိမိတ္တ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗနိမိတ္တ။ ဓမ္မနိမိတ္တနိကေတဝိသာရဝိနိဗန္ဓာ ခော, ဂဟပတိ, တထာဂတဿ ပဟီနာ ဥစ္ဆိန္နမူလာ တာလာဝတ္ထုကတာ အနဘာဝံကတာ အာယတိံ အနုပ္ပာဒဓမ္မာ။ တသ္မာ တထာဂတော ‘အနိကေတသာရီ’တိ ဝုစ္စတိ။ ဧဝံ ခော, ဂဟပတိ, အနိကေတသာရီ ဟောတိ။

“ကထဉ္စ, ဂဟပတိ, ဂါမေ သန္ထဝဇာတော [သန္ဓဝဇာတော (က.)] ဟောတိ? ဣဓ, ဂဟပတိ, ဧကစ္စော ဂိဟီဟိ [ဂိဟိ (က.)] သံသဋ္ဌော ဝိဟရတိ သဟနန္ဒီ သဟသောကီ, သုခိတေသု သုခိတော, ဒုက္ခိတေသု ဒုက္ခိတော, ဥပ္ပန္နေသု ကိစ္စကရဏီယေသု အတ္တနာ တေသု ယောဂံ အာပဇ္ဇတိ။ ဧဝံ ခော, ဂဟပတိ, ဂါမေ သန္ထဝဇာတော ဟောတိ။

“ကထဉ္စ, ဂဟပတိ, ဂါမေ န သန္ထဝဇာတော ဟောတိ? ဣဓ, ဂဟပတိ, ဘိက္ခု ဂိဟီဟိ [ဂိဟိ (က.)] အသံသဋ္ဌော ဝိဟရတိ န သဟနန္ဒီ န သဟသောကီ န သုခိတေသု သုခိတော န ဒုက္ခိတေသု ဒုက္ခိတော, ဥပ္ပန္နေသု ကိစ္စကရဏီယေသု န အတ္တနာ တေသု ယောဂံ အာပဇ္ဇတိ။ ဧဝံ ခော, ဂဟပတိ, ဂါမေ န သန္ထဝဇာတော ဟောတိ။

“ကထဉ္စ, ဂဟပတိ, ကာမေဟိ အရိတ္တော ဟောတိ? ဣဓ, ဂဟပတိ, ဧကစ္စော ကာမေသု အဝိဂတရာဂေါ ဟောတိ အဝိဂတဆန္ဒော အဝိဂတပေမော အဝိဂတပိပာသော အဝိဂတပရိဠာဟော အဝိဂတတဏှော။ ဧဝံ ခော, ဂဟပတိ, ကာမေဟိ အရိတ္တော ဟောတိ။

“ကထဉ္စ, ဂဟပတိ, ကာမေဟိ ရိတ္တော ဟောတိ? ဣဓ, ဂဟပတိ, ဧကစ္စော ကာမေသု ဝိဂတရာဂေါ ဟောတိ ဝိဂတဆန္ဒော ဝိဂတပေမော ဝိဂတပိပာသော ဝိဂတပရိဠာဟော ဝိဂတတဏှော ။ ဧဝံ ခော, ဂဟပတိ, ကာမေဟိ ရိတ္တော ဟောတိ။

“ကထဉ္စ, ဂဟပတိ, ပုရက္ခရာနော ဟောတိ? ဣဓ, ဂဟပတိ, ဧကစ္စဿ ဧဝံ ဟောတိ – ‘ဧဝံရူပေါ သိယံ အနာဂတမဒ္ဓာနံ, ဧဝံဝေဒနော သိယံ အနာဂတမဒ္ဓာနံ, ဧဝံသညော သိယံ အနာဂတမဒ္ဓာနံ, ဧဝံသင်္ခါရော သိယံ အနာဂတမဒ္ဓာနံ, ဧဝံဝိညာဏော သိယံ အနာဂတမဒ္ဓာန’န္တိ။ ဧဝံ ခော, ဂဟပတိ, ပုရက္ခရာနော ဟောတိ။

“ကထဉ္စ, ဂဟပတိ, အပုရက္ခရာနော ဟောတိ? ဣဓ, ဂဟပတိ, ဧကစ္စဿ န ဧဝံ ဟောတိ – ‘ဧဝံရူပေါ သိယံ အနာဂတမဒ္ဓာနံ, ဧဝံဝေဒနော သိယံ အနာဂတမဒ္ဓာနံ, ဧဝံသညော သိယံ အနာဂတမဒ္ဓာနံ, ဧဝံသင်္ခါရော သိယံ အနာဂတမဒ္ဓာနံ, ဧဝံဝိညာဏော သိယံ အနာဂတမဒ္ဓာန’န္တိ။ ဧဝံ ခော, ဂဟပတိ, အပုရက္ခရာနော ဟောတိ။

“ကထဉ္စ , ဂဟပတိ, ကထံ ဝိဂ္ဂယှ ဇနေန ကတ္တာ ဟောတိ? ဣဓ, ဂဟပတိ, ဧကစ္စော ဧဝရူပိံ ကထံ ကတ္တာ ဟောတိ – ‘န တွံ ဣမံ ဓမ္မဝိနယံ အာဇာနာသိ; အဟံ ဣမံ ဓမ္မဝိနယံ အာဇာနာမိ။ ကိံ တွံ ဣမံ ဓမ္မဝိနယံ အာဇာနိဿသိ? မိစ္ဆာပဋိပန္နော တွမသိ; အဟမသ္မိ သမ္မာပဋိပန္နော။ ပုရေ ဝစနီယံ ပစ္ဆာ အဝစ; ပစ္ဆာ ဝစနီယံ ပုရေ အဝစ။ သဟိတံ မေ, အသဟိတံ တေ။ အဓိစိဏ္ဏံ တေ ဝိပရာဝတ္တံ။ အာရောပိတော တေ ဝါဒေါ; စရ ဝါဒပ္ပမောက္ခာယ။ နိဂ္ဂဟိတောသိ; နိဗ္ဗေဌေဟိ ဝါ သစေ ပဟောသီ’တိ။ ဧဝံ ခော, ဂဟပတိ, ကထံ ဝိဂ္ဂယှ ဇနေန ကတ္တာ ဟောတိ။

“ကထဉ္စ , ဂဟပတိ, ကထံ န ဝိဂ္ဂယှ ဇနေန ကတ္တာ ဟောတိ? ဣဓ, ဂဟပတိ, ဘိက္ခု န ဧဝရူပိံ ကထံ ကတ္တာ ဟောတိ – ‘န တွံ ဣမံ ဓမ္မဝိနယံ အာဇာနာသိ။ပေ။ နိဗ္ဗေဌေဟိ ဝါ သစေ ပဟောသီ’တိ။ ဧဝံ ခော, ဂဟပတိ, ကထံ န ဝိဂ္ဂယှ ဇနေန ကတ္တာ ဟောတိ။

“ဣတိ ခော, ဂဟပတိ, ယံ တံ ဝုတ္တံ ဘဂဝတာ အဋ္ဌကဝဂ္ဂိယေ မာဂဏ္ဍိယပဉှေ –

“သြကံ ပဟာယ အနိကေတသာရီ၊
ကာမေ အကုဗ္ဗံ မုနိသန္ထုတာနိ။
ကာမေဟိ ရိတ္တော အပုရက္ခရာနော၊
ကထံ န ဝိဂ္ဂယှ ဇနေန ကယိရာ”တိ။

“ဣမဿ ခေါ, ဂဟပတိ, ဘဂဝတာ သံခိတ္တေန ဘာသိတဿ ဧဝံ ဝိတ္ထာရေန အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော”တိ။ တ
တိယံ။

၄. ဒုတိယဟာလိဒ္ဒိကာနိသုတ္တံ

၄. ဧဝံ မေ သုတံ – ဧကံ သမယံ အာယသ္မာ မဟာကစ္စာနော အဝန္တီသု ဝိဟရတိ ကုရရဃရေ ပပာတေ ပဗ္ဗတေ။
အထ ခေါ ဟာလိဒ္ဒိကာနိ ဂဟပတိ ယေနာယသ္မာ မဟာကစ္စာနော။ပေ.။ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ ဟာလိဒ္ဒိကာနိ ဂဟ
ပတိ အာယသ္မန္တံ မဟာကစ္စာနံ ဧတဒဝေါစ – “ဝုတ္တမိဒံ, ဘန္တေ, ဘဂဝတာ သက္ကပဉှေ – ‘ယေ တေ သမဏဗြ
ာဟ္မဏာ တဏှာသင်္ခယဝိမုတ္တာ, တေ အစ္စန္တနိဋ္ဌာ အစ္စန္တယောဂက္ခေမိနော အစ္စန္တဗြဟ္မစာရိနော အစ္
စန္တပရိယောသာနာ သေဋ္ဌာ ဒေဝမနုဿာန’”န္တိ။

“ဣမဿ နု ခေါ, ဘန္တေ, ဘဂဝတာ သံခိတ္တေန ဘာသိတဿ ကထံ ဝိတ္ထာရေန အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော”တိ?

“ရူပဓာတုယာ ခေါ, ဂဟပတိ, ယော ဆန္ဒော ယော ရာဂေါ ယာ နန္ဒီ ယာ တဏှာ ယေ ဥပယုပါဒါနာ စေတသော
အဓိဋ္ဌာနာဘိနိဝေသာနုသယာ, တေသံ ခယာ ဝိရာဂါ နိရောဓာ စာဂါ ပဋိနိဿဂ္ဂါ စိတ္တံ သုဝိမုတ္တန္တိ ဝုစ္စတိ။

“ဝေဒနာဓာတုယာ ခေါ, ဂဟပတိ။ သညာဓာတုယာ ခေါ, ဂဟပတိ။ သင်္ခါရဓာတုယာ ခေါ, ဂဟပတိ။ ဝိညာဏဓာတု
ယာ ခေါ, ဂဟပတိ, ယော ဆန္ဒော ယော ရာဂေါ ယာ နန္ဒီ ယာ တဏှာ ယေ ဥပယုပါဒါနာ စေတသော အဓိဋ္ဌာနာဘိနိ
ဝေသာနုသယာ, တေသံ ခယာ ဝိရာဂါ နိရောဓာ စာဂါ ပဋိနိဿဂ္ဂါ စိတ္တံ သုဝိမုတ္တန္တိ ဝုစ္စတိ။

“ဣတိ ခေါ, ဂဟပတိ, ယံ တံ ဝုတ္တံ ဘဂဝတာ သက္ကပဉှေ – ‘ယေ တေ သမဏဗြာဟ္မဏာ တဏှာသင်္ခယ
ဝိမုတ္တာ တေ အစ္စန္တနိဋ္ဌာ အစ္စန္တယောဂက္ခေမိနော အစ္စန္တဗြဟ္မစာရိနော အစ္စန္တပရိယောသာနာ သေဋ္ဌာ
ဒေဝမနုဿာန’”န္တိ။

“ဣမဿ ခေါ, ဂဟပတိ, ဘဂဝတာ သံခိတ္တေန ဘာသိတဿ ဧဝံ ဝိတ္ထာရေန အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော”တိ။ စတု
တ္ထံ။

၅. သမာဓိသုတ္တံ

၅. ဧဝံ မေ သုတံ – ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ ဇေတဝနေ အနာထပိဏ္ဍိကဿ အာရာမေ။ တတြ
ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခူ အာမန္တေသိ – “ဘိက္ခဝေါ”တိ။ “ဘဒန္တေ”တိ တေ ဘိက္ခူ ဘဂဝတော ပစ္စဿောသုံ။ ဘဂဝါ
ဧတဒဝေါစ – “သမာဓိံ, ဘိက္ခဝေ, ဘာဝေထ; သမာဟိတော, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခု ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ကိဉ္စ ယထာဘူ
တံ ပဇာနာတိ? ရူပဿ သမုဒယဉ္စ အတ္ထင်္ဂမဉ္စ, ဝေဒနာယ သမုဒယဉ္စ အတ္ထင်္ဂမဉ္စ , သညာယ သမုဒယဉ္စ အ
တ္ထင်္ဂမဉ္စ, သင်္ခါရာနံ သမုဒယဉ္စ အတ္ထင်္ဂမဉ္စ, ဝိညာဏဿ သမုဒယဉ္စ အတ္ထင်္ဂမဉ္စ”။

“ကော စ, ဘိက္ခဝေ, ရူပဿ သမုဒယော, ကော ဝေဒနာယ သမုဒယော, ကော သညာယ သမုဒယော, ကော သင်္ခါ
ရာနံ သမုဒယော, ကော ဝိညာဏဿ သမုဒယော? ဣဓ, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခု အဘိနန္ဒတိ အဘိဝဒတိ အဇ္ဈောသာယ တိဋ္ဌ
တိ။

“ကိဉ္စ အဘိနန္ဒတိ အဘိဝဒတိ အဇ္ဈောသာယ တိဋ္ဌတိ? ရူပံ အဘိနန္ဒတိ အဘိဝဒတိ အဇ္ဈောသာယ တိဋ္ဌတိ။
တဿ ရူပံ အဘိနန္ဒတော အဘိဝဒတော အဇ္ဈောသာယ တိဋ္ဌတော ဥပ္ပဇ္ဇတိ နန္ဒီ။ ယာ ရူပေ နန္ဒီ တဒုပါဒါနံ။ တဿ

သုပာဒါနပစ္စယာ ဘဝေါ; ဘဝပစ္စယာ ဇာတိ; ဇာတိပစ္စယာ ဇရာမရဏံ သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒောမနဿုပာယာသာ သမ္ဘဝန္တိ။ ဧဝမေတဿ ကေဝလဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ သမုဒယော ဟောတိ။

"ဝေဒနံ အဘိနန္ဒတိ။ပေ။ သညံ အဘိနန္ဒတိ။ သင်္ခါရေ အဘိနန္ဒတိ။ ဝိညာဏံ အဘိနန္ဒတိ အဘိဝဒတိ အဇ္ဈောသာယ တိဋ္ဌတိ။ တဿ ဝိညာဏံ အဘိနန္ဒတော အဘိဝဒတော အဇ္ဈောသာယ တိဋ္ဌတော ဥပ္ပဇ္ဇတိ နန္ဒီ။ ယာ ဝိညာဏေ နန္ဒီ တဒုပါဒါနံ။ တဿုပါဒါနပစ္စယာ ဘဝေါ; ဘဝပစ္စယာ ဇာတိ; ဇာတိပစ္စယာ။ပေ။ ဧဝမေတဿ ကေဝလဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ သမုဒယော ဟောတိ။

"အယံ, ဘိက္ခဝေ, ရူပဿ သမုဒယော; အယံ ဝေဒနာယ သမုဒယော; အယံ သညာယ သမုဒယော; အယံ သင်္ခါရာနံ သမုဒယော; အယံ ဝိညာဏဿ သမုဒယော။

"ကော စ, ဘိက္ခဝေ, ရူပဿ အတ္ထင်္ဂမော, ကော ဝေဒနာယ။ ကော သညာယ။ ကော သင်္ခါရာနံ။ ကော ဝိညာဏဿ အတ္ထင်္ဂမော?

ဣဓ, ဘိက္ခဝေ, နာဘိနန္ဒတိ နာဘိဝဒတိ နာဇ္ဈောသာယ တိဋ္ဌတိ။

"ကိဉ္စ နာဘိနန္ဒတိ နာဘိဝဒတိ နာဇ္ဈောသာယ တိဋ္ဌတိ? ရူပံ နာဘိနန္ဒတိ နာဘိဝဒတိ နာဇ္ဈောသာယ တိဋ္ဌတိ။ တဿ ရူပံ အနဘိနန္ဒတော အနဘိဝဒတော အနဇ္ဈောသာယ တိဋ္ဌတော ယာ ရူပေ နန္ဒီ သာ နိရုဇ္ဈတိ။ တဿ နန္ဒီနိရောဓာ ဥပါဒါနနိရောဓော; ဥပါဒါနနိရောဓာ ဘဝနိရောဓော။ပေ။ ဧဝမေတဿ ကေဝလဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ နိရောဓော ဟောတိ။

"ဝေဒနံ နာဘိနန္ဒတိ နာဘိဝဒတိ နာဇ္ဈောသာယ တိဋ္ဌတိ။ တဿ ဝေဒနံ အနဘိနန္ဒတော အနဘိဝဒတော အနဇ္ဈောသာ တိဋ္ဌတော ယာ ဝေဒနာယ နန္ဒီ သာ နိရုဇ္ဈတိ။ တဿ နန္ဒီနိရောဓာ ဥပါဒါနနိရောဓော; ဥပါဒါနနိရောဓာ ဘဝနိရောဓော။ပေ။ ဧဝမေတဿ ကေဝလဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ နိရောဓော ဟောတိ။

"သညံ နာဘိနန္ဒတိ။ပေ။ သင်္ခါရေ နာဘိနန္ဒတိ နာဘိဝဒတိ နာဇ္ဈောသာယ တိဋ္ဌတိ။ တဿ သင်္ခါရေ အနဘိနန္ဒတော အနဘိဝဒတော အနဇ္ဈောသာယ တိဋ္ဌတော ယာ သင်္ခါရေသု နန္ဒီ သာ နိရုဇ္ဈတိ။ တဿ နန္ဒီနိရောဓာ ဥပါဒါနနိရောဓော; ဥပါဒါနနိရောဓာ ဘဝနိရောဓော။ပေ။ ဧဝမေတဿ ကေဝလဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ နိရောဓော ဟောတိ။

"ဝိညာဏံ နာဘိနန္ဒတိ နာဘိဝဒတိ နာဇ္ဈောသာယ တိဋ္ဌတိ။ တဿ ဝိညာဏံ အနဘိနန္ဒတော အနဘိဝဒတော အနဇ္ဈောသာယ တိဋ္ဌတော ယာ ဝိညာဏေ နန္ဒီ သာ နိရုဇ္ဈတိ။ တဿ နန္ဒီနိရောဓာ ဥပါဒါနနိရောဓော။ပေ။ ဧဝမေတဿ ကေဝလဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ နိရောဓော ဟောတိ။

"အယံ , ဘိက္ခဝေ, ရူပဿ အတ္ထင်္ဂမော, အယံ ဝေဒနာယ အတ္ထင်္ဂမော, အယံ သညာယ အတ္ထင်္ဂမော, အယံ သင်္ခါရာနံ အတ္ထင်္ဂမော, အယံ ဝိညာဏဿ အတ္ထင်္ဂမော"တိ။ ပဉ္စမံ။

၆. ပဋိသလ္လာဏသုတ္တံ

၆. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ "ပဋိသလ္လာဏေ, ဘိက္ခဝေ, ယောဂမာပဇ္ဇထ။ ပဋိသလ္လီဏော, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခု ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ကိဉ္စ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ? ရူပဿ သမုဒယဉ္စ အတ္ထင်္ဂမဉ္စ, ဝေဒနာယ သမုဒယဉ္စ အတ္ထင်္ဂမဉ္စ, သညာယ သမုဒယဉ္စ အတ္ထင်္ဂမဉ္စ, သင်္ခါရာနံ သမုဒယဉ္စ အတ္ထင်္ဂမဉ္စ, ဝိညာဏဿ သမုဒယဉ္စ အတ္ထင်္ဂမဉ္စ"။ပေ။ (ယထာ ပဌမသုတ္တေ တထာ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗော။) ဆဋ္ဌံ။

၇. ဥပါဒါပရိတဿနာသုတ္တံ

၇. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ “ဥပဟာပရိတဿနဉ္စ ဝေါ, ဘိက္ခဝေ, ဒေသေဿာမိ အနုပဟာဒါအပရိတဿနဉ္စ။ တံ သုဏာထ, သာဓုကံ မနသိ ကရောထ; ဘာသိဿာမီ”တိ။ “ဧဝံ , ဘန္တေ”တိ, ခေါ တေ ဘိက္ခူ ဘဂဝတော ပစ္စဿောသုံ။ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ –

“ကထဉ္စ, ဘိက္ခဝေ, ဥပဟာအပရိတဿနာ ဟောတိ? ဣဓ, ဘိက္ခဝေ, အဿုတဝါ ပုထုဇ္ဇနော အရိယာနံ အဒဿာဝီ အရိယဓမ္မဿ အကောဝိဒေါ အရိယဓမ္မေ အဝိနီတော, သပ္ပုရိသာနံ အဒဿာဝီ သပ္ပုရိသဓမ္မဿ အကောဝိဒေါ သပ္ပုရိသဓမ္မေ အဝိနီတော ရူပံ အတ္တတော သမနုပဿတိ, ရူပဝန္တံ ဝါ အတ္တာနံ; အတ္တနိ ဝါ ရူပံ, ရူပသ္မိံ ဝါ အတ္တာနံ။ တဿ တံ ရူပံ ဝိပရိဏမတိ အညထာ ဟောတိ။ တဿ ရူပဝိပရိဏာမညထာဘာဝါ ရူပဝိပရိဏာမာနုပရိဝတ္တိ ဝိညာဏံ ဟောတိ။ တဿ ရူပဝိပရိဏာမာနုပရိဝတ္တိဇာ ပရိတဿနာ ဓမ္မသမုပ္ပာဒါ စိတ္တံ ပရိယာဒါယ တိဋ္ဌန္တိ။ စေတသော ပရိယာဒါနာ ဥတ္တာသဝါ စ ဟောတိ ဝိဃာတဝါ စ အပေက္ခဝါ စ ဥပဟာဒါယ စ ပရိတဿတိ။

“ဝေဒနံ အတ္တတော သမနုပဿတိ, ဝေဒနာဝန္တံ ဝါ အတ္တာနံ; အတ္တနိ ဝါ ဝေဒနံ, ဝေဒနာယ ဝါ အတ္တာနံ။ တဿ သာ ဝေဒနာ ဝိပရိဏမတိ အညထာ ဟောတိ။ တဿ ဝေဒနာဝိပရိဏာမညထာဘာဝါ ဝေဒနာဝိပရိဏာမာနုပရိဝတ္တိ ဝိညာဏံ ဟောတိ။ တဿ ဝေဒနာဝိပရိဏာမာနုပရိဝတ္တိဇာ ပရိတဿနာ ဓမ္မသမုပ္ပာဒါ စိတ္တံ ပရိယာဒါယ တိဋ္ဌန္တိ။ စေတသော ပရိယာဒါနာ ဥတ္တာသဝါ စ ဟောတိ ဝိဃာတဝါ စ အပေက္ခဝါ စ ဥပဟာဒါယ စ ပရိတဿတိ။

“သညံ အတ္တတော သမနုပဿတိ။ပေ.။ သင်္ခါရေ အတ္တတော သမနုပဿတိ, သင်္ခါရဝန္တံ ဝါ အတ္တာနံ; အတ္တနိ ဝါ သင်္ခါရေ, သင်္ခါရေသု ဝါ အတ္တာနံ။ တဿ တေ သင်္ခါရာ ဝိပရိဏမန္တိ အညထာ ဟောန္တိ။ တဿ သင်္ခါရဝိပရိဏာမညထာဘာဝါ သင်္ခါရဝိပရိဏာမာနုပရိဝတ္တိ ဝိညာဏံ ဟောတိ။ တဿ သင်္ခါရဝိပရိဏာမာနုပရိဝတ္တိဇာ ပရိတဿနာ ဓမ္မသမုပ္ပာဒါ စိတ္တံ ပရိယာဒါယ တိဋ္ဌန္တိ။ စေတသော ပရိယာဒါနာ ဥတ္တာသဝါ စ ဟောတိ ဝိဃာတဝါ စ အပေက္ခဝါ စ ဥပဟာဒါယ စ ပရိတဿတိ။

“ဝိညာဏံ အတ္တတော သမနုပဿတိ, ဝိညာဏဝန္တံ ဝါ အတ္တာနံ; အတ္တနိ ဝါ ဝိညာဏံ, ဝိညာဏသ္မိံ ဝါ အတ္တာနံ။ တဿ တံ ဝိညာဏံ ဝိပရိဏမတိ အညထာ ဟောတိ။ တဿ ဝိညာဏဝိပရိဏာမညထာဘာဝါ ဝိညာဏဝိပရိဏာမာနုပရိဝတ္တိ ဝိညာဏံ ဟောတိ။ တဿ ဝိညာဏဝိပရိဏာမာနုပရိဝတ္တိဇာ ပရိတဿနာ ဓမ္မသမုပ္ပာဒါ စိတ္တံ ပရိယာဒါယ တိဋ္ဌန္တိ။ စေတသော ပရိယာဒါနာ ဥတ္တာသဝါ စ ဟောတိ ဝိဃာတဝါ စ အပေက္ခဝါ စ ဥပဟာဒါယ စ ပရိတဿတိ။ ဧဝံ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, ဥပဟာအပရိတဿနာ ဟောတိ။

“ကထဉ္စ, ဘိက္ခဝေ, အနုပဟာဒါအပရိတဿနာ ဟောတိ? ဣဓ, ဘိက္ခဝေ, သုတဝါ အရိယသာဝကော အရိယာနံ ဒဿာဝီ အရိယဓမ္မဿ ကောဝိဒေါ အရိယဓမ္မေ သုဝိနီတော, သပ္ပုရိသာနံ ဒဿာဝီ သပ္ပုရိသဓမ္မဿ ကောဝိဒေါ သပ္ပုရိသဓမ္မေ သုဝိနီတော န ရူပံ အတ္တတော သမနုပဿတိ, န ရူပဝန္တံ ဝါ အတ္တာနံ; န အတ္တနိ ဝါ ရူပံ, န ရူပသ္မိံ ဝါ အတ္တာနံ။ တဿ တံ ရူပံ ဝိပရိဏမတိ အညထာ ဟောတိ။ တဿ ရူပဝိပရိဏာမညထာဘာဝါ န ရူပဝိပရိဏာမာနုပရိဝတ္တိ ဝိညာဏံ ဟောတိ။ တဿ န ရူပဝိပရိဏာမာနုပရိဝတ္တိဇာ ပရိတဿနာ ဓမ္မသမုပ္ပာဒါ စိတ္တံ ပရိယာဒါယ တိဋ္ဌန္တိ။ စေတသော အပရိယာဒါနာ န စေဝုတ္တာသဝါ [န စေဝ ဥတ္တာသဝါ (ပီ. က.)] ဟောတိ န စ ဝိဃာတဝါ န စ အပေက္ခဝါ, အနုပဟာဒါယ စ န ပရိတဿတိ။

“န ဝေဒနံ အတ္တတော သမနုပဿတိ, န ဝေဒနာဝန္တံ ဝါ အတ္တာနံ; န အတ္တနိ ဝါ ဝေဒနံ, န ဝေဒနာယ ဝါ အတ္တာနံ။ တဿ သာ ဝေဒနာ ဝိပရိဏမတိ အညထာ ဟောတိ ။ တဿ ဝေဒနာဝိပရိဏာမညထာဘာဝါ န ဝေဒနာဝိပရိဏာမာနုပရိဝတ္တိ ဝိညာဏံ ဟောတိ။ တဿ န ဝေဒနာဝိပရိဏာမာနုပရိဝတ္တိဇာ ပရိတဿနာ ဓမ္မသမုပ္ပာဒါ စိတ္တံ ပရိယာဒါယ တိဋ္ဌန္တိ ။ စေတသော အပရိယာဒါနာ န စေဝုတ္တာသဝါ ဟောတိ န စ ဝိဃာတဝါ န စ အပေက္ခဝါ, အနုပဟာဒါယ စ န ပရိတဿတိ။

“န သညံ။ပေ.။ န သင်္ခါရေ အတ္တတော သမနုပဿတိ, န သင်္ခါရဝန္တံ ဝါ အတ္တာနံ; န အတ္တနိ ဝါ သင်္ခါရေ, န သင်္ခါရေသု ဝါ အတ္တာနံ။ တဿ တေ သင်္ခါရာ ဝိပရိဏမန္တိ အညထာ ဟောန္တိ။ တဿ သင်္ခါရဝိပရိဏာမညထာဘာဝါ န သင်္ခါရဝိပရိဏာမာနုပရိဝတ္တိ ဝိညာဏံ ဟောတိ။ တဿ န သင်္ခါရဝိပရိဏာမာနုပရိဝတ္တိဇာ ပရိတဿ

နာ ဓမ္မသမုပ္ပာဒ စိတ္တံ ပရိယာဒာယ တိဋ္ဌန္တိ။ စေတသော အပရိယာဒာနာ န စေဝုတ္တာသတ ဟောတိ န စ ဝိဃာတတ န စ အပေက္ခတ, အနုပာဒာယ စ န ပရိတဿတိ။

''န ဝိညာဏံ အတ္တတော သမနုပဿတိ, န ဝိညာဏဝန္တံ ဝာ အတ္တာနံ။ပေ.။ တဿ တံ ဝိညာဏံ ဝိပရိဏမတိ အညထာ ဟောတိ။ တဿ ဝိညာဏဝိပရိဏာမညထာဘာဝာ န ဝိညာဏဝိပရိဏာမာနုပရိဝတ္တိ ဝိညာဏံ ဟောတိ။ တဿ န ဝိညာဏဝိပရိဏာမာနုပရိဝတ္တိဇာ ပရိတဿနာ ဓမ္မသမုပ္ပာဒ စိတ္တံ ပရိယာဒာယ တိဋ္ဌန္တိ။ စေတသော အပရိယာဒာနာ န စေဝုတ္တာသတ ဟောတိ န စ ဝိဃာတတ န စ အပေက္ခတ, အနုပာဒာယ စ န ပရိတဿတိ။ ဧဝံ ခော, ဘိက္ခဝေ, အနုပာဒာ အပရိတဿနာ ဟောတီ''တိ။ သတ္တမံ။

၈. ဒုတိယဥပာဒာပရိတဿနာသုတ္တံ

၈. သာဝတ္ထိနိဒါနံ ။ ''ဥပာဒာပရိတဿနဉ္စ ဝော, ဘိက္ခဝေ, ဒေသေဿာမိ အနုပာဒာအပရိတဿနဉ္စ။ တံ သုဏာထ။ပေ.။ ကထဉ္စ, ဘိက္ခဝေ, ဥပာဒာပရိတဿနာ ဟောတိ? ဣဓ, ဘိက္ခဝေ, အဿုတဝာ ပုထုဇ္ဇနော ရူပံ 'ဧတံ မမ, ဧသောဟမသ္မိ, ဧသော မေ အတ္တာ'တိ သမနုပဿတိ။ တဿ တံ ရူပံ ဝိပရိဏမတိ အညထာ ဟောတိ။ တဿ ရူပဝိပရိဏာမညထာဘာဝါ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒောမနဿုပာယာသာ။ ဝေဒနံ ဧတံ မမ။ပေ.။ သညံ ဧတံ မမ။ သင်္ခါရေ ဧတံ မမ။ ဝိညာဏံ 'ဧတံ မမ, ဧသောဟမသ္မိ, ဧသော မေ အတ္တာ'တိ သမနုပဿတိ။ တဿ တံ ဝိညာဏံ ဝိပရိဏမတိ အညထာ ဟောတိ။ တဿ ဝိညာဏဝိပရိဏာမညထာဘာဝါ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒောမနဿုပာယာသာ။ ဧဝံ ခော, ဘိက္ခဝေ, ဥပာဒာပရိတဿနာ ဟောတိ။

''ကထဉ္စ, ဘိက္ခဝေ, အနုပာဒာအပရိတဿနာ ဟောတိ? ဣဓ, ဘိက္ခဝေ, သုတဝါ အရိယသာဝကော ရူပံ 'နေတံ မမ, နေသောဟမသ္မိ, န မေသော အတ္တာ'တိ သမနုပဿတိ။ တဿ တံ ရူပံ ဝိပရိဏမတိ အညထာ ဟောတိ။ တဿ ရူပဝိပရိဏာမညထာဘာဝါ နုပ္ပဇ္ဇန္တိ သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒောမနဿုပာယာသာ။ ဝေဒနံ နေတံ မမ။ သညံ နေတံ မမ။ သင်္ခါရေ နေတံ မမ။ ဝိညာဏံ 'နေတံ မမ, နေသောဟမသ္မိ, န မေသော အတ္တာ'တိ သမနုပဿတိ။ တဿ တံ ဝိညာဏံ ဝိပရိဏမတိ အညထာ ဟောတိ။ တဿ ဝိညာဏဝိပရိဏာမညထာဘာဝါ နုပ္ပဇ္ဇန္တိ သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒောမနဿုပာယာသာ ။ ဧဝံ ခော, ဘိက္ခဝေ, အနုပာဒာအပရိတဿနာ ဟောတီ''တိ။ အဋ္ဌမံ။

၉. ကာလတ္တယအနိစ္စသုတ္တံ

၉. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ''ရူပံ, ဘိက္ခဝေ, အနိစ္စံ အတီတာနာဂတံ; ကော ပန ဝါဒော ပစ္စုပ္ပန္နဿ! ဧဝံ ပဿံ, ဘိက္ခဝေ, သုတဝါ အရိယသာဝကော အတီတသ္မိံ ရူပသ္မိံ အနပေက္ခော ဟောတိ; အနာဂတံ ရူပံ နာဘိနန္ဒတိ; ပစ္စုပ္ပန္နဿ ရူပဿ နိဗ္ဗိဒာယ ဝိရာဂာယ နိရောဓာယ ပဋိပန္နော ဟောတိ။ ဝေဒနာ အနိစ္စာ။ပေ.။ သညာ အနိစ္စာ။ သင်္ခါရာ အနိစ္စာ အတီတာနာဂတာ; ကော ပန ဝါဒော ပစ္စုပ္ပန္နာနံ! ဧဝံ ပဿံ, ဘိက္ခဝေ, သုတဝါ အရိယသာဝကော အတီတေသု သင်္ခါရေသု အနပေက္ခော ဟောတိ; အနာဂတေ သင်္ခါရေ နာဘိနန္ဒတိ; ပစ္စုပ္ပန္နာနံ သင်္ခါရာနံ နိဗ္ဗိဒာယ ဝိရာဂာယ နိရောဓာယ ပဋိပန္နော ဟောတိ။ ဝိညာဏံ အနိစ္စံ အတီတာနာဂတံ; ကော ပန ဝါဒော ပစ္စုပ္ပန္နဿ! ဧဝံ ပဿံ, ဘိက္ခဝေ, သုတဝါ အရိယသာဝကော အတီတသ္မိံ ဝိညာဏသ္မိံ အနပေက္ခော ဟောတိ; အနာဂတံ ဝိညာဏံ နာဘိနန္ဒတိ; ပစ္စုပ္ပန္နဿ ဝိညာဏဿ နိဗ္ဗိဒာယ ဝိရာဂာယ နိရောဓာယ ပဋိပန္နော ဟောတီ''တိ။ နဝမံ။

၁၀. ကာလတ္တယဒုက္ခသုတ္တံ

၁၀. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ''ရူပံ, ဘိက္ခဝေ, ဒုက္ခံ အတီတာနာဂတံ; ကော ပန ဝါဒော ပစ္စုပ္ပန္နဿ! ဧဝံ ပဿံ, ဘိက္ခဝေ, သုတဝါ အရိယသာဝကော အတီတသ္မိံ ရူပသ္မိံ အနပေက္ခော ဟောတိ; အနာဂတံ ရူပံ နာဘိနန္ဒတိ; ပစ္စုပ္ပန္နဿ ရူပဿ နိဗ္ဗိဒာယ ဝိရာဂာယ နိရောဓာယ ပဋိပန္နော ဟောတိ။ ဝေဒနာ ဒုက္ခာ။ သညာ ဒုက္ခာ။ သင်္ခါရာ ဒုက္ခာ။ ဝိညာဏံ ဒုက္ခံ အတီတာနာဂတံ; ကော ပန ဝါဒော ပစ္စုပ္ပန္နဿ! ဧဝံ ပဿံ, ဘိက္ခဝေ, သုတဝါ အရိယသာဝကော အတီတသ္မိံ ဝိညာဏသ္မိံ အနပေက္ခော ဟောတိ; အနာဂတံ ဝိညာဏံ နာဘိနန္ဒတိ; ပစ္စုပ္ပန္နဿ ဝိညာဏဿ နိဗ္ဗိဒာယ ဝိရာဂာယ နိရောဓာယ ပဋိပန္နော ဟောတီ''တိ။ ဒသမံ။

၁၁. ကာလတ္တယအနတ္တသုတ္တံ

၁၁. သာဝတ္ထိနိဒာနံ ။ ''ရူပံ, ဘိက္ခဝေ, အနတ္တာ အတီတာနာဂတံ; ကော ပန ဝါဒော ပစ္စုပ္ပန္နဿ! ဧဝံ ပဿံ, ဘိက္ခဝေ, သုတဝာ အရိယသာဝကော အတီတသ္မိံ ရူပသ္မိံ အနပေက္ခော ဟောတိ; အနာဂတံ ရူပံ နာဘိနန္ဒတိ; ပစ္စုပ္ပန္နဿ ရူပဿ နိဗ္ဗိဒာယ ဝိရာဂာယ နိရောဓာယ ပဋိပန္နော ဟောတိ။ ဝေဒနာ အနတ္တာ။ သညာ အနတ္တာ။ သင်္ခါရာ အနတ္တာ။ ဝိညာဏံ အနတ္တာ အတီတာနာဂတံ; ကော ပန ဝါဒော ပစ္စုပ္ပန္နဿ! ဧဝံ ပဿံ, ဘိက္ခဝေ, သုတဝာ အရိယသာဝကော အတီတသ္မိံ ဝိညာဏသ္မိံ အနပေက္ခော ဟောတိ; အနာဂတံ ဝိညာဏံ နာဘိနန္ဒတိ; ပစ္စုပ္ပန္နဿ ဝိညာဏဿ နိဗ္ဗိဒာယ ဝိရာဂာယ နိရောဓာယ ပဋိပန္နော ဟောတီ''တိ။ ဧကာဒသမံ။

နကုလပိတုဝဂ္ဂေါ ပဌမော။

တဿုဒ္ဒါနံ –

နကုလပိတာ ဒေဝဒဟာ, ဒွေပိ ဟာလိဒ္ဒိကာနိ စ။
သမာဓိပဋိသလ္လာဏာ, ဥပါဒါပရိတဿနာ ဒုဝေ။
အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နာ, ဝဂ္ဂေါ တေန ပဝုစ္စတိ။

၂. အနိစ္စဝဂ္ဂေါ

၁. အနိစ္စသုတ္တံ

၁၂. ဧဝံ မေ သုတံ – သာဝတ္ထိယံ။ တတြ ခေါ။ပေ။ ''ရူပံ, ဘိက္ခဝေ, အနိစ္စံ, ဝေဒနာ အနိစ္စာ, သညာ အနိစ္စာ, သင်္ခါရာ အနိစ္စာ, ဝိညာဏံ အနိစ္စံ။ ဧဝံ ပဿံ, ဘိက္ခဝေ, သုတဝာ အရိယသာဝကော ရူပသ္မိမ္ပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ, ဝေဒနာယပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ, သညာယပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ, သင်္ခါရေသုပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ, ဝိညာဏသ္မိမ္ပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ နိဗ္ဗိန္ဒံ ဝိရဇ္ဇတိ ; ဝိရာဂါ ဝိမုစ္စတိ။ ဝိမုတ္တသ္မိံ ဝိမုတ္တမိတိ ဉာဏံ ဟောတိ။ 'ခီဏာ ဇာတိ, ဝုသိတံ ဗြဟ္မစရိယံ, ကတံ ကရဏီယံ, နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာ'တိ ပဇာနာတီ''တိ။ ပဌမံ။

၂. ဒုက္ခသုတ္တံ

၁၃. သာဝတ္ထိနိဒာနံ။ ''ရူပံ, ဘိက္ခဝေ, ဒုက္ခံ, ဝေဒနာ ဒုက္ခာ, သညာ ဒုက္ခာ, သင်္ခါရာ ဒုက္ခာ, ဝိညာဏံ ဒုက္ခံ။ ဧဝံ ပဿံ။ပေ။ နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာတိ ပဇာနာတီ''တိ။ ဒုတိယံ။

၃. အနတ္တသုတ္တံ

၁၄. သာဝတ္ထိနိဒာနံ ။ ''ရူပံ, ဘိက္ခဝေ, အနတ္တာ, ဝေဒနာ အနတ္တာ, သညာ အနတ္တာ, သင်္ခါရာ အနတ္တာ, ဝိညာဏံ အနတ္တာ။ ဧဝံ ပဿံ, ဘိက္ခဝေ, သုတဝာ အရိယသာဝကော ရူပသ္မိမ္ပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ, ဝေဒနာယပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ, သညာယပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ, သင်္ခါရေသုပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ, ဝိညာဏသ္မိမ္ပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ နိဗ္ဗိန္ဒံ ဝိရဇ္ဇတိ; ဝိရာဂါ ဝိမုစ္စတိ။ ဝိမုတ္တသ္မိံ ဝိမုတ္တမိတိ ဉာဏံ ဟောတိ။ 'ခီဏာ ဇာတိ , ဝုသိတံ ဗြဟ္မစရိယံ, ကတံ ကရဏီယံ, နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာ'တိ ပဇာနာတီ''တိ။ တတိယံ။

၄. ယဒနိစ္စသုတ္တံ

၁၅. သာဝတ္ထိနိဒာနံ ။ ''ရူပံ, ဘိက္ခဝေ, အနိစ္စံ။ ယဒနိစ္စံ တံ ဒုက္ခံ; ယံ ဒုက္ခံ တဒနတ္တာ; ယဒနတ္တာ တံ 'နေတံ မမ, နေသောဟမသ္မိ, န မေသော အတ္တာ'တိ ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္မပ္ပညာယ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဝေဒနာ အနိစ္စာ။ ယဒနိစ္စံ တံ ဒုက္ခံ; ယံ ဒုက္ခံ တဒနတ္တာ; ယဒနတ္တာ တံ 'နေတံ မမ, နေသောဟမသ္မိ, န မေသော အတ္တာ'တိ ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္မပ္ပညာယ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ သညာ အနိစ္စာ။ပေ။ သင်္ခါရာ အနိစ္စာ။ ဝိညာဏံ အနိစ္စံ။ ယဒနိစ္စံ တံ ဒုက္ခံ; ယံ ဒု

ကံ့ တဒနတ္တာ; ယဒနတ္တာ တံ 'နေတံ မမ, နေသောဟမသ္မိ, န မေသော အတ္တာ'တိ ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္မပ္ပညာယ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဧဝံ ပဿံ။ပေ။ နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာတိ ပဇာနာတီ''တိ။ စတုတ္ထံ။

၅. ယံဒုက္ခသုတ္တံ

၁၆. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ''ရူပံ, ဘိက္ခဝေ, ဒုက္ခံ။ ယံ ဒုက္ခံ တဒနတ္တာ; ယဒနတ္တာ တံ 'နေတံ မမ, နေသောဟမသ္မိ, န မေသော အတ္တာ'တိ ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္မပ္ပညာယ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဝေဒနာ ဒုက္ခာ။ သညာ ဒုက္ခာ။ သင်္ခါရာ ဒုက္ခာ။ ဝိညာဏံ ဒုက္ခံ။ ယံ ဒုက္ခံ တဒနတ္တာ; ယဒနတ္တာ တံ 'နေတံ မမ, နေသောဟမသ္မိ, န မေသော အတ္တာ'တိ ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္မပ္ပညာယ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဧဝံ ပဿံ။ပေ။ နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာတိ ပဇာနာတီ''တိ။ ပဉ္စမံ။

၆. ယဒနတ္တာသုတ္တံ

၁၇. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ''ရူပံ, ဘိက္ခဝေ, အနတ္တာ။ ယဒနတ္တာ တံ 'နေတံ မမ, နေသောဟမသ္မိ, န မေသော အတ္တာ'တိ ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္မပ္ပညာယ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဝေဒနာ အနတ္တာ။ သညာ အနတ္တာ။ သင်္ခါရာ အနတ္တာ။ ဝိညာဏံ အနတ္တာ ။ ယဒနတ္တာ တံ 'နေတံ မမ, နေသောဟမသ္မိ, န မေသော အတ္တာ'တိ ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္မပ္ပညာယ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဧဝံ ပဿံ။ပေ။ နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာတိ ပဇာနာတီ''တိ။ ဆဋ္ဌံ။

၇. သဟေတုအနိစ္စသုတ္တံ

၁၈. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ''ရူပံ, ဘိက္ခဝေ, အနိစ္စံ။ ယောပိ ဟေတု, ယောပိ ပစ္စယော ရူပဿ ဥပ္ပာဒာယ, သောပိ အနိစ္စော။ အနိစ္စသမ္ဘူတံ, ဘိက္ခဝေ, ရူပံ ကုတော နိစ္စံ ဘဝိဿတိ! ဝေဒနာ အနိစ္စာ။ ယောပိ ဟေတု, ယောပိ ပစ္စယော ဝေဒနာယ ဥပ္ပာဒာယ, သောပိ အနိစ္စော။ အနိစ္စသမ္ဘူတာ , ဘိက္ခဝေ, ဝေဒနာ ကုတော နိစ္စာ ဘဝိဿတိ! သညာ အနိစ္စာ။ သင်္ခါရာ အနိစ္စာ။ ယောပိ ဟေတု ယောပိ ပစ္စယော သင်္ခါရာနံ ဥပ္ပာဒာယ, သောပိ အနိစ္စော။ အနိစ္စသမ္ဘူတာ, ဘိက္ခဝေ, သင်္ခါရာ ကုတော နိစ္စာ ဘဝိဿန္တိ! ဝိညာဏံ အနိစ္စံ။ ယောပိ ဟေတု ယောပိ ပစ္စယော ဝိညာဏဿ ဥပ္ပာဒာယ, သောပိ အနိစ္စော။ အနိစ္စသမ္ဘူတံ, ဘိက္ခဝေ, ဝိညာဏံ ကုတော နိစ္စံ ဘဝိဿတိ! ဧဝံ ပဿံ။ပေ။ နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာတိ ပဇာနာတီ''တိ။ သတ္တမံ။

၈. သဟေတုဒုက္ခသုတ္တံ

၁၉. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ''ရူပံ, ဘိက္ခဝေ, ဒုက္ခံ။ ယောပိ ဟေတု ယောပိ ပစ္စယော ရူပဿ ဥပ္ပာဒာယ, သောပိ ဒုက္ခော။ ဒုက္ခသမ္ဘူတံ, ဘိက္ခဝေ, ရူပံ ကုတော သုခံ ဘဝိဿတိ! ဝေဒနာ ဒုက္ခာ။ သညာ ဒုက္ခာ။ သင်္ခါရာ ဒုက္ခာ။ ဝိညာဏံ ဒုက္ခံ။ ယောပိ ဟေတု ယောပိ ပစ္စယော ဝိညာဏဿ ဥပ္ပာဒာယ, သောပိ ဒုက္ခော။ ဒုက္ခသမ္ဘူတံ, ဘိက္ခဝေ, ဝိညာဏံ ကုတော သုခံ ဘဝိဿတိ! ဧဝံ ပဿံ။ပေ။ နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာတိ ပဇာနာတီ''တိ။ အဋ္ဌမံ။

၉. သဟေတုအနတ္တသုတ္တံ

၂၀. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ''ရူပံ, ဘိက္ခဝေ, အနတ္တာ။ ယောပိ ဟေတု ယောပိ ပစ္စယော ရူပဿ ဥပ္ပာဒာယ, သောပိ အနတ္တာ။ အနတ္တသမ္ဘူတံ, ဘိက္ခဝေ, ရူပံ ကုတော အတ္တာ ဘဝိဿတိ! ဝေဒနာ အနတ္တာ။ သညာ အနတ္တာ။ သင်္ခါရာ အနတ္တာ။ ဝိညာဏံ အနတ္တာ။ ယောပိ ဟေတု ယောပိ ပစ္စယော ဝိညာဏဿ ဥပ္ပာဒာယ, သောပိ အနတ္တာ။ အနတ္တသမ္ဘူတံ, ဘိက္ခဝေ, ဝိညာဏံ ကုတော အတ္တာ ဘဝိဿတိ! ဧဝံ ပဿံ။ပေ။ နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာတိ ပဇာနာတီ''တိ။ နဝမံ။

၁၀. အာနန္ဒသုတ္တံ

၂၁. သာဝတ္ထိယံ ။ အာရာမေ။ အထ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ; ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ။ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ –

‘‘‘နိရောဓော နိရောဓော’တိ, ဘန္တေ, ဝုစ္စတိ။ ကတမေသာနံ ခော, ဘန္တေ, ဓမ္မာနံ နိရောဓော [နိရောဓာ (သီ. ပီ.)] ‘နိရောဓော’တိ ဝုစ္စတီ’’တိ? ‘‘ရူပံ ခော, အာနန္ဒ, အနိစ္စံ သင်္ခတံ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နံ ခယဓမ္မံ ဝယဓမ္မံ ဝိရာဂဓမ္မံ နိရောဓဓမ္မံ။ တဿ နိရောဓော [နိရောဓာ (သီ. ပီ.)] ‘နိရောဓော’တိ ဝုစ္စတိ။ ဝေဒနာ အနိစ္စာ သင်္ခတာ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာ ခယဓမ္မာ ဝယဓမ္မာ ဝိရာဂဓမ္မာ နိရောဓဓမ္မာ။ တဿာ နိရောဓော ‘နိရောဓော’တိ ဝုစ္စတိ။ သညာ။ သင်္ခါရာ အနိစ္စာ သင်္ခတာ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာ ခယဓမ္မာ ဝယဓမ္မာ ဝိရာဂဓမ္မာ နိရောဓဓမ္မာ။ တေသံ နိရောဓော ‘နိရောဓော’တိ ဝုစ္စတိ။ ဝိညာဏံ အနိစ္စံ သင်္ခတံ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နံ ခယဓမ္မံ ဝယဓမ္မံ ဝိရာဂဓမ္မံ နိရောဓဓမ္မံ။ တဿ နိရောဓော ‘နိရောဓော’တိ ဝုစ္စတိ။ ဣမေသံ ခော, အာနန္ဒ, ဓမ္မာနံ နိရောဓော ‘နိရောဓော’တိ ဝုစ္စတီ’’တိ။ ဒသမံ။

အနိစ္စဝဂ္ဂေါ ဒုတိယော။

တဿုဒ္ဒာနံ –

အနိစ္စံ ဒုက္ခံ အနတ္တာ၊ ယဒနိစ္စာပရေ တယော။
ဟေတုနာပိ တယော ဝုတ္တာ၊ အာနန္ဒေန စ တေ ဒသာတိ။

၃. ဘာရဝဂ္ဂေါ

၁. ဘာရသုတ္တံ

၂၂. သာဝတ္ထိယံ ။ တတ္ရ ခော ။ ‘‘ဘာရဉ္စ ဝေါ, ဘိက္ခဝေ, ဒေသေဿာမိ ဘာရဟာရဉ္စ ဘာရာဒါနဉ္စ ဘာရနိက္ခေပနဉ္စ။ တံ သုဏာထ။ ကတမော စ, ဘိက္ခဝေ, ဘာရော? ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ တိဿ ဝစနီယံ။ ကတမေ ပဉ္စ? ရူပုပါဒါနက္ခန္ဓော, ဝေဒနုပါဒါနက္ခန္ဓော, သညုပါဒါနက္ခန္ဓော, သင်္ခါရုပါဒါနက္ခန္ဓော, ဝိညာဏုပါဒါနက္ခန္ဓော; အယံ ဝုစ္စတိ, ဘိက္ခဝေ, ဘာရော’’။

‘‘ကတမော စ, ဘိက္ခဝေ, ဘာရဟာရော ? ပုဂ္ဂလော တိဿ ဝစနီယံ။ ယွာယံ အာယသ္မာ ဧဝံနာမော ဧဝံဂေါတ္တော; အယံ ဝုစ္စတိ, ဘိက္ခဝေ, ဘာရဟာရော။

‘‘ကတမဉ္စ , ဘိက္ခဝေ, ဘာရာဒါနံ? ယာယံ တဏှာ ပေါနောဘဝိကာ [ပေါနောဗ္ဘဝိကာ (သျာ. ကံ. က.)] နန္ဒီရာဂသဟဂတာ [နန္ဒိရာဂသဟဂတာ (သဗ္ဗတ္ထ)] တတြတတြာဘိနန္ဒိနီ, သေယျထိဒံ – ကာမတဏှာ, ဘဝတဏှာ, ဝိဘဝတဏှာ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ, ဘိက္ခဝေ, ဘာရာဒါနံ။

‘‘ကတမဉ္စ, ဘိက္ခဝေ, ဘာရနိက္ခေပနံ? ယော တဿာယေဝ တဏှာယ အသေသဝိရာဂနိရောဓော စာဂေါ ပဋိနိဿဂ္ဂေါ မုတ္တိ အနာလယော။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ, ဘိက္ခဝေ, ဘာရနိက္ခေပန’’န္တိ။

ဣဒမဝေါစ ဘဂဝါ။ ဣဒံ ဝတွာန [ဝတွာ (သီ.) ဧဝမီဒိသေသု ဌာနေသု] သုဂတော အထာပရံ ဧတဒဝေါစ သတ္ထာ –

‘‘ဘာရာ ဟဝေ ပဉ္စက္ခန္ဓာ၊ ဘာရဟာရော စ ပုဂ္ဂလော။
ဘာရာဒါနံ ဒုခံ လောကေ၊ ဘာရနိက္ခေပနံ သုခံ။

‘‘နိက္ခိပိတွာ ဂရုံ ဘာရံ၊ အညံ ဘာရံ အနာဒိယ။
သမူလံ တဏှမဗ္ဗုယှ [တဏှမဗ္ဘုယှ (ပီ. က.)] ၊ နိစ္ဆာတော ပရိနိဗ္ဗုတော’’တိ။ ပဌမံ။

၂. ပရိညသုတ္တံ

၂၃. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ "ပရိညေယျေ စ, ဘိက္ခဝေ, ဓမ္မေ ဒေသေဿာမိ ပရိညဉ္စ။ တံ သုဏာထ။ ကတမေ စ, ဘိက္ခဝေ, ပရိညေယျာ ဓမ္မာ? ရူပံ, ဘိက္ခဝေ, ပရိညေယျော ဓမ္မော, ဝေဒနာ ပရိညေယျော ဓမ္မော, သညာ ပရိညေယျော ဓမ္မော, သင်္ခါရာ ပရိညေယျော ဓမ္မော, ဝိညာဏံ ပရိညေယျော ဓမ္မော ။ ဣမေ ဝုစ္စန္တိ, ဘိက္ခဝေ, ပရိညေယျာ ဓမ္မာ။ ကတမာ စ, ဘိက္ခဝေ, ပရိညာ? ယော, ဘိက္ခဝေ, ရာဂက္ခယော ဒေါသက္ခယော မောဟက္ခယော။ အယံ ဝုစ္စတိ, ဘိက္ခဝေ, ပရိညာ"တိ။ ဒုတိယံ။

၃. အဘိဇာနသုတ္တံ

၂၄. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ "ရူပံ , ဘိက္ခဝေ, အနဘိဇာနံ အပရိဇာနံ အဝိရာဇယံ အပ္ပဇဟံ အဘဗ္ဗော ဒုက္ခက္ခယာယ; ဝေဒနံ အနဘိဇာနံ အပရိဇာနံ အဝိရာဇယံ အပ္ပဇဟံ အဘဗ္ဗော ဒုက္ခက္ခယာယ; သညံ အနဘိဇာနံ။ သင်္ခါရေ အနဘိဇာနံ အပရိဇာနံ အဝိရာဇယံ အပ္ပဇဟံ အဘဗ္ဗော ဒုက္ခက္ခယာယ; ဝိညာဏံ အနဘိဇာနံ အပရိဇာနံ အဝိရာဇယံ အပ္ပဇဟံ အဘဗ္ဗော ဒုက္ခက္ခယာယ။ ရူပဉ္စ ခော, ဘိက္ခဝေ, အဘိဇာနံ ပရိဇာနံ ဝိရာဇယံ ပဇဟံ ဘဗ္ဗော ဒုက္ခက္ခယာယ; ဝေဒနံ အဘိဇာနံ။ သညံ။ သင်္ခါရေ။ ဝိညာဏံ အဘိဇာနံ ပရိဇာနံ ဝိရာဇယံ ပဇဟံ ဘဗ္ဗော ဒုက္ခက္ခယာယာ"တိ။ တတိယံ။

၄. ဆန္ဒရာဂသုတ္တံ

၂၅. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ "ယော, ဘိက္ခဝေ, ရူပသ္မိံ ဆန္ဒရာဂေါ တံ ပဇဟထ။ ဧဝံ တံ ရူပံ ပဟီနံ ဘဝိဿတိ ဥစ္ဆိန္နမူလံ တာလာဝတ္ထုကတံ အနဘာဝံကတံ အာယတိံ အနုပ္ပာဒဓမ္မံ။ ယော ဝေဒနာယ ဆန္ဒရာဂေါ တံ ပဇဟထ။ ဧဝံ သာ ဝေဒနာ ပဟီနာ ဘဝိဿတိ ဥစ္ဆိန္နမူလာ တာလာဝတ္ထုကတာ အနဘာဝံကတာ အာယတိံ အနုပ္ပာဒဓမ္မာ။ ယော သညာယ ဆန္ဒရာဂေါ တံ ပဇဟထ။ ဧဝံ သာ သညာ ပဟီနာ ဘဝိဿတိ ဥစ္ဆိန္နမူလာ တာလာဝတ္ထုကတာ အနဘာဝံကတာ အာယတိံ အနုပ္ပာဒဓမ္မာ။ ယော သင်္ခါရေသု ဆန္ဒရာဂေါ တံ ပဇဟထ။ ဧဝံ တေ သင်္ခါရာ ပဟီနာ ဘဝိဿန္တိ ဥစ္ဆိန္နမူလာ တာလာဝတ္ထုကတာ အနဘာဝံကတာ အာယတိံ အနုပ္ပာဒဓမ္မာ။ ယော ဝိညာဏသ္မိံ ဆန္ဒရာဂေါ တံ ပဇဟထ။ ဧဝံ တံ ဝိညာဏံ ပဟီနံ ဘဝိဿတိ ဥစ္ဆိန္နမူလံ တာလာဝတ္ထုကတံ အနဘာဝံကတံ အာယတိံ အနုပ္ပာဒဓမ္မ"န္တိ။ စတုတ္ထံ။

၅. အဿာဒသုတ္တံ

၂၆. သာဝတ္ထိနိဒါနံ ။ "ပုဗ္ဗေဝ [ပုဗ္ဗေ (ပီ. က.)] မေ, ဘိက္ခဝေ, သမ္ဗောဓာ အနဘိသမ္ဗုဒ္ဓဿ ဗောဓိသတ္တဿေဝ သတော [ဗောဓိသတ္တဿ (ပီ. က.)] သတော ဧတဒဟောသိ – 'ကော နု ခော ရူပဿ အဿာဒော, ကော အာဒီနဝေါ, ကိံ နိဿရဏံ? ကော ဝေဒနာယ အဿာဒော, ကော အာဒီနဝေါ, ကိံ နိဿရဏံ? ကော သညာယ အဿာဒော, ကော အာဒီနဝေါ, ကိံ နိဿရဏံ? ကော သင်္ခါရာနံ အဿာဒော, ကော အာဒီနဝေါ, ကိံ နိဿရဏံ? ကော ဝိညာဏဿ အဿာဒော, ကော အာဒီနဝေါ, ကိံ နိဿရဏ'န္တိ? တဿ မယှံ, ဘိက္ခဝေ, ဧတဒဟောသိ – 'ယံ ခော ရူပံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သုခံ သောမနဿံ, အယံ ရူပဿ အဿာဒော။ ယံ ရူပံ အနိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ, အယံ ရူပဿ အာဒီနဝေါ။ ယော ရူပသ္မိံ ဆန္ဒရာဂဝိနယော ဆန္ဒရာဂပ္ပဟာနံ, ဣဒံ ရူပဿ နိဿရဏံ။ ယံ ဝေဒနံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သုခံ သောမနဿံ , အယံ ဝေဒနာယ အဿာဒော [ယာ (က.)]။ ယံ ဝေဒနာ အနိစ္စာ ဒုက္ခာ ဝိပရိဏာမဓမ္မာ, အယံ ဝေဒနာယ အာဒီနဝေါ။ ယော ဝေဒနာယ ဆန္ဒရာဂဝိနယော ဆန္ဒရာဂပ္ပဟာနံ, ဣဒံ ဝေဒနာယ နိဿရဏံ။ ယံ သညံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ပေ.။ ယံ သင်္ခါရေ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သုခံ သောမနဿံ, အယံ သင်္ခါရာနံ အဿာဒော။ ယံ [ယေ (သီ. က.)] သင်္ခါရာ အနိစ္စာ ဒုက္ခာ ဝိပရိဏာမဓမ္မာ, အယံ သင်္ခါရာနံ အာဒီနဝေါ။ ယော သင်္ခါရေသု ဆန္ဒရာဂဝိနယော ဆန္ဒရာဂပ္ပဟာနံ, ဣဒံ သင်္ခါရာနံ နိဿရဏံ။ ယံ ဝိညာဏံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သုခံ သောမနဿံ, အယံ ဝိညာဏဿ အဿာဒော။ ယံ ဝိညာဏံ အနိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ, အယံ ဝိညာဏဿ အာဒီနဝေါ။ ယော ဝိညာဏသ္မိံ ဆန္ဒရာဂဝိနယော ဆန္ဒရာဂပ္ပဟာနံ, ဣဒံ ဝိညာဏဿ နိဿရဏံ'"။

"ယာဝကီဝဉ္စာဟံ, ဘိက္ခဝေ, ဣမေသံ ပဉ္စန္နံ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာနံ ဧဝံ အဿာဒဉ္စ အဿာဒတော အာဒီနဝဉ္စ အာဒီနဝတော နိဿရဏဉ္စ နိဿရဏတော ယထာဘူတံ နာဗ္ဘညာသိံ, နေဝ တာဝါဟံ, ဘိက္ခဝေ, သဒေဝကေ လောကေ သမာရကေ သဗြဟ္မကေ သဿမဏဗြာဟ္မဏိယာ ပဇာယ သဒေဝမနုဿာယ အနုတ္တရံ သမ္မာသမ္ဗောဓိံ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓောတိ ပစ္စညာသိံ [အဘိသမ္ဗုဒ္ဓော (သီ.)] ။ ယတော စ ခွါဟံ, ဘိက္ခဝေ, ဣမေသံ ပဉ္စန္နံ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာနံ ဧဝံ

အဿာဒဉ္စ အဿာဒတော အာဒီနဝဉ္စ အာဒီနဝတော နိဿရဏဉ္စ နိဿရဏတော ယထာဘူတံ အဗ္ဘညာသိံ; အထာဟံ, ဘိက္ခဝေ, သဒေဝကေ လောကေ သမာရကေ သဗြဟ္မကေ သဿမဏဗြာဟ္မဏိယာ ပဇာယ သဒေဝမနုဿာယ အနုတ္တရံ သမ္မာသမ္ဗောဓိံ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါတိ ပစ္စညာသိံ။ ဉာဏဉ္စ ပန မေ ဒဿနံ ဥဒပာဒိ – 'အကုပ္ပာ မေ ဝိမုတ္တိ [စေတောဝိမုတ္တိ (သီ. ပီ. က.)]; အယမန္တိမာ ဇာတိ; နတ္ထိ ဒါနိ ပုနဗ္ဘဝေါ'''တိ။ ပဉ္စမံ။

၆. ဒုတိယအဿာဒသုတ္တံ

၂၇. သာဝတ္ထိနိဒါနံ ။ ''ရူပဿာဟံ, ဘိက္ခဝေ, အဿာဒပရိယေသနံ အစရိံ။ ယော ရူပဿ အဿာဒော တဒဇ္ဈဂမံ။ ယာဝတာ ရူပဿ အဿာဒော ပညာယ မေ သော သုဒိဋ္ဌော။ ရူပဿာဟံ, ဘိက္ခဝေ, အာဒီနဝပရိယေသနံ အစရိံ။ ယော ရူပဿ အာဒီနဝေါ တဒဇ္ဈဂမံ။ ယာဝတာ ရူပဿ အာဒီနဝေါ ပညာယ မေ သော သုဒိဋ္ဌော။ ရူပဿာဟံ, ဘိက္ခဝေ, နိဿရဏပရိယေသနံ အစရိံ။ ယံ ရူပဿ နိဿရဏံ တဒဇ္ဈဂမံ။ ယာဝတာ ရူပဿ နိဿရဏံ ပညာယ မေ တံ သုဒိဋ္ဌံ။ ဝေဒနာယာဟံ, ဘိက္ခဝေ။ သညာယာဟံ, ဘိက္ခဝေ။ သင်္ခါရာနာဟံ , ဘိက္ခဝေ။ ဝိညာဏဿာဟံ, ဘိက္ခဝေ, အဿာဒပရိယေသနံ အစရိံ။ ယော ဝိညာဏဿ အဿာဒော တဒဇ္ဈဂမံ။ ယာဝတာ ဝိညာဏဿ အဿာဒော ပညာယ မေ သော သုဒိဋ္ဌော။ ဝိညာဏဿာဟံ, ဘိက္ခဝေ, အာဒီနဝပရိယေသနံ အစရိံ။ ယော ဝိညာဏဿ အာဒီနဝေါ တဒဇ္ဈဂမံ။ ယာဝတာ ဝိညာဏဿ အာဒီနဝေါ ပညာယ မေ သော သုဒိဋ္ဌော။ ဝိညာဏဿာဟံ, ဘိက္ခဝေ, နိဿရဏပရိယေသနံ အစရိံ။ ယံ ဝိညာဏဿ နိဿရဏံ တဒဇ္ဈဂမံ။ ယာဝတာ ဝိညာဏဿ နိဿရဏံ ပညာယ မေ တံ သုဒိဋ္ဌံ။ ယာဝကီဝဉ္စာဟံ, ဘိက္ခဝေ, ဣမေသံ ပဉ္စန္နံ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာနံ အဿာဒဉ္စ အဿာဒတော အာဒီနဝဉ္စ အာဒီနဝတော နိဿရဏဉ္စ နိဿရဏတော ယထာဘူတံ နာဗ္ဘညာသိံ။ပေ။ အဗ္ဘညာသိံ။ ဉာဏဉ္စ ပန မေ ဒဿနံ ဥဒပာဒိ – 'အကုပ္ပာ မေ ဝိမုတ္တိ [စေတောဝိမုတ္တိ (သီ. ပီ. က.)]; အယမန္တိမာ ဇာတိ; နတ္ထိ ဒါနိ ပုနဗ္ဘဝေါ'''တိ။ ဆဋ္ဌံ။

၇. တတိယအဿာဒသုတ္တံ

၂၈. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ''နော စေဒံ, ဘိက္ခဝေ, ရူပဿ အဿာဒော အဘဝိဿ နယိဒံ သတ္တာ ရူပသ္မိံ သာရဇ္ဇေယျုံ။ ယသ္မာ စ ခော, ဘိက္ခဝေ, အတ္ထိ ရူပဿ အဿာဒော, တသ္မာ သတ္တာ ရူပသ္မိံ သာရဇ္ဇန္တိ။ နော စေဒံ, ဘိက္ခဝေ, ရူပဿ အာဒီနဝေါ အဘဝိဿ နယိဒံ သတ္တာ ရူပသ္မိံ နိဗ္ဗိန္ဒေယျုံ။ ယသ္မာ စ ခော, ဘိက္ခဝေ, အတ္ထိ ရူပဿ အာဒီနဝေါ, တသ္မာ သတ္တာ ရူပသ္မိံ နိဗ္ဗိန္ဒန္တိ။ နော စေဒံ, ဘိက္ခဝေ, ရူပဿ နိဿရဏံ အဘဝိဿ နယိဒံ သတ္တာ ရူပသ္မာ နိဿရေယျုံ။ ယသ္မာ စ ခော, ဘိက္ခဝေ, အတ္ထိ ရူပဿ နိဿရဏံ, တသ္မာ သတ္တာ ရူပသ္မာ နိဿရန္တိ။ နော စေဒံ, ဘိက္ခဝေ, ဝေဒနာယ။ပေ။ နော စေဒံ, ဘိက္ခဝေ, သညာယ။ နော စေဒံ, ဘိက္ခဝေ, သင်္ခါရာနံ နိဿရဏံ အဘဝိဿ , နယိဒံ သတ္တာ သင်္ခါရေဟိ နိဿရေယျုံ။ ယသ္မာ စ ခော, ဘိက္ခဝေ, အတ္ထိ သင်္ခါရာနံ နိဿရဏံ, တသ္မာ သတ္တာ သင်္ခါရေဟိ နိဿရန္တိ။ နော စေဒံ, ဘိက္ခဝေ, ဝိညာဏဿ အဿာဒော အဘဝိဿ, နယိဒံ သတ္တာ ဝိညာဏသ္မိံ သာရဇ္ဇေယျုံ။ ယသ္မာ စ ခော, ဘိက္ခဝေ, အတ္ထိ ဝိညာဏဿ အဿာဒော, တသ္မာ သတ္တာ ဝိညာဏသ္မိံ သာရဇ္ဇန္တိ။ နော စေဒံ, ဘိက္ခဝေ, ဝိညာဏဿ အာဒီနဝေါ အဘဝိဿ, နယိဒံ သတ္တာ ဝိညာဏသ္မိံ နိဗ္ဗိန္ဒေယျုံ။ ယသ္မာ စ ခော, ဘိက္ခဝေ, အတ္ထိ ဝိညာဏဿ အာဒီနဝေါ, တသ္မာ သတ္တာ ဝိညာဏသ္မိံ နိဗ္ဗိန္ဒန္တိ။ နော စေဒံ, ဘိက္ခဝေ, ဝိညာဏဿ နိဿရဏံ အဘဝိဿ, နယိဒံ သတ္တာ ဝိညာဏသ္မာ နိဿရေယျုံ ။ ယသ္မာ စ ခော, ဘိက္ခဝေ, အတ္ထိ ဝိညာဏဿ နိဿရဏံ, တသ္မာ သတ္တာ ဝိညာဏသ္မာ နိဿရန္တိ။

''ယာဝကီဝဉ္စ, ဘိက္ခဝေ, သတ္တာ ဣမေသံ ပဉ္စန္နံ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာနံ အဿာဒဉ္စ အဿာဒတော အာဒီနဝဉ္စ အာဒီနဝတော နိဿရဏဉ္စ နိဿရဏတော ယထာဘူတံ နာဗ္ဘညံသု [နာဗ္ဘညိံသု (သီ.)] ; နေဝ တာဝ, ဘိက္ခဝေ, သတ္တာ သဒေဝကာ လောကာ သမာရကာ သဗြဟ္မကာ သဿမဏဗြာဟ္မဏိယာ ပဇာယ သဒေဝမနုဿာယ နိဿဋာ ဝိသံယုတ္တာ ဝိပ္ပမုတ္တာ ဝိမရိယာဒီကတေန စေတသာ ဝိဟရိံသု။ ယတော စ ခော, ဘိက္ခဝေ, သတ္တာ ဣမေသံ ပဉ္စန္နံ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာနံ အဿာဒဉ္စ အဿာဒတော အာဒီနဝဉ္စ အာဒီနဝတော နိဿရဏဉ္စ နိဿရဏတော ယထာဘူတံ အဗ္ဘညံသု; အထ, ဘိက္ခဝေ, သတ္တာ သဒေဝကာ လောကာ သမာရကာ သဗြဟ္မကာ သဿမဏဗြာဟ္မဏိယာ ပဇာယ သဒေဝမနုဿာယ နိဿဋာ ဝိသံယုတ္တာ ဝိပ္ပမုတ္တာ ဝိမရိယာဒီကတေန စေတသာ ဝိဟရန္တိ''။ သတ္တမံ။

၈. အဘိနန္ဒနသုတ္တံ

၂၉. သာဝတ္ထိနိဒါနံ ။ ''ယော, ဘိက္ခဝေ, ရူပံ အဘိနန္ဒတိ, ဒုက္ခံ သော အဘိနန္ဒတိ။ ယော ဒုက္ခံ အဘိနန္ဒတိ, အပရိမုတ္တော သော ဒုက္ခသ္မာတိ ဝဒါမိ။ ယော ဝေဒနံ အဘိနန္ဒတိ။ ယော သညံ အဘိနန္ဒတိ။ ယော သင်္ခါရေ အဘိနန္ဒတိ။ ယော ဝိညာဏံ အဘိနန္ဒတိ, ဒုက္ခံ သော အဘိနန္ဒတိ။ ယော ဒုက္ခံ အဘိနန္ဒတိ, အပရိမုတ္တော သော ဒုက္ခသ္မာတိ ဝဒါမိ။ ယော စ ခော, ဘိက္ခဝေ, ရူပံ နာဘိနန္ဒတိ, ဒုက္ခံ သော နာဘိနန္ဒတိ။ ယော ဒုက္ခံ နာဘိနန္ဒတိ, ပရိမုတ္တော သော ဒုက္ခသ္မာတိ ဝဒါမိ။ ယော ဝေဒနံ နာဘိနန္ဒတိ။ ယော သညံ နာဘိနန္ဒတိ။ ယော သင်္ခါရေ နာဘိနန္ဒတိ။ ယော ဝိညာဏံ နာဘိနန္ဒတိ, ဒုက္ခံ သော နာဘိနန္ဒတိ။ ယော ဒုက္ခံ နာဘိနန္ဒတိ, ပရိမုတ္တော သော ဒုက္ခသ္မာတိ ဝဒါမီ''တိ။ အဋ္ဌမံ။

၉. ဥပ္ပာဒသုတ္တံ

၃၀. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ''ယော, ဘိက္ခဝေ, ရူပဿ ဥပ္ပာဒော ဌိတိ အဘိနိဗ္ဗတ္တိ ပါတုဘာဝေါ, ဒုက္ခဿေဝေသော ဥပ္ပာဒော ရောဂါနံ ဌိတိ ဇရာမရဏဿ ပါတုဘာဝေါ။ ယော ဝေဒနာယ။ပေ.။ ယော သညာယ။ပေ.။ ယော သင်္ခါရာနံ။ပေ.။ ယော ဝိညာဏဿ ဥပ္ပာဒော ဌိတိ အဘိနိဗ္ဗတ္တိ ပါတုဘာဝေါ, ဒုက္ခဿေဝေသော ဥပ္ပာဒော ရောဂါနံ ဌိတိ ဇရာမရဏဿ ပါတုဘာဝေါ။ ယော စ ခော, ဘိက္ခဝေ, ရူပဿ နိရောဓော ဝူပသမော အတ္ထင်္ဂမော, ဒုက္ခဿေဝေသော နိရောဓော ရောဂါနံ ဝူပသမော ဇရာမရဏဿ အတ္ထင်္ဂမော။ ယော ဝေဒနာယ ။ပေ.။ ယော သညာယ။ ယော သင်္ခါရာနံ။ ယော ဝိညာဏဿ နိရောဓော ဝူပသမော အတ္ထင်္ဂမော, ဒုက္ခဿေဝေသော နိရောဓော ရောဂါနံ ဝူပသမော ဇရာမရဏဿ အတ္ထင်္ဂမော''တိ။ နဝမံ။

၁၀. အဃမူလသုတ္တံ

၃၁. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ''အဃဉ္စ, ဘိက္ခဝေ, ဒေသေဿာမိ အဃမူလဉ္စ။ တံ သုဏာထ။ ကတမဉ္စ ဘိက္ခဝေ အဃံ? ရူပံ, ဘိက္ခဝေ, အဃံ, ဝေဒနာ အဃံ, သညာ အဃံ, သင်္ခါရာ အဃံ, ဝိညာဏံ အဃံ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ, ဘိက္ခဝေ, အဃံ။ ကတမဉ္စ, ဘိက္ခဝေ, အဃမူလံ? ယာယံ တဏှာ ပေါနောဗ္ဘဝိကာ နန္ဒီရာဂသဟဂတာ [နန္ဒိရာဂသဟဂတာ (သ ဗ္ဗတ္ထ)] တတြတတြာဘိနန္ဒိနီ; သေယျထိဒံ – ကာမတဏှာ, ဘဝတဏှာ, ဝိဘဝတဏှာ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ, ဘိက္ခဝေ, အဃမူလ''န္တိ။ ဒသမံ။

၁၁. ပဘင်္ဂုသုတ္တံ

၃၂. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ''ပဘင်္ဂုဉ္စ, ဘိက္ခဝေ, ဒေသေဿာမိ အပ္ပဘင်္ဂုဉ္စ။ တံ သုဏာထ။ ကိဉ္စ, ဘိက္ခဝေ, ပဘင်္ဂု, ကိံ အပ္ပဘင်္ဂု? ရူပံ , ဘိက္ခဝေ, ပဘင်္ဂု။ ယော တဿ နိရောဓော ဝူပသမော အတ္ထင်္ဂမော, ဣဒံ အပ္ပဘင်္ဂု။ ဝေဒနာ ပဘင်္ဂု။ ယော တဿာ နိရောဓော ဝူပသမော အတ္ထင်္ဂမော, ဣဒံ အပ္ပဘင်္ဂု။ သညာ ပဘင်္ဂု။ သင်္ခါရာ ပဘင်္ဂု။ ယော တေသံ နိရောဓော ဝူပသမော အတ္ထင်္ဂမော, ဣဒံ အပ္ပဘင်္ဂု။ ဝိညာဏံ ပဘင်္ဂု။ ယော တဿ နိရောဓော ဝူပသမော အတ္ထင်္ဂမော, ဣဒံ အပ္ပဘင်္ဂု''န္တိ။ ဧကာဒသမံ။

ဘာရဝဂ္ဂေါ တတိယော။

တဿုဒ္ဒါနံ –

ဘာရံ ပရိညံ အဘိဇာနံ, ဆန္ဒရာဂံ စတုတ္ထကံ။
အဿာဒ စ တယော ဝုတ္တာ, အဘိနန္ဒနမဋ္ဌမံ။
ဥပ္ပာဒံ အဃမူလဉ္စ, ဧကာဒသမော ပဘင်္ဂုတိ။

၄. နတုမှာကံဝဂ္ဂေါ

၁. နတုမှာကံသုတ္တံ

၃၃. သာဝတ္ထိနိဒာနံ ။ “ယံ, ဘိက္ခဝေ, န တုမှာကံ, တံ ပဇဟထ။ တံ ဝော ပဟီနံ ဟိတာယ သုခါယ ဘဝိဿတိ။ ကိဉ္စ, ဘိက္ခဝေ, န တုမှာကံ? ရူပံ, ဘိက္ခဝေ, န တုမှာကံ, တံ ပဇဟထ။ တံ ဝော ပဟီနံ ဟိတာယ သုခါယ ဘဝိဿတိ။ ဝေဒနာ န တုမှာကံ, တံ ပဇဟထ။ သာ ဝော ပဟီနာ ဟိတာယ သုခါယ ဘဝိဿတိ။ သညာ န တုမှာကံ။ သင်္ခါရာ န တုမှာကံ, တေ ပဇဟထ။ တေ ဝော ပဟီနာ ဟိတာယ သုခါယ ဘဝိဿန္တိ။ ဝိညာဏံ န တုမှာကံ, တံ ပဇဟထ။ တံ ဝော ပဟီနံ ဟိတာယ သုခါယ ဘဝိဿတိ”။

“သေယျထာပိ, ဘိက္ခဝေ, ယံ ဣမသ္မိံ ဇေတဝနေ တိဏကဋ္ဌသာခါပလာသံ တံ ဇနော ဟရေယျ ဝါ ဍဟေယျ ဝါ ယထာပစ္စယံ ဝါ ကရေယျ။ အပိ နု တုမှာကံ ဧဝမဿ – ‘အမှေ ဇနော ဟရတိ ဝါ ဍဟတိ ဝါ ယထာပစ္စယံ ဝါ ကရောတီ’”တိ? “နော ဟေတံ, ဘန္တေ”။ “တံ ကိဿ ဟေတု”? “န ဟိ နော ဧတံ, ဘန္တေ, အတ္တာ ဝါ အတ္တနိယံ ဝါ”တိ။ “ဧဝမေဝ ခော, ဘိက္ခဝေ, ရူပံ န တုမှာကံ, တံ ပဇဟထ။ တံ ဝော ပဟီနံ ဟိတာယ သုခါယ ဘဝိဿတိ။ ဝေဒနာ န တုမှာကံ, တံ ပဇဟထ။ သာ ဝော ပဟီနာ ဟိတာယ သုခါယ ဘဝိဿတိ။ သညာ န တုမှာကံ။ သင်္ခါရာ န တုမှာကံ။ ဝိညာဏံ န တုမှာကံ, တံ ပဇဟထ။ တံ ဝော ပဟီနံ ဟိတာယ သုခါယ ဘဝိဿတီ”တိ။ ပဌမံ။

၂. ဒုတိယနတုမှာကံသုတ္တံ

၃၄. သာဝတ္ထိနိဒာနံ ။ “ယံ, ဘိက္ခဝေ, န တုမှာကံ, တံ ပဇဟထ။ တံ ဝော ပဟီနံ ဟိတာယ သုခါယ ဘဝိဿတိ။ ကိဉ္စ, ဘိက္ခဝေ, န တုမှာကံ? ရူပံ, ဘိက္ခဝေ, န တုမှာကံ, တံ ပဇဟထ။ တံ ဝော ပဟီနံ ဟိတာယ သုခါယ ဘဝိဿတိ။ ဝေဒနာ န တုမှာကံ။ သညာ န တုမှာကံ။ သင်္ခါရာ န တုမှာကံ။ ဝိညာဏံ န တုမှာကံ, တံ ပဇဟထ။ တံ ဝော ပဟီနံ ဟိတာယ သုခါယ ဘဝိဿတိ။ ယံ, ဘိက္ခဝေ, န တုမှာကံ တံ ပဇဟထ။ တံ ဝော ပဟီနံ ဟိတာယ သုခါယ ဘဝိဿတီ”တိ။ ဒုတိယံ။

၃. အညတရဘိက္ခုသုတ္တံ

၃၅. သာဝတ္ထိနိဒာနံ။ အထ ခော အညတရော ဘိက္ခု ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ; ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ။ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခော သော ဘိက္ခု ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ – “သာဓု မေ, ဘန္တေ, ဘဂဝါ သံခိတ္တေန ဓမ္မံ ဒေသေတု; ယမဟံ ဘဂဝတော ဓမ္မံ သုတွာ ဧကော ဝူပကဋ္ဌော, အပ္ပမတ္တော အာတာပီ ပဟိတတ္တော ဝိဟရေယျ”န္တိ။ “ယံ ခော, ဘိက္ခု, အနုသေတိ, တေန သင်္ခံ ဂစ္ဆတိ; ယံ နာနုသေတိ, န တေန သင်္ခံ ဂစ္ဆတီ”တိ။ “အညာတံ, ဘဂဝါ; အညာတံ, သုဂတာ”တိ။

“ယထာ ကထံ ပန တွံ, ဘိက္ခု, မယာ သံခိတ္တေန ဘာသိတဿ ဝိတ္ထာရေန အတ္ထံ အာဇာနာသီ”တိ? “ရူပံ စေ, ဘန္တေ, အနုသေတိ တေန သင်္ခံ ဂစ္ဆတိ။ ဝေဒနံ စေ အနုသေတိ တေန သင်္ခံ ဂစ္ဆတိ။ သညံ စေ အနုသေတိ တေန သင်္ခံ ဂစ္ဆတိ။ သင်္ခါရေ စေ အနုသေတိ တေန သင်္ခံ ဂစ္ဆတိ။ ဝိညာဏံ စေ အနုသေတိ တေန သင်္ခံ ဂစ္ဆတိ။ ရူပံ စေ, ဘန္တေ, နာနုသေတိ န တေန သင်္ခံ ဂစ္ဆတိ။ ဝေဒနံ စေ။ သညံ စေ။ သင်္ခါရေ စေ။ ဝိညာဏံ စေ နာနုသေတိ န တေန သင်္ခံ ဂစ္ဆတိ။ ဣမဿ ခွာဟံ, ဘန္တေ, ဘဂဝတာ သံခိတ္တေန ဘာသိတဿ ဧဝံ ဝိတ္ထာရေန အတ္ထံ အာဇာနာမီ”တိ။

“သာဓု သာဓု, ဘိက္ခု! သာဓု ခော တွံ, ဘိက္ခု, မယာ သံခိတ္တေန ဘာသိတဿ ဝိတ္ထာရေန အတ္ထံ အာဇာနာသိ။ ရူပံ စေ, ဘိက္ခု, အနုသေတိ တေန သင်္ခံ ဂစ္ဆတိ။ ဝေဒနံ စေ။ သညံ စေ။ သင်္ခါရေ စေ။ ဝိညာဏံ စေ အနုသေတိ တေန သင်္ခံ ဂစ္ဆတိ။ ရူပံ စေ, ဘိက္ခု, နာနုသေတိ န တေန သင်္ခံ ဂစ္ဆတိ။ ဝေဒနံ စေ။ သညံ စေ။ သင်္ခါရေ စေ။ ဝိညာဏံ စေ နာနုသေတိ န တေန သင်္ခံ ဂစ္ဆတိ။ ဣမဿ ခော, ဘိက္ခု, မယာ သံခိတ္တေန, ဘာသိတဿ ဧဝံ ဝိတ္ထာရေန အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော”တိ။

အထ ခော သော ဘိက္ခု ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္ဒိတွာ အနုမောဒိတွာ ဥဋ္ဌာယာသနာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ ပက္ကာမိ။

အထ ခေါ သော ဘိက္ခု ဧကော ဝူပကဋ္ဌော အပ္ပမတ္တော အာတာပီ ပဟိတတ္တော ဝိဟရန္တော နစိရဿေဝ – ယဿတ္ထာယ ကုလပုတ္တာ သမ္မဒေဝ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇန္တိ တဒနုတ္တရံ – ဗြဟ္မစရိယပရိယောသာနံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟာသိ။ “ခီဏာ ဇာတိ, ဝုသိတံ ဗြဟ္မစရိယံ, ကတံ ကရဏီယံ, နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာ”တိ အဗ္ဘညာသိ။ အညတရော စ ပန သော ဘိက္ခု အရဟတံ အဟောသီတိ။ တတိယံ။

၄. ဒုတိယအညတရဘိက္ခုသုတ္တံ

၃၆. သာဝတ္ထိနိဒါနံ ။ အထ ခေါ အညတရော ဘိက္ခု ယေန ဘဂဝါ။ပေ။ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ သော ဘိက္ခု ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ – “သာဓု မေ, ဘန္တေ, ဘဂဝါ သံခိတ္တေန ဓမ္မံ ဒေသေတု ယမဟံ ဘဂဝတော ဓမ္မံ သုတွာ ဧကော ဝူပကဋ္ဌော အပ္ပမတ္တော အာတာပီ ပဟိတတ္တော ဝိဟရေယျ”န္တိ။ “ယံ ခေါ, ဘိက္ခု, အနုသေတိ တံ အနုမီယတိ; ယံ အနုမီယတိ တေန သင်္ခံ ဂစ္ဆတိ။ ယံ နာနုသေတိ န တံ အနုမီယတိ; ယံ နာနုမီယတိ န တေန သင်္ခံ ဂစ္ဆတီ”တိ။ “အညာတံ, ဘဂဝါ; အညာတံ, သုဂတာ”တိ။

“ယထာ ကထံ ပန တွံ, ဘိက္ခု, မယာ သံခိတ္တေန ဘာသိတဿ ဝိတ္ထာရေန အတ္ထံ အာဇာနာသီ”တိ? “ရူပံ စေ, ဘန္တေ, အနုသေတိ တံ အနုမီယတိ; ယံ အနုမီယတိ တေန သင်္ခံ ဂစ္ဆတိ။ ဝေဒနံ စေ အနုသေတိ။ သညံ စေ အနုသေတိ။ သင်္ခါရေ စေ အနုသေတိ။ ဝိညာဏံ စေ အနုသေတိ တံ အနုမီယတိ; ယံ အနုမီယတိ တေန သင်္ခံ ဂစ္ဆတိ။ ရူပံ စေ, ဘန္တေ, နာနုသေတိ န တံ အနုမီယတိ; ယံ နာနုမီယတိ န တေန သင်္ခံ ဂစ္ဆတိ။ ဝေဒနံ စေ နာနုသေတိ။ သညံ စေ နာနုသေတိ။ သင်္ခါရေ စေ နာနုသေတိ။ ဝိညာဏံ စေ နာနုသေတိ န တံ အနုမီယတိ; ယံ နာနုမီယတိ န တေန သင်္ခံ ဂစ္ဆတိ။ ဣမဿ ခွာဟံ, ဘန္တေ, ဘဂဝတာ သံခိတ္တေန ဘာသိတဿ ဧဝံ ဝိတ္ထာရေန အတ္ထံ အာဇာနာမီ”တိ။

“သာဓု သာဓု, ဘိက္ခု! သာဓု ခေါ တွံ, ဘိက္ခု, မယာ သံခိတ္တေန ဘာသိတဿ ဝိတ္ထာရေန အတ္ထံ အာဇာနာသိ။ ရူပံ စေ, ဘိက္ခု, အနုသေတိ တံ အနုမီယတိ; ယံ အနုမီယတိ တေန သင်္ခံ ဂစ္ဆတိ။ ဝေဒနံ စေ, ဘိက္ခု။ သညံ စေ, ဘိက္ခု။ သင်္ခါရေ စေ, ဘိက္ခု။ ဝိညာဏံ စေ, ဘိက္ခု, အနုသေတိ တံ အနုမီယတိ; ယံ အနုမီယတိ တေန သင်္ခံ ဂစ္ဆတိ။ ရူပံ စေ, ဘိက္ခု, နာနုသေတိ န တံ အနုမီယတိ; ယံ နာနုမီယတိ န တေန သင်္ခံ ဂစ္ဆတိ။ ဝေဒနံ စေ နာနုသေတိ။ သညံ စေ နာနုသေတိ။ သင်္ခါရေ စေ နာနုသေတိ။ ဝိညာဏံ စေ နာနုသေတိ န တံ အနုမီယတိ; ယံ နာနုမီယတိ န တေန သင်္ခံ ဂစ္ဆတိ။ ဣမဿ ခေါ, ဘိက္ခု, မယာ သံခိတ္တေန ဘာသိတဿ ဧဝံ ဝိတ္ထာရေန အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော”တိ။ပေ။ အညတရော စ ပန သော ဘိက္ခု အရဟတံ အဟောသီတိ။ စတုတ္ထံ။

၅. အာနန္ဒသုတ္တံ

၃၇. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ အထ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ; ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝတာ သဒ္ဓိံ သမ္မောဒိ။ သမ္မောဒနီယံ ကထံ သာရဏီယံ ဝီတိသာရေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ။ ဧကမန္တံ နိသိန္နံ ခေါ အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ –

“သစေ တံ, အာနန္ဒ, ဧဝံ ပုစ္ဆေယျုံ – ‘ကတမေသံ, အာဝုသော အာနန္ဒ, ဓမ္မာနံ ဥပ္ပာဒေါ ပညာယတိ, ဝယော ပညာယတိ, ဌိတဿ [ဌိတာနံ (သျာ. ကံ. ပီ. က.)] အညထတ္တံ ပညာယတီ’တိ? ဧဝံ ပုဋ္ဌော တွံ, အာနန္ဒ, ကိန္တိ ဗျာကရေယျာသီ”တိ? “သစေ မံ, ဘန္တေ, ဧဝံ ပုစ္ဆေယျုံ – ‘ကတမေသံ, အာဝုသော အာနန္ဒ, ဓမ္မာနံ ဥပ္ပာဒေါ ပညာယတိ, ဝယော ပညာယတိ, ဌိတဿ အညထတ္တံ ပညာယတီ’တိ? ဧဝံ ပုဋ္ဌောဟံ, ဘန္တေ, ဧဝံ ဗျာကရေယျံ – ‘ရူပဿ ခေါ, အာဝုသော, ဥပ္ပာဒေါ ပညာယတိ, ဝယော ပညာယတိ, ဌိတဿ အညထတ္တံ ပညာယတိ။ ဝေဒနာယ။ သညာယ။ သင်္ခါရာနံ။ ဝိညာဏဿ ဥပ္ပာဒေါ ပညာယတိ, ဝယော ပညာယတိ, ဌိတဿ အညထတ္တံ ပညာယတိ။ ဣမေသံ ခေါ, အာဝုသော, ဓမ္မာနံ ဥပ္ပာဒေါ ပညာယတိ, ဝယော ပညာယတိ, ဌိတဿ အညထတ္တံ ပညာယတီ’တိ။ ဧဝံ ပုဋ္ဌောဟံ, ဘန္တေ, ဧဝံ ဗျာကရေယျ”န္တိ။

“သာဓု သာဓု, အာနန္ဒ! ရူပဿ ခေါ, အာနန္ဒ, ဥပ္ပာဒေါ ပညာယတိ, ဝယော ပညာယတိ, ဌိတဿ အညထတ္တံ ပညာယတိ။ ဝေဒနာယ။ သညာယ။ သင်္ခါရာနံ။ ဝိညာဏဿ ဥပ္ပာဒေါ ပညာယတိ, ဝယော ပညာယတိ, ဌိတဿ အည

ထတ္တံ ပညာယတိ။ ဣမေသံ ခေါ, အာနန္ဒ, ဓမ္မာနံ ဥပ္ပာဒေါ ပညာယတိ, ဝယော ပညာယတိ, ဌိတဿ အညထတ္တံ ပညာယတီတိ။ ဧဝံ ပုဋ္ဌော တွံ, အာနန္ဒ, ဧဝံ ဗျာကရေယျာသီ''တိ။ ပဉ္စမံ။

၆. ဒုတိယအာနန္ဒသုတ္တံ

၃၈. သာဝတ္ထိနိဒါနံ ။ ဧကမန္တံ နိသိန္နံ ခေါ အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ –

''သစေ တံ, အာနန္ဒ, ဧဝံ ပုစ္ဆေယျုံ – 'ကတမေသံ, အာဝုသော အာနန္ဒ, ဓမ္မာနံ ဥပ္ပာဒေါ ပညာယိတ္ထ, ဝယော ပညာယိတ္ထ, ဌိတဿ အညထတ္တံ ပညာယိတ္ထ? ကတမေသံ ဓမ္မာနံ ဥပ္ပာဒေါ ပညာယိဿတိ, ဝယော ပညာယိဿတိ, ဌိတဿ အညထတ္တံ ပညာယိဿတိ? ကတမေသံ ဓမ္မာနံ ဥပ္ပာဒေါ ပညာယတိ, ဝယော ပညာယတိ, ဌိတဿ အညထတ္တံ ပညာယတီ'တိ? ဧဝံ ပုဋ္ဌော တွံ, အာနန္ဒ, ကိန္တိ ဗျာကရေယျာသီ''တိ? ''သစေ မံ, ဘန္တေ, ဧဝံ ပုစ္ဆေယျုံ – 'ကတမေသံ, အာဝုသော အာနန္ဒ, ဓမ္မာနံ ဥပ္ပာဒေါ ပညာယိတ္ထ, ဝယော ပညာယိတ္ထ, ဌိတဿ အညထတ္တံ ပညာယိတ္ထ? ကတမေသံ ဓမ္မာနံ ဥပ္ပာဒေါ ပညာယိဿတိ , ဝယော ပညာယိဿတိ, ဌိတဿ အညထတ္တံ ပညာယိဿတိ ? ကတမေသံ ဓမ္မာနံ ဥပ္ပာဒေါ ပညာယတိ, ဝယော ပညာယတိ, ဌိတဿ အညထတ္တံ ပညာယတီ'တိ? ဧဝံ ပုဋ္ဌောဟံ, ဘန္တေ, ဧဝံ ဗျာကရေယျံ – 'ယံ ခေါ, အာဝုသော, ရူပံ အတီတံ နိရုဒ္ဓံ ဝိပရိဏတံ; တဿ ဥပ္ပာဒေါ ပညာယိတ္ထ, ဝယော ပညာယိတ္ထ, ဌိတဿ အညထတ္တံ ပညာယိတ္ထ။ ယာ ဝေဒနာ အတီတာ နိရုဒ္ဓာ ဝိပရိဏတာ; တဿာ ဥပ္ပာဒေါ ပညာယိတ္ထ, ဝယော ပညာယိတ္ထ, ဌိတာယ အညထတ္တံ ပညာယိတ္ထ။ ယာ သညာ။ ယေ သင်္ခါရာ အတီတာ နိရုဒ္ဓာ ဝိပရိဏတာ; တေသံ ဥပ္ပာဒေါ ပညာယိတ္ထ, ဝယော ပညာယိတ္ထ, ဌိတဿ အညထတ္တံ ပညာယိတ္ထ။ ယံ ဝိညာဏံ အတီတံ နိရုဒ္ဓံ ဝိပရိဏတံ; တဿ ဥပ္ပာဒေါ ပညာယိတ္ထ, ဝယော ပညာယိတ္ထ, ဌိတဿ အညထတ္တံ ပညာယိတ္ထ။ ဣမေသံ ခေါ, အာဝုသော, ဓမ္မာနံ ဥပ္ပာဒေါ ပညာယိတ္ထ, ဝယော ပညာယိတ္ထ, ဌိတဿ အညထတ္တံ ပညာယိတ္ထ'''။

''ယံ ခေါ, အာဝုသော, ရူပံ အဇာတံ အပါတုဘူတံ; တဿ ဥပ္ပာဒေါ ပညာယိဿတိ, ဝယော ပညာယိဿတိ, ဌိတဿ အညထတ္တံ ပညာယိဿတိ။ ယာ ဝေဒနာ အဇာတာ အပါတုဘူတာ; တဿာ ဥပ္ပာဒေါ ပညာယိဿတိ, ဝယော ပညာယိဿတိ, ဌိတာယ အညထတ္တံ ပညာယိဿတိ။ ယာ သညာ။ပေ.။ ယေ သင်္ခါရာ အဇာတာ အပါတုဘူတာ; တေသံ ဥပ္ပာဒေါ ပညာယိဿတိ, ဝယော ပညာယိဿတိ, ဌိတဿ အညထတ္တံ ပညာယိဿတိ။ ယံ ဝိညာဏံ အဇာတံ အပါတုဘူတံ; တဿ ဥပ္ပာဒေါ ပညာယိဿတိ, ဝယော ပညာယိဿတိ, ဌိတဿ အညထတ္တံ ပညာယိဿတိ။ ဣမေသံ ခေါ, အာဝုသော , ဓမ္မာနံ ဥပ္ပာဒေါ ပညာယိဿတိ, ဝယော ပညာယိဿတိ, ဌိတဿ အညထတ္တံ ပညာယိဿတိ။

''ယံ ခေါ, အာဝုသော, ရူပံ ဇာတံ ပါတုဘူတံ; တဿ ဥပ္ပာဒေါ ပညာယတိ, ဝယော ပညာယတိ, ဌိတဿ အညထတ္တံ ပညာယတိ။ ယာ ဝေဒနာ ဇာတာ ပါတုဘူတာ။ပေ.။ ယာ သညာ။ ယေ သင်္ခါရာ ဇာတာ ပါတုဘူတာ; တေသံ ဥပ္ပာဒေါ ပညာယတိ, ဝယော ပညာယတိ, ဌိတဿ အညထတ္တံ ပညာယတိ။ ယံ ဝိညာဏံ ဇာတံ ပါတုဘူတံ တဿ ဥပ္ပာဒေါ ပညာယတိ, ဝယော ပညာယတိ, ဌိတဿ အညထတ္တံ ပညာယတိ။ ဣမေသံ ခေါ, အာဝုသော, ဓမ္မာနံ ဥပ္ပာဒေါ ပညာယတိ, ဝယော ပညာယတိ, ဌိတဿ အညထတ္တံ ပညာယတီ'တိ။ ဧဝံ ပုဋ္ဌောဟံ, ဘန္တေ, ဧဝံ ဗျာကရေယျ''န္တိ။

''သာဓု , သာဓု, အာနန္ဒ! ယံ ခေါ, အာနန္ဒ, ရူပံ အတီတံ နိရုဒ္ဓံ ဝိပရိဏတံ; တဿ ဥပ္ပာဒေါ ပညာယိတ္ထ, ဝယော ပညာယိတ္ထ, ဌိတဿ အညထတ္တံ ပညာယိတ္ထ။ ယာ ဝေဒနာ ။ ယာ သညာ။ ယေ သင်္ခါရာ။ ယံ ဝိညာဏံ အတီတံ နိရုဒ္ဓံ ဝိပရိဏတံ; တဿ ဥပ္ပာဒေါ ပညာယိတ္ထ, ဝယော ပညာယိတ္ထ, ဌိတဿ အညထတ္တံ ပညာယိတ္ထ။ ဣမေသံ ခေါ, အာနန္ဒ, ဓမ္မာနံ ဥပ္ပာဒေါ ပညာယိတ္ထ, ဝယော ပညာယိတ္ထ, ဌိတဿ အညထတ္တံ ပညာယိတ္ထ။

''ယံ ခေါ, အာနန္ဒ, ရူပံ အဇာတံ အပါတုဘူတံ; တဿ ဥပ္ပာဒေါ ပညာယိဿတိ, ဝယော ပညာယိဿတိ, ဌိတဿ အညထတ္တံ ပညာယိဿတိ။ ယာ ဝေဒနာ။ ယာ သညာ။ ယေ သင်္ခါရာ။ ယံ ဝိညာဏံ အဇာတံ အပါတုဘူတံ; တဿ

သ ဥပ္ပာဒေ ပညာယိဿတိ , ဝယော ပညာယိဿတိ, ဌိတဿ အညထတ္တံ ပညာယိဿတိ။ ဣမေသံ ခော, အာနန္ဒ, ဓမ္မာနံ ဥပ္ပာဒော ပညာယိဿတိ, ဝယော ပညာယိဿတိ, ဌိတဿ အညထတ္တံ ပညာယိဿတိ။

''ယံ ခော, အာနန္ဒ, ရူပံ ဇာတံ ဟုတံ ဘူတံ; တဿ ဥပ္ပာဒော ပညာယတိ, ဝယော ပညာယတိ, ဌိတဿ အညထတ္တံ ပညာယတိ။ ယာ ဝေဒနာ ဇာတာ ဟုတာ ဘူတာ။ ယာ သညာ။ ယေ သင်္ခါရာ။ ယံ ဝိညာဏံ ဇာတံ ဟုတံ ဘူတံ; တဿ ဥပ္ပာဒော ပညာယတိ, ဝယော ပညာယတိ, ဌိတဿ အညထတ္တံ ပညာယတိ။ ဣမေသံ ခော, အာနန္ဒ, ဓမ္မာနံ ဥပ္ပာဒော ပညာယတိ, ဝယော ပညာယတိ, ဌိတဿ အညထတ္တံ ပညာယတီတိ။ ဧဝံ ပုဋ္ဌော တွံ, အာနန္ဒ, ဧဝံ ဗျာကရေယျာသီ''တိ။ ဆဋ္ဌံ။

၇. အနုဓမ္မသုတ္တံ

၃၉. သာဝတ္ထိနိဒါနံ ။ ''ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပန္နဿ, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခုနော အယမနုဓမ္မော ဟောတိ ယံ ရူပေ နိဗ္ဗိဒါဗဟုလော [နိဗ္ဗိဒါဗဟုလံ (ပီ. က.)] ဝိဟရေယျ, ဝေဒနာယ နိဗ္ဗိဒါဗဟုလော ဝိဟရေယျ, သညာ နိဗ္ဗိဒါဗဟုလော ဝိဟရေယျ, သင်္ခါရေသု နိဗ္ဗိဒါဗဟုလော ဝိဟရေယျ, ဝိညာဏေ နိဗ္ဗိဒါဗဟုလော ဝိဟရေယျ။ ယော ရူပေ နိဗ္ဗိဒါဗဟုလော ဝိဟရန္တော, ဝေဒနာယ။ သညာယ။ သင်္ခါရေသု နိဗ္ဗိဒါဗဟုလော ဝိဟရန္တော, ဝိညာဏေ နိဗ္ဗိဒါဗဟုလော ဝိဟရန္တော ရူပံ ပရိဇာနာတိ, ဝေဒနံ။ သညံ။ သင်္ခါရေ။ ဝိညာဏံ ပရိဇာနာတိ, သော ရူပံ ပရိဇာနံ, ဝေဒနံ။ သညံ။ သင်္ခါရေ။ ဝိညာဏံ ပရိဇာနံ ပရိမုစ္စတိ ရူပမှာ, ပရိမုစ္စတိ ဝေဒနာ , ပရိမုစ္စတိ သညာယ , ပရိမုစ္စတိ သင်္ခါရေဟိ, ပရိမုစ္စတိ ဝိညာဏမှာ, ပရိမုစ္စတိ ဇာတိယာ ဇရာမရဏေန သောကေဟိ ပရိဒေဝေဟိ ဒုက္ခေဟိ ဒောမနဿေဟိ ဥပာယာသေဟိ, ပရိမုစ္စတိ ဒုက္ခသ္မာတိ ဝဒာမီ''တိ။ သတ္တမံ။

၈. ဒုတိယအနုဓမ္မသုတ္တံ

၄၀. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ''ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပန္နဿ, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခုနော အယမနုဓမ္မော ဟောတိ ယံ ရူပေ အနိစ္စာနုပဿီ ဝိဟရေယျ။ပေ။ ပရိမုစ္စတိ ဒုက္ခသ္မာတိ ဝဒာမီ''တိ။ အဋ္ဌမံ။

၉. တတိယအနုဓမ္မသုတ္တံ

၄၁. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ''ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပန္နဿ, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခုနော အယမနုဓမ္မော ဟောတိ ယံ ရူပေ ဒုက္ခာနုပဿီ ဝိဟရေယျ။ပေ။ ပရိမုစ္စတိ ဒုက္ခသ္မာတိ ဝဒာမီ''တိ။ နဝမံ။

၁၀. စတုတ္ထအနုဓမ္မသုတ္တံ

၄၂. သာဝတ္ထိနိဒါနံ ။ ''ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပန္နဿ, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခုနော အယမနုဓမ္မော ဟောတိ ယံ ရူပေ အနတ္တာနုပဿီ ဝိဟရေယျ, ဝေဒနာယ။ သညာယ။ သင်္ခါရေသု။ ဝိညာဏေ အနတ္တာနုပဿီ ဝိဟရေယျ။ ယော ရူပေ အနတ္တာနုပဿီ ဝိဟရန္တော။ပေ။ ရူပံ ပရိဇာနာတိ, ဝေဒနံ။ သညံ။ သင်္ခါရေ။ ဝိညာဏံ ပရိဇာနာတိ, သော ရူပံ ပရိဇာနံ, ဝေဒနံ။ သညံ။ သင်္ခါရေ။ ဝိညာဏံ ပရိဇာနံ ပရိမုစ္စတိ ရူပမှာ, ပရိမုစ္စတိ ဝေဒနာယ, ပရိမုစ္စတိ သညာယ, ပရိမုစ္စတိ သင်္ခါရေဟိ, ပရိမုစ္စတိ ဝိညာဏမှာ, ပရိမုစ္စတိ ဇာတိယာ ဇရာမရဏေန သောကေဟိ ပရိဒေဝေဟိ ဒုက္ခေဟိ ဒောမနဿေဟိ ဥပာယာသေဟိ, ပရိမုစ္စတိ ဒုက္ခသ္မာတိ ဝဒာမီ''တိ။ ဒသမံ။

နတုမှာကံဝဂ္ဂေါ စတုတ္ထော။

တဿုဒ္ဒါနံ –

နတုမှာကေန ဒွေ ဝုတ္တာ၊ ဘိက္ခူဟိ အပရေ ဒုဝေ။
အာနန္ဒေန စ ဒွေ ဝုတ္တာ၊ အနုဓမ္မေဟိ ဒွေ ဒုကာတိ။

၅. အတ္တဒီပဝဂ္ဂေါ

၁. အတ္တဒီပသုတ္တံ

၄၃. သာဝတ္ထိနိဒါနံ ။ “အတ္တဒီပာ, ဘိက္ခဝေ, ဝိဟရထ အတ္တသရဏာ အနညသရဏာ, ဓမ္မဒီပာ ဓမ္မသရဏာ အနည သရဏာ။ အတ္တဒီပါနံ, ဘိက္ခဝေ, ဝိဟရတံ အတ္တသရဏာနံ အနညသရဏာနံ, ဓမ္မဒီပါနံ ဓမ္မသရဏာနံ အနညသရဏာနံ ယောနိ ဥပပရိက္ခိတဗ္ဗာ။ ကိံဇာတိကာ သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒောမနဿုပါယာသာ, ကိံပဟောတိကာ”တိ?

“ကိံဇာတိကာ စ, ဘိက္ခဝေ, သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒောမနဿုပါယာသာ, ကိံပဟောတိကာ? ဣဓ, ဘိက္ခဝေ, အဿုတဝါ ပုထုဇ္ဇနော အရိယာနံ အဒဿာဝီ အရိယဓမ္မဿ အကောဝိဒေါ အရိယဓမ္မေ အဝိနီတော, သပ္ပုရိသာနံ အဒဿာဝီ သပ္ပုရိသဓမ္မဿ အကောဝိဒေါ သပ္ပုရိသဓမ္မေ အဝိနီတော, ရူပံ အတ္တတော သမနုပဿတိ, ရူပဝန္တံ ဝါ အတ္တာနံ; အတ္တနိ ဝါ ရူပံ, ရူပသ္မိံ ဝါ အတ္တာနံ။ တဿ တံ ရူပံ ဝိပရိဏမတိ, အညထာ စ ဟောတိ။ တဿ ရူပဝိပရိဏာမညထာဘာဝါ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒောမနဿုပါယာသာ။ ဝေဒနံ အတ္တတော သမနုပဿတိ, ဝေဒနာဝန္တံ ဝါ အတ္တာနံ; အတ္တနိ ဝါ ဝေဒနံ, ဝေဒနာယ ဝါ အတ္တာနံ။ တဿ သာ ဝေဒနာ ဝိပရိဏမတိ, အညထာ စ ဟောတိ။ တဿ ဝေဒနာဝိပရိဏာမညထာဘာဝါ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒောမနဿုပါယာသာ။ သညံ အတ္တတော သမနုပဿတိ။ သင်္ခါရေ အတ္တတော သမနုပဿတိ။ ဝိညာဏံ အတ္တတော သမနုပဿတိ, ဝိညာဏဝန္တံ ဝါ အတ္တာနံ; အတ္တနိ ဝါ ဝိညာဏံ, ဝိညာဏသ္မိံ ဝါ အတ္တာနံ။ တဿ တံ ဝိညာဏံ ဝိပရိဏမတိ, အညထာ စ ဟောတိ ။ တဿ ဝိညာဏဝိပရိဏာမညထာဘာဝါ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒောမနဿုပါယာသာ။

“ရူပဿ တွေဝ, ဘိက္ခဝေ, အနိစ္စတံ ဝိဒိတွာ ဝိပရိဏာမံ ဝိရာဂံ နိရောဓံ [ဝိပရိဏာမ ဝိရာဂ နိရောဓံ (သီ.)], ပုဗ္ဗေ စေဝ ရူပံ ဧတရဟိ စ သဗ္ဗံ ရူပံ အနိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝိပရိဏာမဓမ္မန္တိ, ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္မပ္ပညာယ ပဿတော ယေ သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒောမနဿုပါယာသာ တေ ပဟီယန္တိ။ တေသံ ပဟာနာ န ပရိတဿတိ, အပရိတဿံ သုခံ ဝိဟရတိ, သုခဝိဟာရီ ဘိက္ခု ‘တဒင်္ဂနိဗ္ဗုတော’တိ ဝုစ္စတိ။ ဝေဒနာယ တွေဝ, ဘိက္ခဝေ, အနိစ္စတံ ဝိဒိတွာ ဝိပရိဏာမံ ဝိရာဂံ နိရောဓံ, ပုဗ္ဗေ စေဝ ဝေဒနာ ဧတရဟိ စ သဗ္ဗာ ဝေဒနာ အနိစ္စာ ဒုက္ခာ ဝိပရိဏာမဓမ္မာတိ, ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္မပ္ပညာယ ပဿတော ယေ သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒောမနဿုပါယာသာ တေ ပဟီယန္တိ။ တေသံ ပဟာနာ န ပရိတဿတိ, အပရိတဿံ သုခံ ဝိဟရတိ, သုခဝိဟာရီ ဘိက္ခု ‘တဒင်္ဂနိဗ္ဗုတော’တိ ဝုစ္စတိ။ သညာယ။ သင်္ခါရာနံ တွေဝ, ဘိက္ခဝေ, အနိစ္စတံ ဝိဒိတွာ ဝိပရိဏာမံ ဝိရာဂံ နိရောဓံ, ပုဗ္ဗေ စေဝ သင်္ခါရာ ဧတရဟိ စ သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ အနိစ္စာ ဒုက္ခာ ဝိပရိဏာမဓမ္မာတိ, ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္မပ္ပညာယ ပဿတော ယေ သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒောမနဿုပါယာသာ တေ ပဟီယန္တိ။ တေသံ ပဟာနာ န ပရိတဿတိ, အပရိတဿံ သုခံ ဝိဟရတိ, သုခဝိဟာရီ ဘိက္ခု ‘တဒင်္ဂနိဗ္ဗုတော’တိ ဝုစ္စတိ။ ဝိညာဏဿ တွေဝ, ဘိက္ခဝေ, အနိစ္စတံ ဝိဒိတွာ ဝိပရိဏာမံ ဝိရာဂံ နိရောဓံ, ပုဗ္ဗေ စေဝ ဝိညာဏံ ဧတရဟိ စ သဗ္ဗံ ဝိညာဏံ အနိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝိပရိဏာမဓမ္မန္တိ, ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္မပ္ပညာယ ပဿတော ယေ သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒောမနဿုပါယာသာ တေ ပဟီယန္တိ။ တေသံ ပဟာနာ န ပရိတဿတိ, အပရိတဿံ သုခံ ဝိဟရတိ, သုခဝိဟာရီ ဘိက္ခု ‘တဒင်္ဂနိဗ္ဗုတော’တိ ဝုစ္စတီ”တိ။ ပဌမံ။

၂. ပဋိပဒါသုတ္တံ

၄၄. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ “သက္ကာယသမုဒယဂါမိနိဉ္စ တေ, ဘိက္ခဝေ, ပဋိပဒံ ဒေသေဿာမိ, သက္ကာယနိရောဓဂါမိနိဉ္စ ပဋိပဒံ။ တံ သုဏာထ။ ကတမာ စ, ဘိက္ခဝေ, သက္ကာယသမုဒယဂါမိနီ ပဋိပဒါ? ဣဓ, ဘိက္ခဝေ, အဿုတဝါ ပုထုဇ္ဇနော အရိယာနံ အဒဿာဝီ အရိယဓမ္မဿ အကောဝိဒေါ အရိယဓမ္မေ အဝိနီတော, သပ္ပုရိသာနံ အဒဿာဝီ သပ္ပုရိသဓမ္မဿ အကောဝိဒေါ သပ္ပုရိသဓမ္မေ အဝိနီတော, ရူပံ အတ္တတော သမနုပဿတိ, ရူပဝန္တံ ဝါ အတ္တာနံ; အတ္တနိ ဝါ ရူပံ, ရူပသ္မိံ ဝါ အတ္တာနံ။ ဝေဒနံ အတ္တတော။ သညံ။ သင်္ခါရေ။ ဝိညာဏံ အတ္တတော သမနုပဿတိ, ဝိညာဏဝန္တံ ဝါ အတ္တာနံ; အတ္တနိ ဝါ ဝိညာဏံ, ဝိညာဏသ္မိံ ဝါ အတ္တာနံ။ အယံ ဝုစ္စတိ, ဘိက္ခဝေ, ‘သက္ကာယသမုဒယဂါမိနီ ပဋိပဒါ, သက္ကာယသမုဒယဂါမိနီ ပဋိပဒါ’တိ။ ဣတိ ဟိဒံ, ဘိက္ခဝေ, ဝုစ္စတိ ‘ဒုက္ခသမုဒယဂါမိနီ သမနုပဿနာ’တိ။ အယမေဝေတ္ထ အတ္ထော”။

“ကတမာ စ, ဘိက္ခဝေ, သက္ကာယနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ? ဣဓ, ဘိက္ခဝေ, သုတဝါ အရိယသာဝကော အရိယာနံ ဒဿာဝီ အရိယဓမ္မဿ ကောဝိဒော အရိယဓမ္မေ သုဝိနီတော, သပ္ပုရိသာနံ ဒဿာဝီ သပ္ပုရိသဓမ္မဿ ကောဝိဒော သပ္ပုရိသဓမ္မေ သုဝိနီတော, န ရူပံ အတ္တတော သမနုပဿတိ, န ရူပဝန္တံ ဝါ အတ္တာနံ ; န အတ္တနိ ဝါ ရူပံ, န ရူပသ္မိံ ဝါ အတ္တာနံ။ န ဝေဒနံ အတ္တတော။ န သညံ။ န သင်္ခါရေ။ န ဝိညာဏံ အတ္တတော သမနုပဿတိ, န ဝိညာဏဝန္တံ ဝါ အတ္တာနံ; န အတ္တနိ ဝါ ဝိညာဏံ, န ဝိညာဏသ္မိံ ဝါ အတ္တာနံ။ အယံ ဝုစ္စတိ, ဘိက္ခဝေ, ‘သက္ကာယနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ, သက္ကာယနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ’တိ။ ဣတိ ဟိဒံ, ဘိက္ခဝေ, ဝုစ္စတိ ‘ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ သမနုပဿနာ’တိ။ အယမေဝေတ္ထ အတ္ထော”တိ။ ဒုတိယံ။

၃. အနိစ္စသုတ္တံ

၄၅. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ “ရူပံ, ဘိက္ခဝေ, အနိစ္စံ။ ယဒနိစ္စံ တံ ဒုက္ခံ ; ယံ ဒုက္ခံ တဒနတ္တာ ; ယဒနတ္တာ တံ ‘နေတံ မမ, နေသောဟမသ္မိ, န မေသော အတ္တာ’တိ ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္မပ္ပညာယ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္မပ္ပညာယ ပဿတော စိတ္တံ ဝိရဇ္ဇတိ ဝိမုစ္စတိ အနုပါဒါယ အာသဝေဟိ။ ဝေဒနာ အနိစ္စာ။ သညာ။ သင်္ခါရာ။ ဝိညာဏံ အနိစ္စံ။ ယဒနိစ္စံ တံ ဒုက္ခံ; ယံ ဒုက္ခံ တဒနတ္တာ; ယဒနတ္တာ တံ ‘နေတံ မမ, နေသောဟမသ္မိ, န မေသော အတ္တာ’တိ ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္မပ္ပညာယ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္မပ္ပညာယ ပဿတော စိတ္တံ ဝိရဇ္ဇတိ ဝိမုစ္စတိ အနုပါဒါယ အာသဝေဟိ။ ရူပဓာတုယာ စေ, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခုနော စိတ္တံ ဝိရတ္တံ ဝိမုတ္တံ ဟောတိ အနုပါဒါယ အာသဝေဟိ, ဝေဒနာဓာတုယာ။ပေ.။ သညာဓာတုယာ။ သင်္ခါရဓာတုယာ။ ဝိညာဏဓာတုယာ စေ, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခုနော စိတ္တံ ဝိရတ္တံ ဝိမုတ္တံ ဟောတိ အနုပါဒါယ အာသဝေဟိ။ ဝိမုတ္တတ္တာ ဌိတံ။ ဌိတတ္တာ သန္တုသိတံ [သန္တုဿိတံ (က. သီ. ပီ. က.)]။ သန္တုသိတတ္တာ န ပရိတဿတိ။ အပရိတဿံ ပစ္စတ္တညေဝ ပရိနိဗ္ဗာယတိ။ ‘ခီဏာ ဇာတိ, ဝုသိတံ ဗြဟ္မစရိယံ, ကတံ ကရဏီယံ, နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာ’တိ ပဇာနာတီ”တိ။ တတိယံ။

၄. ဒုတိယအနိစ္စသုတ္တံ

၄၆. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ “ရူပံ, ဘိက္ခဝေ, အနိစ္စံ။ ယဒနိစ္စံ တံ ဒုက္ခံ; ယံ ဒုက္ခံ တဒနတ္တာ; ယဒနတ္တာ တံ ‘နေတံ မမ, နေသောဟမသ္မိ, န မေသော အတ္တာ’တိ ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္မပ္ပညာယ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဝေဒနာ အနိစ္စာ။ သညာ အနိစ္စာ။ သင်္ခါရာ အနိစ္စာ။ ဝိညာဏံ အနိစ္စံ။ ယဒနိစ္စံ တံ ဒုက္ခံ; ယံ ဒုက္ခံ တဒနတ္တာ; ယဒနတ္တာ တံ ‘နေတံ မမ, နေသောဟမသ္မိ, န မေသော အတ္တာ’တိ ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္မပ္ပညာယ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ”။

“ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္မပ္ပညာယ ပဿတော ပုဗ္ဗန္တာနုဒိဋ္ဌိယော န ဟောန္တိ။ ပုဗ္ဗန္တာနုဒိဋ္ဌီနံ အသတိ, အပရန္တာနုဒိဋ္ဌိယော န ဟောန္တိ။ အပရန္တာနုဒိဋ္ဌီနံ အသတိ, ထာမသော [ထာမသာ (သီ. သျာ. ကံ.)] ပရာမာသော န ဟောတိ။ ထာမသေ [ထာမသာ (သီ. သျာ. ကံ.), ထာမသော (က.)] ပရာမာသေ အသတိ ရူပသ္မိံ။ ဝေဒနာယ ။ သညာယ။ သင်္ခါရေသု။ ဝိညာဏသ္မိံ စိတ္တံ ဝိရဇ္ဇတိ ဝိမုစ္စတိ အနုပါဒါယ အာသဝေဟိ။ ဝိမုတ္တတ္တာ ဌိတံ။ ဌိတတ္တာ သန္တုသိတံ။ သန္တုသိတတ္တာ န ပရိတဿတိ။ အပရိတဿံ ပစ္စတ္တညေဝ ပရိနိဗ္ဗာယတိ။ ‘ခီဏာ ဇာတိ, ဝုသိတံ ဗြဟ္မစရိယံ, ကတံ ကရဏီယံ, နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာ’တိ ပဇာနာတီ”တိ။ စတုတ္ထံ။

၅. သမနုပဿနာသုတ္တံ

၄၇. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ “ယေ ဟိ ကေစိ, ဘိက္ခဝေ, သမဏာ ဝါ ဗြာဟ္မဏာ ဝါ အနေကဝိဟိတံ အတ္တာနံ သမနုပဿမာနာ သမနုပဿန္တိ, သဗ္ဗေတေ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓေ သမနုပဿန္တိ, ဧတေသံ ဝါ အညတရံ။ ကတမေ ပဉ္စ? ဣဓ, ဘိက္ခဝေ, အဿုတဝါ ပုထုဇ္ဇနော အရိယာနံ အဒဿာဝီ အရိယဓမ္မဿ အကောဝိဒော အရိယဓမ္မေ အဝိနီတော, သပ္ပုရိသာနံ အဒဿာဝီ သပ္ပုရိသဓမ္မဿ အကောဝိဒော သပ္ပုရိသဓမ္မေ အဝိနီတော ရူပံ အတ္တတော သမနုပဿတိ, ရူပဝန္တံ ဝါ အတ္တာနံ; အတ္တနိ ဝါ ရူပံ, ရူပသ္မိံ ဝါ အတ္တာနံ။ ဝေဒနံ။ သညံ။ သင်္ခါရေ။ ဝိညာဏံ အတ္တတော သမနုပဿတိ, ဝိညာဏဝန္တံ ဝါ အတ္တာနံ; အတ္တနိ ဝါ ဝိညာဏံ, ဝိညာဏသ္မိံ ဝါ အတ္တာနံ”။

“ဣတိ အယဉ္စေဝ သမနုပဿနာ ‘အသ္မိ’တိ စဿ အဝိဂတံ [အဝိဂတံ (ဗဟူသု)] ဟောတိ။ ‘အသ္မိ’တိ ခော ပန, ဘိက္ခဝေ, အဝိဂတေ ပဉ္စန္နံ ဣန္ဒြိယာနံ အဝက္ကန္တိ ဟောတိ – စက္ခုန္ဒြိယဿ သောတိန္ဒြိယဿ ဃာနိန္ဒြိယဿ ဇိဝှိန္ဒြိယဿ ကာယိန္ဒြိယဿ။ အတ္ထိ, ဘိက္ခဝေ, မနော, အတ္ထိ ဓမ္မာ, အတ္ထိ အဝိဇ္ဇာဓာတု။ အဝိဇ္ဇာသမ္ဖဿဇေန, ဘိက္ခဝေ, ဝေဒယိတေန ဖုဋ္ဌဿ အဿုတဝတော ပုထုဇ္ဇနဿ ‘အသ္မိ’တိပိဿ ဟောတိ; ‘အယမဟမသ္မီ’တိပိဿ ဟောတိ; ‘ဘဝိဿ’န္တိပိဿ ဟောတိ; ‘န ဘဝိဿ’န္တိပိဿ ဟောတိ; ‘ရူပီ ဘဝိဿ’န္တိပိဿ ဟောတိ; ‘အရူပီ ဘဝိဿ’န္တိပိဿ ဟောတိ; ‘သညီ ဘဝိဿ’န္တိပိဿ ဟောတိ; ‘အသညီ ဘဝိဿ’န္တိပိဿ ဟောတိ; ‘နေဝသညီနာသညီ ဘဝိဿ’န္တိပိဿ ဟောတိ”။

“တိဋ္ဌန္တေဝ ခော [တိဋ္ဌန္တိ ခော ပန (သီ. ဿာ. ကံ. ပီ.)], ဘိက္ခဝေ, တတ္ထေဝ [တထေဝ (ကတ္ထစိ)] ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ။ အထေတ္ထ သုတဝတော အရိယသာဝကဿ အဝိဇ္ဇာ ပဟီယတိ, ဝိဇ္ဇာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တဿ အဝိဇ္ဇာဝိရာဂါ ဝိဇ္ဇုပ္ပာဒာ ‘အသ္မိ’တိပိဿ န ဟောတိ; ‘အယမဟမသ္မီ’တိပိဿ န ဟောတိ; ‘ဘဝိဿ’န္တိ။ ‘န ဘဝိဿ’န္တိ။ ရူပီ။ အရူပီ ။ သညီ။ အသညီ။ ‘နေဝသညီနာသညီ ဘဝိဿ’န္တိပိဿ န ဟောတီ”တိ။ ပဉ္စမံ။

၆. ခန္ဓသုတ္တံ

၄၈. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ “ပဉ္စ, ဘိက္ခဝေ, ခန္ဓေ ဒေသေဿာမိ, ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓေ စ။ တံ သုဏာထ။ ကတမေ စ, ဘိက္ခဝေ, ပဉ္စက္ခန္ဓာ? ယံ ကိဉ္စိ, ဘိက္ခဝေ, ရူပံ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဗဟိဒ္ဓာ ဝါ ဩဠာရိကံ ဝါ သုခုမံ ဝါ ဟီနံ ဝါ ပဏီတံ ဝါ ယံ ဒူရေ သန္တိကေ ဝါ, အယံ ဝုစ္စတိ ရူပက္ခန္ဓော။ ယာ ကာစိ ဝေဒနာ။ပေ.။ ယာ ကာစိ သညာ။ ယေ ကေစိ သင်္ခါရာ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နာ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဗဟိဒ္ဓာ ဝါ ဩဠာရိကာ ဝါ သုခုမာ ဝါ။ပေ.။ အယံ ဝုစ္စတိ သင်္ခါရက္ခန္ဓော။ ယံ ကိဉ္စိ ဝိညာဏံ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဗဟိဒ္ဓာ ဝါ ဩဠာရိကံ ဝါ သုခုမံ ဝါ ဟီနံ ဝါ ပဏီတံ ဝါ ယံ ဒူရေ သန္တိကေ ဝါ, အယံ ဝုစ္စတိ ဝိညာဏက္ခန္ဓော။ ဣမေ ဝုစ္စန္တိ, ဘိက္ခဝေ, ပဉ္စက္ခန္ဓာ”။

“ကတမေ စ, ဘိက္ခဝေ, ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ? ယံ ကိဉ္စိ, ဘိက္ခဝေ, ရူပံ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ။ပေ.။ ယံ ဒူရေ သန္တိကေ ဝါ သာသဝံ ဥပါဒါနိယံ, အယံ ဝုစ္စတိ ရူပုပါဒါနက္ခန္ဓော။ ယာ ကာစိ ဝေဒနာ။ပေ.။ ယာ ဒူရေ သန္တိကေ ဝါ သာသဝါ ဥပါဒါနိယာ, အယံ ဝုစ္စတိ ဝေဒနုပါဒါနက္ခန္ဓော။ ယာ ကာစိ သညာ။ပေ.။ ယာ ဒူရေ သန္တိကေ ဝါ သာသဝါ ဥပါဒါနိယာ, အယံ ဝုစ္စတိ သညုပါဒါနက္ခန္ဓော။ ယေ ကေစိ သင်္ခါရာ။ပေ.။ သာသဝါ ဥပါဒါနိယာ, အယံ ဝုစ္စတိ သင်္ခါရုပါဒါနက္ခန္ဓော။ ယံ ကိဉ္စိ ဝိညာဏံ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ။ပေ.။ ယံ ဒူရေ သန္တိကေ ဝါ သာသဝံ ဥပါဒါနိယံ, အယံ ဝုစ္စတိ ဝိညာဏုပါဒါနက္ခန္ဓော။ ဣမေ ဝုစ္စန္တိ, ဘိက္ခဝေ, ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ”တိ။ ဆဋ္ဌံ။

၇. သောဏသုတ္တံ

၄၉. ဧဝံ မေ သုတံ – ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ရာဇဂဟေ ဝိဟရတိ ဝေဠုဝနေ ကလန္ဒကနိဝါပေ။ အထ ခော သောဏော ဂဟပတိပုတ္တော ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ ။ပေ.။ ဧကမန္တံ နိသိန္နံ ခော သောဏံ ဂဟပတိပုတ္တံ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ –

“ယေ ဟိ ကေစိ, သောဏ, သမဏာ ဝါ ဗြာဟ္မဏာ ဝါ အနိစ္စေန ရူပေန ဒုက္ခေန ဝိပရိဏာမဓမ္မေန ‘သေယျောဟမသ္မီ’တိ ဝါ သမနုပဿန္တိ; ‘သဒိသောဟမသ္မီ’တိ ဝါ သမနုပဿန္တိ; ‘ဟီနောဟမသ္မီ’တိ ဝါ သမနုပဿန္တိ; ကိမညတြ ယထာဘူတဿ အဒဿနာ? အနိစ္စာယ ဝေဒနာယ ဒုက္ခာယ ဝိပရိဏာမဓမ္မာယ ‘သေယျောဟမသ္မီ’တိ ဝါ သမနုပဿန္တိ; ‘သဒိသောဟမသ္မီ’တိ ဝါ သမနုပဿန္တိ; ‘ဟီနောဟမသ္မီ’တိ ဝါ သမနုပဿန္တိ; ကိမညတြ ယထာဘူတဿ အဒဿနာ? အနိစ္စာယ သညာယ။ အနိစ္စေဟိ သင်္ခါရေဟိ ဒုက္ခေဟိ ဝိပရိဏာမဓမ္မေဟိ ‘သေယျောဟမသ္မီ’တိ ဝါ သမနုပဿန္တိ; ‘သဒိသောဟမသ္မီ’တိ ဝါ သမနုပဿန္တိ; ‘ဟီနောဟမသ္မီ’တိ ဝါ သမနုပဿန္တိ; ကိမညတြ ယထာဘူတဿ အဒဿနာ? အနိစ္စေန ဝိညာဏေန ဒုက္ခေန ဝိပရိဏာမဓမ္မေန ‘သေယျောဟမသ္မီ’တိ ဝါ သမနုပဿန္တိ; ‘သဒိသောဟမသ္မီ’တိ ဝါ သမနုပဿန္တိ; ‘ဟီနောဟမသ္မီ’တိ ဝါ သမနုပဿန္တိ; ကိမညတြ ယထာဘူတဿ အဒဿနာ?

“ယေ စ ခေါ ကေစိ, သောဏ, သမဏာ တ ဗြာဟ္မဏာ တ အနိစ္စေန ရူပေန ဒုက္ခေန ဝိပရိဏာမဓမ္မေန ‘သေယျောဟမသ္မီ’တိပိ န သမနုပဿန္တိ ; ‘သဒိသောဟမသ္မီ’တိပိ န သမနုပဿန္တိ ; ‘ဟီနောဟမသ္မီ’တိပိ န သမနုပဿန္တိ; ကိမညတြ ယထာဘူတဿ ဒဿနာ? အနိစ္စာယ ဝေဒနာယ။ အနိစ္စာယ သညာယ။ အနိစ္စေဟိ သင်္ခါရေဟိ။ အနိစ္စေန ဝိညာဏေန ဒုက္ခေန ဝိပရိဏာမဓမ္မေန ‘သေယျောဟမသ္မီ’တိပိ န သမနုပဿန္တိ; ‘သဒိသောဟမသ္မီ’တိပိ န သမနုပဿန္တိ; ‘ဟီနောဟမသ္မီ’တိပိ န သမနုပဿန္တိ; ကိမညတြ ယထာဘူတဿ ဒဿနာ?

“တံ ကိံ မညသိ, သောဏ, ရူပံ နိစ္စံ တ အနိစ္စံ တ”တိ? “အနိစ္စံ, ဘန္တေ”။ “ယံ ပနာနိစ္စံ ဒုက္ခံ တ တံ သုခံ တ”တိ? “ဒုက္ခံ, ဘန္တေ”။ “ယံ ပနာနိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ ကလ္လံ နု တံ သမနုပဿိတုံ – ‘ဧတံ မမ, ဧသောဟမသ္မိ, ဧသော မေ အတ္တာ’”တိ? “နော ဟေတံ, ဘန္တေ”။ “ဝေဒနာ နိစ္စာ တ အနိစ္စာ တ”တိ? “အနိစ္စာ, ဘန္တေ”။ “သညာ။ သင်္ခါရာ။ ဝိညာဏံ နိစ္စံ တ အနိစ္စံ တ”တိ? “အနိစ္စံ, ဘန္တေ”။ “ယံ ပနာနိစ္စံ ဒုက္ခံ တ တံ သုခံ တ”တိ? “ဒုက္ခံ, ဘန္တေ”။ “ယံ ပနာနိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ ကလ္လံ နု တံ သမနုပဿိတုံ – ‘ဧတံ မမ, ဧသောဟမသ္မိ, ဧသော မေ အတ္တာ’”တိ? “နော ဟေတံ, ဘန္တေ”။

“တသ္မာတိဟ , သောဏ, ယံ ကိဉ္စိ ရူပံ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ အဇ္ဈတ္တံ တ ဗဟိဒ္ဓါ တ ဩဠာရိကံ တ သုခုမံ တ ဟီနံ တ ပဏီတံ တ ယံ ဒူရေ သန္တိကေ တ, သဗ္ဗံ ရူပံ ‘နေတံ မမ, နေသောဟမသ္မိ, န မေသော အတ္တာ’တိ ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္မပ္ပညာယ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

“ယာ ကာစိ ဝေဒနာ။ ယာ ကာစိ သညာ။ ယေ ကေစိ သင်္ခါရာ။ ယံ ကိဉ္စိ ဝိညာဏံ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ အဇ္ဈတ္တံ တ ဗဟိဒ္ဓါ တ ဩဠာရိကံ တ သုခုမံ တ ဟီနံ တ ပဏီတံ တ ယံ ဒူရေ သန္တိကေ တ, သဗ္ဗံ ဝိညာဏံ ‘နေတံ မမ, နေသောဟမသ္မိ, န မေသော အတ္တာ’တိ ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္မပ္ပညာယ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

“ဧဝံ ပဿံ, သောဏ, သုတဝါ အရိယသာဝကော ရူပသ္မိမ္ပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ, ဝေဒနာယပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ, သညာယပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ, သင်္ခါရေသုပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ, ဝိညာဏသ္မိမ္ပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ နိဗ္ဗိန္ဒံ ဝိရဇ္ဇတိ; ဝိရာဂါ ဝိမုစ္စတိ။ ဝိမုတ္တသ္မိံ ဝိမုတ္တမိတိ ဉာဏံ ဟောတိ။ ‘ခီဏာ ဇာတိ, ဝုသိတံ ဗြဟ္မစရိယံ, ကတံ ကရဏီယံ, နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာ’တိ ပဇာနာတီ”တိ။ သတ္တမံ။

၈. ဒုတိယသောဏသုတ္တံ

၅၀. ဧဝံ မေ သုတံ – ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ရာဇဂဟေ ဝိဟရတိ ဝေဠုဝနေ ကလန္ဒကနိဝါပေ။ အထ ခေါ သောဏော ဂဟပတိပုတ္တော ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ; ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ။ ဧကမန္တံ နိသိန္နံ ခေါ သောဏံ ဂဟပတိပုတ္တံ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ –

“ယေ ဟိ ကေစိ, သောဏ, သမဏာ တ ဗြာဟ္မဏာ တ ရူပံ နပ္ပဇာနန္တိ, ရူပသမုဒယံ နပ္ပဇာနန္တိ, ရူပနိရောဓံ နပ္ပဇာနန္တိ, ရူပနိရောဓဂါမိနိံ ပဋိပဒံ နပ္ပဇာနန္တိ; ဝေဒနံ နပ္ပဇာနန္တိ, ဝေဒနာသမုဒယံ နပ္ပဇာနန္တိ, ဝေဒနာနိရောဓံ နပ္ပဇာနန္တိ, ဝေဒနာနိရောဓဂါမိနိံ ပဋိပဒံ နပ္ပဇာနန္တိ; သညံ နပ္ပဇာနန္တိ။ပေ.။ သင်္ခါရေ နပ္ပဇာနန္တိ, သင်္ခါရသမုဒယံ နပ္ပဇာနန္တိ, သင်္ခါရနိရောဓံ နပ္ပဇာနန္တိ, သင်္ခါရနိရောဓဂါမိနိံ ပဋိပဒံ နပ္ပဇာနန္တိ; ဝိညာဏံ နပ္ပဇာနန္တိ, ဝိညာဏသမုဒယံ နပ္ပဇာနန္တိ, ဝိညာဏနိရောဓံ နပ္ပဇာနန္တိ, ဝိညာဏနိရောဓဂါမိနိံ ပဋိပဒံ နပ္ပဇာနန္တိ၊ န မေ တေ, သောဏ, သမဏာ တ ဗြာဟ္မဏာ တ သမဏေသု တ သမဏသမ္မတာ ဗြာဟ္မဏေသု တ ဗြာဟ္မဏသမ္မတာ, န စ ပန တေ အာယသ္မန္တော သာမညတ္ထံ တ ဗြဟ္မညတ္ထံ တ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရန္တိ။

“ယေ စ ခေါ ကေစိ, သောဏ, သမဏာ တ ဗြာဟ္မဏာ တ ရူပံ ပဇာနန္တိ , ရူပသမုဒယံ ပဇာနန္တိ, ရူပနိရောဓံ ပဇာနန္တိ, ရူပနိရောဓဂါမိနိံ ပဋိပဒံ ပဇာနန္တိ; ဝေဒနံ ပဇာနန္တိ။ပေ.။ သညံ ပဇာနန္တိ။ သင်္ခါရေ ပဇာနန္တိ။ ဝိညာဏံ ပဇာနန္တိ, ဝိညာဏသမုဒယံ ပဇာနန္တိ, ဝိညာဏနိရောဓံ ပဇာနန္တိ, ဝိညာဏနိရောဓဂါမိနိံ ပဋိပဒံ ပဇာနန္တိ၊ တေ စ ခေါ မေ, သောဏ, သမဏာ တ ဗြာဟ္မဏာ တ သမဏေသု စေဝ သမဏသမ္မတာ ဗြာဟ္မဏေသု စ ဗြာဟ္မဏသမ္မတာ, တေ စ

ပနာယသမ္ဘန္တော သာမညတ္ထဉ္စ ဗ္ရဟ္မညတ္ထဉ္စ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရန္တီ’’တိ။ အဋ္ဌမံ။

၉. နန္ဒိက္ခယသုတ္တံ

၅၁. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ‘‘အနိစ္စညေ၀, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခု ရူပံ အနိစ္စန္တိ ပဿတိ။ သာဿ ဟောတိ သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ သမ္မာ ပဿံ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ နန္ဒိက္ခယာ ရာဂက္ခယော, ရာဂက္ခယာ နန္ဒိက္ခယော။ နန္ဒိရာဂက္ခယာ စိတ္တံ ဝိမုတ္တံ သုဝိမုတ္တန္တိ ဝုစ္စတိ။ အနိစ္စညေ၀, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခု ဝေဒနံ အနိစ္စန္တိ ပဿတိ။ သာဿ ဟောတိ သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ သမ္မာ ပဿံ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ နန္ဒိက္ခယာ ရာဂက္ခယော, ရာဂက္ခယာ နန္ဒိက္ခယော။ နန္ဒိရာဂက္ခယာ စိတ္တံ ဝိမုတ္တံ သုဝိမုတ္တန္တိ ဝုစ္စတိ။ အနိစ္စေယေ၀, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခု သညံ အနိစ္စန္တိ ပဿတိ။ပေ.။ အနိစ္စေယေ၀ ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခု သင်္ခါရေ အနိစ္စာတိ ပဿတိ။ သာဿ ဟောတိ သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ သမ္မာ ပဿံ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ နန္ဒိက္ခယာ ရာဂက္ခယော, ရာဂက္ခယာ နန္ဒိက္ခယော။ နန္ဒိရာဂက္ခယာ စိတ္တံ ဝိမုတ္တံ သုဝိမုတ္တန္တိ ဝုစ္စတိ။ အနိစ္စညေ၀, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခု ဝိညာဏံ အနိစ္စန္တိ ပဿတိ။ သာဿ ဟောတိ သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ သမ္မာ ပဿံ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ နန္ဒိက္ခယာ ရာဂက္ခယော, ရာဂက္ခယာ နန္ဒိက္ခယော။ နန္ဒိရာဂက္ခယာ စိတ္တံ ဝိမုတ္တံ သုဝိမုတ္တန္တိ ဝုစ္စတီ’’တိ။ နဝမံ။

၁၀. ဒုတိယနန္ဒိက္ခယသုတ္တံ

၅၂. သာဝတ္ထိနိဒါနံ ။ ‘‘ရူပံ , ဘိက္ခဝေ, ယောနိသော မနသိ ကရောထ, ရူပါနိစ္စတဉ္စ ယထာဘူတံ သမနုပဿထ။ ရူပံ, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခု ယောနိသော မနသိ ကရောန္တော, ရူပါနိစ္စတဉ္စ ယထာဘူတံ သမနုပဿန္တော ရူပသ္မိံ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ နန္ဒိက္ခယာ ရာဂက္ခယော, ရာဂက္ခယာ နန္ဒိက္ခယော။ နန္ဒိရာဂက္ခယာ စိတ္တံ ဝိမုတ္တံ သုဝိမုတ္တန္တိ ဝုစ္စတိ။ ဝေဒနံ, ဘိက္ခဝေ, ယောနိသော မနသိ ကရောထ, ဝေဒနာနိစ္စတဉ္စ ယထာဘူတံ သမနုပဿထ။ ဝေဒနံ, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခု ယောနိသော မနသိ ကရောန္တော, ဝေဒနာနိစ္စတဉ္စ ယထာဘူတံ သမနုပဿန္တော ဝေဒနာယ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ နန္ဒိက္ခယာ ရာဂက္ခယော, ရာဂက္ခယာ နန္ဒိက္ခယော။ နန္ဒိရာဂက္ခယာ စိတ္တံ ဝိမုတ္တံ သုဝိမုတ္တန္တိ ဝုစ္စတိ။ သညံ ဘိက္ခဝေ။ သင်္ခါရေ, ဘိက္ခဝေ, ယောနိသော မနသိ ကရောထ, သင်္ခါရာနိစ္စတဉ္စ ယထာဘူတံ သမနုပဿထ။ သင်္ခါရေ, ဘိက္ခဝေ , ဘိက္ခု ယောနိသော မနသိ ကရောန္တော, သင်္ခါရာနိစ္စတံ ယထာဘူတံ သမနုပဿန္တော သင်္ခါရေသု နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ နန္ဒိက္ခယာ ရာဂက္ခယော, ရာဂက္ခယာ နန္ဒိက္ခယော။ နန္ဒိရာဂက္ခယာ စိတ္တံ ဝိမုတ္တံ သုဝိမုတ္တန္တိ ဝုစ္စတိ။ ဝိညာဏံ, ဘိက္ခဝေ, ယောနိသော မနသိ ကရောထ, ဝိညာဏာနိစ္စတဉ္စ ယထာဘူတံ သမနုပဿထ။ ဝိညာဏံ, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခု ယောနိသော မနသိ ကရောန္တော, ဝိညာဏာနိစ္စတဉ္စ ယထာဘူတံ သမနုပဿန္တော ဝိညာဏသ္မိံ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ နန္ဒိက္ခယာ ရာဂက္ခယော, ရာဂက္ခယာ နန္ဒိက္ခယော။ နန္ဒိရာဂက္ခယာ စိတ္တံ ဝိမုတ္တံ သုဝိမုတ္တန္တိ ဝုစ္စတီ’’တိ။ ဒသမံ။

အတ္တဒီပဝဂ္ဂေါ ပဉ္စမော။

တဿုဒ္ဒါနံ –

အတ္တဒီပဟ ပဋိပဒါ, ဒွေ စ ဟောန္တိ အနိစ္စတာ။
သမနုပဿနာ ခန္ဓာ, ဒွေ သောဏာ ဒွေ နန္ဒိက္ခယေန စာတိ။

မူလပဏ္ဏာသကော သမတ္တော။

တဿ မူလပဏ္ဏာသကဿ ဝဂ္ဂုဒ္ဒါနံ –

နကုလပိတာ အနိစ္စော စ, ဘာရော နတုမှာကေန စ။
အတ္တဒီပေန ပညာသော, ပဌမော တေန ပဝုစ္စတီတိ။

၆. ဥပယဝဂ္ဂေါ

၁. ဥပယသုတ္တံ

၅၃. သာဝတ္ထိနိဒါနံ ။ ''ဥပယော [ဥပာယော (ဗဟူသု)], ဘိက္ခဝေ, အဝိမုတ္တော, အနုပယော ဝိမုတ္တော။ ရူပုပယံ [ရူပူပာယံ (သီ. သျာ. ကံ.), ရူပုပာယံ (ပီ. က.)] တ, ဘိက္ခဝေ, ဝိညာဏံ တိဋ္ဌမာနံ တိဋ္ဌေယျ, ရူပာရမ္မဏံ ရူပပ္ပတိဋ္ဌံ နန္ဒူပသေစနံ ဝုဒ္ဓိံ ဝိရူဠှိံ ဝေပုလ္လံ အာပဇ္ဇေယျ။ ဝေဒနုပယံ တ။ပေ။ သညုပယံ တ။ပေ။ သင်္ခါရုပယံ တ, ဘိက္ခဝေ, ဝိညာဏံ တိဋ္ဌမာနံ တိဋ္ဌေယျ, သင်္ခါရာရမ္မဏံ သင်္ခါရပ္ပတိဋ္ဌံ နန္ဒူပသေစနံ ဝုဒ္ဓိံ ဝိရူဠှိံ ဝေပုလ္လံ အာပဇ္ဇေယျ''။

''ယော, ဘိက္ခဝေ, ဧဝံ ဝဒေယျ – 'အဟမညတြ ရူပာ အညတြ ဝေဒနာယ အညတြ သညာယ အညတြ သင်္ခါရေဟိ ဝိညာဏဿ အာဂတိံ ဝါ ဂတိံ ဝါ စုတိံ ဝါ ဥပပတ္တိံ ဝါ ဝုဒ္ဓိံ ဝါ ဝိရူဠှိံ ဝါ ဝေပုလ္လံ ဝါ ပညာပေဿာမီ'တိ, နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။

''ရူပဓာတုယာ စေ, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခုနော ရာဂေါ ပဟီနော ဟောတိ။ ရာဂဿ ပဟာနာ ဝေါစ္ဆိဇ္ဇတာရမ္မဏံ ပတိဋ္ဌာ ဝိညာဏဿ န ဟောတိ။ ဝေဒနာဓာတုယာ စေ, ဘိက္ခဝေ။ သညာဓာတုယာ စေ ဘိက္ခဝေ။ သင်္ခါရဓာတုယာ စေ ဘိက္ခဝေ။ ဝိညာဏဓာတုယာ စေ, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခုနော ရာဂေါ ပဟီနော ဟောတိ။ ရာဂဿ ပဟာနာ ဝေါစ္ဆိဇ္ဇတာရမ္မဏံ ပတိဋ္ဌာ ဝိညာဏဿ န ဟောတိ။ တဒပ္ပတိဋ္ဌိတံ ဝိညာဏံ အဝိရူဠှံ အနဘိသင်္ခစ္စ ဝိမုတ္တံ ။ ဝိမုတ္တတ္တာ ဌိတံ။ ဌိတတ္တာ သန္တုသိတံ။ သန္တုသိတတ္တာ န ပရိတဿတိ။ အပရိတဿံ ပစ္စတ္တညေဝ ပရိနိဗ္ဗာယတိ။ 'ခီဏာ ဇာတိ, ဝုသိတံ ဗြဟ္မစရိယံ, ကတံ ကရဏီယံ, နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာ'တိ ပဇာနာတီ''တိ။ ပဌမံ။

၂. ဗီဇသုတ္တံ

၅၄. သာဝတ္ထိနိဒါနံ ။ ''ပဉ္စိမာနိ, ဘိက္ခဝေ, ဗီဇဇာတာနိ။ ကတမာနိ ပဉ္စ? မူလဗီဇံ, ခန္ဓဗီဇံ, အဂ္ဂဗီဇံ, ဖဠုဗီဇံ, ဗီဇဗီဇညေဝ ပဉ္စမံ။ ဣမာနိ စဿု, ဘိက္ခဝေ , ပဉ္စ ဗီဇဇာတာနိ အခဏ္ဍာနိ အပူတိကာနိ အဝါတာတပဟတာနိ သာရာဒါနိ [သာရာဒါယီနိ (ကတ္ထစိ)] သုခသယိတာနိ, ပထဝီ [ပဌဝီ (သီ. သျာ. ကံ. ပီ.)] စ နာဿ, အာပေါ စ နာဿ; အပိ နုမာနိ [အပိ နု ဣမာနိ (သီ. ပီ.)], ဘိက္ခဝေ, ပဉ္စ ဗီဇဇာတာနိ ဝုဒ္ဓိံ ဝိရူဠှိံ ဝေပုလ္လံ အာပဇ္ဇေယျု''န္တိ? ''နော ဟေတံ, ဘန္တေ''။ ''ဣမာနိ စဿု, ဘိက္ခဝေ, ပဉ္စ ဗီဇဇာတာနိ အခဏ္ဍာနိ။ပေ။ သုခသယိတာနိ, ပထဝီ စ အဿ, အာပေါ စ အဿ; အပိ နုမာနိ, ဘိက္ခဝေ, ပဉ္စ ဗီဇဇာတာနိ ဝုဒ္ဓိံ ဝိရူဠှိံ ဝေပုလ္လံ အာပဇ္ဇေယျု''န္တိ? ''ဧဝံ, ဘန္တေ''။ ''သေယျထာပိ, ဘိက္ခဝေ, ပထဝီဓာတု, ဧဝံ စတဿော ဝိညာဏဋ္ဌိတိယော ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ သေယျထာပိ, ဘိက္ခဝေ, အာပောဓာတု, ဧဝံ နန္ဒိရာဂေါ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ သေယျထာပိ, ဘိက္ခဝေ, ပဉ္စ ဗီဇဇာတာနိ, ဧဝံ ဝိညာဏံ သာဟာရံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ''။

''ရူပုပယံ , ဘိက္ခဝေ, ဝိညာဏံ တိဋ္ဌမာနံ တိဋ္ဌေယျ , ရူပာရမ္မဏံ ရူပပ္ပတိဋ္ဌံ နန္ဒူပသေစနံ ဝုဒ္ဓိံ ဝိရူဠှိံ ဝေပုလ္လံ အာပဇ္ဇေယျ။ ဝေဒနုပယံ တ, ဘိက္ခဝေ, ဝိညာဏံ တိဋ္ဌမာနံ တိဋ္ဌေယျ။ပေ။ သညုပယံ တ, ဘိက္ခဝေ, ဝိညာဏံ တိဋ္ဌမာနံ တိဋ္ဌေယျ။ပေ။ သင်္ခါရုပယံ တ, ဘိက္ခဝေ, ဝိညာဏံ တိဋ္ဌမာနံ တိဋ္ဌေယျ, သင်္ခါရာရမ္မဏံ သင်္ခါရပ္ပတိဋ္ဌံ နန္ဒူပသေစနံ ဝုဒ္ဓိံ ဝိရူဠှိံ ဝေပုလ္လံ အာပဇ္ဇေယျ။

''ယော, ဘိက္ခဝေ, ဧဝံ ဝဒေယျ – 'အဟမညတြ ရူပာ အညတြ ဝေဒနာယ အညတြ သညာယ အညတြ သင်္ခါရေဟိ ဝိညာဏဿ အာဂတိံ ဝါ ဂတိံ ဝါ စုတိံ ဝါ ဥပပတ္တိံ ဝါ ဝုဒ္ဓိံ ဝါ ဝိရူဠှိံ ဝါ ဝေပုလ္လံ ဝါ ပညာပေဿာမီ'တိ, နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။

''ရူပဓာတုယာ စေဝ, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခုနော ရာဂေါ ပဟီနော ဟောတိ။ ရာဂဿ ပဟာနာ ဝေါစ္ဆိဇ္ဇတာရမ္မဏံ ပတိဋ္ဌာ ဝိညာဏဿ န ဟောတိ။ ဝေဒနာဓာတုယာ စေ။ သညာဓာတုယာ စေ။ သင်္ခါရဓာတုယာ စေ။ ဝိညာဏဓာတုယာ စေ, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခုနော ရာဂေါ ပဟီနော ဟောတိ။ ရာဂဿ ပဟာနာ ဝေါစ္ဆိဇ္ဇတာရမ္မဏံ ပတိဋ္ဌာ ဝိညာဏဿ န ဟောတိ။ တဒပ္ပတိဋ္ဌိတံ ဝိညာဏံ အဝိရူဠှံ အနဘိသင်္ခစ္စ ဝိမုတ္တံ။ ဝိမုတ္တတ္တာ ဌိတံ။ ဌိတတ္တာ သန္တုသိတံ။ သ

န္တုသိတတ္တာ န ပရိတဿတိ။ အပရိတဿံ ပစ္စတ္တညေဝ ပရိနိဗ္ဗာယတိ။ 'ခီဏာ ဇာတိ, ဝုသိတံ ဗြဟ္မစရိယံ, ကတံ ကရဏီယံ, နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာ'တိ ပဇာနာတီ''တိ။ ဒုတိယံ။

၃. ဥဒာနသုတ္တံ

၅၅. သာဝတ္ထိနိဒါနံ ။ တတြ ခေါ ဘဂဝါ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ – '''နော စဿံ, နော စ မေ သိယာ, နာဘဝိဿ, န မေ ဘဝိဿတီ'တိ – ဧဝံ အဓိမုစ္စမာနော ဘိက္ခု ဆိန္ဒေယျ ဩရမ္ဘာဂိယာနိ သံယောဇနာနီ''တိ။ ဧဝံ ဝုတ္တေ, အညတရော ဘိက္ခု ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ – ''ယထာ ကထံ ပန, ဘန္တေ, 'နော စဿံ, နော စ မေ သိယာ, နာဘဝိဿ, န မေ ဘဝိဿတီ'တိ – ဧဝံ အဓိမုစ္စမာနော ဘိက္ခု ဆိန္ဒေယျ ဩရမ္ဘာဂိယာနိ သံယောဇနာနီ''တိ?

''ဣဓ, ဘိက္ခု, အဿုတဝါ ပုထုဇ္ဇနော အရိယာနံ အဒဿာဝီ။ပေ.။ သပ္ပုရိသဓမ္မေ အဝိနီတော ရူပံ အတ္တတော သမနုပဿတိ, ရူပဝန္တံ ဝါ အတ္တာနံ; အတ္တနိ ဝါ ရူပံ, ရူပသ္မိံ ဝါ အတ္တာနံ။ ဝေဒနံ။ သညံ။ သင်္ခါရေ။ ဝိညာဏံ အတ္တတော သမနုပဿတိ, ဝိညာဏဝန္တံ ဝါ အတ္တာနံ; အတ္တနိ ဝါ ဝိညာဏံ, ဝိညာဏသ္မိံ ဝါ အတ္တာနံ။

''သော အနိစ္စံ ရူပံ 'အနိစ္စံ ရူပ'န္တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ, အနိစ္စံ ဝေဒနံ 'အနိစ္စာ ဝေဒနာ'တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ, အနိစ္စံ သညံ 'အနိစ္စာ သညာ'တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ, အနိစ္စေ သင်္ခါရေ 'အနိစ္စာ သင်္ခါရာ'တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ, အနိစ္စံ ဝိညာဏံ 'အနိစ္စံ ဝိညာဏ'န္တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။

''ဒုက္ခံ ရူပံ 'ဒုက္ခံ ရူပ'န္တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ, ဒုက္ခံ ဝေဒနံ။ ဒုက္ခံ သညံ။ ဒုက္ခေ သင်္ခါရေ။ ဒုက္ခံ ဝိညာဏံ 'ဒုက္ခံ ဝိညာဏ'န္တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။

''အနတ္တံ ရူပံ 'အနတ္တာ ရူပ'န္တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ, အနတ္တံ ဝေဒနံ 'အနတ္တာ ဝေဒနာ'တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ, အနတ္တံ သညံ 'အနတ္တာ သညာ'တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ, အနတ္တေ သင်္ခါရေ 'အနတ္တာ သင်္ခါရာ'တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ, အနတ္တံ ဝိညာဏံ 'အနတ္တာ ဝိညာဏ'န္တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။

''သင်္ခတံ ရူပံ 'သင်္ခတံ ရူပ'န္တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ, သင်္ခတံ ဝေဒနံ။ သင်္ခတံ သညံ။ သင်္ခတေ သင်္ခါရေ။ သင်္ခတံ ဝိညာဏံ 'သင်္ခတံ ဝိညာဏ'န္တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။ ရူပံ ဝိဘဝိဿတီတိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။ ဝေဒနာ ဝိဘဝိဿတိ။ သညာ ဝိဘဝိဿတိ။ သင်္ခါရာ ဝိဘဝိဿန္တိ။ ဝိညာဏံ ဝိဘဝိဿတီတိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။

''သုတဝါ စ ခေါ, ဘိက္ခု, အရိယသာဝကော အရိယာနံ ဒဿာဝီ အရိယဓမ္မဿ ကောဝိဒေါ အရိယဓမ္မေ သုဝိနီတော သပ္ပုရိသာနံ ဒဿာဝီ သပ္ပုရိသဓမ္မဿ ကောဝိဒေါ သပ္ပုရိသဓမ္မေ သုဝိနီတော န ရူပံ အတ္တတော သမနုပဿတိ။ပေ.။ န ဝေဒနံ။ န သညံ။ န သင်္ခါရေ။ န ဝိညာဏံ အတ္တတော သမနုပဿတိ။

''သော အနိစ္စံ ရူပံ 'အနိစ္စံ ရူပ'န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ အနိစ္စံ ဝေဒနံ။ အနိစ္စံ သညံ။ အနိစ္စေ သင်္ခါရေ။ အနိစ္စံ ဝိညာဏံ 'အနိစ္စံ ဝိညာဏ'န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ဒုက္ခံ ရူပံ။ပေ.။ ဒုက္ခံ ဝိညာဏံ။ အနတ္တံ ရူပံ။ပေ.။ အနတ္တံ ဝိညာဏံ။ သင်္ခတံ ရူပံ။ပေ.။ သင်္ခတံ ဝိညာဏံ 'သင်္ခတံ ဝိညာဏ'န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ရူပံ ဝိဘဝိဿတီတိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ဝေဒနာ။ သညာ။ သင်္ခါရာ။ ဝိညာဏံ ဝိဘဝိဿတီတိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။

''သော ရူပဿ ဝိဘဝါ, ဝေဒနာယ ဝိဘဝါ, သညာယ ဝိဘဝါ, သင်္ခါရာနံ ဝိဘဝါ, ဝိညာဏဿ ဝိဘဝါ, ဧဝံ ခေါ, ဘိက္ခု, 'နော စဿံ, နော စ မေ သိယာ, နာဘဝိဿ, န မေ ဘဝိဿတီ'တိ – ဧဝံ အဓိမုစ္စမာနော ဘိက္ခု ဆိန္ဒေယျ ဩရမ္ဘာဂိယာနိ သံယောဇနာနီ''တိ။ ''ဧဝံ အဓိမုစ္စမာနော, ဘန္တေ, ဘိက္ခု ဆိန္ဒေယျ ဩရမ္ဘာဂိယာနိ သံယောဇနာနီ''တိ။

“ကထံ ပန, ဘန္တေ, ဇာနတော ကထံ ပဿတော အနန္တရာ အာသဝါနံ ခယော ဟောတီ”တိ? “ဣဓ, ဘိက္ခု, အဿုတဝါ ပုထုဇ္ဇနော အတသိတာယေ ဌာနေ တာသံ အာပဇ္ဇတိ။ တာသော ဟေသော [ဟေသာ (က.)] ဘိက္ခု အဿုတဝတော ပုထုဇ္ဇနဿ – ‘နော စဿံ, နော စ မေ သိယာ, နာဘဝိဿ, န မေ ဘဝိဿတီ’”တိ။

“သုတဝါ စ ခေါ, ဘိက္ခု, အရိယသာဝကော အတသိတာယေ ဌာနေ န တာသံ အာပဇ္ဇတိ။ န ဟေသော [န ဟေသာ (က.)], ဘိက္ခု, တာသော သုတဝတော အရိယသာဝကဿ – ‘နော စဿံ, နော စ မေ သိယာ, နာဘဝိဿ, န မေ ဘဝိဿတီ’တိ။ ရူပုပယံ ဝါ, ဘိက္ခု, ဝိညာဏံ တိဋ္ဌမာနံ တိဋ္ဌေယျ, ရူပါရမ္မဏံ ရူပပ္ပတိဋ္ဌံ နန္ဒူပသေစနံ ဝုဒ္ဓိံ ဝိရူဠှိံ ဝေပုလ္လံ အာပဇ္ဇေယျ။ ဝေဒနုပယံ ဝါ, ဘိက္ခု။ သညုပယံ ဝါ, ဘိက္ခု။ သင်္ခါရုပယံ ဝါ, ဘိက္ခု, ဝိညာဏံ တိဋ္ဌမာနံ တိဋ္ဌေယျ, သင်္ခါရာရမ္မဏံ သင်္ခါရပ္ပတိဋ္ဌံ နန္ဒူပသေစနံ ဝုဒ္ဓိံ ဝိရူဠှိံ ဝေပုလ္လံ အာပဇ္ဇေယျ။

“ယော [သော (သဗ္ဗတ္ထ)] ဘိက္ခု ဧဝံ ဝဒေယျ – ‘အဟမညတြ ရူပါ, အညတြ ဝေဒနာယ, အညတြ သညာယ, အညတြ သင်္ခါရေဟိ ဝိညာဏဿ အာဂတိံ ဝါ ဂတိံ ဝါ စုတိံ ဝါ ဥပပတ္တိံ ဝါ ဝုဒ္ဓိံ ဝါ ဝိရူဠှိံ ဝါ ဝေပုလ္လံ ဝါ ပညာပေဿာမီ’တိ, နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။

“ရူပဓာတုယာ စေ, ဘိက္ခု, ဘိက္ခုနော ရာဂေါ ပဟီနော ဟောတိ။ ရာဂဿ ပဟာနာ ဝေါစ္ဆိဇ္ဇတာရမ္မဏံ ပတိဋ္ဌာ ဝိညာဏဿ န ဟောတိ။ ဝေဒနာဓာတုယာ စေ, ဘိက္ခု, ဘိက္ခုနော။ သညာဓာတုယာ စေ, ဘိက္ခု, ဘိက္ခုနော။ သင်္ခါရဓာတုယာ စေ, ဘိက္ခု, ဘိက္ခုနော။ ဝိညာဏဓာတုယာ စေ, ဘိက္ခု, ဘိက္ခုနော ရာဂေါ ပဟီနော ဟောတိ။ ရာဂဿ ပဟာနာ ဝေါစ္ဆိဇ္ဇတာရမ္မဏံ ပတိဋ္ဌာ ဝိညာဏဿ န ဟောတိ။ တဒပ္ပတိဋ္ဌိတံ ဝိညာဏံ အဝိရူဠှံ အနဘိသင်္ခါရစ္စ ဝိမုတ္တံ။ ဝိမုတ္တတ္တာ ဌိတံ။ ဌိတတ္တာ သန္တုသိတံ။ သန္တုသိတတ္တာ န ပရိတဿတိ။ အပရိတဿံ ပစ္စတ္တညေဝ ပရိနိဗ္ဗာယတိ။ ‘ခီဏာ ဇာတိ။ပေ.။ နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာ’တိ ပဇာနာတိ။ ဧဝံ ခေါ, ဘိက္ခု, ဇာနတော ဧဝံ ပဿတော အနန္တရာ အာသဝါနံ ခယော ဟောတီ”တိ။ ဆဋ္ဌံ။

၇. ဥပါဒါနပရိပဝတ္တသုတ္တံ

၅၆. သာဝတ္ထိနိဒါနံ ။ “ပဉ္စိမေ, ဘိက္ခဝေ, ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ။ ကတမေ ပဉ္စ? ရူပုပါဒါနက္ခန္ဓော, ဝေဒနုပါဒါနက္ခန္ဓော , သညုပါဒါနက္ခန္ဓော, သင်္ခါရုပါဒါနက္ခန္ဓော, ဝိညာဏုပါဒါနက္ခန္ဓော။ ယာဝကီဝဉ္စာဟံ, ဘိက္ခဝေ, ဣမေ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓေ စတုပရိဝဋ္ဋံ ယထာဘူတံ နာဗ္ဘညာသိံ, နေဝ တာဝါဟံ, ဘိက္ခဝေ, သဒေဝကေ လောကေ သမာရကေ သဗြဟ္မကေ သဿမဏဗြာဟ္မဏိယာ ပဇာယ သဒေဝမနုဿာယ အနုတ္တရံ သမ္မာသမ္ဗောဓိံ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓောတိ ပစ္စညာသိံ။ ယတော စ ခွာဟံ, ဘိက္ခဝေ, ဣမေ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓေ စတုပရိဝဋ္ဋံ ယထာဘူတံ အဗ္ဘညာသိံ , အထာဟံ, ဘိက္ခဝေ, သဒေဝကေ လောကေ။ပေ.။ သဒေဝမနုဿာယ အနုတ္တရံ သမ္မာသမ္ဗောဓိံ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓောတိ ပစ္စညာသိံ”။

“ကထဉ္စ စတုပရိဝဋ္ဋံ? ရူပံ အဗ္ဘညာသိံ, ရူပသမုဒယံ အဗ္ဘညာသိံ, ရူပနိရောဓံ အဗ္ဘညာသိံ, ရူပနိရောဓဂါမိနိံ ပဋိပဒံ အဗ္ဘညာသိံ; ဝေဒနံ။ သညံ။ သင်္ခါရေ။ ဝိညာဏံ အဗ္ဘညာသိံ, ဝိညာဏသမုဒယံ အဗ္ဘညာသိံ, ဝိညာဏနိရောဓံ အဗ္ဘညာသိံ, ဝိညာဏနိရောဓဂါမိနိံ ပဋိပဒံ အဗ္ဘညာသိံ။

“ကတမဉ္စ, ဘိက္ခဝေ, ရူပံ? စတ္တာရော စ မဟာဘူတာ စတုန္နဉ္စ မဟာဘူတာနံ ဥပါဒါယ ရူပံ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ, ဘိက္ခဝေ, ရူပံ။ အာဟာရသမုဒယာ ရူပသမုဒယော; အာဟာရနိရောဓာ ရူပနိရောဓော။ အယမေဝ အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ ရူပနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ, သေယျထိဒံ – သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ပေ.။ သမ္မာသမာဓိ။

“ယေ ဟိ ကေစိ, ဘိက္ခဝေ, သမဏာ ဝါ ဗြာဟ္မဏာ ဝါ ဧဝံ ရူပံ အဘိညာယ, ဧဝံ ရူပသမုဒယံ အဘိညာယ, ဧဝံ ရူပနိရောဓံ အဘိညာယ, ဧဝံ ရူပနိရောဓဂါမိနိံ ပဋိပဒံ အဘိညာယ ရူပဿ နိဗ္ဗိဒာယ ဝိရာဂါယ နိရောဓာယ ပဋိပန္နာ, တေ သုပ္ပဋိပန္နာ။ ယေ သုပ္ပဋိပန္နာ, တေ ဣမသ္မိံ ဓမ္မဝိနယေ ဂါဓန္တိ။

‘‘ယေ စ ခော ကေစိ, ဘိက္ခဝေ, သမဏာ တ ဗြာဟ္မဏာ တ ဧဝံ ရူပံ အဘိညာယ။ပေ။ ဧဝံ ရူပနိရောဓဂါမိနိံ ပဋိပဒံ အဘိညာယ, ရူပဿ နိဗ္ဗိဒါ ဝိရာဂါ နိရောဓာ အနုပါဒါ ဝိမုတ္တာ တေ သုဝိမုတ္တာ။ ယေ သုဝိမုတ္တာ တေ ကေဝလိနော။ ယေ ကေဝလိနော ဝဋ္ဋံ တေသံ နတ္ထိ ပညာပနာယ။

‘‘ကတမာ စ, ဘိက္ခဝေ, ဝေဒနာ? ဆယိမေ, ဘိက္ခဝေ, ဝေဒနာကာယာ – စက္ခုသမ္ဖဿဇာ ဝေဒနာ, သောတသမ္ဖဿဇာ ဝေဒနာ, ဃာနသမ္ဖဿဇာ ဝေဒနာ, ဇိဝှာသမ္ဖဿဇာ ဝေဒနာ, ကာယသမ္ဖဿဇာ ဝေဒနာ, မနောသမ္ဖဿဇာ ဝေဒနာ။ အယံ ဝုစ္စတိ, ဘိက္ခဝေ, ဝေဒနာ။ ဖဿသမုဒယာ ဝေဒနာသမုဒယော; ဖဿနိရောဓာ ဝေဒနာနိရောဓော။ အယမေဝ အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ ဝေဒနာနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ, သေယျထိဒံ – သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ပေ။ သမ္မာသမာဓိ။

‘‘ယေ ဟိ ကေစိ, ဘိက္ခဝေ, သမဏာ တ ဗြာဟ္မဏာ တ ဧဝံ ဝေဒနံ အဘိညာယ, ဧဝံ ဝေဒနာသမုဒယံ အဘိညာယ, ဧဝံ ဝေဒနာနိရောဓံ အဘိညာယ, ဧဝံ ဝေဒနာနိရောဓဂါမိနိံ ပဋိပဒံ အဘိညာယ ဝေဒနာယ နိဗ္ဗိဒါယ ဝိရာဂါယ နိရောဓာယ ပဋိပန္နာ, တေ သုပ္ပဋိပန္နာ။ ယေ သုပ္ပဋိပန္နာ, တေ ဣမသ္မိံ ဓမ္မဝိနယေ ဂါဓန္တိ။

‘‘ယေ စ ခော ကေစိ , ဘိက္ခဝေ, သမဏာ တ ဗြာဟ္မဏာ တ ဧဝံ ဝေဒနံ အဘိညာယ။ပေ။ ဧဝံ ဝေဒနာနိရောဓဂါမိနိံ ပဋိပဒံ အဘိညာယ။ပေ။ ဝဋ္ဋံ တေသံ နတ္ထိ ပညာပနာယ။

‘‘ကတမာ စ, ဘိက္ခဝေ, သညာ? ဆယိမေ, ဘိက္ခဝေ, သညာကာယာ – ရူပသညာ, သဒ္ဒသညာ, ဂန္ဓသညာ, ရသသညာ, ဖောဋ္ဌဗ္ဗသညာ, ဓမ္မသညာ။ အယံ ဝုစ္စတိ, ဘိက္ခဝေ, သညာ။ ဖဿသမုဒယာ သညာသမုဒယော; ဖဿနိရောဓာ သညာနိရောဓော။ အယမေဝ အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ သညာနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ, သေယျထိဒံ – သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ပေ။ သမ္မာသမာဓိ။ပေ။ ဝဋ္ဋံ တေသံ နတ္ထိ ပညာပနာယ။

‘‘ကတမေ စ, ဘိက္ခဝေ, သင်္ခါရာ? ဆယိမေ, ဘိက္ခဝေ, စေတနာကာယာ – ရူပသဉ္စေတနာ, သဒ္ဒသဉ္စေတနာ, ဂန္ဓသဉ္စေတနာ, ရသသဉ္စေတနာ, ဖောဋ္ဌဗ္ဗသဉ္စေတနာ, ဓမ္မသဉ္စေတနာ။ ဣမေ ဝုစ္စန္တိ, ဘိက္ခဝေ, သင်္ခါရာ။ ဖဿသမုဒယာ သင်္ခါရသမုဒယော; ဖဿနိရောဓာ သင်္ခါရနိရောဓော။ အယမေဝ အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ သင်္ခါရနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ, သေယျထိဒံ – သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ပေ။ သမ္မာသမာဓိ။

‘‘ယေ ဟိ ကေစိ, ဘိက္ခဝေ, သမဏာ တ ဗြာဟ္မဏာ တ ဧဝံ သင်္ခါရေ အဘိညာယ, ဧဝံ သင်္ခါရသမုဒယံ အဘိညာယ, ဧဝံ သင်္ခါရနိရောဓံ အဘိညာယ, ဧဝံ သင်္ခါရနိရောဓဂါမိနိံ ပဋိပဒံ အဘိညာယ သင်္ခါရာနံ နိဗ္ဗိဒါယ ဝိရာဂါယ နိရောဓာယ ပဋိပန္နာ, တေ သုပ္ပဋိပန္နာ။ ယေ သုပ္ပဋိပန္နာ, တေ ဣမသ္မိံ ဓမ္မဝိနယေ ဂါဓန္တိ။

‘‘ယေ စ ခော ကေစိ, ဘိက္ခဝေ, သမဏာ တ ဗြာဟ္မဏာ တ ဧဝံ သင်္ခါရေ အဘိညာယ, ဧဝံ သင်္ခါရသမုဒယံ အဘိညာယ, ဧဝံ သင်္ခါရနိရောဓံ အဘိညာယ, ဧဝံ သင်္ခါရနိရောဓဂါမိနိံ ပဋိပဒံ အဘိညာယ သင်္ခါရာနံ နိဗ္ဗိဒါ ဝိရာဂါ နိရောဓာ အနုပါဒါ ဝိမုတ္တာ, တေ သုဝိမုတ္တာ။ ယေ သုဝိမုတ္တာ, တေ ကေဝလိနော။ ယေ ကေဝလိနော ဝဋ္ဋံ တေသံ နတ္ထိ ပညာပနာယ။

‘‘ကတမဉ္စ, ဘိက္ခဝေ, ဝိညာဏံ? ဆယိမေ, ဘိက္ခဝေ, ဝိညာဏကာယာ – စက္ခုဝိညာဏံ, သောတဝိညာဏံ, ဃာနဝိညာဏံ, ဇိဝှာဝိညာဏံ, ကာယဝိညာဏံ, မနောဝိညာဏံ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ, ဘိက္ခဝေ, ဝိညာဏံ။ နာမရူပသမုဒယာ ဝိညာဏသမုဒယော; နာမရူပနိရောဓာ ဝိညာဏနိရောဓော။ အယမေဝ အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ ဝိညာဏနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ, သေယျထိဒံ – သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ပေ။ သမ္မာသမာဓိ။

‘‘ယေ ဟိ ကေစိ, ဘိက္ခဝေ, သမဏာ တ ဗြာဟ္မဏာ တ ဧဝံ ဝိညာဏံ အဘိညာယ, ဧဝံ ဝိညာဏသမုဒယံ အဘိညာယ, ဧဝံ ဝိညာဏနိရောဓံ အဘိညာယ, ဧဝံ ဝိညာဏနိရောဓဂါမိနိံ ပဋိပဒံ အဘိညာယ ဝိညာဏဿ နိဗ္ဗိဒါယ ဝိရာဂါယ နိရောဓာယ ပဋိပန္နာ, တေ သုပ္ပဋိပန္နာ။ ယေ သုပ္ပဋိပန္နာ, တေ ဣမသ္မိံ ဓမ္မဝိနယေ ဂါဓန္တိ။

‘‘ယေ စ ခော ကေစိ, ဘိက္ခဝေ, သမဏာ ဝါ ဗြာဟ္မဏာ ဝါ ဧဝံ ဝိညာဏံ အဘိညာယ, ဧဝံ ဝိညာဏသမုဒယံ အဘိညာယ, ဧဝံ ဝိညာဏနိရောဓံ အဘိညာယ, ဧဝံ ဝိညာဏနိရောဓဂါမိနိံ ပဋိပဒံ အဘိညာယ ဝိညာဏဿ နိဗ္ဗိဒါ ဝိရာဂါ နိရောဓာ အနုပါဒါ ဝိမုတ္တာ, တေ သုဝိမုတ္တာ။ ယေ သုဝိမုတ္တာ, တေ ကေဝလိနော။ ယေ ကေဝလိနော ဝဋ္ဋံ တေသံ နတ္ထိ ပညာပနာယာ’’တိ။ စတုတ္ထံ။

၅. သတ္တဋ္ဌာနသုတ္တံ

၅၇. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ‘‘သတ္တဋ္ဌာနကုသလော, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခု တိဝိဓူပပရိက္ခီ ဣမသ္မိံ ဓမ္မဝိနယေ ကေဝလီ ဝုသိတဝါ ဥတ္တမပုရိသောတိ ဝုစ္စတိ။ ကထဉ္စ, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခု သတ္တဋ္ဌာနကုသလော ဟောတိ? ဣဓ , ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခု ရူပံ ပဇာနာတိ, ရူပသမုဒယံ ပဇာနာတိ, ရူပနိရောဓံ ပဇာနာတိ, ရူပနိရောဓဂါမိနိံ ပဋိပဒံ ပဇာနာတိ; ရူပဿ အဿာဒံ ပဇာနာတိ, ရူပဿ အာဒီနဝံ ပဇာနာတိ, ရူပဿ နိဿရဏံ ပဇာနာတိ; ဝေဒနံ ပဇာနာတိ ။ သညံ။ သင်္ခါရေ။ ဝိညာဏံ ပဇာနာတိ, ဝိညာဏသမုဒယံ ပဇာနာတိ, ဝိညာဏနိရောဓံ ပဇာနာတိ, ဝိညာဏနိရောဓဂါမိနိံ ပဋိပဒံ ပဇာနာတိ; ဝိညာဏဿ အဿာဒံ ပဇာနာတိ, ဝိညာဏဿ အာဒီနဝံ ပဇာနာတိ, ဝိညာဏဿ နိဿရဏံ ပဇာနာတိ။

‘‘ကတမဉ္စ, ဘိက္ခဝေ, ရူပံ? စတ္တာရော စ မဟာဘူတာ, စတုန္နဉ္စ မဟာဘူတာနံ ဥပါဒာယ ရူပံ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ, ဘိက္ခဝေ, ရူပံ။ အာဟာရသမုဒယာ ရူပသမုဒယော; အာဟာရနိရောဓာ ရူပနိရောဓော။ အယမေဝ အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂော ရူပနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ, သေယျထိဒံ – သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ပေ.။ သမ္မာသမာဓိ။

‘‘ယံ ရူပံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သုခံ သောမနဿံ – အယံ ရူပဿ အဿာဒော။ ယံ ရူပံ အနိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ – အယံ ရူပဿ အာဒီနဝော။ ယော ရူပသ္မိံ ဆန္ဒရာဂဝိနယော ဆန္ဒရာဂပ္ပဟာနံ – ဣဒံ ရူပဿ နိဿရဏံ။

‘‘ယေ ဟိ ကေစိ, ဘိက္ခဝေ, သမဏာ ဝါ ဗြာဟ္မဏာ ဝါ ဧဝံ ရူပံ အဘိညာယ, ဧဝံ ရူပသမုဒယံ အဘိညာယ, ဧဝံ ရူပနိရောဓံ အဘိညာယ, ဧဝံ ရူပနိရောဓဂါမိနိံ ပဋိပဒံ အဘိညာယ; ဧဝံ ရူပဿ အဿာဒံ အဘိညာယ, ဧဝံ ရူပဿ အာဒီနဝံ အဘိညာယ, ဧဝံ ရူပဿ နိဿရဏံ အဘိညာယ ရူပဿ နိဗ္ဗိဒာယ ဝိရာဂါယ နိရောဓာယ ပဋိပန္နာ, တေ သုပ္ပဋိပန္နာ။ ယေ သုပ္ပဋိပန္နာ, တေ ဣမသ္မိံ ဓမ္မဝိနယေ ဂါဓန္တိ။

‘‘ယေ စ ခော ကေစိ, ဘိက္ခဝေ, သမဏာ ဝါ ဗြာဟ္မဏာ ဝါ ဧဝံ ရူပံ အဘိညာယ, ဧဝံ ရူပသမုဒယံ အဘိညာယ, ဧဝံ ရူပနိရောဓံ အဘိညာယ, ဧဝံ ရူပနိရောဓဂါမိနိံ ပဋိပဒံ အဘိညာယ; ဧဝံ ရူပဿ အဿာဒံ အဘိညာယ, ဧဝံ ရူပဿ အာဒီနဝံ အဘိညာယ, ဧဝံ ရူပဿ နိဿရဏံ အဘိညာယ ရူပဿ နိဗ္ဗိဒါ ဝိရာဂါ နိရောဓာ အနုပါဒါ ဝိမုတ္တာ, တေ သုဝိမုတ္တာ။ ယေ သုဝိမုတ္တာ, တေ ကေဝလိနော။ ယေ ကေဝလိနော ဝဋ္ဋံ တေသံ နတ္ထိ ပညာပနာယ။

‘‘ကတမာ စ, ဘိက္ခဝေ, ဝေဒနာ? ဆယိမေ, ဘိက္ခဝေ, ဝေဒနာကာယာ – စက္ခုသမ္ဖဿဇာ ဝေဒနာ။ပေ.။ မနောသမ္ဖဿဇာ ဝေဒနာ။ အယံ ဝုစ္စတိ, ဘိက္ခဝေ, ဝေဒနာ။ ဖဿသမုဒယာ ဝေဒနာသမုဒယော; ဖဿနိရောဓာ ဝေဒနာနိရောဓော။ အယမေဝ အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂော ဝေဒနာနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ, သေယျထိဒံ – သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ပေ.။ သမ္မာသမာဓိ။

‘‘ယံ ဝေဒနံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သုခံ သောမနဿံ – အယံ ဝေဒနာယ အဿာဒော။ ယာ ဝေဒနာ အနိစ္စာ ဒုက္ခာ ဝိပရိဏာမဓမ္မာ – အယံ ဝေဒနာယ အာဒီနဝော။ ယော ဝေဒနာယ ဆန္ဒရာဂဝိနယော ဆန္ဒရာဂပ္ပဟာနံ – ဣဒံ ဝေဒနာယ နိဿရဏံ။

‘‘ယေ ဟိ, ကေစိ, ဘိက္ခဝေ, သမဏာ ဝါ ဗြာဟ္မဏာ ဝါ ဧဝံ ဝေဒနံ အဘိညာယ, ဧဝံ ဝေဒနာသမုဒယံ အဘိညာယ, ဧဝံ ဝေဒနာနိရောဓံ အဘိညာယ, ဧဝံ ဝေဒနာနိရောဓဂါမိနိံ ပဋိပဒံ အဘိညာယ; ဧဝံ ဝေဒနာယ အဿာဒံ အဘိညာယ, ဧဝံ ဝေဒနာယ အာဒီနဝံ အဘိညာယ, ဧဝံ ဝေဒနာယ နိဿရဏံ အဘိညာယ ဝေဒနာယ နိဗ္ဗိဒာယ ဝိရာဂါယ နိရောဓာယ ပဋိပန္နာ, တေ သုပ္ပဋိပန္နာ။ ယေ သုပ္ပဋိပန္နာ, တေ ဣမသ္မိံ ဓမ္မဝိနယေ ဂါဓန္တိ။

“ယေ စ ခော ကေစိ, ဘိက္ခဝေ, သမဏာ ဝါ ဗြာဟ္မဏာ ဝါ ဧဝံ ဝေဒနံ အဘိညာယ။ပေ.။ ဝဋ္ဋံ တေသံ နတ္ထိ ပညာပနာယ။

“ကတမာ စ, ဘိက္ခဝေ, သညာ? ဆယိမေ, ဘိက္ခဝေ, သညာကာယာ – ရူပသညာ, သဒ္ဒသညာ, ဂန္ဓသညာ, ရသသညာ, ဖောဋ္ဌဗ္ဗသညာ, ဓမ္မသညာ။ အယံ ဝုစ္စတိ, ဘိက္ခဝေ, သညာ။ ဖဿသမုဒယာ သညာသမုဒယော; ဖဿနိရောဓာ သညာနိရောဓော။ အယမေဝ အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ သညာနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ, သေယျထိဒံ – သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ပေ.။ သမ္မာသမာဓိ။ပေ.။ ဝဋ္ဋံ တေသံ နတ္ထိ ပညာပနာယ။

“ကတမေ စ, ဘိက္ခဝေ, သင်္ခါရာ? ဆယိမေ, ဘိက္ခဝေ, စေတနာကာယာ – ရူပသဉ္စေတနာ, သဒ္ဒသဉ္စေတနာ, ဂန္ဓသဉ္စေတနာ, ရသသဉ္စေတနာ, ဖောဋ္ဌဗ္ဗသဉ္စေတနာ, ဓမ္မသဉ္စေတနာ။ ဣမေ ဝုစ္စန္တိ ဘိက္ခဝေ , သင်္ခါရာ။ ဖဿသမုဒယာ သင်္ခါရသမုဒယော; ဖဿနိရောဓာ သင်္ခါရနိရောဓော ။ အယမေဝ အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ သင်္ခါရနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ, သေယျထိဒံ – သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ပေ.။ သမ္မာသမာဓိ။

“ယံ သင်္ခါရေ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သုခံ သောမနဿံ – အယံ သင်္ခါရာနံ အဿာဒော။ ယေ သင်္ခါရာ အနိစ္စာ ဒုက္ခာ ဝိပရိဏာမဓမ္မာ – အယံ သင်္ခါရာနံ အာဒီနဝေါ။ ယော သင်္ခါရေသု ဆန္ဒရာဂဝိနယော ဆန္ဒရာဂပ္ပဟာနံ – ဣဒံ သင်္ခါရာနံ နိဿရဏံ။

“ယေ ဟိ ကေစိ, ဘိက္ခဝေ, သမဏာ ဝါ ဗြာဟ္မဏာ ဝါ ဧဝံ သင်္ခါရေ အဘိညာယ, ဧဝံ သင်္ခါရသမုဒယံ အဘိညာယ, ဧဝံ သင်္ခါရနိရောဓံ အဘိညာယ, ဧဝံ သင်္ခါရနိရောဓဂါမိနိံ ပဋိပဒံ အဘိညာယ။ပေ.။ သင်္ခါရာနံ နိဗ္ဗိဒာယ ဝိရာဂါယ နိရောဓာယ ပဋိပန္နာ တေ သုပ္ပဋိပန္နာ။ ယေ သုပ္ပဋိပန္နာ, တေ ဣမသ္မိံ ဓမ္မဝိနယေ ဂါဓန္တိ။ပေ.။ ဝဋ္ဋံ တေသံ နတ္ထိ ပညာပနာယ။

“ကတမဉ္စ, ဘိက္ခဝေ, ဝိညာဏံ? ဆယိမေ, ဘိက္ခဝေ, ဝိညာဏကာယာ – စက္ခုဝိညာဏံ, သောတဝိညာဏံ, ဃာနဝိညာဏံ, ဇိဝှာဝိညာဏံ, ကာယဝိညာဏံ, မနောဝိညာဏံ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ, ဘိက္ခဝေ, ဝိညာဏံ။ နာမရူပသမုဒယာ ဝိညာဏသမုဒယော; နာမရူပနိရောဓာ ဝိညာဏနိရောဓော။ အယမေဝ အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ ဝိညာဏနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ, သေယျထိဒံ – သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ပေ.။ သမ္မာသမာဓိ။

“ယံ ဝိညာဏံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သုခံ သောမနဿံ – အယံ ဝိညာဏဿ အဿာဒော။ ယံ ဝိညာဏံ အနိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ – အယံ ဝိညာဏဿ အာဒီနဝေါ။ ယော ဝိညာဏသ္မိံ ဆန္ဒရာဂဝိနယော ဆန္ဒရာဂပ္ပဟာနံ – ဣဒံ ဝိညာဏဿ နိဿရဏံ။

“ယေ ဟိ ကေစိ, ဘိက္ခဝေ, သမဏာ ဝါ ဗြာဟ္မဏာ ဝါ ဧဝံ ဝိညာဏံ အဘိညာယ, ဧဝံ ဝိညာဏသမုဒယံ အဘိညာယ, ဧဝံ ဝိညာဏနိရောဓံ အဘိညာယ, ဧဝံ ဝိညာဏနိရောဓဂါမိနိံ ပဋိပဒံ အဘိညာယ; ဧဝံ ဝိညာဏဿ အဿာဒံ အဘိညာယ, ဧဝံ ဝိညာဏဿ အာဒီနဝံ အဘိညာယ, ဧဝံ ဝိညာဏဿ နိဿရဏံ အဘိညာယ ဝိညာဏဿ နိဗ္ဗိဒာယ ဝိရာဂါယ နိရောဓာယ ပဋိပန္နာ, တေ သုပ္ပဋိပန္နာ။ ယေ သုပ္ပဋိပန္နာ, တေ ဣမသ္မိံ ဓမ္မဝိနယေ ဂါဓန္တိ။

“ယေ စ ခော ကေစိ, ဘိက္ခဝေ, သမဏာ ဝါ ဗြာဟ္မဏာ ဝါ ဧဝံ ဝိညာဏံ အဘိညာယ, ဧဝံ ဝိညာဏသမုဒယံ အဘိညာယ, ဧဝံ ဝိညာဏနိရောဓံ အဘိညာယ, ဧဝံ ဝိညာဏနိရောဓဂါမိနိံ ပဋိပဒံ အဘိညာယ; ဧဝံ ဝိညာဏဿ အဿာဒံ အဘိညာယ, ဧဝံ ဝိညာဏဿ အာဒီနဝံ အဘိညာယ, ဧဝံ ဝိညာဏဿ နိဿရဏံ အဘိညာယ ဝိညာဏဿ နိဗ္ဗိဒာ ဝိရာဂါ နိရောဓာ အနုပာဒါ ဝိမုတ္တာ, တေ သုဝိမုတ္တာ။ ယေ သုဝိမုတ္တာ, တေ ကေဝလိနော။ ယေ ကေဝလိနော ဝဋ္ဋံ တေသံ နတ္ထိ ပညာပနာယ။ ဧဝံ ခော, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခု သတ္တဋ္ဌာနကုသလော ဟောတိ။

“ကထဉ္စ, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခု တိဝိဓူပပရိက္ခီ ဟောတိ? ဣဓ, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခု ဓာတုသော ဥပပရိက္ခတိ, အာယတနသော ဥပပရိက္ခတိ, ပဋိစ္စသမုပ္ပာဒသော ဥပပရိက္ခတိ ။ ဧဝံ ခော, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခု တိဝိဓူပပရိက္ခီ ဟောတိ။ သတ္တဋ္ဌာ

ဌာနကုသလော, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခု တိဝိဓူပပရိက္ခီ, ဣမသ္မိံ ဓမ္မဝိနယေ ကေဝလီ ဝုသိတဝါ 'ဥတ္တမပုရိသော'တိ ဝုစ္စတီ''တိ။ ပဌမံ။

၆. သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓသုတ္တံ

၅၈. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ''တထာဂတော, ဘိက္ခဝေ, အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ရူပဿ နိဗ္ဗိဒါ ဝိရာဂါ နိရောဓာ အနုပါဒါ ဝိမုတ္တော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါတိ ဝုစ္စတိ။ ဘိက္ခုပိ, ဘိက္ခဝေ, ပညာဝိမုတ္တော ရူပဿ နိဗ္ဗိဒါ ဝိရာဂါ နိရောဓာ အနုပါဒါ ဝိမုတ္တော ပညာဝိမုတ္တောတိ ဝုစ္စတိ။

''တထာဂတော, ဘိက္ခဝေ, အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဝေဒနာယ နိဗ္ဗိဒါ ဝိရာဂါ နိရောဓာ အနုပါဒါ ဝိမုတ္တော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါတိ ဝုစ္စတိ။ ဘိက္ခုပိ, ဘိက္ခဝေ, ပညာဝိမုတ္တော ဝေဒနာယ နိဗ္ဗိဒါ။ပေ.။ ပညာဝိမုတ္တောတိ ဝုစ္စတိ။

''တထာဂတော, ဘိက္ခဝေ, အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ သညာယ။ သင်္ခါရာနံ။ ဝိညာဏဿ နိဗ္ဗိဒါ ဝိရာဂါ နိရောဓာ အနုပါဒါ ဝိမုတ္တော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါတိ ဝုစ္စတိ။ ဘိက္ခုပိ, ဘိက္ခဝေ, ပညာဝိမုတ္တော ဝိညာဏဿ နိဗ္ဗိဒါ ဝိရာဂါ နိရောဓာ အနုပါဒါ ဝိမုတ္တော ပညာဝိမုတ္တောတိ ဝုစ္စတိ။

''တတြ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, ကော ဝိသေသော, ကော အဓိပ္ပယာသော [အဓိပ္ပာယော (သီ.), အဓိပ္ပယာသော (သျာ. ကံ. ပီ. က.)], ကိံ နာနာကရဏံ, တထာဂတဿ အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ပညာဝိမုတ္တေန ဘိက္ခုနာ''တိ? ''ဘဂဝံမူလကာ နော, ဘန္တေ, ဓမ္မာ ဘဂဝံနေတ္တိကာ ဘဂဝံပဋိသရဏာ။ သာဓု ဝတ, ဘန္တေ, ဘဂဝန္တံယေဝ ပဋိဘာတု ဧတဿ ဘာသိတဿ အတ္ထော။ ဘဂဝတော သုတွာ ဘိက္ခူ ဓာရေဿန္တီ''တိ။ ''တေန ဟိ, ဘိက္ခဝေ , သုဏာထ, သာဓုကံ မနသိ ကရောထ; ဘာသိဿာမီ''တိ။ ''ဧဝံ, ဘန္တေ''တိ ခေါ တေ ဘိက္ခူ ဘဂဝတော ပစ္စဿောသုံ။ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ –

''တထာဂတော, ဘိက္ခဝေ, အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ အနုပ္ပန္နဿ မဂ္ဂဿ ဥပ္ပာဒေတာ, အသဉ္ဇာတဿ မဂ္ဂဿ သဉ္ဇနေတာ [သဉ္ဇာနေတာ (သျာ. ကံ.)] , အနက္ခာတဿ မဂ္ဂဿ အက္ခာတာ မဂ္ဂညူ, မဂ္ဂဝိဒူ, မဂ္ဂကောဝိဒေါ; မဂ္ဂါနုဂါ စ, ဘိက္ခဝေ, ဧတရဟိ သာဝကာ ဝိဟရန္တိ ပစ္ဆာသမန္နာဂတာ။ အယံ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, ဝိသေသော, အယံ အဓိပ္ပယာသော, ဣဒံ နာနာကရဏံ တထာဂတဿ အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ပညာဝိမုတ္တေန ဘိက္ခုနာ''တိ။ ဆဋ္ဌံ။

၇. အနတ္တလက္ခဏသုတ္တံ

၅၉. ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ဗာရာဏသိယံ ဝိဟရတိ ဣသိပတနေ မိဂဒါယေ။ တတြ ခေါ ဘဂဝါ ပဉ္စဝဂ္ဂိယေ ဘိက္ခူ အာမန္တေသိ – ''ဘိက္ခဝေ''တိ။ ''ဘဒန္တေ''တိ တေ ဘိက္ခူ ဘဂဝတော ပစ္စဿောသုံ။ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ –

''ရူပံ, ဘိက္ခဝေ, အနတ္တာ။ ရူပဉ္စ ဟိဒံ, ဘိက္ခဝေ, အတ္တာ အဘဝိဿ, နယိဒံ ရူပံ အာဗာဓာယ သံဝတ္တေယျ, လဗ္ဘေထ စ ရူပေ – 'ဧဝံ မေ ရူပံ ဟောတု, ဧဝံ မေ ရူပံ မာ အဟောသီ'တိ။ ယသ္မာ စ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, ရူပံ အနတ္တာ, တသ္မာ ရူပံ အာဗာဓာယ သံဝတ္တတိ, န စ လဗ္ဘတိ ရူပေ – 'ဧဝံ မေ ရူပံ ဟောတု, ဧဝံ မေ ရူပံ မာ အဟောသီ'''တိ။

''ဝေဒနာ အနတ္တာ။ ဝေဒနာ စ ဟိဒံ, ဘိက္ခဝေ, အတ္တာ အဘဝိဿ, နယိဒံ ဝေဒနာ အာဗာဓာယ သံဝတ္တေယျ, လဗ္ဘေထ စ ဝေဒနာယ – 'ဧဝံ မေ ဝေဒနာ ဟောတု, ဧဝံ မေ ဝေဒနာ မာ အဟောသီ'တိ။ ယသ္မာ စ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, ဝေဒနာ အနတ္တာ, တသ္မာ ဝေဒနာ အာဗာဓာယ သံဝတ္တတိ , န စ လဗ္ဘတိ ဝေဒနာယ – 'ဧဝံ မေ ဝေဒနာ ဟောတု, ဧဝံ မေ ဝေဒနာ မာ အဟောသီ'''တိ။

''သညာ အနတ္တာ။ပေ.။ သင်္ခါရာ အနတ္တာ။ သင်္ခါရာ စ ဟိဒံ, ဘိက္ခဝေ, အတ္တာ အဘဝိဿံသု, နယိဒံ သင်္ခါရာ အာဗာဓာယ သံဝတ္တေယျုံ, လဗ္ဘေထ စ သင်္ခါရေသု – 'ဧဝံ မေ သင်္ခါရာ ဟောန္တု, ဧဝံ မေ သင်္ခါရာ မာ အ

ဟောသု'န္တိ။ ယသ္မာ စ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, သင်္ခါရာ အနတ္တာ, တသ္မာ သင်္ခါရာ အာဗာဓာယ သံဝတ္တန္တိ, န စ လဗ္ဘတိ သင်္ခါရေသု – 'ဧဝံ မေ သင်္ခါရာ ဟောန္တု, ဧဝံ မေ သင်္ခါရာ မာ အဟေသု'''န္တိ။

"ဝိညာဏံ အနတ္တာ။ ဝိညာဏဉ္စ ဟိဒံ, ဘိက္ခဝေ, အတ္တာ အဘဝိဿ, နယိဒံ ဝိညာဏံ အာဗာဓာယ သံဝတ္တေယျ, လဗ္ဘေထ စ ဝိညာဏေ – 'ဧဝံ မေ ဝိညာဏံ ဟောတု, ဧဝံ မေ ဝိညာဏံ မာ အဟောသီ'တိ။ ယသ္မာ စ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, ဝိညာဏံ အနတ္တာ, တသ္မာ ဝိညာဏံ အာဗာဓာယ သံဝတ္တတိ, န စ လဗ္ဘတိ ဝိညာဏေ – 'ဧဝံ မေ ဝိညာဏံ ဟောတု, ဧဝံ မေ ဝိညာဏံ မာ အဟောသီ'''တိ။

"တံ ကိံ မညထ, ဘိက္ခဝေ, ရူပံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါ''တိ? "အနိစ္စံ, ဘန္တေ''။ "ယံ ပနာနိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝါ တံ သုခံ ဝါ''တိ? "ဒုက္ခံ, ဘန္တေ''။ "ယံ ပနာနိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ, ကလ္လံ နု တံ သမနုပဿိတုံ – 'ဧတံ မမ, ဧသောဟမသ္မိ, ဧသော မေ အတ္တာ'''တိ? "နော ဟေတံ, ဘန္တေ''။ "ဝေဒနာ။ သညာ။ သင်္ခါရာ။ ဝိညာဏံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါ''တိ? "အနိစ္စံ, ဘန္တေ''။ "ယံ ပနာနိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝါ တံ သုခံ ဝါ''တိ? "ဒုက္ခံ , ဘန္တေ''။ "ယံ ပနာနိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ, ကလ္လံ နု တံ သမနုပဿိတုံ – 'ဧတံ မမ, ဧသောဟမသ္မိ, ဧသော မေ အတ္တာ'''တိ? "နော ဟေတံ, ဘန္တေ''။

"တသ္မာတိဟ, ဘိက္ခဝေ, ယံ ကိဉ္စိ ရူပံ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ဩဠာရိကံ ဝါ သုခုမံ ဝါ ဟီနံ ဝါ ပဏီတံ ဝါ ယံ ဒူရေ သန္တိကေ ဝါ, သဗ္ဗံ ရူပံ – 'နေတံ မမ, နေသောဟမသ္မိ, န မေသော အတ္တာ'တိ ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္မပ္ပညာယ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ယာ ကာစိ ဝေဒနာ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နာ အဇ္ဈတ္တာ ဝါ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ။ပေ.။ ယာ ဒူရေ သန္တိကေ ဝါ, သဗ္ဗာ ဝေဒနာ – 'နေတံ မမ, နေသောဟမသ္မိ, န မေသော အတ္တာ'တိ ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္မပ္ပညာယ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

"ယာ ကာစိ သညာ။ပေ.။ ယေ ကေစိ သင်္ခါရာ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နာ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ။ပေ.။ ယေ ဒူရေ သန္တိကေ ဝါ, သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ – 'နေတံ မမ, နေသောဟမသ္မိ, န မေသော အတ္တာ'တိ ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္မပ္ပညာယ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

"ယံ ကိဉ္စိ ဝိညာဏံ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ဩဠာရိကံ ဝါ သုခုမံ ဝါ ဟီနံ ဝါ ပဏီတံ ဝါ ယံ ဒူရေ သန္တိကေ ဝါ, သဗ္ဗံ ဝိညာဏံ – 'နေတံ မမ, နေသောဟမသ္မိ, န မေသော အတ္တာ'တိ ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္မပ္ပညာယ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

"ဧဝံ ပဿံ, ဘိက္ခဝေ, သုတဝါ အရိယသာဝကော ရူပသ္မိမ္ပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ, ဝေဒနာယပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ, သညာယပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ, သင်္ခါရေသုပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ, ဝိညာဏသ္မိမ္ပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ နိဗ္ဗိန္ဒံ ဝိရဇ္ဇတိ; ဝိရာဂါ ဝိမုစ္စတိ။ ဝိမုတ္တသ္မိံ ဝိမုတ္တမိတိ ဉာဏံ ဟောတိ။ 'ခီဏာ ဇာတိ, ဝုသိတံ ဗြဟ္မစရိယံ, ကတံ ကရဏီယံ, နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာ'တိ ပဇာနာတီ''တိ။

ဣဒမဝေါစ ဘဂဝါ။ အတ္တမနာ ပဉ္စဝဂ္ဂိယာ ဘိက္ခူ ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္ဒုံ [အဘိနန္ဒုန္တိ (က.)] ။

ဣမသ္မိဉ္စ ပန ဝေယျာကရဏသ္မိံ ဘညမာနေ ပဉ္စဝဂ္ဂိယာနံ ဘိက္ခူနံ အနုပါဒာယ အာသဝေဟိ စိတ္တာနိ ဝိမုစ္စိံသူတိ။ သတ္တမံ။

၈. မဟာလိသုတ္တံ

၆၀. ဧဝံ မေ သုတံ – ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ဝေသာလိယံ ဝိဟရတိ မဟာဝနေ ကူဋာဂါရသာလာယံ။ အထ ခေါ မဟာလိ လိစ္ဆဝိ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ ။ပေ.။ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ မဟာလိ လိစ္ဆဝိ ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ –

"ပူရဏော, ဘန္တေ, ကဿပော ဧဝမာဟ – 'နတ္ထိ ဟေတု နတ္ထိ ပစ္စယော သတ္တာနံ သံကိလေသာယ; အဟေတူ အပ္ပစ္စယာ သတ္တာ သံကိလိဿန္တိ။ နတ္ထိ ဟေတု နတ္ထိ ပစ္စယော သတ္တာနံ ဝိသုဒ္ဓိယာ; အဟေတူ အပ္ပစ္စယာ သတ္တ

တာ ဝိသုဇ္ဈန္တီ’တိ။ ကြဓ, ဘဂဝတ ကိမာဟာ”တိ?

“အတ္ထိ, မဟာလိ, ဟေတု အတ္ထိ ပစ္စယော သတ္တာနံ သံကိလေသာယ; သဟေတူ သပ္ပစ္စယာ သတ္တာ သံကိလိဿန္တိ။ အတ္ထိ, မဟာလိ, ဟေတု, အတ္ထိ ပစ္စယော သတ္တာနံ ဝိသုဒ္ဓိယာ; သဟေတူ သပ္ပစ္စယာ သတ္တာ ဝိသုဇ္ဈန္တီ”တိ။

“ကတမော ပန, ဘန္တေ, ဟေတု ကတမော ပစ္စယော သတ္တာနံ သံကိလေသာယ; ကထံ သဟေတူ သပ္ပစ္စယာ သတ္တာ သံကိလိဿန္တီ”တိ?

“ရူပဉ္စ ဟိဒံ, မဟာလိ, ဧကန္တဒုက္ခံ အဘဝိဿ ဒုက္ခာနုပတိတံ ဒုက္ခာဝက္ကန္တံ အနဝက္ကန္တံ သုခေန, နယိဒံ သတ္တာ ရူပသ္မိံ သာရဇ္ဇေယျုံ။ ယသ္မာ စ ခော, မဟာလိ, ရူပံ သုခံ သုခာနုပတိတံ သုခာဝက္ကန္တံ အနဝက္ကန္တံ ဒုက္ခေန, တသ္မာ သတ္တာ ရူပသ္မိံ သာရဇ္ဇန္တိ; သာရာဂါ သံယုဇ္ဇန္တိ; သံယောဂါ သံကိလိဿန္တိ။ အယံ ခော, မဟာလိ, ဟေတု, အယံ ပစ္စယော သတ္တာနံ သံကိလေသာယ; ဧဝံ သဟေတူ သပ္ပစ္စယာ သတ္တာ သံကိလိဿန္တိ။

“ဝေဒနာ စ ဟိဒံ, မဟာလိ, ဧကန္တဒုက္ခာ အဘဝိဿ ဒုက္ခာနုပတိတာ ဒုက္ခာဝက္ကန္တာ အနဝက္ကန္တာ သုခေန, နယိဒံ သတ္တာ ဝေဒနာယ သာရဇ္ဇေယျုံ။ ယသ္မာ စ ခော, မဟာလိ, ဝေဒနာ သုခာ သုခာနုပတိတာ သုခာဝက္ကန္တာ အနဝက္ကန္တာ ဒုက္ခေန, တသ္မာ သတ္တာ ဝေဒနာယ သာရဇ္ဇန္တိ; သာရာဂါ သံယုဇ္ဇန္တိ; သံယောဂါ သံကိလိဿန္တိ။ အယမ္ပိ ခော, မဟာလိ, ဟေတု, အယံ ပစ္စယော သတ္တာနံ သံကိလေသာယ။ ဧဝမ္ပိ သဟေတူ သပ္ပစ္စယာ သတ္တာ သံကိလိဿန္တိ။

“သညာ စ ဟိဒံ, မဟာလိ။ပေ။ သင်္ခါရာ စ ဟိဒံ, မဟာလိ, ဧကန္တဒုက္ခာ အဘဝိဿံသု ဒုက္ခာနုပတိတာ ဒုက္ခာဝက္ကန္တာ အနဝက္ကန္တာ သုခေန, နယိဒံ သတ္တာ သင်္ခါရေသု သာရဇ္ဇေယျုံ။ ယသ္မာ စ ခော, မဟာလိ, သင်္ခါရာ သုခာ သုခာနုပတိတာ သုခာဝက္ကန္တာ အနဝက္ကန္တာ ဒုက္ခေန, တသ္မာ သတ္တာ သင်္ခါရေသု သာရဇ္ဇန္တိ; သာရာဂါ သံယုဇ္ဇန္တိ; သံယောဂါ သံကိလိဿန္တိ။ အယမ္ပိ ခော, မဟာလိ, ဟေတု, အယံ ပစ္စယော သတ္တာနံ သံကိလေသာယ။ ဧဝမ္ပိ သဟေတူ သပ္ပစ္စယာ သတ္တာ သံကိလိဿန္တိ။

“ဝိညာဏဉ္စ ဟိဒံ, မဟာလိ, ဧကန္တဒုက္ခံ အဘဝိဿ ဒုက္ခာနုပတိတံ ဒုက္ခာဝက္ကန္တံ အနဝက္ကန္တံ သုခေန, နယိဒံ သတ္တာ ဝိညာဏသ္မိံ သာရဇ္ဇေယျုံ။ ယသ္မာ စ ခော , မဟာလိ, ဝိညာဏံ သုခံ သုခာနုပတိတံ သုခာဝက္ကန္တံ အနဝက္ကန္တံ ဒုက္ခေန, တသ္မာ သတ္တာ ဝိညာဏသ္မိံ သာရဇ္ဇန္တိ; သာရာဂါ သံယုဇ္ဇန္တိ; သံယောဂါ သံကိလိဿန္တိ။ အယမ္ပိ ခော, မဟာလိ, ဟေတု အယံ ပစ္စယော သတ္တာနံ သံကိလေသာယ။ ဧဝမ္ပိ သဟေတူ သပ္ပစ္စယာ သတ္တာ သံကိလိဿန္တီ”တိ။

“ကတမော ပန, ဘန္တေ, ဟေတု ကတမော ပစ္စယော သတ္တာနံ ဝိသုဒ္ဓိယာ; ကထံ သဟေတူ သပ္ပစ္စယာ သတ္တာ ဝိသုဇ္ဈန္တီ”တိ? “ရူပဉ္စ ဟိဒံ, မဟာလိ, ဧကန္တသုခံ အဘဝိဿ သုခာနုပတိတံ သုခာဝက္ကန္တံ အနဝက္ကန္တံ ဒုက္ခေန, နယိဒံ သတ္တာ ရူပသ္မိံ နိဗ္ဗိန္ဒေယျုံ။ ယသ္မာ စ ခော, မဟာလိ, ရူပံ ဒုက္ခံ ဒုက္ခာနုပတိတံ ဒုက္ခာဝက္ကန္တံ အနဝက္ကန္တံ သုခေန, တသ္မာ သတ္တာ ရူပသ္မိံ နိဗ္ဗိန္ဒန္တိ; နိဗ္ဗိန္ဒံ ဝိရဇ္ဇန္တိ; ဝိရာဂါ ဝိသုဇ္ဈန္တိ။ အယံ ခော, မဟာလိ, ဟေတု, အယံ ပစ္စယော, သတ္တာနံ ဝိသုဒ္ဓိယာ။ ဧဝံ သဟေတူ သပ္ပစ္စယာ သတ္တာ ဝိသုဇ္ဈန္တီ”။

“ဝေဒနာ စ ဟိဒံ, မဟာလိ, ဧကန္တသုခာ အဘဝိဿ။ပေ။ သညာ စ ဟိဒံ, မဟာလိ။ပေ။ သင်္ခါရာ စ ဟိဒံ, မဟာလိ, ဧကန္တသုခာ အဘဝိဿံသု။ပေ။ ဝိညာဏဉ္စ ဟိဒံ, မဟာလိ, ဧကန္တသုခံ အဘဝိဿ သုခာနုပတိတံ သုခာဝက္ကန္တံ အနဝက္ကန္တံ ဒုက္ခေန, နယိဒံ သတ္တာ ဝိညာဏသ္မိံ နိဗ္ဗိန္ဒေယျုံ။ ယသ္မာ စ ခော, မဟာလိ, ဝိညာဏံ ဒုက္ခံ ဒုက္ခာနုပတိတံ ဒုက္ခာဝက္ကန္တံ အနဝက္ကန္တံ သုခေန, တသ္မာ သတ္တာ ဝိညာဏသ္မိံ နိဗ္ဗိန္ဒန္တိ; နိဗ္ဗိန္ဒံ ဝိရဇ္ဇန္တိ; ဝိရာဂါ ဝိသုဇ္ဈန္တိ။ အယံ ခော, မဟာလိ, ဟေတု, အယံ ပစ္စယော, သတ္တာနံ ဝိသုဒ္ဓိယာ ။ ဧဝမ္ပိ သဟေတူ သပ္ပစ္စယာ သတ္တာ ဝိသုဇ္ဈန္တီ”တိ။ အဋ္ဌမံ။

၉. အာဒိတ္တသုတ္တံ

၆၁. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ''ရူပံ, ဘိက္ခဝေ, အာဒိတ္တံ, ဝေဒနာ အာဒိတ္တာ, သညာ အာဒိတ္တာ, သင်္ခါရာ အာဒိတ္တာ, ဝိညာဏံ အာဒိတ္တံ။ ဧဝံ ပဿံ, ဘိက္ခဝေ, သုတဝါ အရိယသာဝကော ရူပသ္မိမ္ပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ, ဝေဒနာယပိ။ သညာယပိ။ သင်္ခါရေသုပိ။ ဝိညာဏသ္မိမ္ပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ နိဗ္ဗိန္ဒံ ဝိရဇ္ဇတိ; ဝိရာဂါ ဝိမုစ္စတိ။ ဝိမုတ္တသ္မိံ ဝိမုတ္တမိတိ ဉာဏံ ဟောတိ။ 'ခီဏာ ဇာတိ, ဝုသိတံ ဗြဟ္မစရိယံ, ကတံ ကရဏီယံ, နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာ'တိ ပဇာနာတီ''တိ။ နဝမံ။

၁၀. နိရုတ္တိပထသုတ္တံ

၆၂. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ''တယောမေ, ဘိက္ခဝေ, နိရုတ္တိပထာ အဓိဝစနပထာ ပညတ္တိပထာ အသင်္ကိဏ္ဏာ အသင်္ကိဏ္ဏပုဗ္ဗာ, န သင်္ကီယန္တိ, န သင်္ကီယိဿန္တိ, အပ္ပဋိကုဋ္ဌာ သမဏေဟိ ဗြာဟ္မဏေဟိ ဝိညူဟိ။ ကတမေ တယော? ယံ, ဘိက္ခဝေ, ရူပံ အတီတံ နိရုဒ္ဓံ ဝိပရိဏတံ 'အဟောသီ'တိ တဿ သင်္ခါ, 'အဟောသီ'တိ တဿ သမညာ, 'အဟောသီ'တိ တဿ ပညတ္တိ; န တဿ သင်္ခါ 'အတ္ထီ'တိ, န တဿ သင်္ခါ 'ဘဝိဿတီ'''တိ။

''ယာ ဝေဒနာ အတီတာ နိရုဒ္ဓါ ဝိပရိဏတာ 'အဟောသီ'တိ တဿာ သင်္ခါ, 'အဟောသီ'တိ တဿာ သမညာ, 'အဟောသီ'တိ တဿာ ပညတ္တိ; န တဿာ သင်္ခါ 'အတ္ထီ'တိ, န တဿာ သင်္ခါ 'ဘဝိဿတီ'''တိ။

''ယာ သညာ။ ယေ သင်္ခါရာ အတီတာ နိရုဒ္ဓါ ဝိပရိဏတာ 'အဟေသု'န္တိ တေသံ သင်္ခါ, 'အဟေသု'န္တိ တေသံ သမညာ, 'အဟေသု'န္တိ တေသံ ပညတ္တိ; န တေသံ သင်္ခါ 'အတ္ထီ'တိ, န တေသံ သင်္ခါ 'ဘဝိဿန္တီ'''တိ။

''ယံ ဝိညာဏံ အတီတံ နိရုဒ္ဓံ ဝိပရိဏတံ, 'အဟောသီ'တိ တဿ သင်္ခါ, 'အဟောသီ'တိ တဿ သမညာ, 'အဟောသီ'တိ တဿ ပညတ္တိ; န တဿ သင်္ခါ 'အတ္ထီ'တိ, န တဿ သင်္ခါ 'ဘဝိဿတီ'''တိ။

''ယံ, ဘိက္ခဝေ, ရူပံ အဇာတံ အပါတုဘူတံ, 'ဘဝိဿတီ'တိ တဿ သင်္ခါ, 'ဘဝိဿတီ'တိ တဿ သမညာ, 'ဘဝိဿတီ'တိ တဿ ပညတ္တိ; န တဿ သင်္ခါ 'အတ္ထီ'တိ, န တဿ သင်္ခါ 'အဟောသီ'''တိ။

''ယာ ဝေဒနာ အဇာတာ အပါတုဘူတာ, 'ဘဝိဿတီ'တိ တဿာ သင်္ခါ, 'ဘဝိဿတီ'တိ တဿာ သမညာ, 'ဘဝိဿတီ'တိ တဿာ ပညတ္တိ; န တဿာ သင်္ခါ 'အတ္ထီ'တိ, န တဿာ သင်္ခါ 'အဟောသီ'''တိ။

''ယာ သညာ။ ယေ သင်္ခါရာ အဇာတာ အပါတုဘူတာ, 'ဘဝိဿန္တီ'တိ တေသံ သင်္ခါ, 'ဘဝိဿန္တီ'တိ တေသံ သမညာ, 'ဘဝိဿန္တီ'တိ တေသံ ပညတ္တိ; န တေသံ သင်္ခါ 'အတ္ထီ'တိ, န တေသံ သင်္ခါ 'အဟေသု'''န္တိ။

''ယံ ဝိညာဏံ အဇာတံ အပါတုဘူတံ, 'ဘဝိဿတီ'တိ တဿ သင်္ခါ, 'ဘဝိဿတီ'တိ တဿ သမညာ, 'ဘဝိဿတီ'တိ တဿ ပညတ္တိ; န တဿ သင်္ခါ 'အတ္ထီ'တိ, န တဿ သင်္ခါ 'အဟောသီ'''တိ။

''ယံ, ဘိက္ခဝေ, ရူပံ ဇာတံ ပါတုဘူတံ, 'အတ္ထီ'တိ တဿ သင်္ခါ, 'အတ္ထီ'တိ တဿ သမညာ, 'အတ္ထီ'တိ တဿ ပညတ္တိ; န တဿ သင်္ခါ 'အဟောသီ'တိ, န တဿ သင်္ခါ 'ဘဝိဿတီ'''တိ။

''ယာ ဝေဒနာ ဇာတာ ပါတုဘူတာ, 'အတ္ထီ'တိ တဿာ သင်္ခါ, 'အတ္ထီ'တိ တဿာ သမညာ, 'အတ္ထီ'တိ တဿာ ပညတ္တိ; န တဿာ သင်္ခါ 'အဟောသီ'တိ, န တဿာ သင်္ခါ 'ဘဝိဿတီ'''တိ။

''ယာ သညာ။ ယေ သင်္ခါရာ ဇာတာ ပါတုဘူတာ, 'အတ္ထီ'တိ တေသံ သင်္ခါ, 'အတ္ထီ'တိ တေသံ သမညာ, 'အတ္ထီ'တိ တေသံ ပညတ္တိ; န တေသံ သင်္ခါ 'အဟေသု'န္တိ, န တေသံ သင်္ခါ, 'ဘဝိဿန္တီ'''တိ။

''ယံ ဝိညာဏံ ဇာတံ ပါတုဘူတံ, 'အတ္ထီ'တိ တဿ သင်္ခါ, 'အတ္ထီ'တိ တဿ သမညာ, 'အတ္ထီ'တိ တဿ ပညတ္တိ; န တဿ သင်္ခါ 'အဟောသီ'တိ, န တဿ သင်္ခါ 'ဘဝိဿတီ'''တိ။

“ကမေ ခော, ဘိက္ခဝေ, တယော နိရုတ္တိပထာ အဓိဝစနပထာ ပညတ္တိပထာ အသင်္ကိဏ္ဏာ အသင်္ကိဏ္ဏပုဗ္ဗာ, န သင်္ကီယန္တိ, န သင်္ကီယိဿန္တိ, အပ္ပဋိကုဋ္ဌာ သမဏေဟိ ဗြာဟ္မဏေဟိ ဝိညူဟိ ။ ယေပိ တေ, ဘိက္ခဝေ, အဟေသုံ ဥက္ကလာ ဝဿဘညာ [ဩက္ကလာ ဝယဘိညာ (မ. နိ. ၃.၃၄၃)] အဟေတုဝါဒါ အကိရိယဝါဒါ နတ္ထိကဝါဒါ, တေပိမေ တယော နိရုတ္တိပထေ အဓိဝစနပထေ ပညတ္တိပထေ န ဂရဟိတဗ္ဗံ နပ္ပဋိက္ကောသိတဗ္ဗံ အမညိံသု။ တံ ကိဿ ဟေတု? နိန္ဒာဗျာရောသဥပါရမ္ဘဘယာ”တိ [နိန္ဒာဗျာရောသဥပါရမ္ဘဘယာတိ (သီ. ဿျာ. ကံ. ပီ.) မ. နိ. ၃.၃၄၃]။

ဥပယဝဂ္ဂေါ ဆဋ္ဌော။

တဿုဒ္ဒါနံ –

ဥပယော ဗီဇံ ဥဒါနံ, ဥပါဒါနပရိဝတ္တံ။
သတ္တဋ္ဌာနဉ္စ သမ္ဗုဒ္ဓော, ပဉ္စမဟာလိ အာဒိတ္တာ။
ဝဂ္ဂေါ နိရုတ္တိပထေန စာတိ။

၇. အရဟန္တဝဂ္ဂေါ

၁. ဥပါဒိယမာနသုတ္တံ

၆၃. ဧဝံ မေ သုတံ – ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ ဇေတဝနေ အနာထပိဏ္ဍိကဿ အာရာမေ။ အထ ခော အညတရော ဘိက္ခု ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ; ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ။ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခော သော ဘိက္ခု ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ – “သာဓု မေ, ဘန္တေ, ဘဂဝါ သံခိတ္တေန ဓမ္မံ ဒေသေတု ယမဟံ ဘဂဝတော ဓမ္မံ သုတွာ ဧကော ဝူပကဋ္ဌော အပ္ပမတ္တော အာတာပီ ပဟိတတ္တော ဝိဟရေယျ”န္တိ။ “ဥပါဒိယမာနော ခော, ဘိက္ခု, ဗဒ္ဓေါ မာရဿ; အနုပါဒိယမာနော မုတ္တော ပါပိမတော”တိ။ “အညာတံ ဘဂဝါ, အညာတံ သုဂတာ”တိ။

“ယထာ ကထံ ပန တွံ, ဘိက္ခု, မယာ သံခိတ္တေန ဘာသိတဿ ဝိတ္ထာရေန အတ္ထံ အာဇာနာသီ”တိ? “ရူပံ ခော, ဘန္တေ, ဥပါဒိယမာနော ဗဒ္ဓေါ မာရဿ; အနုပါဒိယမာနော မုတ္တော ပါပိမတော။ ဝေဒနံ ဥပါဒိယမာနော ဗဒ္ဓေါ မာရဿ; အနုပါဒိယမာနော မုတ္တော ပါပိမတော။ သညံ။ သင်္ခါရေ ။ ဝိညာဏံ ဥပါဒိယမာနော ဗဒ္ဓေါ မာရဿ; အနုပါဒိယမာနော မုတ္တော ပါပိမတော။ ဣမဿ ခွာဟံ, ဘန္တေ, ဘဂဝတာ သံခိတ္တေန ဘာသိတဿ ဧဝံ ဝိတ္ထာရေန အတ္ထံ အာဇာနာမီ”တိ။

“သာဓု သာဓု, ဘိက္ခု! သာဓု ခော တွံ, ဘိက္ခု, မယာ သံခိတ္တေန ဘာသိတဿ ဝိတ္ထာရေန အတ္ထံ အာဇာနာသိ။ ရူပံ ခော, ဘိက္ခု, ဥပါဒိယမာနော ဗဒ္ဓေါ မာရဿ; အနုပါဒိယမာနော မုတ္တော ပါပိမတော။ ဝေဒနံ။ သညံ။ သင်္ခါရေ။ ဝိညာဏံ ဥပါဒိယမာနော ဗဒ္ဓေါ မာရဿ ; အနုပါဒိယမာနော မုတ္တော ပါပိမတော။ ဣမဿ ခော, ဘိက္ခု, မယာ သံခိတ္တေန ဘာသိတဿ ဧဝံ ဝိတ္ထာရေန အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော”တိ။

အထ ခော သော ဘိက္ခု ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္ဒိတွာ အနုမောဒိတွာ ဥဋ္ဌာယာသနာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ ပက္ကာမိ။ အထ ခော သော ဘိက္ခု ဧကော ဝူပကဋ္ဌော အပ္ပမတ္တော အာတာပီ ပဟိတတ္တော ဝိဟရန္တော နစိရဿေဝ – ယဿတ္ထာယ ကုလပုတ္တာ သမ္မဒေဝ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇန္တိ တဒနုတ္တရံ – ဗြဟ္မစရိယပရိယောသာနံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟာသိ။ “ခီဏာ ဇာတိ, ဝုသိတံ ဗြဟ္မစရိယံ, ကတံ ကရဏီယံ, နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာ”တိ အဗ္ဘညာသိ။ အညတရော စ ပန သော ဘိက္ခု အရဟတံ အဟောသီတိ။ ပဌမံ။

၂. မညမာနသုတ္တံ

၆၄. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ အထ ခေါ အညတရော ဘိက္ခု။ပေ။ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ သော ဘိက္ခု ဘဂဝန္တံ ဧတဒ ဝေါစ – ''သာဓု မေ, ဘန္တေ, ဘဂဝါ သံခိတ္တေန ဓမ္မံ ဒေသေတု။ပေ။ အာတာပီ ပဟိတတ္တော ဝိဟရေယျ''န္တိ။ ''မညမာနော ခေါ, ဘိက္ခု, ဗဒ္ဓော မာရဿ; အမညမာနော မုတ္တော ပါပိမတော''တိ။ ''အညာတံ ဘဂဝါ, အညာတံ သုဂတာ''တိ။

''ယထာ ကထံ ပန တွံ, ဘိက္ခု, မယာ သံခိတ္တေန ဘာသိတဿ ဝိတ္ထာရေန အတ္ထံ အာဇာနာသီ''တိ? ''ရူပံ ခေါ, ဘန္တေ, မညမာနော ဗဒ္ဓော မာရဿ; အမညမာနော မုတ္တော ပါပိမတော။ ဝေဒနံ။ သညံ။ သင်္ခါရေ။ ဝိညာဏံ မညမာနော ဗဒ္ဓော မာရဿ; အမညမာနော မုတ္တော ပါပိမတော။ ဣမဿ ခွါဟံ, ဘန္တေ, ဘဂဝတာ သံခိတ္တေန ဘာသိတဿ ဧဝံ ဝိတ္ထာရေန အတ္ထံ အာဇာနာမီ''တိ။

''သာဓု သာဓု , ဘိက္ခု! သာဓု ခေါ တွံ, ဘိက္ခု, မယာ သံခိတ္တေန ဘာသိတဿ ဝိတ္ထာရေန အတ္ထံ အာဇာနာသိ။ ရူပံ ခေါ, ဘိက္ခု, မညမာနော ဗဒ္ဓော မာရဿ; အမညမာနော မုတ္တော ပါပိမတော။ ဝေဒနံ။ သညံ။ သင်္ခါရေ။ ဝိညာဏံ မညမာနော ဗဒ္ဓော မာရဿ; အမညမာနော မုတ္တော ပါပိမတော။ ဣမဿ ခေါ, ဘိက္ခု, မယာ သံခိတ္တေန ဘာသိတဿ ဧဝံ ဝိတ္ထာရေန အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော''တိ။ပေ။ အညတရော စ ပန သော ဘိက္ခု အရဟတံ အဟောသီတိ။ ဒုတိယံ။

၃. အဘိနန္ဒမာနသုတ္တံ

၆၅. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ အထ ခေါ အညတရော ဘိက္ခု။ပေ။ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ သော ဘိက္ခု ဘဂဝန္တံ ဧတဒ ဝေါစ – ''သာဓု မေ, ဘန္တေ, ဘဂဝါ သံခိတ္တေန။ပေ။ ပဟိတတ္တော ဝိဟရေယျ''န္တိ။ ''အဘိနန္ဒမာနော ခေါ, ဘိက္ခု, ဗဒ္ဓော မာရဿ; အနဘိနန္ဒမာနော မုတ္တော ပါပိမတော''တိ။ ''အညာတံ ဘဂဝါ, အညာတံ သုဂတာ''တိ။

''ယထာ ကထံ ပန တွံ, ဘိက္ခု, မယာ သံခိတ္တေန ဘာသိတဿ ဝိတ္ထာရေန အတ္ထံ အာဇာနာသီ''တိ? ''ရူပံ ခေါ, ဘန္တေ, အဘိနန္ဒမာနော ဗဒ္ဓော မာရဿ; အနဘိနန္ဒမာနော မုတ္တော ပါပိမတော။ ဝေဒနံ။ သညံ။ သင်္ခါရေ။ ဝိညာဏံ အဘိနန္ဒမာနော ဗဒ္ဓော မာရဿ; အနဘိနန္ဒမာနော မုတ္တော ပါပိမတော။ ဣမဿ ခွါဟံ, ဘန္တေ, ဘဂဝတာ သံခိတ္တေန ဘာသိတဿ ဧဝံ ဝိတ္ထာရေန အတ္ထံ အာဇာနာမီ''တိ။

''သာဓု သာဓု, ဘိက္ခု! သာဓု ခေါ တွံ, ဘိက္ခု, မယာ သံခိတ္တေန ဘာသိတဿ ဝိတ္ထာရေန အတ္ထံ အာဇာနာသိ။ ရူပံ ခေါ, ဘိက္ခု, အဘိနန္ဒမာနော ဗဒ္ဓော မာရဿ; အနဘိနန္ဒမာနော မုတ္တော ပါပိမတော။ ဝေဒနံ။ သညံ။ သင်္ခါရေ ။ ဝိညာဏံ အဘိနန္ဒမာနော ဗဒ္ဓော မာရဿ; အနဘိနန္ဒမာနော မုတ္တော ပါပိမတော။ ဣမဿ ခေါ, ဘိက္ခု, မယာ သံခိတ္တေန ဘာသိတဿ ဧဝံ ဝိတ္ထာရေန အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော''တိ။ပေ။ အညတရော စ ပန သော ဘိက္ခု အရဟတံ အဟောသီတိ။ တတိယံ။

၄. အနိစ္စသုတ္တံ

၆၆. သာဝတ္ထိနိဒါနံ ။ အထ ခေါ အညတရော ဘိက္ခု။ပေ။ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ သော ဘိက္ခု ဘဂဝန္တံ ဧတဒ ဝေါစ – ''သာဓု မေ, ဘန္တေ, ဘဂဝါ သံခိတ္တေန ဓမ္မံ ဒေသေတု။ပေ။ အာတာပီ ပဟိတတ္တော ဝိဟရေယျ''န္တိ။ ''ယံ ခေါ, ဘိက္ခု, အနိစ္စံ; တတြ တေ ဆန္ဒော ပဟာတဗ္ဗော''တိ။ ''အညာတံ ဘဂဝါ; အညာတံ သုဂတာ''တိ။

''ယထာ ကထံ ပန တွံ, ဘိက္ခု, မယာ သံခိတ္တေန ဘာသိတဿ ဝိတ္ထာရေန အတ္ထံ အာဇာနာသီ''တိ? ''ရူပံ ခေါ, ဘန္တေ, အနိစ္စံ; တတြ မေ ဆန္ဒော ပဟာတဗ္ဗော။ ဝေဒနာ။ သညာ။ သင်္ခါရာ။ ဝိညာဏံ အနိစ္စံ; တတြ မေ ဆန္ဒော ပဟာတဗ္ဗော။ ဣမဿ ခွါဟံ, ဘန္တေ, ဘဂဝတာ သံခိတ္တေန ဘာသိတဿ ဧဝံ ဝိတ္ထာရေန အတ္ထံ အာဇာနာမီ''တိ။

''သာဓု သာဓု, ဘိက္ခု! သာဓု ခေါ တွံ, ဘိက္ခု, မယာ သံခိတ္တေန ဘာသိတဿ ဝိတ္ထာရေန အတ္ထံ အာဇာနာသိ။ ရူပံ ခေါ, ဘိက္ခု, အနိစ္စံ; တတြ တေ ဆန္ဒော ပဟာတဗ္ဗော။ ဝေဒနာ အနိစ္စာ။ သညာ။ သင်္ခါရာ။ ဝိညာဏံ အနိစ္စံ; တ

တ္ရ ခေါ တေ ဆန္ဒော ပဟာတဗ္ဗော။ ဣမဿ ခေါ, ဘိက္ခု, မယာ သံခိတ္တေန ဘာသိတဿ ဧဝံ ဝိတ္ထာရေန အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော’’တိ။ပေ.။ အညတရော စ ပန သော ဘိက္ခု အရဟတံ အဟောသီတိ။ စတုတ္ထံ။

၅. ဒုက္ခသုတ္တံ

၆၇. သာဝတ္ထိနိဒါနံ ။ အထ ခေါ အညတရော ဘိက္ခု။ပေ.။ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ သော ဘိက္ခု ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ – ‘‘သာဓု မေ, ဘန္တေ, ဘဂဝါ သံခိတ္တေန ဓမ္မံ ဒေသေတု။ပေ.။ အာတာပီ ပဟိတတ္တော ဝိဟရေယျ’’န္တိ။ ‘‘ယံ ခေါ, ဘိက္ခု, ဒုက္ခံ; တတြ တေ ဆန္ဒော ပဟာတဗ္ဗော’’တိ။ ‘‘အညာတံ ဘဂဝါ; အညာတံ သုဂတာ’’တိ။

‘‘ယထာ ကထံ ပန တွံ, ဘိက္ခု, မယာ သံခိတ္တေန ဘာသိတဿ ဝိတ္ထာရေန အတ္ထံ အာဇာနာသီ’’တိ ? ‘‘ရူပံ ခေါ, ဘန္တေ, ဒုက္ခံ; တတြ မေ ဆန္ဒော ပဟာတဗ္ဗော။ ဝေဒနာ။ သညာ။ သင်္ခါရာ။ ဝိညာဏံ ဒုက္ခံ; တတြ မေ ဆန္ဒော ပဟာတဗ္ဗော။ ဣမဿ ခွာဟံ, ဘန္တေ, ဘဂဝတာ သံခိတ္တေန ဘာသိတဿ ဧဝံ ဝိတ္ထာရေန အတ္ထံ အာဇာနာမီ’’တိ။

‘‘သာဓု သာဓု, ဘိက္ခု! သာဓု ခေါ တွံ, ဘိက္ခု, မယာ သံခိတ္တေန ဘာသိတဿ ဝိတ္ထာရေန အတ္ထံ အာဇာနာသိ။ ရူပံ ခေါ ဘိက္ခု, ဒုက္ခံ; တတြ တေ ဆန္ဒော ပဟာတဗ္ဗော။ ဝေဒနာ။ သညာ။ သင်္ခါရာ။ ဝိညာဏံ ဒုက္ခံ; တတြ တေ ဆန္ဒော ပဟာတဗ္ဗော။ ဣမဿ ခေါ, ဘိက္ခု, မယာ သံခိတ္တေန ဘာသိတဿ ဧဝံ ဝိတ္ထာရေန အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော’’တိ။ပေ.။ အညတရော စ ပန သော ဘိက္ခု အရဟတံ အဟောသီတိ။ ပဉ္စမံ။

၆. အနတ္တသုတ္တံ

၆၈. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ အထ ခေါ အညတရော ဘိက္ခု။ပေ.။ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ သော ဘိက္ခု ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ – ‘‘သာဓု မေ, ဘန္တေ, ဘဂဝါ သံခိတ္တေန ဓမ္မံ ဒေသေတု။ပေ.။ အာတာပီ ပဟိတတ္တော ဝိဟရေယျ’’န္တိ။ ‘‘ယော ခေါ, ဘိက္ခု, အနတ္တာ; တတြ တေ ဆန္ဒော ပဟာတဗ္ဗော’’တိ။ ‘‘အညာတံ, ဘဂဝါ; အညာတံ, သုဂတာ’’တိ။

‘‘ယထာ ကထံ ပန တွံ, ဘိက္ခု, မယာ သံခိတ္တေန ဘာသိတဿ ဝိတ္ထာရေန အတ္ထံ အာဇာနာသီ’’တိ? ‘‘ရူပံ ခေါ, ဘန္တေ, အနတ္တာ; တတြ မေ ဆန္ဒော ပဟာတဗ္ဗော။ ဝေဒနာ။ သညာ။ သင်္ခါရာ။ ဝိညာဏံ အနတ္တာ; တတြ မေ ဆန္ဒော ပဟာတဗ္ဗော။ ဣမဿ ခွာဟံ, ဘန္တေ, ဘဂဝတာ သံခိတ္တေန ဘာသိတဿ ဧဝံ ဝိတ္ထာရေန အတ္ထံ အာဇာနာမီ’’တိ။

‘‘သာဓု သာဓု, ဘိက္ခု! သာဓု ခေါ တွံ, ဘိက္ခု, မယာ သံခိတ္တေန ဘာသိတဿ ဝိတ္ထာရေန အတ္ထံ အာဇာနာသိ။ ရူပံ ခေါ, ဘိက္ခု, အနတ္တာ; တတြ တေ ဆန္ဒော ပဟာတဗ္ဗော ။ ဝေဒနာ။ သညာ။ သင်္ခါရာ။ ဝိညာဏံ အနတ္တာ; တတြ တေ ဆန္ဒော ပဟာတဗ္ဗော။ ဣမဿ ခေါ, ဘိက္ခု, မယာ သံခိတ္တေန ဘာသိတဿ ဧဝံ ဝိတ္ထာရေန အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော’’တိ။ပေ.။ အညတရော စ ပန သော ဘိက္ခု အရဟတံ အဟောသီတိ။ ဆဋ္ဌံ။

၇. အနတ္တနိယသုတ္တံ

၆၉. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ အထ ခေါ အညတရော ဘိက္ခု။ပေ.။ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ သော ဘိက္ခု ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ – ‘‘သာဓု မေ, ဘန္တေ, ဘဂဝါ သံခိတ္တေန ဓမ္မံ ဒေသေတု။ပေ.။ ဝိဟရေယျ’’န္တိ။ ‘‘ယံ ခေါ, ဘိက္ခု, အနတ္တနိယံ; တတြ တေ ဆန္ဒော ပဟာတဗ္ဗော’’တိ။ ‘‘အညာတံ, ဘဂဝါ; အညာတံ, သုဂတာ’’တိ။

‘‘ယထာ ကထံ ပန တွံ, ဘိက္ခု, မယာ သံခိတ္တေန ဘာသိတဿ ဝိတ္ထာရေန အတ္ထံ အာဇာနာသီ’’တိ? ‘‘ရူပံ ခေါ, ဘန္တေ, အနတ္တနိယံ; တတြ မေ ဆန္ဒော ပဟာတဗ္ဗော။ ဝေဒနာ။ သညာ။ သင်္ခါရာ။ ဝိညာဏံ အနတ္တနိယံ; တတြ မေ ဆန္ဒော ပဟာတဗ္ဗော။ ဣမဿ ခွာဟံ, ဘန္တေ, ဘဂဝတာ သံခိတ္တေန ဘာသိတဿ ဧဝံ ဝိတ္ထာရေန အတ္ထံ အာဇာနာမီ’’တိ။

‘‘သာဓု သာဓု, ဘိက္ခု! သာဓု ခော တွံ, ဘိက္ခု, မယာ သံခိတ္တေန ဘာသိတဿ ဝိတ္ထာရေန အတ္ထံ အာဇာနာသိ။ ရူပံ ခော, ဘိက္ခု , အနုတ္တနိယံ; တတ္ရ တေ ဆန္ဒော ပဟာတဗ္ဗော။ ဝေဒနာ ။ သညာ။ သင်္ခါရာ။ ဝိညာဏံ အနုတ္တနိယံ; တတ္ရ တေ ဆန္ဒော ပဟာတဗ္ဗော။ ဣမဿ ခော, ဘိက္ခု, မယာ သံခိတ္တေန ဘာသိတဿ ဧဝံ ဝိတ္ထာရေန အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော’’တိ။ပေ.။ အညတရော စ ပန သော ဘိက္ခု အရဟတံ အဟောသီတိ။ သတ္တမံ။

၈. ရဇနီယသဏ္ဌိတသုတ္တံ

၇၀. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ အထ ခော အညတရော ဘိက္ခု။ပေ.။ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခော သော ဘိက္ခု ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေစ – ‘‘သာဓု မေ, ဘန္တေ, ဘဂဝါ သံခိတ္တေန ဓမ္မံ ဒေသေတု, ယမဟံ ဘဂဝတော ဓမ္မံ သုတွာ။ပေ.။ ဝိဟရေယျ’’န္တိ။ ‘‘ယံ ခော, ဘိက္ခု, ရဇနီယသဏ္ဌိတံ; တတ္ရ တေ ဆန္ဒော ပဟာတဗ္ဗော’’တိ။ ‘‘အညာတံ, ဘဂဝါ; အညာတံ, သုဂတာ’’တိ။

‘‘ယထာ ကထံ ပန တွံ, ဘိက္ခု, မယာ သံခိတ္တေန ဘာသိတဿ ဝိတ္ထာရေန အတ္ထံ အာဇာနာသီ’’တိ? ‘‘ရူပံ ခော, ဘန္တေ, ရဇနီယသဏ္ဌိတံ; တတ္ရ မေ ဆန္ဒော ပဟာတဗ္ဗော။ ဝေဒနာ။ သညာ။ သင်္ခါရာ။ ဝိညာဏံ ရဇနီယသဏ္ဌိတံ; တတ္ရ မေ ဆန္ဒော ပဟာတဗ္ဗော။ ဣမဿ ခွာဟံ, ဘန္တေ, ဘဂဝတာ သံခိတ္တေန ဘာသိတဿ ဧဝံ ဝိတ္ထာရေန အတ္ထံ အာဇာနာမီ’’တိ။

‘‘သာဓု သာဓု ဘိက္ခု! သာဓု ခော တွံ, ဘိက္ခု, မယာ သံခိတ္တေန ဘာသိတဿ ဝိတ္ထာရေန အတ္ထံ အာဇာနာသိ။ ရူပံ ခော, ဘိက္ခု, ရဇနီယသဏ္ဌိတံ; တတ္ရ တေ ဆန္ဒော ပဟာတဗ္ဗော။ ဝေဒနာ။ သညာ။ သင်္ခါရာ။ ဝိညာဏံ ရဇနီယသဏ္ဌိတံ; တတ္ရ တေ ဆန္ဒော ပဟာတဗ္ဗော။ ဣမဿ ခော, ဘိက္ခု, မယာ သံခိတ္တေန ဘာသိတဿ ဧဝံ ဝိတ္ထာရေန အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော’’တိ။ပေ.။ အညတရော စ ပန သော ဘိက္ခု အရဟတံ အဟောသီတိ။ အဋ္ဌမံ။

၉. ရာဓသုတ္တံ

၇၁. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ အထ ခော အာယသ္မာ ရာဓော ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ ; ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေစ – ‘‘ကထံ နု ခော, ဘန္တေ, ဇာနတော, ကထံ ပဿတော ဣမသ္မိဉ္စ သဝိညာဏကေ ကာယေ ဗဟိဒ္ဓာ စ သဗ္ဗနိမိတ္တေသု အဟင်္ကာရမမင်္ကာရမာနာနုသယာ န ဟောန္တီ’’တိ? ‘‘ယံ ကိဉ္စိ, ရာဓ, ရူပံ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဗဟိဒ္ဓာ ဝါ ဩဠာရိကံ ဝါ သုခုမံ ဝါ ဟီနံ ဝါ ပဏီတံ ဝါ ယံ ဒူရေ သန္တိကေ ဝါ, သဗ္ဗံ ရူပံ – ‘နေတံ မမ, နေသောဟမသ္မိ, န မေသော အတ္တာ’တိ ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္မပ္ပညာယ ပဿတိ။ ယာ ကာစိ ဝေဒနာ။ ယာ ကာစိ သညာ။ ယေ ကေစိ သင်္ခါရာ။ ယံ ကိဉ္စိ ဝိညာဏံ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ။ပေ.။ ယံ ဒူရေ သန္တိကေ ဝါ, သဗ္ဗံ ဝိညာဏံ – ‘နေတံ မမ, နေသောဟမသ္မိ, န မေသော အတ္တာ’တိ ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္မပ္ပညာယ ပဿတိ။ ဧဝံ ခော, ရာဓ, ဇာနတော ဧဝံ ပဿတော ဣမသ္မိဉ္စ သဝိညာဏကေ ကာယေ ဗဟိဒ္ဓာ စ သဗ္ဗနိမိတ္တေသု အဟင်္ကာရမမင်္ကာရမာနာနုသယာ န ဟောန္တီ’’တိ။ပေ.။ အညတရော စ ပနာယသ္မာ ရာဓော အရဟတံ အဟောသီတိ။ နဝမံ။

၁၀. သုရာဓသုတ္တံ

၇၂. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ အထ ခော အာယသ္မာ သုရာဓော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေစ – ‘‘ကထံ နု ခော, ဘန္တေ, ဇာနတော ကထံ ပဿတော ဣမသ္မိဉ္စ သဝိညာဏကေ ကာယေ ဗဟိဒ္ဓာ စ သဗ္ဗနိမိတ္တေသု အဟင်္ကာရမမင်္ကာရမာနာပဂတံ မာနသံ ဟောတိ, ဝိဓာ သမတိက္ကန္တံ သန္တံ သုဝိမုတ္တ’’န္တိ? ‘‘ယံ ကိဉ္စိ, သုရာဓ, ရူပံ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ။ပေ.။ ယံ ဒူရေ သန္တိကေ ဝါ, သဗ္ဗံ ရူပံ – ‘နေတံ မမ, နေသောဟမသ္မိ, န မေသော အတ္တာ’တိ ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္မပ္ပညာယ ဒိသွာ အနုပါဒါဝိမုတ္တော ဟောတိ။ ယာ ကာစိ ဝေဒနာ။ ယာ ကာစိ သညာ။ ယေ ကေစိ သင်္ခါရာ။ ယံ ကိဉ္စိ ဝိညာဏံ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဗဟိဒ္ဓာ ဝါ ဩဠာရိကံ ဝါ သုခုမံ ဝါ ဟီနံ ဝါ ပဏီတံ ဝါ ယံ ဒူရေ သန္တိကေ ဝါ, သဗ္ဗံ ဝိညာဏံ – ‘နေတံ မမ, နေသောဟမသ္မိ, န မေသော အတ္တာ’တိ ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္မပ္ပညာယ ဒိသွာ အနုပါဒါဝိမုတ္တော ဟောတိ။ ဧဝံ ခော, သုရာဓ, ဇာနတော ဧဝံ ပဿတော ဣမသ္မိဉ္စ သဝိညာဏကေ ကာ

ယေ, ဗဟိဒ္ဓါ စ သဗ္ဗနိမိတ္တေသု အဟင်္ကာရမမင်္ကာရမာနာပဂတံ မာနသံ ဟောတိ ဝိဓာ သမတိက္ကန္တံ သန္တံ သုဝိမုတ္တ''န္တိ။ပေ.။ အညတရော စ ပနာယသ္မာ သုရာဓော အရဟတံ အဟောသီတိ။ ဒသမံ။

အရဟန္တဝဂ္ဂေါ သတ္တမော။

တဿုဒ္ဒာနံ –

ဥပာဒိယမညမာနာ၊ အထာဘိနန္ဒမာနော စ။
အနိစ္စံ ဒုက္ခံ အနတ္တာ စ၊ အနတ္တနိယံ ရဇနီယသဏ္ဌိတံ။
ရာဓသုရာဓေန တေ ဒသာတိ။

၈. ခဇ္ဇနီယဝဂ္ဂေါ

၁. အဿာဒသုတ္တံ

၇၃. သာဝတ္ထိနိဒါနံ ။ ''အဿုတဝါ, ဘိက္ခဝေ, ပုထုဇ္ဇနော ရူပဿ အဿာဒဉ္စ အာဒီနဝဉ္စ နိဿရဏဉ္စ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။ ဝေဒနာယ။ သညာယ။ သင်္ခါရာနံ။ ဝိညာဏဿ အဿာဒဉ္စ အာဒီနဝဉ္စ နိဿရဏဉ္စ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။ သုတဝါ စ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, အရိယသာဝကော ရူပဿ အဿာဒဉ္စ အာဒီနဝဉ္စ နိဿရဏဉ္စ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ဝေဒနာ ။ သညာယ။ သင်္ခါရာနံ။ ဝိညာဏဿ အဿာဒဉ္စ အာဒီနဝဉ္စ နိဿရဏဉ္စ ယထာဘူတံ ပဇာနာတီ''တိ။ ပဌမံ။

၂. သမုဒယသုတ္တံ

၇၄. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ''အဿုတဝါ, ဘိက္ခဝေ, ပုထုဇ္ဇနော ရူပဿ သမုဒယဉ္စ အတ္ထင်္ဂမဉ္စ အဿာဒဉ္စ အာဒီနဝဉ္စ နိဿရဏဉ္စ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။ ဝေဒနာယ။ သညာယ။ သင်္ခါရာနံ။ ဝိညာဏဿ သမုဒယဉ္စ အတ္ထင်္ဂမဉ္စ အဿာဒဉ္စ အာဒီနဝဉ္စ နိဿရဏဉ္စ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။ သုတဝါ စ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, အရိယသာဝကော ရူပဿ သမုဒယဉ္စ အတ္ထင်္ဂမဉ္စ အဿာဒဉ္စ အာဒီနဝဉ္စ နိဿရဏဉ္စ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ဝေဒနာယ။ သညာယ။ သင်္ခါရာနံ။ ဝိညာဏဿ သမုဒယဉ္စ အတ္ထင်္ဂမဉ္စ အဿာဒဉ္စ အာဒီနဝဉ္စ နိဿရဏဉ္စ ယထာဘူတံ ပဇာနာတီ''တိ။ ဒုတိယံ။

၃. ဒုတိယသမုဒယသုတ္တံ

၇၅. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ''သုတဝါ, ဘိက္ခဝေ, အရိယသာဝကော ရူပဿ သမုဒယဉ္စ အတ္ထင်္ဂမဉ္စ အဿာဒဉ္စ အာဒီနဝဉ္စ နိဿရဏဉ္စ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ဝေဒနာယ။ သညာယ။ သင်္ခါရာနံ။ ဝိညာဏဿ သမုဒယဉ္စ အတ္ထင်္ဂမဉ္စ အဿာဒဉ္စ အာဒီနဝဉ္စ နိဿရဏဉ္စ ယထာဘူတံ ပဇာနာတီ''တိ။ တတိယံ။

၄. အရဟန္တသုတ္တံ

၇၆. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ''ရူပံ, ဘိက္ခဝေ, အနိစ္စံ။ ယဒနိစ္စံ တံ ဒုက္ခံ; ယံ ဒုက္ခံ တဒနတ္တာ; ယဒနတ္တာ တံ 'နေတံ မမ , နေသောဟမသ္မိ, န မေသော အတ္တာ'တိ ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္မပ္ပညာယ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဝေဒနာ။ သညာ။ သင်္ခါရာ။ ဝိညာဏံ အနိစ္စံ။ ယဒနိစ္စံ တံ ဒုက္ခံ; ယံ ဒုက္ခံ တဒနတ္တာ; ယဒနတ္တာ တံ 'နေတံ မမ, နေသောဟမသ္မိ, န မေသော အတ္တာ'တိ ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္မပ္ပညာယ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ''။

''ဧဝံ ပဿံ, ဘိက္ခဝေ, သုတဝါ အရိယသာဝကော ရူပသ္မိမ္ပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ, ဝေဒနာယပိ။ သညာယပိ။ သင်္ခါရေသုပိ။ ဝိညာဏသ္မိမ္ပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ နိဗ္ဗိန္ဒံ ဝိရဇ္ဇတိ; ဝိရာဂါ ဝိမုစ္စတိ။ ဝိမုတ္တသ္မိံ ဝိမုတ္တမိတိ ဉာဏံ ဟောတိ။ 'ခီဏာ ဇာတိ, ဝု

သိတံ ဗ္ရဟ္မစရိယံ, ကတံ ကရဏီယံ, နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာ’တိ ပဇာနာတိ။ ယာဝတာ, ဘိက္ခဝေ, သတ္တာဝါသာ, ယာဝတာ ဘဝဂ္ဂံ, ဧတေ အဂ္ဂါ, ဧတေ သေဋ္ဌာ လောကသ္မိံ ယဒိဒံ အရဟန္တော’’တိ။

ဣဒမဝေါစ ဘဂဝါ။ ဣဒံ ဝတွာန သုဂတော အထာပရံ ဧတဒဝေါစ သတ္ထာ –

‘‘သုခိနော ဝတ အရဟန္တော၊ တဏှာ တေသံ န ဝိဇ္ဇတိ။
အသ္မိမာနော သမုစ္ဆိန္နော၊ မောဟဇာလံ ပဒါလိတံ။

‘‘အနေဇံ တေ အနုပ္ပတ္တာ၊ စိတ္တံ တေသံ အနာဝိလံ။
လောကေ အနုပလိတ္တာ တေ၊ ဗ္ရဟ္မဘူတာ အနာသဝါ။

‘‘ပဉ္စက္ခန္ဓေ ပရိညာယ၊ သတ္တ သဒ္ဓမ္မဂောစရာ။
ပသံသိယာ သပ္ပုရိသာ၊ ပုတ္တာ ဗုဒ္ဓဿ ဩရသာ။

‘‘သတ္တရတနသမ္ပန္နာ၊ တီသု သိက္ခာသု သိက္ခိတာ။
အနုဝိစရန္တိ မဟာဝီရာ၊ ပဟီနဘယဘေရဝါ။

‘‘ဒသဟင်္ဂေဟိ သမ္ပန္နာ၊ မဟာနာဂါ သမာဟိတာ။
ဧတေ ခေါ သေဋ္ဌာ လောကသ္မိံ၊ တဏှာ တေသံ န ဝိဇ္ဇတိ။

‘‘အသေခဉာဏမုပ္ပန္နံ၊ အန္တိမောယံ [အန္တိမဿ (က.)] သမုဿယော။
ယော သာရော ဗ္ရဟ္မစရိယဿ၊ တသ္မိံ အပရပစ္စယာ။

‘‘ဝိဓာသု န ဝိကမ္ပန္တိ၊ ဝိပ္ပမုတ္တာ ပုနဗ္ဘဝါ။
ဒန္တဘူမိမနုပ္ပတ္တာ၊ တေ လောကေ ဝိဇိတာဝိနော။

‘‘ဥဒ္ဓံ တိရိယံ အပါစီနံ၊ နန္ဒီ တေသံ န ဝိဇ္ဇတိ။
နဒန္တိ တေ သီဟနာဒံ၊ ဗုဒ္ဓါ လောကေ အနုတ္တရာ’’တိ။ စတုတ္ထံ။

၅. ဒုတိယအရဟန္တသုတ္တံ

၇၇. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ‘‘ရူပံ, ဘိက္ခဝေ, အနိစ္စံ။ ယဒနိစ္စံ တံ ဒုက္ခံ; ယံ ဒုက္ခံ တဒနတ္တာ; ယဒနတ္တာ တံ ‘နေတံ မမ, နေသောဟမသ္မိ, န မေသော အတ္တာ’တိ။ပေ.။ ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္မပ္ပညာယ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ’’။

‘‘ဧဝံ ပဿံ, ဘိက္ခဝေ, သုတဝါ အရိယသာဝကော ရူပသ္မိမ္ပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ, ဝေဒနာယပိ။ သညာယပိ။ သင်္ခါရေသုပိ။ ဝိညာဏသ္မိမ္ပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ နိဗ္ဗိန္ဒံ ဝိရဇ္ဇတိ; ဝိရာဂါ ဝိမုစ္စတိ။ ဝိမုတ္တသ္မိံ ဝိမုတ္တမိတိ ဉာဏံ ဟောတိ။ ‘ခီဏာ ဇာတိ, ဝုသိတံ ဗ္ရဟ္မစရိယံ, ကတံ ကရဏီယံ, နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာ’တိ ပဇာနာတိ။ ယာဝတာ, ဘိက္ခဝေ, သတ္တာဝါသာ, ယာဝတာ ဘဝဂ္ဂံ, ဧတေ အဂ္ဂါ, ဧတေ သေဋ္ဌာ လောကသ္မိံ ယဒိဒံ အရဟန္တော’’တိ။ ပဉ္စမံ။

၆. သီဟသုတ္တံ

၇၈. သာဝတ္ထိနိဒါနံ ။ ‘‘သီဟော, ဘိက္ခဝေ, မိဂရာဇာ သာယနှသမယံ အာသယာ နိက္ခမတိ; အာသယာ နိက္ခမိတွာ ဝိဇမ္ဘတိ; ဝိဇမ္ဘိတွာ သမန္တာ စတုဒ္ဒိသာ အနုဝိလောကေတိ; သမန္တာ စတုဒ္ဒိသာ အနုဝိလောကေတွာ တိက္ခတ္တုံ သီဟနာဒံ နဒတိ; တိက္ခတ္တုံ သီဟနာဒံ နဒိတွာ ဂေါစရာယ ပက္ကမတိ။ ယေ ဟိ ကေစိ, ဘိက္ခဝေ, တိရစ္ဆာနဂတာ ပါဏာ သီဟဿ မိဂရညော နဒတော သဒ္ဒံ သုဏန္တိ; ယေဘုယျေန ဘယံ သံဝေဂံ သန္တာသံ အာပဇ္ဇန္တိ; ဗိလံ ဗိလာသယာ ပဝိသန္တိ; ဒကံ ဒကာသယာ ပဝိသန္တိ; ဝနံ ဝနာသယာ ပဝိသန္တိ; အာကာသံ ပက္ခိနော ဘဇန္တိ။ ယေပိ တေ,

ဘိက္ခဝေ, ရညော နာက ကမနိဂမရာဇဓာနီသု, ဒဠှေပဟာ ဝရတ္တေဟိ ဗဒ္ဓာ, တေပိ တာနိ ဗန္ဓနာနိ သဉ္ဆိန္ဒိတွာ သမ္ပ အလေတွာ ဘီတာ မုတ္တကရိသံ စဇမာနာ [မောစန္တာ (ပီ. က.)] , ယေန တ တေန တ ပလာယန္တိ။ ဧဝံ မဟိဒ္ဓိကော ခေါ, ဘိက္ခဝေ, သီဟော မိဂရာဇာ တိရစ္ဆာနဂတာနံ ပာဏာနံ, ဧဝံ မဟေသက္ခော, ဧဝံ မဟာနုဘာဝေါ''။

''ဧဝမေဝ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, ယဒါ တထာဂတော လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော သုဂတော လောကဝိဒူ အနုတ္တရော ပုရိသဒမ္မသာရထိ သတ္ထာ ဒေဝမနုဿာနံ ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ။ သော ဓမ္မံ ဒေသေတိ – 'ဣတိ ရူပံ, ဣတိ ရူပဿ သမုဒယော, ဣတိ ရူပဿ အတ္ထင်္ဂမော; ဣတိ ဝေဒနာ။ ဣတိ သညာ။ ဣတိ သင်္ခါရာ။ ဣတိ ဝိညာဏံ, ဣတိ ဝိညာဏဿ သမုဒယော, ဣတိ ဝိညာဏဿ အတ္ထင်္ဂမော'တိ။ ယေပိ တေ, ဘိက္ခဝေ, ဒေဝါ ဒီဃာယုကာ ဝဏ္ဏဝန္တော သုခဗဟုလာ ဥစ္စေသု ဝိမာနေသု စိရဋ္ဌိတိကာ တေပိ တထာဂတဿ ဓမ္မဒေသနံ သုတွာ ယေဘုယျေန ဘယံ သံဝေဂံ သန္တာသံ အာပဇ္ဇန္တိ – 'အနိစ္စာဝ ကိရ, ဘော, မယံ သမာနာ နိစ္စမှာတိ အမညိမှာ။ အဒ္ဓုဝါဝ ကိရ, ဘော, မယံ သမာနာ ဓုဝမှာတိ အမညိမှာ။ အသဿတာဝ ကိရ, ဘော, မယံ သမာနာ သဿတမှာတိ အမညိမှာ။ မယမ္ပိ ကိရ, ဘော, အနိစ္စာ အဒ္ဓုဝါ အသဿတာ သက္ကာယပရိယာပန္နာ'တိ။ ဧဝံ မဟိဒ္ဓိကော ခေါ, ဘိက္ခဝေ, တထာဂတော သဒေဝကဿ လောကဿ, ဧဝံ မဟေသက္ခော, ဧဝံ မဟာနုဘာဝေါ''တိ။ ဣဒမဝေါစ ဘဂဝါ။ပေ.။ ဧတဒ ဝေါစ သတ္ထာ –

''ယဒါ ဗုဒ္ဓေါ အဘိညာယ, ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္တယိ။
သဒေဝကဿ လောကဿ, သတ္ထာ အပ္ပဋိပုဂ္ဂလော။

''သက္ကာယဉ္စ နိရောဓဉ္စ, သက္ကာယဿ စ သမ္ဘဝံ။
အရိယဉ္စဋ္ဌင်္ဂိကံ မဂ္ဂံ, ဒုက္ခူပသမဂါမိနံ။

''ယေပိ ဒီဃာယုကာ ဒေဝါ, ဝဏ္ဏဝန္တော ယသဿိနော။
ဘီတာ သန္တာသမာပါဒုံ, သီဟဿေဝိတရေ မိဂါ။

အဝီတိဝတ္တာ သက္ကာယံ, အနိစ္စာ ကိရ ဘော မယံ။
သုတွာ အရဟတော ဝါကျံ, ဝိပ္ပမုတ္တဿ တာဒိနော''တိ။ ဆဋ္ဌံ။

၇. ခဇ္ဇနီယသုတ္တံ

၇၉. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ''ယေ ဟိ ကေစိ, ဘိက္ခဝေ, သမဏာ ဝါ ဗြာဟ္မဏာ ဝါ အနေကဝိဟိတံ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ အနု ဿရမာနာ အနုဿရန္တိ သဗ္ဗေတေ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓေ အနုဿရန္တိ ဧတေသံ ဝါ အညတရံ။ ကတမေ ပဉ္စ? 'ဧဝံရူ ပေါ အဟောသိံ အတီတမဒ္ဓာန'န္တိ – ဣတိ ဝါ ဟိ, ဘိက္ခဝေ, အနုဿရမာနော ရူပံယေဝ အနုဿရတိ။ 'ဧဝံဝေဒနော အဟောသိံ အတီတမဒ္ဓာန'န္တိ – ဣတိ ဝါ ဟိ, ဘိက္ခဝေ, အနုဿရမာနော ဝေဒနံယေဝ အနုဿရတိ။ 'ဧဝံသညော အ ဟောသိံ အတီတမဒ္ဓာန'န္တိ။ 'ဧဝံသင်္ခါရော အဟောသိံ အတီတမဒ္ဓာန'န္တိ။ 'ဧဝံဝိညာဏော အဟောသိံ အတီတမဒ္ဓာ န'န္တိ – ဣတိ ဝါ ဟိ, ဘိက္ခဝေ, အနုဿရမာနော ဝိညာဏမေဝ အနုဿရတိ''။

''ကိဉ္စ, ဘိက္ခဝေ, ရူပံ ဝဒေထ? ရုပ္ပတီတိ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, တသ္မာ 'ရူပ'န္တိ ဝုစ္စတိ။ ကေန ရုပ္ပတိ? သီတေနပိ ရုပ္ပတိ, ဥဏှေနပိ ရုပ္ပတိ, ဇိဃစ္ဆာယပိ ရုပ္ပတိ, ပိပာသာယပိ ရုပ္ပတိ, ဍံသမကသဝါတာတပသရီသပသမ္ဖဿေန ပိ [။ သိရိံသပသမ္ဖဿေနပိ (သီ. ပီ.)] ရုပ္ပတိ။ ရုပ္ပတီတိ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, တသ္မာ 'ရူပ'န္တိ ဝုစ္စတိ။

''ကိဉ္စ, ဘိက္ခဝေ, ဝေဒနံ ဝဒေထ? ဝေဒယတီတိ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, တသ္မာ 'ဝေဒနာ'တိ ဝုစ္စတိ။ ကိဉ္စ ဝေဒယတိ? သုခမ္ပိ ဝေဒယတိ, ဒုက္ခမ္ပိ ဝေဒယတိ, အဒုက္ခမသုခမ္ပိ ဝေဒယတိ။ ဝေဒယတီတိ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, တသ္မာ 'ဝေဒနာ'တိ ဝု စ္စတိ။

“ကတမဥ္စ, ဘိက္ခဝေ, သညာ ဝဒေထ? သဉ္ဇာနာတီတိ ခော, ဘိက္ခဝေ, တသ္မာ ‘သညာ’တိ ဝုစ္စတိ။ ကိဉ္စ သဉ္ဇာနာတိ? နီလမ္ပိ သဉ္ဇာနာတိ, ပီတကမ္ပိ သဉ္ဇာနာတိ, လောဟိတကမ္ပိ သဉ္ဇာနာတိ, ဩဒါတမ္ပိ သဉ္ဇာနာတိ။ သဉ္ဇာနာတီတိ ခော, ဘိက္ခဝေ, တသ္မာ ‘သညာ’တိ ဝုစ္စတိ။

“ကိဉ္စ, ဘိက္ခဝေ, သင်္ခါရေ ဝဒေထ? သင်္ခတမဘိသင်္ခရောန္တီတိ ခော, ဘိက္ခဝေ, တသ္မာ ‘သင်္ခါရာ’တိ ဝုစ္စတိ။ ကိဉ္စ သင်္ခတမဘိသင်္ခရောန္တိ? ရူပံ ရူပတ္တာယ [ရူပတ္တာယ (က.)] သင်္ခတမဘိသင်္ခရောန္တိ, ဝေဒနံ ဝေဒနတ္တာယ သင်္ခတမဘိသင်္ခရောန္တိ, သညံ သညတ္တာယ သင်္ခတမဘိသင်္ခရောန္တိ, သင်္ခါရေ သင်္ခါရတ္တာယ သင်္ခတမဘိသင်္ခရောန္တိ, ဝိညာဏံ ဝိညာဏတ္တာယ သင်္ခတမဘိသင်္ခရောန္တိ။ သင်္ခတမဘိသင်္ခရောန္တီတိ ခော, ဘိက္ခဝေ, တသ္မာ ‘သင်္ခါရာ’တိ ဝုစ္စတိ။

“ကိဉ္စ, ဘိက္ခဝေ, ဝိညာဏံ ဝဒေထ? ဝိဇာနာတီတိ ခော, ဘိက္ခဝေ, တသ္မာ ‘ဝိညာဏ’န္တိ ဝုစ္စတိ။ ကိဉ္စ ဝိဇာနာတိ? အမ္ဗိလမ္ပိ ဝိဇာနာတိ, တိတ္တကမ္ပိ ဝိဇာနာတိ, ကဋုကမ္ပိ ဝိဇာနာတိ, မဓုရမ္ပိ ဝိဇာနာတိ, ခာရိကမ္ပိ ဝိဇာနာတိ, အခါရိကမ္ပိ ဝိဇာနာတိ, လောဏိကမ္ပိ ဝိဇာနာတိ, အလောဏိကမ္ပိ ဝိဇာနာတိ။ ဝိဇာနာတီတိ ခော, ဘိက္ခဝေ, တသ္မာ ‘ဝိညာဏ’န္တိ ဝုစ္စတိ။

“တတြ, ဘိက္ခဝေ, သုတဝါ အရိယသာဝကော ဣတိ ပဋိသဉ္စိက္ခတိ – ‘အဟံ ခော ဧတရဟိ ရူပေန ခဇ္ဇာမိ။ အတီတမ္ပာဟံ အဒ္ဓာနံ ဧဝမေဝ ရူပေန ခဇ္ဇိံ, သေယျထာပိ ဧတရဟိ ပစ္စုပ္ပန္နေန ရူပေန ခဇ္ဇာမိ။ အဟဉ္စေဝ ခော ပန အနာဂတံ ရူပံ အဘိနန္ဒေယျံ, အနာဂတမ္ပာဟံ အဒ္ဓာနံ ဧဝမေဝ ရူပေန ခဇ္ဇေယျံ, သေယျထာပိ ဧတရဟိ ပစ္စုပ္ပန္နေန ရူပေန ခဇ္ဇာမီ’တိ။ သော ဣတိ ပဋိသင်္ခာယ အတီတသ္မိံ ရူပသ္မိံ အနပေက္ခော ဟောတိ ; အနာဂတံ ရူပံ နာဘိနန္ဒတိ; ပစ္စုပ္ပန္နဿ ရူပဿ နိဗ္ဗိဒါယ ဝိရာဂါယ နိရောဓာယ ပဋိပန္နော ဟောတိ။

“‘အဟံ ခော ဧတရဟိ ဝေဒနာယ ခဇ္ဇာမိ။ အတီတမ္ပာဟံ အဒ္ဓာနံ ဧဝမေဝ ဝေဒနာယ ခဇ္ဇိံ, သေယျထာပိ ဧတရဟိ ပစ္စုပ္ပန္နာယ ဝေဒနာယ ခဇ္ဇာမိ။ အဟဉ္စေဝ ခော ပန အနာဂတံ ဝေဒနံ အဘိနန္ဒေယျံ; အနာဂတမ္ပာဟံ အဒ္ဓာနံ ဧဝမေဝ ဝေဒနာယ ခဇ္ဇေယျံ, သေယျထာပိ ဧတရဟိ ပစ္စုပ္ပန္နာယ ဝေဒနာယ ခဇ္ဇာမီ’တိ။ သော ဣတိ ပဋိသင်္ခာယ အတီတာယ ဝေဒနာယ အနပေက္ခော ဟောတိ; အနာဂတံ ဝေဒနံ နာဘိနန္ဒတိ; ပစ္စုပ္ပန္နာယ ဝေဒနာယ နိဗ္ဗိဒါယ ဝိရာဂါယ နိရောဓာယ ပဋိပန္နော ဟောတိ။

“‘အဟံ ခော ဧတရဟိ သညာယ ခဇ္ဇာမိ။ပေ.။ အဟံ ခော ဧတရဟိ သင်္ခါရေဟိ ခဇ္ဇာမိ။ အတီတမ္ပာဟံ အဒ္ဓာနံ ဧဝမေဝ သင်္ခါရေဟိ ခဇ္ဇိံ, သေယျထာပိ ဧတရဟိ ပစ္စုပ္ပန္နေဟိ သင်္ခါရေဟိ ခဇ္ဇာမီတိ။ အဟဉ္စေဝ ခော ပန အနာဂတေ သင်္ခါရေ အဘိနန္ဒေယျံ ; အနာဂတမ္ပာဟံ အဒ္ဓာနံ ဧဝမေဝ သင်္ခါရေဟိ ခဇ္ဇေယျံ, သေယျထာပိ ဧတရဟိ ပစ္စုပ္ပန္နေဟိ သင်္ခါရေဟိ ခဇ္ဇာမီ’တိ။ သော ဣတိ ပဋိသင်္ခာယ အတီတေသု သင်္ခါရေသု အနပေက္ခော ဟောတိ; အနာဂတေ သင်္ခါရေ နာဘိနန္ဒတိ; ပစ္စုပ္ပန္နာနံ သင်္ခါရာနံ နိဗ္ဗိဒါယ ဝိရာဂါယ နိရောဓာယ ပဋိပန္နော ဟောတိ။

“‘အဟံ ခော ဧတရဟိ ဝိညာဏေန ခဇ္ဇာမိ။ အတီတမ္ပိ အဒ္ဓာနံ ဧဝမေဝ ဝိညာဏေန ခဇ္ဇိံ, သေယျထာပိ ဧတရဟိ ပစ္စုပ္ပန္နေန ဝိညာဏေန ခဇ္ဇာမိ။ အဟဉ္စေဝ ခော ပန အနာဂတံ ဝိညာဏံ အဘိနန္ဒေယျံ; အနာဂတမ္ပာဟံ အဒ္ဓာနံ ဧဝမေဝ ဝိညာဏေန ခဇ္ဇေယျံ, သေယျထာပိ ဧတရဟိ ပစ္စုပ္ပန္နေန ဝိညာဏေန ခဇ္ဇာမီ’တိ။ သော ဣတိ ပဋိသင်္ခာယ အတီတသ္မိံ ဝိညာဏသ္မိံ အနပေက္ခော ဟောတိ; အနာဂတံ ဝိညာဏံ နာဘိနန္ဒတိ; ပစ္စုပ္ပန္နဿ ဝိညာဏဿ နိဗ္ဗိဒါယ ဝိရာဂါယ နိရောဓာယ ပဋိပန္နော ဟောတိ။

“တံ ကိံ မညထ, ဘိက္ခဝေ, ရူပံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါ”တိ? “အနိစ္စံ, ဘန္တေ”။ “ယံ ပနာနိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝါ တံ သုခံ ဝါ”တိ? “ဒုက္ခံ, ဘန္တေ”။ “ယံ ပနာနိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ, ကလ္လံ နု တံ သမနုပဿိတုံ – ‘ဧတံ မမ, ဧသောဟမသ္မိ, ဧသော မေ အတ္တာ’”တိ? “နော ဟေတံ, ဘန္တေ”။ “ဝေဒနာ ။ သညာ။ သင်္ခါရာ။ ဝိညာဏံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါ”တိ? “အနိစ္စံ, ဘန္တေ”။ “ယံ ပနာနိစ္စံ, ဒုက္ခံ ဝါ တံ သုခံ ဝါ”တိ? “ဒုက္ခံ, ဘန္တေ”။ “ယံ ပနာနိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ, ကလ္လံ နု တံ သမနုပဿိတုံ – ‘ဧတံ မမ, ဧသောဟမသ္မိ, ဧသော မေ အတ္တာ’”တိ? “နော ဟေတံ, ဘန္တေ”။ “တသ္မာတိဟ, ဘိက္ခဝေ, ယံ ကိဉ္စိ ရူပံ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ဩဠာရိကံ ဝါ

သုခုမံ တ ဟီနံ တ ပဏီတံ တ ယံ ဒူရေ သန္တိကေ တ, သဗ္ဗံ ရူပံ – ‘နေတံ မမ, နေသောဟမသ္မိ, န မေသော အတ္တာ’တိ ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္မပ္ပညာယ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ယာ ကာစိ ဝေဒနာ။ ယာ ကာစိ သညာ။ ယေ ကေစိ သင်္ခါရာ။ ယံ ကိဉ္စိ ဝိညာဏံ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ။ပေ.။ ယံ ဒူရေ သန္တိကေ တ, သဗ္ဗံ ဝိညာဏံ – ‘နေတံ မမ, နေသောဟမသ္မိ, န မေသော အတ္တာ’တိ ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္မပ္ပညာယ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ’’။

‘‘အယံ ဝုစ္စတိ, ဘိက္ခဝေ, အရိယသာဝကော အပစိနာတိ, နော အာစိနာတိ; ပဇဟတိ [နော (သီ.)], န ဥပာဒိယတိ; ဝိသိနေတိ [နော (သီ.)], န ဥဿိနေတိ; ဝိဓူပေတိ [နော (သီ.)], န သန္ဓူပေတိ။ ကိဉ္စ အပစိနာတိ, နော အာစိနာတိ? ရူပံ အပစိနာတိ, နော အာစိနာတိ; ဝေဒနံ ။ သညံ။ သင်္ခါရေ။ ဝိညာဏံ အပစိနာတိ, နော အာစိနာတိ။ ကိဉ္စ ပဇဟတိ, န ဥပာဒိယတိ? ရူပံ ပဇဟတိ, န ဥပာဒိယတိ; ဝေဒနံ။ သညံ။ သင်္ခါရေ။ ဝိညာဏံ ပဇဟတိ, န ဥပာဒိယတိ။ ကိဉ္စ ဝိသိနေတိ, န ဥဿိနေတိ? ရူပံ ဝိသိနေတိ, န ဥဿိနေတိ; ဝေဒနံ။ သညံ။ သင်္ခါရေ။ ဝိညာဏံ ဝိသိနေတိ, န ဥဿိနေတိ။ ကိဉ္စ ဝိဓူပေတိ, န သန္ဓူပေတိ? ရူပံ ဝိဓူပေတိ, န သန္ဓူပေတိ; ဝေဒနံ။ သညံ။ သင်္ခါရေ။ ဝိညာဏံ ဝိဓူပေတိ, န သန္ဓူပေတိ။

‘‘ဧဝံ ပဿံ, ဘိက္ခဝေ, သုတဝါ အရိယသာဝကော ရူပသ္မိမ္ပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ, ဝေဒနာယပိ။ သညာယပိ။ သင်္ခါရေသုပိ။ ဝိညာဏသ္မိမ္ပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ နိဗ္ဗိန္ဒံ ဝိရဇ္ဇတိ; ဝိရာဂါ ဝိမုစ္စတိ။ ဝိမုတ္တသ္မိံ ဝိမုတ္တမိတိ ဉာဏံ ဟောတိ။ ‘ခီဏာ ဇာတိ, ဝုသိတံ ဗြဟ္မစရိယံ, ကတံ ကရဏီယံ, နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာ’တိ ပဇာနာတိ။

‘‘အယံ ဝုစ္စတိ, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခု နေဝာစိနာတိ န အပစိနာတိ, အပစိနိတွာ ဌိတော နေဝ ပဇဟတိ န ဥပာဒိယတိ, ပဇဟိတွာ ဌိတော နေဝ ဝိသိနေတိ န ဥဿိနေတိ, ဝိသိနေတွာ ဌိတော နေဝ ဝိဓူပေတိ န သန္ဓူပေတိ။ ဝိဓူပေတွာ ဌိတော ကိဉ္စ နေဝာစိနာတိ န အပစိနာတိ? အပစိနိတွာ ဌိတော ရူပံ နေဝာစိနာတိ န အပစိနာတိ; အပစိနိတွာ ဌိတော ဝေဒနံ။ သညံ။ သင်္ခါရေ။ ဝိညာဏံ နေဝာစိနာတိ န အပစိနာတိ။ အပစိနိတွာ ဌိတော ကိဉ္စ နေဝ ပဇဟတိ န ဥပာဒိယတိ? ပဇဟိတွာ ဌိတော ရူပံ နေဝ ပဇဟတိ န ဥပာဒိယတိ; ပဇဟိတွာ ဌိတော ဝေဒနံ။ သညံ။ သင်္ခါရေ။ ဝိညာဏံ နေဝ ပဇဟတိ န ဥပာဒိယတိ။ ပဇဟိတွာ ဌိတော ကိဉ္စ နေဝ ဝိသိနေတိ န ဥဿိနေတိ? ဝိသိနေတွာ ဌိတော ရူပံ နေဝ ဝိသိနေတိ န ဥဿိနေတိ; ဝိသိနေတွာ ဌိတော ဝေဒနံ။ သညံ။ သင်္ခါရေ။ ဝိညာဏံ နေဝ ဝိသိနေတိ န ဥဿိနေတိ။ ဝိသိနေတွာ ဌိတော ကိဉ္စ နေဝ ဝိဓူပေတိ န သန္ဓူပေတိ? ဝိဓူပေတွာ ဌိတော ရူပံ နေဝ ဝိဓူပေတိ န သန္ဓူပေတိ; ဝိဓူပေတွာ ဌိတော ဝေဒနံ။ သညံ။ သင်္ခါရေ။ ဝိညာဏံ နေဝ ဝိဓူပေတိ န သန္ဓူပေတိ။ ဝိဓူပေတွာ ဌိတော ဧဝံဝိမုတ္တစိတ္တံ ခော, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခုံ သဣန္ဒာ ဒေဝာ သဗြဟ္မကာ သပဇာပတိကာ အာရကာဝ နမဿန္တိ –

‘‘နမော တေ ပုရိသာဇည၊ နမော တေ ပုရိသုတ္တမ။
ယဿ တေ နာဘိဇာနာမ၊ ယမ္ပိ နိဿာယ ဈာယသီ’’တိ။ သတ္တမံ။

၈. ပိဏ္ဍောလျသုတ္တံ

၈၀. ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သက္ကေသု ဝိဟရတိ ကပိလဝတ္ထုသ္မိံ နိဂြောဓာရာမေ။ အထ ခော ဘဂဝါ ကိသ္မိဉ္စိဒေဝ ပကရဏေ ဘိက္ခုသင်္ဃံ ပဏာမေတွာ ပုဗ္ဗဏှသမယံ နိဝါသေတွာ ပတ္တစီဝရမာဒါယ ကပိလဝတ္ထုံ ပိဏ္ဍာယ ပာဝိသိ။ ကပိလဝတ္ထုသ္မိံ ပိဏ္ဍာယ စရိတွာ ပစ္ဆာဘတ္တံ ပိဏ္ဍပာတပဋိက္ကန္တော ယေန မဟာဝနံ တေနုပသင်္ကမိ ဒိဝါဝိဟာရာယ ။ မဟာဝနံ အဇ္ဈောဂါဟေတွာ ဗေလုဝလဋ္ဌိကာယ မူလေ ဒိဝါဝိဟာရံ နိသီဒိ။

အထ ခော ဘဂဝတော ရဟောဂတဿ ပဋိသလ္လီနဿ ဧဝံ စေတသော ပရိဝိတက္ကော ဥဒပါဒိ – ‘‘မယာ ခော ဘိက္ခုသင်္ဃော ပဗာဠ္ဟော။ သန္တေတ္ထ ဘိက္ခူ နဝါ အစိရပဗ္ဗဇိတာ အဓုနာဂတာ ဣမံ ဓမ္မဝိနယံ။ တေသံ မမံ အပဿန္တာနံ သိယာ အညထတ္တံ သိယာ ဝိပရိဏာမော။ သေယျထာပိ နာမ ဝစ္ဆဿ တရုဏဿ မာတရံ အပဿန္တဿ သိယာ အညထတ္တံ သိယာ ဝိပရိဏာမော, ဧဝမေဝ သန္တေတ္ထ ဘိက္ခူ နဝါ အစိရပဗ္ဗဇိတာ အဓုနာဂတာ ဣမံ ဓမ္မဝိနယံ တေသံ မမံ အပဿန္တာနံ သိယာ အညထတ္တံ သိယာ ဝိပရိဏာမော။ သေယျထာပိ နာမ ဗီဇာနံ တရုဏာနံ ဥဒကံ အလဘန္တာနံ သိယာ အညထတ္တံ သိယာ ဝိပရိဏာမော, ဧဝမေဝ သန္တေတ္ထ။ပေ.။ တေသံ မမံ အလဘန္တာနံ ဒဿနာယ သိယာ အညထတ္တံ သိယာ ဝိပရိဏာမော။ ယံနူနာဟံ ယထေဝ မယာ ပုဗ္ဗေ ဘိက္ခုသင်္ဃော အနုဂ္ဂဟိတော, ဧဝမေဝ တေရဟိ အနုဂ္ဂဏှေယျံ ဘိက္ခုသင်္ဃ’’န္တိ။

အထ ခေါ ဗြဟ္မာ သဟမ္ပတိ ဘဂဝတော စေတသာ စေတောပရိဝိတက္ကမညာယ – သေယျထာပိ နာမ ဗလဝါ ပုရိသော သမိဉ္ဇိတံ [သမ္မိဉ္ဇိတံ (သီ. သျာ. ကံ. ပီ.)] ဝါ ဗာဟံ ပသာရေယျ ပသာရိတံ ဝါ ဗာဟံ သမိဉ္ဇေယျ ဧဝမေဝ – ဗြဟ္မလောကေ အန္တရဟိတော ဘဂဝတော ပုရတော ပါတုရဟောသိ။ အထ ခေါ ဗြဟ္မာ သဟမ္ပတိ ဧကံသံ ဥတ္တရာသင်္ဂံ ကရိတွာ ယေန ဘဂဝါ တေနဉ္ဇလိံ ပဏာမေတွာ ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ – ''ဧဝမေတံ, ဘဂဝါ; ဧဝမေတံ, သုဂတ ! ဘဂဝတော, ဘန္တေ, ဘိက္ခုသင်္ဃော ပဗာဠှော။ သန္တေတ္ထ ဘိက္ခူ နဝါ အစိရပဗ္ဗဇိတာ အဓုနာဂတာ ဣမံ ဓမ္မဝိနယံ။ တေသံ ဘဂဝန္တံ အပဿန္တာနံ သိယာ အညထတ္တံ သိယာ ဝိပရိဏာမော။ သေယျထာပိ နာမ ဝစ္ဆဿ တရုဏဿ မာတရံ အပဿန္တဿ သိယာ အညထတ္တံ သိယာ ဝိပရိဏာမော, ဧဝမေဝ သန္တေတ္ထ ဘိက္ခူ နဝါ အစိရပဗ္ဗဇိတာ အဓုနာဂတာ ဣမံ ဓမ္မဝိနယံ တေသံ ဘဂဝန္တံ အပဿန္တာနံ သိယာ အညထတ္တံ သိယာ ဝိပရိဏာမော။ သေယျထာပိ နာမ ဗီဇာနံ တရုဏာနံ ဥဒကံ အလဘန္တာနံ သိယာ အညထတ္တံ သိယာ ဝိပရိဏာမော, ဧဝမေဝ သန္တေတ္ထ ဘိက္ခူ နဝါ အစိရပဗ္ဗဇိတာ အဓုနာဂတာ ဣမံ ဓမ္မဝိနယံ, တေသံ ဘဂဝန္တံ အလဘန္တာနံ ဒဿနာယ သိယာ အညထတ္တံ သိယာ ဝိပရိဏာမော။ အဘိနန္ဒတု, ဘန္တေ, ဘဂဝါ ဘိက္ခုသင်္ဃံ; အဘိဝဒတု, ဘန္တေ, ဘဂဝါ ဘိက္ခုသင်္ဃံ။ ယထေဝ ဘဂဝတာ ပုဗ္ဗေ ဘိက္ခုသင်္ဃော အနုဂ္ဂဟိတော, ဧဝမေဝ ဧတရဟိ အနုဂ္ဂဏှာတု ဘိက္ခုသင်္ဃ''န္တိ။

အဓိဝါသေသိ ဘဂဝါ တုဏှီဘာဝေန။ အထ ခေါ ဗြဟ္မာ သဟမ္ပတိ ဘဂဝတော အဓိဝါသနံ ဝိဒိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ တတ္ထေဝန္တရဓာယိ။

အထ ခေါ ဘဂဝါ သာယန္ဟသမယံ ပဋိသလ္လာနာ ဝုဋ္ဌိတော ယေန နိဂြောဓာရာမော တေနုပသင်္ကမိ; ဥပသင်္ကမိတွာ ပညတ္တေ အာသနေ နိသီဒိ။ နိသဇ္ဇ ခေါ ဘဂဝါ တထာရူပံ ဣဒ္ဓာဘိသင်္ခာရံ အဘိသင်္ခါသိ [အဘိသင်္ခါရေသိ (သျာ. ကံ.), အဘိသင်္ခါယိ (ပီ.), အဘိသင်္ခရောတိ (က.)] ယထာ တေ ဘိက္ခူ (ဧကဒွီဟိကာယ သာရဇ္ဇမာနရူပါ ယေန [ယေန ဘဂဝါ (?)] တေနုပသင်္ကမေယျုံ။ တေပိ ဘိက္ခူ) [( ) သီ. သျာ. ကံ. ပောတ္ထကေသု နတ္ထိ] ဧကဒွီဟိကာယ သာရဇ္ဇမာနရူပါ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိံသု; ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိံသု။ ဧကမန္တံ နိသိန္နေ ခေါ တေ ဘိက္ခူ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ –

''အန္တမိဒံ, ဘိက္ခဝေ, ဇီဝိကာနံ ယဒိဒံ ပိဏ္ဍောလျံ။ အဘိသာပေါယံ, ဘိက္ခဝေ, လောကသ္မိံ ပိဏ္ဍောလော ဝိစရသိ ပတ္တပါဏီတိ။ တဉ္စ ခေါ ဧတံ, ဘိက္ခဝေ, ကုလပုတ္တာ ဥပေန္တိ အတ္ထဝသိကာ, အတ္ထဝသံ ပဋိစ္စ; နေဝ ရာဇာဘိနီတာ, န စောရာဘိနီတာ, န ဣဏဋ္ဋာ, န ဘယဋ္ဋာ, န အာဇီဝိကာပကတာ; အပိ စ ခေါ ဩတိဏ္ဏာမှ ဇာတိယာ ဇရာယ မရဏေန သောကေဟိ ပရိဒေဝေဟိ ဒုက္ခေဟိ ဒောမနဿေဟိ ဥပါယာသေဟိ ဒုက္ခောတိဏ္ဏာ ဒုက္ခပရေတာ အပ္ပေဝ နာမ ဣမဿ ကေဝလဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ အန္တကိရိယာ ပညာယေထာတိ။

''ဧဝံ ပဗ္ဗဇိတော စာယံ, ဘိက္ခဝေ, ကုလပုတ္တော။ သော စ ဟောတိ အဘိဇ္ဈာလု ကာမေသု တိဗ္ဗသာရာဂေါ ဗျာပန္နစိတ္တော ပဒုဋ္ဌမနသင်္ကပ္ပော မုဋ္ဌဿတိ အသမ္ပဇာနော အသမာဟိတော ဝိဗ္ဘန္တစိတ္တော ပာကတိန္ဒြိယော။ သေယျထာပိ, ဘိက္ခဝေ , ဆဝါလာတံ ဥဘတောပဒိတ္တံ မဇ္ဈေ ဂူထဂတံ, နေဝ ဂါမေ ကဋ္ဌတ္ထံ ဖရတိ, နာရညေ ကဋ္ဌတ္ထံ ဖရတိ။ တထူပမာဟံ, ဘိက္ခဝေ, ဣမံ ပုဂ္ဂလံ ဝဒါမိ ဂိဟိဘောဂါ စ ပရိဟီနော, သာမညတ္ထဉ္စ န ပရိပူရေတိ။

''တယောမေ, ဘိက္ခဝေ, အကုသလဝိတက္ကာ – ကာမဝိတက္ကော, ဗျာပါဒဝိတက္ကော, ဝိဟိံသာဝိတက္ကော။ ဣမေ စ ဘိက္ခဝေ, တယော အကုသလဝိတက္ကာ ကွဝ အပရိသေသာ နိရုဇ္ဈန္တိ? စတူသု ဝါ သတိပဋ္ဌာနေသု သုပ္ပတိဋ္ဌိတစိတ္တဿ ဝိဟရတော အနိမိတ္တံ ဝါ သမာဓိံ ဘာဝယတော။ ယာဝဉ္စိဒံ, ဘိက္ခဝေ, အလမေဝ အနိမိတ္တော သမာဓိ ဘာဝေတုံ။ အနိမိတ္တော, ဘိက္ခဝေ, သမာဓိ ဘာဝိတော ဗဟုလီကတော မဟပ္ဖလော ဟောတိ မဟာနိသံသော။

''ဒွေမာ, ဘိက္ခဝေ, ဒိဋ္ဌိယော – ဘဝဒိဋ္ဌိ စ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိ စ။ တတြ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, သုတဝါ အရိယသာဝကော ဣတိ ပဋိသဉ္စိက္ခတိ – 'အတ္ထိ နု ခေါ တံ ကိဉ္စိ လောကသ္မိံ ယမဟံ ဥပါဒိယမာနော န ဝဇ္ဇဝါ အဿ'န္တိ? သော ဧဝံ ပဇာနာတိ – 'နတ္ထိ နု ခေါ တံ ကိဉ္စိ လောကသ္မိံ ယမဟံ ဥပါဒိယမာနော န ဝဇ္ဇဝါ အဿံ။ အဟဉ္ဟိ ရူပညေဝ ဥပါဒိယမာနော ဥပါဒိယေယျံ ဝေဒနညေဝ။ သညညေဝ။ သင်္ခါရေယေဝ ဝိညာဏညေဝ ဥပါဒိယမာနော ဥပါဒိယေယျံ။ တ

သ္ဝ မေ အသ္ဝ [အယံ (က.)] ဥပဟာနုပစ္စယာ ဘဝေါ; ဘဝပစ္စယာ ဇာတိ; ဇာတိပစ္စယာ ဇရာမရဏံ သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒောမနဿုပါယာသာ သမ္ဘဝေယျုံ။ ဧဝမေတဿ ကေဝလဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ သမုဒယော အဿာ'''တိ။

''တံ ကိံ မညထ, ဘိက္ခဝေ, ရူပံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါ''တိ? ''အနိစ္စံ, ဘန္တေ''။ ''ယံ ပနာနိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝါ တံ သုခံ ဝါ''တိ? ''ဒုက္ခံ, ဘန္တေ''။ ''ယံ ပနာနိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ ကလ္လံ နု တံ သမနုပဿိတုံ – 'ဧတံ မမ, ဧသောဟမသ္မိ, ဧသော မေ အတ္တာ'''တိ? ''နော ဟေတံ, ဘန္တေ''။ ''ဝေဒနာ။ သညာ။ သင်္ခါရာ။ ဝိညာဏံ။ပေ.။ တသ္မာတိဟ, ဘိက္ခဝေ, ဧဝံ ပဿံ။ နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာတိ ပဇာနာတီ''တိ။ အဋ္ဌမံ။

၉. ဟာလိဒ္ဒိကာနိသုတ္တံ

၈၁. ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ကောသမ္ဗိယံ ဝိဟရတိ ဃောသိတာရာမေ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ ပုဗ္ဗဏှသမယံ နိဝါသေတွာ ပတ္တစီဝရမာဒါယ ကောသမ္ဗိံ ပိဏ္ဍာယ ပါဝိသိ။ ကောသမ္ဗိယံ ပိဏ္ဍာယ စရိတွာ ပစ္ဆာဘတ္တံ ပိဏ္ဍပာတပဋိက္ကန္တော သာမံ သေနာသနံ သံသာမေတွာ ပတ္တစီဝရမာဒါယ အနာမန္တေတွာ ဥပဋ္ဌာကေ အနပလောကေတွာ ဘိက္ခုသင်္ဃံ ဧကော အဒုတိယော စာရိကံ ပက္ကာမိ။

အထ ခေါ အညတရော ဘိက္ခု အစိရပက္ကန္တဿ ဘဂဝတော ယေနာယသ္မာ အာနန္ဒော တေနုပသင်္ကမိ; ဥပသင်္ကမိတွာ အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ ဧတဒဝေါစ – ''ဧသာဝုသော, အာနန္ဒ, ဘဂဝါ သာမံ သေနာသနံ သံသာမေတွာ ပတ္တစီဝရမာဒါယ အနာမန္တေတွာ ဥပဋ္ဌာကေ အနပလောကေတွာ ဘိက္ခုသင်္ဃံ ဧကော အဒုတိယော စာရိကံ ပက္ကန္တော''တိ။ ''ယသ္မိံ, အာဝုသော, သမယေ ဘဂဝါ သာမံ သေနာသနံ သံသာမေတွာ ပတ္တစီဝရမာဒါယ အနာမန္တေတွာ ဥပဋ္ဌာကေ အနပလောကေတွာ ဘိက္ခုသင်္ဃံ ဧကော အဒုတိယော စာရိကံ ပက္ကမတိ, ဧကောဝ ဘဂဝါ တသ္မိံ သမယေ ဝိဟရိတုကာမော ဟောတိ; န ဘဂဝါ တသ္မိံ သမယေ ကေနစိ အနုဗန္ဓိတဗ္ဗော ဟောတီ''တိ။

အထ ခေါ ဘဂဝါ အနုပုဗ္ဗေန စာရိကံ စရမာနော ယေန ပါလိလေယျကံ [ဟာရိလေယျကံ (သီ. ပီ.)] တဒဝသရိ။ တတြ သုဒံ ဘဂဝါ ပါလိလေယျကေ ဝိဟရတိ ဘဒ္ဒသာလမူလေ။ အထ ခေါ သမ္ဗဟုလာ ဘိက္ခူ ယေနာယသ္မာ အာနန္ဒော တေနုပသင်္ကမိံသု; ဥပသင်္ကမိတွာ အာယသ္မတာ အာနန္ဒေန သဒ္ဓိံ သမ္မောဒိံသု။ သမ္မောဒနီယံ ကထံ သာရဏီယံ ဝီတိသာရေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိံသု။ ဧကမန္တံ နိသိန္နာ ခေါ တေ ဘိက္ခူ အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ ဧတဒဝေါစုံ – ''စိရဿုတာ ခေါ နော, အာဝုသော အာနန္ဒ, ဘဂဝတော သမ္မုခါ ဓမ္မီ ကထာ; ဣစ္ဆာမ မယံ, အာဝုသော အာနန္ဒ, ဘဂဝတော သမ္မုခါ ဓမ္မိံ ကထံ သောတု''န္တိ။

အထ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော တေဟိ ဘိက္ခူဟိ သဒ္ဓိံ ယေန ပါလိလေယျကံ ဘဒ္ဒသာလမူလံ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ; ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ။ ဧကမန္တံ နိသိန္နေ ခေါ တေ ဘိက္ခူ ဘဂဝါ ဓမ္မိယာ ကထာယ သန္ဒဿေသိ သမာဒပေသိ သမုတ္တေဇေသိ သမ္ပဟံသေသိ။ တေန ခေါ ပန သမယေန အညတရဿ ဘိက္ခုနော ဧဝံ စေတသော ပရိဝိတက္ကော ဥဒပါဒိ – ''ကထံ နု ခေါ ဇာနတော ကထံ ပဿတော အနန္တရာ အာသဝါနံ ခယော ဟောတီ''တိ? အထ ခေါ ဘဂဝါ တဿ ဘိက္ခုနော စေတသာ စေတောပရိဝိတက္ကမညာယ ဘိက္ခူ အာမန္တေသိ – ''ဝိစယသော ဒေသိတော, ဘိက္ခဝေ, မယာ ဓမ္မော; ဝိစယသော ဒေသိတာ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ; ဝိစယသော ဒေသိတာ စတ္တာရော သမ္မပ္ပဓာနာ; ဝိစယသော ဒေသိတာ စတ္တာရော ဣဒ္ဓိပါဒါ; ဝိစယသော ဒေသိတာနိ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ; ဝိစယသော ဒေသိတာနိ ပဉ္စ ဗလာနိ; ဝိစယသော ဒေသိတာ သတ္တဗောဇ္ဈင်္ဂါ; ဝိစယသော ဒေသိတော အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ။ ဧဝံ ဝိစယသော ဒေသိတော, ဘိက္ခဝေ, မယာ ဓမ္မော။ ဧဝံ ဝိစယသော ဒေသိတေ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, မယာ ဓမ္မေ အထ စ ပနိဓေကစ္စဿ ဘိက္ခုနော ဧဝံ စေတသော ပရိဝိတက္ကော ဥဒပါဒိ – 'ကထံ နု ခေါ ဇာနတော ကထံ ပဿတော အနန္တရာ အာသဝါနံ ခယော ဟောတီ'''တိ?

''ကထဉ္စ, ဘိက္ခဝေ, ဇာနတော ကထံ ပဿတော အနန္တရာ အာသဝါနံ ခယော ဟောတိ? ဣဓ ဘိက္ခဝေ, အဿုတဝါ ပုထုဇ္ဇနော အရိယာနံ အဒဿာဝီ အရိယဓမ္မဿ အကောဝိဒေါ အရိယဓမ္မေ အဝိနီတော, သပ္ပုရိသာနံ အဒဿာဝီ သပ္ပုရိသဓမ္မဿ အကောဝိဒေါ သပ္ပုရိသဓမ္မေ အဝိနီတော ရူပံ အတ္တတော သမနုပဿတိ။ ယာ ခေါ ပန သာ, ဘိက္ခဝေ, သမနုပဿနာ သင်္ခါရော သော။ သော ပန သင်္ခါရော ကိံနိဒါနော ကိံသမုဒယော ကိံဇာတိကော ကိံပဘဝေါ?

အဝိဇ္ဇာသမ္ဖဿဇေန, ဘိက္ခဝေ, ဝေဒယိတေန ဖုဋ္ဌဿ အဿုတဝတော ပုထုဇ္ဇနဿ ဥပ္ပန္နာ တဏှာ; တ
တောဇော သော သင်္ခါရော။ ဣတိ ခော, ဘိက္ခဝေ, သောပိ သင်္ခါရော အနိစ္စော သင်္ခတော ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နော။ သာပိ
တဏှာ အနိစ္စာ သင်္ခတာ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာ။ သာပိ ဝေဒနာ အနိစ္စာ သင်္ခတာ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာ။ သောပိ ဖဿော အ
နိစ္စော သင်္ခတော ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နော။ သာပိ အဝိဇ္ဇာ အနိစ္စာ သင်္ခတာ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာ ။ ဧဝမ္ပိ ခော, ဘိက္ခဝေ, ဇာ
နတော ဧဝံ ပဿတော အနန္တရာ အာသဝာနံ ခယော ဟောတိ။

''န ဟေဝ ခော ရူပံ အတ္တတော သမနုပဿတိ; အပိ စ ခော ရူပဝန္တံ အတ္တာနံ သမနုပဿတိ။ ယာ ခော ပန သာ,
ဘိက္ခဝေ, သမနုပဿနာ သင်္ခါရော သော။ သော ပန သင်္ခါရော ကိံနိဒါနော ကိံသမုဒယော ကိံဇာတိကော ကိံပဘဝော?
အဝိဇ္ဇာသမ္ဖဿဇေန, ဘိက္ခဝေ, ဝေဒယိတေန ဖုဋ္ဌဿ အဿုတဝတော ပုထုဇ္ဇနဿ ဥပ္ပန္နာ တဏှာ; တ
တောဇော သော သင်္ခါရော။ ဣတိ ခော, ဘိက္ခဝေ, သောပိ သင်္ခါရော အနိစ္စော သင်္ခတော ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နော။ သာပိ
တဏှာ။ သာပိ ဝေဒနာ။ သောပိ ဖဿော။ သာပိ အဝိဇ္ဇာ အနိစ္စာ သင်္ခတာ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာ။ ဧဝမ္ပိ ခော, ဘိက္ခဝေ,
ဇာနတော ဧဝံ ပဿတော အနန္တရာ အာသဝာနံ ခယော ဟောတိ။

''န ဟေဝ ခော ရူပံ အတ္တတော သမနုပဿတိ, န ရူပဝန္တံ အတ္တာနံ သမနုပဿတိ; အပိ စ ခော အတ္တနိ ရူပံ သမ
နုပဿတိ။ ယာ ခော ပန သာ, ဘိက္ခဝေ , သမနုပဿနာ သင်္ခါရော သော။ သော ပန သင်္ခါရော ကိံနိဒါနော ကိံသမုဒ
ယော ကိံဇာတိကော ကိံပဘဝော? အဝိဇ္ဇာသမ္ဖဿဇေန, ဘိက္ခဝေ, ဝေဒယိတေန ဖုဋ္ဌဿ အဿုတဝတော ပုထုဇ္ဇန
ဿ ဥပ္ပန္နာ တဏှာ; တတောဇော သော သင်္ခါရော။ ဣတိ ခော, ဘိက္ခဝေ, သောပိ သင်္ခါရော အနိစ္စော သင်္ခ
တော ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နော။ သာပိ တဏှာ။ သာပိ ဝေဒနာ။ သောပိ ဖဿော။ သာပိ အဝိဇ္ဇာ အနိစ္စာ သင်္ခတာ ပဋိစ္စသမု
ပ္ပန္နာ။ ဧဝမ္ပိ ခော, ဘိက္ခဝေ, ဇာနတော ဧဝံ ပဿတော အနန္တရာ အာသဝာနံ ခယော ဟောတိ။

''န ဟေဝ ခော ရူပံ အတ္တတော သမနုပဿတိ, န ရူပဝန္တံ အတ္တာနံ သမနုပဿတိ, န အတ္တနိ ရူပံ သမနုပဿ
သတိ; အပိ စ ခော ရူပသ္မိံ အတ္တာနံ သမနုပဿတိ။ ယာ ခော ပန သာ, ဘိက္ခဝေ, သမနုပဿနာ သင်္ခါရော သော။
သော ပန သင်္ခါရော ကိံနိဒါနော ကိံသမုဒယော ကိံဇာတိကော ကိံပဘဝော? အဝိဇ္ဇာသမ္ဖဿဇေန, ဘိက္ခဝေ, ဝေဒယိ
တေ ဖုဋ္ဌဿ အဿုတဝတော ပုထုဇ္ဇနဿ ဥပ္ပန္နာ တဏှာ; တတောဇော သော သင်္ခါရော။ ဣတိ ခော, ဘိက္ခ
ဝေ, သောပိ သင်္ခါရော အနိစ္စော သင်္ခတော ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နော။ သာပိ တဏှာ ။ သာပိ ဝေဒနာ။ သောပိ ဖဿော။
သာပိ အဝိဇ္ဇာ အနိစ္စာ သင်္ခတာ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာ။ ဧဝမ္ပိ ခော, ဘိက္ခဝေ, ဇာနတော။ပေ။ အာသဝာနံ ခယော ဟောတိ။

''န ဟေဝ ခော ရူပံ အတ္တတော သမနုပဿတိ, န ရူပဝန္တံ အတ္တာနံ, န အတ္တနိ ရူပံ, န ရူပသ္မိံ အတ္တာနံ သမနုပ
ဿတိ; အပိ စ ခော ဝေဒနံ အတ္တတော သမနုပဿတိ, အပိ စ ခော ဝေဒနာဝန္တံ အတ္တာနံ သမနုပဿတိ, အပိ စ ခော
အတ္တနိ ဝေဒနံ သမနုပဿတိ, အပိ စ ခော ဝေဒနာယ အတ္တာနံ သမနုပဿတိ; အပိ စ ခော သညံ။ အပိ စ ခော သင်္ခါ
ရေ အတ္တတော သမနုပဿတိ, အပိ စ ခော သင်္ခါရဝန္တံ အတ္တာနံ သမနုပဿတိ, အပိ စ ခော အတ္တနိ သင်္ခါရေ သမ
နုပဿတိ, အပိ စ ခော သင်္ခါရေသု အတ္တာနံ သမနုပဿတိ; အပိ စ ခော ဝိညာဏံ အတ္တတော သမနုပဿတိ, အပိ စ
ခော ဝိညာဏဝန္တံ အတ္တာနံ, အပိ စ ခော အတ္တနိ ဝိညာဏံ, အပိ စ ခော ဝိညာဏသ္မိံ အတ္တာနံ သမနုပဿတိ။ ယာ
ခော ပန သာ, ဘိက္ခဝေ, သမနုပဿနာ သင်္ခါရော သော။ သော ပန သင်္ခါရော ကိံနိဒါနော။ပေ။ ကိံပဘဝော? အဝိဇ္ဇာ
သမ္ဖဿဇေန, ဘိက္ခဝေ, ဝေဒယိတေ ဖုဋ္ဌဿ အဿုတဝတော ပုထုဇ္ဇနဿ ဥပ္ပန္နာ တဏှာ; တတောဇော
သော သင်္ခါရော။ ဣတိ ခော, ဘိက္ခဝေ, သောပိ သင်္ခါရော အနိစ္စော သင်္ခတော ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နော။ သာပိ တဏှာ။
သာပိ ဝေဒနာ။ သောပိ ဖဿော ။ သာပိ အဝိဇ္ဇာ အနိစ္စာ သင်္ခတာ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာ။ ဧဝံ ခော, ဘိက္ခဝေ, ဇာနတော ဧဝံ
ပဿတော အနန္တရာ အာသဝာနံ ခယော ဟောတိ။

''န ဟေဝ ခော ရူပံ အတ္တတော သမနုပဿတိ, န ဝေဒနံ အတ္တတော သမနုပဿတိ, န သညံ။ န သင်္ခါရေ။ န ဝိညာ
ဏံ အတ္တတော သမနုပဿတိ; အပိ စ ခော ဧဝံဒိဋ္ဌိ ဟောတိ – 'သော အတ္တာ သော လောကော, သော ပေစ္စ ဘဝိဿ
သာမိ နိစ္စော ဓုဝော သဿတော အဝိပရိဏာမဓမ္မော'တိ။ ယာ ခော ပန သာ, ဘိက္ခဝေ, သဿတဒိဋ္ဌိ သင်္ခါရော
သော။ သော ပန သင်္ခါရော ကိံနိဒါနော။ပေ။ ဧဝမ္ပိ ခော, ဘိက္ခဝေ, ဇာနတော ဧဝံ ပဿတော အနန္တရာ အာသဝာနံ ခ
ယော ဟောတိ။

“န ဟေဝ ခော ရူပံ အတ္တတော သမနုပဿတိ, န ဝေဒနံ ။ န သညံ။ န သင်္ခါရေ။ န ဝိညာဏံ အတ္တတော သမနုပဿတိ; နာပိ ဧဝံဒိဋ္ဌိ ဟောတိ – ‘သော အတ္တာ သော လောကော, သော ပေစ္စ ဘဝိဿာမိ နိစ္စော ဓုဝေါ သဿတော အဝိပရိဏာမဓမ္မော’တိ။ အပိ စ ခော ဧဝံဒိဋ္ဌိ ဟောတိ – ‘နော စဿံ နော စ မေ သိယာ နာဘဝိဿံ န မေ ဘဝိဿတီ’တိ။ ယာ ခော ပန သာ, ဘိက္ခဝေ, ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ သင်္ခါရော သော။ သော ပန သင်္ခါရော ကိံနိဒါနော ကိံသမုဒယော ကိံဇာတိကော ကိံပဘဝေါ? အဝိဇ္ဇာသမ္ဖဿဇေန, ဘိက္ခဝေ, ဝေဒယိတေန ဖုဋ္ဌဿ အဿုတဝတော ပုထုဇ္ဇနဿ ဥပ္ပန္နာ တဏှာ; တတောဇော သော သင်္ခါရော။ ဣတိ ခော, ဘိက္ခဝေ, သောပိ သင်္ခါရော အနိစ္စော။ပေ.။ ဧဝမ္ပိ ခော, ဘိက္ခဝေ, ဇာနတော ဧဝံ ပဿတော အနန္တရာ အာသဝါနံ ခယော ဟောတိ။

“န ဟေဝ ခော ရူပံ အတ္တတော သမနုပဿတိ, န ဝေဒနံ။ န သညံ။ န သင်္ခါရေ။ န ဝိညာဏံ အတ္တတော သမနုပဿတိ။ပေ.။ န ဝိညာဏသ္မိံ အတ္တတော သမနုပဿတိ, နာပိ ဧဝံဒိဋ္ဌိ ဟောတိ – ‘သော အတ္တာ သော လောကော, သော ပေစ္စ ဘဝိဿာမိ နိစ္စော ဓုဝေါ သဿတော အဝိပရိဏာမဓမ္မော’တိ; နာပိ ဧဝံဒိဋ္ဌိ ဟောတိ – ‘နော စဿံ နော စ မေ သိယာ နာဘဝိဿံ န မေ ဘဝိဿတီ’တိ; အပိ စ ခော ကင်္ခီ ဟောတိ ဝိစိကိစ္ဆီ အနိဋ္ဌင်္ဂတော သဒ္ဓမ္မေ။ ယာ ခော ပန သာ, ဘိက္ခဝေ, ကင်္ခိတာ ဝိစိကိစ္ဆိတာ အနိဋ္ဌင်္ဂတတာ သဒ္ဓမ္မေ သင်္ခါရော သော။ သော ပန သင်္ခါရော ကိံနိဒါနော ကိံသမုဒယော ကိံဇာတိကော ကိံပဘဝေါ? အဝိဇ္ဇာသမ္ဖဿဇေန, ဘိက္ခဝေ, ဝေဒယိတေန ဖုဋ္ဌဿ အဿုတဝတော ပုထုဇ္ဇနဿ ဥပ္ပန္နာ တဏှာ; တတောဇော သော သင်္ခါရော။ ဣတိ ခော, ဘိက္ခဝေ, သောပိ သင်္ခါရော အနိစ္စော သင်္ခတော ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နော။ သာပိ တဏှာ အနိစ္စာ သင်္ခတာ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာ။ သာပိ ဝေဒနာ အနိစ္စာ သင်္ခတာ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာ။ သောပိ ဖဿော အနိစ္စော သင်္ခတော ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နော။ သာပိ အဝိဇ္ဇာ အနိစ္စာ သင်္ခတာ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာ။ ဧဝံ ခော, ဘိက္ခဝေ, ဇာနတော ဧဝံ ပဿတော အနန္တရာ အာသဝါနံ ခယော ဟောတီ”တိ။ နဝမံ။

၁၀. ပုဏ္ဏမသုတ္တံ

၈၂. ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ ပုဗ္ဗာရာမေ မိဂါရမာတုပါသာဒေ မဟတာ ဘိက္ခုသင်္ဃေန သဒ္ဓိံ။ တေန ခော ပန သမယေန ဘဂဝါ တဒဟုပေါသထေ ပန္နရသေ ပုဏ္ဏာယ ပုဏ္ဏမာယ ရတ္တိယာ ဘိက္ခုသင်္ဃပရိဝုတော အဗ္ဘောကာသေ နိသိန္နော ဟောတိ။

အထ ခော အညတရော ဘိက္ခု ဥဋ္ဌာယာသနာ ဧကံသံ ဥတ္တရာသင်္ဂံ ကရိတွာ ယေန ဘဂဝါ တေနဉ္ဇလိံ ပဏာမေတွာ ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ – “ပုစ္ဆေယျာဟံ, ဘန္တေ, ဘဂဝန္တံ ကိဉ္စိဒေဝ [ကဉ္စိဒေဝ (?)] ဒေသံ, သစေ မေ ဘဂဝါ ဩကာသံ ကရောတိ ပဉှဿ ဝေယျာကရဏာယာ”တိ? “တေန ဟိ တွံ, ဘိက္ခု, သကေ အာသနေ နိသီဒိတွာ ပုစ္ဆ ယဒာကင်္ခသီ”တိ။ “ဧဝံ, ဘန္တေ”တိ ခော သော ဘိက္ခု ဘဂဝတော ပဋိဿုတွာ သကေ အာသနေ နိသီဒိတွာ ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ – “ဣမေ နု ခော, ဘန္တေ, ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ, သေယျထိဒံ – ရူပုပါဒါနက္ခန္ဓော, ဝေဒနုပါဒါနက္ခန္ဓော, သညုပါဒါနက္ခန္ဓော, သင်္ခါရုပါဒါနက္ခန္ဓော, ဝိညာဏုပါဒါနက္ခန္ဓော”တိ။

“ဣမေ ခော ပန, ဘိက္ခု, ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ; သေယျထိဒံ – ရူပုပါဒါနက္ခန္ဓော။ပေ.။ ဝိညာဏုပါဒါနက္ခန္ဓော”တိ။ “သာဓု, ဘန္တေ”တိ ခော သော ဘိက္ခု ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္ဒိတွာ အနုမောဒိတွာ ဘဂဝန္တံ ဥတ္တရိံ ပဉှံ အပုစ္ဆိ –

“ဣမေ ခော ပန, ဘန္တေ, ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ ကိံမူလကာ”တိ? “ဣမေ ခော, ဘိက္ခု, ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ ဆန္ဒမူလကာ”တိ။ပေ.။ တညေဝ နု ခော, ဘန္တေ, ဥပါဒါနံ တေ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ ဥဒါဟု အညတြ ပဉ္စဟိ ဥပါဒါနက္ခန္ဓေဟိ ဥပါဒါနန္တိ? “န ခော, ဘိက္ခု, တညေဝ ဥပါဒါနံ တေ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ နာပိ အညတြ ပဉ္စဟိ ဥပါဒါနက္ခန္ဓေဟိ ဥပါဒါနံ, အပိ စ ယော တတ္ထ ဆန္ဒရာဂေါ တံ တတ္ထ ဥပါဒါန”န္တိ။ “သာဓု, ဘန္တေ”တိ ခော သော ဘိက္ခု။ပေ.။ ဥတ္တရိံ ပဉှံ အပုစ္ဆိ –

“သိယာ ပန, ဘန္တေ, ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓေသု ဆန္ဒရာဂဝေမတ္တတာ”တိ? “သိယာ, ဘိက္ခူ”တိ ဘဂဝါ အဝေါစ – “ဣဓ, ဘိက္ခု, ဧကစ္စဿ ဧဝံ ဟောတိ – ‘ဧဝံရူပေါ သိယံ အနာဂတမဒ္ဓါနံ, ဧဝံဝေဒနော သိယံ အနာဂတမဒ္ဓါနံ, ဧဝံသ

ညော သိယံ အနာဂတမဒ္ဓါနံ, ဧဝံသင်္ခါရော သိယံ အနာဂတမဒ္ဓါနံ , ဧဝံဝိညာဏော သိယံ အနာဂတမဒ္ဓါန'န္တိ။ ဧဝံ ခေါ, ဘိက္ခု, သိယာ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓေသု ဆန္ဒရာဂဝေမတ္တတာ''တိ? ''သာဓု, ဘန္တေ''တိ ခေါ သော ဘိက္ခု။ပေ.။ ဥတ္တရိံ ပဉှံ အပုစ္ဆိ –

''ကိတ္တာဝတာ နု ခေါ, ဘန္တေ, ခန္ဓာနံ ခန္ဓာဓိဝစန''န္တိ? ''ယံ ကိဉ္စိ, ဘိက္ခု, ရူပံ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ အဇ္ဈတ္တံ တ ဗဟိဒ္ဓာ တ ဩဠာရိကံ တ သုခုမံ တ ဟီနံ တ ပဏီတံ တ ယံ ဒူရေ သန္တိကေ တ, အယံ ဝုစ္စတိ ရူပက္ခန္ဓော။ ယာ ကာစိ ဝေဒနာ။ ယာ ကာစိ သညာ ။ ယေ ကေစိ သင်္ခါရာ။ ယံ ကိဉ္စိ ဝိညာဏံ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ အဇ္ဈတ္တံ တ ဗဟိဒ္ဓာ တ ဩဠာရိကံ တ သုခုမံ တ ဟီနံ တ ပဏီတံ တ ယံ ဒူရေ သန္တိကေ တ, အယံ ဝုစ္စတိ ဝိညာဏက္ခန္ဓော။ ဧတ္တာဝတာ ခေါ, ဘိက္ခု, ခန္ဓာနံ ခန္ဓာဓိဝစန''န္တိ။ ''သာဓု, ဘန္တေ''တိ ခေါ သော ဘိက္ခု။ပေ.။ အပုစ္ဆိ –

''ကော နု ခေါ, ဘန္တေ, ဟေတု ကော ပစ္စယော ရူပက္ခန္ဓဿ ပညာပနာယ; ကော ဟေတု ကော ပစ္စယော ဝေဒနာက္ခန္ဓဿ ပညာပနာယ; ကော ဟေတု ကော ပစ္စယော သညာက္ခန္ဓဿ ပညာပနာယ; ကော ဟေတု ကော ပစ္စယော သင်္ခါရက္ခန္ဓဿ ပညာပနာယ; ကော ဟေတု ကော ပစ္စယော ဝိညာဏက္ခန္ဓဿ ပညာပနာယာ''တိ? ''စတ္တာရော ခေါ, ဘိက္ခု, မဟာဘူတာ ဟေတု, စတ္တာရော မဟာဘူတာ ပစ္စယော ရူပက္ခန္ဓဿ ပညာပနာယ။ ဖဿော ဟေတု ဖဿော ပစ္စယော ဝေဒနာက္ခန္ဓဿ ပညာပနာယ။ ဖဿော ဟေတု ဖဿော ပစ္စယော သညာက္ခန္ဓဿ ပညာပနာယ။ ဖဿော ဟေတု , ဖဿော ပစ္စယော သင်္ခါရက္ခန္ဓဿ ပညာပနာယ။ နာမရူပံ ဟေတု, နာမရူပံ ပစ္စယော ဝိညာဏက္ခန္ဓဿ ပညာပနာယာ''တိ။ ''သာဓု, ဘန္တေ''တိ ခေါ သော ဘိက္ခု။ပေ.။ အပုစ္ဆိ –

''ကထံ နု ခေါ, ဘန္တေ, သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ဟောတီ''တိ? ''ဣဓ, ဘိက္ခု, အဿုတဝါ ပုထုဇ္ဇနော အရိယာနံ အဒဿာဝီ အရိယဓမ္မဿ အကောဝိဒေါ အရိယဓမ္မေ အဝိနီတော, သပ္ပုရိသာနံ အဒဿာဝီ သပ္ပုရိသဓမ္မဿ အကောဝိဒေါ သပ္ပုရိသဓမ္မေ အဝိနီတော ရူပံ အတ္တတော သမနုပဿတိ, ရူပဝန္တံ တ အတ္တာနံ; အတ္တနိ တ ရူပံ, ရူပသ္မိံ တ အတ္တာနံ; ဝေဒနံ။ သညံ။ သင်္ခါရေ။ ဝိညာဏံ။ အတ္တတော သမနုပဿတိ, ဝိညာဏဝန္တံ တ အတ္တာနံ; အတ္တနိ တ ဝိညာဏံ, ဝိညာဏသ္မိံ တ အတ္တာနံ။ ဧဝံ ခေါ, ဘိက္ခု, သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ဟောတီ''တိ။ ''သာဓု, ဘန္တေ''တိ ခေါ သော ဘိက္ခု။ပေ.။ အပုစ္ဆိ –

''ကထံ ပန, ဘန္တေ, သက္ကာယဒိဋ္ဌိ န ဟောတီ''တိ? ''ဣဓ, ဘိက္ခု, သုတဝါ အရိယသာဝကော အရိယာနံ ဒဿာဝီ အရိယဓမ္မဿ ကောဝိဒေါ အရိယဓမ္မေ သုဝိနီတော, သပ္ပုရိသာနံ ဒဿာဝီ သပ္ပုရိသဓမ္မဿ ကောဝိဒေါ သပ္ပုရိသဓမ္မေ သုဝိနီတော န ရူပံ အတ္တတော သမနုပဿတိ, န ရူပဝန္တံ တ အတ္တာနံ; န အတ္တနိ တ ရူပံ, န ရူပသ္မိံ တ အတ္တာနံ; န ဝေဒနံ။ န သညံ။ န သင်္ခါရေ။ န ဝိညာဏံ အတ္တတော သမနုပဿတိ, န ဝိညာဏဝန္တံ တ အတ္တာနံ; န အတ္တနိ တ ဝိညာဏံ, န ဝိညာဏသ္မိံ တ အတ္တာနံ။ ဧဝံ ခေါ, ဘိက္ခု, သက္ကာယဒိဋ္ဌိ န ဟောတီ''တိ။ ''သာဓု , ဘန္တေ''တိ ခေါ သော ဘိက္ခု။ပေ.။ အပုစ္ဆိ –

''ကော နု ခေါ, ဘန္တေ, ရူပဿ အဿာဒေါ, ကော အာဒီနဝေါ, ကိံ နိဿရဏံ; ကော ဝေဒနာယ။ ကော သညာယ။ ကော သင်္ခါရာနံ။ ကော ဝိညာဏဿ အဿာဒေါ, ကော အာဒီနဝေါ, ကိံ နိဿရဏ''န္တိ? ''ယံ ခေါ, ဘိက္ခု, ရူပံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သုခံ သောမနဿံ – အယံ ရူပဿ အဿာဒေါ။ ယံ ရူပံ အနိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ – အယံ ရူပဿ အာဒီနဝေါ။ ယော ရူပသ္မိံ ဆန္ဒရာဂဝိနယော ဆန္ဒရာဂပ္ပဟာနံ – ဣဒံ ရူပဿ နိဿရဏံ။ ယံ ဝေဒနံ ပဋိစ္စ။ ယံ သညံ ပဋိစ္စ။ ယေ သင်္ခါရေ ပဋိစ္စ။ ယံ ဝိညာဏံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သုခံ သောမနဿံ – အယံ ဝိညာဏဿ အဿာဒေါ။ ယံ ဝိညာဏံ အနိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ – အယံ ဝိညာဏဿ အာဒီနဝေါ။ ယော ဝိညာဏသ္မိံ ဆန္ဒရာဂဝိနယော ဆန္ဒရာဂပ္ပဟာနံ – ဣဒံ ဝိညာဏဿ နိဿရဏ''န္တိ။ ''သာဓု, ဘန္တေ''တိ ခေါ သော ဘိက္ခု ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္ဒိတွာ အနုမောဒိတွာ ဘဂဝန္တံ ဥတ္တရိံ ပဉှံ အပုစ္ဆိ –

''ကထံ နု ခေါ, ဘန္တေ, ဇာနတော, ကထံ ပဿတော ဣမသ္မိဉ္စ သဝိညာဏကေ ကာယေ ဗဟိဒ္ဓာ စ သဗ္ဗနိမိတ္တေသု အဟင်္ကာရမမင်္ကာရမာနာနုသယာ န ဟောန္တီ''တိ? ''ယံ ကိဉ္စိ, ဘိက္ခု, ရူပံ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ အဇ္ဈတ္တံ တ ဗဟိဒ္ဓာ တ ဩဠာရိကံ တ သုခုမံ တ ဟီနံ တ ပဏီတံ တ ယံ ဒူရေ သန္တိကေ တ, သဗ္ဗံ ရူပံ – 'နေတံ မမ, နေ

သောဟမသ္မိ, န မေသော အတ္တာ’တိ ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္မပ္ပညာယ ပဿတိ။ ယာ ကာစိ ဝေဒနာ။ ယာ ကာစိ သညာ။ ယေ ကေစိ သင်္ခါရာ။ ယံ ကိဉ္စိ ဝိညာဏံ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဗဟိဒ္ဓာ ဝါ ဩဠာရိကံ ဝါ သုခုမံ ဝါ ဟီနံ ဝါ ပဏီတံ ဝါ ယံ ဒူရေ သန္တိကေ ဝါ, သဗ္ဗံ ဝိညာဏံ – ‘နေတံ မမ, နေသောဟမသ္မိ, န မေသော အတ္တာ’တိ ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္မပ္ပညာယ ပဿတိ။ ဧဝံ ခော, ဘိက္ခု, ဇာနတော ဧဝံ ပဿတော ဣမသ္မိဉ္စ သဝိညာဏကေ ကာယေ ဗဟိဒ္ဓာ စ သဗ္ဗနိမိတ္တေသု အဟင်္ကာရမမင်္ကာရမာနာနုသယာ န ဟောန္တီ”တိ။

တေန ခော ပန သမယေန အညတရဿ ဘိက္ခုနော ဧဝံ စေတသော ပရိဝိတက္ကော ဥဒပါဒိ – “ဣတိ ကိရ ဘော ရူပံ အနတ္တာ, ဝေဒနာ။ သညာ။ သင်္ခါရာ။ ဝိညာဏံ အနတ္တာ; အနတ္တကတာနိ ကမ္မာနိ ကထမတ္တာနံ [ကတမတ္တာနံ (ပီ.), ကမ္မတ္တာနံ (သျာ. ကံ. က.)] ဖုသိဿန္တီ”တိ။ အထ ခော ဘဂဝါ တဿ ဘိက္ခုနော စေတသာ စေတော ပရိဝိတက္ကမညာယ ဘိက္ခူ အာမန္တေသိ –

“ဌာနံ ခော ပနေတံ, ဘိက္ခဝေ, ဝိဇ္ဇတိ ယံ ဣဓေကစ္စော မောဃပုရိသော အဝိဒ္ဒသု အဝိဇ္ဇာဂတော တဏှာဓိပတေယျေန စေတသာ သတ္ထုသာသနံ အတိဓာဝိတဗ္ဗံ မညေယျ။ ဣတိ ကိရ, ဘော, ရူပံ အနတ္တာ, ဝေဒနာ။ သညာ။ သင်္ခါရာ။ ဝိညာဏံ အနတ္တာ။ အနတ္တကတာနိ ကမ္မာနိ ကထမတ္တာနံ ဖုသိဿန္တီတိ? ပဋိပုစ္ဆာဝိနီတာ ခော မေ တုမှေ, ဘိက္ခဝေ, တတြ တတြ တေသု တေသု ဓမ္မေသု။

“တံ ကိံ မညထ, ဘိက္ခဝေ, ရူပံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါ”တိ? “အနိစ္စံ, ဘန္တေ”။ “ဝေဒနာ။ သညာ။ သင်္ခါရာ။ ဝိညာဏံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါ”တိ ? “အနိစ္စံ, ဘန္တေ”။ “ယံ ပနာနိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝါ တံ သုခံ ဝါ”တိ? “ဒုက္ခံ, ဘန္တေ”။ “ယံ ပနာနိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ, ကလ္လံ နု တံ သမနုပဿိတုံ – ‘ဧတံ မမ, ဧသောဟမသ္မိ, ဧသော မေ အတ္တာ’”တိ? “နော ဟေတံ, ဘန္တေ”။ တသ္မာတိဟ။ပေ.။ ဧဝံ ပဿံ။ပေ.။ နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာတိ ပဇာနာတီ”တိ။

“ဒွေဝ ခန္ဓာ တဒေဝ သိယံ၊ အဓိဝစနဉ္စ ဟေတုနာ။
သင်္ကာယေန ဒုဝေ ဝုတ္တာ၊ အဿာဒဝိညာဏကေန စ။
ဧတေ ဒသဝိဓာ ဝုတ္တာ၊ ဟောတိ ဘိက္ခု ပုစ္ဆယာ”တိ။ ဒသမံ။

ခဇ္ဇနီယဝဂ္ဂေါ အဋ္ဌမော။

တဿုဒ္ဒါနံ –

အဿာဒော ဒွေဝ သမုဒယာ၊ အရဟန္တေဟိ အပရေ ဒွေ။
သီဟော ခဇ္ဇနီ ပိဏ္ဍောလျံ၊ ပာလိလေယျေန ပုဏ္ဏမာတိ။

၉. ထေရဝဂ္ဂေါ

၁. အာနန္ဒသုတ္တံ

၈၃. သာဝတ္ထိနိဒါနံ ။ တတြ ခော အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဘိက္ခူ အာမန္တေသိ – “အာဝုသော, ဘိက္ခဝေ”တိ။ “အာဝုသော”တိ ခော တေ ဘိက္ခူ အာယသ္မတော အာနန္ဒဿ ပစ္စဿောသုံ။ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဧတဒဝေါစ –

“ပုဏ္ဏော နာမ, အာဝုသော, အာယသ္မာ မန္တာဏိပုတ္တော [မန္တာနိပုတ္တော (က. သီ. သျာ. ကံ. ပီ. က.)] အမှာကံ နဝကာနံ သတံ ဗဟူပကာရော ဟောတိ။ သော အမှေ ဣမိနာ ဩဝါဒေန ဩဝဒတိ – ‘ဥပါဒါယ, အာဝုသော အာနန္ဒ, အသ္မီတိ ဟောတိ, နော အနုပါဒါယ။ ကိဉ္စ ဥပါဒါယ အသ္မီတိ ဟောတိ, နော အနုပါဒါယ? ရူပံ ဥပါဒါယ အသ္မီတိ ဟောတိ, နော အနုပါဒါယ။ ဝေဒနံ။ သညံ။ သင်္ခါရေ။ ဝိညာဏံ ဥပါဒါယ အသ္မီတိ ဟောတိ, နော အနုပါဒါယ’”။

“သေယျထာပိ, အာဝုသော အာနန္ဒ, ဣတ္ထီ ဝါ ပုရိသော ဝါ ဒဟရော ယုဝါ မဏ္ဍနကဇာတိကော အာဒါသေ ဝါ ပရိသုဒ္ဓေ ပရိယောဒာတေ အစ္ဆေ ဝါ ဥဒကပတ္တေ သကံ မုခနိမိတ္တံ ပစ္စဝေက္ခမာနော ဥပါဒါယ ပဿေယျ,

နော အနုပာဒာယ; ဧဝမေဝ ခော, အာဝုသော အာနန္ဒ, ရူပံ ဥပာဒာယ အသ္မီတိ ဟောတိ, နော အနုပာဒာယ။ ဝေဒနံ။ သညံ။ သင်္ခါရေ။ ဝိညာဏံ ဥပာဒာယ အသ္မီတိ ဟောတိ, နော အနုပာဒာယ။

‘‘တံ ကိံ မညသိ, အာဝုသော အာနန္ဒ, ‘ရူပံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါ’’’တိ? ‘အနိစ္စံ, အာဝုသော’။ ဝေဒနာ။ သညာ ။ သင်္ခါရာ။ ဝိညာဏံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါ’တိ? ‘အနိစ္စံ, အာဝုသော’။ တသ္မာတိဟ။ပေ။ ဧဝံ ပဿံ။ပေ။ နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာတိ ပဇာနာတီတိ။ ပုဏ္ဏော နာမ အာဝုသော အာယသ္မာ မန္တာဏိပုတ္တော အမှာကံ နဝကာနံ သတံ ဗဟူပကာရော ဟောတိ။ သော အမှေ ဣမိနာ ဩဝါဒေန ဩဝဒတိ။ ဣဒဉ္စ ပန မေ အာယသ္မတော ပုဏ္ဏဿ မန္တာဏိပုတ္တဿ ဓမ္မဒေသနံ သုတွာ ဓမ္မော အဘိသမိတောတိ။ ပဌမံ။

၂. တိဿသုတ္တံ

၈၄. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ တေန ခော ပန သမယေန အာယသ္မာ တိဿော ဘဂဝတော ပိတုစ္ဆာပုတ္တော သမ္ဗဟုလာနံ ဘိက္ခူနံ ဧဝမာရောစေတိ – ‘‘အပိ မေ, အာဝုသော, မဓုရကဇာတော ဝိယ ကာယော; ဒိသာပိ မေ န ပက္ခာယန္တိ; ဓမ္မာပိ မံ န ပဋိဘန္တိ; ထိနမိဒ္ဓဉ္စ [ထိနမိဒ္ဓဉ္စ (သီ. သျာ. ကံ. ပီ.)] မေ စိတ္တံ ပရိယာဒာယ တိဋ္ဌတိ; အနဘိရတော စ ဗြဟ္မစရိယံ စရာမိ; ဟောတိ စ မေ ဓမ္မေသု ဝိစိကိစ္ဆာ’’တိ။

အထ ခော သမ္ဗဟုလာ ဘိက္ခူ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိံသု; ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိံသု။ ဧကမန္တံ နိသိန္နာ ခော တေ ဘိက္ခူ ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစုံ – ‘‘အာယသ္မာ, ဘန္တေ, တိဿော ဘဂဝတော ပိတုစ္ဆာပုတ္တော သမ္ဗဟုလာနံ ဘိက္ခူနံ ဧဝမာရောစေတိ – ‘အပိ မေ, အာဝုသော, မဓုရကဇာတော ဝိယ ကာယော; ဒိသာပိ မေ န ပက္ခာယန္တိ; ဓမ္မာပိ မံ န ပဋိဘန္တိ; ထိနမိဒ္ဓဉ္စ မေ စိတ္တံ ပရိယာဒာယ တိဋ္ဌတိ; အနဘိရတော စ ဗြဟ္မစရိယံ စရာမိ; ဟောတိ စ မေ ဓမ္မေသု ဝိစိကိစ္ဆာ’’’တိ။

အထ ခော ဘဂဝါ အညတရံ ဘိက္ခုံ အာမန္တေသိ – ‘‘ဧဟိ တွံ, ဘိက္ခု, မမ ဝစနေန တိဿံ ဘိက္ခုံ အာမန္တေဟိ’’တိ။ ‘‘ဧဝံ, ဘန္တေ’’တိ ခော သော ဘိက္ခု ဘဂဝတော ပဋိဿုတွာ ယေနာယသ္မာ တိဿော တေနုပသင်္ကမိ ; ဥပသင်္ကမိတွာ အာယသ္မန္တံ တိဿံ ဧတဒဝေါစ – ‘‘သတ္ထာ တံ, အာဝုသော တိဿ, အာမန္တေတီ’’တိ။ ‘‘ဧဝမာဝုသော’’တိ ခော အာယသ္မာ တိဿော တဿ ဘိက္ခုနော ပဋိဿုတွာ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ; ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ။ ဧကမန္တံ နိသိန္နံ ခော အာယသ္မန္တံ တိဿံ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ – ‘‘သစ္စံ ကိရ တွံ, တိဿ, သမ္ဗဟုလာနံ ဘိက္ခူနံ ဧဝမာရောစေသိ – ‘အပိ မေ, အာဝုသော, မဓုရကဇာတော ဝိယ ကာယော။ပေ။ ဟောတိ စ မေ ဓမ္မေသု ဝိစိကိစ္ဆာ’’’တိ? ‘‘ဧဝံ, ဘန္တေ’’။ ‘‘တံ ကိံ မညသိ, တိဿ, ရူပေ အဝိဂတရာဂဿ အဝိဂတစ္ဆန္ဒဿ အဝိဂတပေမဿ အဝိဂတပိပာသဿ အဝိဂတပရိဠာဟဿ အဝိဂတတဏှဿ, တဿ ရူပဿ ဝိပရိဏာမညထာဘာဝါ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒောမနဿုပါယာသာ’’တိ? ‘‘ဧဝံ, ဘန္တေ’’။

‘‘သာဓု သာဓု, တိဿ! ဧဝဉှေတံ, တိဿ, ဟောတိ။ ယထာ တံ ရူပေ အဝိဂတရာဂဿ။ ဝေဒနာယ။ သညာယ။ သင်္ခါရေသု အဝိဂတရာဂဿ။ပေ။ တေသံ သင်္ခါရာနံ ဝိပရိဏာမညထာဘာဝါ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒောမနဿုပါယာသာ’’တိ? ‘‘ဧဝံ, ဘန္တေ’’။

‘‘သာဓု သာဓု, တိဿ! ဧဝဉှေတံ, တိဿ, ဟောတိ။ ယထာ တံ ဝိညာဏေ အဝိဂတရာဂဿ အဝိဂတစ္ဆန္ဒဿ အဝိဂတပေမဿ အဝိဂတပိပာသဿ အဝိဂတပရိဠာဟဿ အဝိဂတတဏှဿ, တဿ ဝိညာဏဿ ဝိပရိဏာမညထာဘာဝါ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒောမနဿုပါယာသာ’’တိ? ‘‘ဧဝံ, ဘန္တေ’’။

‘‘သာဓု သာဓု, တိဿ! ဧဝဉှေတံ, တိဿ, ဟောတိ။ ယထာ တံ ဝိညာဏေ အဝိဂတရာဂဿ။ တံ ကိံ မညသိ, တိဿ, ရူပေ ဝိဂတရာဂဿ ဝိဂတစ္ဆန္ဒဿ ဝိဂတပေမဿ ဝိဂတပိပာသဿ ဝိဂတပရိဠာဟဿ ဝိဂတတဏှဿ, တဿ ရူပဿ ဝိပရိဏာမညထာဘာဝါ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒောမနဿုပါယာသာ’’တိ? ‘‘နော ဟေတံ, ဘန္တေ’’။

‘‘သာဓု သာဓု, တိဿ! ဧဝဉှေတံ, တိဿ, ဟောတိ။ ယထာ တံ ရူပေ ဝိဂတရာဂဿ။ ဝေဒနာယ။ သညာယ။ သင်္ခါရေသု ဝိဂတရာဂဿ။ ဝိညာဏေ ဝိဂတရာဂဿ ဝိဂတစ္ဆန္ဒဿ ဝိဂတပေမဿ ဝိဂတပိပါသဿ ဝိဂတပရိဠာဟဿ ဝိဂတတဏှဿ တဿ ဝိညာဏဿ ဝိပရိဏာမညထာဘာဝါ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒေါမနဿုပါယာသာ’’တိ? ‘‘နော ဟေတံ, ဘန္တေ’’။

‘‘သာဓု သာဓု, တိဿ! ဧဝဉှေတံ, တိဿ, ဟောတိ။ ယထာ တံ ဝိညာဏေ ဝိဂတရာဂဿ။ တံ ကိံ မညသိ, တိဿ, ရူပံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါ’’တိ? ‘‘အနိစ္စံ, ဘန္တေ’’။ ‘‘ဝေဒနာ ။ သညာ။ သင်္ခါရာ။ ဝိညာဏံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါ’’တိ? ‘‘အနိစ္စံ, ဘန္တေ’’။ တသ္မာတိဟ။ပေ.။ ဧဝံ ပဿံ။ပေ.။ နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာတိ ပဇာနာတီ’’တိ။

‘‘သေယျထာပိ, တိဿ, ဒွေ ပုရိသာ – ဧကော ပုရိသော အမဂ္ဂကုသလော, ဧကော ပုရိသော မဂ္ဂကုသလော။ တမေနံ သော အမဂ္ဂကုသလော ပုရိသော အမုံ မဂ္ဂကုသလံ ပုရိသံ မဂ္ဂံ ပုစ္ဆေယျ။ သော ဧဝံ ဝဒေယျ – ‘ဧဟိ, ဘော ပုရိသ, အယံ မဂ္ဂေါ။ တေန မုဟုတ္တံ ဂစ္ဆ။ တေန မုဟုတ္တံ ဂန္တွာ ဒက္ခိဿသိ ဒွေဓာပထံ, တတ္ထ တမံ မုဉ္စိတွာ ဒက္ခိဏံ ဂဏှာဟိ။ တေန မုဟုတ္တံ ဂစ္ဆ။ တေန မုဟုတ္တံ ဂန္တွာ ဒက္ခိဿသိ တိဗ္ဗံ ဝနသဏ္ဍံ။ တေန မုဟုတ္တံ ဂစ္ဆ။ တေန မုဟုတ္တံ ဂန္တွာ ဒက္ခိဿသိ မဟန္တံ နိန္နံ ပလ္လလံ ။ တေန မုဟုတ္တံ ဂစ္ဆ။ တေန မုဟုတ္တံ ဂန္တွာ ဒက္ခိဿသိ သောဗ္ဘံ ပပါတံ။ တေန မုဟုတ္တံ ဂစ္ဆ။ တေန မုဟုတ္တံ ဂန္တွာ ဒက္ခိဿသိ သမံ ဘူမိဘာဂံ ရမဏီယ’’’န္တိ။

‘‘ဥပမာ ခော မျာယံ, တိဿ, ကတာ အတ္ထဿ ဝိညာပနာယ။ အယံ စေဝေတ္ထ အတ္ထော – ‘ပုရိသော အမဂ္ဂကုသလော’တိ ခော, တိဿ, ပုထုဇ္ဇနဿေတံ အဓိဝစနံ။ ‘ပုရိသော မဂ္ဂကုသလော’တိ ခော, တိဿ, တထာဂတဿေတံ အဓိဝစနံ အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။ ‘ဒွေဓာပထော’တိ ခော, တိဿ, ဝိစိကိစ္ဆာယေတံ အဓိဝစနံ ။ ‘တမော မဂ္ဂေါ’တိ ခော, တိဿ, အဋ္ဌင်္ဂိကဿေတံ မိစ္ဆာမဂ္ဂဿ အဓိဝစနံ, သေယျထိဒံ – မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ။ပေ.။ မိစ္ဆာသမာဓိဿ။ ‘ဒက္ခိဏော မဂ္ဂေါ’တိ ခော, တိဿ, အရိယဿေတံ အဋ္ဌင်္ဂိကဿ မဂ္ဂဿ အဓိဝစနံ, သေယျထိဒံ – သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ။ပေ.။ သမ္မာသမာဓိဿ။ ‘တိဗ္ဗော ဝနသဏ္ဍော’တိ ခော, တိဿ, အဝိဇ္ဇာယေတံ အဓိဝစနံ။ ‘မဟန္တံ နိန္နံ ပလ္လလ’န္တိ ခော, တိဿ, ကာမာနမေတံ အဓိဝစနံ။ ‘သောဗ္ဘော ပပါတော’တိ ခော, တိဿ, ကောဓူပါယာသဿေတံ အဓိဝစနံ။ ‘သမော ဘူမိဘာဂေါ ရမဏီယော’တိ ခော, တိဿ, နိဗ္ဗာနဿေတံ အဓိဝစနံ။ အဘိရမ, တိဿ, အဘိရမ, တိဿ! အဟမောဝါဒေန အဟမနုဂ္ဂဟေန အဟမနုသာသနိယာ’’တိ [အဟမာမိသဓမ္မာနုဂ္ဂဟေန မမောဝါဒေန မမာနုသာသနိယာတိ (က.)]။

ဣဒမဝောစ ဘဂဝါ။ အတ္တမနော အာယသ္မာ တိဿော ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္ဒီတိ။ ဒုတိယံ။

၃. ယမကသုတ္တံ

၈၅. ဧကံ သမယံ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ ဇေတဝနေ အနာထပိဏ္ဍိကဿ အာရာမေ။ တေန ခော ပန သမယေန ယမကဿ နာမ ဘိက္ခုနော ဧဝရူပံ ပာပကံ ဒိဋ္ဌိဂတံ ဥပ္ပန္နံ ဟောတိ – ‘‘တထာဟံ ဘဂဝတာ ဓမ္မံ ဒေသိတံ အာဇာနာမိ, ယထာ ခီဏာသဝေါ ဘိက္ခု ကာယဿ ဘေဒါ ဥစ္ဆိဇ္ဇတိ ဝိနဿတိ, န ဟောတိ ပရံ မရဏာ’’တိ။

အဿောသုံ ခော သမ္ဗဟုလာ ဘိက္ခူ ယမကဿ ကိရ နာမ ဘိက္ခုနော ဧဝရူပံ ပာပကံ ဒိဋ္ဌိဂတံ ဥပ္ပန္နံ ဟောတိ – ‘‘တထာဟံ ဘဂဝတာ ဓမ္မံ ဒေသိတံ အာဇာနာမိ, ယထာ ခီဏာသဝေါ ဘိက္ခု ကာယဿ ဘေဒါ ဥစ္ဆိဇ္ဇတိ ဝိနဿတိ, န ဟောတိ ပရံ မရဏာ’’တိ။ အထ ခော တေ ဘိက္ခူ ယေနာယသ္မာ ယမကော တေနုပသင်္ကမိံသု; ဥပသင်္ကမိတွာ အာယသ္မတာ ယမကေန သဒ္ဓိံ သမ္မောဒိံသု။ သမ္မောဒနီယံ ကထံ သာရဏီယံ ဝီတိသာရေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိံသု။ ဧကမန္တံ နိသိန္နာ ခော တေ ဘိက္ခူ အာယသ္မန္တံ ယမကံ ဧတဒဝေါစုံ –

‘‘သစ္စံ ကိရ တေ, အာဝုသော ယမက, ဧဝရူပံ ပာပကံ ဒိဋ္ဌိဂတံ ဥပ္ပန္နံ – ‘တထာဟံ ဘဂဝတာ ဓမ္မံ ဒေသိတံ အာဇာနာမိ, ယထာ ခီဏာသဝေါ ဘိက္ခု ကာယဿ ဘေဒါ ဥစ္ဆိဇ္ဇတိ ဝိနဿတိ, န ဟောတိ ပရံ မရဏာ’’’တိ? ‘‘ဧဝံ ခွာဟံ,

အာဝုသော, ဘဂဝတာ ဓမ္မံ ဒေသိတံ အာဇာနာမိ – ‘ခီဏာသဝေါ ဘိက္ခု ကာယဿ ဘေဒါ ဥစ္ဆိဇ္ဇတိ ဝိနဿတိ, န ဟောတိ ပရံ မရဏာ’’’တိ။

‘‘မာ, အာဝုသော ယမက, ဧဝံ အဝစ, မာ ဘဂဝန္တံ အဗ္ဘာစိက္ခိ။ န ဟိ သာဓု ဘဂဝတော အဗ္ဘာစိက္ခနံ။ န ဟိ ဘဂဝ တာ ဧဝံ ဝဒေယျ – ‘ခီဏာသဝေါ ဘိက္ခု ကာယဿ ဘေဒါ ဥစ္ဆိဇ္ဇတိ ဝိနဿတိ, န ဟောတိ ပရံ မရဏာ’’’တိ။ ဧဝမ္ပိ ခော အာယသ္မာ ယမကော တေဟိ ဘိက္ခူဟိ ဝုစ္စမာနော တထေဝ တံ ပာပကံ ဒိဋ္ဌိဂတံ ထာမသာ ပရာမာသာ အဘိနိဝိဿ သ ဝေါဟရတိ – ‘‘တထာဟံ ဘဂဝတာ ဓမ္မံ ဒေသိတံ အာဇာနာမိ, ယထာ ခီဏာသဝေါ ဘိက္ခု ကာယဿ ဘေဒါ ဥစ္ဆိဇ္ဇ ဇတိ ဝိနဿတိ, န ဟောတိ ပရံ မရဏာ’’တိ။

ယတော ခေါ တေ ဘိက္ခူ နာသက္ခိံသု အာယသ္မန္တံ ယမကံ ဧတသ္မာ ပာပကာ ဒိဋ္ဌိဂတာ ဝိဝေစေတုံ, အထ ခေါ တေ ဘိက္ခူ ဥဋ္ဌာယာသနာ ယေနာယသ္မာ သာရိပုတ္တော တေနုပသင်္ကမိံသု; ဥပသင်္ကမိတွာ အာယသ္မန္တံ သာရိပု တ္တံ ဧတဒဝေါစုံ – ‘‘ယမကဿ နာမ, အာဝုသော သာရိပုတ္တ, ဘိက္ခုနော ဧဝရူပံ ပာပကံ ဒိဋ္ဌိဂတံ ဥပ္ပန္နံ – ‘တထာဟံ ဘဂဝတာ ဓမ္မံ ဒေသိတံ အာဇာနာမိ ယထာ ခီဏာသဝေါ ဘိက္ခု ကာယဿ ဘေဒါ ဥစ္ဆိဇ္ဇတိ ဝိနဿတိ, န ဟောတိ ပရံ မရဏာ’တိ။ သာဓာယသ္မာ သာရိပုတ္တော ယေန ယမကော ဘိက္ခု တေနုပသင်္ကမတု အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယာ’’တိ။ အဓိ ဝါသေသိ ခေါ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော တုဏှီဘာဝေန။ အထ ခေါ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော သာယနှသမယံ ပ ဋိသလ္လာနာ ဝုဋ္ဌိတော ယေနာယသ္မာ ယမကော တေနုပသင်္ကမိ; ဥပသင်္ကမိတွာ အာယသ္မတာ ယမကေန သဒ္ဓိံ သ မ္မောဒိ။ပေ.။ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော အာယသ္မန္တံ ယမကံ ဧတဒဝေါစ –

‘‘သစ္စံ ကိရ တေ, အာဝုသော ယမက, ဧဝရူပံ ပာပကံ ဒိဋ္ဌိဂတံ ဥပ္ပန္နံ – ‘တထာဟံ ဘဂဝတာ ဓမ္မံ ဒေသိတံ အာဇာ နာမိ, ယထာ ခီဏာသဝေါ ဘိက္ခု ကာယဿ ဘေဒါ ဥစ္ဆိဇ္ဇတိ ဝိနဿတိ, န ဟောတိ ပရံ မရဏာ’’’တိ? ‘‘ဧဝံ ခွာဟံ, အာဝုသော, ဘဂဝတာ ဓမ္မံ ဒေသိတံ အာဇာနာမိ, ယထာ ခီဏာသဝေါ ဘိက္ခု ကာယဿ ဘေဒါ ဥစ္ဆိဇ္ဇတိ ဝိနဿတိ, န ဟောတိ ပရံ မရဏာ’’တိ။

‘‘တံ ကိံ မညသိ, အာဝုသော ယမက, ရူပံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါ’’တိ? ‘‘အနိစ္စံ, အာဝုသော’’။ ‘‘ဝေဒနာ နိစ္စာ။ သညာ။ သင်္ခါရာ။ ဝိညာဏံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါ’’တိ? ‘‘အနိစ္စံ, အာဝုသော’’။ တသ္မာတိဟ။ပေ.။ ဧဝံ ပဿံ။ပေ.။ နာပရံ ဣတ္ထ တ္တာယာတိ ပဇာနာတီ’’တိ။

‘‘တံ ကိံ မညသိ, အာဝုသော ယမက, ရူပံ တထာဂတောတိ သမနုပဿသီ’’တိ? ‘‘နော ဟေတံ, အာဝုသော’’ ။ ‘‘ဝေဒနံ တထာဂတောတိ သမနုပဿသီ’’တိ? ‘‘နော ဟေတံ, အာဝုသော’’။ ‘‘သညံ။ သင်္ခါရေ။ ဝိညာဏံ တထာဂတောတိ သမနုပ ဿသီ’’တိ? ‘‘နော ဟေတံ, အာဝုသော’’။

‘‘တံ ကိံ မညသိ, အာဝုသော ယမက, ရူပသ္မိံ တထာဂတောတိ သမနုပဿသီ’’တိ? ‘‘နော ဟေတံ, အာဝုသော’’။ ‘‘အညတြ ရူပါ တထာဂတောတိ သမနုပဿသီ’’တိ? ‘‘နော ဟေတံ, အာဝုသော’’။ ‘‘ဝေဒနာယ။ အညတြ ဝေဒနာယ။ ပေ.။ သညာယ။ အညတြ သညာယ။ သင်္ခါရေသု။ အညတြ သင်္ခါရေဟိ။ ဝိညာဏသ္မိံ တထာဂတောတိ သမနုပဿ သီ’’တိ? ‘‘နော ဟေတံ, အာဝုသော’’။ ‘‘အညတြ ဝိညာဏာ တထာဂတောတိ သမနုပဿသီ’’တိ? ‘‘နော ဟေတံ, အာဝုသော’’။

‘‘တံ ကိံ မညသိ, အာဝုသော ယမက, ရူပံ။ ဝေဒနံ။ သညံ။ သင်္ခါရေ။ ဝိညာဏံ တထာဂတောတိ သမနုပဿသီ’’တိ? ‘‘နော ဟေတံ, အာဝုသော’’။

‘‘တံ ကိံ မညသိ, အာဝုသော ယမက, အယံ သော အရူပီ။ အဝေဒနော။ အသညီ။ အသင်္ခါရော။ အဝိညာဏော တထာဂ တောတိ သမနုပဿသီ’’တိ? ‘‘နော ဟေတံ, အာဝုသော’’။ ‘‘ဧတ္ထ စ တေ, အာဝုသော ယမက, ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သစ္စ တော ထေတတော [တထတော (သျာ. ကံ.)] တထာဂတေ အနုပလဗ္ဘိယမာနေ [တထာဂတေ အနုပလဗ္ဘမာနေ (?)] , ကလ္လံ နု တေ တံ ဝေယျာကရဏံ – ‘တထာဟံ ဘဂဝတာ ဓမ္မံ ဒေသိတံ အာဇာနာမိ, ယထာ ခီဏာသဝေါ ဘိက္ခု ကာယ ဿ ဘေဒါ ဥစ္ဆိဇ္ဇတိ ဝိနဿတိ, န ဟောတိ ပရံ မရဏာ’’’တိ?

“အဟု ခေါ မေ တံ, အာဝုသော သာရိပုတ္တ, ပုဗ္ဗေ အဝိဒ္ဒသုနော ဟာပကံ ဒိဋ္ဌိဂတံ; ကြ္ဒဒ္ဓု ပနာယသ္မတော သာရိပုတ္တဿ ဓမ္မဒေသနံ သုတွာ တဒ္ဓေ ပဟီနံ, ဓမ္မော စ မေ အဘိသမိတော”တိ။

“သစေ တံ, အာဝုသော ယမက, ဧဝံ ပုစ္ဆေယျုံ – ‘ယော သော, အာဝုသော ယမက, ဘိက္ခု အရဟံ ခီဏာသဝေ သော ကာယဿ ဘေဒာ ပရံ မရဏာ ကိံ ဟောတီ’တိ? ဧဝံ ပုဋ္ဌော တွံ, အာဝုသော ယမက, ကိန္တိ ဗျာကရေယျာသီ”တိ? “သစေ မံ, အာဝုသော, ဧဝံ ပုစ္ဆေယျုံ – ‘ယော သော, အာဝုသော ယမက, ဘိက္ခု အရဟံ ခီဏာသဝေ သော ကာယဿ ဘေဒာ ပရံ မရဏာ ကိံ ဟောတီ’တိ? ဧဝံ ပုဋ္ဌောဟံ, အာဝုသော, ဧဝံ ဗျာကရေယျံ – ‘ရူပံ ခော, အာဝုသော, အနိစ္စံ။ ယဒနိစ္စံ တံ ဒုက္ခံ; ယံ ဒုက္ခံ တံ နိရုဒ္ဓံ တဒတ္ထင်္ဂတံ။ ဝေဒနာ။ သညာ။ သင်္ခါရာ။ ဝိညာဏံ အနိစ္စံ။ ယဒနိစ္စံ တံ ဒုက္ခံ; ယံ ဒုက္ခံ တံ နိရုဒ္ဓံ တဒတ္ထင်္ဂတ’န္တိ။ ဧဝံ ပုဋ္ဌောဟံ , အာဝုသော, ဧဝံ ဗျာကရေယျ”န္တိ။

“သာဓု သာဓု, အာဝုသော ယမက! တေန ဟာဝုသော, ယမက, ဥပမံ တေ ကရိဿာမိ ဧတဿေဝ အတ္ထဿ ဘိယျောသောမတ္တာယ ဉာဏာယ။ သေယျထာပိ, အာဝုသော ယမက, ဂဟပတိ ဝါ ဂဟပတိပုတ္တော ဝါ အဍ္ဍော မဟဒ္ဓနော မဟာဘောဂေ; သော စ အာရက္ခသမ္ပန္နော။ တဿ ကောစိဒေဝ ပုရိသော ဥပ္ပဇ္ဇေယျ အနတ္ထကာမော အဟိတကာမော အယောဂက္ခေမကာမော ဇီဝိတာ ဝေါရောပေတုကာမော။ တဿ ဧဝမဿ – ‘အယံ ခေါ ဂဟပတိ ဝါ ဂဟပတိပုတ္တော ဝါ အဍ္ဍော မဟဒ္ဓနော မဟာဘောဂေ; သော စ အာရက္ခသမ္ပန္နော; နာယံ [န ဟာယံ (သျာ. ကံ.)] သုကရော ပသယှ ဇီဝိတာ ဝေါရောပေတုံ။ ယံနူနာဟံ အနုပခဇ္ဇ ဇီဝိတာ ဝေါရောပေယျ’န္တိ။ သော တံ ဂဟပတိံ ဝါ ဂဟပတိပုတ္တံ ဝါ ဥပသင်္ကမိတွာ ဧဝံ ဝဒေယျ – ‘ဥပဋ္ဌဟေယျံ တံ, ဘန္တေ’တိ။ တမေနံ သော ဂဟပတိ ဝါ ဂဟပတိပုတ္တော ဝါ ဥပဋ္ဌာပေယျ။ သော ဥပဋ္ဌဟေယျ ပုဗ္ဗုဋ္ဌာယီ ပစ္ဆာနိပါတီ ကိံကာရပဋိဿာဝီ မနာပစာရီ ပိယဝါဒီ။ တဿ သော ဂဟပတိ ဝါ ဂဟပတိပုတ္တော ဝါ မိတ္တတောပိ နံ သဒ္ဒဟေယျ [ဒဟေယျ (သျာ. ကံ. ပီ. က.)]; သုဟဇ္ဇတောပိ နံ သဒ္ဒဟေယျ; တသ္မိဉ္စ ဝိဿာသံ အာပဇ္ဇေယျ။ ယဒါ ခေါ, အာဝုသော, တဿ ပုရိသဿ ဧဝမဿ – ‘သံဝိဿတ္ထော ခေါ မျာယံ ဂဟပတိ ဝါ ဂဟပတိပုတ္တော ဝါ’တိ, အထ နံ ရဟောဂတံ ဝိဒိတွာ တိဏှေန သတ္ထေန ဇီဝိတာ ဝေါရောပေယျ။

“တံ ကိံ မညသိ, အာဝုသော ယမက, ယဒါ ဟိ သော ပုရိသော အမုံ ဂဟပတိံ ဝါ ဂဟပတိပုတ္တံ ဝါ ဥပသင်္ကမိတွာ ဧဝံ အာဟ – ‘ဥပဋ္ဌဟေယျံ တံ, ဘန္တေ’တိ, တဒါပိ သော ဝဓကောဝ။ ဝဓကဉ္စ ပန သန္တံ န အညာသိ – ‘ဝဓကော မေ’တိ။ ယဒါပိ သော ဥပဋ္ဌဟတိ ပုဗ္ဗုဋ္ဌာယီ ပစ္ဆာနိပါတီ ကိံကာရပဋိဿာဝီ မနာပစာရီ ပိယဝါဒီ, တဒါပိ သော ဝဓကောဝ။ ဝဓကဉ္စ ပန သန္တံ န အညာသိ – ‘ဝဓကော မေ’တိ။ ယဒါပိ နံ ရဟောဂတံ ဝိဒိတွာ တိဏှေန သတ္ထေန ဇီဝိတာ ဝေါရောပေတိ, တဒါပိ သော ဝဓကောဝ။ ဝဓကဉ္စ ပန သန္တံ န အညာသိ – ‘ဝဓကော မေ’”တိ။ “ဧဝမာဝုသော”တိ။ “ဧဝမေဝ ခေါ, အာဝုသော, အဿုတဝါ ပုထုဇ္ဇနော အရိယာနံ အဒဿာဝီ အရိယဓမ္မဿ အကောဝိဒေါ အရိယဓမ္မေ အဝိနီတော, သပ္ပုရိသာနံ အဒဿာဝီ သပ္ပုရိသဓမ္မဿ အကောဝိဒေါ သပ္ပုရိသဓမ္မေ အဝိနီတော ရူပံ အတ္တတော သမနုပဿတိ, ရူပဝန္တံ ဝါ အတ္တာနံ; အတ္တနိ ဝါ ရူပံ, ရူပသ္မိံ ဝါ အတ္တာနံ။ ဝေဒနံ။ သညံ။ သင်္ခါရေ။ ဝိညာဏံ အတ္တတော သမနုပဿတိ, ဝိညာဏဝန္တံ ဝါ အတ္တာနံ; အတ္တနိ ဝါ ဝိညာဏံ, ဝိညာဏသ္မိံ ဝါ အတ္တာနံ”။

“သော အနိစ္စံ ရူပံ ‘အနိစ္စံ ရူပ’န္တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။ အနိစ္စံ ဝေဒနံ ‘အနိစ္စာ ဝေဒနာ’တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။ အနိစ္စံ သညံ ‘အနိစ္စာ သညာ’တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။ အနိစ္စေ သင်္ခါရေ ‘အနိစ္စာ သင်္ခါရာ’တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။ အနိစ္စံ ဝိညာဏံ ‘အနိစ္စံ ဝိညာဏ’န္တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။

“ဒုက္ခံ ရူပံ ‘ဒုက္ခံ ရူပ’န္တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။ ဒုက္ခံ ဝေဒနံ။ ဒုက္ခံ သညံ။ ဒုက္ခေ သင်္ခါရေ။ ဒုက္ခံ ဝိညာဏံ ‘ဒုက္ခံ ဝိညာဏ’န္တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။

“အနတ္တံ ရူပံ ‘အနတ္တာ ရူပ’န္တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။ အနတ္တံ ဝေဒနံ။ အနတ္တံ သညံ။ အနတ္တေ သင်္ခါရေ။ အနတ္တံ ဝိညာဏံ ‘အနတ္တံ ဝိညာဏ’န္တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။

“သင်္ခတံ ရူပံ ‘သင်္ခတံ ရူပ’န္တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။ သင်္ခတံ ဝေဒနံ။ သင်္ခတံ သညံ။ သင်္ခတေ သင်္ခါရေ။ သင်္ခတံ ဝိညာဏံ ‘သင်္ခတံ ဝိညာဏ’န္တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။

‘‘ဝဇကံ ရူပံ ‘ဝဇကံ ရူပ’န္တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။ ဝဇကံ ဝေဒနံ ‘ဝဇကာ ဝေဒနာ’တိ။ ဝဇကံ သညံ ‘ဝဇကာ သညာ’တိ။ ဝဇကေ သင်္ခါရေ ‘ဝဇကာ သင်္ခါရာ’တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။ ဝဇကံ ဝိညာဏံ ‘ဝဇကံ ဝိညာဏ’န္တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။

‘‘သော ရူပံ ဥပေတိ ဥပာဒိယတိ အဓိဋ္ဌာတိ ‘အတ္တာ မေ’တိ။ ဝေဒနံ။ သညံ။ သင်္ခါရေ။ ဝိညာဏံ ဥပေတိ ဥပာဒိယတိ အဓိဋ္ဌာတိ ‘အတ္တာ မေ’တိ။ တဿိမေ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ ဥပေတာ ဥပါဒိန္နာ ဒီဃရတ္တံ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ သံဝတ္တန္တိ။

‘‘သုတဝါ စ ခော, အာဝုသော, အရိယသာဝကော အရိယာနံ ဒဿာဝီ။ပေ.။ သပ္ပုရိသဓမ္မေ သုဝိနီတော န ရူပံ အတ္တတော သမနုပဿတိ, န ရူပဝန္တံ အတ္တာနံ; န အတ္တနိ ရူပံ, န ရူပသ္မိံ အတ္တာနံ။ န ဝေဒနံ။ န သညံ။ န သင်္ခါရေ။ န ဝိညာဏံ အတ္တတော သမနုပဿတိ, န ဝိညာဏဝန္တံ အတ္တာနံ; န အတ္တနိ ဝိညာဏံ, န ဝိညာဏသ္မိံ အတ္တာနံ။

‘‘သော အနိစ္စံ ရူပံ ‘အနိစ္စံ ရူပ’န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ အနိစ္စံ ဝေဒနံ ။ အနိစ္စံ သညံ။ အနိစ္စေ သင်္ခါရေ ။ အနိစ္စံ ဝိညာဏံ ‘အနိစ္စံ ဝိညာဏ’န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။

‘‘ဒုက္ခံ ရူပံ ‘ဒုက္ခံ ရူပ’န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ဒုက္ခံ ဝေဒနံ။ ဒုက္ခံ သညံ။ ဒုက္ခေ သင်္ခါရေ။ ဒုက္ခံ ဝိညာဏံ ‘ဒုက္ခံ ဝိညာဏ’န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။

‘‘အနတ္တံ ရူပံ ‘အနတ္တာ ရူပ’န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ အနတ္တံ ဝေဒနံ။ အနတ္တံ သညံ။ အနတ္တေ သင်္ခါရေ။ အနတ္တံ ဝိညာဏံ ‘အနတ္တာ ဝိညာဏ’န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။

‘‘သင်္ခတံ ရူပံ ‘သင်္ခတံ ရူပ’န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ သင်္ခတံ ဝေဒနံ။ သင်္ခတံ သညံ။ သင်္ခတေ သင်္ခါရေ။ သင်္ခတံ ဝိညာဏံ ‘သင်္ခတံ ဝိညာဏ’န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။

‘‘ဝဇကံ ရူပံ ‘ဝဇကံ ရူပ’န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ဝဇကံ ဝေဒနံ။ ဝဇကံ သညံ။ ဝဇကေ သင်္ခါရေ ‘‘ဝဇကာ သင်္ခါရာ’’တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ဝဇကံ ဝိညာဏံ ‘ဝဇကံ ဝိညာဏ’န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။

‘‘သော ရူပံ န ဥပေတိ, န ဥပာဒိယတိ, နာဓိဋ္ဌာတိ – ‘အတ္တာ မေ’တိ။ ဝေဒနံ။ သညံ။ သင်္ခါရေ။ ဝိညာဏံ န ဥပေတိ, န ဥပာဒိယတိ, နာဓိဋ္ဌာတိ – ‘အတ္တာ မေ’တိ။ တဿိမေ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ အနုပေတာ အနုပါဒိန္နာ ဒီဃရတ္တံ ဟိတာယ သုခာယ သံဝတ္တန္တီ’’တိ။ ‘‘ဧဝမေတံ, အာဝုသော သာရိပုတ္တ, ဟောတိ ယေသံ အာယသ္မန္တာနံ တာဒိသာ သဗြဟ္မစာရိနော အနုကမ္ပကာ အတ္ထကာမာ ဩဝါဒကာ အနုသာသကာ။ ဣဒဉ္စ ပန မေ အာယသ္မတော သာရိပုတ္တဿ ဓမ္မဒေသနံ သုတွာ အနုပါဒါယ အာသဝေဟိ စိတ္တံ ဝိမုတ္တ’’န္တိ။ တတိယံ။

၄. အနုရာဓသုတ္တံ

၈၆. ဧဝံ မေ သုတံ – ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ဝေသာလိယံ ဝိဟရတိ မဟာဝနေ ကူဋာဂာရသာလာယံ။ တေန ခော ပန သမယေန အာယသ္မာ အနုရာဓော ဘဂဝတော အဝိဒူရေ အရညကုဋိကာယံ ဝိဟရတိ။ အထ ခော သမ္ဗဟုလာ အညတိတ္ထိယာ ပရိဗ္ဗာဇကာ ယေန အာယသ္မာ အနုရာဓော တေနုပသင်္ကမိံသု; ဥပသင်္ကမိတွာ အာယသ္မတာ အနုရာဓေန သဒ္ဓိံ သမ္မောဒိံသု။ သမ္မောဒနီယံ ကထံ သာရဏီယံ ဝီတိသာရေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိံသု။ ဧကမန္တံ နိသိန္နာ ခော တေ အညတိတ္ထိယာ ပရိဗ္ဗာဇကာ အာယသ္မန္တံ အနုရာဓံ ဧတဒဝောစုံ – ‘‘ယော သော, အာဝုသော အနုရာဓ, တထာဂတော ဥတ္တမပုရိသော ပရမပုရိသော ပရမပတ္တိပတ္တော, တံ တထာဂတော ဣမေသု စတူသု ဌာနေသု ပညာပယမာနော ပညာပေတိ – ‘ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာ’တိ ဝါ, ‘န ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာ’တိ ဝါ, ‘ဟောတိ စ န စ ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာ’တိ ဝါ, ‘နေဝ ဟောတိ န န ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာ’တိ ဝါ’’တိ?

ဧဝံ ဝုတ္တေ, အာယသ္မာ အနုရာဓော တေ အညတိတ္ထိယေ ပရိဗ္ဗာဇကေ ဧတဒဝေါစ – ‘‘ယော သော အာဝုသော တထာဂတော ဥတ္တမပုရိသော ပရမပုရိသော ပရမပတ္တိပတ္တော တံ တထာဂတော အညတြ ဣမေဟိ စတူဟိ ဌာနေဟိ ပညာပယမာနော ပညာပေတိ – ‘ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာ’တိ တ, ‘န ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာ’တိ တ, ‘ဟောတိ စ န စ ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာ’တိ တ, ‘နေဝ ဟောတိ န န ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာ’တိ တ’’တိ။ ဧဝံ ဝုတ္တေ, အညတိတ္ထိယာ ပရိဗ္ဗာဇကာ အာယသ္မန္တံ အနုရာဓံ ဧတဒဝေါစုံ – ‘‘သော စာယံ ဘိက္ခု နဝေါ ဘဝိဿတိ အစိရပဗ္ဗဇိတော, ထေရော ဝါ ပန ဗာလော အဗျတ္တော’’တိ။ အထ ခေါ အညတိတ္ထိယာ ပရိဗ္ဗာဇကာ အာယသ္မန္တံ အနုရာဓံ နဝဝါဒေန စ ဗာလဝါဒေန စ အပသာဒေတွာ ဥဋ္ဌာယာသနာ ပက္ကမိံသု။

အထ ခေါ အာယသ္မတော အနုရာဓဿ အစိရပက္ကန္တေသု တေသု အညတိတ္ထိယေသု ပရိဗ္ဗာဇကေသု ဧတဒဟောသိ – ‘‘သစေ ခေါ မံ တေ အညတိတ္ထိယာ ပရိဗ္ဗာဇကာ ဥတ္တရိံ ပဉှံ ပုစ္ဆေယျုံ။ ကထံ ဗျာကရမာနော နု ခွာဟံ တေသံ အညတိတ္ထိယာနံ ပရိဗ္ဗာဇကာနံ ဝုတ္တဝါဒီ စေဝ ဘဂဝတော အဿံ, န စ ဘဂဝန္တံ အဘူတေန အဗ္ဘာစိက္ခေယျံ, ဓမ္မဿ စာနုဓမ္မံ ဗျာကရေယျံ, န စ ကောစိ သဟဓမ္မိကော ဝါဒါနုဝါဒော ဂါရယှံ ဌာနံ အာဂစ္ဆေယျာ’’တိ?

အထ ခေါ အာယသ္မာ အနုရာဓော ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ; ဥပသင်္ကမိတွာ။ပေ.။ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ အာယသ္မာ အနုရာဓော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ – ‘‘ဣဓာဟံ, ဘန္တေ, ဘဂဝတော အဝိဒူရေ အရညကုဋိကာယံ ဝိဟရာမိ။ အထ ခေါ, ဘန္တေ, သမ္ဗဟုလာ အညတိတ္ထိယာ ပရိဗ္ဗာဇကာ ယေနာဟံ တေနုပသင်္ကမိံသု ။ပေ.။ မံ ဧတဒဝေါစုံ – ‘ယော သော, အာဝုသော အနုရာဓ, တထာဂတော ဥတ္တမပုရိသော ပရမပုရိသော ပရမပတ္တိပတ္တော တံ တထာဂတော ဣမေသု စတူသု ဌာနေသု ပညာပယမာနော ပညာပေတိ – ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာတိ တ, န ဟောတိ။ ဟောတိ စ န စ ဟောတိ, နေဝ ဟောတိ န န ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာတိ တ’’’တိ?

ဧဝံ ဝုတ္တာဟံ, ဘန္တေ, တေ အညတိတ္ထိယေ ပရိဗ္ဗာဇကေ ဧတဒဝေါစံ – ‘‘ယော သော, အာဝုသော, တထာဂတော ဥတ္တမပုရိသော ပရမပုရိသော ပရမပတ္တိပတ္တော, တံ တထာဂတော အညတြ ဣမေဟိ စတူဟိ ဌာနေဟိ ပညာပယမာနော ပညာပေတိ – ‘ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာ’တိ တ။ပေ.။ ‘နေဝ ဟောတိ န န ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာ’တိ တတိ။ ဧဝံ ဝုတ္တေ, ဘန္တေ, တေ အညတိတ္ထိယာ ပရိဗ္ဗာဇကာ မံ ဧတဒဝေါစုံ – ‘သော စာယံ ဘိက္ခု နဝေါ ဘဝိဿတိ အစိရပဗ္ဗဇိတော ထေရော ဝါ ပန ဗာလော အဗျတ္တော’တိ။ အထ ခေါ မံ, ဘန္တေ, တေ အညတိတ္ထိယာ ပရိဗ္ဗာဇကာ နဝဝါဒေန ဗာလဝါဒေန စ အပသာဒေတွာ ဥဋ္ဌာယာသနာ ပက္ကမိံသု’’။

‘‘တဿ မယှံ, ဘန္တေ, အစိရပက္ကန္တေသု တေသု အညတိတ္ထိယေသု ပရိဗ္ဗာဇကေသု ဧတဒဟောသိ – ‘သစေ ခေါ မံ တေ အညတိတ္ထိယာ ပရိဗ္ဗာဇကာ ဥတ္တရိံ ပဉှံ ပုစ္ဆေယျုံ။ ကထံ ဗျာကရမာနော နု ခွာဟံ တေသံ အညတိတ္ထိယာနံ ပရိဗ္ဗာဇကာနံ ဝုတ္တဝါဒီ စေဝ ဘဂဝတော အဿံ, န စ ဘဂဝန္တံ အဘူတေန အဗ္ဘာစိက္ခေယျံ, ဓမ္မဿ စာနုဓမ္မံ ဗျာကရေယျံ, န စ ကောစိ သဟဓမ္မိကော ဝါဒါနုဝါဒော ဂါရယှံ ဌာနံ အာဂစ္ဆေယျာ’’’တိ?

‘‘တံ ကိံ မညသိ, အနုရာဓ, ရူပံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါ’’တိ? ‘‘အနိစ္စံ, ဘန္တေ’’။ ‘‘ယံ ပနာနိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝါ တံ သုခံ ဝါ’’တိ? ‘‘ဒုက္ခံ, ဘန္တေ’’။ ‘‘ယံ ပနာနိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ ကလ္လံ နု တံ သမနုပဿိတုံ – ‘ဧတံ မမ, ဧသောဟမသ္မိ, ဧသော မေ အတ္တာ’’’တိ? ‘‘နော ဟေတံ , ဘန္တေ’’။ ‘‘ဝေဒနာ။ သညာ။ သင်္ခါရာ။ ဝိညာဏံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါ’’တိ? ‘‘အနိစ္စံ ဘန္တေ’’။ပေ.။ တသ္မာတိဟ။ပေ.။ ဧဝံ ပဿံ။ပေ.။ နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာတိ ပဇာနာတီ’’။

‘‘တံ ကိံ မညသိ, အနုရာဓ, ရူပံ တထာဂတောတိ သမနုပဿသီ’’တိ? ‘‘နော ဟေတံ, ဘန္တေ’’။ ‘‘ဝေဒနံ။ သညံ။ သင်္ခါရေ။ ဝိညာဏံ တထာဂတောတိ သမနုပဿသီ’’တိ? ‘‘နော ဟေတံ, ဘန္တေ’’။

‘‘တံ ကိံ မညသိ, အနုရာဓ, ရူပသ္မိံ တထာဂတောတိ သမနုပဿသီ’’တိ? ‘‘နော ဟေတံ, ဘန္တေ’’။ ‘‘အညတြ ရူပါ တထာဂတောတိ သမနုပဿသီ’’တိ? ‘‘နော ဟေတံ, ဘန္တေ’’။ ‘‘ဝေဒနာယ။ပေ.။ အညတြ ဝေဒနာယ။ပေ.။ သညာယ။ အညတြ သညာယ။ သင်္ခါရေသု။ အညတြ သင်္ခါရေဟိ။ ဝိညာဏသ္မိံ။ အညတြ ဝိညာဏာ တထာဂတောတိ သမနုပဿသီ’’တိ? ‘‘နော ဟေတံ, ဘန္တေ’’။

“တံ ကိံ မညသိ, အနုရာဓ, ရူပံ။ ဝေဒနာ။ သညာ။ သင်္ခါရာ။ ဝိညာဏံ တထာဂတောတိ သမနုပဿသီ”တိ? “နော ဟေတံ, ဘန္တေ”။

“တံ ကိံ မညသိ, အနုရာဓ, အယံ သော အရူပီ အဝေဒနော အသညီ အသင်္ခါရော အဝိညာဏော တထာဂတောတိ သမနုပဿသီ”တိ? “နော ဟေတံ, ဘန္တေ”။

“ဧတ္ထ စ တေ, အနုရာဓ, ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သစ္စတော ထေတတော တထာဂတေ အနုပလဗ္ဘိယမာနေ ကလ္လံ နု တေ တံ ဝေယျာကရဏံ – ‘ယော သော, အာဝုသော, တထာဂတော ဥတ္တမပုရိသော ပရမပုရိသော ပရမပတ္တိပတ္တော တံ တထာဂတော အညတြ ဣမေဟိ စတူဟိ ဌာနေဟိ ပညာပယမာနော ပညာပေတိ – ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာ တိ ဝါ။ နေဝ ဟောတိ န န ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာတိ ဝါ’”တိ? “နော ဟေတံ, ဘန္တေ”။

“သာဓု သာဓု, အနုရာဓ! ပုဗ္ဗေ စာဟံ, အနုရာဓ, ဧတရဟိ စ ဒုက္ခဉ္စေဝ ပညပေမိ, ဒုက္ခဿ စ နိရောဓ”န္တိ။ စတုတ္ထံ။

၅. ဝက္ကလိသုတ္တံ

၈၇. ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ရာဇဂဟေ ဝိဟရတိ ဝေဠုဝနေ ကလန္ဒကနိဝါပေ။ တေန ခေါ ပန သမယေန အာယသ္မာ ဝက္ကလိ ကုမ္ဘကာရနိဝေသနေ ဝိဟရတိ အာဗာဓိကော ဒုက္ခိတော ဗာဠှဂိလာနော။ အထ ခေါ အာယသ္မာ ဝက္ကလိ ဥပဋ္ဌာကေ အာမန္တေသိ – “ဧထ တုမှေ, အာဝုသော, ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမထ; ဥပသင်္ကမိတွာ မမ ဝစနေန ဘဂဝတော ပါဒေ သိရသာ ဝန္ဒထ – ‘ဝက္ကလိ, ဘန္တေ, ဘိက္ခု အာဗာဓိကော ဒုက္ခိတော ဗာဠှဂိလာနော, သော ဘဂဝတော ပါဒေ သိရသာ ဝန္ဒတီ’တိ။ ဧဝဉ္စ ဝဒေထ – ‘သာဓု ကိရ, ဘန္တေ, ဘဂဝါ ယေန ဝက္ကလိ ဘိက္ခု တေနုပသင်္ကမတု; အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယာ’”တိ။ “ဧဝမာဝုသော”တိ ခေါ တေ ဘိက္ခူ အာယသ္မတော ဝက္ကလိဿ ပဋိဿုတွာ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိံသု; ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိံသု။ ဧကမန္တံ နိသိန္နာ ခေါ တေ ဘိက္ခူ ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစုံ – “ဝက္ကလိ, ဘန္တေ, ဘိက္ခု အာဗာဓိကော ဒုက္ခိတော ဗာဠှဂိလာနော, သော ဘဂဝတော ပါဒေ သိရသာ ဝန္ဒတိ; ဧဝဉ္စ ပန ဝဒေတိ – ‘သာဓု ကိရ, ဘန္တေ, ဘဂဝါ ယေန ဝက္ကလိ ဘိက္ခု တေနုပသင်္ကမတု; အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယာ’”တိ။ အဓိဝါသေသိ ဘဂဝါ တုဏှီဘာဝေန။

အထ ခေါ ဘဂဝါ နိဝါသေတွာ ပတ္တစီဝရမာဒါယ ယေနာယသ္မာ ဝက္ကလိ တေနုပသင်္ကမိ။ အဒ္ဒသာ ခေါ အာယသ္မာ ဝက္ကလိ ဘဂဝန္တံ ဒူရတောဝ အာဂစ္ဆန္တံ။ ဒိသွာန မဉ္စကေ သမဓောသိ [သမဓောသိ (သီ.), သမဓောပိ (သျာ. ကံ.) သံ + ဓု + ဤ = သမဓောသိ]။ အထ ခေါ ဘဂဝါ အာယသ္မန္တံ ဝက္ကလိံ ဧတဒဝေါစ – “အလံ, ဝက္ကလိ, မာ တွံ မဉ္စကေ သမဓောသိ။ သန္တိမာနိ အာသနာနိ ပညတ္တာနိ; တတ္ထာဟံ နိသီဒိဿာမီ”တိ။ နိသီဒိ ဘဂဝါ ပညတ္တေ အာသနေ။ နိသဇ္ဇ ခေါ ဘဂဝါ အာယသ္မန္တံ ဝက္ကလိံ ဧတဒဝေါစ – “ကစ္စိ တေ, ဝက္ကလိ, ခမနီယံ, ကစ္စိ ယာပနီယံ, ကစ္စိ ဒုက္ခာ ဝေဒနာ ပဋိက္ကမန္တိ, နော အဘိက္ကမန္တိ; ပဋိက္ကမောသာနံ ပညာယတိ, နော အဘိက္ကမော”တိ? “န မေ, ဘန္တေ, ခမနီယံ, န ယာပနီယံ; ဗာဠှာ မေ ဒုက္ခာ ဝေဒနာ အဘိက္ကမန္တိ, နော ပဋိက္ကမန္တိ; အဘိက္ကမောသာနံ ပညာယတိ, နော ပဋိက္ကမော”တိ။ “ကစ္စိ တေ, ဝက္ကလိ, န ကိဉ္စိ ကုက္ကုစ္စံ, န ကောစိ ဝိပ္ပဋိသာရော”တိ? “တဂ္ဃ မေ, ဘန္တေ, အနပ္ပကံ ကုက္ကုစ္စံ, အနပ္ပကော ဝိပ္ပဋိသာရော”တိ။ “ကစ္စိ ပန တံ, ဝက္ကလိ, အတ္တာ သီလတော န ဥပဝဒတီ”တိ? “န ခေါ မံ, ဘန္တေ, အတ္တာ သီလတော ဥပဝဒတီ”တိ။ “နော စေ ကိရ တံ, ဝက္ကလိ, အတ္တာ သီလတော ဥပဝဒတိ; အထ ကိဉ္စ တေ ကုက္ကုစ္စံ ကော စ ဝိပ္ပဋိသာရော”တိ? “စိရပဋိကာဟံ, ဘန္တေ, ဘဂဝန္တံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမိတုကာမော, နတ္ထိ စ မေ ကာယသ္မိံ တာဝတိကာ ဗလမတ္တာ, ယာဝတာဟံ [ယာဟံ (သီ.), ယာယာဟံ (ပီ.)] ဘဂဝန္တံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမေယျ”န္တိ။

“အလံ , ဝက္ကလိ, ကိံ တေ ဣမိနာ ပူတိကာယေန ဒိဋ္ဌေန? ယော ခေါ, ဝက္ကလိ, ဓမ္မံ ပဿတိ သော မံ ပဿတိ; ယော မံ ပဿတိ သော ဓမ္မံ ပဿတိ။ ဓမ္မဉှိ, ဝက္ကလိ, ပဿန္တော မံ ပဿတိ; မံ ပဿန္တော ဓမ္မံ ပဿတိ။

“တံ ကိံ မညသိ, ဝက္ကလိ, ရူပံ နိစ္စံ တ အနိစ္စံ တ”တိ? “အနိစ္စံ , ဘန္တေ”။ “ယံ ပနာနိစ္စံ ဒုက္ခံ တ တံ သုခံ တ”တိ? “ဒုက္ခံ, ဘန္တေ”။ “ယံ ပနာနိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ, ကလ္လံ နု တံ သမနုပဿိတုံ – ‘ဧတံ မမ, ဧသောဟမသ္မိ, ဧသော မေ အတ္တာ’”တိ? “နော ဟေတံ, ဘန္တေ”။ “ဝေဒနာ။ သညာ။ သင်္ခါရာ။ ဝိညာဏံ နိစ္စံ တ အနိစ္စံ တ”တိ? “အနိစ္စံ, ဘန္တေ”။ပေ.။ ဧသော မေ အတ္တာတိ? “နော ဟေတံ, ဘန္တေ”။ “တသ္မာတိဟ။ပေ.။ ဧဝံ ပဿံ။ပေ.။ နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာတိ ပဇာနာတီ”တိ။

အထ ခေါ ဘဂဝါ အာယသ္မန္တံ ဝက္ကလိံ ဣမိနာ ဩဝါဒေန ဩဝဒိတွာ ဥဋ္ဌာယာသနာ ယေန ဂိဇ္ဈကူဋော ပဗ္ဗတော တေန ပက္ကာမိ။ အထ ခေါ အာယသ္မာ ဝက္ကလိ အစိရပက္ကန္တဿ ဘဂဝတော ဥပဋ္ဌာကေ အာမန္တေသိ – “ဧထ မံ, အာဝုသော, မဉ္စကံ အာရောပေတွာ ယေန ဣသိဂိလိပဿံ ကာဠသိလာ တေနုပသင်္ကမထ။ ကထဉ္ဟိ နာမ မာဒိသော အန္တရဃရေ ကာလံ ကတ္တဗ္ဗံ မညေယျာ”တိ? “ဧဝမာဝုသော”တိ ခေါ တေ ဘိက္ခူ အာယသ္မတော ဝက္ကလိဿ ပဋိဿုတွာ အာယသ္မန္တံ ဝက္ကလိံ မဉ္စကံ အာရောပေတွာ ယေန ဣသိဂိလိပဿံ ကာဠသိလာ တေနုပသင်္ကမိံသု။ အထ ခေါ ဘဂဝါ တဉ္စ ရတ္တိံ တဉ္စ ဒိဝါဝသေသံ ဂိဇ္ဈကူဋေ ပဗ္ဗတေ ဝိဟာသိ။ အထ ခေါ ဒွေ ဒေဝတာ ယော အဘိက္ကန္တာယ ရတ္တိယာ အဘိက္ကန္တဝဏ္ဏာ ကေဝလကပ္ပံ ဂိဇ္ဈကူဋံ ဩဘာသေတွာ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိံသု။ပေ.။ ဧကမန္တံ အဋ္ဌံသု။ ဧကမန္တံ ဌိတာ ခေါ ဧကာ ဒေဝတာ ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ – “ဝက္ကလိ, ဘန္တေ, ဘိက္ခု ဝိမောက္ခာယ စေတေတီ”တိ။ အပရာ ဒေဝတာ ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ – “သော ဟိ နူန, ဘန္တေ, သုဝိမုတ္တော ဝိမုစ္စိဿတီ”တိ။ ဣဒမဝေါစုံ တာ ဒေဝတာယော။ ဣဒံ ဝတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ တတ္ထေဝန္တရဓာယိံသု။

အထ ခေါ ဘဂဝါ တဿာ ရတ္တိယာ အစ္စယေန ဘိက္ခူ အာမန္တေသိ – “ဧထ တုမှေ, ဘိက္ခဝေ, ယေန ဝက္ကလိ ဘိက္ခု တေနုပသင်္ကမထ; ဥပသင်္ကမိတွာ ဝက္ကလိံ ဘိက္ခုံ ဧဝံ ဝဒေထ –

“‘သုဏာဝုသော တွံ, ဝက္ကလိ, ဘဂဝတော ဝစနံ ဒွိန္နဉ္စ ဒေဝတာနံ။ ဣမံ, အာဝုသော, ရတ္တိံ ဒွေ ဒေဝတာယော အဘိက္ကန္တာယ ရတ္တိယာ အဘိက္ကန္တဝဏ္ဏာ ကေဝလကပ္ပံ ဂိဇ္ဈကူဋံ ဩဘာသေတွာ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိံသု; ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ အဋ္ဌံသု။ ဧကမန္တံ ဌိတာ ခေါ, အာဝုသော, ဧကာ ဒေဝတာ ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ – ဝက္ကလိ, ဘန္တေ, ဘိက္ခု ဝိမောက္ခာယ စေတေတီတိ။ အပရာ ဒေဝတာ ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ – သော ဟိ နူန, ဘန္တေ, သုဝိမုတ္တော ဝိမုစ္စိဿတီတိ။ ဘဂဝါ စ တံ, အာဝုသော ဝက္ကလိ, ဧဝမာဟ – မာ ဘာယိ, ဝက္ကလိ; မာ ဘာယိ, ဝက္ကလိ! အပါပကံ တေ မရဏံ ဘဝိဿတိ, အပါပိကာ ကာလကိရိယာ’”တိ။ “ဧဝံ, ဘန္တေ”တိ ခေါ တေ ဘိက္ခူ ဘဂဝတော ပဋိဿုတွာ ယေနာယသ္မာ ဝက္ကလိ တေနုပသင်္ကမိံသု; ဥပသင်္ကမိတွာ အာယသ္မန္တံ ဝက္ကလိံ ဧတဒဝေါစုံ – “သုဏာဝုသော ဝက္ကလိ, ဘဂဝတော ဝစနံ ဒွိန္နဉ္စ ဒေဝတာန”န္တိ။

အထ ခေါ အာယသ္မာ ဝက္ကလိ ဥပဋ္ဌာကေ အာမန္တေသိ – “ဧထ မံ, အာဝုသော, မဉ္စကာ ဩရောပေထ။ ကထဉ္ဟိ နာမ မာဒိသော ဥစ္စေ အာသနေ နိသီဒိတွာ တဿ ဘဂဝတော သာသနံ သောတဗ္ဗံ မညေယျာ”တိ! “ဧဝမာဝုသော”တိ ခေါ တေ ဘိက္ခူ အာယသ္မတော ဝက္ကလိဿ ပဋိဿုတွာ အာယသ္မန္တံ ဝက္ကလိံ မဉ္စကာ ဩရောပေသုံ။ “ဣမံ, အာဝုသော, ရတ္တိံ ဒွေ ဒေဝတာယော အဘိက္ကန္တာယ ရတ္တိယာ။ပေ.။ ဧကမန္တံ အဋ္ဌံသု။ ဧကမန္တံ ဌိတာ ခေါ, အာဝုသော, ဧကာ ဒေဝတာ ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ – ‘ဝက္ကလိ, ဘန္တေ, ဘိက္ခု ဝိမောက္ခာယ စေတေတီ’တိ။ အပရာ ဒေဝတာ ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ – ‘သော ဟိ နူန, ဘန္တေ, သုဝိမုတ္တော ဝိမုစ္စိဿတီ’တိ။ ဘဂဝါ စ တံ, အာဝုသော ဝက္ကလိ, ဧဝမာဟ – ‘မာ ဘာယိ, ဝက္ကလိ; မာ ဘာယိ, ဝက္ကလိ! အပါပကံ တေ မရဏံ ဘဝိဿတိ, အပါပိကာ ကာလကိရိယာ’”တိ။ “တေန ဟာဝုသော, မမ ဝစနေန ဘဂဝတော ပါဒေ သိရသာ ဝန္ဒထ – ‘ဝက္ကလိ, ဘန္တေ, ဘိက္ခု အာဗာဓိကော ဒုက္ခိတော ဗာဠ္ဟဂိလာနော။ သော ဘဂဝတော ပါဒေ သိရသာ ဝန္ဒတီ’တိ။ ဧဝဉ္စ ဝဒေထ – ‘ရူပံ အနိစ္စံ။ တာဟံ, ဘန္တေ, န ကင်္ခါမိ။ ယဒနိစ္စံ တံ ဒုက္ခန္တိ န ဝိစိကိစ္ဆာမိ။ ယဒနိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ, နတ္ထိ မေ တတ္ထ ဆန္ဒော ဝါ ရာဂေါ ဝါ ပေမံ ဝါတိ န ဝိစိကိစ္ဆာမိ။ ဝေဒနာ အနိစ္စာ။ တာဟံ, ဘန္တေ, န ကင်္ခါမိ ။ ယဒနိစ္စံ တံ ဒုက္ခန္တိ န ဝိစိကိစ္ဆာမိ။ ယဒနိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ, နတ္ထိ မေ တတ္ထ ဆန္ဒော ဝါ ရာဂေါ ဝါ ပေမံ ဝါတိ န ဝိစိကိစ္ဆာမိ။ သညာ။ သင်္ခါရာ အနိစ္စာ။ တာဟံ, ဘန္တေ, န ကင်္ခါမိ။ ယဒနိစ္စံ တံ ဒုက္ခန္တိ န ဝိစိကိစ္ဆာမိ။ ယဒနိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ, နတ္ထိ မေ တတ္ထ ဆန္ဒော ဝါ ရာဂေါ ဝါ ပေမံ ဝါတိ န ဝိစိကိစ္ဆာမိ။ ဝိညာဏံ အနိစ္စံ။ တာဟံ, ဘန္တေ, န ကင်္ခါမိ။

ယဒနိစ္စံ တံ ဒုက္ခန္တိ န ဝိစိကိစ္ဆာမိ။ ယဒနိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ, နတ္ထိ မေ တတ္ထ ဆန္ဒော ဝါ ရာဂေါ ဝါ ပေမံ ဝါတိ န ဝိစိကိစ္ဆာမီ’’’တိ။ ‘‘ဧဝမာဝုသော’’တိ ခော တေ ဘိက္ခူ အာယသ္မတော ဝက္ကလိဿ ပဋိဿုတွာ ပက္ကမိံသု။ အထ ခော အာယသ္မာ ဝက္ကလိ အစိရပက္ကန္တေသု တေသု ဘိက္ခူသု သတ္ထံ အာဟရေသိ။

အထ ခော တေ ဘိက္ခူ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိံသု; ဥပသင်္ကမိတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိံသု။ ဧကမန္တံ နိသိန္နာ ခော တေ ဘိက္ခူ ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစုံ – ‘‘ဝက္ကလိ, ဘန္တေ, ဘိက္ခု အာဗာဓိကော ဒုက္ခိတော ဗာဠှဂိလာနော; သော ဘဂဝတော ပါဒေ သိရသာ ဝန္ဒတိ; ဧဝဉ္စ ဝဒေတိ – ‘ရူပံ အနိစ္စံ။ တာဟံ, ဘန္တေ, န ကင်္ခာမိ။ ယဒနိစ္စံ တံ ဒုက္ခန္တိ န ဝိစိကိစ္ဆာမိ။ ယဒနိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ, နတ္ထိ မေ တတ္ထ ဆန္ဒော ဝါ ရာဂေါ ဝါ ပေမံ ဝါတိ န ဝိစိကိစ္ဆာမိ။ ဝေဒနာ။ သညာ။ သင်္ခါရာ ။ ဝိညာဏံ အနိစ္စံ။ တာဟံ, ဘန္တေ, န ကင်္ခာမိ။ ယဒနိစ္စံ တံ ဒုက္ခန္တိ န ဝိစိကိစ္ဆာမိ။ ယဒနိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ, နတ္ထိ မေ တတ္ထ ဆန္ဒော ဝါ ရာဂေါ ဝါ ပေမံ ဝါတိ န ဝိစိကိစ္ဆာမီ’’’တိ။

အထ ခော ဘဂဝါ ဘိက္ခူ အာမန္တေသိ – ‘‘အာယာမ, ဘိက္ခဝေ, ယေန ဣသိဂိလိပဿံ ကာဠသိလာ တေနုပသင်္ကမိဿာမ; ယတ္ထ ဝက္ကလိနာ ကုလပုတ္တေန သတ္ထမာဟရိတ’’န္တိ။ ‘‘ဧဝံ, ဘန္တေ’’တိ ခော တေ ဘိက္ခူ ဘဂဝတော ပစ္စဿောသုံ။ အထ ခော ဘဂဝါ သမ္ဗဟုလေဟိ ဘိက္ခူဟိ သဒ္ဓိံ ယေန ဣသိဂိလိပဿံ ကာဠသိလာ တေနုပသင်္ကမိ။ အဒ္ဒသာ ခော ဘဂဝါ အာယသ္မန္တံ ဝက္ကလိံ ဒူရတောဝ မဉ္စကေ ဝိဝတ္တက္ခန္ဓံ သေမာနံ။

တေန ခော ပန သမယေန ဓူမာယိတတ္တံ တိမိရာယိတတ္တံ ဂစ္ဆတေဝ ပုရိမံ ဒိသံ, ဂစ္ဆတိ ပစ္ဆိမံ ဒိသံ, ဂစ္ဆတိ ဥတ္တရံ ဒိသံ, ဂစ္ဆတိ ဒက္ခိဏံ ဒိသံ, ဂစ္ဆတိ ဥဒ္ဓံ ဒိသံ, ဂစ္ဆတိ အဓော ဒိသံ, ဂစ္ဆတိ အနုဒိသံ။ အထ ခော ဘဂဝါ ဘိက္ခူ အာမန္တေသိ – ‘‘ပဿထ နော တုမှေ, ဘိက္ခဝေ, ဧတံ ဓူမာယိတတ္တံ တိမိရာယိတတ္တံ ဂစ္ဆတေဝ ပုရိမံ ဒိသံ။ပေ.။ ဂစ္ဆတိ အနုဒိသ’’န္တိ။ ‘‘ဧဝံ, ဘန္တေ’’။ ‘‘ဧသော ခော, ဘိက္ခဝေ, မာရော ပါပိမာ ဝက္ကလိဿ ကုလပုတ္တဿ ဝိညာဏံ သမန္ဝေသတိ [သမန္နေသတိ (က. သီ. ပီ.)] – ‘ကတ္ထ ဝက္ကလိဿ ကုလပုတ္တဿ ဝိညာဏံ ပတိဋ္ဌိတ’န္တိ? အပ္ပတိဋ္ဌိတေန စ, ဘိက္ခဝေ, ဝိညာဏေန ဝက္ကလိ ကုလပုတ္တော ပရိနိဗ္ဗုတော’’တိ။ ပဉ္စမံ။

၆. အဿဇိသုတ္တံ

၈၈. ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ရာဇဂဟေ ဝိဟရတိ ဝေဠုဝနေ ကလန္ဒကနိဝါပေ။ တေန ခော ပန သမယေန အာယသ္မာ အဿဇိ ကဿပကာရာမေ ဝိဟရတိ အာဗာဓိကော ဒုက္ခိတော ဗာဠှဂိလာနော။ အထ ခော အာယသ္မာ အဿဇိ ဥပဋ္ဌာကေ အာမန္တေသိ – ‘‘ဧထ တုမှေ, အာဝုသော, ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမထ; ဥပသင်္ကမိတွာ မမ ဝစနေန ဘဂဝတော ပါဒေ သိရသာ ဝန္ဒထ – ‘အဿဇိ, ဘန္တေ, ဘိက္ခု အာဗာဓိကော ဒုက္ခိတော ဗာဠှဂိလာနော။ သော ဘဂဝတော ပါဒေ သိရသာ ဝန္ဒတီ’တိ။ ဧဝဉ္စ ဝဒေထ – ‘သာဓု ကိရ, ဘန္တေ, ဘဂဝါ ယေန အဿဇိ ဘိက္ခု တေနုပသင်္ကမတု အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယာ’’’တိ။ ‘‘ဧဝမာဝုသော’’တိ ခော တေ ဘိက္ခူ အာယသ္မတော အဿဇိဿ ပဋိဿုတွာ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိံသု; ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိံသု။ ဧကမန္တံ နိသိန္နာ ခော တေ ဘိက္ခူ ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစုံ – ‘‘အဿဇိ, ဘန္တေ, ဘိက္ခု အာဗာဓိကော။ပေ.။ သာဓု ကိရ, ဘန္တေ, ဘဂဝါ ယေန အဿဇိ ဘိက္ခု တေနုပသင်္ကမတု အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယာ’’တိ။ အဓိဝါသေသိ ဘဂဝါ တုဏှီဘာဝေန။

အထ ခော ဘဂဝါ သာယနှသမယံ ပဋိသလ္လာနာ ဝုဋ္ဌိတော ယေနာယသ္မာ အဿဇိ တေနုပသင်္ကမိ။ အဒ္ဒသာ ခော အာယသ္မာ အဿဇိ ဘဂဝန္တံ ဒူရတောဝ အာဂစ္ဆန္တံ။ ဒိသွာန မဉ္စကေ သမဓောသိ။ အထ ခော ဘဂဝါ အာယသ္မန္တံ အဿဇိံ [အာယသ္မတော အဿဇိဿ (ပီ. က.)] ဧတဒဝေါစ – ‘‘အလံ, အဿဇိ, မာ တွံ မဉ္စကေ သမဓောသိ။ သန္တိမာနိ အာသနာနိ ပညတ္တာနိ, တတ္ထာဟံ နိသီဒိဿာမီ’’တိ။ နိသီဒိ ဘဂဝါ ပညတ္တေ အာသနေ။ နိသဇ္ဇ ခော ဘဂဝါ အာယသ္မန္တံ အဿဇိံ ဧတဒဝေါစ – ‘‘ကစ္စိ တေ, အဿဇိ, ခမနီယံ, ကစ္စိ ယာပနီယံ။ပေ.။ ပဋိက္ကမော သာနံ ပညာယတိ နော အဘိက္ကမော’’တိ?

‘‘န မေ, ဘန္တေ, ခမနီယံ။ပေ.။ အဘိက္ကမောသာနံ ပညာယတိ နော ပဋိက္ကမော’’တိ။ ‘‘ကစ္စိ တေ, အဿဇိ, န ကိဉ္စိ ကုက္ကုစ္စံ န ကောစိ ဝိပ္ပဋိသာရော’’တိ? ‘‘တဂ္ဃ မေ, ဘန္တေ, အနပ္ပကံ ကုက္ကုစ္စံ အနပ္ပကော ဝိပ္ပဋိသာရော’’တိ။ ‘‘ကစ္စိ ပန တံ, အဿဇိ, အတ္တာ သီလတော န ဥပဝဒတီ’’တိ? ‘‘န ခော မံ, ဘန္တေ, အတ္တာ သီလတော ဥပ

ဝဒတီ''တိ။ ''နော စေ ကိရ တံ, အသ္မဖိ, အတ္တာ သီလတော ဥပဝဒတိ, အထ ကိဉ္စ တေ ကုက္ကုစ္စံ ကော စ ဝိပ္ပဋိသာရော''တိ? ''ပုဗ္ဗေ ခွာဟံ, ဘန္တေ, ဂေလညေ ပဿမ္ဘေတွာ ပဿမ္ဘေတွာ ကာယသင်္ခါရေ ဝိဟရာမိ, သောဟံ သမာဓိံ နပ္ပဋိလဘာမိ။ တဿ မယှံ, ဘန္တေ, တံ သမာဓိံ အပ္ပဋိလဘတော ဧဝံ ဟောတိ – 'နော စဿာဟံ ပရိဟာယာမီ'''တိ။ ''ယေ တေ, အဿဇိ, သမဏဗြာဟ္မဏာ သမာဓိသာရကာ သမာဓိသာမညာ တေသံ တံ သမာဓိံ အပ္ပဋိလဘတံ ဧဝံ ဟောတိ – 'နော စဿု မယံ ပရိဟာယာမာ'''တိ။

''တံ ကိံ မညသိ, အဿဇိ, ရူပံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါ''တိ? ''အနိစ္စံ, ဘန္တေ''။ပေ။ ဝိညာဏံ ။ပေ။ တသ္မာတိဟ။ပေ။ ဧဝံ ပဿံ။ပေ။ နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာတိ ပဇာနာတီတိ။ သော သုခံ စေ ဝေဒနံ ဝေဒယတိ [ဝေဒိယတိ (သီ. ပီ.)], သာ 'အနိစ္စာ'တိ ပဇာနာတိ။ 'အနဇ္ဈောသိတာ'တိ ပဇာနာတိ။ 'အနဘိနန္ဒိတာ'တိ ပဇာနာတိ။ ဒုက္ခံ စေ ဝေဒနံ ဝေဒယတိ, သာ 'အနိစ္စာ'တိ ပဇာနာတိ။ 'အနဇ္ဈောသိတာ'တိ ပဇာနာတိ။ 'အနဘိနန္ဒိတာ'တိ ပဇာနာတိ။ အဒုက္ခမသုခံ စေ ဝေဒနံ ဝေဒယတိ, သာ 'အနိစ္စာ'တိ ပဇာနာတိ။ပေ။ 'အနဘိနန္ဒိတာ'တိ ပဇာနာတိ။ သော သုခံ စေ ဝေဒနံ ဝေဒယတိ , ဝိသံယုတ္တော နံ ဝေဒယတိ; ဒုက္ခံ စေ ဝေဒနံ ဝေဒယတိ, ဝိသံယုတ္တော နံ ဝေဒယတိ; အဒုက္ခမသုခံ စေ ဝေဒနံ ဝေဒယတိ, ဝိသံယုတ္တော နံ ဝေဒယတိ။ သော ကာယပရိယန္တိကံ စေ ဝေဒနံ ဝေဒယမာနော 'ကာယပရိယန္တိကံ ဝေဒနံ ဝေဒယာမီ'တိ ပဇာနာတိ။ ဇီဝိတပရိယန္တိကံ စေ ဝေဒနံ ဝေဒယမာနာ ‘ဇီဝိတပရိယန္တိကံ ဝေဒနံ ဝေဒယာမီ'တိ ပဇာနာတိ။ 'ကာယဿ ဘေဒာ ဥဒ္ဓံ ဇီဝိတပရိယာဒါနာ ဣဓေဝ သဗ္ဗဝေဒယိတာနိ အနဘိနန္ဒိတာနိ သီတီဘဝိဿန္တိ'တိ ပဇာနာတိ။

''သေယျထာပိ , အဿဇိ, တေလဉ္စ ပဋိစ္စ, ဝဋ္ဋိဉ္စ ပဋိစ္စ, တေလပ္ပဒီပေါ ဈာယေယျ; တဿေဝ တေလဿ စ ဝဋ္ဋိယာ စ ပရိယာဒါနာ အနာဟာရော နိဗ္ဗာယေယျ။ ဧဝမေဝ ခေါ, အဿဇိ, ဘိက္ခု ကာယပရိယန္တိကံ ဝေဒနံ ဝေဒယမာနော 'ကာယပရိယန္တိကံ ဝေဒနံ ဝေဒယာမီ'တိ ပဇာနာတိ။ ဇီဝိတပရိယန္တိကံ ဝေဒနံ ဝေဒယမာနော 'ဇီဝိတပရိယန္တိကံ ဝေဒနံ ဝေဒယာမီ'တိ ပဇာနာတိ။ 'ကာယဿ ဘေဒာ ဥဒ္ဓံ ဇီဝိတပရိယာဒါနာ ဣဓေဝ သဗ္ဗဝေဒယိတာနိ အနဘိနန္ဒိတာနိ သီတီဘဝိဿန္တိ'တိ ပဇာနာတီ''တိ။ ဆဋ္ဌံ။

၇. ခေမကသုတ္တံ

၈၉. ဧကံ သမယံ သမ္ဗဟုလာ ထေရာ ဘိက္ခူ ကောသမ္ဗိယံ ဝိဟရန္တိ ဃောသိတာရာမေ။ တေန ခေါ ပန သမယေန အာယသ္မာ ခေမကော ဗဒရိကာရာမေ ဝိဟရတိ အာဗာဓိကော ဒုက္ခိတော ဗာဠ္ဟဂိလာနော။ အထ ခေါ ထေရာ ဘိက္ခူ သာယန္ဟသမယံ ပဋိသလ္လာနာ ဝုဋ္ဌိတာ အာယသ္မန္တံ ဒာသကံ အာမန္တေသုံ – ''ဧဟိ တွံ, အာဝုသော ဒာသက, ယေန ခေမကော ဘိက္ခု တေနုပသင်္ကမ; ဥပသင်္ကမိတွာ ခေမကံ ဘိက္ခုံ ဧဝံ ဝဒေဟိ – 'ထေရာ တံ, အာဝုသော ခေမက, ဧဝမာဟံသု – ကစ္စိ တေ, အာဝုသော, ခမနီယံ, ကစ္စိ ယာပနီယံ, ကစ္စိ ဒုက္ခာ ဝေဒနာ ပဋိက္ကမန္တိ နော အဘိက္ကမန္တိ, ပဋိက္ကမောသာနံ ပညာယတိ နော အဘိက္ကမော'''တိ? ''ဧဝမာဝုသော''တိ ခေါ အာယသ္မာ ဒာသကော ထေရာနံ ဘိက္ခူနံ ပဋိဿုတွာ ယေနာယသ္မာ ခေမကော တေနုပသင်္ကမိ; ဥပသင်္ကမိတွာ အာယသ္မန္တံ ခေမကံ ဧတဒဝေါစ – ''ထေရာ တံ, အာဝုသော ခေမက, ဧဝမာဟံသု – 'ကစ္စိ တေ, အာဝုသော, ခမနီယံ။ပေ။ နော အဘိက္ကမော'''တိ? ''န မေ, အာဝုသော, ခမနီယံ န ယာပနီယံ။ပေ။ အဘိက္ကမောသာနံ ပညာယတိ နော ပဋိက္ကမော''တိ။

အထ ခေါ အာယသ္မာ ဒာသကော ယေန ထေရာ ဘိက္ခူ တေနုပသင်္ကမိ; ဥပသင်္ကမိတွာ ထေရေ ဘိက္ခူ ဧတဒဝေါစ – ''ခေမကော, အာဝုသော, ဘိက္ခု ဧဝမာဟ – 'န မေ, အာဝုသော, ခမနီယံ။ပေ။ အဘိက္ကမောသာနံ ပညာယတိ နော ပဋိက္ကမော'''တိ။ ''ဧဟိ တွံ, အာဝုသော ဒာသက, ယေန ခေမကော ဘိက္ခု တေနုပသင်္ကမ; ဥပသင်္ကမိတွာ ခေမကံ ဘိက္ခုံ ဧဝံ ဝဒေဟိ – 'ထေရာ တံ, အာဝုသော ခေမက, ဧဝမာဟံသု – ပဉ္စိမေ, အာဝုသော, ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ဝုတ္တာ ဘဂဝတာ, သေယျထိဒံ – ရူပုပါဒါနက္ခန္ဓော, ဝေဒနုပါဒါနက္ခန္ဓော, သညုပါဒါနက္ခန္ဓော, သင်္ခါရုပါဒါနက္ခန္ဓော, ဝိညာဏုပါဒါနက္ခန္ဓော ။ ဣမေသု အာယသ္မာ ခေမကော ပဉ္စသု ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု ကိဉ္စိ အတ္တံ ဝါ အတ္တနိယံ ဝါ သမနုပဿတီ'''တိ?

''ဧဝမာဝုသော''တိ ခေါ အာယသ္မာ ဒာသကော ထေရာနံ ဘိက္ခူနံ ပဋိဿုတွာ ယေနာယသ္မာ ခေမကော တေနုပသင်္ကမိ; ဥပသင်္ကမိတွာ။ပေ။ ထေရာ တံ, အာဝုသော ခေမက, ဧဝမာဟံသု – ''ပဉ္စိမေ, အာဝုသော, ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ဝု

တ္တာ ဘဂဝတာ, သေယျထိဒံ – ရူပုပာဒါနက္ခန္ဓော။ပေ.။ ဝိညာဏုပာဒါနက္ခန္ဓော။ ဣမေသု အာယသ္မာ ခေမကော ပဉ္စသု ဥပာဒါနက္ခန္ဓေသု ကိဉ္စိ အတ္တံ ဝါ အတ္တနိယံ ဝါ သမနုပဿတီ''တိ? ''ပဉ္စိမေ , အာဝုသော, ဥပာဒါနက္ခန္ဓာ ဝုတ္တာ ဘဂဝတာ, သေယျထိဒံ – ရူပုပာဒါနက္ခန္ဓော။ပေ.။ ဝိညာဏုပာဒါနက္ခန္ဓော။ ဣမေသု ခွာဟံ, အာဝုသော, ပဉ္စသု ဥပာဒါနက္ခန္ဓေသု န ကိဉ္စိ အတ္တံ ဝါ အတ္တနိယံ ဝါ သမနုပဿာမီ''တိ။

အထ ခေါ အာယသ္မာ ဒါသကော ယေန ထေရာ ဘိက္ခူ တေနုပသင်္ကမိ; ဥပသင်္ကမိတွာ ထေရေ ဘိက္ခူ ဧတဒဝောစ – ''ခေမကော, အာဝုသော, ဘိက္ခု ဧဝမာဟ – 'ပဉ္စိမေ, အာဝုသော, ဥပာဒါနက္ခန္ဓာ ဝုတ္တာ ဘဂဝတာ, သေယျထိဒံ – ရူပုပာဒါနက္ခန္ဓော။ပေ.။ ဝိညာဏုပာဒါနက္ခန္ဓော။ ဣမေသု ခွာဟံ, အာဝုသော, ပဉ္စသု ဥပာဒါနက္ခန္ဓေသု န ကိဉ္စိ အတ္တံ ဝါ အတ္တနိယံ ဝါ သမနုပဿာမီ'''တိ။ ''ဂစ္ဆ တွံ, အာဝုသော ဒါသက, ယေန ခေမကော ဘိက္ခု တေနုပသင်္ကမ; ဥပသင်္ကမိတွာ ခေမကံ ဘိက္ခုံ ဧဝံ ဝဒေဟိ – 'ထေရာ တံ, အာဝုသော ခေမက, ဧဝမာဟံသု – ပဉ္စိမေ, အာဝုသော, ဥပာဒါနက္ခန္ဓာ ဝုတ္တာ ဘဂဝတာ, သေယျထိဒံ – ရူပုပာဒါနက္ခန္ဓော။ပေ.။ ဝိညာဏုပာဒါနက္ခန္ဓော။ နော စေ ကိရာယသ္မာ ခေမကော ဣမေသု ပဉ္စသု ဥပာဒါနက္ခန္ဓေသု ကိဉ္စိ အတ္တံ ဝါ အတ္တနိယံ ဝါ သမနုပဿတိ။ တေနာယသ္မာ ခေမကော အရဟံ ခီဏာသဝေါ'''တိ။

''ဧဝမာဝုသော''တိ ခေါ အာယသ္မာ ဒါသကော ထေရာနံ ဘိက္ခူနံ ပဋိဿုတွာ ယေနာယသ္မာ ခေမကော။ပေ.။ ထေရာ တံ, အာဝုသော ခေမက, ဧဝမာဟံသု – ''ပဉ္စိမေ, အာဝုသော, ဥပာဒါနက္ခန္ဓာ ဝုတ္တာ ဘဂဝတာ, သေယျထိဒံ – ရူပုပာဒါနက္ခန္ဓော။ပေ.။ ဝိညာဏုပာဒါနက္ခန္ဓော; နော စေ ကိရာယသ္မာ ခေမကော ဣမေသု ပဉ္စသု ဥပာဒါနက္ခန္ဓေသု ကိဉ္စိ အတ္တံ ဝါ အတ္တနိယံ ဝါ သမနုပဿတိ, တေနာယသ္မာ ခေမကော အရဟံ ခီဏာသဝေါ''တိ။ ''ပဉ္စိမေ, အာဝုသော, ဥပာဒါနက္ခန္ဓာ ဝုတ္တာ ဘဂဝတာ, သေယျထိဒံ – ရူပုပာဒါနက္ခန္ဓော။ပေ.။ ဝိညာဏုပာဒါနက္ခန္ဓော။ ဣမေသု ခွာဟံ, အာဝုသော, ပဉ္စသု ဥပာဒါနက္ခန္ဓေသု န ကိဉ္စိ အတ္တံ ဝါ အတ္တနိယံ ဝါ သမနုပဿာမိ , န စမှိ အရဟံ ခီဏာသဝေါ; အပိ စ မေ, အာဝုသော, ပဉ္စသု ဥပာဒါနက္ခန္ဓေသု 'အသ္မီ'တိ အဓိဂတံ, 'အယမဟမသ္မီ'တိ န စ သမနုပဿာမီ''တိ။

အထ ခေါ အာယသ္မာ ဒါသကော ယေန ထေရာ ဘိက္ခူ။ပေ.။ ထေရေ ဘိက္ခူ ဧတဒဝောစ – ''ခေမကော, အာဝုသော, ဘိက္ခု ဧဝမာဟ – ပဉ္စိမေ, အာဝုသော, ဥပာဒါနက္ခန္ဓာ ဝုတ္တာ ဘဂဝတာ, သေယျထိဒံ – ရူပုပာဒါနက္ခန္ဓော။ပေ.။ ဝိညာဏုပာဒါနက္ခန္ဓော။ ဣမေသု ခွာဟံ, အာဝုသော, ပဉ္စသု ဥပာဒါနက္ခန္ဓေသု န ကိဉ္စိ အတ္တံ ဝါ အတ္တနိယံ ဝါ သမနုပဿာမိ, န စမှိ အရဟံ ခီဏာသဝေါ; အပိ စ မေ , အာဝုသော, ပဉ္စသု ဥပာဒါနက္ခန္ဓေသု 'အသ္မီ'တိ အဓိဂတံ, 'အယမဟမသ္မီ'တိ န စ သမနုပဿာမီ''တိ။

''ဂစ္ဆ တွံ, အာဝုသော ဒါသက, ယေန ခေမကော ဘိက္ခု တေနုပသင်္ကမ; ဥပသင်္ကမိတွာ ခေမကံ ဘိက္ခုံ ဧဝံ ဝဒေဟိ – 'ထေရာ တံ, အာဝုသော ခေမက, ဧဝမာဟံသု – ယမေတံ, အာဝုသော ခေမက, အသ္မီတိ ဝဒေသိ, ကိမေတံ အသ္မီတိ ဝဒေသိ? ရူပံ အသ္မီတိ ဝဒေသိ, အညတြ ရူပါ အသ္မီတိ ဝဒေသိ, ဝေဒနံ။ သညံ။ သင်္ခါရေ။ ဝိညာဏံ အသ္မီတိ ဝဒေသိ, အညတြ ဝိညာဏာ အသ္မီတိ ဝဒေသိ။ ယမေတံ, အာဝုသော ခေမက, အသ္မီတိ ဝဒေသိ။ ကိမေတံ အသ္မီတိ ဝဒေသီ'''တိ?

''ဧဝမာဝုသော''တိ ခေါ အာယသ္မာ ဒါသကော ထေရာနံ ဘိက္ခူနံ ပဋိဿုတွာ ယေနာယသ္မာ ခေမကော တေနုပသင်္ကမိ; ဥပသင်္ကမိတွာ အာယသ္မန္တံ ခေမကံ ဧတဒဝောစ – ထေရာ တံ, အာဝုသော ခေမက, ဧဝမာဟံသု – ''ယမေတံ, အာဝုသော ခေမက, 'အသ္မီ'တိ ဝဒေသိ, ကိမေတံ 'အသ္မီ'တိ ဝဒေသိ? ရူပံ 'အသ္မီ'တိ ဝဒေသိ အညတြ ရူပါ 'အသ္မီ'တိ ဝဒေသိ? ဝေဒနံ။ သညံ။ သင်္ခါရေ။ ဝိညာဏံ 'အသ္မီ'တိ ဝဒေသိ အညတြ ဝိညာဏာ 'အသ္မီ'တိ ဝဒေသိ? ယမေတံ, အာဝုသော ခေမက, 'အသ္မီ'တိ ဝဒေသိ, ကိမေတံ 'အသ္မီ'တိ ဝဒေသီ''တိ? ''အလံ, အာဝုသော ဒါသက, ကိံ ဣမာယ သန္ဓာဝနိကာယ! အာဟရာဝုသော, ဒဏ္ဍံ; အဟမေဝ ယေန ထေရာ ဘိက္ခူ တေနုပသင်္ကမိဿာမီ''တိ။

အထ ခေါ အာယသ္မာ ခေမကော ဒဏ္ဍမောလုဗ္ဘ ယေန ထေရာ ဘိက္ခူ တေနုပသင်္ကမိ; ဥပသင်္ကမိတွာ ထေရေဟိ ဘိက္ခူဟိ သဒ္ဓိံ သမ္မောဒိ။ သမ္မောဒနီယံ ကထံ သာရဏီယံ ဝီတိသာရေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ။ ဧကမန္တံ နိသိန္နံ ခေါ အာယသ္မန္တံ ခေမကံ ထေရာ ဘိက္ခူ ဧတဒဝောစုံ – ''ယမေတံ, အာဝုသော ခေမက, 'အသ္မီ'တိ ဝဒေသိ, ကိမေတံ

‘အသ္မီ’တိ ဝဒေသိ? ရူပံ ‘အသ္မီ’တိ ဝဒေသိ, အညတြ ရူပာ ‘အသ္မီ’တိ ဝဒေသိ? ဝေဒနံ။ သညံ။ သင်္ခါရေ။ ဝိညာဏံ ‘အသ္မီ’တိ ဝဒေသိ, အညတြ ဝိညာဏာ ‘အသ္မီ’တိ ဝဒေသိ? ယမေတံ, အာဝုသော ခေမက, ‘အသ္မီ’တိ ဝဒေသိ, ကိမေတံ ‘အသ္မီ’တိ ဝဒေသီ”တိ? “န ခွါဟံ, အာဝုသော, ရူပံ ‘အသ္မီ’တိ ဝဒါမိ; နပိ အညတြ ရူပာ ‘အသ္မီ’တိ ဝဒါမိ။ န ဝေဒနံ။ န သညံ။ န သင်္ခါရေ။ န ဝိညာဏံ ‘အသ္မီ’တိ ဝဒါမိ; နပိ အညတြ ဝိညာဏာ ‘အသ္မီ’တိ ဝဒါမိ။ အပိ စ မေ, အာဝုသော, ပဉ္စသု ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု ‘အသ္မီ’တိ အဓိဂတံ ‘အယမဟမသ္မီ’တိ န စ သမနုပဿာမိ”။

“သေယျထာပိ, အာဝုသော, ဥပ္ပလဿ ဝါ ပဒုမဿ ဝါ ပုဏ္ဍရီကဿ ဝါ ဂန္ဓော။ ယော နု ခေါ ဧဝံ ဝဒေယျ – ‘ပတ္တဿ ဂန္ဓော’တိ ဝါ ‘ဝဏ္ဏဿ [ဝဏ္ဍဿ (ကတ္ထစိ)] ဂန္ဓော’တိ ဝါ ‘ကိဉ္ဇက္ခဿ ဂန္ဓော’တိ ဝါ သမ္မာ နု ခေါ သော ဝဒမာနော ဝဒေယျာ”တိ? “နော ဟေတံ, အာဝုသော”။ “ယထာ ကထံ, ပနာဝုသော, သမ္မာ ဗျာကရမာနော ဗျာကရေယျာ”တိ? “‘ပုပ္ဖဿ ဂန္ဓော’တိ ခေါ, အာဝုသော, သမ္မာ ဗျာကရမာနော ဗျာကရေယျာ”တိ။ “ဧဝမေဝ ခွါဟံ, အာဝုသော, န ရူပံ ‘အသ္မီ’တိ ဝဒါမိ, နပိ အညတြ ရူပာ ‘အသ္မီ’တိ ဝဒါမိ။ န ဝေဒနံ။ န သညံ။ န သင်္ခါရေ။ န ဝိညာဏံ ‘အသ္မီ’တိ ဝဒါမိ, နပိ အညတြ ဝိညာဏာ ‘အသ္မီ’တိ ဝဒါမိ။ အပိ စ မေ, အာဝုသော, ပဉ္စသု ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု ‘အသ္မီ’တိ အဓိဂတံ ‘အယမဟမသ္မီ’တိ န စ သမနုပဿာမိ”။

“ကိဉ္စာပိ, အာဝုသော, အရိယသာဝကဿ ပဉ္စောရမ္ဘာဂိယာနိ သံယောဇနာနိ ပဟီနာနိ ဘဝန္တိ, အထ ခွဿ ဟောတိ – ‘ယော စ ပဉ္စသု ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု အနုသဟဂတော အသ္မီတိ မာနော, အသ္မီတိ ဆန္ဒော, အသ္မီတိ အနုသယော အသမူဟတော။ သော အပရေန သမယေန ပဉ္စသု ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿီ ဝိဟရတိ – ဣတိ ရူပံ, ဣတိ ရူပဿ သမုဒယော, ဣတိ ရူပဿ အတ္ထင်္ဂမော; ဣတိ ဝေဒနာ။ ဣတိ သညာ။ ဣတိ သင်္ခါရာ။ ဣတိ ဝိညာဏံ, ဣတိ ဝိညာဏဿ သမုဒယော, ဣတိ ဝိညာဏဿ အတ္ထင်္ဂမော’တိ။ တဿိမေသု ပဉ္စသု ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿိနော ဝိဟရတော ယောပိဿ ဟောတိ ပဉ္စသု ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု အနုသဟဂတော ‘အသ္မီ’တိ, မာနော ‘အသ္မီ’တိ, ဆန္ဒော ‘အသ္မီ’တိ အနုသယော အသမူဟတော, သောပိ သမုဂ္ဃာတံ ဂစ္ဆတိ။

“သေယျထာပိ, အာဝုသော, ဝတ္ထံ သံကိလိဋ္ဌံ မလဂ္ဂဟိတံ။ တမေနံ သာမိကာ ရဇကဿ အနုပဒဇ္ဇုံ။ တမေနံ ရဇကော ဦသေ ဝါ ခါရေ ဝါ ဂောမယေ ဝါ သမ္မဒ္ဒိတွာ အစ္ဆေ ဥဒကေ ဝိက္ခာလေတိ။ ကိဉ္စာပိ တံ ဟောတိ ဝတ္ထံ ပရိသုဒ္ဓံ ပရိယောဒါတံ, အထ ခွဿ ဟောတိ ယေဝ အနုသဟဂတော ဦသဂန္ဓော ဝါ ခါရဂန္ဓော ဝါ ဂောမယဂန္ဓော ဝါ အသမူဟတော။ တမေနံ ရဇကော သာမိကာနံ ဒေတိ။ တမေနံ သာမိကာ ဂန္ဓပရိဘာဝိတေ ကရဏ္ဍကေ နိက္ခိပန္တိ။ ယောပိဿ ဟောတိ အနုသဟဂတော ဦသဂန္ဓော ဝါ ခါရဂန္ဓော ဝါ ဂောမယဂန္ဓော ဝါ အသမူဟတော, သောပိ သမုဂ္ဃာတံ ဂစ္ဆတိ။ ဧဝမေဝ ခေါ, အာဝုသော, ကိဉ္စာပိ အရိယသာဝကဿ ပဉ္စောရမ္ဘာဂိယာနိ သံယောဇနာနိ ပဟီနာနိ ဘဝန္တိ, အထ ခွဿ ဟောတိ ယေဝ ပဉ္စသု ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု အနုသဟဂတော ‘အသ္မီ’တိ, မာနော ‘အသ္မီ’တိ, ဆန္ဒော ‘အသ္မီ’တိ အနုသယော အသမူဟတော။ သော အပရေန သမယေန ပဉ္စသု ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿီ ဝိဟရတိ။ ‘ဣတိ ရူပံ, ဣတိ ရူပဿ သမုဒယော, ဣတိ ရူပဿ အတ္ထင်္ဂမော; ဣတိ ဝေဒနာ။ ဣတိ သညာ။ ဣတိ သင်္ခါရာ။ ဣတိ ဝိညာဏံ, ဣတိ ဝိညာဏဿ သမုဒယော, ဣတိ ဝိညာဏဿ အတ္ထင်္ဂမော’တိ။ တဿ ဣမေသု ပဉ္စသု ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿိနော ဝိဟရတော ယောပိဿ ဟောတိ ပဉ္စသု ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု အနုသဟဂတော ‘အသ္မီ’တိ, မာနော ‘အသ္မီ’တိ, ဆန္ဒော ‘အသ္မီ’တိ အနုသယော အသမူဟတော, သောပိ သမုဂ္ဃာတံ ဂစ္ဆတီ”တိ။

ဧဝံ ဝုတ္တေ, ထေရာ ဘိက္ခူ အာယသ္မန္တံ ခေမကံ ဧတဒဝေါစုံ – “န ခေါ [နခေါ ပန (က.)] မယံ အာယသ္မန္တံ ခေမကံ ဝိဟေသာပေက္ခာ ပုစ္ဆိမှာ, အပိ စာယသ္မာ ခေမကော ပဟောသိ တဿ ဘဂဝတော သာသနံ ဝိတ္ထာရေန အာစိက္ခိတုံ ဒေသေတုံ ပညာပေတုံ ပဋ္ဌပေတုံ ဝိဝရိတုံ ဝိဘဇိတုံ ဥတ္တာနီကာတုံ။ တယိဒံ အာယသ္မတာ ခေမကေန တဿ ဘဂဝတော သာသနံ ဝိတ္ထာရေန အာစိက္ခိတံ ဒေသိတံ ပညာပိတံ ပဋ္ဌပိတံ ဝိဝရိတံ ဝိဘဇိတံ ဥတ္တာနီကတ”န္တိ။

ဣဒမဝေါစ အာယသ္မာ ခေမကော။ အတ္တမနာ ထေရာ ဘိက္ခူ အာယသ္မတော ခေမကဿ ဘာသိတံ အဘိနန္ဒုံ။ ဣမသ္မိဉ္စ ပန ဝေယျာကရဏသ္မိံ ဘညမာနေ သဋ္ဌိမတ္တာနံ ထေရာနံ ဘိက္ခူနံ အနုပါဒါယ အာသဝေဟိ စိတ္တာနိ ဝိမုစ္စိံသု, အာယသ္မတော ခေမကဿ စာတိ။ သတ္တမံ။

၈. ဆန္နသုတ္တံ

၉၀. ဧကံ သမယံ သမ္ဗဟုလာ ထေရာ ဘိက္ခူ ဗာရာဏသိယံ ဝိဟရန္တိ ဣသိပတနေ မိဂဒါယေ။ အထ ခေါ အာယသ္မာ ဆန္နော သာယန္ဟသမယံ ပဋိသလ္လာနာ ဝုဋ္ဌိတော အဝါပုရဏံ [အဟပုရဏံ (သီ. သျာ. ကံ.)] အာဒါယ ဝိဟာရေန ဝိဟာရံ ဥပသင်္ကမိတွာ ထေရေ ဘိက္ခူ ဧတဒဝေါစ – ''ဩဝဒန္တု မံ အာယသ္မန္တော ထေရာ, အနုသာသန္တု မံ အာယသ္မန္တော ထေရာ, ကရောန္တု မေ အာယသ္မန္တော ထေရာ ဓမ္မိံ ကထံ, ယထာဟံ ဓမ္မံ ပဿေယျ''န္တိ။

ဧဝံ ဝုတ္တေ, ထေရာ ဘိက္ခူ အာယသ္မန္တံ ဆန္နံ ဧတဒဝေါစုံ – ''ရူပံ ခေါ, အာဝုသော ဆန္န, အနိစ္စံ; ဝေဒနာ အနိစ္စာ; သညာ အနိစ္စာ; သင်္ခါရာ အနိစ္စာ; ဝိညာဏံ အနိစ္စံ။ ရူပံ အနတ္တာ; ဝေဒနာ။ သညာ။ သင်္ခါရာ။ ဝိညာဏံ အနတ္တာ။ သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ အနိစ္စာ; သဗ္ဗေ ဓမ္မာ အနတ္တာ''တိ။

အထ ခေါ အာယသ္မတော ဆန္နဿ ဧတဒဟောသိ – ''မယှမ္ပိ ခေါ ဧတံ ဧဝံ [မယှမ္ပိ ခေါ ဧဝံ (သျာ. ကံ.)] ဟောတိ – 'ရူပံ အနိစ္စံ, ဝေဒနာ။ သညာ။ သင်္ခါရာ။ ဝိညာဏံ အနိစ္စံ; ရူပံ အနတ္တာ, ဝေဒနာ ။ သညာ။ သင်္ခါရာ။ ဝိညာဏံ အနတ္တာ။ သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ အနိစ္စာ, သဗ္ဗေ ဓမ္မာ အနတ္တာ'တိ။ အထ စ ပန မေ သဗ္ဗသင်္ခါရသမထေ သဗ္ဗူပဓိပဋိနိဿဂ္ဂေ တဏှက္ခယေ ဝိရာဂေ နိရောဓေ နိဗ္ဗာနေ စိတ္တံ န ပက္ခန္ဒတိ နပ္ပသီဒတိ န သန္တိဋ္ဌတိ နာဓိမုစ္စတိ။ ပရိတဿနာ ဥပါဒါနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ; ပစ္စုဒါဝတ္တတိ မာနသံ – 'အထ ကော စရဟိ မေ အတ္တာ'တိ ? န ခေါ ပနေဝံ ဓမ္မံ ပဿတော ဟောတိ။ ကော နု ခေါ မေ တထာ ဓမ္မံ ဒေသေယျ ယထာဟံ ဓမ္မံ ပဿေယျ''န္တိ။

အထ ခေါ အာယသ္မတော ဆန္နဿ ဧတဒဟောသိ – ''အယံ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ကောသမ္ဗိယံ ဝိဟရတိ ဃောသိတာရာမေ သတ္ထု စေဝ သံဝဏ္ဏိတော သမ္ဘာဝိတော စ ဝိညူနံ သဗြဟ္မစာရီနံ, ပဟောတိ စ မေ အာယသ္မာ အာနန္ဒော တထာ ဓမ္မံ ဒေသေတုံ ယထာဟံ ဓမ္မံ ပဿေယျံ; အတ္ထိ စ မေ အာယသ္မန္တေ အာနန္ဒေ တာဝတိကာ ဝိဿဋ္ဌိ [ဝိဿတ္ထိ (?)] ။ ယံနူနာဟံ ယေနာယသ္မာ အာနန္ဒော တေနုပသင်္ကမေယျ''န္တိ။ အထ ခေါ အာယသ္မာ ဆန္နော သေနာသနံ သံသာမေတွာ ပတ္တစီဝရမာဒါယ ယေန ကောသမ္ဗီ ဃောသိတာရာမော ယေနာယသ္မာ အာနန္ဒော တေနုပသင်္ကမိ; ဥပသင်္ကမိတွာ အာယသ္မတာ အာနန္ဒေန သဒ္ဓိံ သမ္မောဒိ။ပေ.။ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ အာယသ္မာ ဆန္နော အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ ဧတဒဝေါစ –

''ဧကမိဒာဟံ , အာဝုသော အာနန္ဒ, သမယံ ဗာရာဏသိယံ ဝိဟရာမိ ဣသိပတနေ မိဂဒါယေ။ အထ ခွာဟံ, အာဝုသော, သာယန္ဟသမယံ ပဋိသလ္လာနာ ဝုဋ္ဌိတော အဝါပုရဏံ အာဒါယ ဝိဟာရေန ဝိဟာရံ ဥပသင်္ကမိံ; ဥပသင်္ကမိတွာ ထေရေ ဘိက္ခူ ဧတဒဝေါစံ – 'ဩဝဒန္တု မံ အာယသ္မန္တော ထေရာ, အနုသာသန္တု မံ အာယသ္မန္တော ထေရာ, ကရောန္တု မေ အာယသ္မန္တော ထေရာ ဓမ္မိံ ကထံ ယထာဟံ ဓမ္မံ ပဿေယျ'န္တိ။ ဧဝံ ဝုတ္တေ မံ, အာဝုသော, ထေရာ ဘိက္ခူ ဧတဒဝေါစုံ – 'ရူပံ ခေါ, အာဝုသော ဆန္န, အနိစ္စံ; ဝေဒနာ။ သညာ။ သင်္ခါရာ။ ဝိညာဏံ အနိစ္စံ; ရူပံ အနတ္တာ။ပေ.။ ဝိညာဏံ အနတ္တာ။ သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ အနိစ္စာ, သဗ္ဗေ ဓမ္မာ အနတ္တာ'''တိ။

''တဿ မယှံ, အာဝုသော, ဧတဒဟောသိ – 'မယှမ္ပိ ခေါ ဧတံ ဧဝံ ဟောတိ – ရူပံ အနိစ္စံ။ပေ.။ ဝိညာဏံ အနိစ္စံ, ရူပံ အနတ္တာ, ဝေဒနာ။ သညာ။ သင်္ခါရာ။ ဝိညာဏံ အနတ္တာ။ သဗ္ဗေ သင်္ခါရာ အနိစ္စာ, သဗ္ဗေ ဓမ္မာ အနတ္တာ'တိ။ အထ စ ပန မေ သဗ္ဗသင်္ခါရသမထေ သဗ္ဗူပဓိပဋိနိဿဂ္ဂေ တဏှက္ခယေ ဝိရာဂေ နိရောဓေ နိဗ္ဗာနေ စိတ္တံ န ပက္ခန္ဒတိ နပ္ပသီဒတိ န သန္တိဋ္ဌတိ နာဓိမုစ္စတိ။ ပရိတဿနာ ဥပါဒါနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ; ပစ္စုဒါဝတ္တတိ မာနသံ – 'အထ ကော စရဟိ မေ အတ္တာ'တိ? န ခေါ ပနေဝံ ဓမ္မံ ပဿတော ဟောတိ။ ကော နု ခေါ မေ တထာ ဓမ္မံ ဒေသေယျ ယထာဟံ ဓမ္မံ ပဿေယျန္တိ!

''တဿ မယှံ, အာဝုသော, ဧတဒဟောသိ – 'အယံ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ကောသမ္ဗိယံ ဝိဟရတိ ဃောသိတာရာမေ သတ္ထု စေဝ သံဝဏ္ဏိတော သမ္ဘာဝိတော စ ဝိညူနံ သဗြဟ္မစာရီနံ, ပဟောတိ စ မေ အာယသ္မာ အာနန္ဒော တထာ ဓမ္မံ ဒေသေတုံ ယထာဟံ ဓမ္မံ ပဿေယျံ။ အတ္ထိ စ မေ အာယသ္မန္တေ အာနန္ဒေ တာဝတိကာ ဝိဿဋ္ဌိ။ ယံနူနာဟံ ယေနာယသ္မာ အာနန္ဒော တေနုပသင်္ကမေယျ'န္တိ။ ဩဝဒတု မံ, အာယသ္မာ အာနန္ဒော; အနုသာသတု မံ, အာယသ္မာ အာနန္ဒော; ကရောတု မေ, အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဓမ္မိံ ကထံ ယထာဟံ ဓမ္မံ ပဿေယျ''န္တိ။

“တ္တကေနပိ မယံ အာယသ္မတော ဆန္နသ္သ အတ္တမနာ အပိ နာမ တံ [အတ္တမနာ အဘိရဒ္ဓာ, တံ (သီ. သျာ. ကံ.)] အာယသ္မာ ဆန္နော အာဝိ အကာသိ ခီလံ ဆိန္ဒိ [ပဘိန္ဒိ (သီ. သျာ. ကံ. ပီ.)] ။ ဩဒဟာဝုသော, ဆန္န , သောတံ; ဘဗ္ဗောသိ [ဘဗ္ဗော တွံ (က.)] ဓမ္မံ ဝိညာတု”န္တိ။ အထ ခေါ အာယသ္မတော ဆန္နသ္သ တာဝတကေနေဝ [တာဝဒေဝ (သီ.)] ဥဠာရံ ပီတိပါမောဇ္ဇံ ဥပ္ပဇ္ဇိ – “ဘဗ္ဗော ကိရသ္မိ ဓမ္မံ ဝိညာတု”န္တိ။

“သမ္မုခါ မေတံ, အာဝုသော ဆန္န, ဘဂဝတော သုတံ, သမ္မုခါ စ ပဋိဂ္ဂဟိတံ ကစ္စာနဂေါတ္တံ ဘိက္ခုံ ဩဝဒန္တသ္သ – ဒွယနိဿိတော ခွာယံ, ကစ္စာန, လောကော ယေဘုယျေန အတ္ထိတဉ္စေဝ နတ္ထိတဉ္စ။ လောကသမုဒယံ ခေါ, ကစ္စာန, ယထာဘူတံ သမ္မပ္ပညာယ ပဿတော ယာ လောကေ နတ္ထိတာ, သာ န ဟောတိ။ လောကနိရောဓံ ခေါ, ကစ္စာန, ယထာဘူတံ သမ္မပ္ပညာယ ပဿတော ယာ လောကေ အတ္ထိတာ, သာ န ဟောတိ။ ဥပယုပာဒါနာဘိနိဝေသဝိနိဗန္ဓော ခွာယံ, ကစ္စာန, လောကော ယေဘုယျေန တံ စာယံ ဥပယုပာဒါနံ စေတသော အဓိဋ္ဌာနာဘိနိဝေသာနုသယံ န ဥပေတိ န ဥပာဒိယတိ နာဓိဋ္ဌာတိ ‘အတ္တာ မေ’တိ။ ဒုက္ခမေဝ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, ဒုက္ခံ နိရုဇ္ဈမာနံ နိရုဇ္ဈတီတိ န ကင်္ခတိ န ဝိစိကိစ္ဆတိ။ အပရပ္ပစ္စယာ ဉာဏမေဝဿ ဧတ္ထ ဟောတိ။ ဧတ္တာဝတာ ခေါ, ကစ္စာန, သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဟောတိ။ သဗ္ဗမတ္ထီတိ ခေါ, ကစ္စာန, အယမေကော အန္တော။ သဗ္ဗံ နတ္ထီတိ အယံ ဒုတိယော အန္တော။ ဧတေ တေ, ကစ္စာန, ဥဘော အန္တေ အနုပဂမ္မ မဇ္ဈေန တထာဂတော ဓမ္မံ ဒေသေတိ – အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ; သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏံ။ပေ.။ ဧဝမေတဿ ကေဝလဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ သမုဒယော ဟောတိ။ အဝိဇ္ဇာယ တွေဝ အသေသဝိရာဂနိရောဓာ သင်္ခါရနိရောဓော။ပေ.။ ဧဝမေတဿ ကေဝလဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ နိရောဓော ဟောတီ”တိ။

“ဧဝမေတံ, အာဝုသော အာနန္ဒ, ဟောတိ ယေသံ အာယသ္မန္တာနံ တာဒိသာ သဗ္ရဟ္မစာရယော အနုကမ္ပကာ အတ္ထကာမာ ဩဝါဒကာ အနုသာသကာ။ ဣဒဉ္စ ပန မေ အာယသ္မတော အာနန္ဒဿ ဓမ္မဒေသနံ သုတွာ ဓမ္မော အဘိသမိတော”တိ။ အဋ္ဌမံ။

၉. ရာဟုလသုတ္တံ

၉၁. သာဝတ္ထိနိဒါနံ ။ အထ ခေါ အာယသ္မာ ရာဟုလော ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ; ဥပသင်္ကမိတွာ။ပေ.။ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ အာယသ္မာ ရာဟုလော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ – “ကထံ နု ခေါ, ဘန္တေ, ဇာနတော ကထံ ပဿတော ဣမသ္မိဉ္စ သဝိညာဏကေ ကာယေ ဗဟိဒ္ဓါ စ သဗ္ဗနိမိတ္တေသု အဟင်္ကာရမမင်္ကာရမာနာနုသယာ န ဟောန္တီ”တိ?

“ယံ ကိဉ္စိ, ရာဟုလ, ရူပံ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ဩဠာရိကံ ဝါ သုခုမံ ဝါ ဟီနံ ဝါ ပဏီတံ ဝါ ယံ ဒူရေ သန္တိကေ ဝါ, သဗ္ဗံ ရူပံ ‘နေတံ မမ, နေသောဟမသ္မိ, န မေသော အတ္တာ’တိ ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္မပ္ပညာယ ပဿတိ။ ယာ ကာစိ ဝေဒနာ ။ ယာ ကာစိ သညာ။ ယေ ကေစိ သင်္ခါရာ။ ယံ ကိဉ္စိ ဝိညာဏံ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ။ပေ.။ သဗ္ဗံ ဝိညာဏံ ‘နေတံ မမ, နေသောဟမသ္မိ, န မေသော အတ္တာ’တိ ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္မပ္ပညာယ ပဿတိ။ ဧဝံ ခေါ, ရာဟုလ, ဇာနတော ဧဝံ ပဿတော ဣမသ္မိဉ္စ သဝိညာဏကေ ကာယေ ဗဟိဒ္ဓါ စ သဗ္ဗနိမိတ္တေသု အဟင်္ကာရမမင်္ကာရမာနာနုသယာ န ဟောန္တီ”တိ။ နဝမံ။

၁၀. ဒုတိယရာဟုလသုတ္တံ

၉၂. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ အာယသ္မာ ရာဟုလော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ – “ကထံ နု ခေါ, ဘန္တေ, ဇာနတော ကထံ ပဿတော ဣမသ္မိဉ္စ သဝိညာဏကေ ကာယေ ဗဟိဒ္ဓါ စ သဗ္ဗနိမိတ္တေသု အဟင်္ကာရမမင်္ကာရမာနာပဂတံ မာနသံ ဟောတိ ဝိဓာသမတိက္ကန္တံ သန္တံ သုဝိမုတ္တ”န္တိ? “ယံ ကိဉ္စိ, ရာဟုလ, ရူပံ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ။ပေ.။ ယံ ဒူရေ သန္တိကေ ဝါ, သဗ္ဗံ ရူပံ ‘နေတံ မမ, နေသောဟမသ္မိ, န မေသော အတ္တာ’တိ ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္မပ္ပညာယ ဒိသွာ အနုပါဒါ ဝိမုတ္တော ဟောတိ။ ယာ ကာစိ ဝေဒနာ။ ယာ ကာစိ သညာ။ ယေ ကေစိ သင်္ခါရာ။ ယံ ကိဉ္စိ ဝိညာဏံ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ဩဠာရိကံ ဝါ သုခုမံ ဝါ ဟီနံ ဝါ ပဏီတံ ဝါ ယံ ဒူရေ သန္တိကေ ဝါ, သဗ္ဗံ ဝိညာဏံ ‘နေတံ မမ, နေသောဟမသ္မိ, န မေသော အတ္တာ’တိ ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္မပ္ပညာယ ဒိသွာ အနုပါဒါ ဝိမုတ္တော ဟောတိ။ ဧဝံ ခေါ, ရာဟုလ , ဇာနတော ဧဝံ ပ

သ္ဝတော က္လမသိမ္ဗု သဝိညာဏကေ ကာယေ ဗဟိဒ္ဓာ စ သဗ္ဗနိမိတ္တေသု အဟင်္ကာရမမင်္ကာရမာနာပဂတံ မာနသံ ဟောတိ ဝိဓာ သမတိက္ကန္တံ သန္တံ သုဝိမုတ္တ”န္တိ။ ဒသမံ။

ထေရဝဂ္ဂေါ နဝမော။

တဿုဒ္ဒာနံ –

အာနန္ဒော တိဿော ယမကော၊ အနုရာဓော စ ဝက္ကလိ။
အဿဇိ ခေမကော ဆန္နော၊ ရာဟုလာ အပရေ ဒုဝေ။

၁၀. ပုပ္ဖဝဂ္ဂေါ

၁. နဒီသုတ္တံ

၉၃. သာဝတ္ထိနိဒါနံ ။ “သေယျထာပိ, ဘိက္ခဝေ, နဒီ ပဗ္ဗတေယျာ ဩဟာရိနီ ဒူရင်္ဂမာ သီဃသောတာ။ တဿ ဥဘောသု တီရေသု [ဥဘတော တီရေ (သီ.), ဥဘတော တီရေသု (သျာ. ကံ.)] ကာသာ စေပိ ဇာတာ အဿု, တေ နံ အဇ္ဈောလမ္ဗေယျုံ; ကုသာ စေပိ ဇာတာ အဿု, တေ နံ အဇ္ဈောလမ္ဗေယျုံ; ပဗ္ဗဇာ [ဗဗ္ဗဇာ (သီ. ပီ.)] စေပိ ဇာတာ အဿု, တေ နံ အဇ္ဈောလမ္ဗေယျုံ; ဗီရဏာ စေပိ ဇာတာ အဿု, တေ နံ အဇ္ဈောလမ္ဗေယျုံ; ရုက္ခာ စေပိ ဇာတာ အဿု, တေ နံ အဇ္ဈောလမ္ဗေယျုံ။ တဿာ ပုရိသော သောတေန ဝုယှမာနော ကာသေ စေပိ ဂဏှေယျ, တေ ပလုဇ္ဇေယျုံ။ သော တတောနိဒါနံ အနယဗျသနံ အာပဇ္ဇေယျ။ ကုသေ စေပိ ဂဏှေယျ, ပဗ္ဗဇေ စေပိ ဂဏှေယျ, ဗီရဏေ စေပိ ဂဏှေယျ, ရုက္ခေ စေပိ ဂဏှေယျ, တေ ပလုဇ္ဇေယျုံ ။ သော တတောနိဒါနံ အနယဗျသနံ အာပဇ္ဇေယျ။ ဧဝမေဝ ခော, ဘိက္ခဝေ, အဿုတဝါ ပုထုဇ္ဇနော အရိယာနံ အဒဿာဝီ အရိယဓမ္မဿ အကောဝိဒေါ အရိယဓမ္မေ အဝိနီတော, သပ္ပုရိသာနံ အဒဿာဝီ သပ္ပုရိသဓမ္မဿ အကောဝိဒေါ သပ္ပုရိသဓမ္မေ အဝိနီတော ရူပံ အတ္တတော သမနုပဿတိ, ရူပဝန္တံ ဝါ အတ္တာနံ; အတ္တနိ ဝါ ရူပံ, ရူပသ္မိံ ဝါ အတ္တာနံ။ တဿ တံ ရူပံ ပလုဇ္ဇတိ။ သော တတောနိဒါနံ အနယဗျသနံ အာပဇ္ဇတိ။ ဝေဒနံ။ သညံ။ သင်္ခါရေ။ ဝိညာဏံ အတ္တတော သမနုပဿတိ, ဝိညာဏဝန္တံ ဝါ အတ္တာနံ ; အတ္တနိ ဝါ ဝိညာဏံ , ဝိညာဏသ္မိံ ဝါ အတ္တာနံ။ တဿ တံ ဝိညာဏံ ပလုဇ္ဇတိ။ သော တတောနိဒါနံ အနယဗျသနံ အာပဇ္ဇတိ။ တံ ကိံ မညထ, ဘိက္ခဝေ, ရူပံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါ”တိ? “အနိစ္စံ ဘန္တေ”။ “ဝေဒနာ။ သညာ။ သင်္ခါရာ။ ဝိညာဏံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါ”တိ? “အနိစ္စံ ဘန္တေ”။ “တသ္မာတိဟ။ပေ။ ဧဝံ ပဿံ။ပေ။ နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာတိ ပဇာနာတီ”တိ။ ပဌမံ။

၂. ပုပ္ဖသုတ္တံ

၉၄. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ “နာဟံ, ဘိက္ခဝေ, လောကေန ဝိဝဒါမိ, လောကော စ မယာ ဝိဝဒတိ။ န, ဘိက္ခဝေ, ဓမ္မဝါဒီ ကေနစိ လောကသ္မိံ ဝိဝဒတိ။ ယံ, ဘိက္ခဝေ, နတ္ထိသမ္မတံ လောကေ ပဏ္ဍိတာနံ, အဟမ္ပိ တံ ‘နတ္ထီ’တိ ဝဒါမိ။ ယံ, ဘိက္ခဝေ, အတ္ထိသမ္မတံ လောကေ ပဏ္ဍိတာနံ, အဟမ္ပိ တံ ‘အတ္ထီ’တိ ဝဒါမိ”။

“ကိဉ္စ, ဘိက္ခဝေ, နတ္ထိသမ္မတံ လောကေ ပဏ္ဍိတာနံ, ယမဟံ ‘နတ္ထီ’တိ ဝဒါမိ? ရူပံ , ဘိက္ခဝေ, နိစ္စံ ဓုဝံ သဿတံ အဝိပရိဏာမဓမ္မံ နတ္ထိသမ္မတံ လောကေ ပဏ္ဍိတာနံ; အဟမ္ပိ တံ ‘နတ္ထီ’တိ ဝဒါမိ။ ဝေဒနာ။ သညာ။ သင်္ခါရာ။ ဝိညာဏံ နိစ္စံ ဓုဝံ သဿတံ အဝိပရိဏာမဓမ္မံ နတ္ထိသမ္မတံ လောကေ ပဏ္ဍိတာနံ; အဟမ္ပိ တံ ‘နတ္ထီ’တိ ဝဒါမိ။ ဣဒံ ခော, ဘိက္ခဝေ, နတ္ထိသမ္မတံ လောကေ ပဏ္ဍိတာနံ; အဟမ္ပိ တံ ‘နတ္ထီ’တိ ဝဒါမိ”။

“ကိဉ္စ, ဘိက္ခဝေ, အတ္ထိသမ္မတံ လောကေ ပဏ္ဍိတာနံ, ယမဟံ ‘အတ္ထီ’တိ ဝဒါမိ? ရူပံ, ဘိက္ခဝေ, အနိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ အတ္ထိသမ္မတံ လောကေ ပဏ္ဍိတာနံ; အဟမ္ပိ တံ ‘အတ္ထီ’တိ ဝဒါမိ။ ဝေဒနာ အနိစ္စာ။ပေ။ ဝိညာဏံ အနိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ အတ္ထိသမ္မတံ လောကေ ပဏ္ဍိတာနံ; အဟမ္ပိ တံ ‘အတ္ထီ’တိ ဝဒါမိ။ ဣဒံ ခော, ဘိက္ခဝေ, အတ္ထိသမ္မတံ လောကေ ပဏ္ဍိတာနံ; အဟမ္ပိ တံ ‘အတ္ထီ’တိ ဝဒါမိ”။

“အတ္ထိ, ဘိက္ခဝေ, လောကေ လောကဓမ္မော, တံ တထာဂတော အဘိသမ္ဗုဇ္ဈတိ အဘိသမေတိ; အဘိသမ္ဗုဇ္ဈိတွာ အဘိသမေတွာ တံ အာစိက္ခတိ ဒေသေတိ ပညပေတိ ပဋ္ဌပေတိ ဝိဝရတိ ဝိဘဇတိ ဥတ္တာနီကရောတိ။

“ကိဉ္စ , ဘိက္ခဝေ, လောကေ လောကဓမ္မော, တံ တထာဂတော အဘိသမ္ဗုဇ္ဈတိ အဘိသမေတိ, အဘိသမ္ဗုဇ္ဈိတွာ အဘိသမေတွာ အာစိက္ခတိ ဒေသေတိ ပညပေတိ ပဋ္ဌပေတိ ဝိဝရတိ ဝိဘဇတိ ဥတ္တာနီကရောတိ? ရူပံ, ဘိက္ခဝေ, လောကေ လောကဓမ္မော တံ တထာဂတော အဘိသမ္ဗုဇ္ဈတိ အဘိသမေတိ။ အဘိသမ္ဗုဇ္ဈိတွာ အဘိသမေတွာ အာစိက္ခတိ ဒေသေတိ ပညပေတိ ပဋ္ဌပေတိ ဝိဝရတိ ဝိဘဇတိ ဥတ္တာနီကရောတိ။

“ယော, ဘိက္ခဝေ, တထာဂတေန ဧဝံ အာစိက္ခိယမာနေ ဒေသိယမာနေ ပညပိယမာနေ ပဋ္ဌပိယမာနေ ဝိဝရိယမာနေ ဝိဘဇိယမာနေ ဥတ္တာနီကရိယမာနေ န ဇာနာတိ န ပဿတိ တမဟံ, ဘိက္ခဝေ, ဗာလံ ပုထုဇ္ဇနံ အန္ဓံ အစက္ခုကံ အဇာနန္တံ အပဿန္တံ ကိန္တိ ကရောမိ! ဝေဒနာ, ဘိက္ခဝေ, လောကေ လောကဓမ္မော။ပေ။ သညာ, ဘိက္ခဝေ။ သင်္ခါရာ, ဘိက္ခဝေ။ ဝိညာဏံ, ဘိက္ခဝေ, လောကေ လောကဓမ္မော တံ တထာဂတော အဘိသမ္ဗုဇ္ဈတိ အဘိသမေတိ။ အဘိသမ္ဗုဇ္ဈိတွာ အဘိသမေတွာ အာစိက္ခတိ ဒေသေတိ ပညပေတိ ပဋ္ဌပေတိ ဝိဝရတိ ဝိဘဇတိ ဥတ္တာနီကရောတိ။

“ယော, ဘိက္ခဝေ, တထာဂတေန ဧဝံ အာစိက္ခိယမာနေ ဒေသိယမာနေ ပညပိယမာနေ ပဋ္ဌပိယမာနေ ဝိဝရိယမာနေ ဝိဘဇိယမာနေ ဥတ္တာနီကရိယမာနေ န ဇာနာတိ န ပဿတိ တမဟံ, ဘိက္ခဝေ, ဗာလံ ပုထုဇ္ဇနံ အန္ဓံ အစက္ခုကံ အဇာနန္တံ အပဿန္တံ ကိန္တိ ကရောမိ!

“သေယျထာပိ, ဘိက္ခဝေ, ဥပ္ပလံ ဝါ ပဒုမံ ဝါ ပုဏ္ဍရီကံ ဝါ ဥဒကေ ဇာတံ ဥဒကေ သံဝဍ္ဎံ ဥဒကာ အစ္စုဂ္ဂမ္မ ဌာတိ [တိဋ္ဌန္တိ (က.)] အနုပလိတ္တံ ဥဒကေန; ဧဝမေဝ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, တထာဂတော လောကေ ဇာတော လောကေ သံဝဍ္ဎော လောကံ အဘိဘုယျ ဝိဟရတိ အနုပလိတ္တော လောကေနာ”တိ။ ဒုတိယံ။

၃. ဖေဏပိဏ္ဍူပမသုတ္တံ

၉၅. ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ အယုဇ္ဈာယံ [အယောဇ္ဈာယံ (သီ. ပီ.)] ဝိဟရတိ ဂင်္ဂါယ နဒိယာ တီရေ။ တတြ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခူ အာမန္တေသိ –

“သေယျထာပိ, ဘိက္ခဝေ, အယံ ဂင်္ဂါ နဒီ မဟန္တံ ဖေဏပိဏ္ဍံ အာဝဟေယျ။ တမေနံ စက္ခုမာ ပုရိသော ပဿေယျ နိဇ္ဈာယေယျ ယောနိသော ဥပပရိက္ခေယျ။ တဿ တံ ပဿတော နိဇ္ဈာယတော ယောနိသော ဥပပရိက္ခတော ရိတ္တကညေဝ ခါယေယျ, တုစ္ဆကညေဝ ခါယေယျ, အသာရကညေဝ ခါယေယျ။ ကိဉှိ သိယာ, ဘိက္ခဝေ, ဖေဏပိဏ္ဍေ သာရော? ဧဝမေဝ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, ယံ ကိဉ္စိ ရူပံ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ။ပေ။ ယံ ဒူရေ သန္တိကေ ဝါ တံ ဘိက္ခု ပဿတိ နိဇ္ဈာယတိ ယောနိသော ဥပပရိက္ခတိ။ တဿ တံ ပဿတော နိဇ္ဈာယတော ယောနိသော ဥပပရိက္ခတော ရိတ္တကညေဝ ခါယတိ , တုစ္ဆကညေဝ ခါယတိ, အသာရကညေဝ ခါယတိ။ ကိဉှိ သိယာ, ဘိက္ခဝေ, ရူပေ သာရော?

“သေယျထာပိ, ဘိက္ခဝေ, သရဒသမယေ ထုလ္လဖုသိတကေ ဒေဝေ ဝဿန္တေ ဥဒကေ ဥဒကပုဗ္ဗုဠံ [ဥဒကဗုဗ္ဗုဠံ (သီ. ပီ.)] ဥပ္ပဇ္ဇတိ စေဝ နိရုဇ္ဈတိ စ။ တမေနံ စက္ခုမာ ပုရိသော ပဿေယျ နိဇ္ဈာယေယျ ယောနိသော ဥပပရိက္ခေယျ။ တဿ တံ ပဿတော နိဇ္ဈာယတော ယောနိသော ဥပပရိက္ခတော ရိတ္တကညေဝ ခါယေယျ, တုစ္ဆကညေဝ ခါယေယျ, အသာရကညေဝ ခါယေယျ။ ကိဉှိ သိယာ, ဘိက္ခဝေ, ဥဒကပုဗ္ဗုဠေ သာရော? ဧဝမေဝ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, ယာ ကာစိ ဝေဒနာ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နာ။ပေ။ ယာ ဒူရေ သန္တိကေ ဝါ တံ ဘိက္ခု ပဿတိ နိဇ္ဈာယတိ ယောနိသော ဥပပရိက္ခတိ။ တဿ တံ ပဿတော နိဇ္ဈာယတော ယောနိသော ဥပပရိက္ခတော ရိတ္တကညေဝ ခါယတိ, တုစ္ဆကညေဝ ခါယတိ, အသာရကညေဝ ခါယတိ။ ကိဉှိ သိယာ, ဘိက္ခဝေ, ဝေဒနာယ သာရော?

“သေယျထာပိ, ဘိက္ခဝေ, ဂိမှာနံ ပစ္ဆိမေ မာသေ ဌိတေ မဇ္ဈန္ဟိကေ ကာလေ မရီစိကာ ဖန္ဒတိ။ တမေနံ စက္ခုမာ ပုရိသော ပဿေယျ နိဇ္ဈာယေယျ ယောနိသော ဥပပရိက္ခေယျ။ တဿ တံ ပဿတော နိဇ္ဈာယတော

ယောနိသော ဥပပရိက္ခတော ရိတ္တကညေဝ ခာယေယျ, တုစ္ဆကညေဝ ခာယေယျ။ပေ။ ကိဉှိ သိယာ, ဘိက္ခဝေ, မရီစိကာယ သာရော? ဧဝမေဝ ခော, ဘိက္ခဝေ, ယာ ကာစိ သညာ။ပေ။။

“သေယျထာပိ, ဘိက္ခဝေ, ပုရိသော သာရတ္ထိကော သာရဂဝေသီ သာရပရိယေသနံ စရမာနော တိဏှံ ကုဌာရိံ [ကုဓာရိံ (သျာ. ကံ. က.)] အာဒာယ ဝနံ ပဝိသေယျ။ သော တတ္ထ ပဿေယျ မဟန္တံ ကဒလိက္ခန္ဓံ ဥဇုံ နဝံ အကုက္ကုကဇာတံ [အကုက္ကဇာတံ (က. သီ. ပီ.), အကုသဇာတံ (က. သီ.), အကုက္ကုဇကဇာတံ (က.)] ။ တမေနံ မူလေ ဆိန္ဒေယျ; မူလေ ဆေတွာ အဂ္ဂေ ဆိန္ဒေယျ, အဂ္ဂေ ဆေတွာ ပတ္တဝဋ္ဋိံ ဝိနိဗ္ဘုဇေယျ။ သော တဿ ပတ္တဝဋ္ဋိံ ဝိနိဗ္ဘုဇန္တော ဖေဂ္ဂုမ္ပိ နာဓိဂစ္ဆေယျ, ကုတော သာရံ! တမေနံ စက္ခုမာ ပုရိသော ပဿေယျ နိဇ္ဈာယေယျ ယောနိသော ဥပပရိက္ခေယျ။ တဿ တံ ပဿတော နိဇ္ဈာယတော ယောနိသော ဥပပရိက္ခတော ရိတ္တကညေဝ ခာယေယျ, တုစ္ဆကညေဝ ခာယေယျ, အသာရကညေဝ ခာယေယျ။ ကိဉှိ သိယာ, ဘိက္ခဝေ, ကဒလိက္ခန္ဓေ သာရော? ဧဝမေဝ ခော, ဘိက္ခဝေ, ယေ ကေစိ သင်္ခါရာ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နာ။ပေ။ ယေ ဒူရေ သန္တိကေ တ တံ ဘိက္ခု ပဿတိ နိဇ္ဈာယတိ ယောနိသော ဥပပရိက္ခတိ။ တဿ တံ ပဿတော နိဇ္ဈာယတော ယောနိသော ဥပပရိက္ခတော ရိတ္တကညေဝ ခာယတိ, တုစ္ဆကညေဝ ခာယတိ, အသာရကညေဝ ခာယတိ။ ကိဉှိ သိယာ, ဘိက္ခဝေ, သင်္ခါရေသု သာရော?

“သေယျထာပိ, ဘိက္ခဝေ, မာယာကာရော ဝါ မာယာကာရန္တေဝါသီ ဝါ စတုမဟာပထေ [စာတုမ္မဟာပထေ (သီ. သျာ. ကံ. ပီ.)] မာယံ ဝိဒံသေယျ။ တမေနံ စက္ခုမာ ပုရိသော ပဿေယျ နိဇ္ဈာယေယျ ယောနိသော ဥပပရိက္ခေယျ။ တဿ တံ ပဿတော နိဇ္ဈာယတော ယောနိသော ဥပပရိက္ခတော ရိတ္တကညေဝ ခာယေယျ, တုစ္ဆကညေဝ ခာယေယျ, အသာရကညေဝ ခာယေယျ။ ကိဉှိ သိယာ, ဘိက္ခဝေ, မာယာယ သာရော? ဧဝမေဝ ခော, ဘိက္ခဝေ, ယံ ကိဉ္စိ ဝိညာဏံ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ။ပေ။ ယံ ဒူရေ သန္တိကေ ဝါ, တံ ဘိက္ခု ပဿတိ နိဇ္ဈာယတိ ယောနိသော ဥပပရိက္ခတိ။ တဿ တံ ပဿတော နိဇ္ဈာယတော ယောနိသော ဥပပရိက္ခတော ရိတ္တကညေဝ ခာယတိ, တုစ္ဆကညေဝ ခာယတိ, အသာရကညေဝ ခာယတိ။ ကိဉှိ သိယာ, ဘိက္ခဝေ, ဝိညာဏေ သာရော?

“ဧဝံ ပဿံ, ဘိက္ခဝေ, သုတဝါ အရိယသာဝကော ရူပသ္မိမ္ပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ, ဝေဒနာယပိ။ သညာယပိ။ သင်္ခါရေသုပိ။ ဝိညာဏသ္မိမ္ပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ နိဗ္ဗိန္ဒံ ဝိရဇ္ဇတိ; ဝိရာဂါ ဝိမုစ္စတိ။ ဝိမုတ္တသ္မိံ ဝိမုတ္တမိတိ ဉာဏံ ဟောတိ။ပေ။ နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာတိ ပဇာနာတိ”။

ဣဒမဝေါစ ဘဂဝါ။ ဣဒံ ဝတွာန သုဂတော အထာပရံ ဧတဒဝေါစ သတ္ထာ –

“ဖေဏပိဏ္ဍူပမံ ရူပံ, ဝေဒနာ ဗုဗ္ဗုဠုပမာ [ဗုဗ္ဗုလူပမာ (သီ.), ပုဗ္ဗုဠ္ဓောပမာ (က.)] ။
မရီစိကူပမာ သညာ, သင်္ခါရာ ကဒလူပမာ။
မာယူပမဉ္စ ဝိညာဏံ, ဒေသိတာဒိစ္စဗန္ဓုနာ။

“ယထာ ယထာ နိဇ္ဈာယတိ, ယောနိသော ဥပပရိက္ခတိ။
ရိတ္တကံ တုစ္ဆကံ ဟောတိ, ယော နံ ပဿတိ ယောနိသော။

“ဣမဉ္စ ကာယံ အာရဗ္ဘ, ဘူရိပညေန ဒေသိတံ။
ပဟာနံ တိဏ္ဏံ ဓမ္မာနံ, ရူပံ ပဿထ [ပဿေထ (သီ.)] ဆဍ္ဍိတံ။

“အာယု ဥသ္မာ စ ဝိညာဏံ, ယဒာ ကာယံ ဇဟန္တိမံ။
အပဝိဒ္ဓေါ [အပဝိဒ္ဓေါ (သျာ. ကံ.)] တဒါ သေတိ, ပရဘတ္တံ အစေတနံ။

“ဧတာဒိသာယံ သန္တာနော, မာယာယံ ဗာလလာပိနီ။
ဝဓကော ဧသ အက္ခာတော, သာရော ဧတ္ထ န ဝိဇ္ဇတိ။

‘‘ဧဝံ ခန္ဓေ အဝေက္ခေယျ၊ ဘိက္ခု အာရဒ္ဓဝီရိယော။
ဒိဝါ ဝါ ယဒိ ဝါ ရတ္တိံ၊ သမ္ပဇာနော ပဋိဿတော။

‘‘ဇဟေယျ သဗ္ဗသံယောဂံ၊ ကရေယျ သရဏတ္တနော။
စရေယျာဒိတ္တသီသောဝ၊ ပတ္ထယံ အစ္စုတံ ပဒ’’န္တိ။ တတိယံ။

၄. ခေမကသုတ္တံ

၈၉. သာဝတ္ထိနိဒါနံ ။ ခေမကော နာမ ဘိက္ခု ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ – ‘‘အတ္ထိ နု ခေါ, ဘန္တေ, ကိဉ္စိ ရူပံ ယံ ရူပံ နိစ္စံ ဓုဝံ သဿတံ အဝိပရိဏာမဓမ္မံ သဿတိသမံ တထေဝ ဌဿတိ? အတ္ထိ နု ခေါ, ဘန္တေ, ကာစိ ဝေဒနာ ယာ ဝေဒနာ နိစ္စာ ဓုဝါ သဿတာ အဝိပရိဏာမဓမ္မာ သဿတိသမံ တထေဝ ဌဿတိ? အတ္ထိ နု ခေါ, ဘန္တေ, ကာစိ သညာ ယာ သညာ။ပေ.။ အတ္ထိ နု ခေါ, ဘန္တေ, ကေစိ သင်္ခါရာ ယေ သင်္ခါရာ နိစ္စာ ဓုဝါ သဿတာ အဝိပရိဏာမဓမ္မာ သဿတိသမံ တထေဝ ဌဿန္တိ? အတ္ထိ နု ခေါ, ဘန္တေ, ကိဉ္စိ ဝိညာဏံ, ယံ ဝိညာဏံ နိစ္စံ ဓုဝံ သဿတံ အဝိပရိဏာမဓမ္မံ သဿတိသမံ တထေဝ ဌဿတီ’’တိ? ‘‘နတ္ထိ ခေါ, ဘိက္ခု, ကိဉ္စိ ရူပံ, ယံ ရူပံ နိစ္စံ ဓုဝံ သဿတံ အဝိပရိဏာမဓမ္မံ သဿတိသမံ တထေဝ ဌဿတိ။ နတ္ထိ ခေါ, ဘိက္ခု, ကာစိ ဝေဒနာ။ ကာစိ သညာ။ ကေစိ သင်္ခါရာ။ ကိဉ္စိ ဝိညာဏံ , ယံ ဝိညာဏံ နိစ္စံ ဓုဝံ သဿတံ အဝိပရိဏာမဓမ္မံ သဿတိသမံ တထေဝ ဌဿတီ’’တိ။

အထ ခေါ ဘဂဝါ ပရိတ္တံ ခေမကပိဏ္ဍံ ပာဏိနာ ဂဟေတွာ တံ ဘိက္ခုံ ဧတဒဝေါစ – ‘‘ဧတ္တကောပိ ခေါ, ဘိက္ခု, အတ္တဘာဝပဋိလာဘော နတ္ထိ နိစ္စော ဓုဝေါ သဿတော အဝိပရိဏာမဓမ္မော သဿတိသမံ တထေဝ ဌဿတိ။ ဧတ္တကော စေပိ, ဘိက္ခု, အတ္တဘာဝပဋိလာဘော အဘဝိဿ နိစ္စော ဓုဝေါ သဿတော အဝိပရိဏာမဓမ္မော, နယိဒံ ဗြဟ္မစရိယဝါသော ပညာယေထ သမ္မာ ဒုက္ခက္ခယာယ။ ယသ္မာ စ ခေါ, ဘိက္ခု, ဧတ္တကောပိ အတ္တဘာဝပဋိလာဘော နတ္ထိ နိစ္စော ဓုဝေါ သဿတော အဝိပရိဏာမဓမ္မော, တသ္မာ ဗြဟ္မစရိယဝါသော ပညာယတိ သမ္မာ ဒုက္ခက္ခယာယ။

‘‘ဘူတပုဗ္ဗာဟံ, ဘိက္ခု, ရာဇာ အဟောသိံ ခတ္တိယော မုဒ္ဓာဝသိတ္တော။ တဿ မယှံ, ဘိက္ခု, ရညော သတော ခတ္တိယဿ မုဒ္ဓာဝသိတ္တဿ စတုရာသီတိနဂရသဟဿာနိ အဟေသုံ ကုသာဝတီ ရာဇဓာနိပ္ပမုခါနိ။ တဿ မယှံ, ဘိက္ခု, ရညော သတော ခတ္တိယဿ မုဒ္ဓာဝသိတ္တဿ စတုရာသီတိပါသာဒသဟဿာနိ အဟေသုံ ဓမ္မပါသာဒပ္ပမုခါနိ။ တဿ မယှံ, ဘိက္ခု, ရညော သတော ခတ္တိယဿ မုဒ္ဓာဝသိတ္တဿ စတုရာသီတိကူဋာဂါရသဟဿာနိ အဟေသုံ မဟာဗျူဟကူဋာဂါရပ္ပမုခါနိ [မဟာဝိယူဟကူဋာဂါရပ္ပမုခါနိ (ဒီ. နိ. ၂.၂၆၃)] ။ တဿ မယှံ, ဘိက္ခု, ရညော သတော ခတ္တိယဿ မုဒ္ဓာဝသိတ္တဿ စတုရာသီတိပလ္လင်္ကသဟဿာနိ အဟေသုံ ဒန္တမယာနိ သာရမယာနိ သောဝဏ္ဏမယာနိ ရူပိယမယာနိ ဂေါဏကတ္ထတာနိ ပဋိကတ္ထတာနိ ပဋလိကတ္ထတာနိ ကဒလိမိဂပဝရပစ္စတ္ထရဏာနိ [ကာဒလိမိဂပဝရပစ္စတ္ထရဏာနိ (သီ.)] သဥတ္တရစ္ဆဒါနိ ဥဘတောလောဟိတကူပဓာနာနိ။ တဿ မယှံ, ဘိက္ခု, ရညော သတော ခတ္တိယဿ မုဒ္ဓာဝသိတ္တဿ စတုရာသီတိနာဂသဟဿာနိ အဟေသုံ သောဝဏ္ဏာလင်္ကာရာနိ သောဝဏ္ဏဓဇာနိ ဟေမဇာလပဋိစ္ဆန္နာနိ ဥပေါသထနာဂရာဇပ္ပမုခါနိ။ တဿ မယှံ, ဘိက္ခု, ရညော သတော ခတ္တိယဿ မုဒ္ဓာဝသိတ္တဿ စတုရာသီတိအဿသဟဿာနိ အဟေသုံ သောဝဏ္ဏာလင်္ကာရာနိ သောဝဏ္ဏဓဇာနိ ဟေမဇာလပဋိစ္ဆန္နာနိ ဝလာဟကအဿရာဇပ္ပမုခါနိ။ တဿ မယှံ, ဘိက္ခု, ရညော သတော ခတ္တိယဿ မုဒ္ဓာဝသိတ္တဿ စတုရာသီတိရထသဟဿာနိ အဟေသုံ သောဝဏ္ဏာလင်္ကာရာနိ သောဝဏ္ဏဓဇာနိ ဟေမဇာလပဋိစ္ဆန္နာနိ ဝေဇယန္တရထပ္ပမုခါနိ။ တဿ မယှံ, ဘိက္ခု, ရညော သတော ခတ္တိယဿ မုဒ္ဓာဝသိတ္တဿ စတုရာသီတိမဏိသဟဿာနိ အဟေသုံ မဏိရတနပ္ပမုခါနိ။ တဿ မယှံ, ဘိက္ခု။ပေ.။ စတုရာသီတိဣတ္ထိသဟဿာနိ အဟေသုံ သုဘဒ္ဒာဒေဝိပ္ပမုခါနိ။ တဿ မယှံ, ဘိက္ခု။ပေ.။ စတုရာသီတိခတ္တိယသဟဿာနိ အဟေသုံ အနုယန္တာနိ ပရိဏာယကရတနပ္ပမုခါနိ။ တဿ မယှံ, ဘိက္ခု။ပေ.။ စတုရာသီတိဓေနုသဟဿာနိ အဟေသုံ ဒုကူလသန္ဒနာနိ ကံသူပဓာရဏာနိ။ တဿ မယှံ, ဘိက္ခု။ပေ.။ စတုရာသီတိဝတ္ထကောဋိသဟဿာနိ အဟေသုံ ခေါမသုခုမာနံ ကောသေယျသုခုမာနံ ကမ္ဗလသုခုမာနံ ကပ္ပာသိကသုခုမာနံ။ တဿ မယှံ, ဘိက္ခု။ပေ.။ စတုရာသီတိထာလိပါကသဟဿာနိ အဟေသုံ; သာယံ ပါတံ ဘတ္တာဘိဟာရော အဘိဟရိယိတ္ထ။

‘‘တေသံ ခော ပန, ဘိက္ခဝေ, စတုရာသီတိယာ နဂရသဟဿာနံ ကေသဝေ တံ နဂရံ ဟောတိ ယမဟံ တေန သမယေန အဇ္ဈာဝသာမိ – ကုသာဝတီ ရာဇဓာနီ။ တေသံ ခော ပန, ဘိက္ခဝေ, စတုရာသီတိယာ ပာသာဒသဟဿာနံ ဧကောယေဝ သော ပာသာဒော ဟောတိ ယမဟံ တေန သမယေန အဇ္ဈာဝသာမိ – ဓမ္မော ပာသာဒော။ တေသံ ခော ပန, ဘိက္ခဝေ, စတုရာသီတိယာ ကူဋာဂာရသဟဿာနံ ဧကဉ္ဉေဝ တံ ကူဋာဂာရံ ဟောတိ ယမဟံ တေန သမယေန အဇ္ဈာဝသာမိ – မဟာဗျူဟံ ကူဋာဂာရံ။ တေသံ ခော ပန, ဘိက္ခဝေ, စတုရာသီတိယာ ပလ္လင်္ကသဟဿာနံ ဧကောယေဝ သော ပလ္လင်္ကော ဟောတိ ယမဟံ တေန သမယေန ပရိဘုဉ္ဇာမိ – ဒန္တမယော ဝါ သာရမယော ဝါ သောဝဏ္ဏမယော ဝါ ရူပိယမယော ဝါ။ တေသံ ခော ပန, ဘိက္ခဝေ, စတုရာသီတိယာ နာဂသဟဿာနံ ဧကောယေဝ သော နာဂေါ ဟောတိ ယမဟံ တေန သမယေန အဘိရုဟာမိ – ဥပေါသထော နာဂရာဇာ။ တေသံ ခော ပန, ဘိက္ခဝေ, စတုရာသီတိယာ အဿသဟဿာနံ ဧကောယေဝ သော အဿော ဟောတိ ယမဟံ တေန သမယေန အဘိရုဟာမိ – ဝလာဟကော အဿရာဇာ။ တေသံ ခော ပန, ဘိက္ခဝေ, စတုရာသီတိယာ ရထသဟဿာနံ ဧကောယေဝ သော ရထော ဟောတိ ယမဟံ တေန သမယေန အဘိရုဟာမိ – ဝေဇယန္တော ရထော။ တေသံ ခော ပန, ဘိက္ခဝေ, စတုရာသီတိယာ ဣတ္ထိသဟဿာနံ ဧကာယေဝ သာ ဣတ္ထီ ဟောတိ ယာ မံ တေန သမယေန ပစ္စုပဋ္ဌာတိ – ခတ္တိယာနီ ဝါ ဝေလာမိကာ ဝါ။ တေသံ ခော ပန, ဘိက္ခဝေ, စတုရာသီတိယာ ဝတ္ထကောဋိသဟဿာနံ ဧကဉ္ဉေဝ တံ ဝတ္ထယုဂံ ဟောတိ ယမဟံ တေန သမယေန ပရိဒဟာမိ – ခောမသုခုမံ ဝါ ကောသေယျသုခုမံ ဝါ ကမ္ဗလသုခုမံ ဝါ ကပ္ပာသိကသုခုမံ ဝါ။ တေသံ ခော ပန, ဘိက္ခဝေ, စတုရာသီတိယာ ထာလိပါကသဟဿာနံ ဧကောယေဝ သော ထာလိပါကော ဟောတိ ယတော နာဠိကောဒနပရမံ ဘုဉ္ဇာမိ တဒုပိယဉ္စ သူပေယျံ [သူပေယျန္တိ (သျာ. ကံ.)] ။ ဣတိ ခော, ဘိက္ခဝေ, သဗ္ဗေ တေ သင်္ခါရာ အတီတာ နိရုဒ္ဓါ ဝိပရိဏတာ။ ဧဝံ အနိစ္စာ ခော, ဘိက္ခဝေ, သင်္ခါရာ။ ဧဝံ အဒ္ဓုဝါ ခော, ဘိက္ခဝေ, သင်္ခါရာ။ ဧဝံ အနဿာသိကာ ခော, ဘိက္ခဝေ, သင်္ခါရာ။ ယာဝဉ္စိဒံ , ဘိက္ခဝေ, အလမေဝ သဗ္ဗသင်္ခါရေသု နိဗ္ဗိန္ဒိတုံ, အလံ ဝိရဇ္ဇိတုံ, အလံ ဝိမုစ္စိတု’’န္တိ။ ဒသမံ။

၅. နခသိခာသုတ္တံ

၉၇. သာဝတ္ထိနိဒါနံ ။ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခော သော ဘိက္ခု ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ – ‘‘အတ္ထိ နု ခော, ဘန္တေ, ကိဉ္စိ ရူပံ ယံ ရူပံ နိစ္စံ ဓုဝံ သဿတံ အဝိပရိဏာမဓမ္မံ သဿတိသမံ တထေဝ ဌဿတိ? အတ္ထိ နု ခော, ဘန္တေ, ကာစိ ဝေဒနာ ယာ ဝေဒနာ နိစ္စာ ဓုဝါ သဿတာ အဝိပရိဏာမဓမ္မာ သဿတိသမံ တထေဝ ဌဿတိ? အတ္ထိ နု ခော, ဘန္တေ, ကာစိ သညာ။ပေ.။ ကေစိ သင်္ခါရာ, ယေ သင်္ခါရာ နိစ္စာ ဓုဝါ သဿတာ အဝိပရိဏာမဓမ္မာ သဿတိသမံ တထေဝ ဌဿန္တိ? အတ္ထိ နု ခော, ဘန္တေ, ကိဉ္စိ ဝိညာဏံ, ယံ ဝိညာဏံ နိစ္စံ ဓုဝံ သဿတံ အဝိပရိဏာမဓမ္မံ သဿတိသမံ တထေဝ ဌဿတီ’’တိ? ‘‘နတ္ထိ ခော, ဘိက္ခု, ကိဉ္စိ ရူပံ, ယံ ရူပံ နိစ္စံ ဓုဝံ သဿတံ အဝိပရိဏာမဓမ္မံ သဿတိသမံ တထေဝ ဌဿတိ။ နတ္ထိ ခော, ဘိက္ခု, ကာစိ ဝေဒနာ။ ကာစိ သညာ။ ကေစိ သင်္ခါရာ။ပေ.။ ကိဉ္စိ ဝိညာဏံ, ယံ ဝိညာဏံ နိစ္စံ ဓုဝံ သဿတံ အဝိပရိဏာမဓမ္မံ သဿတိသမံ တထေဝ ဌဿတီ’’တိ။

အထ ခော ဘဂဝါ ပရိတ္တံ နခသိခာယံ ပံသုံ အာရောပေတွာ တံ ဘိက္ခုံ ဧတဒဝေါစ – ‘‘ဧတ္တကမ္ပိ ခော, ဘိက္ခု, ရူပံ နတ္ထိ နိစ္စံ ဓုဝံ သဿတံ အဝိပရိဏာမဓမ္မံ သဿတိသမံ တထေဝ ဌဿတိ။ ဧတ္တကံ စေပိ, ဘိက္ခု, ရူပံ အဘဝိဿ နိစ္စံ ဓုဝံ သဿတံ အဝိပရိဏာမဓမ္မံ, နယိဒံ ဗြဟ္မစရိယဝါသော ပညာယေထ သမ္မာ ဒုက္ခက္ခယာယ။ ယသ္မာ စ ခော, ဘိက္ခု, ဧတ္တကမ္ပိ ရူပံ နတ္ထိ နိစ္စံ ဓုဝံ သဿတံ အဝိပရိဏာမဓမ္မံ, တသ္မာ ဗြဟ္မစရိယဝါသော ပညာယတိ သမ္မာ ဒုက္ခက္ခယာယ’’။

‘‘ဧတ္တကာပိ ခော, ဘိက္ခု, ဝေဒနာ နတ္ထိ နိစ္စာ ဓုဝါ သဿတာ အဝိပရိဏာမဓမ္မာ သဿတိသမံ တထေဝ ဌဿတိ။ ဧတ္တကာ စေပိ, ဘိက္ခု, ဝေဒနာ အဘဝိဿ နိစ္စာ ဓုဝါ သဿတာ အဝိပရိဏာမဓမ္မာ, နယိဒံ ဗြဟ္မစရိယဝါသော ပညာယေထ သမ္မာ ဒုက္ခက္ခယာယ။ ယသ္မာ စ ခော, ဘိက္ခု, ဧတ္တကာပိ ဝေဒနာ နတ္ထိ နိစ္စာ ဓုဝါ သဿတာ အဝိပရိဏာမဓမ္မာ, တသ္မာ ဗြဟ္မစရိယဝါသော ပညာယတိ သမ္မာ ဒုက္ခက္ခယာယ။

‘‘ဧတ္တကာပိ ခော, ဘိက္ခု, သညာ နတ္ထိ။ပေ.။ ဧတ္တကာပိ ခော, ဘိက္ခု, သင်္ခါရာ နတ္ထိ နိစ္စာ ဓုဝါ သဿတာ အဝိပရိဏာမဓမ္မာ သဿတိသမံ တထေဝ ဌဿန္တိ။ ဧတ္တကာ စေပိ, ဘိက္ခု, သင်္ခါရာ အဘဝိဿံသု နိစ္စာ ဓုဝါ သဿတာ အဝိပရိဏာမဓမ္မာ, နယိဒံ ဗြဟ္မစရိယဝါသော ပညာယေထ သမ္မာ ဒုက္ခက္ခယာယ။ ယသ္မာ စ ခော, ဘိက္ခု, ဧတ္

တကာပိ သင်္ခါရာ နတ္ထိ နိစ္စာ ဓုဝါ သဿတာ အဝိပရိဏာမဓမ္မာ, တသ္မာ ဗ္ရဟ္မစရိယဝါသော ပညာယတိ သမ္မာ ဒုက္ခက္ခယာယ။

“တတ္တကမ္ပိ ခေါ, ဘိက္ခု, ဝိညာဏံ နတ္ထိ နိစ္စံ ဓုဝံ သဿတံ အဝိပရိဏာမဓမ္မံ သဿတိသမံ တထေဝ ဌဿတိ။ တတ္တကမ္ပိ ခေါ, ဘိက္ခု, ဝိညာဏံ အဘဝိဿ နိစ္စံ ဓုဝံ သဿတံ အဝိပရိဏာမဓမ္မံ, န ယိဒံ ဗ္ရဟ္မစရိယဝါသော ပညာယေထ သမ္မာ ဒုက္ခက္ခယာယ။ ယသ္မာ စ ခေါ, ဘိက္ခု, တတ္တကမ္ပိ ဝိညာဏံ နတ္ထိ နိစ္စံ ဓုဝံ သဿတံ အဝိပရိဏာမဓမ္မံ, တသ္မာ ဗ္ရဟ္မစရိယဝါသော ပညာယတိ သမ္မာ ဒုက္ခက္ခယာယ။

“တံ ကိံ မညသိ, ဘိက္ခု, ရူပံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါ”တိ? “အနိစ္စံ, ဘန္တေ”။ “ဝေဒနာ။ သညာ။ သင်္ခါရာ။ ဝိညာဏံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါ”တိ? “အနိစ္စံ ဘန္တေ”။ပေ။ “တသ္မာတိဟ။ပေ။ ဧဝံ ပဿံ။ပေ။ နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာတိ ပဇာနာတီ”တိ။ ပဉ္စမံ။

၆. သုဒ္ဓိကသုတ္တံ

၉၈. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ သော ဘိက္ခု ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ – “အတ္ထိ နု ခေါ, ဘန္တေ, ကိဉ္စိ ရူပံ, ယံ ရူပံ နိစ္စံ ဓုဝံ သဿတံ အဝိပရိဏာမဓမ္မံ သဿတိသမံ တထေဝ ဌဿတိ? အတ္ထိ နု ခေါ, ဘန္တေ, ကာစိ ဝေဒနာ။ပေ။ ကာစိ သညာ။ ကေစိ သင်္ခါရာ။ ကိဉ္စိ ဝိညာဏံ, ယံ ဝိညာဏံ နိစ္စံ ဓုဝံ သဿတံ အဝိပရိဏာမဓမ္မံ သဿတိသမံ တထေဝ ဌဿတီ”တိ? “နတ္ထိ ခေါ, ဘိက္ခု, ကိဉ္စိ ရူပံ ယံ ရူပံ နိစ္စံ ဓုဝံ သဿတံ အဝိပရိဏာမဓမ္မံ သဿတိသမံ တထေဝ ဌဿတိ။ နတ္ထိ ခေါ, ဘိက္ခု, ကာစိ ဝေဒနာ။ ကာစိ သညာ။ ကေစိ သင်္ခါရာ။ ကိဉ္စိ ဝိညာဏံ, ယံ ဝိညာဏံ နိစ္စံ ဓုဝံ သဿတံ အဝိပရိဏာမဓမ္မံ သဿတိသမံ တထေဝ ဌဿတီ”တိ။ ဆဋ္ဌံ။

၇. ဂဒ္ဒုလဗဒ္ဓသုတ္တံ

၉၉. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ “အနမတဂ္ဂေါယံ, ဘိက္ခဝေ, သံသာရော။ ပုဗ္ဗာ ကောဋိ န ပညာယတိ အဝိဇ္ဇာနီဝရဏာနံ သတ္တာနံ တဏှာသံယောဇနာနံ သန္ဓာဝတံ သံသရတံ။ ဟောတိ သော, ဘိက္ခဝေ, သမယော ယံ မဟာသမုဒ္ဒော ဥဿုဿတိ ဝိသုဿတိ န ဘဝတိ; န တွေဝါဟံ, ဘိက္ခဝေ, အဝိဇ္ဇာနီဝရဏာနံ သတ္တာနံ တဏှာသံယောဇနာနံ သန္ဓာဝတံ သံသရတံ ဒုက္ခဿ အန္တကိရိယံ ဝဒါမိ။ ဟောတိ သော, ဘိက္ခဝေ, သမယော ယံ သိနေရု ပဗ္ဗတရာဇာ ဍယှတိ ဝိနဿတိ န ဘဝတိ; န တွေဝါဟံ, ဘိက္ခဝေ, အဝိဇ္ဇာနီဝရဏာနံ သတ္တာနံ တဏှာသံယောဇနာနံ သန္ဓာဝတံ သံသရတံ ဒုက္ခဿ အန္တကိရိယံ ဝဒါမိ။ ဟောတိ သော, ဘိက္ခဝေ, သမယော ယံ မဟာပထဝီ ဍယှတိ ဝိနဿတိ န ဘဝတိ; န တွေဝါဟံ, ဘိက္ခဝေ, အဝိဇ္ဇာနီဝရဏာနံ သတ္တာနံ တဏှာသံယောဇနာနံ သန္ဓာဝတံ သံသရတံ ဒုက္ခဿ အန္တကိရိယံ ဝဒါမိ”။

“သေယျထာပိ, ဘိက္ခဝေ, သာ ဂဒ္ဒုလဗဒ္ဓေါ [ဂဒ္ဒူလဗန္ဓော (သျာ. ကံ.)] ဒဠှေ ခီလေ ဝါ ထမ္ဘေ ဝါ ဥပနိဗဒ္ဓေါ တမေဝ ခီလံ ဝါ ထမ္ဘံ ဝါ အနုပရိဓာဝတိ အနုပရိဝတ္တတိ; ဧဝမေဝ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, အဿုတဝါ ပုထုဇ္ဇနော အရိယာနံ အဒဿာဝီ။ပေ။ သပ္ပုရိသဓမ္မေ အဝိနီတော ရူပံ အတ္တတော သမနုပဿတိ။ပေ။ ဝေဒနံ အတ္တတော သမနုပဿတိ။ သညံ အတ္တတော သမနုပဿတိ။ သင်္ခါရေ အတ္တတော သမနုပဿတိ။ ဝိညာဏံ အတ္တတော သမနုပဿတိ, ဝိညာဏဝန္တံ ဝါ အတ္တာနံ; အတ္တနိ ဝါ ဝိညာဏံ, ဝိညာဏသ္မိံ ဝါ အတ္တာနံ။ သော ရူပညေဝ အနုပရိဓာဝတိ အနုပရိဝတ္တတိ, ဝေဒနညေဝ။ပေ။ သညညေဝ။ သင်္ခါရေယေဝ။ ဝိညာဏညေဝ အနုပရိဓာဝတိ အနုပရိဝတ္တတိ။ သော ရူပံ အနုပရိဓာဝံ အနုပရိဝတ္တံ, ဝေဒနံ။ပေ။ သညံ။ သင်္ခါရေ။ ဝိညာဏံ အနုပရိဓာဝံ အနုပရိဝတ္တံ, န ပရိမုစ္စတိ ရူပမှာ, န ပရိမုစ္စတိ ဝေဒနာယ, န ပရိမုစ္စတိ သညာယ, န ပရိမုစ္စတိ သင်္ခါရေဟိ, န ပရိမုစ္စတိ ဝိညာဏမှာ, န ပရိမုစ္စတိ ဇာတိယာ ဇရာမရဏေန သောကေဟိ ပရိဒေဝေဟိ ဒုက္ခေဟိ ဒောမနဿေဟိ ဥပါယာသေဟိ။ ‘န ပရိမုစ္စတိ ဒုက္ခသ္မာ’တိ ဝဒါမိ”။

“သုတဝါ စ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, အရိယသာဝကော အရိယာနံ ဒဿာဝီ။ပေ။ သပ္ပုရိသဓမ္မေ သုဝိနီတော, န ရူပံ အတ္တတော သမနုပဿတိ။ပေ။ န ဝေဒနံ။ န သညံ။ န သင်္ခါရေ။ န ဝိညာဏံ အတ္တတော သမနုပဿတိ, န ဝိညာဏဝန္တံ ဝါ

အတ္တာနံ; န အတ္တနိ ဝါ ဝိညာဏံ, န ဝိညာဏသ္မိံ ဝါ အတ္တာနံ။ သော ရူပံ နာနုပရိဓာဝတိ နာနုပရိဝတ္တတိ, ဝေဒနံ။ သညံ။ သင်္ခါရေ။ ဝိညာဏံ နာနုပရိဓာဝတိ နာနုပရိဝတ္တတိ။ သော ရူပံ အနနုပရိဓာဝံ အနနုပရိဝတ္တံ, ဝေဒနံ။ သညံ။ သင်္ခါရေ။ ဝိညာဏံ အနနုပရိဓာဝံ အနနုပရိဝတ္တံ; ပရိမုစ္စတိ ရူပမှာ, ပရိမုစ္စတိ ဝေဒနာယ, ပရိမုစ္စတိ သညာယ, ပရိမုစ္စတိ သင်္ခါရေဟိ, ပရိမုစ္စတိ ဝိညာဏမှာ, ပရိမုစ္စတိ ဇာတိယာ ဇရာမရဏေန သောကေဟိ ပရိဒေဝေဟိ ဒုက္ခေဟိ ဒောမနဿေဟိ ဥပါယာသေဟိ။ 'ပရိမုစ္စတိ ဒုက္ခသ္မာ'တိ ဝဒါမီ''တိ။ သတ္တမံ။

၈. ဒုတိယဂဒ္ဒုလဗဒ္ဓသုတ္တံ

၁၀၀. သာဝတ္ထိနိဒါနံ ။ ''အနမတဂ္ဂေါယံ, ဘိက္ခဝေ, သံသာရော။ ပုဗ္ဗာ ကောဋိ န ပညာယတိ အဝိဇ္ဇာနီဝရဏာနံ သတ္တာနံ တဏှာသံယောဇနာနံ သန္ဓာဝတံ သံသရတံ။ သေယျထာပိ, ဘိက္ခဝေ, သာ ဂဒ္ဒုလဗဒ္ဓေါ ဒဠှေ ခီလေ ဝါ ထမ္ဘေ ဝါ ဥပနိဗဒ္ဓေါ။ သော ဂစ္ဆတိ စေပိ တမေဝ ခီလံ ဝါ ထမ္ဘံ ဝါ ဥပဂစ္ဆတိ; တိဋ္ဌတိ စေပိ တမေဝ ခီလံ ဝါ ထမ္ဘံ ဝါ ဥပတိဋ္ဌတိ; နိသီဒတိ စေပိ တမေဝ ခီလံ ဝါ ထမ္ဘံ ဝါ ဥပနိသီဒတိ; နိပဇ္ဇတိ စေပိ တမေဝ ခီလံ ဝါ ထမ္ဘံ ဝါ ဥပနိပဇ္ဇတိ။ ဧဝမေဝ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, အဿုတဝါ ပုထုဇ္ဇနော ရူပံ 'ဧတံ မမ, ဧသောဟမသ္မိ, ဧသော မေ အတ္တာ'တိ သမနုပဿတိ။ ဝေဒနံ။ သညံ။ သင်္ခါရေ။ ဝိညာဏံ 'ဧတံ မမ, ဧသောဟမသ္မိ, ဧသော မေ အတ္တာ'တိ သမနုပဿတိ။ သော ဂစ္ဆတိ စေပိ ဣမေ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓေ ဥပဂစ္ဆတိ; တိဋ္ဌတိ စေပိ ဣမေ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓေ ဥပတိဋ္ဌတိ; နိသီဒတိ စေပိ ဣမေ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓေ ဥပနိသီဒတိ; နိပဇ္ဇတိ စေပိ ဣမေ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓေ ဥပနိပဇ္ဇတိ။ တသ္မာတိဟ, ဘိက္ခဝေ, အဘိက္ခဏံ သကံ စိတ္တံ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ – 'ဒီဃရတ္တမိဒံ စိတ္တံ သံကိလိဋ္ဌံ ရာဂေန ဒောသေန မောဟေနာ'တိ။ စိတ္တသံကိလေသာ, ဘိက္ခဝေ, သတ္တာ သံကိလိဿန္တိ; စိတ္တဝေါဒါနာ သတ္တာ ဝိသုဇ္ဈန္တိ။

''ဒိဋ္ဌံ ဝေါ, ဘိက္ခဝေ, စရဏံ နာမ စိတ္တ''န္တိ? ''ဧဝံ, ဘန္တေ''။ ''တမ္ပိ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, စရဏံ နာမ စိတ္တံ စိတ္တေနေဝ စိန္တိတံ။ တေနပိ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, စရဏေန စိတ္တေန စိတ္တညေဝ စိတ္တတရံ။ တသ္မာတိဟ, ဘိက္ခဝေ, အဘိက္ခဏံ သကံ စိတ္တံ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ – 'ဒီဃရတ္တမိဒံ စိတ္တံ သံကိလိဋ္ဌံ ရာဂေန ဒောသေန မောဟေနာ'တိ။ စိတ္တသံကိလေသာ, ဘိက္ခဝေ, သတ္တာ သံကိလိဿန္တိ; စိတ္တဝေါဒါနာ သတ္တာ ဝိသုဇ္ဈန္တိ။

''နာဟံ , ဘိက္ခဝေ, အညံ ဧကနိကာယမ္ပိ သမနုပဿာမိ ဧဝံ စိတ္တံ။ ယထယိဒံ, ဘိက္ခဝေ, တိရစ္ဆာနဂတာ ပါဏာ, တေပိ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, တိရစ္ဆာနဂတာ ပါဏာ စိတ္တေနေဝ စိန္တိတာ, တေဟိပိ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, တိရစ္ဆာနဂတေဟိ ပါဏေဟိ စိတ္တညေဝ စိတ္တတရံ။ တသ္မာတိဟ, ဘိက္ခဝေ, အဘိက္ခဏံ သကံ စိတ္တံ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ – 'ဒီဃရတ္တမိဒံ စိတ္တံ သံကိလိဋ္ဌံ ရာဂေန ဒောသေန မောဟေနာ'တိ။ စိတ္တသံကိလေသာ, ဘိက္ခဝေ, သတ္တာ သံကိလိဿန္တိ; စိတ္တဝေါဒါနာ သတ္တာ ဝိသုဇ္ဈန္တိ။

''သေယျထာပိ , ဘိက္ခဝေ, ရဇကော ဝါ စိတ္တကာရကော ဝါ ရဇနာယ ဝါ လာခါယ ဝါ ဟလိဒ္ဒိယာ ဝါ နီလိယာ ဝါ မဉ္ဇိဋ္ဌာယ [မဉ္ဇေဋ္ဌာယ (သီ. သျာ. ကံ.), မဉ္ဇေဋ္ဌိယာ (ပီ.)] ဝါ သုပရိမဋ္ဌေ ဖလကေ ဝါ ဘိတ္တိယာ ဝါ ဒုဿပဋ္ဋေ ဝါ ဣတ္ထိရူပံ ဝါ ပုရိသရူပံ ဝါ အဘိနိမ္မိနေယျ သဗ္ဗင်္ဂပစ္စင်္ဂိံ; ဧဝမေဝ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, အဿုတဝါ ပုထုဇ္ဇနော ရူပညေဝ အဘိနိဗ္ဗတ္တေန္တော အဘိနိဗ္ဗတ္တေတိ, ဝေဒနညေဝ။ပေ.။ သညညေဝ။ သင်္ခါရေ ယေဝ။ ဝိညာဏညေဝ အဘိနိဗ္ဗတ္တေန္တော အဘိနိဗ္ဗတ္တေတိ။ တံ ကိံ မညထ, ဘိက္ခဝေ, ရူပံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါ''တိ? ''အနိစ္စံ, ဘန္တေ''။ ''ဝေဒနာ။ သညာ။ သင်္ခါရာ။ ဝိညာဏံ။ပေ.။ ''တသ္မာတိဟ, ဘိက္ခဝေ, ဧဝံ ပဿံ။ပေ.။ နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာတိ ပဇာနာတီ''တိ။ အဋ္ဌမံ။

၉. နာဝါသုတ္တံ

၁၀၁. သာဝတ္ထိနိဒါနံ ။ ''ဇာနတော အဟံ, ဘိက္ခဝေ, ပဿတော အာသဝါနံ ခယံ ဝဒါမိ, နော အဇာနတော နော အပဿတော။ ကိဉ္စ, ဘိက္ခဝေ, ဇာနတော ကိံ ပဿတော အာသဝါနံ ခယော ဟောတိ? 'ဣတိ ရူပံ, ဣတိ ရူပဿ သမုဒယော, ဣတိ ရူပဿ အတ္ထင်္ဂမော; ဣတိ ဝေဒနာ။ ဣတိ သညာ။ ဣတိ သင်္ခါရာ။ ဣတိ ဝိညာဏံ, ဣတိ ဝိညာဏဿ သမုဒယော, ဣတိ ဝိညာဏဿ အတ္ထင်္ဂမော'တိ – ဧဝံ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, ဇာနတော ဧဝံ ပဿတော အာသဝါနံ ခယော ဟောတိ''။

“ဘာဝနာနုယောဂံ အနနုယုတ္တဿ, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခုနော ဝိဟရတော ကိဉ္စာပိ ဧဝံ ဣစ္ဆာ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ – ‘အဟော ဝတ မေ အနုပါဒါယ အာသဝေဟိ စိတ္တံ ဝိမုစ္စေယျာ’တိ, အထ ခွာဿ နေဝ အနုပါဒါယ အာသဝေဟိ စိတ္တံ ဝိမုစ္စတိ။ တံ ကိဿ ဟေတု? ‘အဘာဝိတတ္တာ’ တိဿ ဝစနီယံ။ ကိဿ အဘာဝိတတ္တာ? အဘာဝိတတ္တာ စတုန္နံ သတိပဋ္ဌာနာနံ, အဘာဝိတတ္တာ စတုန္နံ သမ္မပ္ပဓာနာနံ, အဘာဝိတတ္တာ စတုန္နံ ဣဒ္ဓိပါဒါနံ, အဘာဝိတတ္တာ ပဉ္စန္နံ ဣန္ဒြိယာနံ, အဘာဝိတတ္တာ ပဉ္စန္နံ ဗလာနံ, အဘာဝိတတ္တာ သတ္တန္နံ ဗောဇ္ဈင်္ဂါနံ, အဘာဝိတတ္တာ အရိယဿ အဋ္ဌင်္ဂိကဿ မဂ္ဂဿ။

“သေယျထာပိ, ဘိက္ခဝေ, ကုက္ကုဋိယာ အဏ္ဍာနိ အဋ္ဌ ဝါ ဒသ ဝါ ဒွါဒသ ဝါ။ တာနဿု ကုက္ကုဋိယာ န သမ္မာ အဓိသယိတာနိ, န သမ္မာ ပရိသေဒိတာနိ, န သမ္မာ ပရိဘာဝိတာနိ။ ကိဉ္စာပိ တဿာ ကုက္ကုဋိယာ ဧဝံ ဣစ္ဆာ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ – ‘အဟော, ဝတ မေ ကုက္ကုဋပေါတကာ ပါဒနခသိခာယ ဝါ မုခတုဏ္ဍကေန ဝါ အဏ္ဍကောသံ ပဒါလေတွာ သောတ္ထိနာ အဘိနိဗ္ဘိဇ္ဇေယျု’န္တိ, အထ ခော အဘဗ္ဗာဝ တေ ကုက္ကုဋပေါတကာ ပါဒနခသိခာယ ဝါ မုခတုဏ္ဍကေန ဝါ အဏ္ဍကောသံ ပဒါလေတွာ သောတ္ထိနာ အဘိနိဗ္ဘိဇ္ဇိတုံ။ တံ ကိဿ ဟေတု? တထာ ဟိ ပန, ဘိက္ခဝေ, ကုက္ကုဋိယာ အဏ္ဍာနိ အဋ္ဌ ဝါ ဒသ ဝါ ဒွါဒသ ဝါ; တာနိ ကုက္ကုဋိယာ န သမ္မာ အဓိသယိတာနိ, န သမ္မာ ပရိသေဒိတာနိ, န သမ္မာ ပရိဘာဝိတာနိ။ ဧဝမေဝ ခော, ဘိက္ခဝေ, ဘာဝနာနုယောဂံ အနနုယုတ္တဿ ဘိက္ခုနော ဝိဟရတော ကိဉ္စာပိ ဧဝံ ဣစ္ဆာ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ – ‘အဟော, ဝတ မေ အနုပါဒါယ အာသဝေဟိ စိတ္တံ ဝိမုစ္စေယျာ’တိ, အထ ခွာဿ နေဝ အနုပါဒါယ အာသဝေဟိ စိတ္တံ ဝိမုစ္စတိ။ တံ ကိဿ ဟေတု? ‘အဘာဝိတတ္တာ’တိဿ ဝစနီယံ။ ကိဿ အဘာဝိတတ္တာ? အဘာဝိတတ္တာ စတုန္နံ သတိပဋ္ဌာနာနံ။ပေ။ အဋ္ဌင်္ဂိကဿ မဂ္ဂဿ။

“ဘာဝနာနုယောဂံ အနုယုတ္တဿ, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခုနော ဝိဟရတော ကိဉ္စာပိ န ဧဝံ ဣစ္ဆာ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ – ‘အဟော ဝတ မေ အနုပါဒါယ အာသဝေဟိ စိတ္တံ ဝိမုစ္စေယျာ’တိ, အထ ခွာဿ အနုပါဒါယ အာသဝေဟိ စိတ္တံ ဝိမုစ္စတိ။ တံ ကိဿ ဟေတု? ‘ဘာဝိတတ္တာ’တိဿ ဝစနီယံ။ ကိဿ ဘာဝိတတ္တာ? ဘာဝိတတ္တာ စတုန္နံ သတိပဋ္ဌာနာနံ, ဘာဝိတတ္တာ စတုန္နံ သမ္မပ္ပဓာနာနံ, ဘာဝိတတ္တာ စတုန္နံ ဣဒ္ဓိပါဒါနံ, ဘာဝိတတ္တာ ပဉ္စန္နံ ဣန္ဒြိယာနံ, ဘာဝိတတ္တာ ပဉ္စန္နံ ဗလာနံ, ဘာဝိတတ္တာ သတ္တန္နံ ဗောဇ္ဈင်္ဂါနံ, ဘာဝိတတ္တာ အရိယဿ အဋ္ဌင်္ဂိကဿ မဂ္ဂဿ။

“သေယျထာပိ, ဘိက္ခဝေ, ကုက္ကုဋိယာ အဏ္ဍာနိ အဋ္ဌ ဝါ ဒသ ဝါ ဒွါဒသ ဝါ။ တာနဿု ကုက္ကုဋိယာ သမ္မာ အဓိသယိတာနိ, သမ္မာ ပရိသေဒိတာနိ, သမ္မာ ပရိဘာဝိတာနိ ။ ကိဉ္စာပိ တဿာ ကုက္ကုဋိယာ န ဧဝံ ဣစ္ဆာ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ – ‘အဟော ဝတ မေ ကုက္ကုဋပေါတကာ ပါဒနခသိခာယ ဝါ မုခတုဏ္ဍကေန ဝါ အဏ္ဍကောသံ ပဒါလေတွာ သောတ္ထိနာ အဘိနိဗ္ဘိဇ္ဇေယျု’န္တိ, အထ ခော ဘဗ္ဗာဝ တေ ကုက္ကုဋပေါတကာ ပါဒနခသိခာယ ဝါ မုခတုဏ္ဍကေန ဝါ အဏ္ဍကောသံ ပဒါလေတွာ သောတ္ထိနာ အဘိနိဗ္ဘိဇ္ဇိတုံ။ တံ ကိဿ ဟေတု? တထာ ဟိ ပန, ဘိက္ခဝေ, ကုက္ကုဋိယာ အဏ္ဍာနိ အဋ္ဌ ဝါ ဒသ ဝါ ဒွါဒသ ဝါ; တာနဿု ကုက္ကုဋိယာ သမ္မာ အဓိသယိတာနိ, သမ္မာ ပရိသေဒိတာနိ, သမ္မာ ပရိဘာဝိတာနိ။ ဧဝမေဝ ခော, ဘိက္ခဝေ, ဘာဝနာနုယောဂံ အနုယုတ္တဿ ဘိက္ခုနော ဝိဟရတော ကိဉ္စာပိ န ဧဝံ ဣစ္ဆာ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ – ‘အဟော ဝတ မေ အနုပါဒါယ အာသဝေဟိ စိတ္တံ ဝိမုစ္စေယျာ’တိ, အထ ခွာဿ အနုပါဒါယ အာသဝေဟိ စိတ္တံ ဝိမုစ္စတိ။ တံ ကိဿ ဟေတု? ‘ဘာဝိတတ္တာ’တိဿ ဝစနီယံ။ ကိဿ ဘာဝိတတ္တာ? ဘာဝိတတ္တာ စတုန္နံ သတိပဋ္ဌာနာနံ။ပေ။ ဘာဝိတတ္တာ အရိယဿ အဋ္ဌင်္ဂိကဿ မဂ္ဂဿ။

“သေယျထာပိ, ဘိက္ခဝေ, ပလဂဏ္ဍဿ ဝါ ပလဂဏ္ဍန္တေဝါသိဿ ဝါ ဝါသိဇဋေ ဒိဿန္တေဝ အင်္ဂုလိပဒါနိ ဒိဿတိ အင်္ဂုဋ္ဌပဒံ။ နော စ ခွာဿ ဧဝံ ဉာဏံ ဟောတိ – ‘ဧတ္တကံ ဝတ မေ အဇ္ဇ ဝါသိဇဋဿ ခီဏံ, ဧတ္တကံ ဟိယျော, ဧတ္တကံ ပရေ’တိ။ အထ ခွာဿ ခီဏေ ခီဏန္တေဝ ဉာဏံ ဟောတိ။ ဧဝမေဝ ခော, ဘိက္ခဝေ, ဘာဝနာနုယောဂံ အနုယုတ္တဿ ဘိက္ခုနော ဝိဟရတော ကိဉ္စာပိ န ဧဝံ ဉာဏံ ဟောတိ – ‘ဧတ္တကံ ဝတ မေ အဇ္ဇ အာသဝါနံ ခီဏံ, ဧတ္တကံ ဟိယျော, ဧတ္တကံ ပရေ’တိ, အထ ခွာဿ ခီဏေ ခီဏန္တေဝ ဉာဏံ ဟောတိ။ သေယျထာပိ, ဘိက္ခဝေ, သာမုဒ္ဒိကာယ နာဝါယ ဝေတ္တဗန္ဓနဗဒ္ဓါယ ဝဿမာသာနိ ဥဒကေ ပရိယာဒါယ ဟေမန္တိကေန ထလံ ဥက္ခိတ္တာယ ဝါတာတပပရေတာနိ ဝေတ္တဗန္ဓနာနိ။ တာနိ ပါဝုသကေန မေဃေန အဘိပ္ပဝုဋ္ဌာနိ အပ္ပကသိရေနေဝ ပဋိပ္ပဿမ္ဘန္တိ

သမ္ဘာနိ ပူတိကာနိ ဘဝန္တိ; ဧဝမေဝ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, ဘာဝနာနုယောဂံ အနနုယုတ္တဿ ဘိက္ခုနော ဝိဟရတော အပ္ပကသိရေနေဝ သံယောဇနာနိ ပဋိပ္ပဿမ္ဘာနိ ပူတိကာနိ ဘဝန္တီ''တိ။ နဝမံ။

၁၀. အနိစ္စသညာသုတ္တံ

၁၀၂. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ''အနိစ္စသညာ, ဘိက္ခဝေ, ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ သဗ္ဗံ ကာမရာဂံ ပရိယာဒိယတိ, သဗ္ဗံ ရူပရာဂံ ပရိယာဒိယတိ, သဗ္ဗံ ဘဝရာဂံ ပရိယာဒိယတိ, သဗ္ဗံ အဝိဇ္ဇံ ပရိယာဒိယတိ, သဗ္ဗံ အသ္မိမာနံ သမူဟနတိ''။

''သေယျထာပိ, ဘိက္ခဝေ, သရဒသမယေ ကဿကော မဟာနင်္ဂလေန ကသန္တော သဗ္ဗာနိ မူလသန္တာနကာနိ သမ္ပဒာလေန္တော ကသတိ; ဧဝမေဝ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, အနိစ္စသညာ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ သဗ္ဗံ ကာမရာဂံ ပရိယာဒိယတိ, သဗ္ဗံ ရူပရာဂံ ပရိယာဒိယတိ, သဗ္ဗံ ဘဝရာဂံ ပရိယာဒိယတိ, သဗ္ဗံ အဝိဇ္ဇံ ပရိယာဒိယတိ, သဗ္ဗံ အသ္မိမာနံ သမူဟနတိ။

''သေယျထာပိ, ဘိက္ခဝေ, ပဗ္ဗဇလာယကော ပဗ္ဗဇံ လာယိတွာ အဂ္ဂေ ဂဟေတွာ ဩဓုနာတိ နိဒ္ဓုနာတိ နိစ္ဆောဋေတိ; ဧဝမေဝ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, အနိစ္စသညာ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ သဗ္ဗံ ကာမရာဂံ ပရိယာဒိယတိ။ပေ။ သဗ္ဗံ အသ္မိမာနံ သမူဟနတိ။

''သေယျထာပိ, ဘိက္ခဝေ, အမ္ဗပိဏ္ဍိယာ ဝဏ္ဋစ္ဆိန္နာယ ယာနိ တတ္ထ အမ္ဗာနိ ဝဏ္ဋုပနိဗန္ဓနာနိ သဗ္ဗာနိ တာနိ တဒနွယာနိ ဘဝန္တိ; ဧဝမေဝ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, အနိစ္စသညာ ဘာဝိတာ။ပေ။ သဗ္ဗံ အသ္မိမာနံ သမူဟနတိ။

''သေယျထာပိ, ဘိက္ခဝေ, ကူဋာဂါရဿ ယာ ကာစိ ဂောပါနသိယော သဗ္ဗာ တာ ကူဋင်္ဂမာ ကူဋနိန္နာ ကူဋသမောသရဏာ, ကူဋံ တာသံ အဂ္ဂမက္ခာယတိ ; ဧဝမေဝ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, အနိစ္စသညာ ဘာဝိတာ။ပေ။ သဗ္ဗံ အသ္မိမာနံ သမူဟနတိ။

''သေယျထာပိ, ဘိက္ခဝေ, ယေ ကေစိ မူလဂန္ဓာ ကာဠာနုသာရိဂန္ဓော တေသံ အဂ္ဂမက္ခာယတိ; ဧဝမေဝ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, အနိစ္စသညာ။ပေ။ သဗ္ဗံ အသ္မိမာနံ သမူဟနတိ။

''သေယျထာပိ, ဘိက္ခဝေ, ယေ ကေစိ သာရဂန္ဓာ, လောဟိတစန္ဒနံ တေသံ အဂ္ဂမက္ခာယတိ; ဧဝမေဝ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, အနိစ္စသညာ။ပေ။ သဗ္ဗံ အသ္မိမာနံ သမူဟနတိ။

''သေယျထာပိ, ဘိက္ခဝေ, ယေ ကေစိ ပုပ္ဖဂန္ဓာ, ဝဿိကံ တေသံ အဂ္ဂမက္ခာယတိ; ဧဝမေဝ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, အနိစ္စသညာ။ပေ။ သဗ္ဗံ အသ္မိမာနံ သမူဟနတိ။

''သေယျထာပိ, ဘိက္ခဝေ, ယေ ကေစိ ကုဋ္ဋရာဇာနော [ကုဍ္ဍရာဇာနော (သီ.)], သဗ္ဗေတေ ရညော စက္ကဝတ္တိဿ အနုယန္တာ ဘဝန္တိ, ရာဇာ တေသံ စက္ကဝတ္တိ အဂ္ဂမက္ခာယတိ; ဧဝမေဝ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, အနိစ္စသညာ။ပေ။ သဗ္ဗံ အသ္မိမာနံ သမူဟနတိ။

''သေယျထာပိ, ဘိက္ခဝေ, ယာ ကာစိ တာရကရူပါနံ ပဘာ, သဗ္ဗာ တာ စန္ဒိမပ္ပဘာယ ကလံ နာဂ္ဃန္တိ သောဠသိံ, စန္ဒပ္ပဘာ တာသံ အဂ္ဂမက္ခာယတိ; ဧဝမေဝ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, အနိစ္စသညာ။ပေ။ သဗ္ဗံ အသ္မိမာနံ သမူဟနတိ။

''သေယျထာပိ, ဘိက္ခဝေ, သရဒသမယေ ဝိဒ္ဓေ ဝိဂတဝလာဟကေ ဒေဝေ အာဒိစ္စော နဘံ အဗ္ဘုဿက္ကမာနော, သဗ္ဗံ အာကာသဂတံ တမဂတံ အဘိဝိဟစ္စ ဘာသတေ စ တပတေ စ ဝိရောစတေ စ; ဧဝမေဝ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, အနိစ္စသညာ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ သဗ္ဗံ ကာမရာဂံ ပရိယာဒိယတိ, သဗ္ဗံ ရူပရာဂံ ပရိယာဒိယတိ, သဗ္ဗံ ဘဝရာဂံ ပရိယာဒိယတိ, သဗ္ဗံ အဝိဇ္ဇံ ပရိယာဒိယတိ, သဗ္ဗံ အသ္မိမာနံ သမူဟနတိ။

“ကထံ ဘာဝိတာ စ, ဘိက္ခဝေ, အနိစ္စသညာ ကထံ ဗဟုလီကတာ သဗ္ဗံ ကာမရာဂံ ပရိယာဒိယတိ။ပေ.။ သဗ္ဗံ အသ္မိမာနံ သမူဟနတိ? ‘ဣတိ ရူပံ, ဣတိ ရူပဿ သမုဒယော, ဣတိ ရူပဿ အတ္ထင်္ဂမော; ဣတိ ဝေဒနာ။ ဣတိ သညာ။ ဣတိ သင်္ခါရာ။ ဣတိ ဝိညာဏံ, ဣတိ ဝိညာဏဿ သမုဒယော, ဣတိ ဝိညာဏဿ အတ္ထင်္ဂမော’တိ – ဧဝံ ဘာဝိတာ ခော, ဘိက္ခဝေ, အနိစ္စသညာ ဧဝံ ဗဟုလီကတာ သဗ္ဗံ ကာမရာဂံ ပရိယာဒိယတိ, သဗ္ဗံ ရူပရာဂံ ပရိယာဒိယတိ, သဗ္ဗံ ဘဝရာဂံ ပရိယာဒိယတိ, သဗ္ဗံ အဝိဇ္ဇံ ပရိယာဒိယတိ, သဗ္ဗံ အသ္မိမာနံ သမူဟနတီ”တိ။ ဒသမံ။

ပုပ္ဖဝဂ္ဂေါ ဒသမော။

တဿုဒ္ဒါနံ –

နဒီ ပုပ္ဖဉ္စ ဖေဏဉ္စ၊ ဂေါမယဉ္စ နခာသိခံ။
သုဒ္ဒိကံ ဒွေ စ ဂဒ္ဒုလာ၊ ဝာသိဇဋံ အနိစ္စတာတိ။

မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသကော သမတ္တော။

တဿ မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသကဿ ဝဂ္ဂုဒ္ဒါနံ –

ဥပယော အရဟန္တော စ၊ ခဇ္ဇနီ ထေရသဝှယံ။
ပုပ္ဖဝဂ္ဂေန ပဏ္ဏာသ၊ ဒုတိယော တေန ဝုစ္စတီတိ။

၁၁. အန္တဝဂ္ဂေါ

၁. အန္တသုတ္တံ

၁၀၃. သာဝတ္ထိနိဒါနံ ။ “စတ္တာရောမေ, ဘိက္ခဝေ, အန္တာ။ ကတမေ စတ္တာရော? သက္ကာယန္တော , သက္ကာယသမုဒယန္တော, သက္ကာယနိရောဓန္တော, သက္ကာယနိရောဓဂါမိနိပ္ပဋိပဒန္တော။ ကတမော စ, ဘိက္ခဝေ, သက္ကာယန္တော? ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာတိဿ ဝစနီယံ။ ကတမေ ပဉ္စ? သေယျထိဒံ – ရူပုပါဒါနက္ခန္ဓော, ဝေဒနုပါဒါနက္ခန္ဓော, သညုပါဒါနက္ခန္ဓော, သင်္ခါရုပါဒါနက္ခန္ဓော, ဝိညာဏုပါဒါနက္ခန္ဓော – အယံ ဝုစ္စတိ, ဘိက္ခဝေ, သက္ကာယန္တော”။

“ကတမော စ, ဘိက္ခဝေ, သက္ကာယသမုဒယန္တော? ယာယံ တဏှာ ပေါနောဘဝိကာ နန္ဒိရာဂသဟဂတာ တတြတတြာဘိနန္ဒိနီ, သေယျထိဒံ – ကာမတဏှာ, ဘဝတဏှာ, ဝိဘဝတဏှာ။ အယံ ဝုစ္စတိ, ဘိက္ခဝေ, သက္ကာယသမုဒယန္တော။

“ကတမော စ, ဘိက္ခဝေ, သက္ကာယနိရောဓန္တော? ယော တဿာယေဝ တဏှာယ အသေသဝိရာဂနိရောဓော စာဂေါ ပဋိနိဿဂ္ဂေါ မုတ္တိ အနာလယော – အယံ ဝုစ္စတိ, ဘိက္ခဝေ, သက္ကာယနိရောဓန္တော။

“ကတမော စ, ဘိက္ခဝေ, သက္ကာယနိရောဓဂါမိနိပ္ပဋိပဒန္တော? အယမေဝ အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ။ သေယျထိဒံ – သမ္မာဒိဋ္ဌိ, သမ္မာသင်္ကပ္ပော, သမ္မာဝါစာ, သမ္မာကမ္မန္တော, သမ္မာအာဇီဝေါ, သမ္မာဝါယာမော, သမ္မာသတိ, သမ္မာသမာဓိ။ အယံ ဝုစ္စတိ, ဘိက္ခဝေ, သက္ကာယနိရောဓဂါမိနိပ္ပဋိပဒန္တော ။ ဣမေ ခော, ဘိက္ခဝေ, စတ္တာရော အန္တာ”တိ။ ပဌမံ။

၂. ဒုက္ခသုတ္တံ

၁၀၄. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ “ဒုက္ခဉ္စ ဝေါ, ဘိက္ခဝေ, ဒေသေဿာမိ ဒုက္ခသမုဒယဉ္စ ဒုက္ခနိရောဓဉ္စ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိဉ္စ ပဋိပဒံ။ တံ သုဏာထ။ ကတမဉ္စ, ဘိက္ခဝေ, ဒုက္ခံ? ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာတိဿ ဝစနီယံ။ ကတမေ ပဉ္စ? သေယျထိ

ဒံ – ရူပုပါဒါနက္ခန္ဓော။ပေ.။ ဝိညာဏုပါဒါနက္ခန္ဓော။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ, ဘိက္ခဝေ, ဒုက္ခံ။ ကတမော စ, ဘိက္ခဝေ, ဒုက္ခသမုဒယော? ယာယံ တဏှာ ပောနောဘဝိကာ။ပေ.။ ကာမတဏှာ, ဘဝတဏှာ, ဝိဘဝတဏှာ – အယံ ဝုစ္စတိ, ဘိက္ခဝေ, ဒုက္ခသမုဒယော။ ကတမော စ, ဘိက္ခဝေ, ဒုက္ခနိရောဓော? ယော တဿာယေဝ တဏှာယ အသေသဝိရာဂနိရောဓော စာဂေါ ပဋိနိဿဂ္ဂေါ မုတ္တိ အနာလယော – အယံ ဝုစ္စတိ, ဘိက္ခဝေ, ဒုက္ခနိရောဓော။ ကတမာ စ, ဘိက္ခဝေ, ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ? အယမေဝ အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ။ သေယျထိဒံ – သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ပေ.။ သမ္မာသမာဓိ။ အယံ ဝုစ္စတိ, ဘိက္ခဝေ, ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ''တိ။ ဒုတိယံ။

၃. သက္ကာယသုတ္တံ

၁၀၅. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ''သက္ကာယဉ္စ ဝော, ဘိက္ခဝေ, ဒေသေဿာမိ သက္ကာယသမုဒယဉ္စ သက္ကာယနိရောဓဉ္စ သက္ကာယနိရောဓဂါမိနိဉ္စ ပဋိပဒံ။ တံ သုဏာထ။ ကတမော စ, ဘိက္ခဝေ, သက္ကာယော? ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာတိဿ ဝစနီယံ ။ ကတမေ ပဉ္စ? သေယျထိဒံ – ရူပုပါဒါနက္ခန္ဓော, ဝေဒနုပါဒါနက္ခန္ဓော, သညုပါဒါနက္ခန္ဓော, သင်္ခါရုပါဒါနက္ခန္ဓော, ဝိညာဏုပါဒါနက္ခန္ဓော။ အယံ ဝုစ္စတိ, ဘိက္ခဝေ, သက္ကာယော။ ကတမော စ, ဘိက္ခဝေ, သက္ကာယသမုဒယော? ယာယံ တဏှာ ပောနောဘဝိကာ။ပေ.။ ကာမတဏှာ, ဘဝတဏှာ, ဝိဘဝတဏှာ – အယံ ဝုစ္စတိ, ဘိက္ခဝေ, သက္ကာယသမုဒယော။ ကတမော စ, ဘိက္ခဝေ, သက္ကာယနိရောဓော? ယော တဿာယေဝ တဏှာယ။ပေ.။ အယံ ဝုစ္စတိ , ဘိက္ခဝေ, သက္ကာယနိရောဓော။ ကတမာ စ, ဘိက္ခဝေ, သက္ကာယနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ? အယမေဝ အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ။ သေယျထိဒံ – သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ပေ.။ သမ္မာသမာဓိ။ အယံ ဝုစ္စတိ, ဘိက္ခဝေ, သက္ကာယနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ''တိ။ တတိယံ။

၄. ပရိညေယျသုတ္တံ

၁၀၆. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ''ပရိညေယျေ စ, ဘိက္ခဝေ, ဓမ္မေ ဒေသေဿာမိ ပရိညဉ္စ ပရိညာတာဝိဉ္စ ပုဂ္ဂလံ။ တံ သုဏာထ။ ကတမေ စ, ဘိက္ခဝေ, ပရိညေယျာ ဓမ္မာ? ရူပံ, ဘိက္ခဝေ, ပရိညေယျော ဓမ္မော။ ဝေဒနာ။ပေ.။ သညာ။ သင်္ခါရာ။ ဝိညာဏံ ပရိညေယျော ဓမ္မော။ ဣမေ ဝုစ္စန္တိ, ဘိက္ခဝေ, ပရိညေယျာ ဓမ္မာ။ ကတမာ စ, ဘိက္ခဝေ, ပရိညာ? ရာဂက္ခယော, ဒောသက္ခယော, မောဟက္ခယော – အယံ ဝုစ္စတိ, ဘိက္ခဝေ, ပရိညာ။ ကတမော စ, ဘိက္ခဝေ, ပရိညာတာဝီ ပုဂ္ဂလော? အရဟာတိဿ ဝစနီယံ။ ယွာယံ အာယသ္မာ ဧဝံနာမော ဧဝံဂေါတ္တော – အယံ ဝုစ္စတိ, ဘိက္ခဝေ, ပရိညာတာဝီ ပုဂ္ဂလော''တိ။ စတုတ္ထံ။

၅. သမဏသုတ္တံ

၁၀၇. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ''ပဉ္စိမေ, ဘိက္ခဝေ, ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ။ ကတမေ ပဉ္စ? သေယျထိဒံ – ရူပုပါဒါနက္ခန္ဓော။ပေ.။ ဝိညာဏုပါဒါနက္ခန္ဓော။ ယေ ဟိ ကေစိ, ဘိက္ခဝေ, သမဏာ ဝါ ဗြာဟ္မဏာ ဝါ ဣမေသံ ပဉ္စန္နံ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာနံ အဿာဒဉ္စ အာဒီနဝဉ္စ နိဿရဏဉ္စ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနန္တိ။ပေ.။ ပဇာနန္တိ, သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရန္တီ''တိ။ ပဉ္စမံ။

၆. ဒုတိယသမဏသုတ္တံ

၁၀၈. သာဝတ္ထိနိဒါနံ ။ ''ပဉ္စိမေ, ဘိက္ခဝေ, ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ။ ကတမေ ပဉ္စ? သေယျထိဒံ – ရူပုပါဒါနက္ခန္ဓော, ဝေဒနုပါဒါနက္ခန္ဓော, သညုပါဒါနက္ခန္ဓော, သင်္ခါရုပါဒါနက္ခန္ဓော, ဝိညာဏုပါဒါနက္ခန္ဓော။ ယေ ဟိ ကေစိ, ဘိက္ခဝေ, သမဏာ ဝါ ဗြာဟ္မဏာ ဝါ ဣမေသံ ပဉ္စန္နံ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာနံ သမုဒယဉ္စ အတ္ထင်္ဂမဉ္စ အဿာဒဉ္စ အာဒီနဝဉ္စ နိဿရဏဉ္စ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနန္တိ။ပေ.။ ပဇာနန္တိ, သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရန္တီ''တိ။ ဆဋ္ဌံ။

၇. သောတာပန္နသုတ္တံ

၁၀၉. သာဝတ္ထိနိဒါနံ ။ ''ပဉ္စိမေ, ဘိက္ခဝေ, ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ။ ကတမေ ပဉ္စ? သေယျထိဒံ – ရူပုပါဒါနက္ခန္ဓော။ပေ.။ ဝိညာဏုပါဒါနက္ခန္ဓော။ ယတော ခေါ, ဘိက္ခဝေ, အရိယသာဝကော ဣမေသံ ပဉ္စန္နံ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာနံ သမုဒယဉ္စ အတ္ထင်္ဂမဉ္စ အဿာဒဉ္စ အာဒီနဝဉ္စ နိဿရဏဉ္စ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ, ဘိက္ခဝေ, အရိယသာဝကော သောတာပန္နော အဝိနိပါတဓမ္မော နိယတော သမ္ဗောဓိပရာယနော''တိ။ သတ္တမံ။

၈. အရဟန္တသုတ္တံ

၁၁၀. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ''ပဉ္စိမေ, ဘိက္ခဝေ, ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ။ ကတမေ ပဉ္စ? သေယျထိဒံ – ရူပုပါဒါနက္ခန္ဓော။ပေ.။ ဝိညာဏုပါဒါနက္ခန္ဓော။ ယတော ခေါ, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခု ဣမေသံ ပဉ္စန္နံ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာနံ သမုဒယဉ္စ အတ္ထင်္ဂမဉ္စ အဿာဒဉ္စ အာဒီနဝဉ္စ နိဿရဏဉ္စ ယထာဘူတံ ဝိဒိတွာ အနုပါဒါဝိမုတ္တော ဟောတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခု အရဟံ ခီဏာသဝေါ ဝုသိတဝါ ကတကရဏီယော ဩဟိတဘာရော အနုပ္ပတ္တသဒတ္ထော ပရိက္ခီဏဘဝသံယောဇနော သမ္မဒညာဝိမုတ္တော''တိ။ အဋ္ဌမံ။

၉. ဆန္ဒပ္ပဟာနသုတ္တံ

၁၁၁. သာဝတ္ထိနိဒါနံ ။ ''ရူပေ, ဘိက္ခဝေ, ယော ဆန္ဒော ယော ရာဂေါ ယာ နန္ဒီ ယာ တဏှာ, တံ ပဇဟထ။ ဧဝံ တံ ရူပံ ပဟီနံ ဘဝိဿတိ ဥစ္ဆိန္နမူလံ တာလာဝတ္ထုကတံ အနဘာဝံကတံ အာယတိံ အနုပ္ပာဒဓမ္မံ။ ဝေဒနာယ။ပေ.။ သညာယ။ သင်္ခါရေသု။ ဝိညာဏေ ယော ဆန္ဒော ယော ရာဂေါ ယာ နန္ဒီ ယာ တဏှာ, တံ ပဇဟထ။ ဧဝံ တံ ဝိညာဏံ ပဟီနံ ဘဝိဿတိ ဥစ္ဆိန္နမူလံ တာလာဝတ္ထုကတံ အနဘာဝံကတံ အာယတိံ အနုပ္ပာဒဓမ္မ''န္တိ။ နဝမံ။

၁၀. ဒုတိယဆန္ဒပ္ပဟာနသုတ္တံ

၁၁၂. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ''ရူပေ, ဘိက္ခဝေ, ယော ဆန္ဒော ယော ရာဂေါ ယာ နန္ဒီ ယာ တဏှာ ယေ ဥပယုပါဒါနာ စေတသော အဓိဋ္ဌာနာဘိနိဝေသာနုသယာ, တေ ပဇဟထ ။ ဧဝံ တံ ရူပံ ပဟီနံ ဘဝိဿတိ ဥစ္ဆိန္နမူလံ။ပေ.။ ဝေဒနာယ။ သညာယ။ သင်္ခါရေသု ယော ဆန္ဒော။ပေ.။ ဧဝံ တေ သင်္ခါရာ ပဟီနာ ဘဝိဿန္တိ ဥစ္ဆိန္နမူလာ တာလာဝတ္ထုကတာ အနဘာဝံကတာ အာယတိံ အနုပ္ပာဒဓမ္မာ။ ဝိညာဏေ ယော ဆန္ဒော ယော ရာဂေါ ယာ နန္ဒီ ယာ တဏှာ ယေ ဥပယုပါဒါနာ စေတသော အဓိဋ္ဌာနာဘိနိဝေသာနုသယာ, တေ ပဇဟထ။ ဧဝံ တံ ဝိညာဏံ ပဟီနံ ဘဝိဿတိ ဥစ္ဆိန္နမူလံ တာလာဝတ္ထုကတံ အနဘာဝံကတံ အာယတိံ အနုပ္ပာဒဓမ္မ''န္တိ။ ဒသမံ။

အန္တဝဂ္ဂေါ ပဌမော။

တဿုဒ္ဒါနံ –

အန္တော ဒုက္ခဉ္စ သက္ကာယော၊ ပရိညေယျာ သမဏာ ဒုဝေ။
သောတာပန္နော အရဟာ စ၊ ဒုဝေ စ ဆန္ဒပ္ပဟာနာတိ။

၁၂. ဓမ္မကထိကဝဂ္ဂေါ

၁. အဝိဇ္ဇာသုတ္တံ

၁၁၃. သာဝတ္ထိနိဒါနံ ။ အထ ခေါ အညတရော ဘိက္ခု ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ။ပေ.။ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ သော ဘိက္ခု ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ – '''အဝိဇ္ဇာ အဝိဇ္ဇာ'တိ, ဘန္တေ, ဝုစ္စတိ။ ကတမာ နု ခေါ, ဘန္တေ, အဝိဇ္ဇာ, ကိတ္တာဝတာ စ အဝိဇ္ဇာဂတော ဟောတီ''တိ? ''ဣဓ, ဘိက္ခု, အဿုတဝါ ပုထုဇ္ဇနော ရူပံ နပ္ပဇာနာတိ, ရူပသမုဒယံ နပ္ပဇာနာတိ, ရူပနိရောဓံ နပ္ပဇာနာတိ, ရူပနိရောဓဂါမိနိံ ပဋိပဒံ နပ္ပဇာနာတိ; ဝေဒနံ နပ္ပဇာနာတိ။ သညံ။ သင်္ခါရေ နပ္ပဇာနာတိ။ပေ.။ ဝိညာဏနိရောဓဂါမိနိံ ပဋိပဒံ နပ္ပဇာနာတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ, ဘိက္ခု, အဝိဇ္ဇာ။ ဧတ္တာဝတာ စ အဝိဇ္ဇာဂတော ဟောတီ''တိ။ ပဌမံ။

၂. ဝိဇ္ဇာသုတ္တံ

၁၁၄. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခော သော ဘိက္ခု ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ – '''ဝိဇ္ဇာ ဝိဇ္ဇာ'တိ, ဘန္တေ, ဝုစ္စတိ။ ကတမာ နု ခော, ဘန္တေ, ဝိဇ္ဇာ, ကိတ္တာဝတာ စ ဝိဇ္ဇာဂတော ဟောတီ''တိ? ''ဣဓ, ဘိက္ခု, သုတဝါ အရိယသာဝကော ရူပံ ပဇာနာတိ, ရူပသမုဒယံ ပဇာနာတိ, ရူပနိရောဓံ ပဇာနာတိ, ရူပနိရောဓဂါမိနိံ ပဋိပဒံ ပဇာနာတိ။ ဝေဒနံ။ သညံ။ သင်္ခါရေ ပဇာနာတိ။ပေ.။ ဝိညာဏနိရောဓဂါမိနိံ ပဋိပဒံ ပဇာနာတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ, ဘိက္ခု, ဝိဇ္ဇာ။ ဧတ္တာဝတာ စ ဝိဇ္ဇာဂတော ဟောတီ''တိ။ ဒုတိယံ။

၃. ဓမ္မကထိကသုတ္တံ

၁၁၅. သာဝတ္ထိနိဒါနံ ။ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခော သော ဘိက္ခု ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ – '''ဓမ္မကထိကော ဓမ္မကထိကော'တိ, ဘန္တေ, ဝုစ္စတိ။ ကိတ္တာဝတာ နု ခော, ဘန္တေ, ဓမ္မကထိကော ဟောတီ''တိ ? ''ရူပဿ စေ, ဘိက္ခု, နိဗ္ဗိဒါယ ဝိရာဂါယ နိရောဓာယ ဓမ္မံ ဒေသေတိ 'ဓမ္မကထိကော ဘိက္ခူ'တိ အလံ ဝစနာယ။ ရူပဿ စေ, ဘိက္ခု, နိဗ္ဗိဒါယ ဝိရာဂါယ နိရောဓာယ ပဋိပန္နော ဟောတိ, 'ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပန္နော ဘိက္ခူ'တိ အလံ ဝစနာယ။ ရူပဿ စေ, ဘိက္ခု, နိဗ္ဗိဒါ ဝိရာဂါ နိရောဓာ အနုပါဒါဝိမုတ္တော ဟောတိ, 'ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနပ္ပတ္တော ဘိက္ခူ'တိ အလံ ဝစနာယ။ ဝေဒနာယ စေ, ဘိက္ခူ။ပေ.။ သညာယ စေ, ဘိက္ခူ။ သင်္ခါရာနံ စေ, ဘိက္ခူ။ ဝိညာဏဿ စေ, ဘိက္ခု, နိဗ္ဗိဒါယ ဝိရာဂါယ နိရောဓာယ ဓမ္မံ ဒေသေတိ, 'ဓမ္မကထိကော ဘိက္ခူ'တိ အလံ ဝစနာယ။ ဝိညာဏဿ စေ, ဘိက္ခု, နိဗ္ဗိဒါယ ဝိရာဂါယ နိရောဓာယ ပဋိပန္နော ဟောတိ, 'ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပန္နော ဘိက္ခူ'တိ အလံ ဝစနာယ။ ဝိညာဏဿ စေ, ဘိက္ခု, နိဗ္ဗိဒါ ဝိရာဂါ နိရောဓာ အနုပါဒါဝိမုတ္တော ဟောတိ, 'ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနပ္ပတ္တော ဘိက္ခူ'တိ အလံ ဝစနာယာ''တိ။ တတိယံ။

၄. ဒုတိယဓမ္မကထိကသုတ္တံ

၁၁၆. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခော သော ဘိက္ခု ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ – '''ဓမ္မကထိကော ဓမ္မကထိကော'တိ, ဘန္တေ, ဝုစ္စတိ။ ကိတ္တာဝတာ နု ခော, ဘန္တေ, ဓမ္မကထိကော ဟောတိ, ကိတ္တာဝတာ ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပန္နော ဟောတိ, ကိတ္တာဝတာ ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနပ္ပတ္တော ဟောတီ''တိ? ''ရူပဿ စေ, ဘိက္ခု, နိဗ္ဗိဒါယ ဝိရာဂါယ နိရောဓာယ ဓမ္မံ ဒေသေတိ, 'ဓမ္မကထိကော ဘိက္ခူ'တိ အလံ ဝစနာယ။ ရူပဿ စေ, ဘိက္ခု, နိဗ္ဗိဒါယ ဝိရာဂါယ နိရောဓာယ ပဋိပန္နော ဟောတိ, 'ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပန္နော ဘိက္ခူ'တိ အလံ ဝစနာယ။ ရူပဿ စေ, ဘိက္ခု, နိဗ္ဗိဒါ ဝိရာဂါ နိရောဓာ အနုပါဒါဝိမုတ္တော ဟောတိ, 'ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနပ္ပတ္တော ဘိက္ခူ'တိ အလံ ဝစနာယ။ ဝေဒနာယ စေ, ဘိက္ခူ။ပေ.။ သညာယ စေ, ဘိက္ခူ။ သင်္ခါရာနံ စေ, ဘိက္ခူ။ ဝိညာဏဿ စေ, ဘိက္ခု, နိဗ္ဗိဒါယ ဝိရာဂါယ နိရောဓာယ ဓမ္မံ ဒေသေတိ, 'ဓမ္မကထိကော ဘိက္ခူ'တိ အလံ ဝစနာယ။ ဝိညာဏဿ စေ, ဘိက္ခု, နိဗ္ဗိဒါယ ဝိရာဂါယ နိရောဓာယ ပဋိပန္နော ဟောတိ, 'ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပန္နော ဘိက္ခူ'တိ အလံ ဝစနာယ။ ဝိညာဏဿ စေ, ဘိက္ခု, နိဗ္ဗိဒါ ဝိရာဂါ နိရောဓာ အနုပါဒါဝိမုတ္တော ဟောတိ, 'ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနပ္ပတ္တော ဘိက္ခူ'တိ အလံ ဝစနာယာ''တိ။ စတုတ္ထံ။

၅. ဗန္ဓနသုတ္တံ

၁၁၇. သာဝတ္ထိနိဒါနံ ။ ''ဣဓ ဘိက္ခဝေ အဿုတဝါ ပုထုဇ္ဇနော အရိယာနံ အဒဿာဝီ။ပေ.။ သပ္ပုရိသဓမ္မေ အဝိနီတော ရူပံ အတ္တတော သမနုပဿတိ, ရူပဝန္တံ ဝါ အတ္တာနံ; အတ္တနိ ဝါ ရူပံ, ရူပသ္မိံ ဝါ အတ္တာနံ။ အယံ ဝုစ္စတိ, ဘိက္ခဝေ, အဿုတဝါ ပုထုဇ္ဇနော ရူပဗန္ဓနဗဒ္ဓော သန္တရဗာဟိရဗန္ဓနဗဒ္ဓော အတီရဒဿီ အပါရဒဿီ, ဗဒ္ဓော ဇီယတိ [ဗဒ္ဓော ဇာယတိ (သီ. ပီ.) ဗဒ္ဓော ဇာယတိ ဗဒ္ဓော ဇီယတိ (သီ. အဋ္ဌ. သ္ယာ. အဋ္ဌ.)] ဗဒ္ဓော မီယတိ ဗဒ္ဓော အသ္မာ လောကာ ပရံ လောကံ ဂစ္ဆတိ။ ဝေဒနံ အတ္တတော သမနုပဿတိ။ပေ.။ ဝေဒနာယ ဝါ အတ္တာနံ။ အယံ ဝုစ္စတိ, ဘိက္ခဝေ, အဿုတဝါ ပုထုဇ္ဇနော ဝေဒနာဗန္ဓနဗဒ္ဓော သန္တရဗာဟိရဗန္ဓနဗဒ္ဓော အတီရဒဿီ အပါရဒဿီ, ဗဒ္ဓော ဇီယတိ ဗဒ္ဓော မီယတိ ဗဒ္ဓော အသ္မာ လောကာ ပရံ လောကံ ဂစ္ဆတိ။ သညံ။ သင်္ခါရေ။ ဝိညာဏံ အတ္တတော သမနုပဿတိ။ပေ.။ အယံ ဝုစ္စတိ, ဘိက္ခဝေ, အဿုတဝါ ပုထုဇ္ဇနော ဝိညာဏဗန္ဓနဗဒ္ဓော သန္တရဗာဟိရဗန္ဓနဗဒ္ဓော အတီရဒဿီ အပါရဒဿီ, ဗဒ္ဓော ဇီယတိ ဗဒ္ဓော မီယတိ ဗဒ္ဓော အသ္မာ လောကာ ပရံ လောကံ ဂစ္ဆတိ''။

‘‘သုတတ စ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, အရိယသာဝကော အရိယာနံ ဒဿာဝီ။ပေ။ သပ္ပုရိသဓမ္မေ သုဝိနီတော န ရူပံ အတ္တတော သမနုပဿတိ, န ရူပဝန္တံ တ အတ္တာနံ; န အတ္တနိ တ ရူပံ, န ရူပသ္မိံ တ အတ္တာနံ။ အယံ ဝုစ္စတိ, ဘိက္ခဝေ, သုတတ အရိယသာဝကော န ရူပဗန္ဓနဗဒ္ဓော, န သန္တရဗာဟိရဗန္ဓနဗဒ္ဓော, တီရဒဿီ, ပာရဒဿီ; ‘ပရိမုတ္တော သော ဒုက္ခသ္မာ’တိ ဝဒာမိ။ န ဝေဒနံ အတ္တတော။ပေ။ န သညံ အတ္တတော။ပေ။ န သင်္ခါရေ အတ္တတော။ပေ။ န ဝိညာဏံ အတ္တတော သမနုပဿတိ။ပေ။ အယံ ဝုစ္စတိ, ဘိက္ခဝေ, သုတတ အရိယသာဝကော န ဝိညာဏဗန္ဓနဗဒ္ဓော, န သန္တရဗာဟိရဗန္ဓနဗဒ္ဓော, တီရဒဿီ, ပာရဒဿီ, ‘ပရိမုတ္တော သော ဒုက္ခသ္မာ’တိ ဝဒာမိ’’တိ။ ပဉ္စမံ။

၆. ပရိပုစ္ဆိတသုတ္တံ

၁၁၈. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ‘‘တံ ကိံ မညထ, ဘိက္ခဝေ, ရူပံ ‘ဧတံ မမ, ဧသောဟမသ္မိ, ဧသော မေ အတ္တာ’တိ သမနုပဿထာ’’တိ? ‘‘နော ဟေတံ, ဘန္တေ’’။ ‘‘သာဓု, ဘိက္ခဝေ! ရူပံ, ဘိက္ခဝေ, ‘နေတံ မမ, နေသောဟမသ္မိ, န မေသော အတ္တာ’တိ ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္မပ္ပညာယ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ‘‘ဝေဒနံ။ သညံ။ သင်္ခါရေ။ ဝိညာဏံ ‘ဧတံ မမ, ဧသောဟမသ္မိ, ဧသော မေ အတ္တာ’တိ သမနုပဿထာ’’တိ? ‘‘နော ဟေတံ, ဘန္တေ’’။ ‘‘သာဓု, ဘိက္ခဝေ! ဝိညာဏံ, ဘိက္ခဝေ, ‘နေတံ မမ, နေသောဟမသ္မိ , န မေသော အတ္တာ’တိ ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္မပ္ပညာယ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ပေ။ ဧဝံ ပဿံ။ပေ။ ကတံ ကရဏီယံ, နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာတိ ပဇာနာတီတိ။ ဆဋ္ဌံ။

၇. ဒုတိယပရိပုစ္ဆိတသုတ္တံ

၁၁၉. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ‘‘တံ ကိံ မညထ, ဘိက္ခဝေ, ရူပံ ‘နေတံ မမ, နေသောဟမသ္မိ, န မေသော အတ္တာ’တိ သမနုပဿထာ’’တိ? ‘‘ဧဝံ, ဘန္တေ’’။ ‘‘သာဓု ဘိက္ခဝေ! ရူပံ, ဘိက္ခဝေ, ‘နေတံ မမ, နေသောဟမသ္မိ, န မေသော အတ္တာ’တိ ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္မပ္ပညာယ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဝေဒနံ။ သညံ။ သင်္ခါရေ။ ဝိညာဏံ ‘နေတံ မမ, နေသောဟမသ္မိ, န မေသော အတ္တာ’တိ သမနုပဿထာ’’တိ? ‘‘ဧဝံ, ဘန္တေ’’။ ‘‘သာဓု ဘိက္ခဝေ! ဝိညာဏံ, ဘိက္ခဝေ, ‘နေတံ မမ, နေသောဟမသ္မိ, န မေသော အတ္တာ’တိ ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္မပ္ပညာယ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ပေ။ ဧဝံ။ပေ။ နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာတိ ပဇာနာတီ’’တိ။ သတ္တမံ။

၈. သံယောဇနိယသုတ္တံ

၁၂၀. သာဝတ္ထိနိဒါနံ ။ ‘‘သံယောဇနိယေ စ, ဘိက္ခဝေ, ဓမ္မေ ဒေသေဿာမိ သံယောဇနဉ္စ။ တံ သုဏာထ။ ကတမေ စ, ဘိက္ခဝေ, သံယောဇနိယာ ဓမ္မာ, ကတမံ သံယောဇနံ? ရူပံ, ဘိက္ခဝေ, သံယောဇနိယော ဓမ္မော; ယော တတ္ထ ဆန္ဒရာဂေါ, တံ တတ္ထ သံယောဇနံ။ ဝေဒနာ။ပေ။ သညာ။ သင်္ခါရာ။ ဝိညာဏံ သံယောဇနိယော ဓမ္မော; ယော တတ္ထ ဆန္ဒရာဂေါ, တံ တတ္ထ သံယောဇနံ။ ဣမေ ဝုစ္စန္တိ, ဘိက္ခဝေ, သံယောဇနိယာ ဓမ္မာ, ဣဒံ သံယောဇန’’န္တိ။ အဋ္ဌမံ။

၉. ဥပါဒါနိယသုတ္တံ

၁၂၁. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ‘‘ဥပါဒါနိယေ စ, ဘိက္ခဝေ, ဓမ္မေ ဒေသေဿာမိ ဥပါဒါနဉ္စ ။ တံ သုဏာထ။ ကတမေ စ, ဘိက္ခဝေ, ဥပါဒါနိယာ ဓမ္မာ, ကတမံ ဥပါဒါနံ? ရူပံ, ဘိက္ခဝေ, ဥပါဒါနိယော ဓမ္မော, ယော တတ္ထ ဆန္ဒရာဂေါ, တံ တတ္ထ ဥပါဒါနံ။ ဝေဒနာ။ပေ။ သညာ။ သင်္ခါရာ။ ဝိညာဏံ ဥပါဒါနိယော ဓမ္မော; ယော တတ္ထ ဆန္ဒရာဂေါ, တံ တတ္ထ ဥပါဒါနံ။ ဣမေ ဝုစ္စန္တိ, ဘိက္ခဝေ, ဥပါဒါနိယာ ဓမ္မာ, ဣဒံ ဥပါဒါန’’န္တိ။ နဝမံ။

၁၀. သီလဝန္တသုတ္တံ

၁၂၂. ဧကံ သမယံ အာယသ္မာ စ သာရိပုတ္တော အာယသ္မာ စ မဟာကောဋ္ဌိကော [မဟာကောဋ္ဌိတော (သီ. သျာ. ကံ. ပီ.)] ဗာရာဏသိယံ ဝိဟရန္တိ ဣသိပတနေ မိဂဒါယေ။ အထ ခေါ အာယသ္မာ မဟာကောဋ္ဌိကော သာယန္ဟသမယံ ပဋိသလ္လာနာ ဝုဋ္ဌိတော ယေနာယသ္မာ သာရိပုတ္တော တေနုပသင်္ကမိ။ပေ။ ဧတဒဝေါစ – ‘‘သီလဝတာဝုသော, သာရိပုတ္တ, ဘိက္ခုနာ ကတမေ ဓမ္မာ ယောနိသော မနသိကာတဗ္ဗာ’’တိ? ‘‘သီလဝတာဝုသော, ကောဋ္ဌိက, ဘိက္ခုနာ ပဉ္စု

ဟာအနက္ခန္ဓာ အနိစ္စတော ဒုက္ခတော ရောဂတော ဂဏ္ဍတော သလ္လတော အဃတော အာဗာဓတော ပရတော ပလောကတော သုညတော အနတ္တတော ယောနိသော မနသိ ကာတဗ္ဗာ။ ကတမေ ပဉ္စ? သေယျထိဒံ – ရူပုပာဒါနက္ခန္ဓော, ဝေဒနုပာဒါနက္ခန္ဓော, သညုပာဒါနက္ခန္ဓော, သင်္ခါရုပာဒါနက္ခန္ဓော, ဝိညာဏုပာဒါနက္ခန္ဓော။ သီလဝတာဝုသော, ကောဋ္ဌိက, ဘိက္ခုနာ ဣမေ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ အနိစ္စတော ဒုက္ခတော ရောဂတော ဂဏ္ဍတော သလ္လတော အဃတော အာဗာဓတော ပရတော ပလောကတော သုညတော အနတ္တတော ယောနိသော မနသိ ကာတဗ္ဗာ။ ဌာနံ ခေါ ပနေတံ, အာဝုသော, ဝိဇ္ဇတိ ယံ သီလဝါ ဘိက္ခု ဣမေ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓေ အနိစ္စတော။ပေ။ အနတ္တတော ယောနိသော မနသိ ကရောန္တော သောတာပတ္တိဖလံ သစ္ဆိကရေယျာ''တိ။

''သောတာပန္နေန ပနာဝုသော သာရိပုတ္တ, ဘိက္ခုနာ ကတမေ ဓမ္မာ ယောနိသော မနသိ ကာတဗ္ဗာ''တိ? ''သောတာပန္နေနပိ ခေါ, အာဝုသော ကောဋ္ဌိက, ဘိက္ခုနာ ဣမေ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ အနိစ္စတော။ပေ။ အနတ္တတော ယောနိသော မနသိ ကာတဗ္ဗာ။ ဌာနံ ခေါ ပနေတံ, အာဝုသော, ဝိဇ္ဇတိ ယံ သောတာပန္နော ဘိက္ခု ဣမေ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓေ အနိစ္စတော။ပေ။ အနတ္တတော ယောနိသော မနသိ ကရောန္တော သကဒါဂါမိဖလံ သစ္ဆိကရေယျာ''တိ။

''သကဒါဂါမိနာ ပနာဝုသော သာရိပုတ္တ, ဘိက္ခုနာ ကတမေ ဓမ္မာ ယောနိသော မနသိ ကာတဗ္ဗာ''တိ? ''သကဒါဂါမိနာပိ ခေါ, အာဝုသော ကောဋ္ဌိက, ဘိက္ခုနာ ဣမေ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ အနိစ္စတော။ပေ။ အနတ္တတော ယောနိသော မနသိ ကာတဗ္ဗာ။ ဌာနံ ခေါ ပနေတံ, အာဝုသော, ဝိဇ္ဇတိ ယံ သကဒါဂါမီ ဘိက္ခု ဣမေ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓေ အနိစ္စတော။ပေ။ အနတ္တတော ယောနိသော မနသိ ကရောန္တော အနာဂါမိဖလံ သစ္ဆိကရေယျာ''တိ။

''အနာဂါမိနာ ပနာဝုသော သာရိပုတ္တ, ဘိက္ခုနာ ကတမေ ဓမ္မာ ယောနိသော မနသိ ကာတဗ္ဗာ''တိ? ''အနာဂါမိနာပိ ခေါ, အာဝုသော ကောဋ္ဌိက, ဘိက္ခုနာ ဣမေ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ အနိစ္စတော။ပေ။ အနတ္တတော ယောနိသော မနသိ ကာတဗ္ဗာ။ ဌာနံ ခေါ ပနေတံ, အာဝုသော, ဝိဇ္ဇတိ ယံ အနာဂါမီ ဘိက္ခု ဣမေ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓေ အနိစ္စတော။ပေ။ အနတ္တတော ယောနိသော မနသိ ကရောန္တော အရဟတ္တံ သစ္ဆိကရေယျာ''တိ။

''အရဟတာ ပနာဝုသော သာရိပုတ္တ, ကတမေ ဓမ္မာ ယောနိသော မနသိ ကာတဗ္ဗာ''တိ? ''အရဟတာပိ ခေါ, အာဝုသော ကောဋ္ဌိက, ဣမေ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓေ အနိစ္စတော ဒုက္ခတော ရောဂတော ဂဏ္ဍတော သလ္လတော အဃတော အာဗာဓတော ပရတော ပလောကတော သုညတော အနတ္တတော ယောနိသော မနသိ ကာတဗ္ဗာ။ နတ္ထိ, ခွာဝုသော, အရဟတော ဥတ္တရိ ကရဏီယံ ကတဿ ဝါ ပတိစယော ; အပိ စ ဣမေ ဓမ္မာ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရာ စေဝ သံဝတ္တန္တိ သတိသမ္ပဇညာ စာ''တိ။ ဒသမံ။

၁၁. သုတဝန္တသုတ္တံ

၁၂၃. ဧကံ သမယံ အာယသ္မာ စ သာရိပုတ္တော အာယသ္မာ စ မဟာကောဋ္ဌိကော ဗာရာဏသိယံ ဝိဟရန္တိ ဣသိပတနေ မိဂဒါယေ။ အထ ခေါ အာယသ္မာ မဟာကောဋ္ဌိကော သာယန္ဟသမယံ ပဋိသလ္လာနာ ဝုဋ္ဌိတော ယေနာယသ္မာ သာရိပုတ္တော တေနုပသင်္ကမိ; ဥပသင်္ကမိတွာ။ပေ။ ဧတဒဝေါစ –

''သုတဝတာဝုသော သာရိပုတ္တ, ဘိက္ခုနာ ကတမေ ဓမ္မာ ယောနိသော မနသိ ကာတဗ္ဗာ''တိ? ''သုတဝတာဝုသော ကောဋ္ဌိက, ဘိက္ခုနာ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ အနိစ္စတော။ပေ။ အနတ္တတော ယောနိသော မနသိ ကာတဗ္ဗာ။ ကတမေ ပဉ္စ? သေယျထိဒံ – ရူပုပာဒါနက္ခန္ဓော။ပေ။ ဝိညာဏုပာဒါနက္ခန္ဓော။ သုတဝတာဝုသော ကောဋ္ဌိက, ဘိက္ခုနာ ဣမေ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ အနိစ္စတော။ပေ။ အနတ္တတော ယောနိသော မနသိ ကာတဗ္ဗာ။ ဌာနံ ခေါ ပနေတံ, အာဝုသော, ဝိဇ္ဇတိ – ယံ သုတဝါ ဘိက္ခု ဣမေ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓေ အနိစ္စတော။ပေ။ အနတ္တတော ယောနိသော မနသိ ကရောန္တော သောတာပတ္တိဖလံ သစ္ဆိကရေယျာ''တိ။

''သောတာပန္နေန ပနာဝုသော သာရိပုတ္တ, ဘိက္ခုနာ ကတမေ ဓမ္မာ ယောနိသော မနသိ ကာတဗ္ဗာ''တိ? ''သောတာပန္နေနပိ ခေါ အာဝုသော ကောဋ္ဌိက , ဘိက္ခုနာ ဣမေ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ အနိစ္စတော။ပေ။ အနတ္တတော ယောနိသော မနသိ ကာတဗ္ဗာ။ ဌာနံ ခေါ ပနေတံ, အာဝုသော, ဝိဇ္ဇတိ – ယံ သောတာပန္နော ဘိက္ခု ဣမေ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓေ အနိစ္စ

တော။ပေ။ အနတ္တတော ယောနိသော မနသိ ကရောန္တော သကဒာဂါမိဖလံ။ပေ။ အနာဂါမိဖလံ။ပေ။ အရဟတ္တဖလံ သစ္ဆိကရေယျာ''တိ။

''အရဟတာ ပနာဝုသော သာရိပုတ္တ, ကတမေ ဓမ္မာ ယောနိသော မနသိ ကာတဗ္ဗာ''တိ? ''အရဟတာပိ ခွာဝုသော, ကောဋ္ဌိက, ဣမေ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ အနိစ္စတော ဒုက္ခတော ရောဂတော ဂဏ္ဍတော သလ္လတော အဃတော အာဗာဓတော ပရတော ပလောကတော သုညတော အနတ္တတော ယောနိသော မနသိ ကာတဗ္ဗာ။ နတ္ထိ, ခွာဝုသော, အရဟတော ဥတ္တရိ ကရဏီယံ, ကတဿ ဝါ ပတိစယော; အပိ စ ခော ဣမေ ဓမ္မာ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရာယ စေဝ သံဝတ္တန္တိ သတိသမ္ပဇညာ စာ''တိ။ ဆဋ္ဌံ။

၁၂. ကပ္ပသုတ္တံ

၁၂၄. သာဝတ္ထိနိဒါနံ ။ အထ ခော အာယသ္မာ ကပ္ပော ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ။ပေ။ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခော အာယသ္မာ ကပ္ပော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ – ''ကထံ နု ခော, ဘန္တေ, ဇာနတော ကထံ ပဿတော ဣမသ္မိဉ္စ သဝိညာဏကေ ကာယေ ဗဟိဒ္ဓါ စ သဗ္ဗနိမိတ္တေသု အဟင်္ကာရမမင်္ကာရမာနာနုသယာ န ဟောန္တီ''တိ?

''ယံ ကိဉ္စိ, ကပ္ပ, ရူပံ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ဩဠာရိကံ ဝါ သုခုမံ ဝါ ဟီနံ ဝါ ပဏီတံ ဝါ ယံ ဒူရေ သန္တိကေ ဝါ, သဗ္ဗံ ရူပံ 'နေတံ မမ, နေသောဟမသ္မိ, န မေသော အတ္တာ'တိ ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္မပ္ပညာယ ပဿတိ။ ယာ ကာစိ ဝေဒနာ။ပေ။ ယာ ကာစိ သညာ။ ယေ ကေစိ သင်္ခါရာ။ ယံ ကိဉ္စိ ဝိညာဏံ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ဩဠာရိကံ ဝါ သုခုမံ ဝါ ဟီနံ ဝါ ပဏီတံ ဝါ ယံ ဒူရေ သန္တိကေ ဝါ, သဗ္ဗံ ဝိညာဏံ 'နေတံ မမ, နေသောဟမသ္မိ, န မေသော အတ္တာ'တိ ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္မပ္ပညာယ ပဿတိ။ ဧဝံ ခော, ကပ္ပ, ဇာနတော ဧဝံ ပဿတော ဣမသ္မိဉ္စ သဝိညာဏကေ ကာယေ ဗဟိဒ္ဓါ စ သဗ္ဗနိမိတ္တေသု အဟင်္ကာရမမင်္ကာရမာနာနုသယာ န ဟောန္တီ''တိ။ သတ္တမံ။

၁၃. ဒုတိယကပ္ပသုတ္တံ

၁၂၅. သာဝတ္ထိနိဒါနံ ။ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခော အာယသ္မာ ကပ္ပော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ – ''ကထံ နု ခော, ဘန္တေ, ဇာနတော ကထံ ပဿတော ဣမသ္မိဉ္စ သဝိညာဏကေ ကာယေ ဗဟိဒ္ဓါ စ သဗ္ဗနိမိတ္တေသု အဟင်္ကာရမမင်္ကာရမာနာပဂတံ မာနသံ ဟောတိ ဝိဓာ သမတိက္ကန္တံ သန္တံ သုဝိမုတ္တ''န္တိ?

''ယံ ကိဉ္စိ, ကပ္ပ, ရူပံ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ။ပေ။ သဗ္ဗံ ရူပံ 'နေတံ မမ, နေသောဟမသ္မိ, န မေသော အတ္တာ'တိ ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္မပ္ပညာယ ဒိသွာ အနုပါဒါဝိမုတ္တော ဟောတိ။ ယာ ကာစိ ဝေဒနာ။ ယာ ကာစိ သညာ။ ယေ ကေစိ သင်္ခါရာ။ ယံ ကိဉ္စိ ဝိညာဏံ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ဩဠာရိကံ ဝါ သုခုမံ ဝါ ဟီနံ ဝါ ပဏီတံ ဝါ ယံ ဒူရေ သန္တိကေ ဝါ, သဗ္ဗံ ဝိညာဏံ 'နေတံ မမ, နေသောဟမသ္မိ, န မေသော အတ္တာ'တိ ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္မပ္ပညာယ ဒိသွာ အနုပါဒါဝိမုတ္တော ဟောတိ။ ဧဝံ ခော, ကပ္ပ, ဇာနတော ဧဝံ ပဿတော ဣမသ္မိဉ္စ သဝိညာဏကေ ကာယေ ဗဟိဒ္ဓါ စ သဗ္ဗနိမိတ္တေသု အဟင်္ကာရမမင်္ကာရမာနာပဂတံ မာနသံ ဟောတိ ဝိဓာ သမတိက္ကန္တံ သန္တံ သုဝိမုတ္တ''န္တိ။ တေရသမံ။

ဓမ္မကထိကဝဂ္ဂေါ ဒုတိယော။

တဿုဒ္ဒါနံ –

အဝိဇ္ဇာ ဝိဇ္ဇာ ဒွေ ကထိကာ၊ ဗန္ဓနာ ပရိပုစ္ဆိတာ ဒုဝေ။
သံယောဇနံ ဥပါဒါနံ၊ သီလံ သုတဝါ ဒွေ စ ကပ္ပေနာတိ။

၁၃. အဝိဇ္ဇာဝဂ္ဂေါ

၁. သမုဒယဓမ္မသုတ္တံ

၁၂၆. သာဝတ္ထိနိဒါနံ ။ အထ ခေါ အညတရော ဘိက္ခု ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ; ဥပသင်္ကမိတွာ။ပေ။ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ သော ဘိက္ခု ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ – ‘‘‘အဝိဇ္ဇာ အဝိဇ္ဇာ’တိ, ဘန္တေ, ဝုစ္စတိ။ ကတမာ နု ခေါ, ဘန္တေ, အဝိဇ္ဇာ, ကိတ္တာဝတာ စ အဝိဇ္ဇာဂတော ဟောတီ’’တိ?

‘‘ဣဓ , ဘိက္ခု, အဿုတဝါ ပုထုဇ္ဇနော သမုဒယဓမ္မံ ရူပံ ‘သမုဒယဓမ္မံ ရူပ’န္တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ ; ဝယဓမ္မံ ရူပံ ‘ဝယဓမ္မံ ရူပ’န္တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ; သမုဒယဝယဓမ္မံ ရူပံ ‘သမုဒယဝယဓမ္မံ ရူပ’န္တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။ သမုဒယဓမ္မံ ဝေဒနံ ‘သမုဒယဓမ္မာ ဝေဒနာ’တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ; ဝယဓမ္မံ ဝေဒနံ ‘ဝယဓမ္မာ ဝေဒနာ’တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ; သမုဒယဝယဓမ္မံ ဝေဒနံ ‘သမုဒယဝယဓမ္မာ ဝေဒနာ’တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။ သမုဒယဓမ္မံ သညံ။ပေ။ သမုဒယဓမ္မေ သင်္ခါရေ ‘သမုဒယဓမ္မာ သင်္ခါရာ’တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ; ဝယဓမ္မေ သင်္ခါရေ ‘ဝယဓမ္မာ သင်္ခါရာ’တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ; သမုဒယဝယဓမ္မေ သင်္ခါရေ ‘သမုဒယဝယဓမ္မာ သင်္ခါရာ’တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။ သမုဒယဓမ္မံ ဝိညာဏံ ‘သမုဒယဓမ္မံ ဝိညာဏ’န္တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ; ဝယဓမ္မံ ဝိညာဏံ ‘ဝယဓမ္မံ ဝိညာဏ’န္တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ; သမုဒယဝယဓမ္မံ ဝိညာဏံ ‘သမုဒယဝယဓမ္မံ ဝိညာဏ’န္တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ, ဘိက္ခု, အဝိဇ္ဇာ; ဧတ္တာဝတာ စ အဝိဇ္ဇာဂတော ဟောတီ’’တိ။

ဧဝံ ဝုတ္တေ, သော ဘိက္ခု ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ – ‘‘‘ဝိဇ္ဇာ ဝိဇ္ဇာ’တိ, ဘန္တေ, ဝုစ္စတိ။ ကတမာ နု ခေါ, ဘန္တေ, ဝိဇ္ဇာ, ကိတ္တာဝတာ စ ဝိဇ္ဇာဂတော ဟောတီ’’တိ?

‘‘ဣဓ, ဘိက္ခု, သုတဝါ အရိယသာဝကော သမုဒယဓမ္မံ ရူပံ ‘သမုဒယဓမ္မံ ရူပ’န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ; ဝယဓမ္မံ ရူပံ ‘ဝယဓမ္မံ ရူပ’န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ ; သမုဒယဝယဓမ္မံ ရူပံ ‘သမုဒယဝယဓမ္မံ ရူပ’န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ သမုဒယဓမ္မံ ဝေဒနံ ‘သမုဒယဓမ္မာ ဝေဒနာ’တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ; ဝယဓမ္မံ ဝေဒနံ ‘ဝယဓမ္မာ ဝေဒနာ’တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ; သမုဒယဝယဓမ္မံ ဝေဒနံ ‘သမုဒယဝယဓမ္မာ ဝေဒနာ’တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ သမုဒယဓမ္မံ သညံ။ သမုဒယဓမ္မေ သင်္ခါရေ ‘သမုဒယဓမ္မာ သင်္ခါရာ’တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ; ဝယဓမ္မေ သင်္ခါရေ ‘ဝယဓမ္မာ သင်္ခါရာ’တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ; သမုဒယဝယဓမ္မေ သင်္ခါရေ ‘သမုဒယဝယဓမ္မာ သင်္ခါရာ’တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ သမုဒယဓမ္မံ ဝိညာဏံ ‘သမုဒယဓမ္မံ ဝိညာဏ’န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ; ဝယဓမ္မံ ဝိညာဏံ ‘ဝယဓမ္မံ ဝိညာဏ’န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ; သမုဒယဝယဓမ္မံ ဝိညာဏံ ‘သမုဒယဝယဓမ္မံ ဝိညာဏ’န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ, ဘိက္ခု, ဝိဇ္ဇာ; ဧတ္တာဝတာ စ ဝိဇ္ဇာဂတော ဟောတီ’’တိ။ ပဌမံ။

၂. ဒုတိယသမုဒယဓမ္မသုတ္တံ

၁၂၇. ဧကံ သမယံ အာယသ္မာ စ သာရိပုတ္တော အာယသ္မာ စ မဟာကောဋ္ဌိကော ဗာရာဏသိယံ ဝိဟရန္တိ ဣသိပတနေ မိဂဒါယေ။ အထ ခေါ အာယသ္မာ မဟာကောဋ္ဌိကော သာယနှသမယံ ပဋိသလ္လာနာ ဝုဋ္ဌိတော။ပေ။ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ အာယသ္မာ မဟာကောဋ္ဌိကော အာယသ္မန္တံ သာရိပုတ္တံ ဧတဒဝေါစ – ‘‘‘အဝိဇ္ဇာ, အဝိဇ္ဇာ’တိ, အာဝုသော သာရိပုတ္တ, ဝုစ္စတိ။ ကတမာ နု ခေါ, အာဝုသော, အဝိဇ္ဇာ, ကိတ္တာဝတာ စ အဝိဇ္ဇာဂတော ဟောတီ’’တိ?

‘‘ဣဓာဝုသော အဿုတဝါ ပုထုဇ္ဇနော သမုဒယဓမ္မံ ရူပံ ‘သမုဒယဓမ္မံ ရူပ’န္တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ; ဝယဓမ္မံ ရူပံ။ပေ။ ‘သမုဒယဝယဓမ္မံ ရူပ’န္တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။ သမုဒယဓမ္မံ ဝေဒနံ။ပေ။ ဝယဓမ္မံ ဝေဒနံ။ပေ။ ‘သမုဒယဝယဓမ္မာ ဝေဒနာ’တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။ သမုဒယဓမ္မံ သညံ။ပေ။ သမုဒယဓမ္မေ သင်္ခါရေ။ပေ။ ဝယဓမ္မေ သင်္ခါရေ။ပေ။ သမုဒယဝယဓမ္မေ သင်္ခါရေ ‘သမုဒယဝယဓမ္မာ သင်္ခါရာ’တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။ သမုဒယဓမ္မံ ဝိညာဏံ။ပေ။ သမုဒယဝယဓမ္မံ ဝိညာဏံ ‘သမုဒယဝယဓမ္မံ ဝိညာဏ’န္တိ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ, အာဝုသော, အဝိဇ္ဇာ; ဧတ္တာဝတာ စ အဝိဇ္ဇာဂတော ဟောတီ’’တိ။ ဒုတိယံ။

၃. တတိယသမုဒယဓမ္မသုတ္တံ

၁၂၈. ဧကံ သမယံ အာယသ္မာ စ သာရိပုတ္တော အာယသ္မာ စ မဟာကောဋ္ဌိကော ဗာရာဏသိယံ ဝိဟရန္တိ ဣသိပတနေ မိဂဒါယေ။ပေ။ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခော အာယသ္မာ မဟာကောဋ္ဌိကော အာယသ္မန္တံ သာရိပုတ္တံ ဧတဒဝေါစ – '''ဝိဇ္ဇာ, ဝိဇ္ဇာ'တိ, အာဝုသော သာရိပုတ္တ, ဝုစ္စတိ။ ကတမာ နု ခော, အာဝုသော, ဝိဇ္ဇာ, ကိတ္တာဝတာ စ ဝိဇ္ဇာဂတော ဟောတီ''တိ?

''ဣဓာဝုသော, သုတဝါ အရိယသာဝကော သမုဒယဓမ္မံ ရူပံ 'သမုဒယဓမ္မံ ရူပ'န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ; ဝယဓမ္မံ ရူပံ။ပေ။ သမုဒယဝယဓမ္မံ ရူပံ 'သမုဒယဝယဓမ္မံ ရူပ'န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ; သမုဒယဓမ္မံ ဝေဒနံ။ပေ။ သမုဒယဝယဓမ္မာ ဝေဒနာ ။ သမုဒယဓမ္မံ သညံ။ပေ။ သမုဒယဓမ္မေ သင်္ခါရေ။ ဝယဓမ္မေ သင်္ခါရေ။ သမုဒယဝယဓမ္မေ သင်္ခါရေ 'သမုဒယဝယဓမ္မာ သင်္ခါရာ'တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ သမုဒယဓမ္မံ ဝိညာဏံ။ ဝယဓမ္မံ ဝိညာဏံ။ သမုဒယဝယဓမ္မံ ဝိညာဏံ 'သမုဒယဝယဓမ္မံ ဝိညာဏ'န္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ အယံ ဝုစ္စတာဝုသော, ဝိဇ္ဇာ; ဧတ္တာဝတာ စ ဝိဇ္ဇာဂတော ဟောတီ''တိ။ တတိယံ။

၄. အဿာဒသုတ္တံ

၁၂၉. ဗာရာဏသိယံ ဝိဟရန္တိ ဣသိပတနေ မိဂဒါယေ။ပေ။ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခော အာယသ္မာ မဟာကောဋ္ဌိကော အာယသ္မန္တံ သာရိပုတ္တံ ဧတဒဝေါစ – '''အဝိဇ္ဇာ, အဝိဇ္ဇာ'တိ, အာဝုသော သာရိပုတ္တ, ဝုစ္စတိ။ ကတမာ နု ခော, အာဝုသော, အဝိဇ္ဇာ, ကိတ္တာဝတာ စ အဝိဇ္ဇာဂတော ဟောတီ''တိ?

''ဣဓာဝုသော အဿုတဝါ ပုထုဇ္ဇနော ရူပဿ အဿာဒဉ္စ အာဒီနဝဉ္စ နိဿရဏဉ္စ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။ ဝေဒနာယ။ပေ။ သညာယ။ သင်္ခါရာနံ။ ဝိညာဏဿ အဿာဒဉ္စ အာဒီနဝဉ္စ နိဿရဏဉ္စ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။ အယံ ဝုစ္စတာဝုသော, အဝိဇ္ဇာ; ဧတ္တာဝတာ စ အဝိဇ္ဇာဂတော ဟောတီ''တိ။ စတုတ္ထံ။

၅. ဒုတိယအဿာဒသုတ္တံ

၁၃၀. ဗာရာဏသိယံ ဝိဟရန္တိ ဣသိပတနေ မိဂဒါယေ။ပေ။ '''ဝိဇ္ဇာ, ဝိဇ္ဇာ'တိ, အာဝုသော သာရိပုတ္တ, ဝုစ္စတိ။ ကတမာ နု ခော, အာဝုသော, ဝိဇ္ဇာ, ကိတ္တာဝတာ စ ဝိဇ္ဇာဂတော ဟောတီ''တိ?

''ဣဓာဝုသော, သုတဝါ အရိယသာဝကော ရူပဿ အဿာဒဉ္စ အာဒီနဝဉ္စ နိဿရဏဉ္စ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ဝေဒနာယ။ပေ။ သညာယ။ သင်္ခါရာနံ။ ဝိညာဏဿ အဿာဒဉ္စ အာဒီနဝဉ္စ နိဿရဏဉ္စ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ အယံ ဝုစ္စတာဝုသော, ဝိဇ္ဇာ; ဧတ္တာဝတာ စ ဝိဇ္ဇာဂတော ဟောတီ''တိ။ ပဉ္စမံ။

၆. သမုဒယသုတ္တံ

၁၃၁. ဗာရာဏသိယံ ဝိဟရန္တိ ဣသိပတနေ မိဂဒါယေ။ပေ။ '''အဝိဇ္ဇာ, အဝိဇ္ဇာ'တိ, အာဝုသော သာရိပုတ္တ, ဝုစ္စတိ။ ကတမာ နု ခော, အာဝုသော, အဝိဇ္ဇာ, ကိတ္တာဝတာ စ အဝိဇ္ဇာဂတော ဟောတီ''တိ?

''ဣဓာဝုသော, အဿုတဝါ ပုထုဇ္ဇနော ရူပဿ သမုဒယဉ္စ အတ္ထင်္ဂမဉ္စ အဿာဒဉ္စ အာဒီနဝဉ္စ နိဿရဏဉ္စ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။ ဝေဒနာယ။ပေ။ သညာယ။ သင်္ခါရာနံ။ ဝိညာဏဿ သမုဒယဉ္စ အတ္ထင်္ဂမဉ္စ အဿာဒဉ္စ အာဒီနဝဉ္စ နိဿရဏဉ္စ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။ အယံ ဝုစ္စတာဝုသော, အဝိဇ္ဇာ; ဧတ္တာဝတာ စ အဝိဇ္ဇာဂတော ဟောတီ''တိ။ ဆဋ္ဌံ။

၇. ဒုတိယသမုဒယသုတ္တံ

၁၃၂. ဗာရာဏသိယံ ဝိဟရန္တိ ဣသိပတနေ မိဂဒါယေ။ပေ။ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခော အာယသ္မာ မဟာကောဋ္ဌိကော အာယသ္မန္တံ သာရိပုတ္တံ ဧတဒဝေါစ – '''ဝိဇ္ဇာ, ဝိဇ္ဇာ'တိ, အာဝုသော သာရိပုတ္တ, ဝုစ္စတိ။ ကတမာ နု ခော, အာဝုသော, ဝိဇ္ဇာ, ကိတ္တာဝတာ စ ဝိဇ္ဇာဂတော ဟောတီ''တိ?

‘‘ဣဓာဝုသော, သုတဝါ အရိယသာဝကော ရူပဿ သမုဒယဉ္စ အတ္ထင်္ဂမဉ္စ အဿာဒဉ္စ အာဒီနဝဉ္စ နိဿရဏဉ္စ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ဝေဒနာယ။ပေ.။ သညာယ။ သင်္ခါရာနံ။ ဝိညာဏဿ သမုဒယဉ္စ အတ္ထင်္ဂမဉ္စ အဿာဒဉ္စ အာဒီနဝဉ္စ နိဿရဏဉ္စ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ အယံ ဝုစ္စတာဝုသော, ဝိဇ္ဇာ; ဧတ္တာဝတာ စ ဝိဇ္ဇာဂတော ဟောတီ’’တိ။ သတ္တမံ။

၈. ကောဋ္ဌိကသုတ္တံ

၁၃၃. ဗာရာဏသိယံ ဝိဟရန္တိ ဣသိပတနေ မိဂဒါယေ။ အထ ခေါ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော သာယန္ဟသမယံ။ ပေ.။ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော အာယသ္မန္တံ မဟာကောဋ္ဌိကံ ဧတဒဝေါစ – ‘‘‘အဝိဇ္ဇာ, အဝိဇ္ဇာ’တိ, အာဝုသော ကောဋ္ဌိက, ဝုစ္စတိ။ ကတမာ နု ခေါ, အာဝုသော, အဝိဇ္ဇာ, ကိတ္တာဝတာ စ အဝိဇ္ဇာဂတော ဟောတီ’’တိ?

‘‘ဣဓာဝုသော, အဿုတဝါ ပုထုဇ္ဇနော ရူပဿ အဿာဒဉ္စ အာဒီနဝဉ္စ နိဿရဏဉ္စ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။ ဝေဒနာယ။ပေ.။ သညာယ။ သင်္ခါရာနံ။ ဝိညာဏဿ အဿာဒဉ္စ အာဒီနဝဉ္စ နိဿရဏဉ္စ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။ အယံ ဝုစ္စတာဝုသော, အဝိဇ္ဇာ; ဧတ္တာဝတာ စ အဝိဇ္ဇာဂတော ဟောတီ’’တိ။

ဧဝံ ဝုတ္တေ, အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော အာယသ္မန္တံ မဟာကောဋ္ဌိကံ ဧတဒဝေါစ – ‘‘‘ဝိဇ္ဇာ, ဝိဇ္ဇာ’တိ, အာဝုသော ကောဋ္ဌိက, ဝုစ္စတိ။ ကတမာ နု ခေါ, အာဝုသော, ဝိဇ္ဇာ, ကိတ္တာဝတာ စ ဝိဇ္ဇာဂတော ဟောတီ’’တိ?

‘‘ဣဓာဝုသော သုတဝါ အရိယသာဝကော ရူပဿ အဿာဒဉ္စ အာဒီနဝဉ္စ နိဿရဏဉ္စ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ဝေဒနာယ။ပေ.။ သညာယ။ သင်္ခါရာနံ။ ဝိညာဏဿ အဿာဒဉ္စ အာဒီနဝဉ္စ နိဿရဏဉ္စ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ အယံ ဝုစ္စတာဝုသော, ဝိဇ္ဇာ; ဧတ္တာဝတာ စ ဝိဇ္ဇာဂတော ဟောတီ’’တိ။ အဋ္ဌမံ။

၉. ဒုတိယကောဋ္ဌိကသုတ္တံ

၁၃၄. ဗာရာဏသိယံ ဝိဟရန္တိ ဣသိပတနေ မိဂဒါယေ။ပေ.။ ‘‘‘အဝိဇ္ဇာ, အဝိဇ္ဇာ’တိ, အာဝုသော ကောဋ္ဌိက, ဝုစ္စတိ။ ကတမာ နု ခေါ, အာဝုသော, အဝိဇ္ဇာ, ကိတ္တာဝတာ စ အဝိဇ္ဇာဂတော ဟောတီ’’တိ?

‘‘ဣဓာဝုသော, အဿုတဝါ ပုထုဇ္ဇနော ရူပဿ သမုဒယဉ္စ အတ္ထင်္ဂမဉ္စ အဿာဒဉ္စ အာဒီနဝဉ္စ နိဿရဏဉ္စ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။ ဝေဒနာယ။ပေ.။ သညာယ။ သင်္ခါရာနံ။ ဝိညာဏဿ သမုဒယဉ္စ အတ္ထင်္ဂမဉ္စ အဿာဒဉ္စ အာဒီနဝဉ္စ နိဿရဏဉ္စ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ။ အယံ ဝုစ္စတာဝုသော, အဝိဇ္ဇာ; ဧတ္တာဝတာ စ အဝိဇ္ဇာဂတော ဟောတီ’’တိ။

ဧဝံ ဝုတ္တေ, အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော အာယသ္မန္တံ မဟာကောဋ္ဌိကံ ဧတဒဝေါစ – ‘‘‘ဝိဇ္ဇာ, ဝိဇ္ဇာ’တိ, အာဝုသော ကောဋ္ဌိက, ဝုစ္စတိ။ ကတမာ နု ခေါ, အာဝုသော, ဝိဇ္ဇာ, ကိတ္တာဝတာ စ ဝိဇ္ဇာဂတော ဟောတီ’’တိ?

‘‘ဣဓာဝုသော, သုတဝါ အရိယသာဝကော ရူပဿ သမုဒယဉ္စ အတ္ထင်္ဂမဉ္စ အဿာဒဉ္စ အာဒီနဝဉ္စ နိဿရဏဉ္စ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ဝေဒနာယ။ပေ.။ သညာယ။ သင်္ခါရာနံ။ ဝိညာဏဿ သမုဒယဉ္စ အတ္ထင်္ဂမဉ္စ အဿာဒဉ္စ အာဒီနဝဉ္စ နိဿရဏဉ္စ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ အယံ ဝုစ္စတာဝုသော, ဝိဇ္ဇာ; ဧတ္တာဝတာ စ ဝိဇ္ဇာဂတော ဟောတီ’’တိ။ နဝမံ။

၁၀. တတိယကောဋ္ဌိကသုတ္တံ

၁၃၅. တညေဝ နိဒါနံ။ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော အာယသ္မန္တံ မဟာကောဋ္ဌိကံ ဧတဒဝေါစ – ‘‘‘အဝိဇ္ဇာ, အဝိဇ္ဇာ’တိ, အာဝုသော ကောဋ္ဌိက, ဝုစ္စတိ။ ကတမာ နု ခေါ, အာဝုသော, အဝိဇ္ဇာ, ကိတ္တာဝတာ စ အဝိဇ္ဇာဂတော ဟောတီ’’တိ?

‘‘ဣဓာဝုသော, အဿုတဝာ ပုထုဇ္ဇနော ရူပံ နပ္ပဇာနာတိ, ရူပသမုဒယံ နပ္ပဇာနာတိ, ရူပနိရောဓံ နပ္ပဇာနာတိ, ရူပနိရောဓဂါမိနိံ ပဋိပဒံ နပ္ပဇာနာတိ။ ဝေဒနံ နပ္ပဇာနာတိ။ပေ.။ သညံ။ သင်္ခါရေ။ ဝိညာဏံ နပ္ပဇာနာတိ, ဝိညာဏသမုဒယံ နပ္ပဇာနာတိ, ဝိညာဏနိရောဓံ နပ္ပဇာနာတိ, ဝိညာဏနိရောဓဂါမိနိံ ပဋိပဒံ နပ္ပဇာနာတိ။ အယံ ဝုစ္စတာဝုသော, အဝိဇ္ဇာ; ဧတ္တာဝတာ စ အဝိဇ္ဇာဂတော ဟောတီ’’တိ။

ဧဝံ ဝုတ္တေ, အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော အာယသ္မန္တံ မဟာကောဋ္ဌိကံ ဧတဒဝေါစ – ‘‘‘ဝိဇ္ဇာ, ဝိဇ္ဇာ’တိ, အာဝုသော ကောဋ္ဌိက, ဝုစ္စတိ။ ကတမာ နု ခေါ, အာဝုသော, ဝိဇ္ဇာ, ကိတ္တာဝတာ စ ဝိဇ္ဇာဂတော ဟောတီ’’တိ? ‘‘ဣဓာဝုသော, သုတဝာ အရိယသာဝကော ရူပံ ပဇာနာတိ, ရူပသမုဒယံ ပဇာနာတိ, ရူပနိရောဓံ ပဇာနာတိ, ရူပနိရောဓဂါမိနိံ ပဋိပဒံ ပဇာနာတိ။ ဝေဒနံ။ သညံ။ သင်္ခါရေ။ ဝိညာဏံ ပဇာနာတိ, ဝိညာဏသမုဒယံ ပဇာနာတိ, ဝိညာဏနိရောဓံ ပဇာနာတိ , ဝိညာဏနိရောဓဂါမိနိံ ပဋိပဒံ ပဇာနာတိ။ အယံ ဝုစ္စတာဝုသော, ဝိဇ္ဇာ; ဧတ္တာဝတာ စ ဝိဇ္ဇာဂတော ဟောတီ’’တိ။ ဒသမံ။

အဝိဇ္ဇာဝဂ္ဂေါ တေရသမော။

တဿုဒ္ဒာနံ –

သမုဒယဓမ္မေ တီဏိ, အဿာဒေ အပရေ ဒုဝေ။
သမုဒယေ စ ဒ္ဝေ ဝုတ္တာ, ကောဋ္ဌိကေ အပရေ တယောတိ။

၁၄. ကုက္ကုဠဝဂ္ဂေါ

၁. ကုက္ကုဠသုတ္တံ

၁၃၆. သာဝတ္ထိနိဒါနံ ။ ‘‘ရူပံ, ဘိက္ခဝေ, ကုက္ကုဠံ, ဝေဒနာ ကုက္ကုဠာ, သညာ ကုက္ကုဠာ, သင်္ခါရာ ကုက္ကုဠာ, ဝိညာဏံ ကုက္ကုဠံ။ ဧဝံ ပဿံ, ဘိက္ခဝေ, သုတဝာ အရိယသာဝကော ရူပသ္မိမ္ပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ, ဝေဒနာယပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ, သညာယပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ, သင်္ခါရေသုပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ, ဝိညာဏသ္မိမ္ပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ နိဗ္ဗိန္ဒံ ဝိရဇ္ဇတိ; ဝိရာဂါ ဝိမုစ္စတိ။ ဝိမုတ္တသ္မိံ ဝိမုတ္တမိတိ ဉာဏံ ဟောတိ။ ‘ခီဏာ ဇာတိ, ဝုသိတံ ဗြဟ္မစရိယံ, ကတံ ကရဏီယံ, နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာ’တိ ပဇာနာတီ’’တိ။ ပဌမံ။

၂. အနိစ္စသုတ္တံ

၁၃၇. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ‘‘ယံ, ဘိက္ခဝေ, အနိစ္စံ; တတြ ဝေါ ဆန္ဒော ပဟာတဗ္ဗော။ ကိဉ္စ, ဘိက္ခဝေ, အနိစ္စံ? ရူပံ , ဘိက္ခဝေ, အနိစ္စံ; တတြ ဝေါ ဆန္ဒော ပဟာတဗ္ဗော။ ဝေဒနာ အနိစ္စာ။ပေ.။ သညာ။ သင်္ခါရာ။ ဝိညာဏံ အနိစ္စံ; တတြ ဝေါ ဆန္ဒော ပဟာတဗ္ဗော။ ယံ, ဘိက္ခဝေ, အနိစ္စံ; တတြ ဝေါ ဆန္ဒော ပဟာတဗ္ဗော’’တိ။ ဒုတိယံ။

၃. ဒုတိယအနိစ္စသုတ္တံ

၁၃၈. သာဝတ္ထိနိဒါနံ ။ ‘‘ယံ, ဘိက္ခဝေ, အနိစ္စံ; တတြ ဝေါ ရာဂေါ ပဟာတဗ္ဗော။ ကိဉ္စ, ဘိက္ခဝေ, အနိစ္စံ? ရူပံ, ဘိက္ခဝေ, အနိစ္စံ; တတြ ဝေါ ရာဂေါ ပဟာတဗ္ဗော။ ဝေဒနာ အနိစ္စာ။ သညာ။ သင်္ခါရာ။ ဝိညာဏံ အနိစ္စံ; တတြ ဝေါ ရာဂေါ ပဟာတဗ္ဗော။ ယံ, ဘိက္ခဝေ, အနိစ္စံ; တတြ ဝေါ ရာဂေါ ပဟာတဗ္ဗော’’တိ။ တတိယံ။

၄. တတိယအနိစ္စသုတ္တံ

၁၃၉. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ‘‘ယံ, ဘိက္ခဝေ, အနိစ္စံ; တတြ ဝေါ ဆန္ဒရာဂေါ ပဟာတဗ္ဗော ။ ကိဉ္စ, ဘိက္ခဝေ, အနိစ္စံ? ရူပံ, ဘိက္ခဝေ, အနိစ္စံ, တတြ ဝေါ ဆန္ဒရာဂေါ ပဟာတဗ္ဗော။ ဝေဒနာ အနိစ္စာ။ သညာ။ သင်္ခါရာ။ ဝိညာဏံ အနိစ္စံ; တတြ ဝေါ ဆန္ဒရာဂေါ ပဟာတဗ္ဗော။ ယံ, ဘိက္ခဝေ, အနိစ္စံ; တတြ ဝေါ ဆန္ဒရာဂေါ ပဟာတဗ္ဗော’’တိ။ စတုတ္ထံ။

၅. ဒုက္ခသုတ္တံ

၁၄၀. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ "ယံ, ဘိက္ခဝေ, ဒုက္ခံ; တတြ တေ ဆန္ဒော ပဟာတဗ္ဗော။ပေ.။ ယံ, ဘိက္ခဝေ, ဒုက္ခံ; တတြ တေ ဆန္ဒော ပဟာတဗ္ဗော"တိ။ ပဉ္စမံ။

၆. ဒုတိယဒုက္ခသုတ္တံ

၁၄၁. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ "ယံ, ဘိက္ခဝေ, ဒုက္ခံ; တတြ တေ ရာဂေါ ပဟာတဗ္ဗော။ပေ.။ ယံ, ဘိက္ခဝေ, ဒုက္ခံ; တတြ တေ ရာဂေါ ပဟာတဗ္ဗော"တိ။ ဆဋ္ဌံ။

၇. တတိယဒုက္ခသုတ္တံ

၁၄၂. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ "ယံ, ဘိက္ခဝေ, ဒုက္ခံ; တတြ တေ ဆန္ဒရာဂေါ ပဟာတဗ္ဗော။ပေ.။ ယံ, ဘိက္ခဝေ, ဒုက္ခံ; တတြ တေ ဆန္ဒရာဂေါ ပဟာတဗ္ဗော"တိ။ သတ္တမံ။

၈. အနတ္တသုတ္တံ

၁၄၃. သာဝတ္ထိနိဒါနံ ။ "ယော, ဘိက္ခဝေ, အနတ္တာ; တတြ တေ ဆန္ဒော ပဟာတဗ္ဗော။ ကော စ, ဘိက္ခဝေ, အနတ္တာ? ရူပံ, ဘိက္ခဝေ, အနတ္တာ; တတြ တေ ဆန္ဒော ပဟာတဗ္ဗော။ ဝေဒနာ အနတ္တာ။ သညာ။ သင်္ခါရာ။ ဝိညာဏံ အနတ္တာ; တတြ တေ ဆန္ဒော ပဟာတဗ္ဗော။ ယော, ဘိက္ခဝေ, အနတ္တာ; တတြ တေ ဆန္ဒော ပဟာတဗ္ဗော"တိ။ အဋ္ဌမံ။

၉. ဒုတိယအနတ္တသုတ္တံ

၁၄၄. သာဝတ္ထိနိဒါနံ ။ "ယော, ဘိက္ခဝေ, အနတ္တာ; တတြ တေ ရာဂေါ ပဟာတဗ္ဗော ။ ကော စ, ဘိက္ခဝေ, အနတ္တာ? ရူပံ, ဘိက္ခဝေ, အနတ္တာ; တတြ တေ ရာဂေါ ပဟာတဗ္ဗော။ ဝေဒနာ အနတ္တာ။ သညာ။ သင်္ခါရာ။ ဝိညာဏံ အနတ္တာ; တတြ တေ ရာဂေါ ပဟာတဗ္ဗော။ ယော, ဘိက္ခဝေ, အနတ္တာ; တတြ တေ ရာဂေါ ပဟာတဗ္ဗော"တိ။ နဝမံ။

၁၀. တတိယအနတ္တသုတ္တံ

၁၄၅. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ "ယော, ဘိက္ခဝေ, အနတ္တာ; တတြ တေ ဆန္ဒရာဂေါ ပဟာတဗ္ဗော။ ကော စ, ဘိက္ခဝေ, အနတ္တာ? ရူပံ, ဘိက္ခဝေ, အနတ္တာ; တတြ တေ ဆန္ဒရာဂေါ ပဟာတဗ္ဗော။ ဝေဒနာ အနတ္တာ။ သညာ။ သင်္ခါရာ။ ဝိညာဏံ အနတ္တာ; တတြ တေ ဆန္ဒရာဂေါ ပဟာတဗ္ဗော။ ယော , ဘိက္ခဝေ, အနတ္တာ; တတြ တေ ဆန္ဒရာဂေါ ပဟာတဗ္ဗော"တိ။ ဒသမံ။

၁၁. နိဗ္ဗိဒါဗဟုလသုတ္တံ

၁၄၆. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ "သဒ္ဓါပဗ္ဗဇိတဿ, ဘိက္ခဝေ, ကုလပုတ္တဿ အယမနုဓမ္မော ဟောတိ – ယံ ရူပေ နိဗ္ဗိဒါဗဟုလော [နိဗ္ဗိဒါဗဟုလံ (သျာ. ကံ. ပီ. က.)] ဝိဟရေယျ။ ဝေဒနာယ။ပေ.။ သညာယ။ သင်္ခါရေသု။ ဝိညာဏေ နိဗ္ဗိဒါဗဟုလော ဝိဟရေယျ။ ယော ရူပေ နိဗ္ဗိဒါဗဟုလော ဝိဟရန္တော, ဝေဒနာယ။ သညာယ။ သင်္ခါရေသု။ ဝိညာဏေ နိဗ္ဗိဒါဗဟုလော ဝိဟရန္တော ရူပံ ပရိဇာနာတိ, ဝေဒနံ။ သညံ။ သင်္ခါရေ။ ဝိညာဏံ ပရိဇာနာတိ; သော ရူပံ ပရိဇာနံ ဝေဒနံ ပရိဇာနံ သညံ ပရိဇာနံ သင်္ခါရေ ပရိဇာနံ ဝိညာဏံ ပရိဇာနံ ပရိမုစ္စတိ ရူပမှာ, ပရိမုစ္စတိ ဝေဒနာယ, ပရိမုစ္စတိ သညာယ, ပရိမုစ္စတိ သင်္ခါရေဟိ, ပရိမုစ္စတိ ဝိညာဏမှာ, ပရိမုစ္စတိ ဇာတိယာ ဇရာယ မရဏေန သောကေဟိ ပရိဒေဝေဟိ ဒုက္ခေဟိ ဒောမနဿေဟိ ဥပါယာသေဟိ; 'ပရိမုစ္စတိ ဒုက္ခသ္မာ'တိ ဝဒါမီ"တိ။ ဧကာဒသမံ။

၁၂. အနိစ္စာနုပဿီသုတ္တံ

၁၄၇. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ''သဒ္ဓာပဗ္ဗဇိတဿ, ဘိက္ခဝေ, ကုလပုတ္တဿ အယမနုဓမ္မော ဟောတိ – ယံ ရူပေ အနိစ္စာနုပဿီ ဝိဟရေယျ။ ဝေဒနာယ။ သညာယ။ သင်္ခါရေသု။ ဝိညာဏေ အနိစ္စာနုပဿီ ဝိဟရေယျ။ပေ.။ 'ပရိမုစ္စတိ ဒုက္ခသ္မာ'တိ ဝဒာမီ''တိ။ ဒွါဒသမံ။

၁၃. ဒုက္ခာနုပဿီသုတ္တံ

၁၄၈. သာဝတ္ထိနိဒါနံ ။ ''သဒ္ဓာပဗ္ဗဇိတဿ, ဘိက္ခဝေ, ကုလပုတ္တဿ အယမနုဓမ္မော ဟောတိ – ယံ ရူပေ ဒုက္ခာနုပဿီ ဝိဟရေယျ။ ဝေဒနာယ။ သညာယ။ သင်္ခါရေသု။ ဝိညာဏေ ဒုက္ခာနုပဿီ ဝိဟရေယျ။ပေ.။ 'ပရိမုစ္စတိ ဒုက္ခသ္မာ'တိ ဝဒာမီ''တိ။ တေရသမံ။

၁၄. အနတ္တာနုပဿီသုတ္တံ

၁၄၉. သာဝတ္ထိနိဒါနံ ။ ''သဒ္ဓာပဗ္ဗဇိတဿ, ဘိက္ခဝေ, ကုလပုတ္တဿ အယမနုဓမ္မော ဟောတိ – ယံ ရူပေ အနတ္တာနုပဿီ ဝိဟရေယျ။ ဝေဒနာယ။ သညာယ။ သင်္ခါရေသု။ ဝိညာဏေ အနတ္တာနုပဿီ ဝိဟရေယျ။ (သော ရူပေ) အနတ္တာနုပဿီ ဝိဟရန္တော, ဝေဒနာယ။ သညာယ။ သင်္ခါရေသု။ ဝိညာဏေ အနတ္တာနုပဿီ ဝိဟရန္တော ရူပံ ပရိဇာနာတိ, ဝေဒနံ။ပေ.။ သညံ။ သင်္ခါရေ။ ဝိညာဏံ ပရိဇာနာတိ။ သော ရူပံ ပရိဇာနံ ဝေဒနံ ပရိဇာနံ သညံ ပရိဇာနံ သင်္ခါရေ ပရိဇာနံ ဝိညာဏံ ပရိဇာနံ ပရိမုစ္စတိ ရူပမှာ, ပရိမုစ္စတိ ဝေဒနာယ, ပရိမုစ္စတိ သညာယ, ပရိမုစ္စတိ သင်္ခါရေဟိ, ပရိမုစ္စတိ ဝိညာဏမှာ , ပရိမုစ္စတိ ဇာတိယာ ဇရာယ မရဏေန သောကေဟိ ပရိဒေဝေဟိ ဒုက္ခေဟိ ဒောမနဿေဟိ ဥပါယာသေဟိ; 'ပရိမုစ္စတိ ဒုက္ခသ္မာ'တိ ဝဒာမီ''တိ။ စုဒ္ဒသမံ။

ကုက္ကုဠဝဂ္ဂေါ စုဒ္ဒသမော။

တဿုဒ္ဒါနံ –

> ကုက္ကုဠော တယော အနိစ္စေန, ဒုက္ခေန အပရေ တယော။
> အနတ္တေန တယော ဝုတ္တာ၊ ကုလပုတ္တေန ဒွေ ဒုကာတိ။

၁၅. ဒိဋ္ဌိဝဂ္ဂေါ

၁. အဇ္ဈတ္တသုတ္တံ

၁၅၀. သာဝတ္ထိနိဒါနံ ။ ''ကိသ္မိံ နု ခော, ဘိက္ခဝေ, သတိ, ကိံ ဥပါဒါယ ဥပ္ပဇ္ဇတိ အဇ္ဈတ္တံ သုခဒုက္ခ''န္တိ? ဘဂဝံမူလကာ နော, ဘန္တေ, ဓမ္မာ။ပေ.။ ''ရူပေ ခော, ဘိက္ခဝေ, သတိ ရူပံ ဥပါဒါယ ဥပ္ပဇ္ဇတိ အဇ္ဈတ္တံ သုခဒုက္ခံ။ ဝေဒနာယ သတိ။ပေ.။ သညာယ သတိ။ သင်္ခါရေသု သတိ။ ဝိညာဏေ သတိ ဝိညာဏံ ဥပါဒါယ ဥပ္ပဇ္ဇတိ အဇ္ဈတ္တံ သုခဒုက္ခံ။ တံ ကိံ မညထ, ဘိက္ခဝေ, ရူပံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါ''တိ? ''အနိစ္စံ, ဘန္တေ''။ ''ယံ ပနာနိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝါ တံ သုခံ ဝါ''တိ? ''ဒုက္ခံ, ဘန္တေ''။ ''ယံ ပနာနိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ, အပိ နု တံ အနုပါဒါယ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ အဇ္ဈတ္တံ သုခဒုက္ခ''န္တိ? ''နော ဟေတံ, ဘန္တေ''။ ''ဝေဒနာ။ပေ.။ သညာ။ သင်္ခါရာ။ ဝိညာဏံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါ''တိ? ''အနိစ္စံ, ဘန္တေ''။ ''ယံ ပနာနိစ္စံ, ဒုက္ခံ ဝါ တံ သုခံ ဝါ''တိ? ''ဒုက္ခံ, ဘန္တေ''။ ''ယံ ပနာနိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ, အပိ နု တံ အနုပါဒါယ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ အဇ္ဈတ္တံ သုခဒုက္ခ''န္တိ? ''နော ဟေတံ, ဘန္တေ''။ ''ဧဝံ ပဿံ။ပေ.။ နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာတိ ပဇာနာတီ''တိ။ ပဌမံ။

၂. ဧတံမမသုတ္တံ

၁၅၁. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ''ကိသ္မိံ နု ခေါ, ဘိက္ခဝေ, သတိ, ကိံ ဥပါဒါယ, ကိံ အဘိနိဝိဿ – 'ဧတံ မမ, ဧသောဟမသ္မိ, ဧသော မေ အတ္တာ'တိ သမနုပဿတီ''တိ ? ဘဂဝံမူလကာ နော, ဘန္တေ, ဓမ္မာ။ပေ။ ''ရူပေ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, သတိ, ရူပံ ဥပါဒါယ, ရူပံ အဘိနိဝိဿ ။ပေ။ ဝိညာဏေ သတိ, ဝိညာဏံ ဥပါဒါယ, ဝိညာဏံ အဘိနိဝိဿ – 'ဧတံ မမ, ဧသောဟမသ္မိ, ဧသော မေ အတ္တာ'တိ သမနုပဿတိ။ တံ ကိံ မညထ, ဘိက္ခဝေ, ရူပံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါ''တိ? ''အနိစ္စံ, ဘန္တေ''။ပေ။ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ, အပိ နု တံ အနုပါဒါယ ဧတံ မမ, ဧသောဟမသ္မိ, ဧသော မေ အတ္တာတိ သမနုပဿေယျာတိ? ''နော ဟေတံ, ဘန္တေ''။ ''ဝေဒနာ။ သညာ။ သင်္ခါရာ။ ဝိညာဏံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါ''တိ? ''အနိစ္စံ ဘန္တေ''။ပေ။ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ, အပိ နု တံ အနုပါဒါယ ဧတံ မမ, ဧသောဟမသ္မိ, ဧသော မေ အတ္တာတိ သမနုပဿေယျာတိ? ''နော ဟေတံ, ဘန္တေ''။ ''ဧဝံ ပဿံ..ပေ။ နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာတိ ပဇာနာတီ''တိ။ ဒုတိယံ။

၃. သောအတ္တာသုတ္တံ

၁၅၂. သာဝတ္ထိနိဒါနံ ။ ''ကိသ္မိံ နု ခေါ, ဘိက္ခဝေ, သတိ, ကိံ ဥပါဒါယ, ကိံ အဘိနိဝိဿ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ – 'သော အတ္တာ, သော လောကော, သော ပေစ္စ ဘဝိဿာမိ နိစ္စော ဓုဝေါ သဿတော အဝိပရိဏာမဓမ္မော'''တိ? ဘဂဝံမူလကာ နော, ဘန္တေ, ဓမ္မာ။ပေ။။ ''ရူပေ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, သတိ, ရူပံ ဥပါဒါယ, ရူပံ အဘိနိဝိဿ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ – 'သော အတ္တာ, သော လောကော, သော ပေစ္စ ဘဝိဿာမိ နိစ္စော ဓုဝေါ သဿတော အဝိပရိဏာမဓမ္မော'တိ။ ဝေဒနာယ။ပေ။ သညာယ။ သင်္ခါရေသု ။ပေ။ ဝိညာဏေ သတိ, ဝိညာဏံ ဥပါဒါယ, ဝိညာဏံ အဘိနိဝိဿ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ – 'သော အတ္တာ, သော လောကော, သော ပေစ္စ ဘဝိဿာမိ နိစ္စော ဓုဝေါ သဿတော အဝိပရိဏာမဓမ္မော'''တိ။

''တံ ကိံ မညထ, ဘိက္ခဝေ, ရူပံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါ''တိ? ''အနိစ္စံ, ဘန္တေ''။ ''ယံ ပနာနိစ္စံ, ဒုက္ခံ ဝါ တံ သုခံ ဝါ''တိ? ''ဒုက္ခံ, ဘန္တေ''။ ''ယံ ပနာနိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ, အပိ နု တံ အနုပါဒါယ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ – 'သော အတ္တာ, သော လောကော, သော ပေစ္စ ဘဝိဿာမိ နိစ္စော ဓုဝေါ သဿတော အဝိပရိဏာမဓမ္မော'''တိ? ''နော ဟေတံ, ဘန္တေ''။ ''ဝေဒနာ။ သညာ။ သင်္ခါရာ။ ဝိညာဏံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါ''တိ? ''အနိစ္စံ, ဘန္တေ''။ ''ယံ ပနာနိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝါ တံ သုခံ ဝါ''တိ? ''ဒုက္ခံ, ဘန္တေ''။ ''ယံ ပနာနိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ, အပိ နု တံ အနုပါဒါယ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ – 'သော အတ္တာ သော လောကော, သော ပေစ္စ ဘဝိဿာမိ နိစ္စော ဓုဝေါ သဿတော အဝိပရိဏာမဓမ္မော'''တိ? ''နော ဟေတံ, ဘန္တေ''။ ဧဝံ ပဿံ။ပေ။ နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာတိ ပဇာနာတီတိ။ တတိယံ။

၄. နောစမေသိယာသုတ္တံ

၁၅၃. သာဝတ္ထိနိဒါနံ ။ ''ကိသ္မိံ နု ခေါ, ဘိက္ခဝေ, သတိ, ကိံ ဥပါဒါယ, ကိံ အဘိနိဝိဿ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ – 'နော စဿံ, နော စ မေ သိယာ, နာဘဝိဿ, န မေ ဘဝိဿတီ'''တိ? ဘဂဝံမူလကာ နော, ဘန္တေ, ဓမ္မာ။ပေ။ ''ရူပေ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, သတိ, ရူပံ ဥပါဒါယ, ရူပံ အဘိနိဝိဿ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ – 'နော စဿံ, နော စ မေ သိယာ, နာဘဝိဿ, န မေ ဘဝိဿတီ'တိ။ ဝေဒနာယ သတိ။ သညာယ သတိ။ သင်္ခါရေသု သတိ။ ဝိညာဏေ သတိ, ဝိညာဏံ ဥပါဒါယ, ဝိညာဏံ အဘိနိဝိဿ, ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ – 'နော စဿံ, နော စ မေ သိယာ, နာဘဝိဿ, န မေ ဘဝိဿတီ'တိ။ တံ ကိံ မညထ, ဘိက္ခဝေ, ရူပံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါ''တိ? ''အနိစ္စံ, ဘန္တေ''။ ''ယံ ပနာနိစ္စံ, ဒုက္ခံ ဝါ တံ သုခံ ဝါ''တိ? ''ဒုက္ခံ, ဘန္တေ''။ ''ယံ ပနာနိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ, အပိ နု တံ အနုပါဒါယ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ – 'နော စဿံ, နော စ မေ သိယာ, နာဘဝိဿ, န မေ ဘဝိဿတီ'''တိ? ''နော ဟေတံ, ဘန္တေ''။ ''ဝေဒနာ။ သညာ။ သင်္ခါရာ။ ဝိညာဏံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါ''တိ? ''အနိစ္စံ, ဘန္တေ''။ ''ယံ ပနာနိစ္စံ, ဒုက္ခံ ဝါ တံ သုခံ ဝါ''တိ? ''ဒုက္ခံ, ဘန္တေ''။ ''ယံ ပနာနိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ, အပိ နု တံ အနုပါဒါယ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ – 'နော စဿံ, နော စ မေ သိယာ, နာဘဝိဿ, န မေ ဘဝိဿတီ'''တိ? ''နော ဟေတံ, ဘန္တေ''။ ''ဧဝံ ပဿံ။ပေ။ နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာတိ ပဇာနာတီ''တိ။ စတုတ္ထံ။

၅. မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိသုတ္တံ

၁၅၄. သာဝတ္ထိနိဒါနံ ။ ''ကိသ္မိံ နု ခေါ, ဘိက္ခဝေ, သတိ, ကိံ ဥပါဒါယ, ကိံ အဘိနိဝိဿ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတီ''တိ? ဘဂဝံမူလကာ နော, ဘန္တေ, ဓမ္မာ။ပေ။ ''ရူပေ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, သတိ, ရူပံ ဥပါဒါယ, ရူပံ အဘိနိဝိဿ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဝေဒနာယ သတိ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ သညာယ သတိ။ သင်္ခါရေသု သတိ။ ဝိညာဏေ သတိ, ဝိညာဏံ ဥပါဒါယ, ဝိညာဏံ အဘိနိဝိဿ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တံ ကိံ မညထ, ဘိက္ခဝေ, ရူပံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါ''တိ? ''အနိစ္စံ , ဘန္တေ''။ ''ယံ ပနာနိစ္စံ။ပေ။ အပိ နု တံ အနုပါဒါယ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇေယျာ''တိ? ''နော ဟေတံ, ဘန္တေ''။ ''ဝေဒနာ။ သညာ။ သင်္ခါရာ။ ဝိညာဏံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါ''တိ? ''အနိစ္စံ, ဘန္တေ''။ ''ယံ ပနာနိစ္စံ, ဒုက္ခံ ဝါ တံ သုခံ ဝါ''တိ? ''ဒုက္ခံ, ဘန္တေ''။ ''ယံ ပနာနိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ, အပိ နု တံ အနုပါဒါယ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇေယျာ''တိ? ''နော ဟေတံ, ဘန္တေ''။ ''ဧဝံ ပဿံ။ပေ။ နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာတိ ပဇာနာတီ''တိ။'ပဉ္စမံ။

၆. သက္ကာယဒိဋ္ဌိသုတ္တံ

၁၅၅. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ''ကိသ္မိံ နု ခေါ, ဘိက္ခဝေ, သတိ, ကိံ ဥပါဒါယ, ကိံ အဘိနိဝိဿ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတီ''တိ? ဘဂဝံမူလကာ နော, ဘန္တေ, ဓမ္မာ။ပေ။ ''ရူပေ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, သတိ, ရူပံ ဥပါဒါယ, ရူပံ အဘိနိဝိဿ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဝေဒနာယ သတိ။ သညာယ သတိ။ သင်္ခါရေသု သတိ။ ဝိညာဏေ သတိ, ဝိညာဏံ ဥပါဒါယ, ဝိညာဏံ အဘိနိဝိဿ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တံ ကိံ မညထ, ဘိက္ခဝေ, ရူပံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါ''တိ? ''အနိစ္စံ, ဘန္တေ'' ။ ''ယံ ပနာနိစ္စံ။ပေ။ အပိ နု တံ အနုပါဒါယ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇေယျာ''တိ? ''နော ဟေတံ, ဘန္တေ''။ ''ဝေဒနာ။ သညာ။ သင်္ခါရာ။ ဝိညာဏံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါ''တိ? ''အနိစ္စံ , ဘန္တေ''။ ''ယံ ပနာနိစ္စံ။ပေ။ အပိ နု တံ အနုပါဒါယ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇေယျာ''တိ? ''နော ဟေတံ, ဘန္တေ''။ ''ဧဝံ ပဿံ။ပေ။ နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာတိ ပဇာနာတီ''တိ။ ဆဋ္ဌံ။

၇. အတ္တာနုဒိဋ္ဌိသုတ္တံ

၁၅၆. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ''ကိသ္မိံ နု ခေါ, ဘိက္ခဝေ, သတိ, ကိံ ဥပါဒါယ, ကိံ အဘိနိဝိဿ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတီ''တိ? ဘဂဝံမူလကာ နော, ဘန္တေ, ဓမ္မာ။ပေ။ ''ရူပေ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, သတိ, ရူပံ ဥပါဒါယ, ရူပံ အဘိနိဝိဿ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဝေဒနာယ သတိ။ သညာယ သတိ။ သင်္ခါရေသု သတိ။ ဝိညာဏေ သတိ, ဝိညာဏံ ဥပါဒါယ, ဝိညာဏံ အဘိနိဝိဿ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ။ တံ ကိံ မညထ, ဘိက္ခဝေ, ရူပံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါ''တိ? ''အနိစ္စံ, ဘန္တေ''။ ''ယံ ပနာနိစ္စံ။ပေ။ အပိ နု တံ အနုပါဒါယ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇေယျာ''တိ? ''နော ဟေတံ, ဘန္တေ''။ ''ဝေဒနာ။ သညာ။ သင်္ခါရာ။ ဝိညာဏံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါ''တိ? ''အနိစ္စံ, ဘန္တေ''။ ''ယံ ပနာနိစ္စံ။ပေ။ အပိ နု တံ အနုပါဒါယ အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇေယျာ''တိ? ''နော ဟေတံ, ဘန္တေ''။ ''ဧဝံ ပဿံ။ပေ။ နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာတိ ပဇာနာတီ''တိ။ သတ္တမံ။

၈. အဘိနိဝေသသုတ္တံ

၁၅၇. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ''ကိသ္မိံ နု ခေါ, ဘိက္ခဝေ, သတိ, ကိံ ဥပါဒါယ, ကိံ အဘိနိဝိဿ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ သံယောဇနာဘိနိဝေသဝိနိဗန္ဓာ''တိ? ဘဂဝံမူလကာ နော, ဘန္တေ, ဓမ္မာ။ပေ။ ''ရူပေ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, သတိ, ရူပံ ဥပါဒါယ, ရူပံ အဘိနိဝိဿ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ သံယောဇနာဘိနိဝေသဝိနိဗန္ဓာ။ ဝေဒနာယ သတိ။ သညာယ သတိ။ သင်္ခါရေသု သတိ။ ဝိညာဏေ သတိ, ဝိညာဏံ ဥပါဒါယ, ဝိညာဏံ အဘိနိဝိဿ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ သံယောဇနာဘိနိဝေသဝိနိဗန္ဓာ။ တံ ကိံ မညထ, ဘိက္ခဝေ, ရူပံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါ''တိ? ''အနိစ္စံ, ဘန္တေ''။ ''ယံ ပနာနိစ္စံ။ပေ။ အပိ နု တံ အနုပါဒါယ ဥပ္ပဇ္ဇေယျုံ သံယောဇနာဘိနိဝေသဝိနိဗန္ဓာ''တိ? ''နော ဟေတံ, ဘန္တေ''။ပေ။ ''ဧဝံ ပဿံ။ပေ။ နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာတိ ပဇာနာတီ''တိ။ အဋ္ဌမံ။

၉. ဒုတိယအဘိနိဝေသသုတ္တံ

၁၅၈. သာဝတ္ထိနိဒါနံ ။ ''ကိသ္မိံ နု ခေါ, ဘိက္ခဝေ, သတိ, ကိံ ဥပါဒါယ, ကိံ အဘိနိဝိဿ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ သံယောဇနာဘိနိဝေသဝိနိဗန္ဓာဇ္ဈောသာနာ''တိ? [ဝိနိဗန္ဓာ အဇ္ဈောသာနာတိ (သီ. က.)] ဘဂဝံမူလကာ နော, ဘန္တေ, ဓမ္မ

မာ။ပေ॥ ‘‘ရူပေ ခော, ဘိက္ခဝေ, သတိ, ရူပံ ဥပာဒါယ, ရူပံ အဘိနိဝိဿ ဥပ္ပန္နာ သံယောဇနာဘိနိဝေသဝိနိဗန္ဓာဇ္ဈောသာနာ။ ဝေဒနာယ သတိ ။ သညာယ သတိ။ သင်္ခါရေသု သတိ။ ဝိညာဏေ သတိ, ဝိညာဏံ ဥပာဒါယ, ဝိညာဏံ အဘိနိဝိဿ ဥပ္ပန္နာ သံယောဇနာဘိနိဝေသဝိနိဗန္ဓာဇ္ဈောသာနာ။ တံ ကိံ မညထ, ဘိက္ခဝေ, ရူပံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါ’’တိ ? ‘‘အနိစ္စံ, ဘန္တေ’’။ ‘‘ယံ ပနာနိစ္စံ။ပေ॥ အပိ နု တံ အနုပါဒါယ ဥပ္ပဇ္ဇေယျုံ သံယောဇနာဘိနိဝေသဝိနိဗန္ဓာဇ္ဈောသာနာ’’တိ? ‘‘နော ဟေတံ, ဘန္တေ’’။ပေ॥ ‘‘ဧဝံ ပဿံ။ပေ॥ နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာတိ ပဇာနာတီ’’တိ။ နဝမံ။

၁၀. အာနန္ဒသုတ္တံ

၁၅၉. သာဝတ္ထိနိဒါနံ ။ အထ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ; ဥပသင်္ကမိတွာ။ပေ॥ ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ – ‘‘သာဓု မေ, ဘန္တေ, ဘဂဝါ သံခိတ္တေန ဓမ္မံ ဒေသေတု, ယမဟံ ဘဂဝတော ဓမ္မံ သုတွာ ဧကော ဝူပကဋ္ဌော အပ္ပမတ္တော အာတာပီ ပဟိတတ္တော ဝိဟရေယျ’’န္တိ။

‘‘တံ ကိံ မညသိ, အာနန္ဒ, ရူပံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါ’’တိ? ‘‘အနိစ္စံ, ဘန္တေ’’။ ‘‘ယံ ပနာနိစ္စံ, ဒုက္ခံ ဝါ တံ သုခံ ဝါ’’တိ? ‘‘ဒုက္ခံ, ဘန္တေ’’။ ‘‘ယံ ပနာနိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ, ကလ္လံ နု တံ သမနုပဿိတုံ – ‘ဧတံ မမ, ဧသောဟမသ္မိ, ဧသော မေ အတ္တာ’’’တိ? ‘‘နော ဟေတံ, ဘန္တေ’’။ ‘‘ဝေဒနာ။ သညာ။ သင်္ခါရာ။ ဝိညာဏံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါ’’တိ? ‘‘အနိစ္စံ, ဘန္တေ’’။ ‘‘ယံ ပနာနိစ္စံ, ဒုက္ခံ ဝါ တံ သုခံ ဝါ’’တိ? ‘‘ဒုက္ခံ, ဘန္တေ’’။ ‘‘ယံ ပနာနိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ, ကလ္လံ နု တံ သမနုပဿိတုံ – ‘ဧတံ မမ, ဧသောဟမသ္မိ, ဧသော မေ အတ္တာ’’’တိ? ‘‘နော ဟေတံ, ဘန္တေ’’ [နော ဟေတံ ဘန္တေ။ တသ္မာတိဟာနန္ဒ ယံ ကိဉ္စိ ရူပံ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ။ပေ॥ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ (သီ. သျာ. ကံ. ပီ.)]။ ‘‘ဧဝံ ပဿံ။ပေ॥ နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာတိ ပဇာနာတီ’’တိ။ ဒသမံ။

ဒိဋ္ဌိဝဂ္ဂေါ ပဉ္စဒသမော။

တဿုဒ္ဒါနံ –

အဇ္ဈတ္တိကံ ဧတံမမ၊ သောအတ္တာ နောစမေသိယာ။
မိစ္ဆာသက္ကာယတ္တာနု ဒွေ၊ အဘိနိဝေသာ အာနန္ဒေနာတိ။

ဥပရိပဏ္ဏာသကော သမတ္တော။

တဿ ဥပရိပဏ္ဏာသကဿ ဝဂ္ဂုဒ္ဒါနံ –

အန္တော ဓမ္မကထိကာ ဝိဇ္ဇာ၊ ကုက္ကုဠံ ဒိဋ္ဌိပဉ္စမံ။
တတိယော ပဏ္ဏာသကော ဝုတ္တော၊ နိပါတောတိ ပဝုစ္စတီတိ [နိပါတော တေန ဝုစ္စတီတိ (သီ. သျာ. ကံ.)] ။

ခန္ဓသံယုတ္တံ သမတ္တံ။

၂. ရာဓသံယုတ္တံ

၁. ပဌမဝဂ္ဂေါ

၁. မာရသုတ္တံ

၁၆၀. သာဝတ္ထိနိဒာနံ ။ အထ ခော အာယသ္မာ ရာဓော ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ ; ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ။ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခော အာယသ္မာ ရာဓော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ –

‘‘‘မာရော, မာရော’တိ, ဘန္တေ, ဝုစ္စတိ။ ကိတ္တာဝတာ နု ခော, ဘန္တေ, မာရော’’တိ? ‘‘ရူပေ ခော, ရာဓ, သတိ မာရော တ အဿ မာရေတာ တ ယော တ ပန မီယတိ။ တသ္မာတိဟ တွံ, ရာဓ, ရူပံ မာရောတိ ပဿ, မာရေတာတိ ပဿ, မီယတီတိ ပဿ, ရောဂေါတိ ပဿ, ဂဏ္ဍောတိ ပဿ, သလ္လန္တိ ပဿ, အဃန္တိ ပဿ, အဃဘူတန္တိ ပဿ။ ယေ နံ ဧဝံ ပဿန္တိ တေ သမ္မာ ပဿန္တိ။ ဝေဒနာယ သတိ။ သညာယ သတိ။ သင်္ခါရေသု သတိ။ ဝိညာဏေ သတိ မာရော တ အဿ မာရေတာ တ ယော တ ပန မီယတိ။ တသ္မာတိဟ တွံ, ရာဓ, ဝိညာဏံ မာရောတိ ပဿ, မာရေတာတိ ပဿ, မီယတီတိ ပဿ, ရောဂေါတိ ပဿ, ဂဏ္ဍောတိ ပဿ, သလ္လန္တိ ပဿ, အဃန္တိ ပဿ, အဃဘူတန္တိ ပဿ။ ယေ နံ ဧဝံ ပဿန္တိ, တေ သမ္မာ ပဿန္တီ’’တိ။

‘‘သမ္မာဒဿနံ ပန, ဘန္တေ, ကိမတ္ထိယ’’န္တိ? ‘‘သမ္မာဒဿနံ ခော, ရာဓ, နိဗ္ဗိဒတ္ထံ’’။ ‘‘နိဗ္ဗိဒါ ပန, ဘန္တေ, ကိမတ္ထိယာ’’တိ? ‘‘နိဗ္ဗိဒါ ခော, ရာဓ, ဝိရာဂတ္ထာ’’။ ‘‘ဝိရာဂေါ ပန, ဘန္တေ , ကိမတ္ထိယော’’တိ? ‘‘ဝိရာဂေါ ခော, ရာဓ, ဝိမုတ္တတ္ထော’’။ ‘‘ဝိမုတ္တိ ပန, ဘန္တေ, ကိမတ္ထိယာ’’တိ? ‘‘ဝိမုတ္တိ ခော, ရာဓ, နိဗ္ဗာနတ္ထာ’’။ ‘‘နိဗ္ဗာနံ ပန, ဘန္တေ, ကိမတ္ထိယ’’န္တိ? ‘‘အစ္စယာသိ [အစ္စသရာ (သီ. သျာ. ကံ.), အဿ (ပီ.), အစ္စယာ (က.)] , ရာဓ, ပဉှံ, နာသက္ခိ ပဉှဿ ပရိယန္တံ ဂဟေတုံ။ နိဗ္ဗာနောဂဓဉှိ, ရာဓ, ဗြဟ္မစရိယံ ဝုဿတိ, နိဗ္ဗာနပရာယနံ နိဗ္ဗာနပရိယောသာန’’န္တိ။ ပဌမံ။

၂. သတ္တသုတ္တံ

၁၆၁. သာဝတ္ထိနိဒာနံ။ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခော အာယသ္မာ ရာဓော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ – ‘‘‘သတ္တော, သတ္တော’တိ, ဘန္တေ, ဝုစ္စတိ။ ကိတ္တာဝတာ နု ခော, ဘန္တေ , သတ္တောတိ ဝုစ္စတီ’’တိ? ‘‘ရူပေ ခော, ရာဓ, ယော ဆန္ဒော ယော ရာဂေါ ယာ နန္ဒီ ယာ တဏှာ, တတြ သတ္တော, တတြ ဝိသတ္တော, တသ္မာ သတ္တောတိ ဝုစ္စတိ။ ဝေဒနာယ။ သညာယ။ သင်္ခါရေသု။ ဝိညာဏေ ယော ဆန္ဒော ယော ရာဂေါ ယာ နန္ဒီ ယာ တဏှာ, တတြ သတ္တော, တတြ ဝိသတ္တော, တသ္မာ သတ္တောတိ ဝုစ္စတိ’’။

‘‘သေယျထာပိ, ရာဓ, ကုမာရကာ တ ကုမာရိကာယော တ ပံသွာဂါရကေဟိ ကီဠန္တိ။ ယာဝကီဝဉ္စ တေသု ပံသွာဂါရကေသု အဝိဂတရာဂါ ဟောန္တိ အဝိဂတစ္ဆန္ဒာ အဝိဂတပေမာ အဝိဂတပိပါသာ အဝိဂတပရိဠာဟာ အဝိဂတတဏှာ, တာဝ တာနိ ပံသွာဂါရကာနိ အလ္လီယန္တိ ကေဠာယန္တိ ဓနာယန္တိ [မနာယန္တိ (သီ. ပီ. က.)] မမာယန္တိ။ ယတော စ ခော, ရာဓ, ကုမာရကာ တ ကုမာရိကာယော တ တေသု ပံသွာဂါရကေသု ဝိဂတရာဂါ ဟောန္တိ ဝိဂတစ္ဆန္ဒာ ဝိဂတပေမာ ဝိဂတပိပါသာ ဝိဂတပရိဠာဟာ ဝိဂတတဏှာ, အထ ခော တာနိ ပံသွာဂါရကာနိ ဟတ္ထေဟိ စ ပါဒေဟိ စ ဝိကိရန္တိ ဝိဓမေန္တိ ဝိဒ္ဓံသေန္တိ ဝိကီဠနိယံ [ဝိကီဠနိကံ (သီ. သျာ. ကံ. ပီ.)] ကရောန္တိ။ ဧဝမေဝ ခော, ရာဓ, တုမှေပိ ရူပံ ဝိကိရထ ဝိဓမထ ဝိဒ္ဓံသေထ ဝိကီဠနိယံ ကရောထ တဏှာက္ခယာယ ပဋိပဇ္ဇထ။ ဝေဒနံ ဝိကိရထ ဝိဓမထ ဝိဒ္ဓံသေထ ဝိကီဠနိယံ ကရောထ တဏှာက္ခယာယ ပဋိပဇ္ဇထ။ သညံ။ သင်္ခါရေ ဝိကိရထ ဝိဓမထ ဝိဒ္ဓံသေထ ဝိကီဠနိယံ ကရောထ တဏှာက္ခယာယ ပဋိပဇ္ဇထ။ ဝိညာဏံ ဝိကိရထ ဝိဓမထ ဝိဒ္ဓံသေထ ဝိကီဠနိယံ ကရောထ တဏှာက္ခယာယ ပဋိပဇ္ဇထ။ တဏှာက္ခယော ဟိ, ရာဓ, နိဗ္ဗာန’’န္တိ။ ဒုတိယံ။

၃. ဘဝနေတ္တိသုတ္တံ

၁၆၂. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခော အာယသ္မာ ရာဓော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ – ‘‘‘ဘဝနေတ္တိနိရောဓော [ဘဝနေတ္တိ (သီ. သျာ. ကံ. ပီ.)] , ဘဝနေတ္တိနိရောဓော’တိ [ဘဝနေတ္တီတိ (သီ. သျာ. ကံ.)] , ဘန္တေ, ဝုစ္စတိ။ ကတမာ နု ခော, ဘန္တေ, ဘဝနေတ္တိ, ကတမော ဘဝနေတ္တိနိရောဓော’’တိ? ‘‘ရူပေ ခော, ရာဓ, ယော ဆန္ဒော ယော ရာဂေါ ယာ နန္ဒီ ယာ တဏှာ ယေ ဥပယုပါဒါနာ စေတသော အဓိဋ္ဌာနာဘိနိဝေသာနုသယာ – အယံ ဝုစ္စတိ ဘဝနေတ္တိ။ တေသံ နိရောဓော [နိရောဓာ (သီ. သျာ. ကံ. ပီ.)] ဘဝနေတ္တိနိရောဓော။ ဝေဒနာယ။ သညာယ။ သင်္ခါရေသု ။ ဝိညာဏေ ယော ဆန္ဒော။ပေ.။ အဓိဋ္ဌာနာဘိနိဝေသာနုသယာ – အယံ ဝုစ္စတိ ဘဝနေတ္တိ။ တေသံ နိရောဓော ဘဝနေတ္တိနိရောဓော’’တိ။ တတိယံ။

၄. ပရိညေယျသုတ္တံ

၁၆၃. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ အာယသ္မာ ရာဓော ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ; ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ။ ဧကမန္တံ နိသိန္နံ ခော အာယသ္မန္တံ ရာဓံ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ –

‘‘ပရိညေယျေ စ, ရာဓ, ဓမ္မေ ဒေသေဿာမိ ပရိညဉ္စ ပရိညာတာဝိံ ပုဂ္ဂလဉ္စ။ တံ သုဏာဟိ, သာဓုကံ မနသိ ကရောဟိ; ဘာသိဿာမီ’’တိ။ ‘‘ဧဝံ, ဘန္တေ’’တိ ခော အာယသ္မာ ရာဓော ဘဂဝတော ပစ္စဿောသိ။ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ – ‘‘ကတမေ စ, ရာဓ, ပရိညေယျာ ဓမ္မာ? ရူပံ ခော, ရာဓ, ပရိညေယျော ဓမ္မော, ဝေဒနာ ပရိညေယျော ဓမ္မော, သညာ ပရိညေယျော ဓမ္မော, သင်္ခါရာ ပရိညေယျော ဓမ္မော, ဝိညာဏံ ပရိညေယျော ဓမ္မော။ ဣမေ ဝုစ္စန္တိ, ရာဓ, ပရိညေယျာ ဓမ္မာ။ ကတမာ စ, ရာဓ, ပရိညာ? ယော ခော, ရာဓ, ရာဂက္ခယော ဒောသက္ခယော မောဟက္ခယော – အယံ ဝုစ္စတိ, ရာဓ, ပရိညာ။ ကတမော စ, ရာဓ, ပရိညာတာဝီ ပုဂ္ဂလော? ‘အရဟာ’တိဿ ဝစနီယံ။ ယွာယံ အာယသ္မာ ဧဝံနာမော ဧဝံဂေါတ္တော – အယံ ဝုစ္စတိ, ရာဓ, ပရိညာတာဝီ ပုဂ္ဂလော’’တိ။ စတုတ္ထံ။

၅. သမဏသုတ္တံ

၁၆၄. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ဧကမန္တံ နိသိန္နံ ခော အာယသ္မန္တံ ရာဓံ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ – ‘‘ပဉ္စိမေ, ရာဓ, ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ။ ကတမေ ပဉ္စ? ရူပုပါဒါနက္ခန္ဓော, ဝေဒနုပါဒါနက္ခန္ဓော, သညုပါဒါနက္ခန္ဓော , သင်္ခါရုပါဒါနက္ခန္ဓော, ဝိညာဏုပါဒါနက္ခန္ဓော။ ယေ ဟိ ကေစိ, ရာဓ, သမဏာ ဝါ ဗြာဟ္မဏာ ဝါ ဣမေသံ ပဉ္စန္နံ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာနံ အဿာဒဉ္စ အာဒီနဝဉ္စ နိဿရဏဉ္စ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနန္တိ; န မေ တေ, ရာဓ, သမဏာ ဝါ ဗြာဟ္မဏာ ဝါ သမဏေသု ဝါ သမဏသမ္မတာ ဗြာဟ္မဏေသု ဝါ ဗြာဟ္မဏသမ္မတာ, န စ ပန တေ အာယသ္မန္တော သာမညတ္ထံ ဝါ ဗြဟ္မညတ္ထံ ဝါ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရန္တိ။ ယေ စ ခော ကေစိ, ရာဓ, သမဏာ ဝါ ဗြာဟ္မဏာ ဝါ ဣမေသံ ပဉ္စန္နံ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာနံ အဿာဒဉ္စ အာဒီနဝဉ္စ နိဿရဏဉ္စ ယထာဘူတံ ပဇာနန္တိ; တေ ခော မေ, ရာဓ, သမဏာ ဝါ ဗြာဟ္မဏာ ဝါ သမဏေသု စေဝ သမဏသမ္မတာ ဗြာဟ္မဏေသု စ ဗြာဟ္မဏသမ္မတာ , တေ စ ပနာယသ္မန္တော သာမညတ္ထဉ္စ ဗြဟ္မညတ္ထဉ္စ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရန္တီ’’တိ။ ပဉ္စမံ။

၆. ဒုတိယသမဏသုတ္တံ

၁၆၅. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ဧကမန္တံ နိသိန္နံ ခော အာယသ္မန္တံ ရာဓံ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ – ‘‘ပဉ္စိမေ, ရာဓ, ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ။ ကတမေ ပဉ္စ? ရူပုပါဒါနက္ခန္ဓော။ပေ.။ ဝိညာဏုပါဒါနက္ခန္ဓော။ ယေ ဟိ ကေစိ, ရာဓ, သမဏာ ဝါ ဗြာဟ္မဏာ ဝါ ဣမေသံ ပဉ္စန္နံ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာနံ သမုဒယဉ္စ အတ္ထင်္ဂမဉ္စ အဿာဒဉ္စ အာဒီနဝဉ္စ နိဿရဏဉ္စ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနန္တိ။ပေ.။ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရန္တီ’’တိ။ ဆဋ္ဌံ။

၇. သောတာပန္နသုတ္တံ

၁၆၆. သာဝတ္ထိနိဒါနံ ။ ဧကမန္တံ နိသိန္နံ ခော အာယသ္မန္တံ ရာဓံ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ – ‘‘ပဉ္စိမေ, ရာဓ, ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ။ ကတမေ ပဉ္စ? ရူပုပါဒါနက္ခန္ဓော။ပေ.။ ဝိညာဏုပါဒါနက္ခန္ဓော။ ယတော ခော, ရာဓ, အရိယသာဝကော ဣမေ

သံ ပဉ္စန္နံ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာနံ သမုဒယဉ္စ အတ္ထင်္ဂမဉ္စ အဿာဒဉ္စ အာဒီနဝဉ္စ နိဿရဏဉ္စ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ – အယံ ဝုစ္စတိ, ရာဓ, အရိယသာဝကော သောတာပန္နော အဝိနိပါတဓမ္မော နိယတော သမ္ဗောဓိပရာယနော’’တိ။ သတ္တမံ။

၈. အရဟန္တသုတ္တံ

၁၆၇. သာဝတ္ထိနိဒါနံ ။ ဧကမန္တံ နိသိန္နံ ခော အာယသ္မန္တံ ရာဓံ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ – ‘‘ပဉ္စိမေ, ရာဓ, ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ။ ကတမေ ပဉ္စ? ရူပုပါဒါနက္ခန္ဓော။ပေ.။ ဝိညာဏုပါဒါနက္ခန္ဓော။ ယတော ခော, ရာဓ, ဘိက္ခု ဣမေသံ ပဉ္စန္နံ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာနံ သမုဒယဉ္စ အတ္ထင်္ဂမဉ္စ အဿာဒဉ္စ အာဒီနဝဉ္စ နိဿရဏဉ္စ ယထာဘူတံ ဝိဒိတွာ အနုပါဒါဝိမုတ္တော ဟောတိ – အယံ ဝုစ္စတိ, ရာဓ, အရဟံ ခီဏာသဝေါ ဝုသိတဝါ ကတကရဏီယော ဩဟိတဘာရော အနုပ္ပတ္တသဒတ္ထော ပရိက္ခီဏဘဝသံယောဇနော သမ္မဒညာဝိမုတ္တော’’တိ။ အဋ္ဌမံ။

၉. ဆန္ဒရာဂသုတ္တံ

၁၆၈. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ဧကမန္တံ နိသိန္နံ ခော အာယသ္မန္တံ ရာဓံ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ – ‘‘ရူပေ ခော, ရာဓ, ယော ဆန္ဒော ယော ရာဂေါ ယာ နန္ဒီ ယာ တဏှာ, တံ ပဇဟထ။ ဧဝံ တံ ရူပံ ပဟီနံ ဘဝိဿတိ ဥစ္ဆိန္နမူလံ တာလာဝတ္ထုကတံ အနဘာဝံကတံ အာယတိံ အနုပ္ပာဒဓမ္မံ။ ဝေဒနာယ ယော ဆန္ဒော ယော ရာဂေါ ယာ နန္ဒီ ယာ တဏှာ, တံ ပဇဟထ။ ဧဝံ သာ ဝေဒနာ ပဟီနာ ဘဝိဿတိ ဥစ္ဆိန္နမူလာ တာလာဝတ္ထုကတာ အနဘာဝံကတာ အာယတိံ အနုပ္ပာဒဓမ္မာ။ သညာယ။ သင်္ခါရေသု ယော ဆန္ဒော ယော ရာဂေါ ယာ နန္ဒီ ယာ တဏှာ, တံ ပဇဟထ။ ဧဝံ တေ သင်္ခါရာ ပဟီနာ ဘဝိဿန္တိ ဥစ္ဆိန္နမူလာ တာလာဝတ္ထုကတာ အနဘာဝံကတာ အာယတိံ အနုပ္ပာဒဓမ္မာ။ ဝိညာဏေ ယော ဆန္ဒော ယော ရာဂေါ ယာ နန္ဒီ ယာ တဏှာ, တံ ပဇဟထ။ ဧဝံ တံ ဝိညာဏံ ပဟီနံ ဘဝိဿတိ။ပေ.။ အနုပ္ပာဒဓမ္မ’’န္တိ။ နဝမံ။

၁၀. ဒုတိယဆန္ဒရာဂသုတ္တံ

၁၆၉. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ဧကမန္တံ နိသိန္နံ ခော အာယသ္မန္တံ ရာဓံ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ – ‘‘ရူပေ ခော, ရာဓ, ယော ဆန္ဒော ယော ရာဂေါ ယာ နန္ဒီ ယာ တဏှာ ယေ ဥပယုပါဒါနာ စေတသော အဓိဋ္ဌာနာဘိနိဝေသာနုသယာ, တေ ပဇဟထ။ ဧဝံ တံ ရူပံ ပဟီနံ ဘဝိဿတိ ဥစ္ဆိန္နမူလံ တာလာဝတ္ထုကတံ အနဘာဝံကတံ အာယတိံ အနုပ္ပာဒဓမ္မံ။ ဝေဒနာယ ယော ဆန္ဒော ယော ရာဂေါ ယာ နန္ဒီ ယာ တဏှာ ယေ ဥပယုပါဒါနာ စေတသော အဓိဋ္ဌာနာဘိနိဝေသာနုသယာ, တေ ပဇဟထ။ ဧဝံ သာ ဝေဒနာ ပဟီနာ ဘဝိဿတိ ဥစ္ဆိန္နမူလာ တာလာဝတ္ထုကတာ အနဘာဝံကတာ အာယတိံ အနုပ္ပာဒဓမ္မာ။ သညာယ။ သင်္ခါရေသု ယော ဆန္ဒော ယော ရာဂေါ ယာ နန္ဒီ ယာ တဏှာ ယေ ဥပယုပါဒါနာ စေတသော အဓိဋ္ဌာနာဘိနိဝေသာနုသယာ, တေ ပဇဟထ။ ဧဝံ တေ သင်္ခါရာ ပဟီနာ ဘဝိဿန္တိ ဥစ္ဆိန္နမူလာ တာလာဝတ္ထုကတာ အနဘာဝံကတာ အာယတိံ အနုပ္ပာဒဓမ္မာ။ ဝိညာဏေ ယော ဆန္ဒော ယော ရာဂေါ ယာ နန္ဒီ ယာ တဏှာ ယေ ဥပယုပါဒါနာ စေတသော အဓိဋ္ဌာနာဘိနိဝေသာနုသယာ, တေ ပဇဟထ။ ဧဝံ တံ ဝိညာဏံ ပဟီနံ ဘဝိဿတိ ဥစ္ဆိန္နမူလံ တာလာဝတ္ထုကတံ အနဘာဝံကတံ အာယတိံ အနုပ္ပာဒဓမ္မ’’န္တိ။ ဒသမံ။

ရာဓသံယုတ္တဿ ပဌမော ဝဂ္ဂေါ။

တဿုဒ္ဒါနံ –

မာရော သတ္တော ဘဝနေတ္တိ, ပရိညေယျာ သမဏာ ဒုဝေ။
သောတာပန္နော အရဟာ စ, ဆန္ဒရာဂါပရေ ဒုဝေတိ။

၂. ဒုတိယဝဂ္ဂေါ

၁. မာရသုတ္တံ

၁၇၀. သာဝတ္ထိနိဒါနံ ။ ကေမန္တံ နိသိန္နော ခေါ အာယသ္မာ ရာဓော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ – "'မာရော, မာရော'တိ, ဘန္တေ, ဝုစ္စတိ။ ကတမော နု ခေါ, ဘန္တေ, မာရော"တိ? "ရူပံ ခေါ, ရာဓ, မာရော, ဝေဒနာ မာရော, သညာ မာရော, သင်္ခါရာ မာရော, ဝိညာဏံ မာရော။ ဧဝံ ပဿံ, ရာဓ, သုတဝါ အရိယသာဝကော ရူပသ္မိမ္ပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ, ဝေဒနာယပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ, သညာယပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ, သင်္ခါရေသုပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ, ဝိညာဏသ္မိမ္ပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ နိဗ္ဗိန္ဒံ ဝိရဇ္ဇတိ; ဝိရာဂါ ဝိမုစ္စတိ။ ဝိမုတ္တသ္မိံ ဝိမုတ္တမိတိ ဉာဏံ ဟောတိ။ 'ခီဏာ ဇာတိ, ဝုသိတံ ဗြဟ္မစရိယံ, ကတံ ကရဏီယံ, နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာ'တိ ပဇာနာတီ"တိ။ ပဌမံ။

၂. မာရဓမ္မသုတ္တံ

၁၇၁. သာဝတ္ထိနိဒါနံ ။ ကေမန္တံ နိသိန္နော ခေါ အာယသ္မာ ရာဓော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ – "'မာရဓမ္မော, မာရဓမ္မော'တိ, ဘန္တေ, ဝုစ္စတိ။ ကတမော နု ခေါ, ဘန္တေ, မာရဓမ္မော"တိ? "ရူပံ ခေါ, ရာဓ, မာရဓမ္မော, ဝေဒနာ မာရဓမ္မော, သညာ မာရဓမ္မော, သင်္ခါရာ မာရဓမ္မော, ဝိညာဏံ မာရဓမ္မော။ ဧဝံ ပဿံ။ပေ။ နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာတိ ပဇာနာတီ"တိ။ ဒုတိယံ။

၃. အနိစ္စသုတ္တံ

၁၇၂. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ကေမန္တံ နိသိန္နော ခေါ အာယသ္မာ ရာဓော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ – "'အနိစ္စံ, အနိစ္စ'န္တိ, ဘန္တေ, ဝုစ္စတိ။ ကတမံ နု ခေါ, ဘန္တေ, အနိစ္စ"န္တိ? "ရူပံ ခေါ, ရာဓ, အနိစ္စံ, ဝေဒနာ အနိစ္စာ, သညာ အနိစ္စာ, သင်္ခါရာ အနိစ္စာ, ဝိညာဏံ အနိစ္စံ။ ဧဝံ ပဿံ။ပေ။ နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာတိ ပဇာနာတီ"တိ။ တတိယံ။

၄. အနိစ္စဓမ္မသုတ္တံ

၁၇၃. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ကေမန္တံ နိသိန္နော ခေါ အာယသ္မာ ရာဓော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ – "'အနိစ္စဓမ္မော, အနိစ္စဓမ္မော'တိ, ဘန္တေ, ဝုစ္စတိ။ ကတမော နု ခေါ, ဘန္တေ, အနိစ္စဓမ္မော"တိ? "ရူပံ ခေါ, ရာဓ, အနိစ္စဓမ္မော, ဝေဒနာ အနိစ္စဓမ္မော , သညာ အနိစ္စဓမ္မော, သင်္ခါရာ အနိစ္စဓမ္မော, ဝိညာဏံ အနိစ္စဓမ္မော။ ဧဝံ ပဿံ။ပေ။ နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာတိ ပဇာနာတီ"တိ။ စတုတ္ထံ။

၅. ဒုက္ခသုတ္တံ

၁၇၄. သာဝတ္ထိနိဒါနံ ။ ကေမန္တံ နိသိန္နော ခေါ အာယသ္မာ ရာဓော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ – "'ဒုက္ခံ, ဒုက္ခ'န္တိ, ဘန္တေ, ဝုစ္စတိ။ ကတမံ နု ခေါ, ဘန္တေ, ဒုက္ခ"န္တိ? "ရူပံ ခေါ, ရာဓ, ဒုက္ခံ, ဝေဒနာ ဒုက္ခာ, သညာ ဒုက္ခာ, သင်္ခါရာ ဒုက္ခာ, ဝိညာဏံ ဒုက္ခံ။ ဧဝံ ပဿံ။ပေ။ နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာတိ ပဇာနာတီ"တိ။ ပဉ္စမံ။

၆. ဒုက္ခဓမ္မသုတ္တံ

၁၇၅. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ကေမန္တံ နိသိန္နော ခေါ အာယသ္မာ ရာဓော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ – "'ဒုက္ခဓမ္မော, ဒုက္ခဓမ္မော'တိ, ဘန္တေ, ဝုစ္စတိ။ ကတမော နု ခေါ, ဘန္တေ, ဒုက္ခဓမ္မော"တိ? "ရူပံ ခေါ, ရာဓ, ဒုက္ခဓမ္မော, ဝေဒနာ ဒုက္ခဓမ္မော, သညာ ဒုက္ခဓမ္မော, သင်္ခါရာ ဒုက္ခဓမ္မော, ဝိညာဏံ ဒုက္ခဓမ္မော။ ဧဝံ ပဿံ။ပေ။ နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာတိ ပဇာနာတီ"တိ။ ဆဋ္ဌံ။

၇. အနတ္တသုတ္တံ

၁၇၆. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ကေမန္တံ နိသိန္နော ခေါ အာယသ္မာ ရာဓော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ – "'အနတ္တာ, အနတ္တာ'တိ, ဘန္တေ, ဝုစ္စတိ။ ကတမော နု ခေါ, ဘန္တေ, အနတ္တာ"တိ? "ရူပံ ခေါ, ရာဓ, အနတ္တာ, ဝေဒနာ အနတ္တာ, သညာ အနတ္တာ, သင်္ခါရာ အနတ္တာ, ဝိညာဏံ အနတ္တာ။ ဧဝံ ပဿံ။ပေ။ နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာတိ ပဇာနာတီ"တိ။ သတ္တမံ။

၈. အနတ္တဓမ္မသုတ္တံ

၁၇၇. သာဝတ္ထိနိဒာနံ။ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခော အာယသ္မာ ရာဓော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ – ‘‘‘အနတ္တဓမ္မော, အနတ္တဓမ္မော’တိ, ဘန္တေ, ဝုစ္စတိ။ ကတမော နု ခော, ဘန္တေ, အနတ္တဓမ္မော’’တိ? ‘‘ရူပံ ခော, ရာဓ, အနတ္တဓမ္မော, ဝေဒနာ အနတ္တဓမ္မော , သညာ အနတ္တဓမ္မော, သင်္ခါရာ အနတ္တဓမ္မော, ဝိညာဏံ အနတ္တဓမ္မော။ ဧဝံ ပဿံ။ပေ.။ နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာတိ ပဇာနာတီ’’တိ။ အဋ္ဌမံ။

၉.ခယဓမ္မသုတ္တံ

၁၇၈. သာဝတ္ထိနိဒာနံ။ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခော အာယသ္မာ ရာဓော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ – ‘‘‘ခယဓမ္မော, ခယဓမ္မော’တိ, ဘန္တေ, ဝုစ္စတိ။ ကတမော နု ခော, ဘန္တေ, ခယဓမ္မော’’တိ? ‘‘ရူပံ ခော, ရာဓ, ခယဓမ္မော, ဝေဒနာ ခယဓမ္မော, သညာ ခယဓမ္မော, သင်္ခါရာ ခယဓမ္မော, ဝိညာဏံ ခယဓမ္မော။ ဧဝံ ပဿံ။ပေ.။ နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာတိ ပဇာနာတီ’’တိ။ နဝမံ။

၁၀. ဝယဓမ္မသုတ္တံ

၁၇၉. သာဝတ္ထိနိဒာနံ။ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခော အာယသ္မာ ရာဓော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ – ‘‘‘ဝယဓမ္မော, ဝယဓမ္မော’တိ, ဘန္တေ, ဝုစ္စတိ။ ကတမော နု ခော, ဘန္တေ, ဝယဓမ္မော’’တိ? ‘‘ရူပံ ခော, ရာဓ, ဝယဓမ္မော, ဝေဒနာ ဝယဓမ္မော, သညာ ဝယဓမ္မော, သင်္ခါရာ ဝယဓမ္မော, ဝိညာဏံ ဝယဓမ္မော ။ ဧဝံ ပဿံ။ပေ.။ နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာတိ ပဇာနာတီ’’တိ။ ဒသမံ။

၁၁. သမုဒယဓမ္မသုတ္တံ

၁၈၀. သာဝတ္ထိနိဒာနံ ။ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခော အာယသ္မာ ရာဓော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ – ‘‘‘သမုဒယဓမ္မော, သမုဒယဓမ္မော’တိ, ဘန္တေ, ဝုစ္စတိ။ ကတမော နု ခော, ဘန္တေ, သမုဒယဓမ္မော’’တိ? ‘‘ရူပံ ခော, ရာဓ, သမုဒယဓမ္မော, ဝေဒနာ သမုဒယဓမ္မော, သညာ သမုဒယဓမ္မော, သင်္ခါရာ သမုဒယဓမ္မော, ဝိညာဏံ သမုဒယဓမ္မော။ ဧဝံ ပဿံ။ပေ.။ နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာတိ ပဇာနာတီ’’တိ။ ဧကာဒသမံ။

၁၂. နိရောဓဓမ္မသုတ္တံ

၁၈၁. သာဝတ္ထိနိဒာနံ။ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခော အာယသ္မာ ရာဓော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ – ‘‘‘နိရောဓဓမ္မော, နိရောဓဓမ္မော’တိ , ဘန္တေ, ဝုစ္စတိ။ ကတမော နု ခော, ဘန္တေ, နိရောဓဓမ္မော’’တိ? ‘‘ရူပံ ခော, ရာဓ, နိရောဓဓမ္မော, ဝေဒနာ နိရောဓဓမ္မော, သညာ နိရောဓဓမ္မော, သင်္ခါရာ နိရောဓဓမ္မော, ဝိညာဏံ နိရောဓဓမ္မော။ ဧဝံ ပဿံ။ပေ.။ နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာတိ ပဇာနာတီ’’တိ။ ဒွါဒသမံ။

ရာဓသံယုတ္တဿ ဒုတိယော ဝဂ္ဂေါ။

တဿုဒ္ဒါနံ –

မာရော စ မာရဓမ္မော စ၊ အနိစ္စေန အပရေ ဒုဝေ။
ဒုက္ခေန စ ဒုဝေ ဝုတ္တာ၊ အနတ္တေန [အနတ္တေဟိ (သီ. သျာ. ကံ.)] တထေဝ စ။
ခယဝယသမုဒယံ၊ နိရောဓဓမ္မေန ဒွါဒသာတိ။

၃. အာယာစနဝဂ္ဂေါ

၁-၁၁. မာရာဒိသုတ္တဧကာဒသကံ

၁၈၂. သာဝတ္ထိနိဒါနံ ။ ကေမန္တံ နိသိန္နော ခေါ အာယသ္မာ ရာဓော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ – ‘‘သာဓု မေ, ဘန္တေ, ဘဂဝါ သံခိတ္တေန ဓမ္မံ ဒေသေတု, ယမဟံ ဘဂဝတော ဓမ္မံ သုတွာ ဧကော ဝူပကဋ္ဌော အပ္ပမတ္တော အာတာပီ ပဟိတတ္တော ဝိဟရေယျ’’န္တိ။

‘‘ယော ခေါ, ရာဓ, မာရော; တတြ တေ ဆန္ဒော ပဟာတဗ္ဗော, ရာဂေါ ပဟာတဗ္ဗော, ဆန္ဒရာဂေါ ပဟာတဗ္ဗော [သီဟဠပောတ္ထကေ ပန ‘‘တတြ တေ ဆန္ဒော ပဟာတဗ္ဗောတိ ဧကံ သုတ္တံ, တတြ တေ ရာဂေါ ပဟာတဗ္ဗောတိ ဧကံ သုတ္တံ, တတြ တေ ဆန္ဒရာဂေါ ပဟာတဗ္ဗောတိ ဧကံ သုတ္တ’’န္တိ ဧဝံ ဝိသုံ ဝိသုံ တီဏိ သုတ္တာနိ ဝိဘဇိတွာ ဒဿိတာနိ။ ဧဝမုပရိသုတ္တေသုပိ]။ ကော စ, ရာဓ, မာရော? ရူပံ ခေါ, ရာဓ, မာရော; တတြ တေ ဆန္ဒော ပဟာတဗ္ဗော, ရာဂေါ ပဟာတဗ္ဗော, ဆန္ဒရာဂေါ ပဟာတဗ္ဗော [သီဟဠပောတ္ထကေ ပန ‘‘တတြ တေ ဆန္ဒော ပဟာတဗ္ဗောတိ ဧကံ သုတ္တံ, တတြ တေ ရာဂေါ ပဟာတဗ္ဗောတိ ဧကံ သုတ္တံ, တတြ တေ ဆန္ဒရာဂေါ ပဟာတဗ္ဗောတိ ဧကံ သုတ္တ’’န္တိ ဧဝံ ဝိသုံ ဝိသုံ တီဏိ သုတ္တာနိ ဝိဘဇိတွာ ဒဿိတာနိ။ ဧဝမုပရိသုတ္တေသုပိ]။ ဝေဒနာ မာရော; တတြ တေ ဆန္ဒော ပဟာတဗ္ဗော။ပေ.။ သညာ မာရော; တတြ တေ ဆန္ဒော ပဟာတဗ္ဗော။ပေ.။ သင်္ခါရာ မာရော; တတြ တေ ဆန္ဒော ပဟာတဗ္ဗော။ပေ.။ ဝိညာဏံ မာရော; တတြ တေ ဆန္ဒော ပဟာတဗ္ဗော။ပေ.။ ယော ခေါ, ရာဓ, မာရော; တတြ တေ ဆန္ဒော ပဟာတဗ္ဗော, ရာဂေါ ပဟာတဗ္ဗော, ဆန္ဒရာဂေါ ပဟာတဗ္ဗော’’တိ။

၁၈၃. ယော ခေါ, ရာဓ, မာရဓမ္မော; တတြ တေ ဆန္ဒော ပဟာတဗ္ဗော, ရာဂေါ ပဟာတဗ္ဗော, ဆန္ဒရာဂေါ ပဟာတဗ္ဗော။ပေ.။။

၁၈၄. ယံ ခေါ, ရာဓ, အနိစ္စံ။ပေ.။။

၁၈၅. ယော ခေါ, ရာဓ, အနိစ္စဓမ္မော။ပေ.။။

၁၈၆. ယံ ခေါ, ရာဓ, ဒုက္ခံ။ပေ.။။

၁၈၇. ယော ခေါ, ရာဓ, ဒုက္ခဓမ္မော။ပေ.။။

၁၈၈. ယော ခေါ, ရာဓ, အနတ္တာ။ပေ.။။

၁၈၉. ယော ခေါ, ရာဓ, အနတ္တဓမ္မော။ပေ.။။

၁၉၀. ယော ခေါ, ရာဓ, ခယဓမ္မော။ပေ.။။

၁၉၁. ယော ခေါ, ရာဓ, ဝယဓမ္မော။ပေ.။။

၁၉၂. ယော ခေါ, ရာဓ, သမုဒယဓမ္မော; တတြ တေ ဆန္ဒော ပဟာတဗ္ဗော, ရာဂေါ ပဟာတဗ္ဗော, ဆန္ဒရာဂေါ ပဟာတဗ္ဗော။ပေ.။။

၁၂. နိရောဓဓမ္မသုတ္တံ

၁၉၃. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ အာယသ္မာ ရာဓော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ – ‘‘သာဓု မေ, ဘန္တေ, ဘဂဝါ သံခိတ္တေန ဓမ္မံ ဒေသေတု, ယမဟံ ဘဂဝတော ဓမ္မံ သုတွာ ဧကော ဝူပကဋ္ဌော အပ္ပမတ္တော အာတာပီ ပဟိတတ္တော ဝိဟရေယျ’’န္တိ။

‘‘ယော ခေါ, ရာဓ, နိရောဓဓမ္မော; တတြ တေ ဆန္ဒော ပဟာတဗ္ဗော, ရာဂေါ ပဟာတဗ္ဗော, ဆန္ဒရာဂေါ ပဟာတဗ္ဗော။ ကော စ, ရာဓ, နိရောဓဓမ္မော? ရူပံ ခေါ, ရာဓ, နိရောဓဓမ္မော; တတြ တေ ဆန္ဒော ပဟာတဗ္ဗော။ပေ.။ ဝေဒနာ နိရောဓဓမ္မော; တတြ တေ ဆန္ဒော ပဟာတဗ္ဗော။ပေ.။ သညာ နိရောဓဓမ္မော; တတြ တေ ဆန္ဒော ပဟာတဗ္ဗော။ပေ.။

သင်္ခာရာ နိရောဓဓမ္မော; တတြ တေ ဆန္ဒော ပဟာတဗ္ဗော။ပေ.။ ဝိညာဏံ နိရောဓဓမ္မော; တတြ တေ ဆန္ဒော ပဟာတဗ္ဗော။ပေ.။ ယော ခေါ, ရာဓ, နိရောဓဓမ္မော; တတြ တေ ဆန္ဒော ပဟာတဗ္ဗော, ရာဂေါ ပဟာတဗ္ဗော, ဆန္ဒရာဂေါ ပဟာတဗ္ဗော''တိ [သီဟဠပေါတ္ထကေ ပန ဣမသ္မိံ ဝဂ္ဂေ ဆတ္တိံသ သုတ္တာနိ ဝိဘတ္တာနိ ကေဝလံ သုတ္တံ တီဏိ တီဏိ ကတွာ, ဧဝံ စတုတ္ထဝဂ္ဂေပိ]။

အာယာစနဝဂ္ဂေါ တတိယော။

တဿုဒ္ဒါနံ –

> မာရော စ မာရဓမ္မော စ၊ အနိစ္စေန အပရေ ဒုဝေ။
> ဒုက္ခေန စ ဒုဝေ ဝုတ္တာ၊ အနတ္တေန တထေဝ စ။
> ခယဝယသမုဒယံ၊ နိရောဓဓမ္မေန ဒွါဒသာတိ။

၄. ဥပနိသိန္နဝဂ္ဂေါ

၁-၁၁. မာရာဒိသုတ္တဧကာဒသကံ

၁၉၄. သာဝတ္ထိနိဒါနံ ။ ဧကမန္တံ နိသိန္နံ ခေါ အာယသ္မန္တံ ရာဓံ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ – ''ယော ခေါ, ရာဓ, မာရော; တတြ တေ ဆန္ဒော ပဟာတဗ္ဗော, ရာဂေါ ပဟာတဗ္ဗော, ဆန္ဒရာဂေါ ပဟာတဗ္ဗော။ ကော စ, ရာဓ, မာရော? ရူပံ ခေါ, ရာဓ, မာရော; တတြ တေ ဆန္ဒော ပဟာတဗ္ဗော။ပေ.။ ဝိညာဏံ မာရော; တတြ တေ ဆန္ဒော ပဟာတဗ္ဗော။ပေ.။ ယော ခေါ, ရာဓ, မာရော; တတြ တေ ဆန္ဒော ပဟာတဗ္ဗော, ရာဂေါ ပဟာတဗ္ဗော, ဆန္ဒရာဂေါ ပဟာတဗ္ဗော''တိ။

၁၉၅. ယော ခေါ, ရာဓ, မာရဓမ္မော; တတြ တေ ဆန္ဒော ပဟာတဗ္ဗော, ရာဂေါ ပဟာတဗ္ဗော, ဆန္ဒရာဂေါ ပဟာတဗ္ဗော။ပေ.။။

၁၉၆. ယံ ခေါ, ရာဓ, အနိစ္စံ။ပေ.။။

၁၉၇. ယော ခေါ, ရာဓ, အနိစ္စဓမ္မော။ပေ.။။

၁၉၈. ယံ ခေါ, ရာဓ, ဒုက္ခံ။ပေ.။။

၁၉၉. ယော ခေါ, ရာဓ, ဒုက္ခဓမ္မော။ပေ.။။

၂၀၀. ယော ခေါ, ရာဓ, အနတ္တာ။ပေ.။။

၂၀၁. ယော ခေါ, ရာဓ, အနတ္တဓမ္မော။ပေ.။။

၂၀၂. ယော ခေါ, ရာဓ, ခယဓမ္မော။ပေ.။။

၂၀၃. ယော ခေါ, ရာဓ, ဝယဓမ္မော။ပေ.။။

၂၀၄. ယော ခေါ, ရာဓ, သမုဒယဓမ္မော; တတြ တေ ဆန္ဒော ပဟာတဗ္ဗော, ရာဂေါ ပဟာတဗ္ဗော, ဆန္ဒရာဂေါ ပဟာတဗ္ဗော။ပေ.။။

၁၂. နိရောဓဓမ္မသုတ္တံ

၂၀၅. သာဝတ္ထိနိဒာနံ။ ဧကမန္တံ နိသိန္နံ ခော အာယသ္မန္တံ ရာဓံ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ – ''ယော ခော, ရာဓ, နိရောဓဓမ္မော; တတြ တေ ဆန္ဒော ပဟာတဗ္ဗော, ရာဂေါ ပဟာတဗ္ဗော, ဆန္ဒရာဂေါ ပဟာတဗ္ဗော။ ကော စ, ရာဓ, နိရောဓဓမ္မော? ရူပံ ခော, ရာဓ, နိရောဓဓမ္မော; တတြ တေ ဆန္ဒော ပဟာတဗ္ဗော, ရာဂေါ ပဟာတဗ္ဗော, ဆန္ဒရာဂေါ ပဟာတဗ္ဗော။ ဝေဒနာ။ပေ.။ သညာ။ပေ.။ သင်္ခါရာ။ပေ.။ ဝိညာဏံ နိရောဓဓမ္မော; တတြ တေ ဆန္ဒော ပဟာတဗ္ဗော, ရာဂေါ ပဟာတဗ္ဗော, ဆန္ဒရာဂေါ ပဟာတဗ္ဗော။ ယော ခော, ရာဓ, နိရောဓဓမ္မော; တတြ တေ ဆန္ဒော ပဟာတဗ္ဗော, ရာဂေါ ပဟာတဗ္ဗော, ဆန္ဒရာဂေါ ပဟာတဗ္ဗော''တိ။

ဥပနိသိန္နဝဂ္ဂေါ စတုတ္ထော။

တဿုဒ္ဒါနံ –

မာရော စ မာရဓမ္မော စ၊ အနိစ္စေန အပရေ ဒုဝေ။
ဒုက္ခေန စ ဒုဝေ ဝုတ္တာ၊ အနတ္တေန တထေဝ စ။
ခယဝယသမုဒယံ၊ နိရောဓဓမ္မေန ဒွါဒသာတိ။

ရာဓသံယုတ္တံ သမတ္တံ။

၃. ဒိဋ္ဌိသံယုတ္တံ

၁. သောတာပတ္တိဝဂ္ဂေါ

၁. ဝါတသုတ္တံ

၂၀၆. ဧဝံ သမယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ ဇေတဝနေ။ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ – “ကိသ္မိံ နု ခေါ, ဘိက္ခဝေ, သတိ, ကိံ ဥပါဒါယ, ကိံ အဘိနိဝိဿ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ – ‘န ဝါတာ ဝါယန္တိ, န နဇ္ဇော သန္ဒန္တိ, န ဂဗ္ဘိနိယော ဝိဇာယန္တိ, န စန္ဒိမသူရိယာ ဥဒေန္တိ ဝါ အပေန္တိ ဝါ ဧသိကဋ္ဌာယိဋ္ဌိတာ’”တိ?

“ဘဂဝံမူလကာ နော, ဘန္တေ, ဓမ္မာ ဘဂဝံနေတ္တိကာ ဘဂဝံပဋိသရဏာ။ သာဓု ဝတ, ဘန္တေ, ဘဂဝန္တညေဝ ပဋိဘာတု ဧတဿ ဘာသိတဿ အတ္ထော။ ဘဂဝတော သုတွာ ဘိက္ခူ ဓာရေဿန္တီ”တိ။ “တေန ဟိ, ဘိက္ခဝေ, သုဏာထ, သာဓုကံ မနသိ ကရောထ; ဘာသိဿာမီ”တိ။ “ဧဝံ, ဘန္တေ”တိ ခေါ တေ ဘိက္ခူ ဘဂဝတော ပစ္စဿောသုံ။ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ –

“ရူပေ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, သတိ, ရူပံ ဥပါဒါယ, ရူပံ အဘိနိဝိဿ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ – ‘န ဝါတာ ဝါယန္တိ, န နဇ္ဇော သန္ဒန္တိ, န ဂဗ္ဘိနိယော ဝိဇာယန္တိ, န စန္ဒိမသူရိယာ ဥဒေန္တိ ဝါ အပေန္တိ ဝါ ဧသိကဋ္ဌာယိဋ္ဌိတာ’တိ။ ဝေဒနာယ သတိ။ပေ.။ သညာယ သတိ။ သင်္ခါရေသု သတိ။ ဝိညာဏေ သတိ, ဝိညာဏံ ဥပါဒါယ, ဝိညာဏံ အဘိနိဝိဿ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ – ‘န ဝါတာ ဝါယန္တိ, န နဇ္ဇော သန္ဒန္တိ, န ဂဗ္ဘိနိယော ဝိဇာယန္တိ, န စန္ဒိမသူရိယာ ဥဒေန္တိ ဝါ အပေန္တိ ဝါ ဧသိကဋ္ဌာယိဋ္ဌိတာ’တိ။ တံ ကိံ မညထ, ဘိက္ခဝေ, ရူပံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါ”တိ? “အနိစ္စံ, ဘန္တေ”။ “ယံ ပနာနိစ္စံ, ဒုက္ခံ ဝါ တံ သုခံ ဝါ”တိ? “ဒုက္ခံ, ဘန္တေ” ။ “ယံ ပနာနိစ္စံ, ဒုက္ခံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ, အပိ နု တံ အနုပါဒါယ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ – ‘န ဝါတာ ဝါယန္တိ, န နဇ္ဇော သန္ဒန္တိ, န ဂဗ္ဘိနိယော ဝိဇာယန္တိ, န စန္ဒိမသူရိယာ ဥဒေန္တိ ဝါ အပေန္တိ ဝါ ဧသိကဋ္ဌာယိဋ္ဌိတာ’”တိ? “နော ဟေတံ, ဘန္တေ”။

“ဝေဒနာ နိစ္စာ ဝါ အနိစ္စာ ဝါ”တိ။ “သညာ။ သင်္ခါရာ။ ဝိညာဏံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါ”တိ? “အနိစ္စံ, ဘန္တေ”။ “ယံ ပနာနိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝါ တံ သုခံ ဝါ”တိ? “ဒုက္ခံ, ဘန္တေ”။ “ယံ ပနာနိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ, အပိ နု တံ အနုပါဒါယ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ – ‘န ဝါတာ ဝါယန္တိ, န နဇ္ဇော သန္ဒန္တိ, န ဂဗ္ဘိနိယော ဝိဇာယန္တိ, န စန္ဒိမသူရိယာ ဥဒေန္တိ ဝါ အပေန္တိ ဝါ ဧသိကဋ္ဌာယိဋ္ဌိတာ’”တိ? “နော ဟေတံ, ဘန္တေ”။ “ယမ္ပိဒံ [ယမိဒံ (အညတ္ထ)] ဒိဋ္ဌံ သုတံ မုတံ ဝိညာတံ ပတ္တံ ပရိယေသိတံ အနုဝိစရိတံ မနသာ တမ္ပိ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါ”တိ? “အနိစ္စံ, ဘန္တေ”။ “ယံ ပနာနိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝါ တံ သုခံ ဝါ”တိ? “ဒုက္ခံ, ဘန္တေ”။ “ယံ ပနာနိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ, အပိ နု တံ အနုပါဒါယ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ – ‘န ဝါတာ ဝါယန္တိ, န နဇ္ဇော သန္ဒန္တိ, န ဂဗ္ဘိနိယော ဝိဇာယန္တိ, န စန္ဒိမသူရိယာ ဥဒေန္တိ ဝါ အပေန္တိ ဝါ ဧသိကဋ္ဌာယိဋ္ဌိတာ’”တိ? “နော ဟေတံ, ဘန္တေ”။

“ယတော ခေါ, ဘိက္ခဝေ, အရိယသာဝကဿ ဣမေသု စ [ဣမေသု ဆသု (သီ. သျာ. ကံ. ပီ.) ဧဝမုပရိပိ] ဌာနေသု ကင်္ခါ ပဟီနာ ဟောတိ, ဒုက္ခေပိဿ ကင်္ခါ ပဟီနာ ဟောတိ, ဒုက္ခသမုဒယေပိဿ ကင်္ခါ ပဟီနာ ဟောတိ, ဒုက္ခနိရောဓေပိဿ ကင်္ခါ ပဟီနာ ဟောတိ, ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိယာ ပဋိပဒါယပိဿ ကင်္ခါ ပဟီနာ ဟောတိ – အယံ ဝုစ္စတိ, ဘိက္ခဝေ, အရိယသာဝကော သောတာပန္နော အဝိနိပါတဓမ္မော နိယတော သမ္ဗောဓိပရာယနော”တိ။ ပဌမံ။

၂. ဧတံမမသုတ္တံ

၂၀၇. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ “ကိသ္မိံ နု ခေါ, ဘိက္ခဝေ, သတိ, ကိံ ဥပါဒါယ, ကိံ အဘိနိဝိဿ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ – ‘ဧတံ မမ, ဧသောဟမသ္မိ, ဧသော မေ အတ္တာ’”တိ? ဘဂဝံမူလကာ နော, ဘန္တေ, ဓမ္မာ။ပေ.။ “ရူပေ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, သတိ, ရူပံ ဥပါဒါယ, ရူပံ အဘိနိဝိဿ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ – ‘ဧတံ မမ, ဧသောဟမသ္မိ, ဧသော မေ အတ္တာ’တိ။

ဝေဒနာယ သတိ။ပေ။ သညာယ သတိ ။ သင်္ခါရေသု သတိ။ ဝိညာဏေ သတိ, ဝိညာဏံ ဥပာဒာယ, ဝိညာဏံ အဘိနိဝိဿ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ – 'ဧတံ မမ, ဧသောဟမသ္မိ, ဧသော မေ အတ္တာ'''တိ။

''တံ ကိံ မညထ, ဘိက္ခဝေ, ရူပံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါ''တိ? ''အနိစ္စံ, ဘန္တေ''။ပေ။ ''ဝေဒနာ။ သညာ။ သင်္ခါရာ။ ဝိညာဏံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါ''တိ? ''အနိစ္စံ, ဘန္တေ''။ပေ။ အပိ နု တံ အနုပါဒာယ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ – 'ဧတံ မမ, ဧသောဟမသ္မိ, ဧသော မေ အတ္တာ'''တိ? ''နော ဟေတံ, ဘန္တေ''။ ''ယမ္ပိဒံ ဒိဋ္ဌံ သုတံ မုတံ ဝိညာတံ ပတ္တံ ပရိယေသိတံ အနုဝိစရိတံ မနသာ တမ္ပိ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါ''တိ? ''အနိစ္စံ, ဘန္တေ''။ ''ယံ ပနာနိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝါ တံ သုခံ ဝါ''တိ? ''ဒုက္ခံ, ဘန္တေ''။ ''ယံ ပနာနိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ, အပိ နု တံ အနုပါဒာယ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ – 'ဧတံ မမ, ဧသောဟမသ္မိ, ဧသော မေ အတ္တာ'''တိ? ''နော ဟေတံ, ဘန္တေ''။

''ယတော ခော, ဘိက္ခဝေ, အရိယသာဝကဿ ဣမေသု စ ဌာနေသု ကင်္ခာ ပဟီနာ ဟောတိ, ဒုက္ခေပိဿ ကင်္ခာ ပဟီနာ ဟောတိ။ပေ။ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိယာ ပဋိပဒါယပိဿ ကင်္ခာ ပဟီနာ ဟောတိ – အယံ ဝုစ္စတိ, ဘိက္ခဝေ, အရိယသာဝကော သောတာပန္နော အဝိနိပါတဓမ္မော နိယတော သမ္ဗောဓိပရာယနော''တိ။ ဒုတိယံ။

၃. သောအတ္တာသုတ္တံ

၂၀၈. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ''ကိသ္မိံ နု ခော, ဘိက္ခဝေ, သတိ, ကိံ ဥပာဒာယ, ကိံ အဘိနိဝိဿ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ – 'သော အတ္တာ, သော လောကော, သော ပေစ္စ ဘဝိဿာမိ နိစ္စော ဓုဝေါ သဿတော အဝိပရိဏာမဓမ္မော'''တိ? ဘဂဝံမူလကာ နော, ဘန္တေ, ဓမ္မာ။ပေ။။

''ရူပေ ခော, ဘိက္ခဝေ, သတိ, ရူပံ ဥပာဒာယ, ရူပံ အဘိနိဝိဿ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ – 'သော အတ္တာ, သော လောကော, သော ပေစ္စ ဘဝိဿာမိ နိစ္စော ဓုဝေါ သဿတော အဝိပရိဏာမဓမ္မော'တိ ။ ဝေဒနာယ သတိ။ပေ။ သညာယ သတိ။ သင်္ခါရေသု သတိ။ ဝိညာဏေ သတိ, ဝိညာဏံ ဥပာဒာယ, ဝိညာဏံ အဘိနိဝိဿ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ – 'သော အတ္တာ, သော လောကော, သော ပေစ္စ ဘဝိဿာမိ နိစ္စော ဓုဝေါ သဿတော အဝိပရိဏာမဓမ္မော'''တိ။

''တံ ကိံ မညထ, ဘိက္ခဝေ, ရူပံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါ''တိ? ''အနိစ္စံ ဘန္တေ''။ပေ။ အပိ နု တံ အနုပါဒာယ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ – 'သော အတ္တာ။ပေ။ အဝိပရိဏာမဓမ္မော'တိ? ''နော ဟေတံ, ဘန္တေ''။ ''ဝေဒနာ။ သညာ။ သင်္ခါရာ။ ဝိညာဏံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါ''တိ? ''အနိစ္စံ ဘန္တေ။ပေ။ အပိ နု တံ အနုပါဒာယ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ – 'သော အတ္တာ။ပေ။ အဝိပရိဏာမဓမ္မော'''တိ? ''နော ဟေတံ, ဘန္တေ''။ ''ယမ္ပိဒံ ဒိဋ္ဌံ သုတံ မုတံ ဝိညာတံ ပတ္တံ ပရိယေသိတံ အနုဝိစရိတံ မနသာ တမ္ပိ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါ''တိ? ''အနိစ္စံ, ဘန္တေ။ပေ။ အပိ နု တံ အနုပါဒာယ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ – 'သော အတ္တာ, သော လောကော, သော ပေစ္စ ဘဝိဿာမိ နိစ္စော ဓုဝေါ သဿတော အဝိပရိဏာမဓမ္မော'''တိ? ''နော ဟေတံ, ဘန္တေ''။

''ယတော ခော, ဘိက္ခဝေ, အရိယသာဝကဿ ဣမေသု စ ဌာနေသု ကင်္ခာ ပဟီနာ ဟောတိ, ဒုက္ခေပိဿ ကင်္ခာ ပဟီနာ ဟောတိ။ပေ။ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိယာ ပဋိပဒါယပိဿ ကင်္ခာ ပဟီနာ ဟောတိ – အယံ ဝုစ္စတိ, ဘိက္ခဝေ, အရိယသာဝကော သောတာပန္နော အဝိနိပါတဓမ္မော နိယတော သမ္ဗောဓိပရာယနော''တိ။ တတိယံ။

၄. နောစမေသိယာသုတ္တံ

၂၀၉. သာဝတ္ထိနိဒါနံ ။ ''ကိသ္မိံ နု ခော, ဘိက္ခဝေ, သတိ, ကိံ ဥပာဒာယ, ကိံ အဘိနိဝိဿ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ – 'နော စဿံ, နော စ မေ သိယာ, နာဘဝိဿ, န မေ ဘဝိဿတီ'''တိ? ဘဂဝံမူလကာ နော, ဘန္တေ, ဓမ္မာ။ပေ။။

''ရူပေ ခော, ဘိက္ခဝေ, သတိ, ရူပံ ဥပာဒာယ, ရူပံ အဘိနိဝိဿ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ – 'နော စဿံ, နော စ မေ သိယာ, နာဘဝိဿ, န မေ ဘဝိဿတီ'တိ။ ဝေဒနာယ သတိ။ သညာယ သတိ။ သင်္ခါရေသု သတိ။ ဝိညာဏေ သတိ, ဝိညာ

ဏံ ဥပဟာယ, ဝိညာဏံ အဘိနိဝိသ္သ ဇဝ ဒိဒ္ဓိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ – ‘နော စသ္သံ, နော စ မေ သိယာ, နာဘဝိသ္သ, န မေ ဘဝိသ္သတီ’’’တိ။

“တံ ကိံ မညထ, ဘိက္ခဝေ, ရူပံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါ’’တိ? “အနိစ္စံ, ဘန္တေ’’။ပေ။ အပိ နု တံ အနုပါဒါယ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ – ‘နော စသ္သံ, နော စ မေ သိယာ, နာဘဝိသ္သ, န မေ ဘဝိသ္သတီ’တိ? “နော ဟေတံ, ဘန္တေ’’။ “ဝေဒနာ။ သညာ။ သင်္ခါရာ။ ဝိညာဏံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါ’’တိ? “အနိစ္စံ, ဘန္တေ။ပေ။ အပိ နု တံ အနုပါဒါယ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ – ‘နော စသ္သံ, နော စ မေ သိယာ, နာဘဝိသ္သ, န မေ ဘဝိသ္သတီ’’’တိ? “နော ဟေတံ, ဘန္တေ’’။ “ယမ္ပိဒံ ဒိဋ္ဌံ သုတံ မုတံ ဝိညာတံ ပတ္တံ ပရိယေသိတံ အနုဝိစရိတံ မနသာ တမ္ပိ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါ’’တိ? “အနိစ္စံ, ဘန္တေ။ပေ။ အပိ နု တံ အနုပါဒါယ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ – ‘နော စသ္သံ, နော စ မေ သိယာ, နာဘဝိသ္သ, န မေ ဘဝိသ္သတီ’’တိ? “နော ဟေတံ, ဘန္တေ’’။

“ယတော ခော, ဘိက္ခဝေ, အရိယသာဝကဿ ဣမေသု စ ဌာနေသု ကင်္ခာ ပဟီနာ ဟောတိ, ဒုက္ခေပိဿ ကင်္ခာ ပဟီနာ ဟောတိ။ပေ။ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိယာ ပဋိပဒါယပိဿ ကင်္ခာ ပဟီနာ ဟောတိ – အယံ ဝုစ္စတိ, ဘိက္ခဝေ, အရိယသာဝကော သောတာပန္နော အဝိနိပါတဓမ္မော နိယတော သမ္ဗောဓိပရာယနော’’တိ။ စတုတ္ထံ။

၅. နတ္ထိဒိန္နသုတ္တံ

၂၁၀. သာဝတ္ထိနိဒါနံ ။ “ကိသ္မိံ နု ခော, ဘိက္ခဝေ, သတိ ကိံ ဥပါဒါယ, ကိံ အဘိနိဝိသ္သ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ – ‘နတ္ထိ ဒိန္နံ, နတ္ထိ ယိဋ္ဌံ, နတ္ထိ ဟုတံ, နတ္ထိ သုကတဒုက္ကဋာနံ [သုက္ကဋဒုက္ကဋာနံ (သီ. ပီ.)] ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော; နတ္ထိ အယံ လောကော, နတ္ထိ ပရော လောကော, နတ္ထိ မာတာ, နတ္ထိ ပိတာ, နတ္ထိ သတ္တာ ဩပပါတိကာ; နတ္ထိ လောကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ သမ္မဂ္ဂတာ [သမဂ္ဂတာ (က.)] သမ္မာပဋိပန္နာ ယေ ဣမဉ္စ လောကံ ပရဉ္စ လောကံ သယံ အဘိညာ သစ္ဆိကတွာ ပဝေဒေန္တိ။ စာတုမဟာဘူတိကော [စာတုမ္မဟာဘူတိကော (သီ. သျာ. ကံ. ပီ.)] အယံ ပုရိသော ယဒာ ကာလင်္ကရောတိ ပထဝီ ပထဝီကာယံ အနုပေတိ အနုပဂစ္ဆတိ, အာပေါ အာပေါကာယံ အနုပေတိ အနုပဂစ္ဆတိ, တေဇော တေဇောကာယံ အနုပေတိ အနုပဂစ္ဆတိ, ဝါယော ဝါယောကာယံ အနုပေတိ အနုပဂစ္ဆတိ။ အာကာသံ ဣန္ဒြိယာနိ သင်္ကမန္တိ။ အာသန္ဒိပဉ္စမာ ပုရိသာ မတံ အာဒါယ ဂစ္ဆန္တိ။ ယာဝ အာဠာဟနာ ပဒါနိ ပညာယန္တိ။ ကာပောတကာနိ အဋ္ဌီနိ ဘဝန္တိ။ ဘဿန္တာ အာဟုတိယော။ ဒတ္တုပညတ္တံ ယဒိဒံ ဒါနံ [ဒတ္တုပညတ္တမိဒံ ဒါနံ နာမ (သဗ္ဗတ္ထ)] ။ တေသံ တုစ္ဆံ မုသာ ဝိလာပေါ ယေ ကေစိ အတ္ထိကဝါဒံ ဝဒန္တိ။ ဗာလေ စ ပဏ္ဍိတေ စ ကာယဿ ဘေဒါ ဥစ္ဆိဇ္ဇန္တိ ဝိနဿန္တိ န ဟောန္တိ ပရံ မရဏာ’’’တိ? ဘဂဝံမူလကာ နော, ဘန္တေ, ဓမ္မာ။ပေ။ “ရူပေ ခော, ဘိက္ခဝေ, သတိ, ရူပံ ဥပါဒါယ, ရူပံ အဘိနိဝိသ္သ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ – ‘နတ္ထိ ဒိန္နံ, နတ္ထိ ယိဋ္ဌံ။ပေ။ ကာယဿ ဘေဒါ ဥစ္ဆိဇ္ဇန္တိ ဝိနဿန္တိ န ဟောန္တိ ပရံ မရဏာ’တိ။ ဝေဒနာယ သတိ။ပေ။ သညာယ သတိ။ သင်္ခါရေသု သတိ။ ဝိညာဏေ သတိ , ဝိညာဏံ ဥပါဒါယ, ဝိညာဏံ အဘိနိဝိသ္သ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ – ‘နတ္ထိ ဒိန္နံ, နတ္ထိ ယိဋ္ဌံ။ပေ။ ကာယဿ ဘေဒါ ဥစ္ဆိဇ္ဇန္တိ ဝိနဿန္တိ န ဟောန္တိ ပရံ မရဏာ’’’တိ။

“တံ ကိံ မညထ, ဘိက္ခဝေ, ရူပံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါ’’တိ? “အနိစ္စံ, ဘန္တေ။ပေ။ အပိ နု တံ အနုပါဒါယ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ – ‘နတ္ထိ ဒိန္နံ, နတ္ထိ ယိဋ္ဌံ။ပေ။ ကာယဿ ဘေဒါ ဥစ္ဆိဇ္ဇန္တိ ဝိနဿန္တိ န ဟောန္တိ ပရံ မရဏာ’’’တိ? “နော ဟေတံ, ဘန္တေ’’။ “ဝေဒနာ။ သညာ။ သင်္ခါရာ။ ဝိညာဏံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါ’’တိ? “အနိစ္စံ, ဘန္တေ။ပေ။ အပိ နု တံ အနုပါဒါယ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ – ‘နတ္ထိ ဒိန္နံ, နတ္ထိ ယိဋ္ဌံ။ပေ။ ကာယဿ ဘေဒါ ဥစ္ဆိဇ္ဇန္တိ ဝိနဿန္တိ န ဟောန္တိ ပရံ မရဏာ’’’တိ? “နော ဟေတံ, ဘန္တေ’’။ “ယမ္ပိဒံ ဒိဋ္ဌံ သုတံ မုတံ ဝိညာတံ ပတ္တံ ပရိယေသိတံ အနုဝိစရိတံ မနသာ တမ္ပိ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါ’’တိ? “အနိစ္စံ, ဘန္တေ။ပေ။ အပိ နု တံ အနုပါဒါယ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ – ‘နတ္ထိ ဒိန္နံ, နတ္ထိ ယိဋ္ဌံ။ပေ။ ယေ ကေစိ အတ္ထိကဝါဒံ ဝဒန္တိ; ဗာလေ စ ပဏ္ဍိတေ စ ကာယဿ ဘေဒါ ဥစ္ဆိဇ္ဇန္တိ ဝိနဿန္တိ န ဟောန္တိ ပရံ မရဏာ’’’တိ? “နော ဟေတံ, ဘန္တေ’’။

“ယတော ခော, ဘိက္ခဝေ, အရိယသာဝကဿ ဣမေသု စ ဌာနေသု ကင်္ခာ ပဟီနာ ဟောတိ, ဒုက္ခေပိဿ ကင်္ခာ ပဟီနာ ဟောတိ။ပေ။ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိယာ ပဋိပဒါယပိဿ ကင်္ခာ ပဟီနာ ဟောတိ – အယံ ဝုစ္စတိ, ဘိက္ခဝေ , အရိယ

သာဝကော သောတာပန္နော အဝိနိပာတဓမ္မော နိယတော သမ္ဗောဓိပရာယနော’’တိ။ ပဉ္စမံ။

၆. ကရောတောသုတ္တံ

၂၁၁. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ‘‘ကိသ္မိံ နု ခော, ဘိက္ခဝေ, သတိ, ကိံ ဥပာဒါယ, ကိံ အဘိနိဝိဿ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ – ‘ကရောတော ကာရယတော ဆိန္ဒတော ဆေဒာပယတော ပစတော ပါစာပယတော သောစတော သောစာပယတော ကိလမတော ကိလမာပယတော ဖန္ဒတော ဖန္ဒာပယတော ပါဏမတိပါတယတော အဒိန္နံ အာဒိယတော သန္ဓိံ ဆိန္ဒတော နိလ္လောပံ ဟရတော ဧကာဂါရိကံ ကရောတော ပရိပန္ထေ တိဋ္ဌတော ပရဒါရံ ဂစ္ဆတော မုသာ ဘဏတော ကရောတော န ကရီယတိ ပါပံ။ ခုရပရိယန္တေန စေပိ စက္ကေန ယော ဣမိဿာ ပထဝိယာ ပါဏေ ဧကမံသခလံ ဧကမံသပုဉ္ဇံ ကရေယျ, နတ္ထိ တတောနိဒါနံ ပါပံ, နတ္ထိ ပါပဿ အာဂမော။ ဒက္ခိဏံ စေပိ ဂင်္ဂါယ တီရံ ဂစ္ဆေယျ ဟနန္တော ဃာတေန္တော ဆိန္ဒန္တော ဆေဒာပေန္တော ပစန္တော ပါစေန္တော, နတ္ထိ တတောနိဒါနံ ပါပံ, နတ္ထိ ပါပဿ အာဂမော။ ဥတ္တရံ စေပိ ဂင်္ဂါယ တီရံ ဂစ္ဆေယျ ဒဒန္တော ဒါပေန္တော ယဇန္တော ယဇာပေန္တော, နတ္ထိ တတောနိဒါနံ ပုညံ, နတ္ထိ ပုညဿ အာဂမော။ ဒါနေန ဒမေန သံယမေန သစ္စဝဇ္ဇေန နတ္ထိ ပုညံ နတ္ထိ ပုညဿ အာဂမော’’’တိ။ ဘဂဝံမူလကာ နော, ဘန္တေ, ဓမ္မာ။ပေ.။ ‘‘ရူပေ ခော, ဘိက္ခဝေ, သတိ, ရူပံ ဥပါဒါယ, ရူပံ အဘိနိဝိဿ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ – ‘ကရောတော ကာရယတော။ပေ.။ နတ္ထိ ပုညံ နတ္ထိ ပုညဿ အာဂမော’တိ။ ဝေဒနာယ သတိ။ပေ.။ သညာယ သတိ။ သင်္ခါရေသု သတိ။ ဝိညာဏေ သတိ, ဝိညာဏံ ဥပါဒါယ, ဝိညာဏံ အဘိနိဝိဿ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ – ‘ကရောတော ကာရယတော။ပေ.။ နတ္ထိ ပုညံ နတ္ထိ ပုညဿ အာဂမော’’’တိ။

‘‘တံ ကိံ မညထ, ဘိက္ခဝေ, ရူပံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါ’’တိ? ‘‘အနိစ္စံ, ဘန္တေ’’။ပေ.။ အပိ နု တံ အနုပါဒါယ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ – ‘ကရောတော။ပေ.။ နတ္ထိ ပုညံ နတ္ထိ ပုညဿ အာဂမော’’တိ? ‘‘နော ဟေတံ, ဘန္တေ’’။ ‘‘ဝေဒနာ။ သညာ။ သင်္ခါရာ။ ဝိညာဏံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါ’’တိ? ‘‘အနိစ္စံ, ဘန္တေ။ပေ.။ အပိ နု တံ အနုပါဒါယ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ – ‘ကရောတော ကာရယတော ။ပေ.။ နတ္ထိ ပုညံ နတ္ထိ ပုညဿ အာဂမော’’’တိ? ‘‘နော ဟေတံ, ဘန္တေ’’။ ‘‘ယမ္ပိဒံ ဒိဋ္ဌံ သုတံ မုတံ ဝိညာတံ ပတ္တံ ပရိယေသိတံ အနုဝိစရိတံ မနသာ တမ္ပိ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါ’’တိ? ‘‘အနိစ္စံ, ဘန္တေ။ ပေ.။ အပိ နု တံ အနုပါဒါယ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ – ‘ကရောတော ကာရယတော။ပေ.။ နတ္ထိ ပုညံ နတ္ထိ ပုညဿ အာဂမော’’’တိ? ‘‘နော ဟေတံ, ဘန္တေ’’။

‘‘ယတော ခော, ဘိက္ခဝေ, အရိယသာဝကဿ ဣမေသု စ ဌာနေသု ကင်္ခါ ပဟီနာ ဟောတိ, ဒုက္ခေပိဿ ကင်္ခါ ပဟီနာ ဟောတိ။ပေ.။ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိယာ ပဋိပဒါယပိဿ ကင်္ခါ ပဟီနာ ဟောတိ – အယံ ဝုစ္စတိ, ဘိက္ခဝေ, အရိယသာဝကော သောတာပန္နော အဝိနိပာတဓမ္မော နိယတော သမ္ဗောဓိပရာယနော’’တိ။ ဆဋ္ဌံ။

၇. ဟေတုသုတ္တံ

၂၁၂. သာဝတ္ထိနိဒါနံ ။ ‘‘ကိသ္မိံ နု ခော, ဘိက္ခဝေ, သတိ, ကိံ ဥပါဒါယ, ကိံ အဘိနိဝိဿ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ – ‘နတ္ထိ ဟေတု, နတ္ထိ ပစ္စယော သတ္တာနံ သံကိလေသာယ။ အဟေတူ အပ္ပစ္စယာ သတ္တာ သံကိလိဿန္တိ။ နတ္ထိ ဟေတု, နတ္ထိ ပစ္စယော သတ္တာနံ ဝိသုဒ္ဓိယာ။ အဟေတူ အပ္ပစ္စယာ သတ္တာ ဝိသုဇ္ဈန္တိ။ နတ္ထိ ဗလံ နတ္ထိ ဝီရိယံ နတ္ထိ ပုရိသထာမော နတ္ထိ ပုရိသပရက္ကမော။ သဗ္ဗေ သတ္တာ သဗ္ဗေ ပါဏာ သဗ္ဗေ ဘူတာ သဗ္ဗေ ဇီဝါ အဝသာ အဗလာ အဝီရိယာ နိယတိသင်္ဂတိဘာဝပရိဏတာ ဆသွေဝါဘိဇာတီသု သုခဒုက္ခံ ပဋိသံဝေဒေန္တီ’’’တိ? ဘဂဝံမူလကာ နော, ဘန္တေ, ဓမ္မာ။ပေ.။ ‘‘ရူပေ ခော, ဘိက္ခဝေ, သတိ, ရူပံ ဥပါဒါယ, ရူပံ အဘိနိဝိဿ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ – ‘နတ္ထိ ဟေတု, နတ္ထိ ပစ္စယော။ပေ.။ သုခဒုက္ခံ ပဋိသံဝေဒေန္တီ’တိ ။ ဝေဒနာယ သတိ။ပေ.။ သညာယ သတိ။ သင်္ခါရေသု သတိ။ ဝိညာဏေ သတိ, ဝိညာဏံ ဥပါဒါယ, ဝိညာဏံ အဘိနိဝိဿ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ – ‘နတ္ထိ ဟေတု, နတ္ထိ ပစ္စယော။ပေ.။ သုခဒုက္ခံ ပဋိသံဝေဒေန္တီ’’’တိ။

‘‘တံ ကိံ မညထ, ဘိက္ခဝေ, ရူပံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါ’’တိ? ‘‘အနိစ္စံ, ဘန္တေ။ပေ.။ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ, အပိ နု တံ အနုပါဒါယ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ – ‘နတ္ထိ ဟေတု, နတ္ထိ ပစ္စယော။ပေ.။ သုခဒုက္ခံ ပဋိသံဝေဒေန္တီ’’’တိ? ‘‘နော ဟေတံ, ဘန္တေ’’။ ‘‘ဝေဒနာ။ သညာ။ သင်္ခါရာ။ ဝိညာဏံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါ’’တိ? ‘‘အနိစ္စံ, ဘန္တေ။ပေ.။ အပိ နု တံ အနုပါဒါယ

ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ – ‘နတ္ထိ ဟေတု, နတ္ထိ ပစ္စယော။ပေ။ သုခဒုက္ခံ ပဋိသံဝေဒေန္တီ’’’တိ? “နော ဟေတံ, ဘန္တေ”။ “ယမ္ပိဒံ ဒိဋ္ဌံ သုတံ မုတံ ဝိညာတံ ပတ္တံ ပရိယေသိတံ အနုဝိစရိတံ မနသာ တမ္ပိ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါ”တိ? “အနိစ္စံ, ဘန္တေ။ပေ။ အပိ နု တံ အနုပါဒာယ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ – ‘နတ္ထိ ဟေတု နတ္ထိ ပစ္စယော။ပေ။ သုခဒုက္ခံ ပဋိသံဝေဒေန္တီ’’’တိ? “နော ဟေတံ, ဘန္တေ”။

“ယတော ခေါ, ဘိက္ခဝေ, အရိယသာဝကဿ ဣမေသု စ ဌာနေသု ကင်္ခာ ပဟီနာ ဟောတိ, ဒုက္ခေပိဿ ကင်္ခာ ပဟီနာ ဟောတိ ။ပေ။ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိယာ ပဋိပဒါယပိဿ ကင်္ခာ ပဟီနာ ဟောတိ – အယံ ဝုစ္စတိ, ဘိက္ခဝေ, အရိယသာဝကော သောတာပန္နော အဝိနိပါတဓမ္မော နိယတော သမ္ဗောဓိပရာယဏော”တိ။ သတ္တမံ။

၈. မဟာဒိဋ္ဌိသုတ္တံ

၂၁၃. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ “ကိသ္မိံ နု ခေါ, ဘိက္ခဝေ, သတိ, ကိံ ဥပါဒါယ, ကိံ အဘိနိဝိဿ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ – ‘သတ္တိမေ ကာယာ အကဋာ, အကဋဝိဓာ, အနိမ္မိတာ, အနိမ္မာတာ, ဝဉ္ဈာ, ကူဋဋ္ဌာ, ဧသိကဋ္ဌာယိဋ္ဌိတာ; တေ န ဣဉ္ဇန္တိ, န ဝိပရိဏမန္တိ [န ဝိပရိဏာမေန္တိ (ပီ. က.)] , န အညမညံ ဗျာဗာဓေန္တိ; နာလံ အညမညဿ သုခါယ ဝါ ဒုက္ခာယ ဝါ သုခဒုက္ခာယ ဝါ။ ကတမေ သတ္တ? ပထဝီကာယော, အာပေါကာယော, တေဇောကာယော, ဝါယောကာယော, သုခေ, ဒုက္ခေ, ဇီဝေ သတ္တမေ။ ဣမေ သတ္တ [ဇီဝေ။ သတ္တိမေ (ဗဟူသု)] ကာယာ အကဋာ, အကဋဝိဓာ, အနိမ္မိတာ, အနိမ္မာတာ, ဝဉ္ဈာ, ကူဋဋ္ဌာ ဧသိကဋ္ဌာယိဋ္ဌိတာ; တေ န ဣဉ္ဇန္တိ, န ဝိပရိဏမန္တိ, န အညမညံ ဗျာဗာဓေန္တိ; နာလံ အညမညဿ သုခါယ ဝါ ဒုက္ခာယ ဝါ သုခဒုက္ခာယ ဝါ။ ယောပိ တိဏှေန သတ္ထေန သီသံ ဆိန္ဒတိ, န သောပိ ကဉ္စိ [န ကောစိ ကဉ္စိ (သီ. သျာ. ကံ.), န ကောစိ တံ (ပီ. က.)] ဇီဝိတာ ဝေါရောပေတိ; သတ္တန္နံတွေဝ ကာယာနမန္တရေန သတ္ထံ ဝိဝရမနုပဝိသတိ [ဝိဝရမနုပတတိ (ကတ္ထစိ) ဒီဃနိကာယေပိ] ။ စုဒ္ဒသ ခေါ ပနိမာနိ ယောနိပမုခသတသဟဿာနိ သဋ္ဌိ စ သတာနိ ဆ စ သတာနိ ပဉ္စ စ ကမ္မုနော သတာနိ ပဉ္စ စ ကမ္မာနိ, တီဏိ စ ကမ္မာနိ , ကမ္မေ စ အဍ္ဎကမ္မေ စ ဒ္ွဋ္ဌိပဋိပဒါ, ဒ္ွဋ္ဌန္တရကပ္ပါ, ဆဠာဘိဇာတိယော, အဋ္ဌပုရိသဘူမိယော, ဧကူနပညာသ အာဇီဝကသတေ, ဧကူနပညာသ ပရိဗ္ဗာဇကသတေ, ဧကူနပညာသ နာဂါဝါသသတေ, ဝီသေ ဣန္ဒြိယသတေ, တိံသေ နိရယသတေ, ဆတ္တိံသရဇောဓာတုယော, သတ္တ သညီဂဗ္ဘာ, သတ္တ အသညီဂဗ္ဘာ, သတ္တ နိဂဏ္ဌိဂဗ္ဘာ, သတ္တ ဒေဝါ , သတ္တ မာနုသာ, သတ္တ ပေသာစာ, သတ္တ သရာ, သတ္တ ပဝုဋာ [သပုဋာ (က.), ပဝုဓာ (ပီ.)], သတ္တ ပပါတာ, သတ္တ စ ပပါတသတာနိ, သတ္တ သုပိနာ, သတ္တ သုပိနသတာနိ, စုလ္လာသီတိ မဟာကပ္ပိနော [မဟာကပ္ပုနော (သီ. ပီ.)] သတသဟဿာနိ, ယာနိ ဗာလေ စ ပဏ္ဍိတေ စ သန္ဓာဝိတွာ သံသရိတွာ ဒုက္ခဿန္တံ ကရိဿန္တိ။ တတ္ထ နတ္ထိ ဣမိနာဟံ သီလေန ဝါ ဝတေန ဝါ တပေန ဝါ ဗြဟ္မစရိယေန ဝါ အပရိပက္ကံ ဝါ ကမ္မံ ပရိပါစေဿာမိ; ပရိပက္ကံ ဝါ ကမ္မံ ဖုဿ ဖုဿ ဗျန္တီကရိဿာမီတိ ဟေဝံ နတ္ထိ ဒေါဏမိတေ သုခဒုက္ခေ ပရိယန္တကတေ သံသာရေ, နတ္ထိ ဟာယနဝဍ္ဎနေ, နတ္ထိ ဥက္ကံသာဝကံသေ။ သေယျထာပိ နာမ သုတ္တဂုဠေ ခိတ္တေ နိဗ္ဗေဌိယမာနမေဝ ပလေတိ; ဧဝမေဝ ဗာလေ စ ပဏ္ဍိတေ စ နိဗ္ဗေဌိယမာနာ သုခဒုက္ခံ ပလေန္တီ’’’တိ?

ဘဂဝံမူလကာ နော, ဘန္တေ, ဓမ္မာ။ပေ။ “ရူပေ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, သတိ, ရူပံ ဥပါဒါယ, ရူပံ အဘိနိဝိဿ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ – ‘သတ္တိမေ ကာယာ အကဋာ, အကဋဝိဓာ။ပေ။ သုခဒုက္ခံ ပလေန္တီ’တိ။ ဝေဒနာယ သတိ။ပေ။ သညာယ သတိ။ သင်္ခါရေသု သတိ။ ဝိညာဏေ သတိ, ဝိညာဏံ ဥပါဒါယ, ဝိညာဏံ အဘိနိဝိဿ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ – ‘သတ္တိမေ ကာယာ အကဋာ, အကဋဝိဓာ။ပေ။ သုခဒုက္ခံ ပလေန္တီ’’’တိ။ “တံ ကိံ မညထ, ဘိက္ခဝေ, ရူပံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါ”တိ? “အနိစ္စံ, ဘန္တေ”။ပေ။ “ယံ ပနာနိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ, အပိ နု တံ အနုပါဒာယ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ – ‘သတ္တိမေ ကာယာ အကဋာ အကဋဝိဓာ။ပေ။ သုခဒုက္ခံ ပလေန္တီ’’’တိ? “နော ဟေတံ, ဘန္တေ”။ “ယမ္ပိဒံ ဒိဋ္ဌံ သုတံ မုတံ ဝိညာတံ ပတ္တံ ပရိယေသိတံ အနုဝိစရိတံ မနသာ တမ္ပိ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါ”တိ? “အနိစ္စံ, ဘန္တေ။ပေ။ အပိ နု တံ အနုပါဒာယ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ – ‘သတ္တိမေ ကာယာ အကဋာ အကဋဝိဓာ။ပေ။ နိဗ္ဗေဌိယမာနာ သုခဒုက္ခံ ပလေန္တီ’’’တိ? “နော ဟေတံ, ဘန္တေ”။

“ယတော ခေါ, ဘိက္ခဝေ, အရိယသာဝကဿ ဣမေသု စ ဌာနေသု ကင်္ခာ ပဟီနာ ဟောတိ, ဒုက္ခေပိဿ ကင်္ခာ ပဟီနာ ဟောတိ။ပေ။ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိယာ ပဋိပဒါယပိဿ ကင်္ခာ ပဟီနာ ဟောတိ – အယံ ဝုစ္စတိ, ဘိက္ခဝေ, အရိယ

သာဝကော သောတာပန္နော အဝိနိပာတဓမ္မော နိယတော သမ္ဗောဓိပရာယနော''တိ။ အဋ္ဌမံ။

၉. သဿတဒိဋ္ဌိသုတ္တံ

၂၁၄. သာဝတ္ထိနိဒာနံ။ ''ကိသ္မိံ နု ခော, ဘိက္ခဝေ, သတိ, ကိံ ဥပာဒာယ, ကိံ အဘိနိဝိဿ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ – 'သဿတော လောကော'''တိ? ဘဂဝံမူလကာ နော, ဘန္တေ, ဓမ္မာ။ပေ။ ''ရူပေ ခော, ဘိက္ခဝေ, သတိ, ရူပံ ဥပာဒာယ, ရူပံ အဘိနိဝိဿ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ – 'သဿတော လောကော'တိ။ ဝေဒနာယ သတိ။ပေ။ သညာယ သတိ။ သင်္ခါရေသု သတိ။ ဝိညာဏေ သတိ, ဝိညာဏံ ဥပာဒာယ, ဝိညာဏံ အဘိနိဝိဿ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ – 'သဿတော လောကော'''တိ။

''တံ ကိံ မညထ, ဘိက္ခဝေ, ရူပံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါ''တိ? ''အနိစ္စံ, ဘန္တေ''။ပေ။ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ, အပိ နု တံ အနုပာဒာယ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ – 'သဿတော လောကော'တိ? ''နော ဟေတံ, ဘန္တေ''။ ''ဝေဒနာ ။ သညာ။ သင်္ခါရာ။ ဝိညာဏံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါ''တိ? ''အနိစ္စံ, ဘန္တေ။ပေ။ အပိ နု တံ အနုပာဒာယ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ – 'သဿတော လောကော'''တိ? ''နော ဟေတံ, ဘန္တေ''။ ''ယမ္ပိဒံ ဒိဋ္ဌံ သုတံ မုတံ ဝိညာတံ ပတ္တံ ပရိယေသိတံ အနုဝိစရိတံ မနသာ တမ္ပိ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါ''တိ? ''အနိစ္စံ, ဘန္တေ''။ ''ယံ ပနာနိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝါ တံ သုခံ ဝါ''တိ? ''ဒုက္ခံ, ဘန္တေ''။ ''ယံ ပနာနိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ, အပိ နု တံ အနုပာဒာယ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ – 'သဿတော လောကော'''တိ? ''နော ဟေတံ, ဘန္တေ''။

''ယတော ခော, ဘိက္ခဝေ, အရိယသာဝကဿ ဣမေသု စ ဌာနေသု ကင်္ခါ ပဟီနာ ဟောတိ, ဒုက္ခေပိဿ ကင်္ခါ ပဟီနာ ဟောတိ။ပေ။ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိယာ ပဋိပဒါယပိဿ ကင်္ခါ ပဟီနာ ဟောတိ – အယံ ဝုစ္စတိ, ဘိက္ခဝေ, အရိယသာဝကော သောတာပန္နော အဝိနိပာတဓမ္မော နိယတော သမ္ဗောဓိပရာယနော''တိ။ နဝမံ။

၁၀. အသဿတဒိဋ္ဌိသုတ္တံ

၂၁၅. သာဝတ္ထိနိဒာနံ ။ ''ကိသ္မိံ နု ခော, ဘိက္ခဝေ, သတိ, ကိံ ဥပာဒာယ, ကိံ အဘိနိဝိဿ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ – 'အသဿတော လောကော'''တိ? ဘဂဝံမူလကာ နော, ဘန္တေ, ဓမ္မာ။ပေ။ ''ရူပေ ခော, ဘိက္ခဝေ, သတိ။ပေ။ ဝိညာဏံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါ''တိ? ''အနိစ္စံ, ဘန္တေ''။ပေ။ အပိ နု တံ အနုပာဒာယ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ – အသဿတော လောကောတိ? ''နော ဟေတံ, ဘန္တေ''။ ''ယမ္ပိဒံ ဒိဋ္ဌံ သုတံ မုတံ ဝိညာတံ ပတ္တံ ပရိယေသိတံ အနုဝိစရိတံ မနသာ တမ္ပိ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါ''တိ? ''အနိစ္စံ, ဘန္တေ။ပေ။ အပိ နု တံ အနုပာဒာယ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ – 'အသဿတော လောကော'''တိ? ''နော ဟေတံ, ဘန္တေ''။

''ယတော ခော, ဘိက္ခဝေ, အရိယသာဝကဿ ဣမေသု စ ဌာနေသု ကင်္ခါ ပဟီနာ ဟောတိ, ဒုက္ခေပိဿ ကင်္ခါ ပဟီနာ ဟောတိ။ပေ။ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိယာ ပဋိပဒါယပိဿ ကင်္ခါ ပဟီနာ ဟောတိ – အယံ ဝုစ္စတိ, ဘိက္ခဝေ, အရိယသာဝကော သောတာပန္နော အဝိနိပာတဓမ္မော နိယတော သမ္ဗောဓိပရာယနော''တိ။ ဒသမံ။

၁၁. အန္တဝါသုတ္တံ

၂၁၆. သာဝတ္ထိနိဒာနံ ။ ''ကိသ္မိံ နု ခော, ဘိက္ခဝေ, သတိ, ကိံ ဥပာဒာယ, ကိံ အဘိနိဝိဿ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ – 'အန္တဝါ လောကော'''တိ? ဘဂဝံမူလကာ နော, ဘန္တေ, ဓမ္မာ။ပေ။ နိယတော သမ္ဗောဓိပရာယနော''တိ။ ဧကာဒသမံ။

၁၂. အနန္တဝါသုတ္တံ

၂၁၇. သာဝတ္ထိနိဒာနံ ။ ''ကိသ္မိံ နု ခော, ဘိက္ခဝေ, သတိ, ကိံ ဥပာဒာယ, ကိံ အဘိနိဝိဿ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ – 'အနန္တဝါ လောကော'''တိ? ဘဂဝံမူလကာ နော, ဘန္တေ, ဓမ္မာ။ပေ။ နိယတော သမ္ဗောဓိပရာယနော''တိ။ ဒွါဒသမံ။

၁၃. တံဇီဝံတံသရီရံသုတ္တံ

၂၁၈. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ‘‘ကိသ္မိံ နု ခော, ဘိက္ခဝေ, သတိ, ကိံ ဥပာဒါယ, ကိံ အဘိနိဝိဿ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ – ‘တံ ဇီဝံ တံ သရီရ’’’န္တိ? ဘဂဝံမူလကာ နော, ဘန္တေ, ဓမ္မာ။ပေ.။ နိယတော သမ္ဗောဓိပရာယနော’’တိ။ တေရသမံ။

၁၄. အညံဇီဝံအညံသရီရံသုတ္တံ

၂၁၉. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ‘‘ကိသ္မိံ နု ခော, ဘိက္ခဝေ, သတိ, ကိံ ဥပာဒါယ, ကိံ အဘိနိဝိဿ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ – ‘အညံ ဇီဝံ အညံ သရီရ’’’န္တိ? ဘဂဝံမူလကာ နော, ဘန္တေ, ဓမ္မာ။ပေ.။ နိယတော သမ္ဗောဓိပရာယနော’’တိ။ စုဒ္ဒသမံ။

၁၅. ဟောတိတထာဂတောသုတ္တံ

၂၂၀. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ‘‘ကိသ္မိံ နု ခော ဘိက္ခဝေ, သတိ, ကိံ ဥပာဒါယ, ကိံ အဘိနိဝိဿ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ – ‘ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာ’’’တိ? ဘဂဝံမူလကာ နော, ဘန္တေ, ဓမ္မာ။ပေ.။ နိယတော သမ္ဗောဓိပရာယနော’’တိ။ ပန္နရသမံ။

၁၆. နဟောတိတထာဂတောသုတ္တံ

၂၂၁. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ‘‘ကိသ္မိံ နု ခော, ဘိက္ခဝေ, သတိ, ကိံ ဥပာဒါယ, ကိံ အဘိနိဝိဿ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ – ‘န ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာ’’’တိ? ဘဂဝံမူလကာ နော, ဘန္တေ, ဓမ္မာ။ပေ.။ နိယတော သမ္ဗောဓိပရာယနော’’တိ။ သောဠသမံ။

၁၇. ဟောတိစနစဟောတိတထာဂတောသုတ္တံ

၂၂၂. သာဝတ္ထိနိဒါနံ ။ ‘‘ကိသ္မိံ နု ခော, ဘိက္ခဝေ, သတိ, ကိံ ဥပာဒါယ , ကိံ အဘိနိဝိဿ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ – ‘ဟောတိ စ န စ ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာ’’’တိ? ဘဂဝံမူလကာ နော, ဘန္တေ, ဓမ္မာ။ပေ.။ နိယတော သမ္ဗောဓိပရာယနော’’တိ။ သတ္တရသမံ။

၁၈. နေဝဟောတိနနဟောတိတထာဂတောသုတ္တံ

၂၂၃. သာဝတ္ထိနိဒါနံ ။ ‘‘ကိသ္မိံ နု ခော, ဘိက္ခဝေ, သတိ, ကိံ ဥပာဒါယ, ကိံ အဘိနိဝိဿ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ – ‘နေဝ ဟောတိ, န န ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာ’’’တိ? ဘဂဝံမူလကာ နော, ဘန္တေ, ဓမ္မာ။ပေ.။ ‘‘ရူပေ ခော, ဘိက္ခဝေ, သတိ, ရူပံ ဥပာဒါယ, ရူပံ အဘိနိဝိဿ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ – ‘နေဝ ဟောတိ, န န ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာ’တိ။ပေ.။။

‘‘တံ ကိံ မညထ, ဘိက္ခဝေ, ရူပံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါ’’တိ? ‘‘အနိစ္စံ, ဘန္တေ’’။ပေ.။ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ, အပိ နု တံ အနုပါဒါယ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ – ‘နေဝ ဟောတိ, န န ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာ’’တိ? ‘‘နော ဟေတံ, ဘန္တေ’’။ ‘‘ယမ္ပိဒံ ဒိဋ္ဌံ သုတံ မုတံ ဝိညာတံ ပတ္တံ ပရိယေသိတံ အနုဝိစရိတံ မနသာ တမ္ပိ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါ’’တိ? ‘‘အနိစ္စံ, ဘန္တေ’’။ ‘‘ယံ ပနာနိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝါ တံ သုခံ ဝါ’’တိ? ‘‘ဒုက္ခံ, ဘန္တေ’’။ ‘‘ယံ ပနာနိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ, အပိ နု တံ အနုပါဒါယ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ – ‘နေဝ ဟောတိ, န န ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာ’’’တိ? ‘‘နော ဟေတံ, ဘန္တေ’’။

‘‘ယတော ခော, ဘိက္ခဝေ, အရိယသာဝကဿ ဣမေသု စ ဌာနေသု ကင်္ခါ ပဟီနာ ဟောတိ, ဒုက္ခေပိဿ ကင်္ခါ ပဟီနာ ဟောတိ, ဒုက္ခသမုဒယေပိဿ ကင်္ခါ ပဟီနာ ဟောတိ, ဒုက္ခနိရောဓေပိဿ ကင်္ခါ ပဟီနာ ဟောတိ, ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိယာ ပဋိပဒါယပိဿ ကင်္ခါ ပဟီနာ ဟောတိ – အယံ ဝုစ္စတိ, ဘိက္ခဝေ, အရိယသာဝကော သောတာပန္နော အဝိနိပါတဓမ္မော နိယတော သမ္ဗောဓိပရာယနော’’တိ။ အဋ္ဌာရသမံ ။

သောတာပတ္တိဝဂ္ဂေါ။

တဿုဒ္ဒါနံ –

တတံ ဇေတံ မမ၊ သော အတ္တာ နော စ မေ သိယာ။
နတ္ထိ ကရောတော ဟေတု စ၊ မဟာဒိဋ္ဌေန အဋ္ဌမံ။

သဿတော လောကော စ၊ အသဿတော စ အန္တဝါ စ။
အနန္တဝါ စ တံ ဇီဝံ တံ သရီရန္တိ။
အညံ ဇီဝံ အညံ သရီရန္တိ စ။

ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာတိ။
န ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာတိ။
နေဝ ဟောတိ န န ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာတိ။

၂. ဒုတိယဂမနဝဂ္ဂေါ

၁. ဝါတသုတ္တံ

၂၂၄. သာဝတ္ထိနိဒါနံ ။ ''ကိသ္မိံ နု ခော, ဘိက္ခဝေ, သတိ, ကိံ ဥပာဒါယ, ကိံ အဘိနိဝိဿ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ – 'န ဝါတာ ဝါယန္တိ, န နဇ္ဇော သန္ဒန္တိ, န ဂဗ္ဘိနိယော ဝိဇာယန္တိ, န စန္ဒိမသူရိယာ ဥဒေန္တိ ဝါ အပေန္တိ ဝါ, ဧသိကဋ္ဌာယိဋ္ဌိတာ'''တိ? ဘဂဝံမူလကာ နော, ဘန္တေ, ဓမ္မာ။ပေ။ ''ရူပေ ခော, ဘိက္ခဝေ, သတိ, ရူပံ ဥပာဒါယ, ရူပံ အဘိနိဝိဿ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ – 'န ဝါတာ ဝါယန္တိ။ပေ။ ဧသိကဋ္ဌာယိဋ္ဌိတာ'တိ။ ဝေဒနာယ သတိ။ပေ။ သညာယ သတိ။ပေ။ သင်္ခါရေသု သတိ။ ဝိညာဏေ သတိ, ဝိညာဏံ ဥပာဒါယ, ဝိညာဏံ အဘိနိဝိဿ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ – 'န ဝါတာ ဝါယန္တိ။ပေ။ ဧသိကဋ္ဌာယိဋ္ဌိတာ'''တိ။

''တံ ကိံ မညထ, ဘိက္ခဝေ, ရူပံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါ''တိ? ''အနိစ္စံ , ဘန္တေ''။ပေ။ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ, အပိ နု တံ အနုပာဒါယ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ – န ဝါတာ ဝါယန္တိ။ပေ။ ဧသိကဋ္ဌာယိဋ္ဌိတာ''တိ? ''နော ဟေတံ, ဘန္တေ''။ ''ဣတိ ခော, ဘိက္ခဝေ, ဒုက္ခေ သတိ, ဒုက္ခံ ဥပာဒါယ, ဒုက္ခံ အဘိနိဝိဿ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ – 'န ဝါတာ ဝါယန္တိ။ပေ။ ဧသိကဋ္ဌာယိဋ္ဌိတာ'''တိ။ ''ဝေဒနာ။ သညာ။ သင်္ခါရာ။ ဝိညာဏံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါ''တိ? ''အနိစ္စံ, ဘန္တေ''။ပေ။ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ, အပိ နု တံ အနုပာဒါယ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ 'န ဝါတာ ဝါယန္တိ။ပေ။ ဧသိကဋ္ဌာယိဋ္ဌိတာ'''တိ? ''နော ဟေတံ, ဘန္တေ''။ ''ဣတိ ခော, ဘိက္ခဝေ, ဒုက္ခေ သတိ, ဒုက္ခံ ဥပာဒါယ, ဒုက္ခံ အဘိနိဝိဿ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ – 'န ဝါတာ ဝါယန္တိ, န နဇ္ဇော သန္ဒန္တိ, န ဂဗ္ဘိနိယော ဝိဇာယန္တိ, န စန္ဒိမသူရိယာ ဥဒေန္တိ ဝါ အပေန္တိ ဝါ, ဧသိကဋ္ဌာယိဋ္ဌိတာ'''တိ။ ပဌမံ။

၂၂၅-၂၄၀. (ပုရိမဝဂ္ဂေ ဝိယ အဋ္ဌာရသ ဝေယျာကရဏာနိ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗာနီတိ ။) သတ္တရသမံ။

၁၈. နေဝဟောတိနနဟောတိသုတ္တံ

၂၄၁. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ''ကိသ္မိံ နု ခော, ဘိက္ခဝေ, သတိ, ကိံ ဥပာဒါယ, ကိံ အဘိနိဝိဿ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ – 'နေဝ ဟောတိ န န ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာ'''တိ? ဘဂဝံမူလကာ နော, ဘန္တေ, ဓမ္မာ။ပေ။ ''ရူပေ ခော, ဘိက္ခဝေ, သတိ, ရူပံ ဥပာဒါယ, ရူပံ အဘိနိဝိဿ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ – 'နေဝ ဟောတိ, န န ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာ'တိ။ ဝေဒနာယ သတိ။ သညာယ သတိ။ သင်္ခါရေသု သတိ။ ဝိညာဏေ သတိ, ဝိညာဏံ ဥပာဒါယ, ဝိညာဏံ အဘိနိဝိဿ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ – 'နေဝ ဟောတိ, န န ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာ'''တိ။

‘‘တံ ကိံ မညထ, ဘိက္ခဝေ, ရူပံ နိစ္စံ တ အနိစ္စံ တ’’တိ? ‘‘အနိစ္စံ, ဘန္တေ’’။ပေ။ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ, အပိ နု တံ အနုပါဒါယ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ – ‘နေဝ ဟောတိ, န န ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာ’’’တိ? ‘‘နော ဟေတံ, ဘန္တေ’’။ ‘‘ဣတိ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, ဒုက္ခေ သတိ, ဒုက္ခံ ဥပါဒါယ, ဒုက္ခံ အဘိနိဝိဿ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ – ‘နေဝ ဟောတိ, န န ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာ’’’တိ။ ‘‘ဝေဒနာ။ သညာ ။ သင်္ခါရာ။ ဝိညာဏံ နိစ္စံ တ အနိစ္စံ တ’’တိ? ‘‘အနိစ္စံ, ဘန္တေ’’။ပေ။ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ, အပိ နု တံ အနုပါဒါယ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ – ‘နေဝ ဟောတိ, န န ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာ’’’တိ? ‘‘နော ဟေတံ, ဘန္တေ’’။ ‘‘ဣတိ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, ဒုက္ခေ သတိ, ဒုက္ခံ ဥပါဒါယ ဒုက္ခံ အဘိနိဝိဿ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ – ‘နေဝ ဟောတိ, န န ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာ’’’တိ။ အဋ္ဌာရသမံ။

၁၉. ရူပီအတ္တာသုတ္တံ

၂၄၂. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ‘‘ကိသ္မိံ နု ခေါ, ဘိက္ခဝေ, သတိ, ကိံ ဥပါဒါယ , ကိံ အဘိနိဝိဿ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ – ‘ရူပီ အတ္တာ ဟောတိ, အရောဂေါ ပရံ မရဏာ’’’တိ? ဘဂဝံမူလကာ နော, ဘန္တေ, ဓမ္မာ။ပေ။ ‘‘ရူပေ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, သတိ, ရူပံ ဥပါဒါယ, ရူပံ အဘိနိဝိဿ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ – ‘ရူပီ အတ္တာ ဟောတိ, အရောဂေါ ပရံ မရဏာ’တိ။ ဝေဒနာယ သတိ။ပေ။ သညာယ သတိ။ သင်္ခါရေသု သတိ။ ဝိညာဏေ သတိ, ဝိညာဏံ ဥပါဒါယ, ဝိညာဏံ အဘိနိဝိဿ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ – ‘ရူပီ အတ္တာ ဟောတိ, အရောဂေါ ပရံ မရဏာ’’’တိ။

‘‘တံ ကိံ မညထ, ဘိက္ခဝေ, ရူပံ နိစ္စံ တ အနိစ္စံ တ’’တိ? ‘‘အနိစ္စံ, ဘန္တေ’’။ပေ။ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ, အပိ နု တံ အနုပါဒါယ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ – ‘ရူပီ အတ္တာ ဟောတိ, အရောဂေါ ပရံ မရဏာ’’’တိ? ‘‘နော ဟေတံ, ဘန္တေ’’။ ‘‘ဣတိ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, ဒုက္ခေ သတိ, ဒုက္ခံ ဥပါဒါယ, ဒုက္ခံ အဘိနိဝိဿ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ – ‘ရူပီ အတ္တာ ဟောတိ, အရောဂေါ ပရံ မရဏာ’’’တိ? ‘‘ဝေဒနာ။ပေ။ ‘‘နော ဟေတံ, ဘန္တေ’’။ ‘‘ဣတိ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, ဒုက္ခေ သတိ, ဒုက္ခံ ဥပါဒါယ, ဒုက္ခံ အဘိနိဝိဿ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ – ‘ရူပီ အတ္တာ ဟောတိ, အရောဂေါ ပရံ မရဏာ’’’တိ။ ဧကူနဝီသတိမံ။

၂၀. အရူပီအတ္တာသုတ္တံ

၂၄၃. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ‘‘ကိသ္မိံ နု ခေါ, ဘိက္ခဝေ, သတိ, ကိံ ဥပါဒါယ, ကိံ အဘိနိဝိဿ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ – ‘အရူပီ အတ္တာ ဟောတိ အရောဂေါ ပရံ မရဏာ’’’တိ? (ပေယျာလော) ဝီသတိမံ။

၂၁. ရူပီစအရူပီစအတ္တာသုတ္တံ

၂၄၄. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ‘‘ရူပီ စ အရူပီ စ အတ္တာ ဟောတိ အရောဂေါ ပရံ မရဏာ’’တိ။ပေ။။ ဧကဝီသတိမံ။

၂၂. နေဝရူပီနာရူပီအတ္တာသုတ္တံ

၂၄၅. ‘‘နေဝ ရူပီ နာရူပီ အတ္တာ ဟောတိ အရောဂေါ ပရံ မရဏာ’’တိ။ပေ။။ ဗာဝီသတိမံ။

၂၃. ဧကန္တသုခီသုတ္တံ

၂၄၆. ‘‘ဧကန္တသုခီ အတ္တာ ဟောတိ အရောဂေါ ပရံ မရဏာ’’တိ။ပေ။။ တေဝီသတိမံ။

၂၄. ဧကန္တဒုက္ခီသုတ္တံ

၂၄၇. ‘‘ဧကန္တဒုက္ခီ အတ္တာ ဟောတိ အရောဂေါ ပရံ မရဏာ’’တိ။ပေ။။ စတုဝီသတိမံ။

၂၅. သုခဒုက္ခီသုတ္တံ

၂၄၈. ‘‘သုခဒုက္ခီ အတ္တာ ဟောတိ အရောဂေါ ပရံ မရဏာ’’တိ။ပေ.။။ ပဉ္စဝီသတိမံ။

၂၆. အဒုက္ခမသုခီသုတ္တံ

၂၄၉. ‘‘အဒုက္ခမသုခီ အတ္တာ ဟောတိ အရောဂေါ ပရံ မရဏာ’’တိ? ဘဂဝံမူလကာ နော, ဘန္တေ, ဓမ္မာ။ပေ.။ ‘‘ရူပေ ခော, ဘိက္ခဝေ, သတိ, ရူပံ ဥပာဒါယ, ရူပံ အဘိနိဝိဿ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ – ‘အဒုက္ခမသုခီ အတ္တာ ဟောတိ အရောဂေါ ပရံ မရဏာ’တိ။ ဝေဒနာယ သတိ။ သညာယ သတိ။ သင်္ခါရေသု သတိ။ ဝိညာဏေ သတိ, ဝိညာဏံ ဥပာဒါယ, ဝိညာဏံ အဘိနိဝိဿ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ – ‘အဒုက္ခမသုခီ အတ္တာ ဟောတိ အရောဂေါ ပရံ မရဏာ’’’တိ။

‘‘တံ ကိံ မညထ, ဘိက္ခဝေ, ရူပံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါ’’တိ? ‘‘အနိစ္စံ, ဘန္တေ’’။ပေ.။ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ, အပိ နု တံ အနုပါဒါယ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ – ‘အဒုက္ခမသုခီ အတ္တာ ဟောတိ အရောဂေါ ပရံ မရဏာ’’’တိ? ‘‘နော ဟေတံ, ဘန္တေ’’။ ‘‘ဣတိ ခော, ဘိက္ခဝေ, ဒုက္ခေ သတိ, ဒုက္ခံ ဥပာဒါယ, ဒုက္ခံ အဘိနိဝိဿ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ – ‘အဒုက္ခမသုခီ အတ္တာ ဟောတိ အရောဂေါ ပရံ မရဏာ’’’တိ။ ‘‘ဝေဒနာ။ သညာ။ သင်္ခါရာ။ ဝိညာဏံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါ’’တိ? ‘‘အနိစ္စံ, ဘန္တေ’’။ပေ.။ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ, အပိ နု တံ အနုပါဒါယ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ – ‘အဒုက္ခမသုခီ အတ္တာ ဟောတိ အရောဂေါ ပရံ မရဏာ’’’တိ? ‘‘နော ဟေတံ, ဘန္တေ’’။ ‘‘ဣတိ ခော, ဘိက္ခဝေ , ဒုက္ခေ သတိ, ဒုက္ခံ ဥပာဒါယ, ဒုက္ခံ အဘိနိဝိဿ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ – ‘အဒုက္ခမသုခီ အတ္တာ ဟောတိ အရောဂေါ ပရံ မရဏာ’’’တိ။ ဆဗ္ဗီသတိမံ။

ဒုတိယပေယျာလော။

တဿုဒ္ဒါနံ –

တတံ ဇေတံ မမ သော၊ အတ္တာ နော စ မေ သိယာ။
နတ္ထိ ကရောတော ဟေတု စ၊ မဟာဒိဋ္ဌေန အဋ္ဌမံ။

သဿတော အသဿတော စေဝ၊ အန္တာနန္တဝါ စ ဝုစ္စတိ။
တံ ဇီဝံ အညံ ဇီဝဉ္စ၊ တထာဂတေန စတ္တာရော။

ရူပီ အတ္တာ ဟောတိ၊ အရူပီ စ အတ္တာ ဟောတိ။
ရူပီ စ အရူပီ စ အတ္တာ ဟောတိ။
နေဝ ရူပီ နာရူပီ အတ္တာ ဟောတိ၊ ဧကန္တသုခီ အတ္တာ ဟောတိ။

ဧကန္တဒုက္ခီ အတ္တာ ဟောတိ၊ သုခဒုက္ခီ အတ္တာ ဟောတိ။
အဒုက္ခမသုခီ အတ္တာ ဟောတိ၊ အရောဂေါ ပရံ မရဏာတိ။
ဣမေ ဆဗ္ဗီသတိ သုတ္တာ၊ ဒုတိယတရေန ဒေသိတာ။

၃. တတိယဂမနဝဂ္ဂေါ

၁. နတတသုတ္တံ

၂၅၀. သာဝတ္ထိနိဒါနံ ။ ‘‘ကိသ္မိံ နု ခော, ဘိက္ခဝေ, သတိ, ကိံ ဥပာဒါယ, ကိံ အဘိနိဝိဿ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ – ‘န တတာ တဿန္တိ, န နဇ္ဇော သန္ဒန္တိ, န ဂဗ္ဘိနိယော ဝိဇာယန္တိ, န စန္ဒိမသူရိယာ ဥဒေန္တိ ဝါ အပေန္တိ ဝါ ဧသိကဋ္ဌာယိဋ္ဌိတာ’’’တိ? ဘဂဝံမူလကာ နော, ဘန္တေ, ဓမ္မာ။ပေ.။။

‘‘ရူပေ ခော, ဘိက္ခဝေ, သတိ, ရူပံ ဥပာဒါယ, ရူပံ အဘိနိဝိဿ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ – န တတာ တဿန္တိ။ပေ.။ ဝေဒနာယ သတိ။ သညာယ သတိ။ သင်္ခါရေသု သတိ။ ဝိညာဏေ သတိ, ဝိညာဏံ ဥပာဒါယ, ဝိညာဏံ အဘိနိဝိဿ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ – ‘န တတာ တဿန္တိ။ပေ.။ ဧသိကဋ္ဌာယိဋ္ဌိတာ’’’တိ။

“တံ ကိံ မညထ, ဘိက္ခဝေ, ရူပံ နိစ္စံ တ အနိစ္စံ တ”တိ? “အနိစ္စံ, ဘန္တေ”။ပေ။ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ, အပိ နု တံ အနုပာဒာယ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ – ‘န တတာ တယတ္ထိ။ပေ။ သေိကင္ဌာယိဋ္ဌိတာ’”တိ? “နော ဟေတံ, ဘန္တေ”။ “ဣတိ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, ယဒနိစ္စံ တံ ဒုက္ခံ။ တသ္မိံ သတိ, တဒုပာဒာယ, ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ – ‘န တတာ တယတ္ထိ, န နဇ္ဇော သန္ဒန္တိ, န ဂဗ္ဘိနိယော ဝိဇာယန္တိ, န စန္ဒိမသူရိယာ ဥဒေန္တိ တ အပေန္တိ တ သေိကင္ဌာယိဋ္ဌိတာ’”တိ။ “ဝေဒနာ။ သညာ။ သင်္ခါရာ။ ဝိညာဏံ နိစ္စံ တ အနိစ္စံ တ”တိ? “အနိစ္စံ , ဘန္တေ”။ပေ။ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ, အပိ နု တံ အနုပာဒာယ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ – ‘န တတာ တယတ္ထိ။ပေ။ သေိကင္ဌာယိဋ္ဌိတာ’”တိ? “နော ဟေတံ, ဘန္တေ”။ “ဣတိ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, ယဒနိစ္စံ တံ ဒုက္ခံ။ တသ္မိံ သတိ, တဒုပာဒာယ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ – ‘န တတာ တယတ္ထိ။ပေ။ သေိကင္ဌာယိဋ္ဌိတာ’”တိ။ ပဌမံ။

၂၅၁-၂၇၄. (ဒုတိယဝဂ္ဂေ ဝိယ စတုဝီသတိ သုတ္တာနိ ပူရေတဗ္ဗာနိ။) ပဉ္စဝီသတိမံ။

၂၆. အဒုက္ခမသုခီသုတ္တံ

၂၇၅. သာဝတ္ထိနိဒာနံ ။ “ကိသ္မိံ နု ခေါ, ဘိက္ခဝေ, သတိ, ကိံ ဥပာဒာယ, ကိံ အဘိနိဝိဿ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ – ‘အဒုက္ခမသုခီ အတ္တာ ဟောတိ အရောဂေါ ပရံ မရဏာ’”တိ? ဘဂဝံမူလကာ နော, ဘန္တေ, ဓမ္မာ။ပေ။။

“ရူပေ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, သတိ, ရူပံ ဥပာဒာယ, ရူပံ အဘိနိဝိဿ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ – ‘အဒုက္ခမသုခီ အတ္တာ ဟောတိ အရောဂေါ ပရံ မရဏာ’တိ။ ဝေဒနာယ သတိ ။ပေ။ သညာယ သတိ။ သင်္ခါရေသု သတိ။ ဝိညာဏေ သတိ, ဝိညာဏံ ဥပာဒာယ, ဝိညာဏံ အဘိနိဝိဿ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ – ‘အဒုက္ခမသုခီ အတ္တာ ဟောတိ, အရောဂေါ ပရံ မရဏာ’”တိ။

“တံ ကိံ မညထ, ဘိက္ခဝေ, ရူပံ နိစ္စံ တ အနိစ္စံ တ”တိ? “အနိစ္စံ, ဘန္တေ”။ပေ။ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ, အပိ နု တံ အနုပာဒာယ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ – ‘အဒုက္ခမသုခီ အတ္တာ ဟောတိ အရောဂေါ ပရံ မရဏာ’”တိ? “နော ဟေတံ, ဘန္တေ”။ “ဣတိ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, ယဒနိစ္စံ တံ ဒုက္ခံ။ တသ္မိံ သတိ, တဒုပာဒာယ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ – ‘အဒုက္ခမသုခီ အတ္တာ ဟောတိ အရောဂေါ ပရံ မရဏာ’”တိ။ “ဝေဒနာ။ပေ။ သညာ။ သင်္ခါရာ။ ဝိညာဏံ နိစ္စံ တ အနိစ္စံ တ”တိ? “အနိစ္စံ, ဘန္တေ”။ပေ။ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ , အပိ နု တံ အနုပာဒာယ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ – ‘အဒုက္ခမသုခီ အတ္တာ ဟောတိ, အရောဂေါ ပရံ မရဏာ’”တိ? “နော ဟေတံ, ဘန္တေ”။ “ဣတိ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, ယဒနိစ္စံ တံ ဒုက္ခံ။ တသ္မိံ သတိ, တဒုပာဒာယ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ – ‘အဒုက္ခမသုခီ အတ္တာ ဟောတိ အရောဂေါ ပရံ မရဏာ’”တိ။ ဆဗ္ဗီသတိမံ။

တတိယပေယျာလော။

၄. စတုတ္ထဂမနဝဂ္ဂေါ

၁. နတတသုတ္တံ

၂၇၆. သာဝတ္ထိနိဒာနံ ။ “ကိသ္မိံ နု ခေါ, ဘိက္ခဝေ, သတိ ကိံ ဥပာဒာယ, ကိံ အဘိနိဝိဿ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ – ‘န တတာ တယတ္ထိ, န နဇ္ဇော သန္ဒန္တိ , န ဂဗ္ဘိနိယော ဝိဇာယန္တိ, န စန္ဒိမသူရိယာ ဥဒေန္တိ တ အပေန္တိ တ သေိကင္ဌာယိဋ္ဌိတာ’”တိ? ဘဂဝံမူလကာ နော, ဘန္တေ, ဓမ္မာ။ပေ။။

“ရူပေ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, သတိ, ရူပံ ဥပာဒာယ, ရူပံ အဘိနိဝိဿ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ – ‘န တတာ တယတ္ထိ။ပေ။ သေိကင္ဌာယိဋ္ဌိတာ’တိ။ ဝေဒနာယ သတိ။ပေ။ သညာယ သတိ။ သင်္ခါရေသု သတိ။ ဝိညာဏေ သတိ, ဝိညာဏံ ဥပာဒာယ, ဝိညာဏံ အဘိနိဝိဿ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ – ‘န တတာ တယတ္ထိ။ပေ။ သေိကင္ဌာယိဋ္ဌိတာ’”တိ။ “တံ ကိံ မညထ, ဘိက္ခဝေ, ရူပံ နိစ္စံ တ အနိစ္စံ တ”တိ? “အနိစ္စံ, ဘန္တေ”။ “ယံ ပနာနိစ္စံ, ဒုက္ခံ တ တံ သုခံ တ”တိ? “ဒုက္ခံ, ဘန္တေ”။ “ယံ ပနာနိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ, ကလ္လံ နု တံ သမနုပဿိတုံ – ‘ဧတံ မမ, ဧသောဟမသ္မိ, ဧသော မေ အတ္တာ’”တိ? “နော ဟေတံ, ဘန္တေ”။ “ဝေဒနာ ။ သညာ။ သင်္ခါရာ။ ဝိညာဏံ နိစ္စံ တ အနိစ္စံ တ”တိ? “အနိစ္စံ, ဘန္တေ

တေ''။ ''ယံ ပနာနိစ္စံ, ဒုက္ခံ ဝါ တံ သုခံ ဝါ''တိ? ''ဒုက္ခံ, ဘန္တေ''။ ''ယံ ပနာနိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ, ကလ္လံ နု တံ သမနုပဿိတုံ – 'ဧတံ မမ, ဧသောဟမသ္မိ, ဧသော မေ အတ္တာ'''တိ? ''နော ဟေတံ, ဘန္တေ''။

''တသ္မာတိဟ , ဘိက္ခဝေ, ယံ ကိဉ္စိ ရူပံ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ, ဩဠာရိကံ ဝါ သုခုမံ ဝါ ဟီနံ ဝါ ပဏီတံ ဝါ ယံ ဒူရေ သန္တိကေ ဝါ, သဗ္ဗံ ရူပံ – 'နေတံ မမ , နေသောဟမသ္မိ, န မေသော အတ္တာ'တိ ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္မပ္ပညာယ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ယာ ကာစိ ဝေဒနာ။ ယာ ကာစိ သညာ။ ယေ ကေစိ သင်္ခါရာ။ ယံ ကိဉ္စိ ဝိညာဏံ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ဩဠာရိကံ ဝါ သုခုမံ ဝါ ဟီနံ ဝါ ပဏီတံ ဝါ ယံ ဒူရေ သန္တိကေ ဝါ, သဗ္ဗံ ဝိညာဏံ – 'နေတံ မမ, နေသောဟမသ္မိ, န မေသော အတ္တာ'တိ ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္မပ္ပညာယ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

''ဧဝံ ပဿံ။ပေ.။ နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာတိ ပဇာနာတီ''တိ။ ပဉ္စမံ။

၂၇၇-၃၀၀. (ဒုတိယဝဂ္ဂေ ဝိယ စတုဝီသတိ သုတ္တာနိ ပူရေတဗ္ဗာနိ။) ပဉ္စဝီသတိမံ။

၂၆. အဒုက္ခမသုခီသုတ္တံ

၃၀၁. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ''ကိသ္မိံ နု ခော, ဘိက္ခဝေ, သတိ, ကိံ ဥပာဒါယ, ကိံ အဘိနိဝိဿ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ – 'အဒုက္ခမသုခီ အတ္တာ ဟောတိ, အရောဂေါ ပရံ မရဏာ'''တိ? ဘဂဝံမူလကာ နော, ဘန္တေ, ဓမ္မာ။ပေ.။။

''ရူပေ ခော, ဘိက္ခဝေ, သတိ, ရူပံ ဥပာဒါယ, ရူပံ အဘိနိဝိဿ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ – 'အဒုက္ခမသုခီ အတ္တာ ဟောတိ, အရောဂေါ ပရံ မရဏာ'တိ။ ဝေဒနာယ သတိ။ သညာယ သတိ။ သင်္ခါရေသု သတိ။ ဝိညာဏေ သတိ, ဝိညာဏံ ဥပာဒါယ, ဝိညာဏံ အဘိနိဝိဿ ဧဝံ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ – 'အဒုက္ခမသုခီ အတ္တာ ဟောတိ, အရောဂေါ ပရံ မရဏာ'''တိ။

''တံ ကိံ မညထ, ဘိက္ခဝေ, ရူပံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါ''တိ? ''အနိစ္စံ, ဘန္တေ'' ။ ''ယံ ပနာနိစ္စံ, ဒုက္ခံ ဝါ တံ သုခံ ဝါ''တိ? ''ဒုက္ခံ, ဘန္တေ ''။ ''ယံ ပနာနိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ, ကလ္လံ နု တံ သမနုပဿိတုံ – 'ဧတံ မမ, ဧသောဟမသ္မိ, ဧသော မေ အတ္တာ'''တိ? ''နော ဟေတံ, ဘန္တေ''။ ''ဝေဒနာ။ သညာ။ သင်္ခါရာ။ ဝိညာဏံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါ''တိ? ''အနိစ္စံ, ဘန္တေ''။ ''ယံ ပနာနိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝါ တံ သုခံ ဝါ''တိ? ''ဒုက္ခံ, ဘန္တေ''။ ''ယံ ပနာနိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ, ကလ္လံ နု တံ သမနုပဿိတုံ – 'ဧတံ မမ, ဧသောဟမသ္မိ, ဧသော မေ အတ္တာ'''တိ? ''နော ဟေတံ, ဘန္တေ''။

''တသ္မာတိဟ, ဘိက္ခဝေ, ယံ ကိဉ္စိ ရူပံ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ဩဠာရိကံ ဝါ သုခုမံ ဝါ ဟီနံ ဝါ ပဏီတံ ဝါ ယံ ဒူရေ သန္တိကေ ဝါ, သဗ္ဗံ ရူပံ – 'နေတံ မမ, နေသောဟမသ္မိ, န မေသော အတ္တာ'တိ ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္မပ္ပညာယ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ယာ ကာစိ ဝေဒနာ။ ယာ ကာစိ သညာ။ ယေ ကေစိ သင်္ခါရာ။ ယံ ကိဉ္စိ ဝိညာဏံ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ, ဩဠာရိကံ ဝါ သုခုမံ ဝါ ဟီနံ ဝါ ပဏီတံ ဝါ ယံ ဒူရေ သန္တိကေ ဝါ, သဗ္ဗံ ဝိညာဏံ – 'နေတံ မမ, နေသောဟမသ္မိ, န မေသော အတ္တာ'''တိ ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္မပ္ပညာယ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

''ဧဝံ ပဿံ, ဘိက္ခဝေ, သုတဝါ အရိယသာဝကော ရူပသ္မိမ္ပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ, ဝေဒနာယပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ, သညာယပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ, သင်္ခါရေသုပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ, ဝိညာဏသ္မိမ္ပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ နိဗ္ဗိန္ဒံ ဝိရဇ္ဇတိ; ဝိရာဂါ ဝိမုစ္စတိ။ ဝိမုတ္တသ္မိံ ဝိမုတ္တမိတိ ဉာဏံ ဟောတိ။ 'ခီဏာ ဇာတိ, ဝုသိတံ ဗြဟ္မစရိယံ, ကတံ ကရဏီယံ , နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာ'တိ ပဇာနာတီ''တိ။ ဆဗ္ဗီသတိမံ။

တဿုဒ္ဒါနံ –

ပုရိမဂမနေ အဋ္ဌာရသ ဝေယျာကရဏာ။

ဒုတိယဂမနေ ဆဗ္ဗီသံ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗာနိ။

တတိယဂမနေ ဆဗ္ဗီသံ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗာနိ။
စတုတ္ထဂမနေ ဆဗ္ဗီသံ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗာနိ။

ဒိဋ္ဌိသံယုတ္တံ သမတ္တံ။

၄. ဩက္ကန္တသံယုတ္တံ

၁. စက္ခုသုတ္တံ

၃၀၂. သာဝတ္ထိနိဒါနံ ။ “စက္ခုံ, ဘိက္ခဝေ, အနိစ္စံ ဝိပရိဏာမိ အညထာဘာဝိ; သောတံ အနိစ္စံ ဝိပရိဏာမိ အညထာဘာဝိ; ဃာနံ အနိစ္စံ ဝိပရိဏာမိ အညထာဘာဝိ; ဇိဝှာ အနိစ္စာ ဝိပရိဏာမီ အညထာဘာဝီ [ဝိပရိဏာမိနီ အညထာဘာဝိနီ (?)]; ကာယော အနိစ္စော ဝိပရိဏာမီ အညထာဘာဝီ; မနော အနိစ္စော ဝိပရိဏာမီ အညထာဘာဝီ။ ယော, ဘိက္ခဝေ, ဣမေ ဓမ္မေ ဧဝံ သဒ္ဒဟတိ အဓိမုစ္စတိ – အယံ ဝုစ္စတိ သဒ္ဓါနုသာရီ, ဩက္ကန္တော သမ္မတ္တနိယာမံ, သပ္ပုရိသဘူမိံ ဩက္ကန္တော, ဝီတိဝတ္တော ပုထုဇ္ဇနဘူမိံ; အဘဗ္ဗော တံ ကမ္မံ ကာတုံ, ယံ ကမ္မံ ကတွာ နိရယံ ဝါ တိရစ္ဆာနယောနိံ ဝါ ပေတ္တိဝိသယံ ဝါ ဥပပဇ္ဇေယျ; အဘဗ္ဗော စ [အဘဗ္ဗော ဝ (သီ. သျာ. ကံ.)] တာဝ ကာလံ ကာတုံ ယာဝ န သောတာပတ္တိဖလံ သစ္ဆိကရောတိ”။

“ယဿ ခော, ဘိက္ခဝေ, ဣမေ ဓမ္မာ ဧဝံ ပညာယ မတ္တသော နိဇ္ဈာနံ ခမန္တိ, အယံ ဝုစ္စတိ – ‘ဓမ္မာနုသာရီ, ဩက္ကန္တော သမ္မတ္တနိယာမံ, သပ္ပုရိသဘူမိံ ဩက္ကန္တော, ဝီတိဝတ္တော ပုထုဇ္ဇနဘူမိံ; အဘဗ္ဗော တံ ကမ္မံ ကာတုံ, ယံ ကမ္မံ ကတွာ နိရယံ ဝါ တိရစ္ဆာနယောနိံ ဝါ ပေတ္တိဝိသယံ ဝါ ဥပပဇ္ဇေယျ; အဘဗ္ဗော စ တာဝ ကာလံ ကာတုံ ယာဝ န သောတာပတ္တိဖလံ သစ္ဆိကရောတိ’။ ယော, ဘိက္ခဝေ, ဣမေ ဓမ္မေ ဧဝံ ပဇာနာတိ ဧဝံ ပဿတိ, အယံ ဝုစ္စတိ – ‘သောတာပန္နော အဝိနိပါတဓမ္မော နိယတော သမ္ဗောဓိပရာယနော’”တိ။ ပဌမံ။

၂. ရူပသုတ္တံ

၃၀၃. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ “ရူပာ, ဘိက္ခဝေ, အနိစ္စာ ဝိပရိဏာမိနော အညထာဘာဝိနော; သဒ္ဒါ အနိစ္စာ ဝိပရိဏာမိနော အညထာဘာဝိနော; ဂန္ဓာ အနိစ္စာ ဝိပရိဏာမိနော အညထာဘာဝိနော ; ရသာ အနိစ္စာ ဝိပရိဏာမိနော အညထာဘာဝိနော; ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ အနိစ္စာ ဝိပရိဏာမိနော အညထာဘာဝိနော; ဓမ္မာ အနိစ္စာ ဝိပရိဏာမိနော အညထာဘာဝိနော။ ယော , ဘိက္ခဝေ, ဣမေ ဓမ္မေ ဧဝံ သဒ္ဒဟတိ အဓိမုစ္စတိ, အယံ ဝုစ္စတိ သဒ္ဓါနုသာရီ, ဩက္ကန္တော သမ္မတ္တနိယာမံ, သပ္ပုရိသဘူမိံ ဩက္ကန္တော, ဝီတိဝတ္တော ပုထုဇ္ဇနဘူမိံ; အဘဗ္ဗော တံ ကမ္မံ ကာတုံ, ယံ ကမ္မံ ကတွာ နိရယံ ဝါ တိရစ္ဆာနယောနိံ ဝါ ပေတ္တိဝိသယံ ဝါ ဥပပဇ္ဇေယျ; အဘဗ္ဗော စ တာဝ ကာလံ ကာတုံ ယာဝ န သောတာပတ္တိဖလံ သစ္ဆိကရောတိ”။

“ယဿ ခော, ဘိက္ခဝေ, ဣမေ ဓမ္မာ ဧဝံ ပညာယ မတ္တသော နိဇ္ဈာနံ ခမန္တိ, အယံ ဝုစ္စတိ – ‘ဓမ္မာနုသာရီ, ဩက္ကန္တော သမ္မတ္တနိယာမံ, သပ္ပုရိသဘူမိံ ဩက္ကန္တော, ဝီတိဝတ္တော ပုထုဇ္ဇနဘူမိံ; အဘဗ္ဗော တံ ကမ္မံ ကာတုံ, ယံ ကမ္မံ ကတွာ နိရယံ ဝါ တိရစ္ဆာနယောနိံ ဝါ ပေတ္တိဝိသယံ ဝါ ဥပပဇ္ဇေယျ; အဘဗ္ဗော စ တာဝ ကာလံ ကာတုံ ယာဝ န သောတာပတ္တိဖလံ သစ္ဆိကရောတိ’။ ယော, ဘိက္ခဝေ, ဣမေ ဓမ္မေ ဧဝံ ပဇာနာတိ ဧဝံ ပဿတိ, အယံ ဝုစ္စတိ – ‘သောတာပန္နော အဝိနိပါတဓမ္မော နိယတော သမ္ဗောဓိပရာယနော’”တိ။ ဒုတိယံ။

၃. ဝိညာဏသုတ္တံ

၃၀၄. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ “စက္ခုဝိညာဏံ, ဘိက္ခဝေ, အနိစ္စံ ဝိပရိဏာမိ အညထာဘာဝိ; သောတဝိညာဏံ။ ဃာနဝိညာဏံ။ ဇိဝှာဝိညာဏံ။ ကာယဝိညာဏံ။ မနောဝိညာဏံ အနိစ္စံ ဝိပရိဏာမိ အညထာဘာဝိ။ ယော ဘိက္ခဝေ။ပေ.။ သမ္ဗောဓိပရာယနော”တိ။ တတိယံ။

၄. သမ္ဖဿသုတ္တံ

၃၀၅. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ “စက္ခုသမ္ဖဿော, ဘိက္ခဝေ, အနိစ္စော ဝိပရိဏာမီ အညထာဘာဝီ ; သောတသမ္ဖဿော။ ဃာနသမ္ဖဿော။ ဇိဝှာသမ္ဖဿော။ ကာယသမ္ဖဿော။ မနောသမ္ဖဿော အနိစ္စော ဝိပရိဏာမီ အည

ထာဘာဝီ။ ယော, ဘိက္ခဝေ, ဣမေ ဓမ္မေ ဧဝံ သဒ္ဒဟတိ အဓိမုစ္စတိ, အယံ ဝုစ္စတိ 'သဒ္ဓါနုသာရီ။ပေ.။ သမ္ဗောဓိပရာယနော'''တိ။ စတုတ္ထံ။

၅. သမ္ဖဿဇာသုတ္တံ

၃၀၆. သာဝတ္ထိနိဒါနံ ။ ''စက္ခုသမ္ဖဿဇာ, ဘိက္ခဝေ, ဝေဒနာ အနိစ္စာ ဝိပရိဏာမီ အညထာဘာဝီ; သောတသမ္ဖဿဇာ ဝေဒနာ။ပေ.။ ဃာနသမ္ဖဿဇာ ဝေဒနာ။ပေ.။ ဇိဝှာသမ္ဖဿဇာ ဝေဒနာ။ပေ.။ ကာယသမ္ဖဿဇာ ဝေဒနာ။ပေ.။ မနောသမ္ဖဿဇာ ဝေဒနာ အနိစ္စာ ဝိပရိဏာမီ အညထာဘာဝီ။ ယော, ဘိက္ခဝေ, ဣမေ ဓမ္မေ ဧဝံ သဒ္ဒဟတိ အဓိမုစ္စတိ, အယံ ဝုစ္စတိ 'သဒ္ဓါနုသာရီ။ပေ.။ သမ္ဗောဓိပရာယနော'''တိ။ ပဉ္စမံ။

၆. ရူပသညာသုတ္တံ

၃၀၇. သာဝတ္ထိနိဒါနံ ။ ''ရူပသညာ, ဘိက္ခဝေ, အနိစ္စာ ဝိပရိဏာမီ အညထာဘာဝီ; သဒ္ဒသညာ။ ဂန္ဓသညာ။ ရသသညာ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗသညာ။ ဓမ္မသညာ အနိစ္စာ ဝိပရိဏာမီ အညထာဘာဝီ။ ယော, ဘိက္ခဝေ, ဣမေ ဓမ္မေ ဧဝံ သဒ္ဒဟတိ အဓိမုစ္စတိ, အယံ ဝုစ္စတိ 'သဒ္ဓါနုသာရီ။ပေ.။ သမ္ဗောဓိပရာယနော'''တိ။ ဆဋ္ဌံ။

၇. ရူပသဉ္စေတနာသုတ္တံ

၃၀၈. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ''ရူပသဉ္စေတနာ, ဘိက္ခဝေ, အနိစ္စာ ဝိပရိဏာမီ အညထာဘာဝီ; သဒ္ဒသဉ္စေတနာ။ ဂန္ဓသဉ္စေတနာ။ ရသသဉ္စေတနာ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗသဉ္စေတနာ။ ဓမ္မသဉ္စေတနာ အနိစ္စာ ဝိပရိဏာမီ အညထာဘာဝီ။ ယော, ဘိက္ခဝေ, ဣမေ ဓမ္မေ ဧဝံ သဒ္ဒဟတိ အဓိမုစ္စတိ, အယံ ဝုစ္စတိ 'သဒ္ဓါနုသာရီ။ပေ.။ သမ္ဗောဓိပရာယနော'''တိ။ သတ္တမံ။

၈. ရူပတဏှာသုတ္တံ

၃၀၉. သာဝတ္ထိနိဒါနံ ။ ''ရူပတဏှာ, ဘိက္ခဝေ, အနိစ္စာ ဝိပရိဏာမီ အညထာဘာဝီ; သဒ္ဒတဏှာ။ ဂန္ဓတဏှာ။ ရသတဏှာ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗတဏှာ။ ဓမ္မတဏှာ အနိစ္စာ ဝိပရိဏာမီ အညထာဘာဝီ ။ ယော, ဘိက္ခဝေ, ဣမေ ဓမ္မေ ဧဝံ သဒ္ဒဟတိ အဓိမုစ္စတိ, အယံ ဝုစ္စတိ 'သဒ္ဓါနုသာရီ။ပေ.။ သမ္ဗောဓိပရာယနော'''တိ။ အဋ္ဌမံ။

၉. ပထဝီဓာတုသုတ္တံ

၃၁၀. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ''ပထဝီဓာတု, ဘိက္ခဝေ, အနိစ္စာ ဝိပရိဏာမီ အညထာဘာဝီ; အာပောဓာတု။ တေဇောဓာတု။ ဝါယောဓာတု။ အာကာသဓာတု။ ဝိညာဏဓာတု အနိစ္စာ ဝိပရိဏာမီ အညထာဘာဝီ။ ယော, ဘိက္ခဝေ, ဣမေ ဓမ္မေ ဧဝံ သဒ္ဒဟတိ အဓိမုစ္စတိ, အယံ ဝုစ္စတိ 'သဒ္ဓါနုသာရီ။ပေ.။ သမ္ဗောဓိပရာယနော'''တိ။ နဝမံ။

၁၀. ခန္ဓသုတ္တံ

၃၁၁. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ''ရူပံ, ဘိက္ခဝေ, အနိစ္စံ ဝိပရိဏာမိ အညထာဘာဝိ; ဝေဒနာ အနိစ္စာ ဝိပရိဏာမီ အညထာဘာဝီ; သညာ။ သင်္ခါရာ အနိစ္စာ ဝိပရိဏာမိနော အညထာဘာဝိနော; ဝိညာဏံ အနိစ္စံ ဝိပရိဏာမိ အညထာဘာဝိ ။ ယော, ဘိက္ခဝေ, ဣမေ ဓမ္မေ ဧဝံ သဒ္ဒဟတိ အဓိမုစ္စတိ, အယံ ဝုစ္စတိ သဒ္ဓါနုသာရီ, ဩက္ကန္တော သမ္မတ္တနိယာမံ , သပ္ပုရိသဘူမိံ ဩက္ကန္တော, ဝီတိဝတ္တော ပုထုဇ္ဇနဘူမိံ; အဘဗ္ဗော တံ ကမ္မံ ကာတုံ, ယံ ကမ္မံ ကတွာ နိရယံ ဝါ တိရစ္ဆာနယောနိံ ဝါ ပေတ္တိဝိသယံ ဝါ ဥပပဇ္ဇေယျ; အဘဗ္ဗော စ တာဝ ကာလံ ကာတုံ ယာဝ န သောတာပတ္တိဖလံ သစ္ဆိကရောတိ''။

''ယဿ ခော, ဘိက္ခဝေ, ဣမေ ဓမ္မာ ဧဝံ ပညာယ မတ္တသော နိဇ္ဈာနံ ခမန္တိ, အယံ ဝုစ္စတိ – 'ဓမ္မာနုသာရီ, ဩက္ကန္တော သမ္မတ္တနိယာမံ, သပ္ပုရိသဘူမိံ ဩက္ကန္တော, ဝီတိဝတ္တော ပုထုဇ္ဇနဘူမိံ; အဘဗ္ဗော တံ ကမ္မံ ကာတုံ, ယံ ကမ္မံ ကတွာ နိရယံ ဝါ တိရစ္ဆာနယောနိံ ဝါ ပေတ္တိဝိသယံ ဝါ ဥပပဇ္ဇေယျ; အဘဗ္ဗော စ တာဝ ကာလံ ကာတုံ

ယာဝ န သောတာပတ္တိဖလံ သစ္ဆိကရောတိ’။ ယော, ဘိက္ခဝေ, ဣမေ ဓမ္မေ ဧဝံ ပဇာနာတိ ဧဝံ ပဿတိ, အယံ ဝုစ္စတိ – ‘သောတာပန္နော အဝိနိပါတဓမ္မော နိယတော သမ္ဗောဓိပရာယနော’’’တိ။ ဒသမံ။

ခန္ဓသံယုတ္တံ [ခန္ဓိကသံယုတ္တံ (ပီ. က.)] သမတ္တံ။

တဿုဒ္ဒါနံ –

စက္ခု ရူပဉ္စ ဝိညာဏံ၊ ဖဿော စ ဝေဒနာယ စ။
သညာ စ စေတနာ တဏှာ၊ ဓာတု ခန္ဓေန တေ ဒသာတိ။

၅. ဥပ္ပာဒသံယုတ္တံ

၁. စက္ခုသုတ္တံ

၃၁၂. သာဝတ္ထိနိဒာနံ ။ ‘‘ယော ဘော, ဘိက္ခဝေ, စက္ခုဿ ဥပ္ပာဒော ဌိတိ အဘိနိဗ္ဗတ္တိ ပါတုဘာဝေါ, ဒုက္ခဿေသော ဥပ္ပာဒော, ရောဂါနံ ဌိတိ, ဇရာမရဏဿ ပါတုဘာဝေါ။ ယော သောတဿ ဥပ္ပာဒော ဌိတိ။ပေ.။ ယော ဃာနဿ ဥပ္ပာဒော ဌိတိ။ ယော ဇိဝှာယ ဥပ္ပာဒော ဌိတိ။ ယော ကာယဿ ဥပ္ပာဒော ဌိတိ။ ယော မနဿ ဥပ္ပာဒော ဌိတိ အဘိနိဗ္ဗတ္တိ ပါတုဘာဝေါ, ဒုက္ခဿေသော ဥပ္ပာဒော, ရောဂါနံ ဌိတိ, ဇရာမရဏဿ ပါတုဘာဝေါ။ ယော စ, ဘိက္ခဝေ, စက္ခုဿ နိရောဓော ဝူပသမော အတ္ထင်္ဂမော, ဒုက္ခဿေသော နိရောဓော, ရောဂါနံ ဝူပသမော, ဇရာမရဏဿ အတ္ထင်္ဂမော။ ယော သောတဿ နိရောဓော။ပေ.။ ယော ဃာနဿ နိရောဓော။ ယော ဇိဝှာယ နိရောဓော။ ယော ကာယဿ နိရောဓော။ ယော မနဿ နိရောဓော ဝူပသမော အတ္ထင်္ဂမော, ဒုက္ခဿေသော နိရောဓော, ရောဂါနံ ဝူပသမော, ဇရာမရဏဿ အတ္ထင်္ဂမော’’တိ။ ပဌမံ။

၂. ရူပသုတ္တံ

၃၁၃. သာဝတ္ထိနိဒာနံ။ ‘‘ယော ဘော, ဘိက္ခဝေ, ရူပါနံ ဥပ္ပာဒော ဌိတိ အဘိနိဗ္ဗတ္တိ ပါတုဘာဝေါ, ဒုက္ခဿေသော ဥပ္ပာဒော, ရောဂါနံ ဌိတိ, ဇရာမရဏဿ ပါတုဘာဝေါ။ ယော သဒ္ဒါနံ။ ယော ဂန္ဓာနံ။ ယော ရသာနံ။ ယော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာနံ။ ယော ဓမ္မာနံ ဥပ္ပာဒော ဌိတိ အဘိနိဗ္ဗတ္တိ ပါတုဘာဝေါ, ဒုက္ခဿေသော ဥပ္ပာဒော, ရောဂါနံ ဌိတိ, ဇရာမရဏဿ ပါတုဘာဝေါ။ ယော စ ဘော, ဘိက္ခဝေ, ရူပါနံ နိရောဓော ဝူပသမော အတ္ထင်္ဂမော, ဒုက္ခဿေသော နိရောဓော, ရောဂါနံ ဝူပသမော, ဇရာမရဏဿ အတ္ထင်္ဂမော။ ယော သဒ္ဒါနံ။ ယော ဂန္ဓာနံ။ ယော ရသာနံ။ ယော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာနံ။ ယော ဓမ္မာနံ နိရောဓော ဝူပသမော အတ္ထင်္ဂမော, ဒုက္ခဿေသော နိရောဓော, ရောဂါနံ ဝူပသမော, ဇရာမရဏဿ အတ္ထင်္ဂမော’’တိ။ ဒုတိယံ။

၃. ဝိညာဏသုတ္တံ

၃၁၄. သာဝတ္ထိနိဒာနံ ။ ‘‘ယော ဘော, ဘိက္ခဝေ, စက္ခုဝိညာဏဿ ဥပ္ပာဒော ဌိတိ။ပေ.။ ဇရာမရဏဿ ပါတုဘာဝေါ။ပေ.။ ယော မနောဝိညာဏဿ ဥပ္ပာဒော ဌိတိ။ပေ.။ ဇရာမရဏဿ ပါတုဘာဝေါ။ ယော စ ဘော, ဘိက္ခဝေ, စက္ခုဝိညာဏဿ နိရောဓော။ပေ.။ ဇရာမရဏဿ အတ္ထင်္ဂမော။ပေ.။ ယော မနောဝိညာဏဿ နိရောဓော။ပေ.။ ဇရာမရဏဿ အတ္ထင်္ဂမော’’တိ။ တတိယံ။

၄. သမ္ဖဿသုတ္တံ

၃၁၅. သာဝတ္ထိနိဒာနံ ။ ‘‘ယော ဘော, ဘိက္ခဝေ, စက္ခုသမ္ဖဿဿ ဥပ္ပာဒော ဌိတိ။ပေ.။ ဇရာမရဏဿ ပါတုဘာဝေါ။ပေ.။ ယော မနောသမ္ဖဿဿ ဥပ္ပာဒော ဌိတိ။ပေ.။ ဇရာမရဏဿ ပါတုဘာဝေါ။ ယော စ ဘော, ဘိက္ခဝေ, စက္ခုသမ္ဖဿဿ နိရောဓော။ပေ.။ ဇရာမရဏဿ အတ္ထင်္ဂမော။ပေ.။ ယော မနောသမ္ဖဿဿ နိရောဓော။ပေ.။ ဇရာမရဏဿ အတ္ထင်္ဂမော’’တိ။ စတုတ္ထံ။

၅. သမ္ဖဿဇသုတ္တံ

၃၁၆. သာဝတ္ထိနိဒာနံ။ ‘‘ယော ဘော, ဘိက္ခဝေ, စက္ခုသမ္ဖဿဇာယ ဝေဒနာယ ဥပ္ပာဒော ဌိတိ။ပေ.။ ဇရာမရဏဿ ပါတုဘာဝေါ။ပေ.။။

ယော မနောသမ္ဖဿဇာယ ဝေဒနာယ ဥပ္ပာဒော ဌိတိ။ပေ.။ ဇရာမရဏဿ ပါတုဘာဝေါ။ ယော စ ဘော, ဘိက္ခဝေ, စက္ခုသမ္ဖဿဇာယ ဝေဒနာယ နိရောဓော ဝူပသမော။ပေ.။ ဇရာမရဏဿ အတ္ထင်္ဂမော။ပေ.။ ယော မနောသမ္ဖ

သ္သဇာယ ဝေဒနာယ နိရောဓော ဝူပသမော အတ္ထင်္ဂမော, ဒုက္ခဿေဝသော နိရောဓော, ရောကနံ ဝူပသမော, ဇရာမရဏဿ အတ္ထင်္ဂမော''တိ။ ပဉ္စမံ။

၆. သညာသုတ္တံ

၂၁၇. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ''ယော ခော, ဘိက္ခဝေ, ရူပသညာယ ဥပ္ပာဒော ဌိတိ။ပေ.။ ဇရာမရဏဿ ပါတုဘာဝေါ။ ပေ.။ ယော ဓမ္မသညာယ ဥပ္ပာဒော ဌိတိ အဘိနိဗ္ဗတ္တိ ပါတုဘာဝေါ, ဒုက္ခဿေဝသော ဥပ္ပာဒော, ရောကနံ ဌိတိ, ဇရာမရဏဿ ပါတုဘာဝေါ။ ယော စ ခော, ဘိက္ခဝေ, ရူပသညာယ နိရောဓော။ပေ.။ ဇရာမရဏဿ အတ္ထင်္ဂမော။ပေ.။ ယော ဓမ္မသညာယ နိရောဓော ဝူပသမော အတ္ထင်္ဂမော, ဒုက္ခဿေဝသော နိရောဓော, ရောကနံ ဝူပသမော, ဇရာမရဏဿ အတ္ထင်္ဂမော''တိ။ ဆဋ္ဌံ။

၇. သဉ္စေတနာသုတ္တံ

၂၁၈. သာဝတ္ထိနိဒါနံ ။ ''ယော ခော, ဘိက္ခဝေ, ရူပသဉ္စေတနာယ ဥပ္ပာဒော ဌိတိ။ပေ.။ ဇရာမရဏဿ ပါတုဘာဝေါ။ပေ.။ ယော ဓမ္မသဉ္စေတနာယ ဥပ္ပာဒော ဌိတိ အဘိနိဗ္ဗတ္တိ ပါတုဘာဝေါ, ဒုက္ခဿေဝသော ဥပ္ပာဒော, ရောကနံ ဌိတိ, ဇရာမရဏဿ ပါတုဘာဝေါ။ ယော စ ခော, ဘိက္ခဝေ, ရူပသဉ္စေတနာယ နိရောဓော။ပေ.။ ဇရာမရဏဿ အတ္ထင်္ဂမော။ပေ.။ ယော ဓမ္မသဉ္စေတနာယ နိရောဓော ဝူပသမော အတ္ထင်္ဂမော, ဒုက္ခဿေဝသော နိရောဓော, ရောကနံ ဝူပသမော, ဇရာမရဏဿ အတ္ထင်္ဂမော''တိ။ သတ္တမံ။

၈. တဏှာသုတ္တံ

၂၁၉. သာဝတ္ထိနိဒါနံ ။ ''ယော ခော, ဘိက္ခဝေ, ရူပတဏှာယ ဥပ္ပာဒော ဌိတိ။ပေ.။ ဇရာမရဏဿ ပါတုဘာဝေါ။ပေ.။ ယော ဓမ္မတဏှာယ ဥပ္ပာဒော ဌိတိ အဘိနိဗ္ဗတ္တိ ပါတုဘာဝေါ, ဒုက္ခဿေဝသော ဥပ္ပာဒော, ရောကနံ ဌိတိ, ဇရာမရဏဿ ပါတုဘာဝေါ။ ယော စ ခော, ဘိက္ခဝေ, ရူပတဏှာယ နိရောဓော။ပေ.။ ဇရာမရဏဿ အတ္ထင်္ဂမော။ပေ.။ ယော ဓမ္မတဏှာယ နိရောဓော ဝူပသမော အတ္ထင်္ဂမော, ဒုက္ခဿေဝသော နိရောဓော, ရောကနံ ဝူပသမော, ဇရာမရဏဿ အတ္ထင်္ဂမော''တိ။ အဋ္ဌမံ။

၉. ဓာတုသုတ္တံ

၂၂၀. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ''ယော ခော, ဘိက္ခဝေ, ပထဝီဓာတုယာ ဥပ္ပာဒော ဌိတိ အဘိနိဗ္ဗတ္တိ ပါတုဘာဝေါ။ပေ.။ ဇရာမရဏဿ ပါတုဘာဝေါ; ယော အာပေါဓာတုယာ။ ယော တေဇောဓာတုယာ။ ယော ဝါယောဓာတုယာ။ ယော အာကာသဓာတုယာ။ ယော ဝိညာဏဓာတုယာ ဥပ္ပာဒော ဌိတိ အဘိနိဗ္ဗတ္တိ ပါတုဘာဝေါ, ဒုက္ခဿေဝသော ဥပ္ပာဒော, ရောကနံ ဌိတိ, ဇရာမရဏဿ ပါတုဘာဝေါ။ ယော စ ခော, ဘိက္ခဝေ, ပထဝီဓာတုယာ နိရောဓော။ပေ.။ ဇရာမရဏဿ အတ္ထင်္ဂမော; ယော အာပေါဓာတုယာ နိရောဓော။ ယော တေဇောဓာတုယာ နိရောဓော။ ယော ဝါယောဓာတုယာ နိရောဓော။ ယော အာကာသဓာတုယာ နိရောဓော။ ယော ဝိညာဏဓာတုယာ နိရောဓော ဝူပသမော အတ္ထင်္ဂမော, ဒုက္ခဿေဝသော နိရောဓော, ရောကနံ ဝူပသမော, ဇရာမရဏဿ အတ္ထင်္ဂမော''တိ။ နဝမံ။

၁၀. ခန္ဓသုတ္တံ

၂၂၁. သာဝတ္ထိနိဒါနံ ။ ''ယော ခော, ဘိက္ခဝေ, ရူပဿ ဥပ္ပာဒော ဌိတိ အဘိနိဗ္ဗတ္တိ ပါတုဘာဝေါ, ဒုက္ခဿေဝသော ဥပ္ပာဒော, ရောကနံ ဌိတိ, ဇရာမရဏဿ ပါတုဘာဝေါ။ ယော ဝေဒနာယ။ ယော သညာယ။ ယော သင်္ခါရာနံ။ ယော ဝိညာဏဿ ဥပ္ပာဒော ဌိတိ အဘိနိဗ္ဗတ္တိ ပါတုဘာဝေါ, ဒုက္ခဿေဝသော ဥပ္ပာဒော, ရောကနံ ဌိတိ, ဇရာမရဏဿ ပါတုဘာဝေါ။ ယော စ ခော, ဘိက္ခဝေ, ရူပဿ နိရောဓော ဝူပသမော အတ္ထင်္ဂမော, ဒုက္ခဿေဝသော နိရောဓော, ရောကနံ ဝူပသမော, ဇရာမရဏဿ အတ္ထင်္ဂမော။ ယော ဝေဒနာယ။ ယော သညာယ။ ယော သင်္ခါရာနံ။ ယော ဝိ

ညာဏဿ နိရောဓော ဝူပသမော အတ္ထင်္ဂမော, ဒုက္ခဿေသော နိရောဓော, ရောဂါနံ ဝူပသမော, ဇရာမရဏဿ အတ္ထင်္ဂမော''တိ။ ဒသမံ။

ဥပ္ပာဒသံယုတ္တံ သမတ္တံ။

တဿုဒ္ဒာနံ –

စက္ခု ရူပဥ္စ ဝိညာဏံ၊ ဖဿော စ ဝေဒနာယ စ။
သညာ စ စေတနာ တဏှာ၊ ဓာတု ခန္ဓေန တေ ဒသာတိ။

၆. ကိလေသသံယုတ္တံ

၁. စက္ခုသုတ္တံ

၃၂၂. သာဝတ္ထိနိဒါနံ ။ "ယော, ဘိက္ခဝေ, စက္ခုသ္မိံ ဆန္ဒရာဂေ, စိတ္တဿေသော ဥပက္ကိလေသော။ ယော သောတသ္မိံ ဆန္ဒရာဂေ, စိတ္တဿေသော ဥပက္ကိလေသော။ ယော ဃာနသ္မိံ ဆန္ဒရာဂေ, စိတ္တဿေသော ဥပက္ကိလေသော။ ယော ဇိဝှာယ ဆန္ဒရာဂေ, စိတ္တဿေသော ဥပက္ကိလေသော။ ယော ကာယသ္မိံ ဆန္ဒရာဂေ, စိတ္တဿေသော ဥပက္ကိလေသော။ ယော မနသ္မိံ ဆန္ဒရာဂေ, စိတ္တဿေသော ဥပက္ကိလေသော။ ယတော ခေါ, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခုနော ဣမေသု ဆသု ဌာနေသု စေတသော ဥပက္ကိလေသော ပဟီနော ဟောတိ, နေက္ခမ္မနိန္နဉ္စဿ စိတ္တံ ဟောတိ။ နေက္ခမ္မပရိဘာဝိတံ စိတ္တံ ကမ္မနိယံ ခါယတိ, အဘိညာ သစ္ဆိကရဏီယေသု ဓမ္မေသူ"တိ။ ပဌမံ။

၂. ရူပသုတ္တံ

၃၂၃. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ "ယော, ဘိက္ခဝေ, ရူပေသု ဆန္ဒရာဂေ, စိတ္တဿေသော ဥပက္ကိလေသော။ ယော သဒ္ဒေသု။ ယော ဂန္ဓေသု။ ယော ရသေသု။ ယော ဖောဋ္ဌဗ္ဗေသု။ ယော ဓမ္မေသု ဆန္ဒရာဂေ, စိတ္တဿေသော ဥပက္ကိလေသော။ ယတော ခေါ, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခုနော ဣမေသု ဆသု ဌာနေသု စေတသော ဥပက္ကိလေသော ပဟီနော ဟောတိ, နေက္ခမ္မနိန္နဉ္စဿ စိတ္တံ ဟောတိ။ နေက္ခမ္မပရိဘာဝိတံ စိတ္တံ ကမ္မနိယံ ခါယတိ, အဘိညာ သစ္ဆိကရဏီယေသု ဓမ္မေသူ"တိ။ ဒုတိယံ။

၃. ဝိညာဏသုတ္တံ

၃၂၄. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ "ယော, ဘိက္ခဝေ, စက္ခုဝိညာဏသ္မိံ ဆန္ဒရာဂေ, စိတ္တဿေသော ဥပက္ကိလေသော။ ယော သောတဝိညာဏသ္မိံ။ ယော ဃာနဝိညာဏသ္မိံ။ ယော ဇိဝှာဝိညာဏသ္မိံ။ ယော ကာယဝိညာဏသ္မိံ။ ယော မနောဝိညာဏသ္မိံ ဆန္ဒရာဂေ, စိတ္တဿေသော ဥပက္ကိလေသော။ ယတော ခေါ , ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခုနော ဣမေသု ဆသု ဌာနေသု စေတသော ဥပက္ကိလေသော ပဟီနော ဟောတိ, နေက္ခမ္မနိန္နဉ္စဿ စိတ္တံ ဟောတိ။ နေက္ခမ္မပရိဘာဝိတံ စိတ္တံ ကမ္မနိယံ ခါယတိ, အဘိညာ သစ္ဆိကရဏီယေသု ဓမ္မေသူ"တိ။ တတိယံ။

၄. သမ္ဖဿသုတ္တံ

၃၂၅. သာဝတ္ထိနိဒါနံ ။ "ယော, ဘိက္ခဝေ, စက္ခုသမ္ဖဿသ္မိံ ဆန္ဒရာဂေ, စိတ္တဿေသော ဥပက္ကိလေသော။ ယော သောတသမ္ဖဿသ္မိံ။ ယော ဃာနသမ္ဖဿသ္မိံ။ ယော ဇိဝှာသမ္ဖဿသ္မိံ။ ယော ကာယသမ္ဖဿသ္မိံ။ ယော မနောသမ္ဖဿသ္မိံ ဆန္ဒရာဂေ, စိတ္တဿေသော ဥပက္ကိလေသော။ ယတော ခေါ, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခုနော။ပေ။ အဘိညာ သစ္ဆိကရဏီယေသု ဓမ္မေသူ"တိ။ စတုတ္ထံ။

၅. သမ္ဖဿဇသုတ္တံ

၃၂၆. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ "ယော, ဘိက္ခဝေ, စက္ခုသမ္ဖဿဇာယ ဝေဒနာယ ဆန္ဒရာဂေ, စိတ္တဿေသော ဥပက္ကိလေသော။ ယော သောတသမ္ဖဿဇာယ ဝေဒနာယ။ ယော ဃာနသမ္ဖဿဇာယ ဝေဒနာယ။ ယော ဇိဝှာသမ္ဖဿဇာယ ဝေဒနာယ။ ယော ကာယသမ္ဖဿဇာယ ဝေဒနာယ။ ယော မနောသမ္ဖဿဇာယ ဝေဒနာယ ဆန္ဒရာဂေ, စိတ္တဿေသော ဥပက္ကိလေသော။ ယတော ခေါ, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခုနော။ပေ။ အဘိညာ သစ္ဆိကရဏီယေသု ဓမ္မေသူ"တိ။ ပဉ္စမံ။

၆. သညာသုတ္တံ

၃၂၇. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ‘‘ယော, ဘိက္ခဝေ, ရူပသညာယ ဆန္ဒရာဂေါ, စိတ္တဿေသော ဥပက္ကိလေသော။ ယော သဒ္ဒသညာယ။ ယော ဂန္ဓသညာယ။ ယော ရသသညာယ။ ယော ဖောဋ္ဌဗ္ဗသညာယ။ ယော ဓမ္မသညာယ ဆန္ဒရာဂေါ, စိတ္တဿေသော ဥပက္ကိလေသော ။ ယတော ခော, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခုနော။ပေ.။ အဘိညာ သစ္ဆိကရဏီယေသု ဓမ္မေသူ’’တိ။ ဆဋ္ဌံ။

၇. သဉ္စေတနာသုတ္တံ

၃၂၈. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ‘‘ယော, ဘိက္ခဝေ, ရူပသဉ္စေတနာယ ဆန္ဒရာဂေါ, စိတ္တဿေသော ဥပက္ကိလေသော။ ယော သဒ္ဒသဉ္စေတနာယ။ ယော ဂန္ဓသဉ္စေတနာယ။ ယော ရသသဉ္စေတနာယ။ ယော ဖောဋ္ဌဗ္ဗသဉ္စေတနာယ။ ယော ဓမ္မသဉ္စေတနာယ ဆန္ဒရာဂေါ, စိတ္တဿေသော ဥပက္ကိလေသော။ ယတော ခော, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခုနော။ပေ.။ အဘိညာ သစ္ဆိကရဏီယေသု ဓမ္မေသူ’’တိ။ သတ္တမံ။

၈. တဏှာသုတ္တံ

၃၂၉. သာဝတ္ထိနိဒါနံ ။ ‘‘ယော, ဘိက္ခဝေ, ရူပတဏှာယ ဆန္ဒရာဂေါ, စိတ္တဿေသော ဥပက္ကိလေသော။ ယော သဒ္ဒတဏှာယ။ ယော ဂန္ဓတဏှာယ။ ယော ရသတဏှာယ။ ယော ဖောဋ္ဌဗ္ဗတဏှာယ။ ယော ဓမ္မတဏှာယ ဆန္ဒရာဂေါ , စိတ္တဿေသော ဥပက္ကိလေသော။ ယတော ခော, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခုနော။ပေ.။ အဘိညာ သစ္ဆိကရဏီယေသု ဓမ္မေသူ’’တိ။ အဋ္ဌမံ။

၉. ဓာတုသုတ္တံ

၃၃၀. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ‘‘ယော, ဘိက္ခဝေ, ပထဝီဓာတုယာ ဆန္ဒရာဂေါ, စိတ္တဿေသော ဥပက္ကိလေသော။ ယော အာပောဓာတုယာ။ ယော တေဇောဓာတုယာ။ ယော ဝါယောဓာတုယာ။ ယော အာကာသဓာတုယာ။ ယော ဝိညာဏဓာတုယာ ဆန္ဒရာဂေါ, စိတ္တဿေသော ဥပက္ကိလေသော။ ယတော ခော, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခုနော ဣမေသု ဆသု ဌာနေသု စေတသော ဥပက္ကိလေသော ပဟီနော ဟောတိ, နေက္ခမ္မနိန္နဉ္စဿ စိတ္တံ ဟောတိ။ နေက္ခမ္မပရိဘာဝိတံ စိတ္တံ ကမ္မနိယံ ခာယတိ, အဘိညာ သစ္ဆိကရဏီယေသု ဓမ္မေသူ’’တိ။ နဝမံ။

၁၀. ခန္ဓသုတ္တံ

၃၃၁. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ‘‘ယော, ဘိက္ခဝေ, ရူပသ္မိံ ဆန္ဒရာဂေါ, စိတ္တဿေသော ဥပက္ကိလေသော။ပေ.။ ယော ဝိညာဏသ္မိံ ဆန္ဒရာဂေါ, စိတ္တဿေသော ဥပက္ကိလေသော။ ယတော ခော, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခုနော ဣမေသု ပဉ္စသု ဌာနေသု စေတသော ဥပက္ကိလေသော ပဟီနော ဟောတိ, နေက္ခမ္မနိန္နဉ္စဿ စိတ္တံ ဟောတိ။ နေက္ခမ္မပရိဘာဝိတံ စိတ္တံ ကမ္မနိယံ ခာယတိ, အဘိညာ သစ္ဆိကရဏီယေသု ဓမ္မေသူ’’တိ။ ဒသမံ။

ကိလေသသံယုတ္တံ သမတ္တံ။

တဿုဒ္ဒါနံ –

စက္ခု ရူပဉ္စ ဝိညာဏံ၊ ဖဿော စ ဝေဒနာယ စ။
သညာ စ စေတနာ တဏှာ၊ ဓာတု ခန္ဓေန တေ ဒသာတိ။

၇. သာရိပုတ္တသံယုတ္တံ

၁. ဝိဝေကဇသုတ္တံ

၃၃၂. ဧကံ သမယံ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ ဇေတဝနေ အနာထပိဏ္ဍိကဿ အာရာမေ။ အထ ခေါ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော ပုဗ္ဗဏှသမယံ နိဝါသေတွာ ပတ္တစီဝရမာဒါယ သာဝတ္ထိံ ပိဏ္ဍာယ ပါဝိသိ။ သာဝတ္ထိယံ ပိဏ္ဍာယ စရိတွာ ပစ္ဆာဘတ္တံ ပိဏ္ဍပါတပဋိက္ကန္တော ယေန အန္ဓဝနံ တေနုပသင်္ကမိ ဒိဝါဝိဟာရာယ။ အန္ဓဝနံ အဇ္ဈောဂာဟေတွာ အညတရသ္မိံ ရုက္ခမူလေ ဒိဝါဝိဟာရံ နိသီဒိ။

အထ ခေါ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော သာယန္ဟသမယံ ပဋိသလ္လာနာ ဝုဋ္ဌိတော ယေန ဇေတဝနံ အနာထပိဏ္ဍိကဿ အာရာမော တေနုပသင်္ကမိ။ အဒ္ဒသာ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော အာယသ္မန္တံ သာရိပုတ္တံ ဒူရတောဝ အာဂစ္ဆန္တံ။ ဒိသွာန အာယသ္မန္တံ သာရိပုတ္တံ ဧတဒဝေါစ – ''ဝိပ္ပသန္နာနိ ခေါ တေ, အာဝုသော သာရိပုတ္တ, ဣန္ဒြိယာနိ; ပရိသုဒ္ဓေါ မုခဝဏ္ဏော ပရိယောဒါတော။ ကတမေနာယသ္မာ သာရိပုတ္တော အဇ္ဇ ဝိဟာရေန ဝိဟာသီ''တိ?

''ဣဓာဟံ, အာဝုသော, ဝိဝိစ္စေဝ ကာမေဟိ ဝိဝိစ္စ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ သဝိတက္ကံ သဝိစာရံ ဝိဝေကဇံ ပီတိသုခံ ပဌမံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရာမိ။ တဿ မယှံ, အာဝုသော, န ဧဝံ ဟောတိ – 'အဟံ ပဌမံ ဈာနံ သမာပဇ္ဇာမီ'တိ ဝါ 'အဟံ ပဌမံ ဈာနံ သမာပန္နော'တိ ဝါ 'အဟံ ပဌမာ ဈာနာ ဝုဋ္ဌိတော'တိ ဝါ''တိ။ ''တထာ ဟိ ပနာယသ္မတော သာရိပုတ္တဿ ဒီဃရတ္တံ အဟင်္ကာရမမင်္ကာရမာနာနုသယာ သုသမူဟတာ။ တသ္မာ အာယသ္မတော သာရိပုတ္တဿ န ဧဝံ ဟောတိ – 'အဟံ ပဌမံ ဈာနံ သမာပဇ္ဇာမီ'တိ ဝါ 'အဟံ ပဌမံ ဈာနံ သမာပန္နော'တိ ဝါ 'အဟံ ပဌမာ ဈာနာ ဝုဋ္ဌိတော'တိ ဝါ''တိ။ ပဌမံ။

၂. အဝိတက္ကသုတ္တံ

၃၃၃. သာဝတ္ထိနိဒါနံ ။ အဒ္ဒသာ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော။ပေ.။ အာယသ္မန္တံ သာရိပုတ္တံ ဧတဒဝေါစ – ''ဝိပ္ပသန္နာနိ ခေါ တေ, အာဝုသော သာရိပုတ္တ, ဣန္ဒြိယာနိ; ပရိသုဒ္ဓေါ မုခဝဏ္ဏော ပရိယောဒါတော။ ကတမေနာယသ္မာ သာရိပုတ္တော အဇ္ဇ ဝိဟာရေန ဝိဟာသီ''တိ?

''ဣဓာဟံ , အာဝုသော, ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဝူပသမာ အဇ္ဈတ္တံ သမ္ပသာဒနံ စေတသော ဧကောဒိဘာဝံ အဝိတက္ကံ အဝိစာရံ သမာဓိဇံ ပီတိသုခံ ဒုတိယံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရာမိ။ တဿ မယှံ, အာဝုသော, န ဧဝံ ဟောတိ – 'အဟံ ဒုတိယံ ဈာနံ သမာပဇ္ဇာမီ'တိ ဝါ 'အဟံ ဒုတိယံ ဈာနံ သမာပန္နော'တိ ဝါ 'အဟံ ဒုတိယာ ဈာနာ ဝုဋ္ဌိတော'တိ ဝါ''တိ။ ''တထာ ဟိ ပနာယသ္မတော သာရိပုတ္တဿ ဒီဃရတ္တံ အဟင်္ကာရမမင်္ကာရမာနာနုသယာ သုသမူဟတာ။ တသ္မာ အာယသ္မတော သာရိပုတ္တဿ န ဧဝံ ဟောတိ – 'အဟံ ဒုတိယံ ဈာနံ သမာပဇ္ဇာမီ'တိ ဝါ 'အဟံ ဒုတိယံ ဈာနံ သမာပန္နော'တိ ဝါ 'အဟံ ဒုတိယာ ဈာနာ ဝုဋ္ဌိတော'တိ ဝါ''တိ။ ဒုတိယံ။

၃. ပီတိသုတ္တံ

၃၃၄. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ အဒ္ဒသာ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော။ပေ.။ ''ဝိပ္ပသန္နာနိ ခေါ တေ, အာဝုသော သာရိပုတ္တ, ဣန္ဒြိယာနိ; ပရိသုဒ္ဓေါ မုခဝဏ္ဏော ပရိယောဒါတော။ ကတမေနာယသ္မာ သာရိပုတ္တော အဇ္ဇ ဝိဟာရေန ဝိဟာသီ''တိ?

''ဣဓာဟံ, အာဝုသော, ပီတိယာ စ ဝိရာဂါ ဥပေက္ခကော စ ဝိဟာသိံ သတော စ သမ္ပဇာနော သုခဉ္စ ကာယေန ပဋိသံဝေဒေမိ; ယံ တံ အရိယာ အာစိက္ခန္တိ 'ဥပေက္ခကော သတိမာ သုခဝိဟာရီ'တိ တတိယံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရာမိ။ တဿ မယှံ, အာဝုသော, န ဧဝံ ဟောတိ – 'အဟံ တတိယံ ဈာနံ သမာပဇ္ဇာမီ'တိ ဝါ 'အဟံ တတိယံ ဈာနံ သမာပန္နော'တိ ဝါ 'အဟံ တတိယာ ဈာနာ ဝုဋ္ဌိတော'တိ ဝါ''တိ။ ''တထာ ဟိ ပနာယသ္မတော သာရိပုတ္တဿ ဒီဃရတ္တံ အ

ဟင္ကာရမမင္ကာရမာနာနုသယာ သုသမူဟတာ။ တသ္မာ အာယသ္မတော သာရိပုတ္တသ္သ န ဧဝံ ဟောတိ – ‘အဟံ တတိယံ ဈာနံ သမာပဇ္ဇာမီ’တိ တ ‘အဟံ တတိယံ ဈာနံ သမာပန္နော’တိ တ ‘အဟံ တတိယာ ဈာနာ ဝုဋ္ဌိတော’တိ တ’’တိ။ တတိယံ။

၄. ဥပေက္ခာသုတ္တံ

၃၃၅. သာဝတ္ထိနိဒါနံ ။ အဒ္ဒသာ ခော အာယသ္မာ အာနန္ဒော။ပေ။ ‘‘ဝိပ္ပသန္နာနိ ခော တေ, အာဝုသော သာရိပုတ္တ, ဣန္ဒြိယာနိ; ပရိသုဒ္ဓေါ မုခဝဏ္ဏော ပရိယောဒါတော။ ကတမေနာယသ္မာ သာရိပုတ္တော အဇ္ဇ ဝိဟာရေန ဝိဟာသီ’’တိ?

‘‘ဣဓာဟံ, အာဝုသော, သုခဿ စ ပဟာနာ ဒုက္ခဿ စ ပဟာနာ ပုဗ္ဗေဝ သောမနဿဒေါမနဿာနံ အတ္ထင်္ဂမာ အဒုက္ခမသုခံ ဥပေက္ခာသတိပာရိသုဒ္ဓိံ စတုတ္ထံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရာမိ။ တဿ မယှံ, အာဝုသော, န ဧဝံ ဟောတိ – ‘အဟံ စတုတ္ထံ ဈာနံ သမာပဇ္ဇာမီ’တိ တ ‘အဟံ စတုတ္ထံ ဈာနံ သမာပန္နော’တိ တ ‘အဟံ စတုတ္ထာ ဈာနာ ဝုဋ္ဌိတော’တိ တ’’တိ။ ‘‘တထာ ဟိ ပနာယသ္မတော သာရိပုတ္တဿ ဒီဃရတ္တံ အဟင်္ကာရမမင်္ကာရမာနာနုသယာ သုသမူဟတာ။ တသ္မာ အာယသ္မတော သာရိပုတ္တဿ န ဧဝံ ဟောတိ – ‘အဟံ စတုတ္ထံ ဈာနံ သမာပဇ္ဇာမီ’တိ တ ‘အဟံ စတုတ္ထံ ဈာနံ သမာပန္နော’တိ တ ‘အဟံ စတုတ္ထာ ဈာနာ ဝုဋ္ဌိတော’တိ တ’’တိ။ စတုတ္ထံ။

၅. အာကာသာနဉ္စာယတနသုတ္တံ

၃၃၆. သာဝတ္ထိနိဒါနံ ။ အဒ္ဒသာ ခော အာယသ္မာ အာနန္ဒော။ပေ။ ‘‘ဣဓာဟံ, အာဝုသော, သဗ္ဗသော ရူပသညာနံ သမတိက္ကမာ ပဋိဃသညာနံ အတ္ထင်္ဂမာ နာနတ္တသညာနံ အမနသိကာရာ အနန္တော အာကာသောတိ အာကာသာနဉ္စာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရာမိ။ပေ။ ဝုဋ္ဌိတောတိ တ’’တိ။ ပဉ္စမံ။

၆. ဝိညာဏဉ္စာယတနသုတ္တံ

၃၃၇. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ အဒ္ဒသာ ခော အာယသ္မာ အာနန္ဒော။ပေ။ ‘‘ဣဓာဟံ, အာဝုသော, သဗ္ဗသော အာကာသာနဉ္စာယတနံ သမတိက္ကမ္မ အနန္တံ ဝိညာဏန္တိ ဝိညာဏဉ္စာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရာမိ။ပေ။ ဝုဋ္ဌိတောတိ တ’’တိ။ ဆဋ္ဌံ။

၇. အာကိဉ္စညာယတနသုတ္တံ

၃၃၈. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ အထ ခော အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော။ပေ။ ‘‘ဣဓာဟံ, အာဝုသော, သဗ္ဗသော ဝိညာဏဉ္စာယတနံ သမတိက္ကမ္မ, နတ္ထိ ကိဉ္စီတိ အာကိဉ္စညာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရာမိ။ပေ။ ဝုဋ္ဌိတောတိ တ’’တိ။ သတ္တမံ။

၈. နေဝသညာနာသညာယတနသုတ္တံ

၃၃၉. သာဝတ္ထိနိဒါနံ ။ အထ ခော အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော။ပေ။ ‘‘ဣဓာဟံ, အာဝုသော, အာကိဉ္စညာယတနံ သမတိက္ကမ္မ နေဝသညာနာသညာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရာမိ။ပေ။ ဝုဋ္ဌိတောတိ တ’’တိ။ အဋ္ဌမံ။

၉. နိရောဓသမာပတ္တိသုတ္တံ

၃၄၀. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ အထ ခော အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော။ပေ။ ။ ‘‘ဣဓာဟံ, အာဝုသော, သဗ္ဗသော နေဝသညာနာသညာယတနံ သမတိက္ကမ္မ သညာဝေဒယိတနိရောဓံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရာမိ။ တဿ မယှံ, အာဝုသော, န ဧဝံ ဟောတိ – ‘အဟံ သညာဝေဒယိတနိရောဓံ သမာပဇ္ဇာမီ’တိ တ ‘အဟံ သညာဝေဒယိတနိရောဓံ သမာပန္နော’တိ တ ‘အဟံ သညာဝေဒယိတနိရောဓာ ဝုဋ္ဌိတော’တိ တ’’တိ။ ‘‘တထာ ဟိ ပနာယသ္မတော သာရိပုတ္တဿ ဒီဃရတ္တံ အဟင်္ကာရမမင်္ကာရမာနာနုသယာ သုသမူဟတာ။ တသ္မာ အာယသ္မတော သာရိပုတ္တဿ န ဧဝံ ဟောတိ – ‘အဟံ သညာဝေဒယိ

တနိရောခံ သမာပဇ္ဇာမီ’တိ တ ‘အဟံ သညာဝေဒယိတနိရောခံ သမာပန္နော’တိ တ ‘အဟံ သညာဝေဒယိတနိရောဓာ ဝုဋ္ဌိတော’တိ တ’’တိ။ နဝမံ။

၁၀. သူစိမုခီသုတ္တံ

၃၄၁. ဧကံ သမယံ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော ရာဇဂဟေ ဝိဟရတိ ဝေဠုဝနေ ကလန္ဒကနိဝါပေ။ အထ ခေါ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော ပုဗ္ဗဏှသမယံ နိဝါသေတွာ ပတ္တစီဝရမာဒါယ ရာဇဂဟေ ပိဏ္ဍာယ ပာဝိသိ။ ရာဇဂဟေ သပဒါနံ ပိဏ္ဍာယ စရိတွာ တံ ပိဏ္ဍပါတံ အညတရံ ကုဋ္ဋမူလံ [ကုဍ္ဍမူလံ (သီ. သျာ. ကံ.), ကုဍ္ဍံ (ပီ.)] နိဿာယ ပရိဘုဉ္ဇတိ။ အထ ခေါ သူစိမုခီ ပရိဗ္ဗာဇိကာ ယေနာယသ္မာ သာရိပုတ္တော တေနုပသင်္ကမိ; ဥပသင်္ကမိတွာ အာယသ္မန္တံ သာရိပုတ္တံ ဧတဒဝေါစ –

‘‘ကိံ နု ခေါ, သမဏ, အဓောမုခော ဘုဉ္ဇသီ’’တိ? ‘‘န ခွာဟံ, ဘဂိနိ, အဓောမုခော ဘုဉ္ဇာမီ’’တိ။ ‘‘တေန ဟိ, သမဏ, ဥဗ္ဘမုခော [ဥဒ္ဓံမုခော (သီ. အဋ္ဌ.)] ဘုဉ္ဇသီ’’တိ? ‘‘န ခွာဟံ, ဘဂိနိ, ဥဗ္ဘမုခော ဘုဉ္ဇာမီ’’တိ။ ‘‘တေန ဟိ, သမဏ, ဒိသာမုခော ဘုဉ္ဇသီ’’တိ? ‘‘န ခွာဟံ, ဘဂိနိ, ဒိသာမုခော ဘုဉ္ဇာမီ’’တိ။ ‘‘တေန ဟိ, သမဏ, ဝိဒိသာမုခော ဘုဉ္ဇသီ’’တိ? ‘‘န ခွာဟံ, ဘဂိနိ, ဝိဒိသာမုခော ဘုဉ္ဇာမီ’’တိ။

‘‘‘ကိံ နု, သမဏ, အဓောမုခော ဘုဉ္ဇသီ’တိ ဣတိ ပုဋ္ဌော သမာနော ‘န ခွာဟံ, ဘဂိနိ, အဓောမုခော ဘုဉ္ဇာမီ’တိ ဝဒေသိ။ ‘တေန ဟိ, သမဏ, ဥဗ္ဘမုခော ဘုဉ္ဇသီ’တိ ဣတိ ပုဋ္ဌော သမာနော ‘န ခွာဟံ, ဘဂိနိ, ဥဗ္ဘမုခော ဘုဉ္ဇာမီ’တိ ဝဒေသိ။ ‘တေန ဟိ, သမဏ, ဒိသာမုခော ဘုဉ္ဇသီ’တိ ဣတိ ပုဋ္ဌော သမာနော ‘န ခွာဟံ, ဘဂိနိ, ဒိသာမုခော ဘုဉ္ဇာမီ’တိ ဝဒေသိ။ ‘တေန ဟိ, သမဏ, ဝိဒိသာမုခော ဘုဉ္ဇသီ’တိ ဣတိ ပုဋ္ဌော သမာနော ‘န ခွာဟံ, ဘဂိနိ, ဝိဒိသာမုခော ဘုဉ္ဇာမီ’တိ ဝဒေသိ’’။

‘‘ကထဉ္စရဟိ , သမဏ, ဘုဉ္ဇသီ’’တိ? ‘‘ယေ ဟိ ကေစိ, ဘဂိနိ, သမဏဗြာဟ္မဏာ [သမဏာ တ ဗြာဟ္မဏာ တ (သီ.) နိဂမနေတဂ္ဂေ ပန သဗ္ဗတ္ထာပိ သမာသောယေဝ ဒိဿတိ] ဝတ္ထုဝိဇ္ဇာတိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာယ မိစ္ဆာဇီဝေန ဇီဝိကံ [ဇီဝိတံ (က.)] ကပ္ပေန္တိ, ဣမေ ဝုစ္စန္တိ, ဘဂိနိ, သမဏဗြာဟ္မဏာ ‘အဓောမုခါ ဘုဉ္ဇန္တီ’တိ။ ယေ ဟိ ကေစိ, ဘဂိနိ, သမဏဗြာဟ္မဏာ နက္ခတ္တဝိဇ္ဇာတိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာယ မိစ္ဆာဇီဝေန ဇီဝိကံ ကပ္ပေန္တိ, ဣမေ ဝုစ္စန္တိ, ဘဂိနိ, သမဏဗြာဟ္မဏာ ‘ဥဗ္ဘမုခါ ဘုဉ္ဇန္တီ’တိ။ ယေ ဟိ ကေစိ, ဘဂိနိ, သမဏဗြာဟ္မဏာ ဒူတေယျပဟိဏဂမနာနုယောဂကာယ [။ နုယောဂ (သီ. သျာ. ကံ. ပီ.), ။ နုယောဂေန (?)] မိစ္ဆာဇီဝေန ဇီဝိကံ ကပ္ပေန္တိ, ဣမေ ဝုစ္စန္တိ, ဘဂိနိ, သမဏဗြာဟ္မဏာ ‘ဒိသာမုခါ ဘုဉ္ဇန္တီ’တိ။ ယေ ဟိ ကေစိ, ဘဂိနိ, သမဏဗြာဟ္မဏာ အင်္ဂဝိဇ္ဇာတိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာယ မိစ္ဆာဇီဝေန ဇီဝိကံ ကပ္ပေန္တိ, ဣမေ ဝုစ္စန္တိ, ဘဂိနိ, သမဏဗြာဟ္မဏာ ‘ဝိဒိသာမုခါ ဘုဉ္ဇန္တီ’’’တိ။

‘‘သော ခွာဟံ, ဘဂိနိ, န ဝတ္ထုဝိဇ္ဇာတိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာယ မိစ္ဆာဇီဝေန ဇီဝိကံ ကပ္ပေမိ, န နက္ခတ္တဝိဇ္ဇာတိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာယ မိစ္ဆာဇီဝေန ဇီဝိကံ ကပ္ပေမိ, န ဒူတေယျပဟိဏဂမနာနုယောဂကာယ မိစ္ဆာဇီဝေန ဇီဝိကံ ကပ္ပေမိ, န အင်္ဂဝိဇ္ဇာတိရစ္ဆာနဝိဇ္ဇာယ မိစ္ဆာဇီဝေန ဇီဝိကံ ကပ္ပေမိ။ ဓမ္မေန ဘိက္ခံ ပရိယေသာမိ; ဓမ္မေန ဘိက္ခံ ပရိယေသိတွာ ဘုဉ္ဇာမီ’’တိ။

အထ ခေါ သူစိမုခီ ပရိဗ္ဗာဇိကာ ရာဇဂဟေ ရထိယာယ ရထိယံ, သိင်္ဃာဋကေန သိင်္ဃာဋကံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဧဝမာရောစေသိ – ‘‘ဓမ္မိကံ သမဏာ သက္ယပုတ္တိယာ အာဟာရံ အာဟာရေန္တိ; အနဝဇ္ဇံ [အနဝဇ္ဇေန (က.)] သမဏာ သက္ယပုတ္တိယာ အာဟာရံ အာဟာရေန္တိ။ ဒေထ သမဏာနံ သက္ယပုတ္တိယာနံ ပိဏ္ဍ’’န္တိ။ ဒသမံ။

သာရိပုတ္တသံယုတ္တံ သမတ္တံ။

တဿုဒ္ဒါနံ –

ဝိဝေကဇံ အဝိတက္ကံ၊ ပီတိ ဥပေက္ခာ စတုတ္ထကံ။
အာကာသဉ္စေဝ ဝိညာဏံ၊ အာကိဉ္စ နေဝသညိနာ။

နိရောဓော နဝမော ဝုတ္တော၊ ဒသမံ သူစိမုခီ စာတိ။

၈. နာဂသံယုတ္တံ

၁. သုဒ္ဓိကသုတ္တံ

၃၄၂. သာဝတ္ထိနိဒာနံ ။ ''စတသ္သော ဣမာ, ဘိက္ခဝေ, နာဂယောနိယော။ ကတမာ စတသ္သော? အဏ္ဍဇာ နာဂာ, ဇလာဗုဇာ နာဂာ, သံသေဒဇာ နာဂာ, ဩပပာတိကာ နာဂာ – ဣမာ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, စတသ္သော နာဂယောနိယော''တိ။ ပဌမံ။

၂. ပဏီတတရသုတ္တံ

၃၄၃. သာဝတ္ထိနိဒာနံ။ ''စတသ္သော ဣမာ, ဘိက္ခဝေ, နာဂယောနိယော။ ကတမာ စတသ္သော? အဏ္ဍဇာ နာဂာ, ဇလာဗုဇာ နာဂာ, သံသေဒဇာ နာဂာ, ဩပပာတိကာ နာဂာ။ တတြ , ဘိက္ခဝေ, အဏ္ဍဇေဟိ နာဂေဟိ ဇလာဗုဇာ စ သံသေဒဇာ စ ဩပပာတိကာ စ နာဂာ ပဏီတတရာ။ တတြ, ဘိက္ခဝေ, အဏ္ဍဇေဟိ စ ဇလာဗုဇေဟိ စ နာဂေဟိ သံသေဒဇာ စ ဩပပာတိကာ စ နာဂာ ပဏီတတရာ။ တတြ, ဘိက္ခဝေ, အဏ္ဍဇေဟိ စ ဇလာဗုဇေဟိ စ သံသေဒဇေဟိ စ နာဂေဟိ ဩပပာတိကာ နာဂာ ပဏီတတရာ။ ဣမာ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, စတသ္သော နာဂယောနိယော''တိ။ ဒုတိယံ။

၃. ဥပေါသထသုတ္တံ

၃၄၄. ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ ဇေတဝနေ အနာထပိဏ္ဍိကဿ အာရာမေ။ အထ ခေါ အညတရော ဘိက္ခု ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ; ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ။ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ သော ဘိက္ခု ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ – ''ကော နု ခေါ, ဘန္တေ, ဟေတု, ကော ပစ္စယော, ယေန မိဓေကစ္စေ အဏ္ဍဇာ နာဂါ ဥပေါသထံ ဥပဝသန္တိ ဝေါဿဋ္ဌကာယာ စ ဘဝန္တီ''တိ?

''ဣဓ , ဘိက္ခု, ဧကစ္စာနံ အဏ္ဍဇာနံ နာဂါနံ ဧဝံ ဟောတိ – 'မယံ ခေါ ပုဗ္ဗေ ကာယေန ဒွယကာရိနော အဟုမှာ, ဝါစာယ ဒွယကာရိနော, မနသာ ဒွယကာရိနော။ တေ မယံ ကာယေန ဒွယကာရိနော, ဝါစာယ ဒွယကာရိနော, မနသာ ဒွယကာရိနော, ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အဏ္ဍဇာနံ နာဂါနံ သဟဗျတံ ဥပပန္နာ။ သစဇ္ဇ မယံ ကာယေန သုစရိတံ စရေယျာမ, ဝါစာယ သုစရိတံ စရေယျာမ, မနသာ သုစရိတံ စရေယျာမ, ဧဝံ မယံ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇေယျာမ။ ဟန္ဒ, မယံ ဧတရဟိ ကာယေန သုစရိတံ စရာမ, ဝါစာယ သုစရိတံ စရာမ, မနသာ သုစရိတံ စရာမာ'တိ။ အယံ ခေါ, ဘိက္ခု, ဟေတု, အယံ ပစ္စယော, ယေန မိဓေကစ္စေ အဏ္ဍဇာ နာဂါ ဥပေါသထံ ဥပဝသန္တိ ဝေါဿဋ္ဌကာယာ စ ဘဝန္တီ''တိ။ တတိယံ။

၄. ဒုတိယဥပေါသထသုတ္တံ

၃၄၅. သာဝတ္ထိနိဒာနံ ။ အထ ခေါ အညတရော ဘိက္ခု ယေန ဘဂဝါ။ပေ။ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ သော ဘိက္ခု ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ – ''ကော နု ခေါ, ဘန္တေ, ဟေတု, ကော ပစ္စယော, ယေန မိဓေကစ္စေ ဇလာဗုဇာ နာဂါ ဥပေါသထံ ဥပဝသန္တိ ဝေါဿဋ္ဌကာယာ စ ဘဝန္တီ''တိ? ''ဣဓ, ဘိက္ခု။ပေ။ အယံ ခေါ, ဘိက္ခု, ဟေတု, အယံ ပစ္စယော, ယေန မိဓေကစ္စေ ဇလာဗုဇာ နာဂါ ဥပေါသထံ ဥပဝသန္တိ ဝေါဿဋ္ဌကာယာ စ ဘဝန္တီ''တိ။ စတုတ္ထံ။

၅. တတိယဥပေါသထသုတ္တံ

၃၄၆. သာဝတ္ထိနိဒာနံ။ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ သော ဘိက္ခု ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ – ''ကော နု ခေါ, ဘန္တေ, ဟေတု, ကော ပစ္စယော, ယေန မိဓေကစ္စေ သံသေဒဇာ နာဂါ ဥပေါသထံ ဥပဝသန္တိ ဝေါဿဋ္ဌကာယာ စ ဘဝန္တီ''တိ? ''ဣဓ, ဘိက္ခု။ပေ။ အယံ ခေါ, ဘိက္ခု, ဟေတု, အယံ ပစ္စယော, ယေန မိဓေကစ္စေ သံသေဒဇာ နာဂါ ဥပေါသထံ ဥပဝသန္တိ ဝေါဿဋ္ဌကာယာ စ ဘဝန္တီ''တိ။ ပဉ္စမံ။

၆. စတုတ္ထဥပဟောသထသုတ္တံ

၃၄၇. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ကေမန္တံ နိသိန္နော ခော သော ဘိက္ခု ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ – ‘‘ကော နု ခော, ဘန္တေ, ဟေတု, ကော ပစ္စယော, ယေန မိဓေကစ္စေ သြပဟတိကာ နာက ဥပဟောသထံ ဥပဝသန္တိ တေသ္သဥ္ဟကာယာ စ ဘဝန္တိ’’တိ?

‘‘က္လဓ, ဘိက္ခု, ဧကစ္စာနံ သြပဟတိကာနံ နာကနံ ဧဝံ ဟောတိ – ‘မယံ ခော ပုဗ္ဗေ ကာယေန ဒ္ဝယကာရိနော အဟုမ္ဟ, တစာယ ဒ္ဝယကာရိနော, မနသာ ဒ္ဝယကာရိနော။ တေ မယံ ကာယေန ဒ္ဝယကာရိနော, တစာယ ဒ္ဝယကာရိနော, မနသာ ဒ္ဝယကာရိနော, ကာယဿ ဘေဒာ ပရံ မရဏာ သြပဟတိကာနံ နာကနံ သဟဗ္ယတံ ဥပပန္နာ။ သစဇ္ဇ မယံ ကာယေန သုစရိတံ စရေယ္ယာမ , တစာယ။ မနသာ သုစရိတံ စရေယ္ယာမ, ဧဝံ မယံ ကာယဿ ဘေဒာ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇေယ္ယာမ။ ဟန္ဒ, မယံ ဧတရဟိ ကာယေန သုစရိတံ စရာမ, တစာယ။ မနသာ သုစရိတံ စရာမာ’တိ။ အယံ ခော, ဘိက္ခု, ဟေတု, အယံ ပစ္စယော, ယေန မိဓေကစ္စေ သြပဟတိကာ နာက ဥပဟောသထံ ဥပဝသန္တိ တေသ္သဥ္ဟကာယာ စ ဘဝန္တီ’’တိ။ ဆဋ္ဌံ။

၇. သုတသုတ္တံ

၃၄၈. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ကေမန္တံ နိသိန္နော ခော သော ဘိက္ခု ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ – ‘‘ကော နု ခော, ဘန္တေ, ဟေတု, ကော ပစ္စယော, ယေန မိဓေကစ္စော ကာယဿ ဘေဒာ ပရံ မရဏာ အဏ္ဍဇာနံ နာကနံ သဟဗ္ယတံ ဥပပဇ္ဇတီ’’တိ ?

‘‘က္လဓ, ဘိက္ခု, ဧကစ္စော ကာယေန ဒ္ဝယကာရီ ဟောတိ, တစာယ ဒ္ဝယကာရီ ဟောတိ, မနသာ ဒ္ဝယကာရီ ဟောတိ။ တဿ သုတံ ဟောတိ – ‘အဏ္ဍဇာ နာက ဒီဃာယုကာ ဝဏ္ဏဝန္တော သုခဗဟုလာ’တိ။ တဿ ဧဝံ ဟောတိ – ‘အဟော ဝ တာဟံ ကာယဿ ဘေဒာ ပရံ မရဏာ အဏ္ဍဇာနံ နာကနံ သဟဗ္ယတံ ဥပပဇ္ဇေယ္ယ’န္တိ။ သော ကာယဿ ဘေဒာ ပရံ မရဏာ အဏ္ဍဇာနံ နာကနံ သဟဗ္ယတံ ဥပပဇ္ဇတိ။ အယံ ခော, ဘိက္ခု, ဟေတု, အယံ ပစ္စယော, ယေန မိဓေကစ္စော ကာယဿ ဘေဒာ ပရံ မရဏာ အဏ္ဍဇာနံ နာကနံ သဟဗ္ယတံ ဥပပဇ္ဇတီ’’တိ။ သတ္တမံ။

၈. ဒုတိယသုတသုတ္တံ

၃၄၉. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ကေမန္တံ နိသိန္နော ခော သော ဘိက္ခု ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ – ‘‘ကော နု ခော, ဘန္တေ, ဟေတု, ကော ပစ္စယော, ယေန မိဓေကစ္စော ကာယဿ ဘေဒာ ပရံ မရဏာ ဇလာဗုဇာနံ နာကနံ သဟဗ္ယတံ ဥပပဇ္ဇတီ’’တိ?။ပေ.။ အယံ ခော, ဘိက္ခု, ဟေတု, အယံ ပစ္စယော, ယေန မိဓေကစ္စော ကာယဿ ဘေဒာ ပရံ မရဏာ ဇလာဗုဇာနံ နာကနံ သဟဗ္ယတံ ဥပပဇ္ဇတီတိ။ အဋ္ဌမံ။

၉. တတိယသုတသုတ္တံ

၃၅၀. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ကေမန္တံ နိသိန္နော ခော သော ဘိက္ခု ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ – ‘‘ကော နု ခော, ဘန္တေ, ဟေတု, ကော ပစ္စယော, ယေန မိဓေကစ္စော ကာယဿ ဘေဒာ ပရံ မရဏာ သံသေဒဇာနံ နာကနံ သဟဗ္ယတံ ဥပပဇ္ဇတီ’’တိ?။ပေ.။ အယံ ခော, ဘိက္ခု, ဟေတု, အယံ ပစ္စယော, ယေန မိဓေကစ္စော ကာယဿ ဘေဒာ ပရံ မရဏာ သံသေဒဇာနံ နာကနံ သဟဗ္ယတံ ဥပပဇ္ဇတီတိ။ နဝမံ။

၁၀. စတုတ္ထသုတသုတ္တံ

၃၅၁. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ကေမန္တံ နိသိန္နော ခော သော ဘိက္ခု ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ – ‘‘ကော နု ခော, ဘန္တေ, ဟေတု, ကော ပစ္စယော, ယေန မိဓေကစ္စော ကာယဿ ဘေဒာ ပရံ မရဏာ သြပဟတိကာနံ နာကနံ သဟဗ္ယတံ ဥပပဇ္ဇတီ’’တိ?

‘‘ဣဓ, ဘိက္ခု, ဧကစ္စော ကာယေန ဒွယကာရီ ဟောတိ, ဝါစာယ ဒွယကာရီ, မနသာ ဒွယကာရီ။ တဿ သုတံ ဟောတိ – ‘သြုပဟတိကာ နာဂါ ဒီဃာယုကာ ဝဏ္ဏဝန္တော သုခဗဟုလာ’တိ။ တဿ ဧဝံ ဟောတိ – ‘အဟော ဝတာဟံ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သြုပဟတိကာနံ နာဂါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇေယျ’န္တိ။ သော ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သြုပဟတိကာနံ နာဂါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇတိ။ အယံ ခေါ, ဘိက္ခု, ဟေတု, အယံ ပစ္စယော, ယေန မိဓေကစ္စော ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သြုပဟတိကာနံ နာဂါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇတီ’’တိ။ ဒသမံ။

၁၁-၂၀. အဏ္ဍဇဒါနူပကာရသုတ္တဒသကံ

၃၅၂-၃၆၁. ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ သော ဘိက္ခု ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ – ‘‘ကော နု ခေါ, ဘန္တေ, ဟေတု, ကော ပစ္စယော, ယေန မိဓေကစ္စော ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အဏ္ဍဇာနံ နာဂါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇတီ’’တိ?

‘‘ဣဓ, ဘိက္ခု, ဧကစ္စော ကာယေန ဒွယကာရီ ဟောတိ, ဝါစာယ ဒွယကာရီ, မနသာ ဒွယကာရီ။ တဿ သုတံ ဟောတိ – ‘အဏ္ဍဇာ နာဂါ ဒီဃာယုကာ ဝဏ္ဏဝန္တော သုခဗဟုလာ’တိ။ တဿ ဧဝံ ဟောတိ – ‘အဟော ဝတာဟံ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အဏ္ဍဇာနံ နာဂါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇေယျ’န္တိ။ သော အန္နံ ဒေတိ။ သော ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အဏ္ဍဇာနံ နာဂါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇတိ။ အယံ ခေါ, ဘိက္ခု, ဟေတု။ပေ။ ဥပပဇ္ဇတီတိ။ပေ။ သော ပါနံ ဒေတိ။ပေ။ ဝတ္ထံ ဒေတိ။ပေ။ ယာနံ ဒေတိ။ပေ။ မာလံ ဒေတိ။ပေ။ ဂန္ဓံ ဒေတိ။ပေ။ ဝိလေပနံ ဒေတိ။ပေ။ သေယျံ ဒေတိ။ပေ။ အာဝသထံ ဒေတိ။ပေ။ ပဒီပေယျံ ဒေတိ။ သော ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အဏ္ဍဇာနံ နာဂါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇတိ။ အယံ ခေါ, ဘိက္ခု, ဟေတု, အယံ ပစ္စယော, ယေန မိဓေကစ္စော ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အဏ္ဍဇာနံ နာဂါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇတီ’’တိ။ ဝီသတိမံ။

၂၁-၅၀. ဇလာဗုဇာဒိဒါနူပကာရသုတ္တတိံသကံ

၃၆၂-၃၉၁. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ သော ဘိက္ခု ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ – ‘‘ကော နု ခေါ, ဘန္တေ, ဟေတု, ကော ပစ္စယော, ယေန မိဓေကစ္စော ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ ဇလာဗုဇာနံ နာဂါနံ။ပေ။ သံသေဒဇာနံ နာဂါနံ။ပေ။ သြုပဟတိကာနံ နာဂါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇတီ’’တိ?

‘‘ဣဓ, ဘိက္ခု, ဧကစ္စော ကာယေန ဒွယကာရီ ဟောတိ, ဝါစာယ ဒွယကာရီ, မနသာ ဒွယကာရီ။ တဿ သုတံ ဟောတိ – ‘သြုပဟတိကာ နာဂါ ဒီဃာယုကာ ဝဏ္ဏဝန္တော သုခဗဟုလာ’တိ။ တဿ ဧဝံ ဟောတိ – ‘အဟော ဝတာဟံ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သြုပဟတိကာနံ နာဂါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇေယျ’န္တိ။ သော အန္နံ ဒေတိ။ပေ။ ပါနံ ဒေတိ။ပေ။ ပဒီပေယျံ ဒေတိ။ သော ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သြုပဟတိကာနံ နာဂါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇတိ။ အယံ ခေါ, ဘိက္ခု, ဟေတု, အယံ ပစ္စယော, ယေန မိဓေကစ္စော ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သြုပဟတိကာနံ နာဂါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇတီ’’တိ။

(ဣမိနာ ပေယျာလေန ဒသ ဒသ သုတ္တန္တာ ကာတဗ္ဗာ။ ဧဝံ စတူသု ယောနီသု စတ္တာလီသံ ဝေယျာကရဏာ ဟောန္တိ။ ပုရိမေဟိ ပန ဒသဟိ သုတ္တန္တေဟိ သဟ ဟောန္တိ ပဏ္ဏာသသုတ္တန္တာတိ။)

နာဂသံယုတ္တံ သမတ္တံ။

တဿုဒ္ဒါနံ –

သုဒ္ဓိကံ ပဏီတတရံ၊ စတုရော စ ဥပေါသထာ။
တဿ သုတံ စတုရော စ၊ အနူပကာရာ စ တာလီသံ။
ပဏ္ဏာသ ပိဏ္ဍိတော သုတ္တာ၊ နာဂမှိ သုပ္ပကာသိတာတိ။

၉. သုပဏ္ဏသံယုတ္တံ

၁. သုဒ္ဓိကသုတ္တံ

၃၉၂. သာဝတ္ထိနိဒါနံ ။ ''စတဿော ဣမာ, ဘိက္ခဝေ, သုပဏ္ဏယောနိယော။ ကတမာ စတဿော? အဏ္ဍဇာ သုပဏ္ဏာ, ဇလာဗုဇာ သုပဏ္ဏာ, သံသေဒဇာ သုပဏ္ဏာ, ဩပပါတိကာ သုပဏ္ဏာ – ဣမာ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, စတဿော သုပဏ္ဏယောနိယော''တိ။ ပဌမံ။

၂. ဟရန္တိသုတ္တံ

၃၉၃. သာဝတ္ထိနိဒါနံ ။ ''စတဿော ဣမာ, ဘိက္ခဝေ, သုပဏ္ဏယောနိယော။ ကတမာ စတဿော? အဏ္ဍဇာ။ ပေ.။ ဣမာ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, စတဿော သုပဏ္ဏယောနိယော။ တတြ, ဘိက္ခဝေ, အဏ္ဍဇာ သုပဏ္ဏာ အဏ္ဍဇေဝ နာဂေ ဟရန္တိ, န ဇလာဗုဇေ, န သံသေဒဇေ, န ဩပပါတိကေ။ တတြ, ဘိက္ခဝေ, ဇလာဗုဇာ သုပဏ္ဏာ အဏ္ဍဇေ စ ဇလာဗုဇေ စ နာဂေ ဟရန္တိ, န သံသေဒဇေ, န ဩပပါတိကေ။ တတြ, ဘိက္ခဝေ, သံသေဒဇာ သုပဏ္ဏာ အဏ္ဍဇေ စ ဇလာဗုဇေ စ သံသေဒဇေ စ နာဂေ ဟရန္တိ, န ဩပပါတိကေ။ တတြ, ဘိက္ခဝေ, ဩပပါတိကာ သုပဏ္ဏာ အဏ္ဍဇေ စ ဇလာဗုဇေ စ သံသေဒဇေ စ ဩပပါတိကေ စ နာဂေ ဟရန္တိ။ ဣမာ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, စတဿော သုပဏ္ဏယောနိယော''တိ။ ဒုတိယံ။

၃. ဒ္ဝယကာရီသုတ္တံ

၃၉၄. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ အညတရော ဘိက္ခု ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ; ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ။ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ သော ဘိက္ခု ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ – ''ကော နု ခေါ, ဘန္တေ, ဟေတု, ကော ပစ္စယော, ယေန မိဓေကစ္စော ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အဏ္ဍဇာနံ သုပဏ္ဏာနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇတီ''တိ? ''ဣဓ, ဘိက္ခု, ဧကစ္စော ကာယေန ဒ္ဝယကာရီ ဟောတိ, ဝါစာယ ဒ္ဝယကာရီ, မနသာ ဒ္ဝယကာရီ။ တဿ သုတံ ဟောတိ – 'အဏ္ဍဇာ သုပဏ္ဏာ ဒီဃာယုကာ ဝဏ္ဏဝန္တော သုခဗဟုလာ'တိ။ တဿ ဧဝံ ဟောတိ – 'အဟော ဝတာဟံ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အဏ္ဍဇာနံ သုပဏ္ဏာနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇေယျ'န္တိ။ သော ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အဏ္ဍဇာနံ သုပဏ္ဏာနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇတိ။ အယံ ခေါ, ဘိက္ခု, ဟေတု, အယံ ပစ္စယော , ယေန မိဓေကစ္စော ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အဏ္ဍဇာနံ သုပဏ္ဏာနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇတီ''တိ။ တတိယံ။

၄-၆. ဒုတိယာဒိဒ္ဝယကာရီသုတ္တတ္တိကံ

၃၉၅-၃၉၇. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ သော ဘိက္ခု ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ – ''ကော နု ခေါ, ဘန္တေ, ဟေတု, ကော ပစ္စယော, ယေန မိဓေကစ္စော ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ ဇလာဗုဇာနံ သုပဏ္ဏာနံ။ပေ.။ သံသေဒဇာနံ သုပဏ္ဏာနံ။ပေ.။ ဩပပါတိကာနံ သုပဏ္ဏာနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇတီ''တိ? ''ဣဓ, ဘိက္ခု, ဧကစ္စော ကာယေန ဒ္ဝယကာရီ ဟောတိ, ဝါစာယ ဒ္ဝယကာရီ, မနသာ ဒ္ဝယကာရီ။ တဿ သုတံ ဟောတိ – 'ဩပပါတိကာ သုပဏ္ဏာ ဒီဃာယုကာ ဝဏ္ဏဝန္တော သုခဗဟုလာ'တိ။ တဿ ဧဝံ ဟောတိ – 'အဟော ဝတာဟံ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ ဩပပါတိကာနံ သုပဏ္ဏာနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇေယျ'န္တိ။ သော ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ ဩပပါတိကာနံ သုပဏ္ဏာနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇတိ။ အယံ ခေါ, ဘိက္ခု, ဟေတု, အယံ ပစ္စယော, ယေန မိဓေကစ္စော ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ ဩပပါတိကာနံ သုပဏ္ဏာနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇတီ''တိ။ ဆဋ္ဌံ။

၇-၁၆. အဏ္ဍဇဒါနူပကာရသုတ္တဒသကံ

၃၉၈-၄၀၇. သာဝတ္ထိနိဒါနံ ။ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ သော ဘိက္ခု ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ – ''ကော နု ခေါ, ဘန္တေ, ဟေတု, ကော ပစ္စယော, ယေန မိဓေကစ္စော ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အဏ္ဍဇာနံ သုပဏ္ဏာနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇတီ''တိ? ''ဣဓ, ဘိက္ခု, ဧကစ္စော ကာယေန ဒ္ဝယကာရီ ဟောတိ, ဝါစာယ ဒ္ဝယကာရီ, မနသာ ဒ္ဝယကာရီ။ တဿ

သုတံ ဟောတိ – ‘အဏ္ဍဇာ သုပဏ္ဏာ ဒီဃာယုကာ ဝဏ္ဏဝန္တော သုခဗဟုလာ’တိ။ တဿ ဧဝံ ဟောတိ – ‘အဟော ဝတာဟံ ကာယဿ ဘေဒာ ပရံ မရဏာ အဏ္ဍဇာနံ သုပဏ္ဏာနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇေယျ’န္တိ။ သော အန္နံ ဒေတိ။ပေ.။ ဟာနံ ဒေတိ။ ဝတ္ထံ ဒေတိ။ ယာနံ ဒေတိ။ မာလံ ဒေတိ။ ဂန္ဓံ ဒေတိ။ ဝိလေပနံ ဒေတိ။ သေယျံ ဒေတိ။ အာဝသထံ ဒေတိ။ ပဒီပေယျံ ဒေတိ။ သော ကာယဿ ဘေဒာ ပရံ မရဏာ အဏ္ဍဇာနံ သုပဏ္ဏာနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇတိ။ အယံ ခေါ, ဘိက္ခု, ဟေတု, အယံ ပစ္စယော, ယေန မိဓေကစ္စော ကာယဿ ဘေဒာ ပရံ မရဏာ အဏ္ဍဇာနံ သုပဏ္ဏာနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇတီ”တိ။ သောဠသမံ။

၁၇-၄၆. ဇလာဗုဇာဒိအနုပကာရသုတ္တတိကံ

၄၀၈-၄၃၇. သာဝတ္ထိနိဒါနံ ။ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ သော ဘိက္ခု ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ – “ကော နု ခေါ, ဘန္တေ, ဟေတု, ကော ပစ္စယော, ယေန မိဓေကစ္စော ကာယဿ ဘေဒာ ပရံ မရဏာ ဇလာဗုဇာနံ သုပဏ္ဏာနံ။ပေ.။ သံသေဒဇာနံ သုပဏ္ဏာနံ။ပေ.။ ဩပပာတိကာနံ သုပဏ္ဏာနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇတီ”တိ? “ဣဓ, ဘိက္ခု, ဧကစ္စော ကာယေန ဒွယကာရီ ဟောတိ, ဝါစာယ ဒွယကာရီ, မနသာ ဒွယကာရီ။ တဿ သုတံ ဟောတိ – ‘ဩပပာတိကာ သုပဏ္ဏာ ဒီဃာယုကာ ဝဏ္ဏဝန္တော သုခဗဟုလာ’တိ။ တဿ ဧဝံ ဟောတိ – ‘အဟော ဝတာဟံ ကာယဿ ဘေဒာ ပရံ မရဏာ ဩပပာတိကာနံ သုပဏ္ဏာနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇေယျ’န္တိ။ သော အန္နံ ဒေတိ။ပေ.။ ဟာနံ ဒေတိ။ပေ.။ ပဒီပေယျံ ဒေတိ။ သော ကာယဿ ဘေဒာ ပရံ မရဏာ ဩပပာတိကာနံ သုပဏ္ဏာနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇတိ။ အယံ ခေါ, ဘိက္ခု, ဟေတု, အယံ ပစ္စယော, ယေန မိဓေကစ္စော ကာယဿ ဘေဒာ ပရံ မရဏာ ဩပပာတိကာနံ သုပဏ္ဏာနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇတီ”တိ။ ဆစတ္တာလီသမံ။

(ဧဝံ ပိဏ္ဍကေန ဆစတ္တာလီသံ သုတ္တန္တာ ဟောန္တိ။)

သုပဏ္ဏသံယုတ္တံ သမတ္တံ။

တဿုဒ္ဒါနံ –

သုဒ္ဓိကံ ဟရန္တိ စေဝ၊ ဒွယကာရီ စ စတုရော။
အနုပကာရာ တာလီသံ၊ သုပဏ္ဏေ သုပ္ပကာသိတာတိ။

၁၀. ဂန္ဓဗ္ဗကာယသံယုတ္တံ

၁. သုဒ္ဓိကသုတ္တံ

၄၃၈. ဧဝံ မေ သုတံ – ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ ဇေတဝနေ အနာထပိဏ္ဍိကဿ အာရာမေ ။ပေ.။ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ – ‘‘ဂန္ဓဗ္ဗကာယိကေ ဝေါ, ဘိက္ခဝေ, ဒေဝေ ဒေသေဿာမိ။ တံ သုဏာထ။ ကတမာ စ, ဘိက္ခဝေ, ဂန္ဓဗ္ဗကာယိကာ ဒေဝါ? သန္တိ, ဘိက္ခဝေ, မူလဂန္ဓေ အဓိဝတ္ထာ ဒေဝါ။ သန္တိ, ဘိက္ခဝေ, သာရဂန္ဓေ အဓိဝတ္ထာ ဒေဝါ။ သန္တိ, ဘိက္ခဝေ, ဖေဂ္ဂုဂန္ဓေ အဓိဝတ္ထာ ဒေဝါ။ သန္တိ, ဘိက္ခဝေ, တစဂန္ဓေ အဓိဝတ္ထာ ဒေဝါ။ သန္တိ, ဘိက္ခဝေ, ပပဋိကဂန္ဓေ အဓိဝတ္ထာ ဒေဝါ။ သန္တိ, ဘိက္ခဝေ, ပတ္တဂန္ဓေ အဓိဝတ္ထာ ဒေဝါ။ သန္တိ, ဘိက္ခဝေ, ပုပ္ဖဂန္ဓေ အဓိဝတ္ထာ ဒေဝါ။ သန္တိ, ဘိက္ခဝေ, ဖလဂန္ဓေ အဓိဝတ္ထာ ဒေဝါ။ သန္တိ, ဘိက္ခဝေ, ရသဂန္ဓေ အဓိဝတ္ထာ ဒေဝါ။ သန္တိ, ဘိက္ခဝေ, ဂန္ဓဂန္ဓေ အဓိဝတ္ထာ ဒေဝါ။ ဣမေ ဝုစ္စန္တိ, ဘိက္ခဝေ, ဂန္ဓဗ္ဗကာယိကာ ဒေဝါ’’တိ။ ပဌမံ။

၂. သုစရိတသုတ္တံ

၄၃၉. သာဝတ္ထိနိဒာနံ။ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ သော ဘိက္ခု ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ – ‘‘ကော နု ခေါ, ဘန္တေ, ဟေတု, ကော ပစ္စယော, ယေန မိဓေကစ္စော ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ ဂန္ဓဗ္ဗကာယိကာနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇတီ’’တိ? ‘‘ဣဓ, ဘိက္ခု, ဧကစ္စော ကာယေန သုစရိတံ စရတိ, ဝါစာယ သုစရိတံ စရတိ, မနသာ သုစရိတံ စရတိ။ တဿ သုတံ ဟောတိ – ‘ဂန္ဓဗ္ဗကာယိကာ ဒေဝါ ဒီဃာယုကာ ဝဏ္ဏဝန္တော သုခဗဟုလာ’တိ။ တဿ ဧဝံ ဟောတိ – ‘အဟော ဝတာဟံ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ ဂန္ဓဗ္ဗကာယိကာနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇေယျ’န္တိ။ သော ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ ဂန္ဓဗ္ဗကာယိကာနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇတိ။ အယံ ခေါ, ဘိက္ခု , ဟေတု, အယံ ပစ္စယော, ယေန မိဓေကစ္စော ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ ဂန္ဓဗ္ဗကာယိကာနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇတီ’’တိ။ ဒုတိယံ။

၃. မူလဂန္ဓဒါတာသုတ္တံ

၄၄၀. သာဝတ္ထိနိဒာနံ။ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ သော ဘိက္ခု ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ – ‘‘ကော နု ခေါ, ဘန္တေ, ဟေတု, ကော ပစ္စယော, ယေန မိဓေကစ္စော ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ မူလဂန္ဓေ အဓိဝတ္ထာနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇတီ’’တိ ? ‘‘ဣဓ, ဘိက္ခု, ဧကစ္စော ကာယေန သုစရိတံ စရတိ, ဝါစာယ သုစရိတံ စရတိ, မနသာ သုစရိတံ စရတိ။ တဿ သုတံ ဟောတိ – ‘မူလဂန္ဓေ အဓိဝတ္ထာ ဒေဝါ ဒီဃာယုကာ ဝဏ္ဏဝန္တော သုခဗဟုလာ’တိ။ တဿ ဧဝံ ဟောတိ – ‘အဟော ဝတာဟံ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ မူလဂန္ဓေ အဓိဝတ္ထာနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇေယျ’န္တိ။ သော ဒါတာ ဟောတိ မူလဂန္ဓာနံ။ သော ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ မူလဂန္ဓေ အဓိဝတ္ထာနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇတိ။ အယံ ခေါ, ဘိက္ခု, ဟေတု။ပေ.။ ယေန မိဓေကစ္စော ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ မူလဂန္ဓေ အဓိဝတ္ထာနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇတီ’’တိ။ တတိယံ။

၄-၁၂. သာရဂန္ဓာဒိဒါတာသုတ္တနဝကံ

၄၄၁-၄၄၉. သာဝတ္ထိနိဒာနံ။ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ သော ဘိက္ခု ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ – ‘‘ကော နု ခေါ, ဘန္တေ, ဟေတု, ကော ပစ္စယော, ယေန မိဓေကစ္စော ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သာရဂန္ဓေ အဓိဝတ္ထာနံ ဒေဝါနံ။ ပေ.။ ဖေဂ္ဂုဂန္ဓေ အဓိဝတ္ထာနံ ဒေဝါနံ။ တစဂန္ဓေ အဓိဝတ္ထာနံ ဒေဝါနံ။ ပပဋိကဂန္ဓေ အဓိဝတ္ထာနံ ဒေဝါနံ။ ပတ္တဂန္ဓေ အဓိဝတ္ထာနံ ဒေဝါနံ။ ပုပ္ဖဂန္ဓေ အဓိဝတ္ထာနံ ဒေဝါနံ။ ဖလဂန္ဓေ အဓိဝတ္ထာနံ ဒေဝါနံ။ ရသဂန္ဓေ အဓိဝတ္ထာနံ ဒေဝါနံ။ ဂန္ဓဂန္ဓေ အဓိဝတ္ထာနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇတီ’’တိ? ‘‘ဣဓ, ဘိက္ခု, ဧကစ္စော ကာယေန သုစရိတံ စရတိ, ဝါစာယ သုစရိတံ စရတိ, မနသာ သုစရိတံ စရတိ။ တဿ သုတံ ဟောတိ – ‘သာရဂန္ဓေ အဓိဝတ္ထာ ဒေဝါ ဒီဃာယုကာ ဝဏ္ဏဝန္တော သုခဗဟုလာ’တိ။ တဿ ဧဝံ ဟောတိ – ‘အဟော ဝတာဟံ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သာရဂန္ဓေ အဓိဝတ္ထာနံ ဒေဝါနံ။ပေ.။ ဖေဂ္ဂုဂန္ဓေ အဓိဝတ္ထာနံ ဒေဝါနံ။ တစဂန္ဓေ အဓိဝတ္ထာနံ ဒေဝါနံ။ ပပဋိကဂန္ဓေ အဓိဝတ္

ထာနံ ဒေဝတာနံ။ ပတ္တဂန္ဓေ အဓိဝတ္ထာနံ ဒေဝတာနံ။ ပုပ္ဖဂန္ဓေ အဓိဝတ္ထာနံ ဒေဝတာနံ။ ဖလဂန္ဓေ အဓိဝတ္ထာနံ ဒေဝတာနံ။ ရသဂန္ဓေ အဓိဝတ္ထာနံ ဒေဝတာနံ။ ဂန္ဓဂန္ဓေ အဓိဝတ္ထာနံ ဒေဝတာနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇေယျ'န္တိ။ သော အတ္တာ ဟောတိ သာရဂန္ဓာနံ။ပေ.။ သော အတ္တာ ဟောတိ ဖေဂ္ဂုဂန္ဓာနံ။ သော အတ္တာ ဟောတိ တစဂန္ဓာနံ။ သော အတ္တာ ဟောတိ ပပဋိကဂန္ဓာနံ။ သော အတ္တာ ဟောတိ ပတ္တဂန္ဓာနံ။ သော အတ္တာ ဟောတိ ပုပ္ဖဂန္ဓာနံ။ သော အတ္တာ ဟောတိ ဖလဂန္ဓာနံ။ သော အတ္တာ ဟောတိ ရသဂန္ဓာနံ။ သော အတ္တာ ဟောတိ ဂန္ဓဂန္ဓာနံ။ သော ကာယဿ ဘေဒာ ပရံ မရဏာ ဂန္ဓဂန္ဓေ အဓိဝတ္ထာနံ ဒေဝတာနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇတိ။ အယံ ခော, ဘိက္ခု, ဟေတု, အယံ ပစ္စယော, ယေန မိဓေကစ္စော ကာယဿ ဘေဒာ ပရံ မရဏာ ဂန္ဓဂန္ဓေ အဓိဝတ္ထာနံ ဒေဝတာနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇတီ''တိ။ ဒုတိယံ။

၁၃-၂၂. မူလဂန္ဓအနုပကာရသုတ္တဒသကံ

၄၅၀-၄၅၉. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခော သော ဘိက္ခု ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ – ''ကော နု ခော, ဘန္တေ, ဟေတု, ကော ပစ္စယော, ယေန မိဓေကစ္စော ကာယဿ ဘေဒာ ပရံ မရဏာ မူလဂန္ဓေ အဓိဝတ္ထာနံ ဒေဝတာနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇတီ''တိ? ''ဣဓ, ဘိက္ခု, ဧကစ္စော ကာယေန သုစရိတံ စရတိ, ဝါစာယ သုစရိတံ စရတိ, မနသာ သုစရိတံ စရတိ။ တဿ သုတံ ဟောတိ – 'မူလဂန္ဓေ အဓိဝတ္ထာ ဒေဝါ ဒီဃာယုကာ ဝဏ္ဏဝန္တော သုခဗဟုလာ'တိ။ တဿ ဧဝံ ဟောတိ – 'အဟော ဝတာဟံ ကာယဿ ဘေဒာ ပရံ မရဏာ မူလဂန္ဓေ အဓိဝတ္ထာနံ ဒေဝတာနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇေယျ'န္တိ။ သော အန္နံ ဒေတိ။ပေ.။ ပါနံ ဒေတိ။ ဝတ္ထံ ဒေတိ။ ယာနံ ဒေတိ။ မာလံ ဒေတိ။ ဂန္ဓံ ဒေတိ။ ဝိလေပနံ ဒေတိ။ သေယျံ ဒေတိ။ အာဝသထံ ဒေတိ။ ပဒီပေယျံ ဒေတိ။ သော ကာယဿ ဘေဒာ ပရံ မရဏာ မူလဂန္ဓေ အဓိဝတ္ထာနံ ဒေဝတာနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇတိ။ အယံ ခော, ဘိက္ခု, ဟေတု, အယံ ပစ္စယော, ယေန မိဓေကစ္စော ကာယဿ ဘေဒာ ပရံ မရဏာ မူလဂန္ဓေ အဓိဝတ္ထာနံ ဒေဝတာနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇတီ''တိ။ ဗာဝီသတိမံ။

၂၃-၁၁၂. သာရဂန္ဓာဒိအနုပကာရသုတ္တနဝုတိကံ

၄၆၀-၅၄၉. သာဝတ္ထိနိဒါနံ ။ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခော သော ဘိက္ခု ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ – ''ကော နု ခော, ဘန္တေ, ဟေတု, ကော ပစ္စယော, ယေန မိဓေကစ္စော ကာယဿ ဘေဒာ ပရံ မရဏာ သာရဂန္ဓေ အဓိဝတ္ထာနံ ဒေဝတာနံ။ ပေ.။ ဖေဂ္ဂုဂန္ဓေ အဓိဝတ္ထာနံ ဒေဝတာနံ။ တစဂန္ဓေ အဓိဝတ္ထာနံ ဒေဝတာနံ ။ ပပဋိကဂန္ဓေ အဓိဝတ္ထာနံ ဒေဝတာနံ။ ပတ္တဂန္ဓေ အဓိဝတ္ထာနံ ဒေဝတာနံ။ ပုပ္ဖဂန္ဓေ အဓိဝတ္ထာနံ ဒေဝတာနံ။ ဖလဂန္ဓေ အဓိဝတ္ထာနံ ဒေဝတာနံ။ ရသဂန္ဓေ အဓိဝတ္ထာနံ ဒေဝတာနံ။ ဂန္ဓဂန္ဓေ အဓိဝတ္ထာနံ ဒေဝတာနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇတီ''တိ? ''ဣဓ, ဘိက္ခု, ဧကစ္စော ကာယေန သုစရိတံ စရတိ, ဝါစာယ သုစရိတံ စရတိ, မနသာ သုစရိတံ စရတိ။ တဿ သုတံ ဟောတိ – 'ဂန္ဓဂန္ဓေ အဓိဝတ္ထာ ဒေဝါ ဒီဃာယုကာ ဝဏ္ဏဝန္တော သုခဗဟုလာ'တိ။ တဿ ဧဝံ ဟောတိ – 'အဟော ဝတာဟံ ကာယဿ ဘေဒာ ပရံ မရဏာ ဂန္ဓဂန္ဓေ အဓိဝတ္ထာနံ ဒေဝတာနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇေယျ'န္တိ။ သော အန္နံ ဒေတိ။ပေ.။ ပါနံ ဒေတိ။ ဝတ္ထံ ဒေတိ။ ယာနံ ဒေတိ။ မာလံ ဒေတိ။ ဂန္ဓံ ဒေတိ။ ဝိလေပနံ ဒေတိ။ သေယျံ ဒေတိ။ အာဝသထံ ဒေတိ။ ပဒီပေယျံ ဒေတိ။ သော ကာယဿ ဘေဒာ ပရံ မရဏာ ဂန္ဓဂန္ဓေ အဓိဝတ္ထာနံ ဒေဝတာနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇတိ။ အယံ ခော, ဘိက္ခု, ဟေတု, အယံ ပစ္စယော, ယေန မိဓေကစ္စော ကာယဿ ဘေဒာ ပရံ မရဏာ ဂန္ဓဂန္ဓေ အဓိဝတ္ထာနံ ဒေဝတာနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇတီ''တိ။ ဒွါဒသုတ္တရသတတိမံ။

(ဧဝံ ပိဏ္ဍကေန ဧကသတဉ္စ ဒွါဒသ စ သုတ္တန္တာ ဟောန္တိ။)

ဂန္ဓဗ္ဗကာယသံယုတ္တံ သမတ္တံ။

တဿုဒ္ဒါနံ –

သုဒ္ဓိကဉ္စ သုစရိတံ၊ ဒါတာ ဟိ အပရေ ဒသ။
အနုပကာရာ သတဓာ၊ ဂန္ဓဗ္ဗေ သုပ္ပကာသိတာတိ။

၁၁. ဝလာဟကသံယုတ္တံ

၁. သုဒ္ဓိကသုတ္တံ

၅၅၀. သာဝတ္ထိနိဒာနံ ။ ''ဝလာဟကကာယိကေ တေ, ဘိက္ခဝေ, ဒေဝေ ဒေသေဿာမိ။ တံ သုဏာထ။ ကတမေ စ, ဘိက္ခဝေ, ဝလာဟကကာယိကာ ဒေဝါ? သန္တိ, ဘိက္ခဝေ, သီတဝလာဟကာ ဒေဝါ; သန္တိ ဥဏှဝလာဟကာ ဒေဝါ; သန္တိ အဗ္ဘဝလာဟကာ ဒေဝါ; သန္တိ ဝါတဝလာဟကာ ဒေဝါ; သန္တိ ဝဿဝလာဟကာ ဒေဝါ – ဣမေ ဝုစ္စန္တိ, ဘိက္ခဝေ, 'ဝလာဟကကာယိကာ ဒေဝါ'''တိ။ ပဌမံ။

၂. သုစရိတသုတ္တံ

၅၅၁. သာဝတ္ထိနိဒာနံ။ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ သော ဘိက္ခု ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ – ''ကော နု ခေါ, ဘန္တေ, ဟေတု, ကော ပစ္စယော, ယေန မိဓေကစ္စော ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ ဝလာဟကကာယိကာနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇတီ''တိ? ''ဣဓ, ဘိက္ခု, ဧကစ္စော ကာယေန သုစရိတံ စရတိ, ဝါစာယ သုစရိတံ စရတိ, မနသာ သုစရိတံ စရတိ။ တဿ သုတံ ဟောတိ – 'ဝလာဟကကာယိကာ ဒေဝါ ဒီဃာယုကာ ဝဏ္ဏဝန္တော သုခဗဟုလာ'တိ။ တဿ ဧဝံ ဟောတိ – 'အဟော ဝတာဟံ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ ဝလာဟကကာယိကာနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇေယျ'န္တိ။ သော ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ ဝလာဟကကာယိကာနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇတိ။ အယံ ခေါ, ဘိက္ခု, ဟေတု, အယံ ပစ္စယော, ယေန မိဓေကစ္စော ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ ဝလာဟကကာယိကာနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇတီ''တိ။ ဒုတိယံ။

၃-၁၂. သီတဝလာဟကအနုပကာရသုတ္တဒသက

၅၅၂-၅၆၁. သာဝတ္ထိနိဒာနံ။ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ သော ဘိက္ခု ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ – ''ကော နု ခေါ, ဘန္တေ, ဟေတု, ကော ပစ္စယော, ယေန မိဓေကစ္စော ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သီတဝလာဟကာနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇတီ''တိ? ''ဣဓ ဘိက္ခု, ဧကစ္စော ကာယေန သုစရိတံ စရတိ, ဝါစာယ သုစရိတံ စရတိ, မနသာ သုစရိတံ စရတိ။ တဿ သုတံ ဟောတိ – 'သီတဝလာဟကာ ဒေဝါ ဒီဃာယုကာ ဝဏ္ဏဝန္တော သုခဗဟုလာ'တိ။ တဿ ဧဝံ ဟောတိ – 'အဟော ဝတာဟံ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သီတဝလာဟကာနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇေယျ'န္တိ။ သော အန္နံ ဒေတိ။ပေ။ ပဒီပေယျံ ဒေတိ။ သော ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သီတဝလာဟကာနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇတိ။ အယံ ခေါ, ဘိက္ခု, ဟေတု, အယံ ပစ္စယော, ယေန မိဓေကစ္စော ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သီတဝလာဟကာနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇတီ''တိ။ ဒွါဒသမံ။

၁၃-၅၂. ဥဏှဝလာဟကအနုပကာရသုတ္တစာလီသကံ

၅၆၂-၆၀၁. သာဝတ္ထိနိဒာနံ။ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ သော ဘိက္ခု ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ – ''ကော နု ခေါ, ဘန္တေ, ဟေတု, ကော ပစ္စယော, ယေန မိဓေကစ္စော ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ ဥဏှဝလာဟကာနံ ဒေဝါနံ။ပေ။ အဗ္ဘဝလာဟကာနံ ဒေဝါနံ။ပေ။ ဝါတဝလာဟကာနံ ဒေဝါနံ။ပေ။ ဝဿဝလာဟကာနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇတီ''တိ? ''ဣဓ, ဘိက္ခု, ဧကစ္စော ကာယေန သုစရိတံ စရတိ, ဝါစာယ သုစရိတံ စရတိ, မနသာ သုစရိတံ စရတိ။ တဿ သုတံ ဟောတိ – 'ဝဿဝလာဟကာ ဒေဝါ ဒီဃာယုကာ ဝဏ္ဏဝန္တော သုခဗဟုလာ'တိ။ တဿ ဧဝံ ဟောတိ – 'အဟော ဝတာဟံ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ ဝဿဝလာဟကာနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇေယျ'န္တိ။ သော အန္နံ ဒေတိ။ပေ။ ပဒီပေယျံ ဒေတိ။ သော ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ ဝဿဝလာဟကာနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇတိ။ အယံ ခေါ, ဘိက္ခု, ဟေတု, အယံ ပစ္စယော, ယေန မိဓေကစ္စော ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ ဝဿဝလာဟကာနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇတီ''တိ။ ဒွေပညာသမံ။

၅၃. သီတဝလာဟကသုတ္တံ

၆၀၂. သာဝတ္ထိနိဒာနံ ။ ကေမန္တံ နိသိန္နော ခေါ သော ဘိက္ခု ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ – ''ကော နု ခေါ, ဘန္တေ, ဟေတု, ကော ပစ္စယော, ယေနေကဒါ သီတံ ဟောတီ''တိ? ''သန္တိ, ဘိက္ခု, သီတဝလာဟကာ နာမ ဒေဝါ။ တေသံ ယဒါ ဧဝံ ဟောတိ – 'ယံနူန မယံ သကာယ ရတိယာ ဝသေယျာမာ'တိ [ရမေယျာမာတိ (သီ. သျာ. ကံ. ပီ.) ဧဝမုပရိပိ] , တေသံ တံ စေတောပဏိဓိမန္ဝာယ သီတံ ဟောတိ။ အယံ ခေါ, ဘိက္ခု, ဟေတု, အယံ ပစ္စယော, ယေနေကဒါ သီတံ ဟောတီ''တိ။ ဒေုတိယံ။

၅၄. ဥဏှဝလာဟကသုတ္တံ

၆၀၃. သာဝတ္ထိနိဒာနံ ။ ကေမန္တံ နိသိန္နော ခေါ သော ဘိက္ခု ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ – ''ကော နု ခေါ, ဘန္တေ, ဟေတု, ကော ပစ္စယော, ယေနေကဒါ ဥဏှံ ဟောတီ''တိ? ''သန္တိ, ဘိက္ခု, ဥဏှဝလာဟကာ နာမ ဒေဝါ။ တေသံ ယဒါ ဧဝံ ဟောတိ – 'ယံနူန မယံ သကာယ ရတိယာ ဝသေယျာမာ'တိ, တေသံ တံ စေတောပဏိဓိမန္ဝာယ ဥဏှံ ဟောတိ။ အယံ ခေါ, ဘိက္ခု, ဟေတု, အယံ ပစ္စယော, ယေနေကဒါ ဥဏှံ ဟောတီ''တိ။ စတုတ္ထံ။

၅၅. အဗ္ဘဝလာဟကသုတ္တံ

၆၀၄. သာဝတ္ထိနိဒာနံ။ ကေမန္တံ နိသိန္နော ခေါ သော ဘိက္ခု ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ – ''ကော နု ခေါ, ဘန္တေ, ဟေတု, ကော ပစ္စယော, ယေနေကဒါ အဗ္ဘံ ဟောတီ''တိ? ''သန္တိ, ဘိက္ခု, အဗ္ဘဝလာဟကာ နာမ ဒေဝါ။ တေသံ ယဒါ ဧဝံ ဟောတိ – 'ယံနူန မယံ သကာယ ရတိယာ ဝသေယျာမာ'တိ, တေသံ တံ စေတောပဏိဓိမန္ဝာယ အဗ္ဘံ ဟောတိ။ အယံ ခေါ, ဘိက္ခု, ဟေတု, အယံ ပစ္စယော, ယေနေကဒါ အဗ္ဘံ ဟောတီ''တိ။ ပဉ္စမံ။

၅၆. ဝါတဝလာဟကသုတ္တံ

၆၀၅. သာဝတ္ထိနိဒာနံ ။ ကေမန္တံ နိသိန္နော ခေါ သော ဘိက္ခု ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ – ''ကော နု ခေါ, ဘန္တေ, ဟေတု, ကော ပစ္စယော, ယေနေကဒါ ဝါတော ဟောတီ''တိ? ''သန္တိ, ဘိက္ခု, ဝါတဝလာဟကာ နာမ ဒေဝါ။ တေသံ ယဒါ ဧဝံ ဟောတိ – 'ယံနူန မယံ သကာယ ရတိယာ ဝသေယျာမာ'တိ, တေသံ တံ စေတောပဏိဓိမန္ဝာယ ဝါတော ဟောတိ။ အယံ ခေါ, ဘိက္ခု, ဟေတု, အယံ ပစ္စယော, ယေနေကဒါ ဝါတော ဟောတီ''တိ။ ဆဋ္ဌံ။

၅၇. ဝဿဝလာဟကသုတ္တံ

၆၀၆. သာဝတ္ထိနိဒာနံ။ ကေမန္တံ နိသိန္နော ခေါ သော ဘိက္ခု ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ – ''ကော နု ခေါ, ဘန္တေ, ဟေတု, ကော ပစ္စယော, ယေနေကဒါ ဒေဝေါ ဝဿတီ''တိ? ''သန္တိ, ဘိက္ခု, ဝဿဝလာဟကာ နာမ ဒေဝါ။ တေသံ ယဒါ ဧဝံ ဟောတိ – 'ယံနူန မယံ သကာယ ရတိယာ ဝသေယျာမာ'တိ, တေသံ တံ စေတောပဏိဓိမန္ဝာယ ဒေဝေါ ဝဿတိ။ အယံ ခေါ, ဘိက္ခု, ဟေတု, အယံ ပစ္စယော, ယေနေကဒါ ဒေဝေါ ဝဿတီ''တိ။ သတ္တမံ။

သတ္တမသုတ္တန္တံ နိဋ္ဌိတံ။

ဝလာဟကသံယုတ္တံ သမတ္တံ။

တဿုဒ္ဒါနံ –

သုဒ္ဓိကံ သုစရိတဉ္စ အနုပကာရပဉ္စမံ။
သီတံ ဥဏှဉ္စ အဗ္ဘဉ္စ ဝါတဝဿဝလာဟကာတိ။

၁၂. ဝစ္ဆဂေါတ္တသံယုတ္တံ

၁. ရူပအညာဏသုတ္တံ

၆၀၇. ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ ဇေတဝနေ အနာထပိဏ္ဍိကဿ အာရာမေ။ အထ ခေါ ဝစ္ဆဂေါတ္တော ပရိဗ္ဗာဇကော ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ; ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝတာ သဒ္ဓိံ သမ္မောဒိ။ သမ္မောဒနီယံ ကထံ သာရဏီယံ ဝီတိသာရေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ။ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ ဝစ္ဆဂေါတ္တော ပရိဗ္ဗာဇကော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ – ''ကော နု ခေါ, ဘော ဂောတမ, ဟေတု, ကော ပစ္စယော, ယာနိမာနိ [ယေနိမာနိ (?)] အနေကဝိဟိတာနိ ဒိဋ္ဌိဂတာနိ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ – သဿတော လောကောတိ ဝါ, အသဿတော လောကောတိ ဝါ, အန္တဝါ လောကောတိ ဝါ, အနန္တဝါ လောကောတိ ဝါ, တံ ဇီဝံ တံ သရီရန္တိ ဝါ, အညံ ဇီဝံ အညံ သရီရန္တိ ဝါ, ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာတိ ဝါ, န ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာတိ ဝါ, ဟောတိ စ န စ ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာတိ ဝါ, နေဝ ဟောတိ န န ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာတိ ဝါ''တိ? ''ရူပေ ခေါ, ဝစ္ဆ, အညာဏာ, ရူပသမုဒယေ အညာဏာ, ရူပနိရောဓေ အညာဏာ, ရူပနိရောဓဂါမိနိယာ ပဋိပဒာယ အညာဏာ; ဧဝမိမာနိ အနေကဝိဟိတာနိ ဒိဋ္ဌိဂတာနိ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ – သဿတော လောကောတိ ဝါ။ပေ.။ နေဝ ဟောတိ န န ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာတိ ဝါတိ။ အယံ ခေါ, ဝစ္ဆ, ဟေတု, အယံ ပစ္စယော, ယာနိမာနိ [ယေန (သီ.), ယေနိမာနိ (?)] အနေကဝိဟိတာနိ ဒိဋ္ဌိဂတာနိ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ – သဿတော လောကောတိ ဝါ, အသဿတော လောကောတိ ဝါ။ပေ.။ နေဝ ဟောတိ န န ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာတိ ဝါ''တိ။ ပဌမံ။

၂. ဝေဒနာအညာဏသုတ္တံ

၆၀၈. သာဝတ္ထိနိဒာနံ။ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ ဝစ္ဆဂေါတ္တော ပရိဗ္ဗာဇကော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ – ''ကော နု ခေါ, ဘော ဂောတမ, ဟေတု, ကော ပစ္စယော, ယာနိမာနိ အနေကဝိဟိတာနိ ဒိဋ္ဌိဂတာနိ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ – သဿတော လောကောတိ ဝါ, အသဿတော လောကောတိ ဝါ။ပေ.။ နေဝ ဟောတိ န န ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာတိ ဝါ''တိ? ''ဝေဒနာယ ခေါ, ဝစ္ဆ, အညာဏာ, ဝေဒနာသမုဒယေ အညာဏာ, ဝေဒနာနိရောဓေ အညာဏာ, ဝေဒနာနိရောဓဂါမိနိယာ ပဋိပဒာယ အညာဏာ; ဧဝမိမာနိ အနေကဝိဟိတာနိ ဒိဋ္ဌိဂတာနိ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ – သဿတော လောကောတိ ဝါ, အသဿတော လောကောတိ ဝါ။ပေ.။ နေဝ ဟောတိ န န ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာတိ ဝါတိ။ အယံ ခေါ, ဝစ္ဆ, ဟေတု, အယံ ပစ္စယော, ယာနိမာနိ အနေကဝိဟိတာနိ ဒိဋ္ဌိဂတာနိ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ – သဿတော လောကောတိ ဝါ, အသဿတော လောကောတိ ဝါ။ပေ.။ နေဝ ဟောတိ န န ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာတိ ဝါ''တိ။ ဒုတိယံ။

၃. သညာအညာဏသုတ္တံ

၆၀၉. သာဝတ္ထိနိဒာနံ။ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ ဝစ္ဆဂေါတ္တော ပရိဗ္ဗာဇကော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ – ''ကော နု ခေါ, ဘော ဂောတမ, ဟေတု, ကော ပစ္စယော, ယာနိမာနိ အနေကဝိဟိတာနိ ဒိဋ္ဌိဂတာနိ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ – သဿတော လောကောတိ ဝါ, အသဿတော လောကောတိ ဝါ။ပေ.။ နေဝ ဟောတိ န န ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာတိ ဝါ''တိ? ''သညာယ ခေါ, ဝစ္ဆ, အညာဏာ, သညာသမုဒယေ အညာဏာ, သညာနိရောဓေ အညာဏာ, သညာနိရောဓဂါမိနိယာ ပဋိပဒာယ အညာဏာ; ဧဝမိမာနိ အနေကဝိဟိတာနိ ဒိဋ္ဌိဂတာနိ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ – သဿတော လောကောတိ ဝါ, အသဿတော လောကောတိ ဝါ။ပေ.။ နေဝ ဟောတိ န န ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာတိ ဝါတိ။ အယံ ခေါ, ဝစ္ဆ, ဟေတု, အယံ ပစ္စယော, ယာနိမာနိ အနေကဝိဟိတာနိ ဒိဋ္ဌိဂတာနိ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ – သဿတော လောကောတိ ဝါ, အသဿတော လောကောတိ ဝါ။ပေ.။ နေဝ ဟောတိ န န ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာတိ ဝါ''တိ။ တတိယံ။

၄. သင်္ခါရအညာဏသုတ္တံ

၆၁၀. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ကေမန္တံ နိသိန္နော ခော ဝစ္ဆဂေါတ္တော ပရိဗ္ဗာဇကော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ – "ကော နု ခော, ဘော ဂေါတမ, ဟေတု, ကော ပစ္စယော, ယာနိမာနိ အနေကဝိဟိတာနိ ဒိဋ္ဌိဂတာနိ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ – သဿတော လောကောတိ ဝါ, အသဿတော လောကောတိ ဝါ။ပေ.။ နေဝ ဟောတိ န န ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာတိ ဝါ"တိ? "သင်္ခါရေသု ခော, ဝစ္ဆ, အညာဏာ, သင်္ခါရသမုဒယေ အညာဏာ, သင်္ခါရနိရောဓေ အညာဏာ, သင်္ခါရနိရောဓဂါမိနိယာ ပဋိပဒာယ အညာဏာ; ဧဝမိမာနိ အနေကဝိဟိတာနိ ဒိဋ္ဌိဂတာနိ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ – သဿ သတော လောကောတိ ဝါ, အသဿတော လောကောတိ ဝါ။ပေ.။ နေဝ ဟောတိ န န ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာ တိ ဝါတိ။ အယံ ခော, ဝစ္ဆ, ဟေတု, အယံ ပစ္စယော, ယာနိမာနိ အနေကဝိဟိတာနိ ဒိဋ္ဌိဂတာနိ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ – သဿတော လောကောတိ ဝါ, အသဿတော လောကောတိ ဝါ။ပေ.။ နေဝ ဟောတိ န န ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာတိ ဝါ"တိ။ စတုတ္ထံ။

၅. ဝိညာဏအညာဏသုတ္တံ

၆၁၁. သာဝတ္ထိနိဒါနံ ။ ကေမန္တံ နိသိန္နော ခော ဝစ္ဆဂေါတ္တော ပရိဗ္ဗာဇကော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ – "ကော နု ခော, ဘော ဂေါတမ, ဟေတု, ကော ပစ္စယော, ယာနိမာနိ အနေကဝိဟိတာနိ ဒိဋ္ဌိဂတာနိ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ – သဿတော လောကောတိ ဝါ, အသဿတော လောကောတိ ဝါ ။ပေ.။ နေဝ ဟောတိ န န ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာတိ ဝါ"တိ? "ဝိညာဏေ ခော, ဝစ္ဆ, အညာဏာ, ဝိညာဏသမုဒယေ အညာဏာ, ဝိညာဏနိရောဓေ အညာဏာ, ဝိညာဏနိရောဓဂါမိနိယာ ပဋိပဒာယ အညာဏာ; ဧဝမိမာနိ အနေကဝိဟိတာနိ ဒိဋ္ဌိဂတာနိ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ – သဿ သတော လောကောတိ ဝါ, အသဿတော လောကောတိ ဝါ။ပေ.။ နေဝ ဟောတိ န န ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာ တိ ဝါတိ။ အယံ ခော, ဝစ္ဆ, ဟေတု, အယံ ပစ္စယော, ယာနိမာနိ အနေကဝိဟိတာနိ ဒိဋ္ဌိဂတာနိ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ – သဿတော လောကောတိ ဝါ, အသဿတော လောကောတိ ဝါ။ပေ.။ နေဝ ဟောတိ န န ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာတိ ဝါ"တိ။ ပဉ္စမံ။

၆-၁၀. ရူပအဒဿနာဒိသုတ္တပဉ္စကံ

၆၁၂-၆၁၆. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ကေမန္တံ နိသိန္နော ခော ဝစ္ဆဂေါတ္တော ပရိဗ္ဗာဇကော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ – "ကော နု ခော, ဘော ဂေါတမ, ဟေတု, ကော ပစ္စယော, ယာနိမာနိ အနေကဝိဟိတာနိ ဒိဋ္ဌိဂတာနိ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ – သဿတော လောကောတိ ဝါ, အသဿတော လောကောတိ ဝါ။ပေ.။ နေဝ ဟောတိ န န ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာတိ ဝါ"တိ? ရူပေ ခော, ဝစ္ဆ, အဒဿနာ။ပေ.။ ရူပနိရောဓဂါမိနိယာ ပဋိပဒာယ အဒဿနာ။ပေ.။ ဝေဒနာယ ။ သညာယ ။ သင်္ခါရေသု ခော, ဝစ္ဆ, အဒဿနာ။ပေ.။ ဝိညာဏေ ခော, ဝစ္ဆ, အဒဿနာ။ပေ.။ ဝိညာဏနိရောဓဂါမိနိ ယာ ပဋိပဒာယ အဒဿနာ။ပေ.။။ ဒသမံ။

၁၁-၁၅. ရူပအနဘိသမယာဒိသုတ္တပဉ္စကံ

၆၁၇-၆၂၁. သာဝတ္ထိနိဒါနံ ။ ရူပေ ခော, ဝစ္ဆ, အနဘိသမယာ။ပေ.။ ရူပနိရောဓဂါမိနိယာ ပဋိပဒာယ အနဘိသမ ယာ။ပေ.။။

သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ဝေဒနာယ ခော, ဝစ္ဆ, အနဘိသမယာ။ပေ.။။

သာဝတ္ထိနိဒါနံ ။ သညာယ ခော, ဝစ္ဆ, အနဘိသမယာ။ပေ.။။

သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ သင်္ခါရေသု ခော, ဝစ္ဆ, အနဘိသမယာ။ပေ.။။

သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ဝိညာဏေ ခော, ဝစ္ဆ, အနဘိသမယာ။ပေ.။။ ပန္နရသမံ။

၁၆-၂၀. ရူပအနနုဗောဓာဒိသုတ္တပဉ္စကံ

၆၂၂-၆၂၆. သာဝတ္ထိနိဒါနံ ။ ကေမန္တံ နိသိန္နော ခေါ ဝစ္ဆဂေါတ္တော ပရိဗ္ဗာဇကော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ – ကော နု ခေါ, ဘော ဂေါတမ, ဟေတု, ကော ပစ္စယော။ပေ.။ ရူပေ ခေါ, ဝစ္ဆ, အနနုဘောဓာ။ပေ.။ ရူပနိရောဓဂါမိနိယာ ပဋိပဒာယ အနနုဘောဓာ။ပေ.။။

သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ဝေဒနာယ ခေါ, ဝစ္ဆ။ပေ.။။

သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ သညာယ ခေါ, ဝစ္ဆ။ပေ.။။

သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ သင်္ခါရေသု ခေါ, ဝစ္ဆ။ပေ.။။

သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ဝိညာဏေ ခေါ, ဝစ္ဆ အနနုဘောဓာ။ပေ.။ ဝိညာဏနိရောဓဂါမိနိယာ ပဋိပဒာယ အနနုဘောဓာ။ ဝီသတိမံ။

၂၁-၂၅. ရူပအပ္ပဋိဝေဓာဒိသုတ္တပဉ္စကံ

၆၂၇-၆၃၁. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ကော နု ခေါ, ဘော ဂေါတမ, ဟေတု, ကော ပစ္စယော။ပေ.။ ။ ရူပေ ခေါ, ဝစ္ဆ, အပ္ပဋိဝေဓာ။ပေ.။ ဝိညာဏေ ခေါ, ဝစ္ဆ, အပ္ပဋိဝေဓာ။ပေ.။။ ပဉ္စဝီသတိမံ။

၂၆-၃၀. ရူပအသလ္လက္ခဏာဒိသုတ္တပဉ္စကံ

၆၃၂-၆၃၆. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ရူပေ ခေါ, ဝစ္ဆ, အသလ္လက္ခဏာ။ပေ.။ ဝိညာဏေ ခေါ, ဝစ္ဆ, အသလ္လက္ခဏာ။ပေ.။။ တိံသတိမံ။

၃၁-၃၅. ရူပအနုပလက္ခဏာဒိသုတ္တပဉ္စကံ

၆၃၇-၆၄၁. သာဝတ္ထိနိဒါနံ ။ ရူပေ ခေါ, ဝစ္ဆ, အနုပလက္ခဏာ။ပေ.။ ဝိညာဏေ ခေါ, ဝစ္ဆ, အနုပလက္ခဏာ။ပေ.။။ ပဉ္စတိံသတိမံ။

၃၆-၄၀. ရူပအပ္ပစ္စုပလက္ခဏာဒိသုတ္တပဉ္စကံ

၆၄၂-၆၄၆. သာဝတ္ထိနိဒါနံ ။ ရူပေ ခေါ, ဝစ္ဆ, အပ္ပစ္စုပလက္ခဏာ။ပေ.။ ဝိညာဏေ ခေါ, ဝစ္ဆ, အပ္ပစ္စုပလက္ခဏာ။ပေ.။။ စတ္တာလီသမံ။

၄၁-၄၅. ရူပအသမပေက္ခဏာဒိသုတ္တပဉ္စကံ

၆၄၇-၆၅၁. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ရူပေ ခေါ, ဝစ္ဆ, အသမပေက္ခဏာ။ပေ.။ ဝိညာဏေ ခေါ, ဝစ္ဆ, အသမပေက္ခဏာ။ပေ.။။ ပဉ္စစတ္တာလီသမံ။

၄၆-၅၀. ရူပအပ္ပစ္စုပေက္ခဏာဒိသုတ္တပဉ္စကံ

၆၅၂-၆၅၆. သာဝတ္ထိနိဒါနံ ။ ရူပေ ခေါ, ဝစ္ဆ, အပ္ပစ္စုပေက္ခဏာ။ပေ.။ ဝိညာဏေ ခေါ, ဝစ္ဆ, အပ္ပစ္စုပေက္ခဏာ။ပေ.။။ ပညာသမံ။

၅၁-၅၄. ရူပအပ္ပစ္စက္ခကမ္မာဒိသုတ္တစတုက္ကံ

၆၅၇-၆၆၀. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ အထ ခေါ ဝစ္ဆဂေါတ္တော ပရိဗ္ဗာဇကော ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ; ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝတာ သဒ္ဓိံ သမ္မောဒိ။ သမ္မောဒနီယံ ကထံ သာရဏီယံ ဝီတိသာရေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ။ ဧကမန္တံ နိသိ

န္ဓော ခော ဝစ္ဆကေတ္တော ပရိဗ္ဗာဇကော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ – ‘‘ကော နု ခော, ဘော ဂေါတမ, ဟေတု, ကော ပစ္စယော, ယာနိမာနိ အနေကဝိဟိတာနိ ဒိဋ္ဌိဂတာနိ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ – သဿတော လောကောတိ ဝါ။ပေ.။ နေဝ ဟောတိ န န ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာတိ ဝါ’’တိ? ရူပေ ခော, ဝစ္ဆ, အပ္ပစ္စက္ခကမ္မာ, ရူပသမုဒယေ အပ္ပစ္စက္ခကမ္မာ , ရူပနိရောဓေ အပ္ပစ္စက္ခကမ္မာ, ရူပနိရောဓဂါမိနိယာ ပဋိပဒာယ အပ္ပစ္စက္ခကမ္မာ။ပေ.။။

သာဝတ္ထိနိဒါနံ ။ ဝေဒနာယ ခော, ဝစ္ဆ, အပ္ပစ္စက္ခကမ္မာ။ပေ.။ ဝေဒနာနိရောဓဂါမိနိယာ ပဋိပဒာယ အပ္ပစ္စက္ခကမ္မာ။ပေ.။။

သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ သညာယ ခော, ဝစ္ဆ, အပ္ပစ္စက္ခကမ္မာ။ပေ.။ သညာနိရောဓဂါမိနိယာ ပဋိပဒာယ အပ္ပစ္စက္ခကမ္မာ။ပေ.။။

သာဝတ္ထိနိဒါနံ ။ သင်္ခါရေသု ခော, ဝစ္ဆ, အပ္ပစ္စက္ခကမ္မာ။ပေ.။ သင်္ခါရနိရောဓဂါမိနိယာ ပဋိပဒာယ အပ္ပစ္စက္ခကမ္မာ။ပေ.။။ စတုပညာသမံ။

၅၅. ဝိညာဏအပ္ပစ္စက္ခကမ္မသုတ္တံ

၆၆၁. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ‘‘ဝိညာဏေ ခော, ဝစ္ဆ, အပ္ပစ္စက္ခကမ္မာ, ဝိညာဏသမုဒယေ အပ္ပစ္စက္ခကမ္မာ, ဝိညာဏနိရောဓေ အပ္ပစ္စက္ခကမ္မာ, ဝိညာဏနိရောဓဂါမိနိယာ ပဋိပဒာယ အပ္ပစ္စက္ခကမ္မာ; ဧဝမိမာနိ အနေကဝိဟိတာနိ ဒိဋ္ဌိဂတာနိ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ – သဿတော လောကောတိ ဝါ, အသဿတော လောကောတိ ဝါ။ပေ.။ နေဝ ဟောတိ န န ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာတိ ဝါတိ။ အယံ ခော, ဝစ္ဆ, ဟေတု, အယံ ပစ္စယော , ယာနိမာနိ အနေကဝိဟိတာနိ ဒိဋ္ဌိဂတာနိ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ – သဿတော လောကောတိ ဝါ, အသဿတော လောကောတိ ဝါ, အန္တဝါ လောကောတိ ဝါ, အနန္တဝါ လောကောတိ ဝါ, တံ ဇီဝံ တံ သရီရန္တိ ဝါ, အညံ ဇီဝံ အညံ သရီရန္တိ ဝါ, ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာတိ ဝါ, န ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာတိ ဝါ, ဟောတိ စ န စ ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာတိ ဝါ, နေဝ ဟောတိ န န ဟောတိ တထာဂတော ပရံ မရဏာတိ ဝါ’’တိ။ ပဉ္စပညာသမံ။

ဝစ္ဆကေတ္တသံယုတ္တံ သမတ္တံ။

တဿုဒ္ဒါနံ –

အညာဏာ အဒဿနာ စေဝ၊ အနဘိသမယာ အနနုဗောဓာ။
အပ္ပဋိဝေဓာ အသလ္လက္ခဏာ၊ အနုပလက္ခဏေန အပ္ပစ္စုပလက္ခဏာ။
အသမပေက္ခဏာ အပ္ပစ္စုပေက္ခဏာ၊ အပ္ပစ္စက္ခကမ္မန္တိ။

၁၃. ဈာနသံယုတ္တံ

၁. သမာဓိမူလကသမာပတ္တိသုတ္တံ

၆၆၂. သာဝတ္ထိနိဒါနံ ။ ''စတ္တာရောမေ, ဘိက္ခဝေ, ဈာယီ။ ကတမေ စတ္တာရော? ဣဓ , ဘိက္ခဝေ, ဧကစ္စော ဈာယီ သမာဓိသ္မိံ သမာဓိကုသလော ဟောတိ, န သမာဓိသ္မိံ သမာပတ္တိကုသလော။ ဣဓ ပန, ဘိက္ခဝေ, ဧကစ္စော ဈာယီ သမာဓိသ္မိံ သမာပတ္တိကုသလော ဟောတိ, န သမာဓိသ္မိံ သမာဓိကုသလော။ ဣဓ ပန, ဘိက္ခဝေ, ဧကစ္စော ဈာယီ နေဝ သမာဓိသ္မိံ သမာဓိကုသလော ဟောတိ, န စ သမာဓိသ္မိံ သမာပတ္တိကုသလော။ ဣဓ ပန, ဘိက္ခဝေ, ဧကစ္စော ဈာယီ သမာဓိသ္မိံ သမာဓိကုသလော စ ဟောတိ, သမာဓိသ္မိံ သမာပတ္တိကုသလော စ။ တတြ, ဘိက္ခဝေ, ယွာယံ ဈာယီ သမာဓိသ္မိံ သမာဓိကုသလော စ ဟောတိ သမာဓိသ္မိံ သမာပတ္တိကုသလော စ အယံ ဣမေသံ စတုန္နံ ဈာယီနံ အဂ္ဂေါ စ သေဋ္ဌော စ မောက္ခော [ပာမောက္ခော (သျာ. ကံ.) ဧဝမုပရိပိ] စ ဥတ္တမော စ ပဝရော စ။ သေယျထာပိ, ဘိက္ခဝေ, ဂဝါ ခီရံ, ခီရမှာ ဒဓိ, ဒဓိမှာ နဝနီတံ, နဝနီတမှာ သပ္ပိ, သပ္ပိမှာ သပ္ပိမဏ္ဍော တတ္ထ အဂ္ဂမက္ခာယတိ; ဧဝမေဝ ခော, ဘိက္ခဝေ, ယွာယံ ဈာယီ သမာဓိသ္မိံ သမာဓိကုသလော စ ဟောတိ သမာဓိသ္မိံ သမာပတ္တိကုသလော စ အယံ ဣမေသံ စတုန္နံ ဈာယီနံ အဂ္ဂေါ စ သေဋ္ဌော စ မောက္ခော စ ဥတ္တမော စ ပဝရော စာ''တိ။ ပဌမံ။

၂. သမာဓိမူလကဋ္ဌိတိသုတ္တံ

၆၆၃. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ''စတ္တာရောမေ, ဘိက္ခဝေ, ဈာယီ။ ကတမေ စတ္တာရော? ဣဓ, ဘိက္ခဝေ, ဧကစ္စော ဈာယီ သမာဓိသ္မိံ သမာဓိကုသလော ဟောတိ, န သမာဓိသ္မိံ ဌိတိကုသလော။ ဣဓ ပန, ဘိက္ခဝေ, ဧကစ္စော ဈာယီ သမာဓိသ္မိံ ဌိတိကုသလော ဟောတိ, န သမာဓိသ္မိံ သမာဓိကုသလော။ ဣဓ ပန, ဘိက္ခဝေ, ဧကစ္စော ဈာယီ နေဝ သမာဓိသ္မိံ သမာဓိကုသလော ဟောတိ, န စ သမာဓိသ္မိံ ဌိတိကုသလော။ ဣဓ ပန, ဘိက္ခဝေ, ဧကစ္စော ဈာယီ သမာဓိသ္မိံ သမာဓိကုသလော စ ဟောတိ , သမာဓိသ္မိံ ဌိတိကုသလော စ။ တတြ, ဘိက္ခဝေ, ယွာယံ ဈာယီ သမာဓိသ္မိံ သမာဓိကုသလော စ ဟောတိ သမာဓိသ္မိံ ဌိတိကုသလော စ အယံ ဣမေသံ စတုန္နံ ဈာယီနံ အဂ္ဂေါ စ သေဋ္ဌော စ မောက္ခော စ ဥတ္တမော စ ပဝရော စ။ သေယျထာပိ, ဘိက္ခဝေ, ဂဝါ ခီရံ, ခီရမှာ ဒဓိ, ဒဓိမှာ နဝနီတံ, နဝနီတမှာ သပ္ပိ, သပ္ပိမှာ သပ္ပိမဏ္ဍော တတ္ထ အဂ္ဂမက္ခာယတိ; ဧဝမေဝ ခော, ဘိက္ခဝေ, ယွာယံ ဈာယီ သမာဓိသ္မိံ သမာဓိကုသလော စ ဟောတိ သမာဓိသ္မိံ ဌိတိကုသလော စ အယံ ဣမေသံ စတုန္နံ ဈာယီနံ အဂ္ဂေါ စ သေဋ္ဌော စ မောက္ခော စ ဥတ္တမော စ ပဝရော စာ''တိ။ ဒုတိယံ။

၃. သမာဓိမူလကဝုဋ္ဌာနသုတ္တံ

၆၆၄. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ''စတ္တာရောမေ, ဘိက္ခဝေ, ဈာယီ။ ကတမေ စတ္တာရော? ဣဓ, ဘိက္ခဝေ, ဧကစ္စော ဈာယီ သမာဓိသ္မိံ သမာဓိကုသလော ဟောတိ, န သမာဓိသ္မိံ ဝုဋ္ဌာနကုသလော။ ဣဓ ပန, ဘိက္ခဝေ, ဧကစ္စော ဈာယီ သမာဓိသ္မိံ ဝုဋ္ဌာနကုသလော ဟောတိ, န သမာဓိသ္မိံ သမာဓိကုသလော။ ဣဓ ပန, ဘိက္ခဝေ, ဧကစ္စော ဈာယီ နေဝ သမာဓိသ္မိံ သမာဓိကုသလော ဟောတိ, န စ သမာဓိသ္မိံ ဝုဋ္ဌာနကုသလော။ ဣဓ ပန, ဘိက္ခဝေ, ဧကစ္စော ဈာယီ သမာဓိသ္မိံ သမာဓိကုသလော စ ဟောတိ, သမာဓိသ္မိံ ဝုဋ္ဌာနကုသလော စ။ တတြ, ဘိက္ခဝေ, ယွာယံ ဈာယီ သမာဓိသ္မိံ သမာဓိကုသလော စ ဟောတိ သမာဓိသ္မိံ ဝုဋ္ဌာနကုသလော စ အယံ ဣမေသံ စတုန္နံ ဈာယီနံ အဂ္ဂေါ စ သေဋ္ဌော စ မောက္ခော စ ဥတ္တမော စ ပဝရော စ။ သေယျထာပိ, ဘိက္ခဝေ, ဂဝါ ခီရံ။ပေ.။ ပဝရော စာ''တိ။ တတိယံ။

၄. သမာဓိမူလကကလ္လိတသုတ္တံ

၆၆၅. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ''စတ္တာရောမေ, ဘိက္ခဝေ, ဈာယီ။ ကတမေ စတ္တာရော? ဣဓ, ဘိက္ခဝေ, ဧကစ္စော ဈာယီ သမာဓိသ္မိံ သမာဓိကုသလော ဟောတိ, န သမာဓိသ္မိံ ကလ္လိတကုသလော။ ဣဓ ပန, ဘိက္ခဝေ, ဧကစ္စော ဈာယီ သမာဓိသ္မိံ ကလ္လိတကုသလော ဟောတိ, န သမာဓိသ္မိံ သမာဓိကုသလော။ ဣဓ ပန, ဘိက္ခဝေ, ဧကစ္စော ဈာယီ နေဝ သမာဓိသ္မိံ သမာဓိကုသလော ဟောတိ, န စ သမာဓိသ္မိံ ကလ္လိတကုသလော။ ဣဓ ပန, ဘိက္ခဝေ, ဧကစ္စော ဈာယီ သမာဓိ

သိံ သမာဓိကုသလော စ ဟောတိ, သမာဓိသ္မိံ ကလ္လိတကုသလော စ။ တတြ, ဘိက္ခဝေ, ယွာယံ ဈာယီ သမာဓိသ္မိံ သမာဓိကုသလော စ ဟောတိ သမာဓိသ္မိံ ကလ္လိတကုသလော စ အယံ ဣမေသံ စတုန္နံ ဈာယီနံ အဂ္ဂေါ စ သေဋ္ဌော စ မောက္ခော စ ဥတ္တမော စ ပဝရော စ။ သေယျထာပိ, ဘိက္ခဝေ, ဂဝါ ခီရံ…ပေ.… ပဝရော စာ''တိ။ စတုတ္ထံ။

၅. သမာဓိမူလကအာရမ္မဏသုတ္တံ

၆၆၆. သာဝတ္ထိနိဒါနံ ။ ''စတ္တာရောမေ, ဘိက္ခဝေ, ဈာယီ။ ကတမေ စတ္တာရော? ဣဓ, ဘိက္ခဝေ, ဧကစ္စော ဈာယီ သမာဓိသ္မိံ သမာဓိကုသလော ဟောတိ, န သမာဓိသ္မိံ အာရမ္မဏကုသလော။ ဣဓ ပန, ဘိက္ခဝေ, ဧကစ္စော ဈာယီ သမာဓိသ္မိံ အာရမ္မဏကုသလော ဟောတိ, န သမာဓိသ္မိံ သမာဓိကုသလော။ ဣဓ ပန, ဘိက္ခဝေ, ဧကစ္စော ဈာယီ နေဝ သမာဓိသ္မိံ သမာဓိကုသလော ဟောတိ, န စ သမာဓိသ္မိံ အာရမ္မဏကုသလော။ ဣဓ ပန, ဘိက္ခဝေ, ဧကစ္စော ဈာယီ သမာဓိသ္မိံ သမာဓိကုသလော စ ဟောတိ, သမာဓိသ္မိံ အာရမ္မဏကုသလော စ။ တတြ, ဘိက္ခဝေ, ယွာယံ ဈာယီ သမာဓိသ္မိံ သမာဓိကုသလော စ ဟောတိ သမာဓိသ္မိံ အာရမ္မဏကုသလော စ အယံ ဣမေသံ စတုန္နံ ဈာယီနံ အဂ္ဂေါ စ သေဋ္ဌော စ မောက္ခော စ ဥတ္တမော စ ပဝရော စ။ သေယျထာပိ, ဘိက္ခဝေ, ဂဝါ ခီရံ…ပေ.… ပဝရော စာ''တိ။ ပဉ္စမံ။

၆. သမာဓိမူလကဂေါစရသုတ္တံ

၆၆၇. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ''စတ္တာရောမေ, ဘိက္ခဝေ, ဈာယီ။ ကတမေ စတ္တာရော? ဣဓ, ဘိက္ခဝေ, ဧကစ္စော ဈာယီ သမာဓိသ္မိံ သမာဓိကုသလော ဟောတိ, န သမာဓိသ္မိံ ဂေါစရကုသလော။ ဣဓ ပန, ဘိက္ခဝေ, ဧကစ္စော ဈာယီ သမာဓိသ္မိံ ဂေါစရကုသလော ဟောတိ, န သမာဓိသ္မိံ သမာဓိကုသလော။ ဣဓ ပန, ဘိက္ခဝေ, ဧကစ္စော ဈာယီ နေဝ သမာဓိသ္မိံ သမာဓိကုသလော ဟောတိ, န စ သမာဓိသ္မိံ ဂေါစရကုသလော။ ဣဓ ပန, ဘိက္ခဝေ, ဧကစ္စော ဈာယီ သမာဓိသ္မိံ သမာဓိကုသလော စ ဟောတိ, သမာဓိသ္မိံ ဂေါစရကုသလော စ။ တတြ, ဘိက္ခဝေ, ယွာယံ ဈာယီ သမာဓိသ္မိံ သမာဓိကုသလော စ ဟောတိ သမာဓိသ္မိံ ဂေါစရကုသလော စ အယံ ဣမေသံ စတုန္နံ ဈာယီနံ အဂ္ဂေါ စ သေဋ္ဌော စ မောက္ခော စ ဥတ္တမော စ ပဝရော စ။ သေယျထာပိ, ဘိက္ခဝေ, ဂဝါ ခီရံ…ပေ.… ပဝရော စာ''တိ။ ဆဋ္ဌံ။

၇. သမာဓိမူလကအဘိနီဟာရသုတ္တံ

၆၆၈. သာဝတ္ထိနိဒါနံ ။ ''စတ္တာရောမေ, ဘိက္ခဝေ, ဈာယီ။ ကတမေ စတ္တာရော? ဣဓ, ဘိက္ခဝေ, ဧကစ္စော ဈာယီ သမာဓိသ္မိံ သမာဓိကုသလော ဟောတိ, န သမာဓိသ္မိံ အဘိနီဟာရကုသလော။ ဣဓ ပန, ဘိက္ခဝေ, ဧကစ္စော ဈာယီ သမာဓိသ္မိံ အဘိနီဟာရကုသလော ဟောတိ, န သမာဓိသ္မိံ သမာဓိကုသလော။ ဣဓ ပန, ဘိက္ခဝေ, ဧကစ္စော ဈာယီ နေဝ သမာဓိသ္မိံ သမာဓိကုသလော ဟောတိ, န စ သမာဓိသ္မိံ အဘိနီဟာရကုသလော ။ ဣဓ ပန, ဘိက္ခဝေ, ဧကစ္စော ဈာယီ သမာဓိသ္မိံ သမာဓိကုသလော စ ဟောတိ, သမာဓိသ္မိံ အဘိနီဟာရကုသလော စ။ တတြ, ဘိက္ခဝေ, ယွာယံ ဈာယီ သမာဓိသ္မိံ သမာဓိကုသလော စ ဟောတိ သမာဓိသ္မိံ အဘိနီဟာရကုသလော စ အယံ ဣမေသံ စတုန္နံ ဈာယီနံ အဂ္ဂေါ စ သေဋ္ဌော စ မောက္ခော စ ဥတ္တမော စ ပဝရော စ။ သေယျထာပိ, ဘိက္ခဝေ, ဂဝါ ခီရံ…ပေ.… ပဝရော စာ''တိ။ သတ္တမံ။

၈. သမာဓိမူလကသက္ကစ္စကာရီသုတ္တံ

၆၆၉. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ''စတ္တာရောမေ, ဘိက္ခဝေ, ဈာယီ။ ကတမေ စတ္တာရော? ဣဓ, ဘိက္ခဝေ, ဧကစ္စော ဈာယီ သမာဓိသ္မိံ သမာဓိကုသလော ဟောတိ, န သမာဓိသ္မိံ သက္ကစ္စကာရီ။ ဣဓ ပန, ဘိက္ခဝေ, ဧကစ္စော ဈာယီ သမာဓိသ္မိံ သက္ကစ္စကာရီ ဟောတိ, န သမာဓိသ္မိံ သမာဓိကုသလော။ ဣဓ ပန, ဘိက္ခဝေ, ဧကစ္စော ဈာယီ နေဝ သမာဓိသ္မိံ သမာဓိကုသလော ဟောတိ, န စ သမာဓိသ္မိံ သက္ကစ္စကာရီ။ ဣဓ ပန, ဘိက္ခဝေ, ဧကစ္စော ဈာယီ သမာဓိသ္မိံ သမာဓိကုသလော စ ဟောတိ, သမာဓိသ္မိံ သက္ကစ္စကာရီ စ။ တတြ, ဘိက္ခဝေ, ယွာယံ ဈာယီ သမာဓိသ္မိံ သမာဓိကုသလော စ ဟောတိ သမာဓိသ္မိံ သက္ကစ္စကာရီ စ အယံ ဣမေသံ စတုန္နံ ဈာယီနံ အဂ္ဂေါ စ သေဋ္ဌော စ မောက္ခော စ ဥတ္တမော စ ပဝရော စ။ သေယျထာပိ, ဘိက္ခဝေ, ဂဝါ ခီရံ…ပေ.… ပဝရော စာ''တိ။ အဋ္ဌမံ။

၉. သမာဓိမူလကသာတစ္စကာရီသုတ္တံ

၆၇၀. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ‘‘စတ္တာရောမေ, ဘိက္ခဝေ, ဈာယီ။ ကတမေ စတ္တာရော? ဣဓ, ဘိက္ခဝေ, ဧကစ္စော ဈာယီ သမာဓိသ္မိံ သမာဓိကုသလော ဟောတိ, န သမာဓိသ္မိံ သာတစ္စကာရီ။ ဣဓ ပန, ဘိက္ခဝေ, ဧကစ္စော ဈာယီ သမာဓိသ္မိံ သာတစ္စကာရီ ဟောတိ, န သမာဓိသ္မိံ သမာဓိကုသလော။ ဣဓ ပန , ဘိက္ခဝေ, ဧကစ္စော ဈာယီ နေဝ သမာဓိသ္မိံ သမာဓိကုသလော ဟောတိ, န စ သမာဓိသ္မိံ သာတစ္စကာရီ။ ဣဓ ပန, ဘိက္ခဝေ, ဧကစ္စော ဈာယီ သမာဓိသ္မိံ သမာဓိကုသလော စ ဟောတိ, သမာဓိသ္မိံ သာတစ္စကာရီ စ။ တတြ, ဘိက္ခဝေ, ယွာယံ ဈာယီ သမာဓိသ္မိံ သမာဓိကုသလော စ ဟောတိ, သမာဓိသ္မိံ သာတစ္စကာရီ စ အယံ ဣမေသံ စတုန္နံ ဈာယီနံ အဂ္ဂေါ စ သေဋ္ဌော စ မောက္ခော စ ဥတ္တမော စ ပဝရော စ။ သေယျထာပိ, ဘိက္ခဝေ, ဂဝါ ခီရံ။ပေ.။ ပဝရော စာ’’တိ။ နဝမံ။

၁၀. သမာဓိမူလကသပ္ပာယကာရီသုတ္တံ

၆၇၁. သာဝတ္ထိနိဒါနံ ။ ‘‘စတ္တာရောမေ, ဘိက္ခဝေ, ဈာယီ။ ကတမေ စတ္တာရော? ဣဓ, ဘိက္ခဝေ, ဧကစ္စော ဈာယီ သမာဓိသ္မိံ သမာဓိကုသလော ဟောတိ, န သမာဓိသ္မိံ သပ္ပာယကာရီ။ ဣဓ ပန, ဘိက္ခဝေ, ဧကစ္စော ဈာယီ သမာဓိသ္မိံ သပ္ပာယကာရီ ဟောတိ, န သမာဓိသ္မိံ သမာဓိကုသလော။ ဣဓ ပန, ဘိက္ခဝေ, ဧကစ္စော ဈာယီ နေဝ သမာဓိသ္မိံ သမာဓိကုသလော ဟောတိ, န စ သမာဓိသ္မိံ သပ္ပာယကာရီ။ ဣဓ ပန, ဘိက္ခဝေ, ဧကစ္စော ဈာယီ သမာဓိသ္မိံ သမာဓိကုသလော စ ဟောတိ, သမာဓိသ္မိံ သပ္ပာယကာရီ စ။ တတြ, ဘိက္ခဝေ, ယွာယံ ဈာယီ သမာဓိသ္မိံ သမာဓိကုသလော စ ဟောတိ သမာဓိသ္မိံ သပ္ပာယကာရီ စ အယံ ဣမေသံ စတုန္နံ ဈာယီနံ အဂ္ဂေါ စ သေဋ္ဌော စ မောက္ခော စ ဥတ္တမော စ ပဝရော စ။ သေယျထာပိ, ဘိက္ခဝေ, ဂဝါ ခီရံ။ပေ.။ ပဝရော စာ’’တိ။ ဒသမံ။ (သမာဓိမူလကံ။)

၁၁. သမာပတ္တိမူလကဌိတိသုတ္တံ

၆၇၂. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ‘‘စတ္တာရောမေ, ဘိက္ခဝေ, ဈာယီ။ ကတမေ စတ္တာရော? ဣဓ, ဘိက္ခဝေ, ဧကစ္စော ဈာယီ သမာဓိသ္မိံ သမာပတ္တိကုသလော ဟောတိ, န သမာဓိသ္မိံ ဌိတိကုသလော။ ဣဓ ပန, ဘိက္ခဝေ, ဧကစ္စော ဈာယီ သမာဓိသ္မိံ ဌိတိကုသလော ဟောတိ, န သမာဓိသ္မိံ သမာပတ္တိကုသလော။ ဣဓ ပန, ဘိက္ခဝေ, ဧကစ္စော ဈာယီ နေဝ သမာဓိသ္မိံ သမာပတ္တိကုသလော ဟောတိ, န စ သမာဓိသ္မိံ ဌိတိကုသလော။ ဣဓ ပန, ဘိက္ခဝေ, ဧကစ္စော ဈာယီ သမာဓိသ္မိံ သမာပတ္တိကုသလော စ ဟောတိ, သမာဓိသ္မိံ ဌိတိကုသလော စ။ တတြ, ဘိက္ခဝေ, ယွာယံ ဈာယီ သမာဓိသ္မိံ သမာပတ္တိကုသလော စ ဟောတိ, သမာဓိသ္မိံ ဌိတိကုသလော စ အယံ ဣမေသံ စတုန္နံ ဈာယီနံ အဂ္ဂေါ စ သေဋ္ဌော စ မောက္ခော စ ဥတ္တမော စ ပဝရော စ။ သေယျထာပိ, ဘိက္ခဝေ, ဂဝါ ခီရံ။ပေ.။ ပဝရော စာ’’တိ။ ဧကာဒသမံ။

၁၂. သမာပတ္တိမူလကဝုဋ္ဌာနသုတ္တံ

၆၇၃. သာဝတ္ထိနိဒါနံ ။ ‘‘စတ္တာရောမေ, ဘိက္ခဝေ, ဈာယီ။ ကတမေ စတ္တာရော? ဣဓ, ဘိက္ခဝေ, ဧကစ္စော ဈာယီ သမာဓိသ္မိံ သမာပတ္တိကုသလော ဟောတိ, န သမာဓိသ္မိံ ဝုဋ္ဌာနကုသလော။ ဣဓ ပန, ဘိက္ခဝေ, ဧကစ္စော ဈာယီ သမာဓိသ္မိံ ဝုဋ္ဌာနကုသလော ဟောတိ, န သမာဓိသ္မိံ သမာပတ္တိကုသလော။ ဣဓ ပန, ဘိက္ခဝေ, ဧကစ္စော ဈာယီ နေဝ သမာဓိသ္မိံ သမာပတ္တိကုသလော ဟောတိ, န စ သမာဓိသ္မိံ ဝုဋ္ဌာနကုသလော။ ဣဓ ပန, ဘိက္ခဝေ, ဧကစ္စော ဈာယီ သမာဓိသ္မိံ သမာပတ္တိကုသလော စ ဟောတိ, သမာဓိသ္မိံ ဝုဋ္ဌာနကုသလော စ။ တတြ, ဘိက္ခဝေ, ယွာယံ ဈာယီ ။ပေ.။ ပဝရော စာ’’တိ။ ဒွါဒသမံ။

၁၃. သမာပတ္တိမူလကကလ္လိတသုတ္တံ

၆၇၄. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ‘‘စတ္တာရောမေ, ဘိက္ခဝေ, ဈာယီ။ ကတမေ စတ္တာရော? ဣဓ, ဘိက္ခဝေ, ဧကစ္စော ဈာယီ သမာဓိသ္မိံ သမာပတ္တိကုသလော ဟောတိ, န သမာဓိသ္မိံ ကလ္လိတကုသလော။ ဣဓ ပန, ဘိက္ခဝေ, ဧကစ္စော ဈာယီ သမာဓိသ္မိံ ကလ္လိတကုသလော ဟောတိ, န သမာဓိသ္မိံ သမာပတ္တိကုသလော။ ဣဓ ပန, ဘိက္ခဝေ, ဧကစ္စော ဈာယီ နေဝ သမာဓိသ္မိံ သမာပတ္တိကုသလော ဟောတိ, န စ သမာဓိသ္မိံ ကလ္လိတကုသလော။ ဣဓ ပန, ဘိက္ခဝေ, ဧကစ္စော ဈာယီ သမာဓိသ္မိံ သမာပတ္တိကုသလော စ ဟောတိ, သမာဓိသ္မိံ ကလ္လိတကုသလော စ။ တတြ။ပေ.။ ပဝရော စာ’’တိ။ တေရသမံ။

၁၄. သမာပတ္တိမူလကအာရမ္မဏသုတ္တံ

၆၇၅. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ‘‘စတ္တာရောမေ, ဘိက္ခဝေ, ဈာယီ။ ကတမေ စတ္တာရော? ဣဓ, ဘိက္ခဝေ, ဧကစ္စော ဈာယီ သမာဓိသ္မိံ သမာပတ္တိကုသလော ဟောတိ, န သမာဓိသ္မိံ အာရမ္မဏကုသလော။ ဣဓ ပန, ဘိက္ခဝေ, ဧကစ္စော ဈာယီ သမာဓိသ္မိံ အာရမ္မဏကုသလော ဟောတိ, န သမာဓိသ္မိံ သမာပတ္တိကုသလော။ ဣဓ ပန, ဘိက္ခဝေ, ဧကစ္စော ဈာယီ နေဝ သမာဓိသ္မိံ သမာပတ္တိကုသလော ဟောတိ, န စ သမာဓိသ္မိံ အာရမ္မဏကုသလော။ ဣဓ ပန, ဘိက္ခဝေ, ဧကစ္စော ဈာယီ သမာဓိသ္မိံ သမာပတ္တိကုသလော စ ဟောတိ, သမာဓိသ္မိံ အာရမ္မဏကုသလော စ။ တတြ။ပေ.။ ပဝရော စာ’’တိ။ စုဒ္ဒသမံ။

၁၅. သမာပတ္တိမူလကဂောစရသုတ္တံ

၆၇၆. သာဝတ္ထိနိဒါနံ ။ ‘‘စတ္တာရောမေ, ဘိက္ခဝေ, ဈာယီ။ ကတမေ စတ္တာရော? ဣဓ, ဘိက္ခဝေ, ဧကစ္စော ဈာယီ သမာဓိသ္မိံ သမာပတ္တိကုသလော ဟောတိ, န သမာဓိသ္မိံ ဂောစရကုသလော။ ဣဓ ပန, ဘိက္ခဝေ, ဧကစ္စော ဈာယီ သမာဓိသ္မိံ ဂောစရကုသလော ဟောတိ, န သမာဓိသ္မိံ သမာပတ္တိကုသလော။ ဣဓ ပန, ဘိက္ခဝေ, ဧကစ္စော ဈာယီ နေဝ သမာဓိသ္မိံ သမာပတ္တိကုသလော ဟောတိ, န စ သမာဓိသ္မိံ ဂောစရကုသလော။ ဣဓ ပန, ဘိက္ခဝေ, ဧကစ္စော ဈာယီ သမာဓိသ္မိံ သမာပတ္တိကုသလော စ ဟောတိ, သမာဓိသ္မိံ ဂောစရကုသလော စ။ တတြ။ပေ.။ ပဝရော စာ’’တိ။ ပန္နရသမံ။

၁၆. သမာပတ္တိမူလကအဘိနီဟာရသုတ္တံ

၆၇၇. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ‘‘စတ္တာရောမေ, ဘိက္ခဝေ, ဈာယီ။ ကတမေ စတ္တာရော? ဣဓ, ဘိက္ခဝေ, ဧကစ္စော ဈာယီ သမာဓိသ္မိံ သမာပတ္တိကုသလော ဟောတိ, န သမာဓိသ္မိံ အဘိနီဟာရကုသလော။ ဣဓ ပန, ဘိက္ခဝေ, ဧကစ္စော ဈာယီ သမာဓိသ္မိံ အဘိနီဟာရကုသလော ဟောတိ, န သမာဓိသ္မိံ သမာပတ္တိကုသလော။ ဣဓ ပန, ဘိက္ခဝေ, ဧကစ္စော ဈာယီ နေဝ သမာဓိသ္မိံ သမာပတ္တိကုသလော ဟောတိ, န စ သမာဓိသ္မိံ အဘိနီဟာရကုသလော။ ဣဓ ပန, ဘိက္ခဝေ, ဧကစ္စော ဈာယီ သမာဓိသ္မိံ သမာပတ္တိကုသလော စ ဟောတိ, သမာဓိသ္မိံ အဘိနီဟာရကုသလော စ။ တတြ။ပေ.။ ပဝရော စာ’’တိ။ သောဠသမံ။

၁၇. သမာပတ္တိမူလကသက္ကစ္စသုတ္တံ

၆၇၈. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ‘‘စတ္တာရောမေ, ဘိက္ခဝေ, ဈာယီ။ ကတမေ စတ္တာရော? ဣဓ, ဘိက္ခဝေ, ဧကစ္စော ဈာယီ သမာဓိသ္မိံ သမာပတ္တိကုသလော ဟောတိ, န သမာဓိသ္မိံ သက္ကစ္စကာရီ။ ဣဓ ပန, ဘိက္ခဝေ, ဧကစ္စော ဈာယီ သမာဓိသ္မိံ သက္ကစ္စကာရီ ဟောတိ, န သမာဓိသ္မိံ သမာပတ္တိကုသလော။ ဣဓ ပန, ဘိက္ခဝေ, ဧကစ္စော ဈာယီ နေဝ သမာဓိသ္မိံ သမာပတ္တိကုသလော ဟောတိ, န စ သမာဓိသ္မိံ သက္ကစ္စကာရီ။ ဣဓ ပန, ဘိက္ခဝေ, ဧကစ္စော ဈာယီ သမာဓိသ္မိံ သမာပတ္တိကုသလော စ ဟောတိ, သမာဓိသ္မိံ သက္ကစ္စကာရီ စ။ တတြ။ပေ.။ ပဝရော စာ’’တိ။ သတ္တရသမံ။

၁၈. သမာပတ္တိမူလကသာတစ္စသုတ္တံ

၆၇၉. သာဝတ္ထိနိဒါနံ ။ ‘‘စတ္တာရောမေ, ဘိက္ခဝေ, ဈာယီ။ ကတမေ စတ္တာရော? ဣဓ, ဘိက္ခဝေ, ဧကစ္စော ဈာယီ သမာဓိသ္မိံ သမာပတ္တိကုသလော ဟောတိ, န သမာဓိသ္မိံ သာတစ္စကာရီ။ ဣဓ ပန, ဘိက္ခဝေ, ဧကစ္စော ဈာယီ သမာဓိသ္မိံ သာတစ္စကာရီ ဟောတိ, န သမာဓိသ္မိံ သမာပတ္တိကုသလော။ ဣဓ ပန, ဘိက္ခဝေ, ဧကစ္စော ဈာယီ နေဝ သမာဓိသ္မိံ သမာပတ္တိကုသလော ဟောတိ, န စ သမာဓိသ္မိံ သာတစ္စကာရီ။ ဣဓ ပန, ဘိက္ခဝေ, ဧကစ္စော ဈာယီ သမာဓိသ္မိံ သမာပတ္တိကုသလော စ ဟောတိ, သမာဓိသ္မိံ သာတစ္စကာရီ စ။ တတြ။ပေ.။ ပဝရော စာ’’တိ။ အဋ္ဌာရသမံ။

၁၉. သမာပတ္တိမူလကသပ္ပာယကာရီသုတ္တံ

၆၈၀. သာဝတ္ထိနိဒါနံ ။ ''စတ္တာရောမေ, ဘိက္ခဝေ, ဈာယီ။ ကတမေ စတ္တာရော? ဣဓ , ဘိက္ခဝေ, ဧကစ္စော ဈာယီ သမာဓိသ္မိံ သမာပတ္တိကုသလော ဟောတိ, န သမာဓိသ္မိံ သပ္ပာယကာရီ။ ဣဓ ပန, ဘိက္ခဝေ, ဧကစ္စော ဈာယီ သမာဓိသ္မိံ သပ္ပာယကာရီ ဟောတိ, န သမာဓိသ္မိံ သမာပတ္တိကုသလော။ ဣဓ ပန, ဘိက္ခဝေ, ဧကစ္စော ဈာယီ နေဝ သမာဓိသ္မိံ သမာပတ္တိကုသလော ဟောတိ, န စ သမာဓိသ္မိံ သပ္ပာယကာရီ။ ဣဓ ပန, ဘိက္ခဝေ, ဧကစ္စော ဈာယီ သမာဓိသ္မိံ သမာပတ္တိကုသလော စ ဟောတိ, သမာဓိသ္မိံ သပ္ပာယကာရီ စ။ တတြ, ဘိက္ခဝေ, ယွာယံ ဈာယီ သမာဓိသ္မိံ သမာပတ္တိကုသလော စ ဟောတိ သမာဓိသ္မိံ သပ္ပာယကာရီ စ အယံ ဣမေသံ စတုန္နံ ဈာယီနံ အဂ္ဂေါ စ သေဋ္ဌော စ မောက္ခော စ ဥတ္တမော စ ပဝရော စ။ သေယျထာပိ, ဘိက္ခဝေ, ဂဝါ ခီရံ, ခီရမှာ ဒဓိ, ဒဓိမှာ နဝနီတံ, နဝနီတမှာ သပ္ပိ, သပ္ပိမှာ သပ္ပိမဏ္ဍော တတြ အဂ္ဂမက္ခာယတိ; ဧဝမေဝ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, ယွာယံ ဈာယီ သမာဓိသ္မိံ သမာပတ္တိကုသလော စ ဟောတိ သမာဓိသ္မိံ သပ္ပာယကာရီ စ အယံ ဣမေသံ စတုန္နံ ဈာယီနံ အဂ္ဂေါ စ သေဋ္ဌော စ မောက္ခော စ ဥတ္တမော စ ပဝရော စာ''တိ။ ဧကူနဝီသတိမံ။ (သမာပတ္တိမူလကံ။)

၂၀-၂၇. ဌိတိမူလကဝုဋ္ဌာနသုတ္တာဒိအဋ္ဌကံ

၆၈၁-၆၈၈. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ''စတ္တာရောမေ, ဘိက္ခဝေ, ဈာယီ။ ကတမေ စတ္တာရော? ဣဓ, ဘိက္ခဝေ , ဧကစ္စော ဈာယီ သမာဓိသ္မိံ ဌိတိကုသလော ဟောတိ, န သမာဓိသ္မိံ ဝုဋ္ဌာနကုသလော။ ဣဓ ပန, ဘိက္ခဝေ, ဧကစ္စော ဈာယီ သမာဓိသ္မိံ ဝုဋ္ဌာနကုသလော ဟောတိ, န သမာဓိသ္မိံ ဌိတိကုသလော။ ဣဓ ပန, ဘိက္ခဝေ, ဧကစ္စော ဈာယီ နေဝ သမာဓိသ္မိံ ဌိတိကုသလော ဟောတိ, န စ သမာဓိသ္မိံ ဝုဋ္ဌာနကုသလော။ ဣဓ ပန, ဘိက္ခဝေ, ဧကစ္စော ဈာယီ သမာဓိသ္မိံ ဌိတိကုသလော စ ဟောတိ, သမာဓိသ္မိံ ဝုဋ္ဌာနကုသလော စ။ တတြ, ဘိက္ခဝေ, ယွာယံ ဈာယီ။ပေ။ ဥတ္တမော စ ပဝရော စာ''တိ။ ဝီသတိမံ။ (ပုရိမမူလကာနိ ဝိယ ယာဝ သတ္တဝီသတိမာ ဌိတိမူလကသပ္ပာယကာရီသုတ္တာ အဋ္ဌ သုတ္တာနိ ပူရေတဗ္ဗာနိ။ ဌိတိမူလကံ ။)

၂၈-၃၄. ဝုဋ္ဌာနမူလကကလ္လိတသုတ္တာဒိသတ္တကံ

၆၈၉-၆၉၅. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ''စတ္တာရောမေ, ဘိက္ခဝေ, ဈာယီ။ ကတမေ စတ္တာရော? ဣဓ, ဘိက္ခဝေ, ဧကစ္စော ဈာယီ သမာဓိသ္မိံ ဝုဋ္ဌာနကုသလော ဟောတိ, န သမာဓိသ္မိံ ကလ္လိတကုသလော။ သမာဓိသ္မိံ ကလ္လိတကုသလော ဟောတိ, န သမာဓိသ္မိံ ဝုဋ္ဌာနကုသလော။ နေဝ သမာဓိသ္မိံ ဝုဋ္ဌာနကုသလော ဟောတိ, န စ သမာဓိသ္မိံ ကလ္လိတကုသလော။ သမာဓိသ္မိံ ဝုဋ္ဌာနကုသလော စ ဟောတိ သမာဓိသ္မိံ ကလ္လိတကုသလော စ။ တတြ, ဘိက္ခဝေ, ယွာယံ ဈာယီ။ပေ။ ဥတ္တမော စ ပဝရော စာ''တိ။ အဋ္ဌဝီသတိမံ။ (ပုရိမမူလကာနိ ဝိယ ယာဝ စတုတ္တိံသတိမာ ဝုဋ္ဌာနမူလကသပ္ပာယကာရီသုတ္တာ သတ္တ သုတ္တာနိ ပူရေတဗ္ဗာနိ။ ဝုဋ္ဌာနမူလကံ။)

၃၅-၄၀. ကလ္လိတမူလကအာရမ္မဏသုတ္တာဒိဆက္ကံ

၆၉၆-၇၀၁. သာဝတ္ထိနိဒါနံ ။ ''သမာဓိသ္မိံ ကလ္လိတကုသလော ဟောတိ, န သမာဓိသ္မိံ အာရမ္မဏကုသလော။ သမာဓိသ္မိံ အာရမ္မဏကုသလော ဟောတိ, န သမာဓိသ္မိံ ကလ္လိတကုသလော။ နေဝ သမာဓိသ္မိံ ကလ္လိတကုသလော ဟောတိ, န စ သမာဓိသ္မိံ အာရမ္မဏကုသလော။ သမာဓိသ္မိံ ကလ္လိတကုသလော စ ဟောတိ, သမာဓိသ္မိံ အာရမ္မဏကုသလော စ။ တတြ, ဘိက္ခဝေ, ယွာယံ ဈာယီ။ပေ။ ဥတ္တမော စ ပဝရော စာ''တိ။ ပဉ္စတိံသတိမံ။ (ပုရိမမူလကာနိ ဝိယ ယာဝ စတ္တာလီသမာ ကလ္လိတမူလကသပ္ပာယကာရီသုတ္တာ ဆ သုတ္တာနိ ပူရေတဗ္ဗာနိ။ ကလ္လိတမူလကံ။)

၄၁-၄၅. အာရမ္မဏမူလကဂောစရသုတ္တာဒိပဉ္စကံ

၇၀၂-၇၀၆. သာဝတ္ထိနိဒါနံ ။ ''သမာဓိသ္မိံ အာရမ္မဏကုသလော ဟောတိ, န သမာဓိသ္မိံ ဂောစရကုသလော။ သမာဓိသ္မိံ ဂောစရကုသလော ဟောတိ, န သမာဓိသ္မိံ အာရမ္မဏကုသလော။ နေဝ သမာဓိသ္မိံ အာရမ္မဏကုသလော ဟောတိ, န စ သမာဓိသ္မိံ ဂောစရကုသလော။ သမာဓိသ္မိံ အာရမ္မဏကုသလော စ ဟောတိ, သမာဓိသ္မိံ ဂောစရကုသလော စ။ တတြ, ဘိက္ခဝေ, ယွာယံ ဈာယီ။ပေ။ ဥတ္တမော စ ပဝရော စာ''တိ။ ဧကစတ္တာလီသမံ။ (ပုရိမမူလကာနိ ဝိယ ယာဝ ပဉ္စစတ္တာလီသမာ အာရမ္မဏမူလကသပ္ပာယကာရီသုတ္တာ ပဉ္စ သုတ္တာနိ ပူရေတဗ္ဗာနိ။ အာရမ္မဏမူလကံ ။)

၄၆-၄၉. ကေစရမူလကအဘိနီဟာရသုတ္တာဒိစတုက္ကံ

၁၀၇. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ‘‘သမာဓိသ္မိံ ကေစရကုသလော ဟောတိ, န သမာဓိသ္မိံ အဘိနီဟာရကုသလော။ သမာဓိသ္မိံ အဘိနီဟာရကုသလော ဟောတိ , န သမာဓိသ္မိံ ကေစရကုသလော။ နေဝ သမာဓိသ္မိံ ကေစရကုသလော ဟောတိ, န စ သမာဓိသ္မိံ အဘိနီဟာရကုသလော။ သမာဓိသ္မိံ ကေစရကုသလော စ ဟောတိ, သမာဓိသ္မိံ အဘိနီဟာရကုသလော စ။ သေယျထာပိ, ဘိက္ခဝေ, ဂဝါ ခီရံ, ခီရမှာ ဒဓိ, ဒဓိမှာ နဝနီတံ, နဝနီတမှာ သပ္ပိ, သပ္ပိမှာ သပ္ပိမဏ္ဍော တတ္ထ အဂ္ဂမက္ခာယတိ; ဧဝမေဝ ခော, ဘိက္ခဝေ, ယွာယံ ဈာယီ သမာဓိသ္မိံ ကေစရကုသလော စ ဟောတိ သမာဓိသ္မိံ အဘိနီဟာရကုသလော စ အယံ ဣမေသံ စတုန္နံ ဈာယီနံ။ပေ.။ ဥတ္တမော စ ပဝရော စာ’’တိ။ ဆစတ္တာလီသမံ။

၁၀၈. သမာဓိသ္မိံ ကေစရကုသလော ဟောတိ, န သမာဓိသ္မိံ သက္ကစ္စကာရီ။ပေ.။။ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗံ။ သတ္တစတ္တာလီသမံ။

၁၀၉. သမာဓိသ္မိံ ကေစရကုသလော ဟောတိ, န သမာဓိသ္မိံ သာတစ္စကာရီ။ပေ.။။ အဋ္ဌစတ္တာလီသမံ။

၁၁၀. သမာဓိသ္မိံ ကေစရကုသလော ဟောတိ, န သမာဓိသ္မိံ သပ္ပာယကာရီ။ပေ.။။ ဧကူနပညာသမံ။ (ကေစရမူလကံ။)

၅၀-၅၂. အဘိနီဟာရမူလကသက္ကစ္စသုတ္တာဒိတိကံ

၁၁၁. သာဝတ္ထိနိဒါနံ ။ ‘‘သမာဓိသ္မိံ အဘိနီဟာရကုသလော ဟောတိ, န သမာဓိသ္မိံ သက္ကစ္စကာရီ။ သမာဓိသ္မိံ သက္ကစ္စကာရီ ဟောတိ, န သမာဓိသ္မိံ အဘိနီဟာရကုသလော။ နေဝ သမာဓိသ္မိံ အဘိနီဟာရကုသလော ဟောတိ, န စ သမာဓိသ္မိံ သက္ကစ္စကာရီ။ သမာဓိသ္မိံ အဘိနီဟာရကုသလော စ ဟောတိ, သမာဓိသ္မိံ သက္ကစ္စကာရီ စ။ တတ္ထ, ဘိက္ခဝေ, ယွာယံ ဈာယီ။ပေ.။ ဥတ္တမော စ ပဝရော စာ’’တိ။ ပညာသမံ။

၁၁၂. သမာဓိသ္မိံ အဘိနီဟာရကုသလော ဟောတိ, န သမာဓိသ္မိံ သာတစ္စကာရီ။ပေ.။။ ဧကပညာသမံ။

၁၁၃. သမာဓိသ္မိံ အဘိနီဟာရကုသလော ဟောတိ, န သမာဓိသ္မိံ သပ္ပာယကာရီ။ပေ.။။ ဒွေပညာသမံ။ (အဘိနီဟာရမူလကံ။)

၅၃-၅၄. သက္ကစ္စမူလကသာတစ္စကာရီသုတ္တာဒိဒုကံ

၁၁၄. သာဝတ္ထိနိဒါနံ ။ ‘‘သမာဓိသ္မိံ သက္ကစ္စကာရီ ဟောတိ, န သမာဓိသ္မိံ သာတစ္စကာရီ။ သမာဓိသ္မိံ သာတစ္စကာရီ ဟောတိ, န သမာဓိသ္မိံ သက္ကစ္စကာရီ ။ နေဝ သမာဓိသ္မိံ သက္ကစ္စကာရီ ဟောတိ, န စ သမာဓိသ္မိံ သာတစ္စကာရီ။ သမာဓိသ္မိံ သက္ကစ္စကာရီ စ ဟောတိ, သမာဓိသ္မိံ သာတစ္စကာရီ စ။ တတ္ထ, ဘိက္ခဝေ, ယွာယံ။ပေ.။ ဥတ္တမော စ ပဝရော စာ’’တိ။ တေပညာသမံ။

၁၁၅. သမာဓိသ္မိံ သက္ကစ္စကာရီ ဟောတိ, န သမာဓိသ္မိံ သပ္ပာယကာရီ။ပေ.။။ စတုပညာသမံ။

၅၅. သာတစ္စမူလကသပ္ပာယကာရီသုတ္တံ

၁၁၆. သာဝတ္ထိနိဒါနံ။ ‘‘စတ္တာရောမေ, ဘိက္ခဝေ, ဈာယီ။ ကတမေ စတ္တာရော? ဣဓ, ဘိက္ခဝေ , ဧကစ္စော ဈာယီ သမာဓိသ္မိံ သာတစ္စကာရီ ဟောတိ, န သမာဓိသ္မိံ သပ္ပာယကာရီ။ ဣဓ ပန, ဘိက္ခဝေ, ဧကစ္စော ဈာယီ သမာဓိသ္မိံ သပ္ပာယကာရီ ဟောတိ, န သမာဓိသ္မိံ သာတစ္စကာရီ။ ဣဓ ပန, ဘိက္ခဝေ, ဧကစ္စော ဈာယီ နေဝ သမာဓိသ္မိံ သာတစ္စကာရီ ဟောတိ, န စ သမာဓိသ္မိံ သပ္ပာယကာရီ။ ဣဓ ပန, ဘိက္ခဝေ, ဧကစ္စော ဈာယီ သမာဓိသ္မိံ သာတစ္စကာရီ စ ဟောတိ, သမာဓိသ္မိံ သပ္ပာယကာရီ စ။ တတ္ထ, ဘိက္ခဝေ, ယွာယံ ဈာယီ သမာဓိသ္မိံ သာတစ္စကာရီ စ ဟောတိ သမာဓိသ္မိံ သပ္ပာယကာရီ စ အယံ ဣမေသံ စတုန္နံ ဈာယီနံ အဂ္ဂေါ စ သေဋ္ဌော စ မောက္ခော စ ဥတ္တမော စ ပဝရော စ။

သေယျထာပိ, ဘိက္ခဝေ, ဂတ ခီရံ, ခီရမှာ ဒဓိ, ဒဓိမှာ နဝနီတံ, နဝနီတမှာ သပ္ပိ, သပ္ပိမှာ သပ္ပိမဏ္ဍော တတ္ထ အဂ္ဂမက္ခာယတိ; ဧဝမေဝ ခော, ဘိက္ခဝေ, ယာဝတာ ဈာယီ သမာဓိသ္မိံ သာတစ္စကာရီ စ ဟောတိ, သမာဓိသ္မိံ သပ္ပာယကာရီ အယံ တေသံ စတုန္နံ ဈာယီနံ အဂ္ဂေါ စ သေဋ္ဌော စ မောက္ခော စ ဥတ္တမော စ ပဝရော စာ”တိ။ ဣဒမဝေါစ ဘဂဝါ။ အတ္တမနာ တေ ဘိက္ခူ ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္ဒုန္တိ။ ပဉ္စပညာသမံ။ (ယထာ ပဉ္စပညာသံ ဝေယျာကရဏာနိ ဟောန္တိ တထာ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗာနိ။)

ဈာနသံယုတ္တံ [သမာဓိသံယုတ္တံ (သျာ. ကံ.)] သမတ္တံ။

တဿုဒ္ဒာနံ –

သမာဓိ သမာပတ္တိ ဌိတိ စ၊ ဝုဋ္ဌာနံ ကလ္လိတာရမ္မဏေန စ။
ဂောစရာ အဘိနီဟာရော သက္ကစ္စ၊ သာတစ္စ အထောပိ သပ္ပာယန္တိ။

ခန္ဓဝဂ္ဂေါ တတိယော။

တဿုဒ္ဒာနံ –

ခန္ဓ ရာဓသံယုတ္တဉ္စ၊ ဒိဋ္ဌိဩက္ကန္တ [ဩက္ကန္တိ (သဗ္ဗတ္ထ)] ဥပ္ပာဒါ။
ကိလေသ သာရိပုတ္တာ စ၊ နာဂ သုပဏ္ဏာ ဂန္ဓဗ္ဗာ။
ဝလာဟ ဝစ္ဆဈာနန္တိ ၊ ခန္ဓဝဂ္ဂမှိ တေရသာတိ။

ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ္တပါဠိ နိဋ္ဌိတာ။